

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VII

SEJA

6

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 6. SEJA

(25., 27., 30. in 31. marec 2015)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJNA
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRSILNO IN SODNO.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV, IZVRSILNO IN SODNO.
SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJNA
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRSILNO IN SODNO.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV, IZVRSILNO IN SODNO.
SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJNA
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRSILNO IN SODNO.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV, IZVRSILNO IN SODNO.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 6. seja (25., 27., 30. in 31. marec 2015)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 6. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O GOZDOVIH (ZG-G), NUJNI POSTOPEK, EPA 378-VII
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2O), NUJNI POSTOPEK, EPA 379-VII
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZDDPO-2L), NUJNI POSTOPEK, EPA 380-VII
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MOTORNIH VOZILIH (ZMV-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 344-VII
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O CESTNINJENJU (ZCestn), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 31-VII
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNEM ČASU IN OBVEZNIH POČITKIH MOBILNIH DELAVCEV TER O ZAPISOVALNI OPREMI V CESTNIH PREVOZIH (ZDCOPMD-F), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 317-VII
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-2), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 271-VII
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANKI SLOVENIJE (ZBS-1C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 348-VII
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA (ZOFVI-J), PRVA OBRAVNAVA, EPA 353-VII
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI POROŠTVENE POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN EVROPSKO INVESTICIJSKO BANKO (EKO SKLAD III) (MPEIBES), EPA 1329-V
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO ČRNE GORE O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV (BMNIMVTP), EPA 84-VII
13. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S POSTOPKI ZA ODPRAVLJANJE SUMA NEZAKONITOSTI PRI DELU OKRAJNEGA SODIŠČA V LJUBLJANI, OKROŽNEGA SODIŠČA V LJUBLJANI, VIŠJEGA SODIŠČA V LJUBLJANI IN VRHOVNEGA SODIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE PRI POSLOVANJU S SODNIMI SPISI IN S TEM POVEZANIM SPOŠTOVANJEM 22. IN 23. ČLENA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE (URADNI LIST RS, ŠT. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 IN 47/13), KI DOLOČATA NAČELO ENAKEGA VARSTVA PRAVIC IN NAČELO PRAVICE DO SODNEGA VARSTVA IN PODREJENIH DOLOČB ZAKONA O SODIŠČIH (URADNI LIST RS, ŠT. 94/07) IN SODNEGA REDA (URADNI LIST RS, ŠT. 17/95 S SPREMEMBAMI IN DOPOLNITVAMI), EPA 330-VII
14. točka dnevnega reda: PREDLOG KANDIDATKE ZA MINISTRICO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT, EPA 406-VII
15. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog za izvolitev kandidatke ali kandidata za sodnico ali sodnika na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu, EPA 389-VII

Predlog za imenovanje direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev, EPA 40-VII

Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, EPA 405-VII

Predlog sklepa o imenovanju namestnika člana Državne volilne komisije, EPA 410-VII

Določitev kandidata, ki bo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih, opravljal funkcijo poslanca namesto poslanke, ki opravlja funkcijo ministrice, EPA 425-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	16
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-20), NUJNI POSTOPEK, EPA 379-VII	16
MAG. MATEJA VRANIČAR	16
TILEN BOŽIČ	17
SUZANA LEP ŠIMENKO	17
UROŠ PRIKL	18
MATJAŽ HAN	18
LUKA MESEC	19
JOŽEF HORVAT	20
TILEN BOŽIČ	20
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZDDPO-2L), NUJNI POSTOPEK, EPA 380-VII.....	21
MAG. MATEJA VRANIČAR	21
TILEN BOŽIČ	21
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	22
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MOTORNIH VOZILIH (ZMV-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 344-VII	22
MAG. KLEMEN GREBENŠEK	22
IGOR ZORČIČ.....	23
ANDREJA KATIČ	23
JOŽEF HORVAT	24
VESNA VERVEGA	24
LJUBO ŽNIDAR.....	25
IVAN HRŠAK	25
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O CESTNINJENJU (ZCestn), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 31-VII	25
MAG. KLEMEN GREBENŠEK	26
IGOR ZORČIČ.....	26
DR. FRANČ TRČEK	27
IVA DIMIČ	28
IGOR ZORČIČ.....	28
LJUBO ŽNIDAR.....	29
MARJANA KOTNIK POROPAT	29
ANDREJA KATIČ	29
DR. FRANČ TRČEK	30
LJUBO ŽNIDAR.....	31
ANDREJA KATIČ	31
DR. FRANČ TRČEK	32
IGOR ZORČIČ.....	32
JOŽEF HORVAT	32
DR. FRANČ TRČEK	33
LJUBO ŽNIDAR.....	33
IGOR ZORČIČ.....	33
MARIJAN POJBIČ.....	33
MARIJAN POJBIČ.....	35

IGOR ZORČIČ.....	35
MARIJAN POJBIČ.....	35
MARJANA KOTNIK POROPAT.....	35
LJUBO ŽNIDAR.....	35

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNEM ČASU IN OBVEZNIH POČITKIH MOBILNIH DELAVCEV TER O ZAPISOVALNI OPREMI V CESTNIH PREVOZIH (ZDCOPMD-F), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 317-VII.....	36
---	----

MAG. KLEMEN GREBENŠEK.....	36
IGOR ZORČIČ.....	36
JERNEJ VRTOVEC.....	37
IGOR ZORČIČ.....	37
BOJAN PODKRAJŠEK.....	37
IVAN HRŠAK.....	38
ANDREJA KATIČ.....	38
DR. FRANC TRČEK.....	39

13. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S POSTOPKI ZA ODPRAVLJANJE SUMA NEZAKONITOSTI PRI DELU OKRAJNEGA SODIŠČA V LJUBLJANI, OKROŽNEGA SODIŠČA V LJUBLJANI, VIŠJEGA SODIŠČA V LJUBLJANI IN VRHOVNEGA SODIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE PRI POSLOVANJU S SODNIMI SPISI IN S TEM POVEZANIM SPOŠTOVANJEM 22. IN 23. ČLENA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE (URADNI LIST RS, ŠT. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 IN 47/13), KI DOLOČATA NAČELO ENAKEGA VARSTVA PRAVIC IN NAČELO PRAVICE DO SODNEGA VARSTVA IN PODREJENIH DOLOČB ZAKONA O SODIŠČIH (URADNI LIST RS, ŠT. 94/07) IN SODNEGA REDA (URADNI LIST RS, ŠT. 17/95 S SPREMEMBAMI IN DOPOLNITVAMI), EPA 330-VII.....	40
--	----

DR. VINKO GORENAK.....	40
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	42
DARKO STARE.....	42
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	43
ANJA BAH ŽIBERT.....	43
MARJANA KOTNIK POROPAT.....	44
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	45
IVA DIMIČ.....	46
DR. VINKO GORENAK.....	47
DARKO STARE.....	50
IVA DIMIČ.....	51
DR. JASNA MURGEL.....	51
DR. VINKO GORENAK.....	52
DR. JASNA MURGEL.....	53
DR. VINKO GORENAK.....	54
MAG. BRANKO GRIMS.....	54
MAG. BRANKO GRIMS.....	54
MAG. BRANKO GRIMS.....	54
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	55
DR. VINKO GORENAK.....	55
JERNEJ VRTOVEC.....	56
ANDREJ ČUŠ.....	56
IGOR ZORČIČ.....	58
DR. VINKO GORENAK.....	59
MARIJAN POJBIČ.....	59
DARKO STARE.....	61
MARIJAN POJBIČ.....	62

DR. VINKO GORENAK	62
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	63
DR. VINKO GORENAK	63
DARKO STARE	63
DR. VINKO GORENAK	64
JOŽEF HORVAT	64
NADA BRINOVŠEK.....	64
ZVONKO LAH.....	65
JOŽE TANKO	66
DARKO STARE	69
JOŽE TANKO	70
ANJA BAH ŽIBERT.....	70
DR. VINKO GORENAK	71
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	73
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	73
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	73
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	74
LJUBO ŽNIDAR.....	74
LJUBO ŽNIDAR.....	74
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	75
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI POROŠTVENE POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN EVROPSKO INVESTICIJSKO BANKO (EKO SKLAD III) (MPEIBES), EPA 1329-V	75
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO ČRNE GORE O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV (BMNIMVTP), EPA 84-VII	75
DR. MILAN BRGLEZ	75
14. točka dnevnega reda: PREDLOG KANDIDATKE ZA MINISTRICO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT, EPA 406-VII	76
DR. MIROSLAV CERAR	76
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK.....	77
TOMAŽ LISEC	77
DR. FRANC TRČEK	79
PRIMOŽ HAINZ.....	79
MATJAŽ NEMEC	80
VIOLETA TOMIČ	81
LJUDMILA NOVAK	82
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK.....	82
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	83
IRENA KOTNIK.....	84
DR. FRANC KRIŽANIČ	85
JOŽEF HORVAT	86
KAMAL IZIDOR SHAKER	87
ANDREJ ČUŠ	88
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	90
IRENA KOTNIK.....	91
JERNEJ VRTOVEC	91

JELKA GODEC.....	92
IRENA GROŠELJ KOŠNIK.....	94
MARIJA BAČIČ.....	94
MAG. BRANISLAV RAJIĆ.....	94
VIOLETA TOMIĆ.....	95
PRIMOŽ HAINZ.....	96
IVAN ŠKODNIK.....	97
MATJAŽ NEMEC.....	97
LJUDMILA NOVAK.....	98
JOŽE TANKO.....	98
UROŠ PRIKL.....	100
ANJA BAH ŽIBERT.....	100
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	101
BENEDIKT KOPMAJER.....	103
MAG. ANŽE LOGAR.....	104
DR. FRANC TRČEK.....	105
ANDREJ ČUŠ.....	105
TOMAŽ LISEC.....	106

**8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-2), DRUGA
OBRAVNAVA, EPA 271-VII..... 107**

IRENA SODIN.....	107
IRENA SODIN.....	107
URŠKA BAN.....	108
UROŠ PRIKL.....	109
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	109
LUKA MESEC.....	110
JOŽEF HORVAT.....	111
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	112
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	113
MAG. MARKO POGAČNIK.....	113
NADA BRINOVŠEK.....	114
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	115
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	118
LUKA MESEC.....	120
MAG. MARKO POGAČNIK.....	123
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	124
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	125
UROŠ PRIKL.....	126
MARINKA LEVIČAR.....	127
JOŽEF HORVAT.....	127
MAG. MARKO POGAČNIK.....	130
MAG. MARKO POGAČNIK.....	130

**2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O
GOZDOVIH (ZG-G), NUJNI POSTOPEK, EPA 378-VII..... 131**

MIHA MARENČE.....	131
ZVONKO LAH.....	132
SIMON ZAJC.....	133
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	133
MIHA KORDIŠ.....	134
JOŽEF HORVAT.....	134
SIMON ZAJC.....	135
BOJAN PODKRAJŠEK.....	135
BENEDIKT KOPMAJER.....	135

8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	136
MAG. MARKO POGAČNIK	136
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	137
ZVONKO LAH	137
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	137
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	137
TOMAŽ LISEC	138
UROŠ PRIKL	138
IRENA KOTNIK	138
MATJAŽ NEMEC	138
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	139
MAG. KLAVDIJA MARKEŽ	139
MAG. KLAVDIJA MARKEŽ	139
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	139
JOŽE TANKO	140
DR. MIROSLAV CERAR	140
JOŽE TANKO	141
DR. MIROSLAV CERAR	141
JOŽE TANKO	141
VIOLETA TOMIČ	142
DR. MIROSLAV CERAR	142
VIOLETA TOMIČ	143
DR. MIROSLAV CERAR	143
VIOLETA TOMIČ	143
MAG. MATEJ TONIN	144
DR. MIROSLAV CERAR	144
MAG. MATEJ TONIN	145
DR. MIROSLAV CERAR	145
MAG. MATEJ TONIN	145
FRANC JURŠA	146
DR. MIROSLAV CERAR	146
FRANC JURŠA	147
DR. MIROSLAV CERAR	147
MAG. MARKO POGAČNIK	147
DR. DUŠAN MRAMOR	147
MAG. MARKO POGAČNIK	148
DR. DUŠAN MRAMOR	148
LUKA MESEC	148
DR. DUŠAN MRAMOR	149
LUKA MESEC	149
DR. DUŠAN MRAMOR	150
LUKA MESEC	150
DR. JASNA MURGEL	151
DR. ANJA KOPAČ MRAK	151
NADA BRINOVŠEK	152
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	152
NADA BRINOVŠEK	152
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	153
NADA BRINOVŠEK	153
JOŽEF HORVAT	153

DR. DUŠAN MRAMOR.....	153
JOŽEF HORVAT.....	154
ZVONKO LAH.....	154
ALENKA SMERKOLJ	154
ZVONKO LAH.....	155
ALENKA SMERKOLJ	155
IRENA MAJCEN	155
ZVONKO LAH.....	156
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK.....	156
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAČAR.....	156
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK.....	157
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAČAR.....	157
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK.....	158
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	158
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAČAR.....	158
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	159
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAČAR.....	159
DR. VINKO GORENAK	160
MAG. GORAN KLEMENČIČ	160
DR. VINKO GORENAK	161
MAG. GORAN KLEMENČIČ	161
DR. VINKO GORENAK	161
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	161
DR. DRAGAN MATIČ	162
MAG. GORAN KLEMENČIČ	162
DR. DRAGAN MATIČ	163
MAG. GORAN KLEMENČIČ	163
EVA IRGL.....	164
MAG. GORAN KLEMENČIČ	164
EVA IRGL.....	164
MAG. GORAN KLEMENČIČ	165
EVA IRGL.....	165
MATJAŽ HAN	165
IRENA MAJCEN	166
MATJAŽ HAN	166
IRENA MAJCEN	167
MATJAŽ HAN	167
URŠKA BAN.....	167
BORIS KOPRIVNIKAR.....	167
MAG. ANŽE LOGAR	168
DR. DUŠAN MRAMOR.....	168
MAG. ANŽE LOGAR	169
DR. DUŠAN MRAMOR.....	169
MAG. ANŽE LOGAR	169
JERNEJ VRTOVEC	170
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	170
JERNEJ VRTOVEC	171
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	171
JERNEJ VRTOVEC	171
MARIJAN POJBIČ.....	172
DR. DUŠAN MRAMOR.....	172
MARIJAN POJBIČ.....	173
DR. DUŠAN MRAMOR.....	173
MARIJAN POJBIČ.....	174
MARINKA LEVIČAR.....	174
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	174
DANIJEL KRIVEC	175
IRENA MAJCEN	175

DANIJEL KRIVEC	176
PRIMOŽ HAINZ.....	177
IRENA MAJCEN	177
MIHA KORDIŠ	177
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	178
MIHA KORDIŠ	178
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	178
MIHA KORDIŠ	179
DR. FRANC KRIŽANIČ	179
DR. DUŠAN MRAMOR.....	179
BOJAN PODKRAJŠEK.....	180
ANDREJA POTOČNIK	181
ALENKA SMERKOLJ	181
ANJA BAH ŽIBERT	181
PRIMOŽ HAINZ.....	182
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	182
TOMAŽ LISEC	183
TOMAŽ LISEC	183
LJUBO ŽNIDAR.....	184
DR. DUŠAN MRAMOR.....	184
LJUBO ŽNIDAR.....	184
DR. DUŠAN MRAMOR.....	184
LJUBO ŽNIDAR.....	184
ERIKA DEKLEVA	185
IRENA MAJCEN	185
ANDREJ ČUŠ	186
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	186
ANDREJ ČUŠ	186
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	187
ANDREJ ČUŠ	187
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	187
MAG. GORAN KLEMENČIČ	187
UROŠ PRIKL	188
BORIS KOPRIVNIKAR.....	188
UROŠ PRIKL	189
BORIS KOPRIVNIKAR.....	189
MARKO FERLUGA	189
IRENA MAJCEN	190
FRANC JURŠA.....	190
ALENKA SMERKOLJ	191
FRANC JURŠA.....	191
ALENKA SMERKOLJ	191
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK.....	192
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	192
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK.....	193
DR. FRANC KRIŽANIČ	193
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	193
DR. FRANC KRIŽANIČ	194
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	194
ANDREJ ČUŠ	194
DR. PETER GAŠPERŠIČ	195
ANDREJ ČUŠ	195
DR. PETER GAŠPERŠIČ	195
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANKI SLOVENIJE (ZBS-1C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 348-VII.....	196

MAG. MARKO POGAČNIK	196
IRENA SODIN	197
LUKA MESEC	197
JOŽEF HORVAT	199
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	200
MAG. DUŠAN VERBIČ	201
SUZANA LEP ŠIMENKO	201
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	202
DR. FRANC KRIŽANIČ	203
MAG. MARKO POGAČNIK	204
MAG. MATEJ TONIN	205
TILEN BOŽIČ	207
MAG. MARKO POGAČNIK	208
TILEN BOŽIČ	208
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	208
DR. FRANC KRIŽANIČ	209
URŠKA BAN	211
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	213
MAG. MARKO POGAČNIK	213
JOŽEF HORVAT	214
MAG. ANŽE LOGAR	215
TILEN BOŽIČ	217
URŠKA BAN	218
MAG. ANŽE LOGAR	218
MAG. DUŠAN VERBIČ	218
MAG. MARKO POGAČNIK	218
NADA BRINOVŠEK	218
LUKA MESEC	220
MARIJAN POJBIČ	221
DR. VINKO GORENAK	222
MAG. BOJANA MURŠIČ	223
EVA IRGL	223
JOŽE TANKO	224
DR. FRANC KRIŽANIČ	225
SUZANA LEP ŠIMENKO	225
JOŽE TANKO	226
IRENA SODIN	226
MAG. MARKO POGAČNIK	227
MAG. MARKO POGAČNIK	227
MAG. DUŠAN VERBIČ	227

10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA (ZOFVI-J), PRVA OBRAVNAVA, EPA 353-VII	228
--	-----

JELKA GODEC	228
MAG. KLAVDIJA MARKEŽ	229
LJUDMILA NOVAK	230
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	230
IRENA KOTNIK	232
TOMAŽ LISEC	232
PRIMOŽ HAINZ	234
ANDREJA KATIČ	235
MIHA KORDIŠ	236
JELKA GODEC	238
MARIJA BAČIČ	239
LJUDMILA NOVAK	240
VESNA VERVEGA	241

ANJA BAH ŽIBERT	242
DR. DRAGAN MATIČ	243
ANDREJ ČUŠ	244
ANITA KOLEŠA	246
BOJAN PODKRAJŠEK	247
MAG. BRANISLAV RAJIĆ	248
UROŠ PRIKL	248
MARIJAN POJBIČ	249
MARIJAN POJBIČ	250
MARIJAN POJBIČ	250
MARIJAN POJBIČ	250
MARIJAN POJBIČ	250
MAG. BOJANA MURŠIČ	251
IVAN ŠKODNIK	252
ANJA BAH ŽIBERT	252
IVAN ŠKODNIK	252
JOŽEF HORVAT	253
JELKA GODEC	254
ŽAN MAHNIČ	254
JERNEJ VRTOVEC	256
JOŽE TANKO	256
MIHA KORDIŠ	258
TOMAŽ LISEC	260
TOMAŽ LISEC	260
DR. ANDREJA BARLE LAKOTA	261
JELKA GODEC	261
IRENA KOTNIK	263
FRANC BREZNIK	263
15. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE	264
Določitev kandidata, ki bo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih, opravljaj funkcijo poslanca namesto poslanke, ki opravlja funkcijo ministrice, EPA 425-VII	264
Predloga za izvolitev kandidatke ali kandidata za sodnico ali sodnika na Sodišču EU v Luksemburgu	265
NATAŠA KOVAČ	265
FRANC JURŠA	265
MAG. BOJANA MURŠIČ	266
JOŽEF HORVAT	266
JOŽEF HORVAT	267
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	267
JOŽE TANKO	268
Predlog za imenovanje direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev, EPA 40-VII	268
IRENA SODIN	268
MAG. DUŠAN VERBIČ	269
MAG. ANŽE LOGAR	269
IVAN HRŠAK	270
JOŽE TANKO	270
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	271

Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, EPA 405-VII.....	272
Predlog sklepa o imenovanju namestnika člana Državne volilne komisije, EPA 410-VII.....	272
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	272
MAG. MARKO POGAČNIK	272
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	272
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	273
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	273
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	273
JELKA GODEC.....	273
MIHA KORDIŠ	274
JOŽE TANKO	274
IRENA KOTNIK.....	275
UROŠ PRIKL	275
FRANC JURŠA.....	275
ANDREJ ČUŠ	275
TOMAŽ LISEC	276
FRANC BREZNIK	276
ŽAN MAHNIČ.....	276
PRIMOŽ HAINZ.....	277
MATJAŽ HAN	277
LJUDMILA NOVAK	277
JOŽE TANKO	277
MARIJAN POJBIČ.....	278
MARINKA LEVIČAR.....	278
VIOLETA TOMIČ	278
JERNEJ VRTOVEC	278
MIHA KORDIŠ	279
MAG. MATEJ TONIN.....	279
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	279
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	280
IRENA SODIN	280
JOŽE TANKO	280
JOŽE TANKO	280
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	281
JOŽE TANKO	281
VIOLETA TOMIČ	282
MAG. MATEJ TONIN.....	282
NADA BRINOVŠEK.....	283
ZVONKO LAH.....	283
DR. VINKO GORENAK	283
MATJAŽ HAN	284
MAG. ANŽE LOGAR	284
JERNEJ VRTOVEC	285
MARIJAN POJBIČ.....	285
MIHA KORDIŠ	285
LJUBO ŽNIDAR.....	286

8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	286
JOŽE TANKO	286
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	287
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	287
JOŽEF HORVAT	287
MAG. DUŠAN VERBIČ	288
MAG. MARKO POGAČNIK	288
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	288

Državni zbor VII. mandat

6. seja

25., 27., 30. in 31. marec 2015

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Andreja Katič.....podpredsednica Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 25. marca 2015 ob 10. uri.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 6. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Tanja Cink, gospod Tomaž Gantar, gospod Benedikt Kopmajer, gospod Ivan Škodnik, gospod Danilo Anton Ranc, gospa Ljudmila Novak, gospod Jernej Vrtovec do 11. ure, gospa Eva Irgl, gospa Jelka Godec, gospa Irena Grošelj Košnik do 13.30 ure, gospod Janez Janša, gospod Žan Mahnič, gospod Tomaž Lisec in gospa Janja Sluga.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in ministre ter generalnega sekretarja Vlade k 1. točki dnevnega reda, predsednika Vlade in kandidatko za ministrico za izobraževanje, znanost in šport mag. Klavdijo Markež k 14. točki dnevnega reda, predsednika Republike Slovenije gospoda Boruta Pahorja k 15. a točki dnevnega reda, predstavnika Sodnega sveta k 15. c točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 6. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v sredo, 18. marca 2015, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Predlogov za umik posamezne točke z dnevnega reda oziroma predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel.

Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti nihče.

(Za je glasovalo 56.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 6. seje zbora določen.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DOHODNINI PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnega zbora predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance mag. Mateji Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovani gospod predsednik, gospe in gospodje poslanci! Pred vami je predlog spremembe Zakona o dohodnini, s katero se predlaga širitev možnosti uveljavljanja davčne olajšave za investiranje v opremo, in sicer za avtobuse z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam Euro VI. Po sedanji ureditvi se te olajšave v višini 40 % upravičenih stroškov lahko uveljavijo tudi za motorna vozila, vendar le za tovorna vozila z motorjem, ki ustreza takšnim emisijskim zahtevam. Namen in cilj davčne olajšave v splošne je v delu, ki se nanaša na investiranje v motorna vozila, spodbujati investicije, ki so okolju prijazne in zmanjšujejo emisijske izpuste ter posledično pomenijo zmanjšanje negativnih vplivov na okolje. Minimalni standard za avtobuse ter tovorna motorna vozila je od 1. januarja 2014 določen z evropsko uredbo 595/2009, ki ureja homologacijo motornih vozil in motorjev glede na emisije iz težkih vozil in ta standard je motor, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam Euro VI. Predlog zakona torej pomeni, da bodo zavezanci imeli možnost uveljavljanja davčne olajšave za investicije v avtobuse z motorjem, ki ustreza tem emisijskim standardom. S predlogom tako v enak položaj postavlja zavezance, ki opravljajo prevoz potnikov, in zavezance, ki opravljajo prevoz tovora.

Po predlogu zakona bodo zavezanci lahko uveljavljali olajšavo tudi za leto 2014, pri čemer bodo lahko tudi že po oddanem davčnem obračunu za leto 2014 vložili popravek obračuna, in sicer v roku 30 dni od uveljavitve predmetne spremembe zakonov. Po podatkih Ministrstva za infrastrukturo je bilo na dan 31. 12. 2014 v Sloveniji registriranih 2 tisoč 576

avtobusov, od tega na novo registriranih 133 z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam Euro VI. Fizične osebe so imele v lasti 137 avtobusov, na tej podlagi ocenjujemo, da bodo finančne posledice z vidika znižanja prihodkov iz naslova davka od dohodka iz dejavnosti nižje od 40 tisoč evrov na letnem nivoju.

Vlada predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona podprete v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Tilnu Božiču.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Spoštovani!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 23. nujni seji dne 13. 3. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o dohodnini.

Predlog je po nujnem postopku v obravnavo in sprejetje predložila Vlada. Odbor se je uvodoma seznanil z gradivom predlagatelja in mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

Seje so se na povabilo udeležili tudi predstavniki Ministrstva za finance in Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

Državni sekretar Ministrstva za finance je uvodoma obrazložil, da se olajšava za investiranje uveljavlja za avtobuse z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam Euro VI, kar je bilo do zdaj v veljavi le za tovorna vozila. Ta rešitev predstavlja sistemski ukrep trajne davčne olajšave v višini 40 % zneska vlaganj v opremo in neopredmetena dolgoročna sredstva v davčnem letu vlaganja do višine davčne osnove.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je izpostavila odprta vprašanja, in sicer glede retroaktivne veljave olajšave, saj nobena izmed fizičnih oseb na dan 31. 12. 2014 še ni imela v lasti avtobusa s predvideno različico motorja in potrebno spremembo naslova, saj ta ne odraža, da gre zgolj za dopolnitev.

Predstavniki Ministrstva za finance so pojasnili, da če ne bi predlagali retroaktivne veljave, obstaja nevarnost neenakopravne obravnave zavezancev, saj razpoložljive evidence zagotavljajo le podatke o registriranih vozilih, ne pa tudi kupljenih v letu 2014, ki pa so lahko bila registrirana kasneje. Nadalje je bila obrazložena tehnična rešitev uvajanja olajšave za tiste, ki so davčni obračun za zadevno obdobje že oddali. Prav tako je bilo pojasnjeno, da bodo pripombe Zakonodajno-pravne službe glede spremembe naslova v čistopisu besedila upoštevane. Predlog po mnenju Vlade zasleduje cilj zasledovanja javne koristi preko spodbujanja nakupa novih avtobusov in posodobitev voznega parka potniškega prometa, kar naj bi ugodno vplivalo tudi na okolje.

V razpravi je bil izpostavljen učinek izpada davčnih prihodkov na proračun v višini 1,3 milijona evrov. Odbor je glasoval o členih predloga zakona in jih s 17 glasovi za in nobenim proti tudi sprejel. Glede na to, da amandmaji niso bili vloženi, Odbor za finance in monetarno politiko Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o spremembi Zakona o dohodnini sprejme v predloženem besedilu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana državna sekretarka!

Na tem mestu bom podala kar skupno stališče Poslanske skupine SDS o spremembi Zakona o dohodnini in Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb.

V Slovenski demokratski stranki vseskozi zagovarjamo ukrepe, ki gredo v smeri razbremenitve in večje konkurenčnosti gospodarstva. Temu cilju je sledila tudi davčna reforma, sprejeta v letu 2006, v okviru katere sta bila sprejeta tudi Zakon o dohodnini in Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb. Takrat ukinjene investicijske olajšave, saj se je večji poudarek namenil vlaganju v raziskave in razvoj, so bile na pobudo gospodarstva v juliju 2008 ponovno uvedene v obliki davčnih olajšav za določene investicije. Trenutno še veljavna določba zakona določa, da se za olajšavo lahko med drugim kvalificirajo avtobusi na hibridni in električni pogon ter tovorna motorna vozila z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam Euro VI.

Gospodarska in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije sta utemeljeno opozorili na neustrezno razlikovanje med davčnimi zavezanci za investicijo v avtobuse in investicijo v tovorna vozila. Predlagani spremembi zakonov tako širita možnost uveljavljanja davčne olajšave za investiranje v opremo na avtobuse z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam Euro VI, in sicer za investicije, kot je bilo že danes tukaj rečeno, od 1. januarja 2014 naprej. S tem se v enak položaj postavlja zavezance, ki opravljajo prevoz potnikov, in zavezance, ki opravljajo prevoz tovora.

Cilj predlagane spremembe je v spodbujanju nakupa novih avtobusov, kar je glede na povprečno starost vseh avtobusov v Sloveniji, ki je 8,8 let, še kako smiselno. Posledično seveda pomeni spodbujanje tudi pozitiven vpliv na posodobitev voznega parka potniškega prometa in predvsem zmanjšanje negativnih vplivov na okolje. Kot smo že slišali, smo konec 2014 imeli registriranih 2 tisoč 576 avtobusov in zgolj 133 jih ima motor, ki ustreza emisijskim zahtevam

Euro VI, kar je po evropski uredbi od 1. januarja 2014 tudi minimalni standard za avtobuse in tovorna vozila.

Glede na navedene pozitivne lastnosti in vsaj majhno razbremenitev sicer manjšega dela gospodarstva bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagani spremembi Zakona o dohodnini in Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb potrdili.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratična stranka upokojencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in spoštovani kolegi!

Dovolite, da vam na kratko predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS o Predlogu zakona o spremembi Zakona o dohodnini.

Novela zakona prinaša pozitivne učinke, pa ne gre samo in zgolj za promocijo ugodnega davčnega okolja, temveč tudi za krepitev ekološke ozaveščenosti z načinom spodbujanja nakupa ekološko najnaprednejših tehnologij. Z uvedbo davčnih olajšav za avtobuse z motorjem standarda Euro VI se izenačujejo pogoji za uveljavljanje davčnih olajšav pri nakupu tovornih vozil in avtobusov. Ravno enakopravna obravnava zavezancev kot drugo ustavno načelo dopušča tudi retroaktiven poseg pri uporabi tega zakona. Sprememba teh členov bo razširila možnost uveljavljanje davčne olajšave za investiranje in rešila problematiko avtobusnih prevoznikov.

V naši poslanski skupini smo vseskozi podpirali davčne reforme, ki so omogočale ugodnosti in za hitrejši in konkurenčnejši razvoj gospodarstva. Tudi danes pozdravljamo spremembe predlagane novele zakone, ki jo je vlada pripravila skupaj z novelo, o kateri bo govora v naslednji točki. Ne glede na zakonska določila v večini primerov je praksa tista, ki narekuje spremembe, zato smo v Poslanski skupini DeSUS ocenili, da bi bilo smiselno prisluhniti strokovni javnosti ter upoštevati pobudo, ki so jo predlagali tako na Gospodarski zbornici Slovenije kot na Obrtno-podjetniški zbornici. Seveda veljavnih standardov za motorna vozila si nismo kar tako izmislili, to nam narekuje evropski predpis iz leta 2009, katerega je treba spoštovati. Cilji Evropske unije so nenehno usmerjeni na varstvo okolja oziroma na zmanjševanje negativnih vplivov na okolje.

V Poslanski skupini DeSUS nismo presenečeni nad novimi standardi, ki gredo v prid spodbujanju nakupa ekološko naprednejših modelov vozil. Prav tako nas ne preseneča, da je cena takih vozil višja od njihovih predhodnikov, kar je povsem logično. Bolj pomembni so učinki na okolje, čeprav javnost meni, da je razlika minimalna. Trenutno imamo v Sloveniji več kot 130 registriranih avtobusov z motorjem, ki ustrezajo najmanj emisijskih zahtevam Euro VI. Še dražji so na primer

hibridni avtobusi, električnih pa še ni na trgu. Cena narekuje tudi povpraševanje, zato bomo z davčnimi olajšavami sprostili ta del trga. Slednje posledično pomeni tudi nižje dohodke državnega proračuna v prihodnjih letih, kar pa ni nujno, da gre za negativno izkušnjo za državo, kajti zavedati se je treba, kaj to konkretno pomeni za samo gospodarstvo. Po nekaterih ocenah slovenski prevozniki prispevajo v državni proračun več sredstev kot državo stanejo subvencije. Pomembno je ohranjanje konkurenčnosti slovenskih avtobusnih prevoznikov tako na domačem trgu kot v tujini. Cilj države je tudi večje število potnikov v javnem potniškem prometu.

Da remiziram in počasi zaključim. Ker gre za nesporno ekološko zadevo, ker gre za davčno spodbudo zdravim podjetniškim idejam oziroma projektom in ker gre za pozitivni neto učinek za javne finance, namreč prispevek podjetnikov bo večji kot stanejo državo subvencije, bomo v Poslanski skupini DeSUS predlog zakona z veseljem podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik, spoštovana sekretarka, kolegice in kolegi!

Današnja predloga novel zakonov o dohodnini in davka od dohodkov pravnih oseb sta nastala na pobudo Socialnih demokratov, ko smo se odzvali na vsa glasnejša opozorila gospodarstva, predvsem avtobusnih prevoznikov, o neenakopravnem položaju dela gospodarstva pri olajšavah pri investicijah za nakup avtobusov. Socialni demokrati smo tem opozorilom prisluhnili v nameri, da se ta položaj odpravi, na koalicijo naslovili pobudo za spremembo teh dveh zakonov, ki bodo investitorjem pri nakupu avtobusov omogočili razumno, predvsem pa enakovredno izhodišče za uveljavljanje investicijskih olajšav. Te naj sledijo dejanski vlogi, ki jo imajo, in sicer spodbujajo investicije in hkrati sledijo realnemu stanju. Namreč, še tako ambiciozen akcijski načrt ne bo pomagal in spodbujal gospodarstva, če ta na kratek rok ni uresničljiv.

Ko je bil Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb sprejet v naš pravni red v okviru tako imenovane davčne reforme, je ta ukinila olajšave za investicije v opremo in neopredmetena dolgoročna sredstva. Gospodarstvo je na to opozorilo, kajti posledice neenakomerne davčne obremenitve pri ukinitvi davčnih olajšav za vlaganje v osnovna sredstva bi nosila predvsem mikro in majhna podjetja. Ker slednja niso bila zmožna neposredno vlagati v raziskave in razvoj, za kar so bila sprva določene investicijske olajšave, se je izrazila potreba po ponovni uvedbi davčnih olajšav za določene investicije. Prav tako so zaostrene gospodarske in finančne okoliščine terjale

ukrepe, ki bi podjetjem preko investicijskih olajšav omogočile lažje soočanje z nastalimi razmerami na trgu, hkrati bi jih spodbujala k investiranju. Vse od leta 2008 smo priča številnim spremembam, ki so predvidevale davčno olajšavo za investicije v opremo in vlaganje v neopredmetena dolgoročna sredstva. Med temi so bili tudi avtobusi na hibridni ali pa električni pogon in tovorna motorna vozila z motorjem, ki ustrezajo najmanj emisijskim zahtevam Euro VI. Prehodna obdobja pa so se od leta 2008 podaljševala, in sicer za tovorna vozila z motorjem, ki ustrezajo najmanj emisijskim zahtevam Euro V, ter za avtobuse, ki ustrezajo najmanj emisijskim zahtevam Euro VI. Prav tako se je z novelami spreminjala stopnja investicijske olajšave, ki je sedaj določena na 40 % investiranega zneska. Po izteku prehodnega obdobja 2013 pa je nastala nekakšna investicijska praznina, ki je bila očitna prav za nakup avtobusov, kajti sistemska rešitev je po izteku prehodnega obdobja določila olajšavo za investicije v avtobuse na hibridni ali električni pogon in tovorna motorna vozila z motorjem, ki ustrezajo najmanj emisijskim zahtevam Euro VI. Ta določba je davčne zavezance, ki želijo vlagati v investicije iz naslova avtobusov, postavila v neenakopraven položaj v primerjavi z ostalimi zavezanci, na drugi strani pa je omogočila možnost olajšav za investicije v tovorna motorna vozila, ki ustrezajo najmanj emisijskim zahtevam Euro VI, za avtobuse pa je olajšave predvidevala le za vozila z električnim in hibridnim pogonom. Ob tem velja opozoriti na prakso, ki kaže, da je uporaba avtobusov z motorjem na hibridni električni pogon ustrezna le na ozkem območju prevozov oziroma se tovrstna vozila uporabljajo pretežno v mestnem potniškem prometu. Prav tako ne gre zanemariti podatkov državne agencije v Republiki Sloveniji, ki opozarjajo, da se je lastništvo osebnih avtomobilov v Sloveniji v zadnjih dvajsetih letih skoraj podvojilo, stopnja motorizacije pa presega stanje v številnih gospodarsko najrazvitejših državah Evropske unije, ob tem pa se v Sloveniji soočamo z zastarelim voznim parkom avtobusov, saj podatki kažejo, da je povprečna starost avtobusov še vedno nad 10 let. To pa od zakonodajalca terja premislek, da določbe teh dveh zakonov v delu investicijskih olajšav postavi tako, da bodo te dejansko služile svojemu namenu. Investitorjem morajo omogočiti rešitev, ki bo realna in skladna tako z okoljskimi zahtevami kot tudi drugače. Pozitivne spremembe, ki smo jim bili priča na področju trga avtobusov v zadnjih letih, so se v velikem delu zgodile tudi zaradi prehodnih določb zakona o dohodnini in davku od dohodka pravnih oseb ter izjem za olajšave za nakup avtobusov z motorjem, ki ustrezajo milejšim emisijskim zahtevam in sledijo realnemu stanju in trgu avtobusov.

Mi bomo seveda to podprli in ob naši podpori zakonu pa Socialni demokrati na Vlado in Ministrstvo za finance naslavljamo premislek o

nadaljnjih postopkih pri določanju pogojev za olajšave. Namreč, na podlagi tehničnih argumentov s strani gospodarstva smo predlagali, da se prehod od zahtev po olajšavi nakupa avtobusa z zahtevami Euro V in Euro VI omili vsaj prehodno določbo pri nakupu avtobusa Euro V za leto 2014. Kljub temu pa menimo, da sta predloga naredila pomemben korak naprej, hkrati pa verjamemo, da bo v primeru izkazane potrebe po tem mehkejšem prehodu Vlada prisluhnila in našla tudi umestno rešitev. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

V Združeni levici bomo predloga sprememb Zakona o dohodnini in Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb podprli. Po našem mnenju investicije v okolju prijazen javni prevoz odtehtajo izpad davčnih prihodkov, vendar pa ob tej priložnosti moramo opozoriti na nekatere sistemske pomanjkljivosti.

Prvič. Zgovorno je, da je pobudo za to olajšavo dala obrtna zbornica. S tem seveda ni nič narobe, narobe pa je to, da potrebe niso opazili pristojni na ministrstvu. To je sicer malenkostna napaka, ki pa kaže na nek sistemski pojav. Ena od redkih ugotovitev v predlogu strategije upravljanja naložb Republike Slovenije, s katerim se strinjamo celo v Združeni levici, je, da ta strategija ne nadomešča strateških razvojnih dokumentov posameznih sektorjev gospodarstva in industrijske politike. Ampak na žalost o teh sektorskih strategijah ni ne duha ne sluha ali pa so mrtva črka na papirju. Recimo, TEŠ 6 se je zgradil mimo razvojnih dokumentov, energetski koncept Slovenije bomo videli šele čez kakšna tri leta in sploh koherentnih strateških razvojnih dokumentov v sektorjih ni ali pa se jih država ne drži. Celo največjih projektov se loteva brez strateškega premisleka, stihijsko.

Drugič, to velja tudi za prometno politiko. Planski dokumenti države so tudi tukaj mrtva črka na papirju. Imamo, recimo, Resolucijo o prometni politiki Slovenije in Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013 in celo belo knjigo. Eden do ciljev, od leta 2007 dalje je bil, da se zajezi obseg cestnega blagovnega prometa, predvsem tranzitni in mednarodni promet naj bi se preusmeril na železnico oziroma na kombinirane cestno-železniške rešitve. V praksi pa se je zgodilo ravno obratno: rast cestnega blagovnega prometa bistveno prehitava rast železniškega prometa. Slovenija je po deležu cestnega prometa v evropskem vrhu, temu primerno pa je tudi stanje cest in emisije prašnih delcev. Zavedamo se, da prevozniki ustvarijo velik izvoz storitev, ampak posledice cestnega blagovnega prometa za

zdravje ljudi in za proračun so ogromne, poleg tega pa so vozniki ena od najbolj izkoriščenih skupin delavcev. Zato moramo v Sloveniji, sploh v mednarodnem prometu, spodbujati prehod na železniški prevoz in seveda ne samo v belih knjigah, ampak s konkretnimi dejanji, na primer s tem, da vlada za začetek ne privatizira cest in železnic, ampak se usmeri v modernizacijo železniškega omrežja.

Za konec. Na čisto praktični ravni je treba razmisliti o sistemu, ki bi olajšavo vezal na dodatne pogoje. Recimo, da bi lahko prevoznik olajšavo uveljavljal samo, če bi hkrati z nakupom ekološkega vozila odpisal eno okolju škodljivo vozilo. To bi bilo primerno predvsem za tovorna vozila. Kot rečeno, ne vem, če si lahko kot družba privoščimo visoke okoljske, vzdrževalne in zdravstvene stroške čezmernega cestnega tovornega prometa. Ob tem pa še poudarjam, da je bilo v razpravi večkrat slišati, da to sprejemamo, zato da bodo naši prevozniki lahko konkurirali z evropskimi konkurenti. To je že prav, ampak naš skupen cilj bi moral biti tukaj predvsem, da si prebivalci Slovenije zaslužijo, da se po Sloveniji prevaža čim več ekoloških in zdravju neškodljivih vozil. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije–krščanskih demokratov, zanjo gospod Jože Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka!

Naj uvodoma povem, da bom predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije–krščanskih demokratov k predlogu obeh zakonov, novele Zakona o dohodnini in Zakona o davku od dohodka pravnih oseb, saj obe urejata praktično identično vsebino. Gre za neke vrste zakonodajni davčni dvojček, ki je logično povezan.

Predloga sprememb obeh zakonov bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije seveda podprli. Zakaj? Ker je to pravzaprav prvi in žal doslej edini ukrep sedanje vlade za razbremenitev gospodarstva. Nanaša se na relativno ozek krog zavezancev, to je poslovnih subjektov, ki se ukvarjajo z dejavnostjo prevoza potnikov in investirajo v nabavo novih, okolju prijaznih avtobusov in drugih vozil za prevoz potnikov. V davčnem smislu jih sedaj izenačujemo z zavezanci za prevoz blaga, ki jim je bila že s sedanjimi predpisi priznana davčna olajšava za investicijo v nabavo osnovnih sredstev, torej vozil, ki ustrezajo standardu Euru VI. Nova Slovenija–krščanski demokrati pa ob tem ugotavljamo, da je sedanja vlada na področju ustvarjanja ugodnega davčnega in poslovnega okolja naredila premalo ali skoraj nič, od imenovanja vlade pa je minilo že več kot pol leta. Zakonodajni dvojček, ki ga danes obravnavamo,

je pravzaprav zgolj neka drobtinica. Moram reči, da smo tudi s to drobtinico zadovoljni in si želimo, da bi jih bilo v prihodnje oziroma čim prej tudi čim več.

Slovenija pada na lestvici konkurenčnosti. Samo v enem letu smo padli za 8 mest, v septembru 2014 smo bili tako na 70. mestu od 144 držav, pred dvema letoma pa smo padli še za 6 mest. V dveh letih je bil padec kar za 14 mest. Prehitevajo nas države, ki so nastale na ozemlju bivše SFRJ, konkretno Črna gora in Makedonija. Za vlado bi moral biti ta podatek alarm za nujno in takojšnje ukrepanje na tem področju. Slovenija je še vedno v zaposlitvenem krču. Kot smo videli prejšnji teden, se vedno znova in znova zadolžujemo, a to le za tekočo porabo. Podjetja kljub obsežni sanaciji bank nimajo dostopa do kreditov, razlog je v prezadolženosti podjetij. Nujno je treba sprejeti ukrepe za celovito oziroma sistemsko razdolžitev podjetij. Kot vemo, je bila konec leta 2013 sprejeta novela insolventnega zakona, ki je podlaga za razdolževanje velikih in srednjih podjetij preko preventivnega prestrukturiranja. Kakšne učinke daje ta zakon po enem letu veljavnosti, ne vemo. Upamo seveda, neki vsaj minimalni učinki vendarle so. Nimamo pa veljavne pravne podlage za sistemsko razdolževanje mikro in malih podjetij, torej tistih do 50 zaposlenimi, ki predstavljajo pri nas v strukturi gospodarstva preko 90 % vseh gospodarskih družb. Potrebujemo tudi ukrepe za administrativno razbremenitev podjetij. V Novi Sloveniji smo vladi večkrat predlagali dvig meje za vstop v obvezni sistem obračunavanja davka na dodano vrednost s sedanjih 50 tisoč na 100 tisoč evrov. Tak ukrep bi dejansko administrativno razbremenili zavezance, ki so se odločili za pavšalno obdavčitev in imajo do 100 tisoče evrov letnega obdavčljivega prometa. Potrebujemo davčno razbremenitev gospodarstva, med katerimi izpostavljamo nujno zniževanje obremenitve plač. Te obremenitve so pri nas med najvišjimi v državah članicah Evropske unije. In seveda, vzpostaviti je treba stabilno poslovno okolje. Tudi stalno spreminjanje zakonodaje, ki smo mu priča pri nas že pravzaprav vrsto let, je negativni signal za potencialne vlagatelje. Če se smem slikovito izraziti, kapital je plaha ptica in da jo privabimo in s tem tudi zadržimo, moramo zagotoviti varno in predvidljivo poslovno okolje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Spoštovani!

Olajšave za investiranje v avtobuse ob pogoju izpolnjevanja emisijskih zahtev so bile v preteklih letih že večkrat urejene, vendar le z začasno veljavo. Glede na to, da se v SMC zavedamo pomena nadaljnega razvoja avtobusnega potniškega prometa, ocenjujemo, da je tudi spodbujanje prenove avtobusnih flot preko

davčnih olajšav ena izmed pravih poti do tehnološko bolj dovršenih in ekološko naprednejših avtobusov, torej posledično tudi do bolj konkurenčnih avtobusnih prevozov. V SMC smo mnenja, da gre kljub retroaktivni veljavi, rešitev se namreč uvaja že za davčno obdobje od januarja 2014 dalje, za razumno rešitev in zagotavljanje kontinuitete olajšave, ki je veljala do konca leta 2013. Prav tako smo mnenja, da je dvig emisijskih zahtev z Euro IV na Euro VI glede na prehodna obdobja upravičen, saj gre za bistveno naprednejše motorje, zasnovane na sodobnejši način, na način, ki dopušča doseganje bistveno višjega ekološkega standarda. Temu v prid govori tudi uskladitev zahtev tako za avtobuse kot tovornjake, saj je prodaja novih vozil od 1. 1. 2014 predvidela enotno raven emisijskih zahtev, to je Euro VI, ki je v predhodnih letih na področju avtobusov še nekoliko zaostajala.

Prav tako menimo, da je rešitev za zavezance, ki so svoje davčne obračune že oddali, da lahko kljub temu v roku 30 dni popravijo svoje obračune in izkoristijo davčno olajšavo, primerna. Naj pri tem izpostavimo le še to, da gre odslej za trajno rešitev v okviru Zakona o dohodnini, saj je dopolnitev zapisana neposredno v 66. a člen Zakona o dohodnini. Iz tega razloga bo treba predpis v prihodnje dosledno prilagajati dvigovanju emisijskih zahtev, torej slediti tehnološko in ekološko bolj dovršenim generacijam motorjev, ki bodo nasledile trenutno najodobnejšo različico. S tem bomo ohranili zasledovanje osnovnih ciljev, ki jih ta zakonska rešitev predvideva. Dopolnitev zakona o dohodnini, ki širi olajšave za investiranje tudi na področje avtobusov z motorjem, ki ustrezajo najmanj emisijskim zahtevam Euro VI v Poslanski skupini SMC torej podpiramo.

Prav tako podpiramo tudi istovrstno dopolnitev v primeru Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki bo obravnavana v okviru naslednje točke dnevnega reda te seje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni mogoče vlagati. Zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni

sekretarki na Ministrstvu za finance mag. Mateji Vrničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Gre za vsebinsko enako rešitev, kot smo jo obravnavali pri prejšnjem zakonu, le da ta naslavlja pravne osebe in omogoča uveljavljanje davčne olajšave pri davku od dohodkov pravnih oseb.

Glede na to, da je vsebina identična tisti, ki smo jo obravnavali pri prejšnjem zakonu, je ne bom v uvodu ponavljala. Za zaključek naj poudarim samo, da je lastnikov oziroma da je avtobusov z motorjem, ki ustreza emisijskim zahtevam Euro VI v lasti pravnih oseb več, kot jih je v lasti fizičnih oseb, zaradi tega pričakujemo tudi finančne učinke na prihodke iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb višje kot pri dohodnini, pa vendarle so tudi v tem primeru učinki obvladljivi oziroma lahko rečemo tudi zanemarljivi. Najvišja mogoča ocenjena vrednost znižanja prihodkov iz tega naslova je približno 1,3 milijona evrov na leto, če bi vsi zavezanci imeli pozitivno davčno osnovo in bi lahko uveljavljali davčno olajšavo.

V skladu z navedenim in v skladu z vsebinskimi obrazložitvami k prejšnjemu predlogu zakona Vlada predlaga Državnemu zboru, da tudi ta predlog zakona podprete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Tilnu Božiču.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Ponovno pozdravljeni! Odbor za finance in monetarno politiko je na 23. nujni seji v petek, 13. 3. 2015, kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, novelo ZDDPO-2L.

Predlog je po nujnem postopku v obravnavo in sprejetje predložila Vlada.

Uvodoma je državni sekretar Ministrstva za finance predstavil predlog, ki predvideva širitev olajšave za investiranje v 55. a členu zakona tudi na investicije v avtobuse z motorjem, ki ustrezajo najmanj emisijskim zahtevam Euro VI. Dopolnitev zakona predvideva veljavo že s 1. 1. 2014, finančni učinek izpada davčnih prihodkov zaradi širitve nabora investicijskih olajšav pa je bil ocenjen na 1,3 milijona evrov.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je opozorila na dve pomanjkljivosti: obrazložitev uveljavljanja olajšave za nazaj in potrebno spremembo naslova, saj ta ne odraža, da gre za dopolnitev zakona.

V nadaljnji razpravi so bila izpostavljena vprašanja glede veljave rešitve za nazaj oziroma že za leto 2014 glede izkazanega javnega interesa in tudi finančnih posledic v odnosu do sprejetega rebalansa za leto 2015.

Predstavniki Ministrstva za finance so podali odgovore glede veljave za nazaj in predvidene tehnične rešitve za zavezanca in posledice za proračun ocenili kot nizke.

Odbor je glasoval o členih predloga zakona in jih s 17 glasovi za in nobenim proti sprejel.

Glede na to, da amandmaji niso bili vloženi, Odbor za finance in monetarno politiko Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o spremembi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb sprejme v predloženem besedilu. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališča poslanske skupine. Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Lepo pozdravljeni! Spoštovani gospod predsednik, spoštovana sekretarka, spoštovani poslanci in poslanke!

Predlog zakona, ki je pred nami, je doživel že večkratno noveliranje. Razlogi za spremembe in dopolnitve tega izvirnega zakona iz leta 2007 so vedno isti: iskanje pozitivnih rešitev za davčno okolje. V Poslanski skupini DeSUS smo vseskozi podpirali davčne reforme, ki spodbujajo in ne ovirajo konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. Še posebej smo se zavzemali za tiste spremembe, ki vodijo k pravični razporeditvi davčnega bremena, ustvarjanju ugodnega davčnega okolja ter posledično trajnostnemu razvoju gospodarstva v celoti. Pri enakih načelih ostajamo tudi danes, ko bomo z vnovično novelo zakona posegli v spremembo ključnega 55. člena veljavnega zakona in omogočili širitev uveljavljanja davčne olajšave za investiranje v opremo še na avtobuse z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam Euro VI. Zavedamo se nujnosti sprejema predloga zakona ravno zaradi zasledovanja primarnega cilja in ta je izenačitev pogojev pri davčnih olajšavah za investicije tako pri tovornjakih kot tudi pri avtobusih.

V tem stališču se ne bom dodatno poglobljala v vsebino samega zakona, kakor tudi v razloge, zakaj se nam v Poslanski skupini DeSUS zdi smiselno podpreti to novelo. Moj poslanski kolega je zelo jasno povedal, da predlog zakona podpiramo. Dodala bi še to, da smo v Poslanski skupini DeSUS mnenja, da bi moralo biti spodbujanje zelene davčne reforme dolgoročno prioriteta vseh, ne pa samo tistih, ki so se nanjo zavezali v koalicijski pogodbi. Okolju prijazna ravnanja bi morala biti doslej že samoumevna. Dejstvo je, da žal dobiček še vedno odtehta nad mogočimi pozitivnimi učinki za okolje. Nobeden, še tako visok davek pa, žal, ne more spremeniti takšne miselnosti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališča poslanske skupina.

Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborni ni mogoče vlagati.

Zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MOTORNIH VOZILIH PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo mag. Klemnu Grebenšku.

MAG. KLEMEN GREBENŠEK: Hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci! Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih prinaša naslednje bistvene spremembe in dopolnitve glede na obstoječe stanje.

Prvič, v predlogu zakona se imenuje ministrstvo, pristojno za promet, za nacionalno kontaktno točko v Republiki Sloveniji za čezmejno izmenjavo podatkov iz evidence registriranih vozil držav članic Evropske unije za namen čezmejne izmenjave podatkov o lastnikih vozil ali osebah, na katere so ta vozila registrirana. Ti podatki se izmenjujejo za prometne prekrške, povezane z varnostjo v cestnem prometu, ki jih določa Direktiva 2015/413/EU, in so posledično tudi določeni v tem zakonu.

Drugič. Preko nacionalnih kontaktnih točk v državah članicah Evropske unije bodo pristojni prekrškovni organi pridobivali podatke za vsak posamezen primer prometnega prekrška iz predloga zakona avtomatizirano, preko spletnega dostopa.

Tretjič. Predlog zakona določa tudi način podrobnega poročanja Evropski komisiji o številu avtomatiziranih iskanj, ki jih opravi država članica Evropske unije, za katere je Direktiva 2015/413/EU zavezujoča.

Četrtič. Zaradi čezmejne izmenjave podatkov o lastnikih vozil ali osebah, na katere so ta registrirana, se v evidenco registriranih vozil doda podatek o datumu rojstva.

Petič. Ta predlog ureja tudi podrobnejše navajanje pogojev za udeležbo vozil v cestnem prometu, da bo mogoče posebej sporočati podatke o kršitvah prevoznikov in upravljavcev prevozov v nacionalni elektronski register cestnih prevoznikov, skladno s 5. točko Priloge številka 4 Uredbe 1071/2009/ES. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Gospod predsednik, hvala za besedo.

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 8. seji dne 17. 3. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila Vlada.

Predlog zakona je implementacija Direktive 2011/82/EU, ki je bila sicer s sodbo Sodišča EU z dne 6. 5. 2014 razveljavljena, njene učinke pa je sodišče ohranilo do začetka veljavnosti nove direktive na novi pravni podlagi, ki je morala biti sprejeta najkasneje v roku 12 mesecev po razglasitvi sodbe. Kljub razveljavitvi je dne 27. 1. 2014 Republika Slovenija vseeno dobila uradni opomin, 26. 11. 2014, torej po izreku sodbe, pa še obrazloženo mnenje zaradi nenotifikacije te direktive v nacionalni pravni red, kar pomeni, da je bil prenos te direktive v nacionalni pravni red še vseeno potreben. V času po vložitvi predloga zakona, ki ga obravnavamo danes, pa je bila sprejeta in objavljena Direktiva 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. 3. 2015 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu, ki nadomešča razveljavljeno direktivo, ki sem jo prej omenil, in uvaja nekatere manjše spremembe, potrebne za usklajenost s sodbo sodišča. Določbe te direktive so bile v predlog zakona, ki ga obravnavamo, vnesene z amandmaji.

Predlog zakona predvideva nacionalne kontaktne točke za čezmejno izmenjavo informacij o prometnih prekrških, ureditev delovanja nacionalne kontaktne točke za namen čezmejne izmenjave informacij med nacionalnimi kontaktnimi točkami v državah članicah ter način in vsebino poročanja Evropski komisiji. Predlog zakona ureja še ločevanje kršitev, da bo mogoče posebej sporočati podatke o kršitvah prevoznikov in upravljavcev prevozov v nacionalni elektronski register cestnih prevoznikov, skladno s 5. točko Priloge 4 Uredbe. Ureja pa se tudi dostop do podatkov o vozilih vsem nacionalnim kontaktnim točkam v EU.

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj podpira predlog zakona in na njegovo vsebino nima pripomb.

Pripombe Zakonodajno-pravne službe so bile upoštevane s sprejetimi amandmaji.

Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicijskih strank k 3., 6. in 7. členu ter k naslovu poglavja Prehodna in končna določba, brezpredmeten pa je postal amandma poslanskih skupin koalicijskih strank k 5. členu.

Odbor je na podlagi osmega odstavka 131. člena sprejel tudi svoje amandmaje k 1. in 5. členu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospa Andreja Katič.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala, predsednik. Spoštovani sekretar, kolegice in kolegi!

S predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o motornih vozilih, ki ga danes obravnavamo, se usklajujejo določila zakona s pravnim redom Evropske unije, natančneje z direktivo Evropskega parlamenta in Sveta, ki je bila objavljena 11. marca letos in ureja lažjo čezmejno izmenjavo informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu. Ključne rešitve, ki jih prinaša predlog zakona, pa so sledeče.

Določa se pravna podlaga za imenovanje nacionalne kontaktne točke, preko katere bodo potekale čezmejne izmenjave informacij o prometnih prekrških, preko katere se bo dostopalo do tovrstnih zbirk podatkov in izmenjevalo informacije med nacionalnimi kontaktnimi točkami držav članic EU. Določata se način in vsebina obveznega poročanja Evropski komisiji glede čezmejne izmenjave informacij o prometnih prekrških, ki so povezani z varnostjo v cestnem prometu. Ureja se ločevanje kršitev na način, da bo mogoče posebej sporočati podatke o kršitvah prevoznikov in upravljavcev prevozov v nacionalni elektronski register cestnih prevoznikov, kjer se bo posebej evidentiralo tudi kršitve glede neposredovanja javnih dokazil o tehnični brezhibnosti vozila v primeru prevoza blaga ter potnikov, ter ureja se dostop do podatkov o vozilih vsem nacionalnim kontaktnim točkam v Evropski uniji.

Osnovni namen omenjenega zakona pa je uresničevanje temeljnega cilja prometne politike Evropske unije, to je povečanje varnosti v cestnem prometu ter zmanjšanje števila žrtev, poškodb in materialne škode, ki so posledica prometnih nesreč. Pomembni element iz skupne evropske politike pa predstavlja tudi dosledno izvrševanje sankcij za kršitelje cestnoprometnih predpisov, ne glede na nacionalno pripadnost kršitelja, kar bo omogočeno z ustrezno izmenjavo informacij med nacionalnimi kontaktnimi točkami. Treba je tudi povedati, da je direktiva, objavljena 11. marca letos, nadomestila direktivo Evropskega parlamenta in Sveta iz oktobra 2011, ki pa jo je Sodišče Evropske unije v maju 2014 sicer razveljavilo, vendar je v obrazložitvi sodbe zapisalo, da se razveljavljena direktiva uporablja do sprejema nove. To je pomembno tudi zaradi tega, ker je Slovenija glede zamude pri implementaciji razveljavljene direktive že lani januarja prejela uradni opomin s strani Evropske komisije. V novembru lani pa je Republika Slovenija prejela

še obrazloženo mnenje Evropske komisije zaradi nenotifikacije omenjene direktive, kjer smo bili kot država ponovno opozorjeni, da moramo vsebinsko te direktive prenesti v naš pravni red.

Na podlagi navedenega bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli predlog sprememb in dopolnitev Zakona o motornih vozilih. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije–krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala za besedo še enkrat, gospod predsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Pred nami je še en predlog novele zakona, ki ga moramo sprejeti, če želimo preprečiti plačilo globe zaradi zamude pri implementaciji evropske zakonodaje. Tudi tokrat dejstvo, da je rok za prenos direktive o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezan z varnostjo v cestnem prometu, v nacionalni pravni red potekal že 7. novembra 2013, ne more opravičevati naše počasnosti pri tej domači nalogi. Glede na to, da je bila vmes direktiva 6. maja 2014 razveljavljena, so bili njeni učinki ohranjeni in Slovenija je povsem upravičeno prejela uradni opomin. V Poslanski skupini Nove Slovenije smo ob tem prepričani, da je iskanje izgovorov in sklicevanje Vlade na reorganizacijo, na medresorsko usklajevanje in na predčasno menjavo vlade v tem primeru popolnoma brezpredmetno.

Predlagana novela Zakona o motornih vozilih torej pomeni zgolj delni prenos evropske direktive in nič drugega. Nobene druge vsebinske spremembe ali dopolnitve, in to kljub temu da je bila v lanskem letu že v postopku sprejemanja novela tega zakona, ki pa je poleg implementacije omenjene direktive vsebovala več pomembnih vsebinskih sprememb in dopolnitev. Ker je šlo za zelo obsežne spremembe, več kot ena tretjina določb se je spreminjala, več Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora predlagala pripravo novega zakona. In kaj imamo danes poslanci na mizi? Zgolj prenos direktive, medtem ko o ostalih vsebinskih spremembah, ki so bile lansko leto torej že pripravljene, ni duha in ne sluha. Brez dvoma je tudi prenos pomemben, saj s tem omogočamo, da bodo sankcije oziroma izrečene globe za nekatere cestnoprometne prekrške, ki so bili storjeni v eni državi članici z vozilom, ki je registrirano v drugi državi članici, tudi dejansko izvršene. Za ta namen bo pri Ministrstvu za infrastrukturo imenovana nacionalna kontaktna točka za čezmejno izmenjavo informacij o prometnih prekrških, ki bo omogočala njihovo izmenjavo med nacionalnimi kontaktnimi točkami v državah članicah. Ker takšna izmenjava po drugi strani pomeni tudi poseg na področju

občutljivih osebnih podatkov, bi bilo treba bolj jasno definirati, kdo je za dajanje teh podatkov pristojen in za kakšen namen jih lahko oziroma mora dati.

Poslanci Nove Slovenije–krščanski demokrati iz navedenih razlogov predloga novele zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih ne bomo podprli. Prav tako pa mu tudi ne bomo nasprotovali. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Vesna Vervega.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, državni sekretar, kolegice in kolegi!

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih se dopolnjujejo določbe dveh direktiv Evropske unije. V slovensko zakonodajo se delno prenaša direktiva o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu. Vzroki za sprejetje direktiv na evropski ravni in implementacijo le-teh v slovensko zakonodajo so naslednji: neizvrševanje sankcij v obliki denarnih kazni za cestnoprometne prekrške v eni državi Evropske unije z vozilom, ki je registrirano v drugi državi Evropske unije; dostop do nacionalnih podatkov iz registra vozil države članice, v kateri je vozilo registrirano; zagotavljanje visoke ravni varnosti v cestnem prometu; enaka obravnava vseh voznikov, tako rezidenčnih kot nerezidenčnih, in vpliv na vedenje voznikov v cestnem prometu.

Spremembe v Zakonu o motornih vozilih posegajo na področje registracije vozil oziroma pogojev za udeležbo v cestnem prometu. Dodana je obveznost za posredovanje dokazila o tehnični brezhibnosti vozila, če gre za tovorno ali priklopno vozilo oziroma avtobus, s katerim se opravljajo prevozi v skladu s predpisi o prevozi v cestnem prometu. Ta kršitev se mora posebej evidentirati v nacionalnem elektronskem registru cestnih prevoznikov in je lahko povod za izgubo dobrega ugleda določenega prevoznega podjetja. Ta podatek je lahko pomemben na primer za šole, ki prevoznike izbirajo preko javnih razpisov. Nadalje spremembe posegajo na področje tehnične brezhibnosti vozil in njihovih naprav in opreme. Ključne spremembe pa posegajo na področje evidenc in dostopnosti do zbirke podatkov, kjer je dodan novi 64. a člen, ki določa imenovanje in delovanje nacionalne kontaktne točke in navaja nove subjekte, ki imajo pravico do dostopanja do podatkov iz evidenc.

Zakonodajno-pravna služba je opozorila, da predlagane spremembe evidenc posegajo na občutljivo področje osebnih podatkov in da je treba posebej natančno opredeliti besedilo členov, kar je bilo s sprejetimi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin na matičnem delovnem telesu tudi upoštevano.

Zato v Poslanski skupini SMC podpiramo spremembe in dopolnitve tega zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Sam Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih prihaja v obravnavo in sprejetje zelo pozno, saj je Evropska komisija, vezano na to zamudo, Sloveniji že izdala opomin. Predlog je danes vendarle v obravnavi in sprejemanju, ampak ne odpira vseh pomanjklivosti, ki jih ta zakon seveda kliče, ampak sprejemamo le zgolj prenos evropske direktive. Kljub temu da gre za kratko in dokaj enostavno dopolnitev, je zakon pripravljen dokaj površno, saj je pripomb Zakonodajno-pravne službe veliko. Te pripombe in pomanjklivosti se z amandmaji odpravljajo. Sama dopolnitev zakona pa nalaga ministrstvu, ki je pristojno za promet, da postavi in upravlja nacionalne kontaktne točke kot pristojnega organa, določenega za izmenjavo podatkov iz evidenc registriranih vozil držav članic Evropske unije za namen čezmejnne izmenjave podatkov o lastnikih vozil ali osebah, na katera so ta vozila registrirana.

V Slovenski demokratični stranki predlaganemu zakonu ne bomo nasprotovali niti ga ne bomo podprli, saj menimo, da bi moral zakon oziroma dopolnitev vsebovati kaj več kot le zgolj prenos same direktive.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoencev Slovenije, zanjo gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi!

Poslanke in poslanci Poslanske skupine DeSUS bomo podprli predlog novele Zakona o motornih vozilih. Predlog namreč dopolnjuje določbe veljavnega Zakona o motornih vozilih zaradi dveh predpisov Evropske unije. Bistvene spremembe in dopolnitve zakona se nanašajo na določitev Ministrstva za infrastrukturo kot pristojnega organa za opravljanje nalog nacionalne kontaktne točke za potrebe čezmejnne izmenjave informacij o prometnih prekrških, na ureditev dostopa do podatkov o vozilih vsem nacionalnim kontaktnim točkam v Evropski uniji ter na ločevanje kršitev, da bo mogoče posebej sporočati podatke o kršitvah prevoznikov in upravljavcev prevozov v nacionalni elektronski register cestnih prevoznikov.

Republika Slovenija je že prekorajčila rok delnega prenosa direktive o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu. Zato

smo januarja 2014 prejeli opomin in novembra istega leta še obrazloženo mnenje Evropske komisije. S takšno obrazložitvijo je predlagatelj zakona, torej Ministrstvo za infrastrukturo, na nek način ponovno pritisnil na Državni zbor, da se zakon obravnava po skrajšanem postopku. Ponovno pravim zato, ker se nikakor ne moremo znebiti prakse nekaterih ministrstev, da roke za implementacijo evropskih direktiv kar krepko zamudijo, takoj nato pa na tak način izsiljujejo poslance Državnega zbora, da zakone, ki bi jih sicer lahko obravnavali po rednem postopku, obravnavamo po skrajšanih in nujnih postopkih, kar nam ne da dovolj časa za temeljit pregled predlaganih sprememb. To pa seveda lahko posledično vodi v napake oziroma slabo domišljene rešitve.

V Državni zbor je bila namreč že leta 2012, ponavljam, že leta 2012 predložena novela zakona, ki je vključevala prenos navedene direktive, vendar zaradi predlagane ukinitve Javne agencije za varnost prometa ni bila sprejeta. Julija 2013 je bila pripravljena druga novela zakona, ki je poleg večjih vsebinskih sprememb na tem področju ponovno vsebovala prenos navedene direktive, vendar je zaradi medresorskega usklajevanja z ministrstvom, pristojnim za okolje, proces zastal za nekaj mesecev, tako da je bil predlog zakona predložen v obravnavo Državnemu zboru šele aprila 2014, ki pa ga zaradi razpustitve sploh ni obravnaval. S to novelo zakona se tako ureja le prenos Direktive 2011/82/EU, medtem ko bodo druge spremembe zakona pripravljene z naslednjo novelo zakona. Kot nam je znano, pa Evropska komisija predvideva objavo informacije o prometnih pravilih v zvezi s prekrški, ki veljajo v posameznih državah članicah EU in o katerih bodo države članice izmenjevale informacije, pri čemer bo mogoče do teh informacij dostopati tudi preko spletne strani Ministrstva za infrastrukturo.

Kot sem že dejal, Poslanska skupina DeSUS bo novelo zakona podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O CESTNINJENJU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade državnemu sekretarju na

Ministrstvu za infrastrukturo, mag. Klemnu Grebenšku.

MAG. KLEMEN GREBENŠEK: Hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Cestnino in cestninjenje trenutno urejata Zakon o javnih cestah in Zakon o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3 tisoč 500 kilogramov. S predlogom zakona se navedena pravna akta razveljavljata, kar pomeni, da se s predlogom zakona na enem mestu urejajo tako cestninjenje osebnih kot tudi tovornih vozil, kar je pomembno tako z vidika jasnosti področne zakonodaje kot tudi razumljivosti le-te za uporabnike in nadzorne organe. Medtem ko cestninjenje osebnih vozil ostaja v pretežni meri enako urejeno kot sedaj, pa se cestninjenje tovornih vozil skklajuje z zakonodajo EU, in sicer s tako imenovanimi Eurovignette Directive in Direktivo o interoperabilnosti cestninskih sistemov v EU.

V zvezi s cestninjenjem glede na prevoženo razdaljo, ki velja za tovorna vozila, je treba poudariti, da predlog zakona ureja tri vrste tovrstnega cestninjenja, in sicer cestninjenje z ustavljanjem na cestninskih postajah, elektronsko cestninjenje v prostem prometnem toku in evropsko elektronsko cestninjenje. Predlog zakona še vedno ohranja možnost cestninjenja tovornih vozil z ustavljanjem na cestninski postaji, saj je omenjeni način cestninjenja pomemben zlasti v prehodnem obdobju do uveljavitve elektronskega sistema cestninjenja, ki bo lahko temeljil na eni izmed treh tehnologij, ki jih omogoča zakonodaja EU. To so mikrovalovna, satelitska ali GSM/GPRS tehnologije. To pomeni, da je zakon tehnološko nevtralen, zato bodo lahko ponudniki v zvezi z vzpostavitvijo elektronskega sistema cestninjenja ponudili katerokoli izmed navedenih tehnologij, ki pa bo morala izpolnjevati zahteve glede interoperabilnosti cestninskega sistema Republike Slovenije s cestninskimi sistemi drugih držav članic EU, določene z odločbo 2009/759/ES. Izpolnjevanje zahtev glede interoperabilnosti cestninskega sistema je pomembno, saj le tako omogoča zagotavljanje evropsko elektronsko cestninjenje, katerega namen je porabniku cestninskega omrežja omogočiti, da lahko z isto on-board unit napravo uporabljal omrežje cestninskih cest v različnih državah članicah EU.

Pomembna novost je uvedba možnosti zaračunavanja pristojbine za zunanje stroške, ki nastajajo zaradi prometnega onesnaževanja ali obremenitev s hrupom zaradi pometa tovornih vozil. Pri tem morata biti cestnina in pristojbina za zunanje stroške na računu izkazani ločeno. Pristojbina za zunanje stroške je prihodek državnega proračuna, ki se namenja ukrepom za izboljšanje in delovanje prometnega sistema. To pomeni, da se ti prihodki lahko namenljajo tako izvedbi ukrepov, s katerimi se neposredno odpravljajo razlogi za zaračunavanje pristojbine za zunanje stroške, na primer postavitev

protihrupnih ograj, odprava ozkih grl z namenom odprave zastojev, zaradi katerih prihaja do čezmernega onesnaževanja okolja, kot tudi ukrepom za spodbujanje trajnostnega prometa, na primer spodbujanje čistjših oblik prevoza javnega potniškega prometa in podobno.

Nadzor nad kršitvami v zvezi s cestninjenjem osebnih vozil bodo tako kot sedaj opravljal cestninski nadzorniki, policija in uradno osebje Finančne uprave Republike Slovenije. Kot nadzorni organ se izločajo inšpektorji, pristojni za cestni promet, ki so prvenstveno pristojni za izvajanje nadzora nad prevozi gospodarskih vozil v cestnem prometu, zato je bil obseg izvedenega nadzora nad pravilno uporabo vinjet do sedaj izredno majhen in je med vsemi izvedenimi postopki o prekršku vseh nadzornih organov zanemarljiv delež. Za nadzor nad cestninjenjem tovornih vozil bodo tako kot do sedaj pristojni samo cestninski nadzorniki.

Vlada na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da na isti seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Gospod predsednik, hvala za besedo.

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 7. seji dne 10. 3. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o cestninjenju, ki ga je Državnemu zboru za obravnavo po rednem postopku predložila Vlada. V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja državni sekretar gospod Klemen Grebenšek dopolnil predlog in pravzaprav danes je kot moj predhodnik ponovil dopolnilno stališče Vlade k predlogu zakona, zato ga ne bom ponavljal.

Na seji odbora je sodelovala tudi predstavnica Zakonodajno-pravne službe mag. Saša Bricelj Podgornik, ki je poudarila, da so k posameznim členom podane pripombe Zakonodajno-pravne službe, ki pa so večinoma upoštevane v vloženi amandmajih Poslanske skupine SMC.

Na seji odbora je sodeloval tudi predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj gospod Jernej Verbič, ki je izpostavil, da komisija predloga sicer ni podprla, vendar pa hkrati meni, da je zakon treba sprejeti čim prej, saj Republika Slovenija zamuja s prenosom zadnje spremembe tako imenovane Eurovignette Directive iz leta 2011 v slovenski pravni red, zaradi česar je Evropska komisija zoper Republiko Slovenijo že uvedla predsodni postopek.

Na seji je bil navzoč tudi gospod Matjaž Knez, predsednik uprave družbe Dars, ki je poudaril,

da predlog zakona določa način oblikovanja in pobiranja cestnine, kar predstavlja za njihovo delovanje enega ključnih zakonov, ki jim daje pravno podlago za pridobivanje dohodkov, s katerimi bodo lahko poravnali dolgoročne obveznosti iz poroštvenega zakona. Gospod Knez je tudi opozoril, da si Dars v okviru svojega poslovanja in cestninskega nadzora želi, da bi se družbi vrnil del stroškov, ki jih ima z upravljanjem cestninskega nadzora.

Na seji je bil navzoč tudi predstavnik Obrtno-podjetniške zbornice gospod Bojan Pečnik, ki je izpostavil določbe v predlogu zakona, ki urejajo pobiranje cestnine in višino glob za prekrške. Opozoril je, da slovenski avtoprevozniki nasprotujejo predvidenemu pobiranju cestnin na cestah, ki niso avtoceste ali hitre ceste.

V razpravi se je nekaj mnenj soočilo glede 13. člena, glede 18. člena, glede 41. in 49. in 50. člena. V zvezi s 13. členom so bili izraženi pomisleki glede usklajevanja cestnine enkrat letno z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin. Izražena je bila skrb v primeru deflacije in posledice za Dars, ki je obremenjen z obveznosti iz naslova kreditov zaradi gradnje avtocest.

V zvezi z 41. členom so bili izraženi pomisleki glede primerov, ko je zoper kršitelje uveden postopek zaradi prekrška v zvezi s plačilom cestnine ali postopka, ki vključuje izvrševanje zahteve ali predloga za zakonito posredovanje slikovnih posnetkov, pa je v predlogu zakona določeno, da upravljavec carinskih cest lahko hrani posnetke, ni pa obvezan hraniti do zaključka, na primer, sodnega postopka.

Glede 49. in 50. člena so bili izraženi pomisleki glede predpisanih glob za prekrške. Izraženo je bilo mnenje, da so predvidene globe v primerjavi s drugimi državami previsoke.

Odbor je sprejel amandmaje Poslanske skupine SMC, kot izhaja iz poročila odbora z dne 13. 3. 2015. Odbor ni sprejel amandmaje Poslanske skupine Združene levice k 2. členu, brezpredmeten pa je postal amandma Poslanske skupine Združene levice k 18. členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zadnjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. K kolegice in kolegi!

6. redno sejo Državnega zbora danes začinjamo z mobilnostnimi, če hočete, prometnimi problematikami, ki bodo naslednje točke danes na vrsti, ampak me vseeno žalosti, da je trenutno prisotna zgolj slaba polovica poslank in poslancev.

Točke od 5. do 7. 6. redne seje se ukvarjajo, kot je bilo že danes povedano, s

prenosom EU direktiv v slovenski pravni red, kot to običajno rečemo. Ne bom se ponavljal tako kot kolegi, ne bom vam našteval števil, to je bilo že povedano, in pri večini teh direktiv zamujamo. Tu bi lahko imeli hudo debato, zakaj je temu tako.

Združena levica nekako ne kupi zgodbe, da je to posledica zgolj hitre menjave vlad v tem desetletju in pri tem hitenju se nam dogaja pretirano izreži-prilepi pristop prenosa direktiv v neke zakone, na kar opozarja tudi naša Zakonodajno-pravna služba. Recimo, zelo indikativno, kot so opozorili, se zlasti v tem Zakonu o cestninjenju pojavlja beseda "lahko". Veste, ko se prenaša direktivo v nek pravni red, bi morali biti nekoliko bolj določni – upam, da se tudi pravniki strinjajo z menoj, čeprav kolegica tu neke menoj zeha. Delno se je to nekako popravljalo z amandmaji, ampak spet imamo neko zgodbo – pa bi rad bil v pozitivnem smislu konstruktivna opozicija in bi rekel, evo, kapo dol. –, ko imamo neko vlado in neko koalicijo, v kateri prevladujejo pravniki, dobimo pa neke, ni prevajalca v angleščino, lahko rečem šalabajzerske zakone. Kdaj bo temu enkrat konec? Smo že malo več kot pol leta v bajti in zdi se mi, da bi morali malo bolj resno pristopiti k zakonodaji.

Če se zdaj vsebinsko dotaknem tega konkretnega zakona, je problematičen. Problematičen je, ker nekoliko nerodno meša osebni potniški promet in transport, in problematičen je na celem nekem nizu vprašanj, ki so še nekako odprta ali pa mogoče niti niso dovolj razrešena, na kar so opozarjali deležniki tako iz sektorja kot iz ekološko naravnane civilne družbe. Če se dotaknem le nekaterih. Recimo, eno je vprašanje indeksacije cestnine; ja ali ne in kako in ali to pomeni, da bomo imeli deflacijo pa bo cestnina šla dol. Drugo je vprašanje samega cestninjenja, ki je še na evropski ravni dokaj odprto in povezano, prepleteno z lobiji, katera oblika elektronskega cestninjenja bo prevladala. Tretje je vprašanje cestnine, cestninjenje zunaj avtocestnega križa, avtocest in hitrih cest. Potem je tu še zelo pomembno vprašanje, ampak temu se bom nekoliko več posvetil, ko se bomo o amandmajih pogovarjali, eksteralizacije stroškov. Eksteralizacije stroškov v tovrstnem prometu, ko se nedopustno, nerodno nekako prevaja direktiva. Kaj je tukaj stvar? Ob nekih stroških, ki se jih zaračuna za samo uporabo cestnega omrežja plus obrabo le-tega, seveda ne smemo pozabiti na ta, če hočete, ekološki del, ki ga ta direktiva dopušča, lahko uvaja kot nek način, če hočete, ekološke prometne takse, ki naj bi se vračala, kot je gospod z resornega ministrstva nakazal, ne samo za neke protihrupne ograje ampak dejansko v neke bolj trajnostno naravnane oblike mobilnosti. V bistvu, kaj mi dejansko hočemo? Verjetno hočemo pretočnost, varnost in trajnostno naravnano mobilnost.

Takega zakona, kot je, Združena levica ne more podpreti, ne bomo mu pa tudi nasprotovali,

upam pa, da bo naš amandma izglasovan. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije–krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Celovita ureditev cestninjenja osebnih in tovornih vozil, ki presegajo največjo dovoljeno maso 3 tisoč 500 kg v enem zakonu, je vsekakor dobrodošla. Seveda, če je predlog zakona, ki to področje ureja, pripravljen dobro in že v postopku sprejemanja v Državnem zboru ne zahteva številnih popravkov in če seveda ne gre spet za sprejemanje zakona pod časovno prisilo, ki jo narekuje implementacija Evropske unije. Poglejmo podrobneje.

Novela Zakona o cestninjenju prinaša spremembe predvsem glede cestnine za tovorna vozila, ki se plačuje glede na dejansko prevoženo razdaljo po cestninski cesti. Ker bodo le-te zdaj ločene na obvezne cestninske ceste, ki jih bo kot takšne v skladu z evropsko direktivo določila vlada, in na izbirne, ki jih bo kot takšne lahko določila Vlada Republike Slovenije sama, se poraja preprosto in logično vprašanje. Je upravičeno pobiranje cestnin na vseh cestah, ki jih za izbirne določi vlada po svoji presoji, torej na cestah, ki niso avtoceste ali hitre ceste? V Novi Sloveniji smo prepričani, da bo morala vlada pri tem z vsjo skrbnostjo opredeliti vrste izbirnih cestninskih cest, če bo želela zaščititi domače avtoprevoznike. Tudi način usklajevanja višine cestnine, torej uskladitev enkrat letno z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin, je v predlogu novele vprašljiva, saj omogoča usklajevanje tudi v primeru deflacije. Amandma koalicije, ki predlaga uskladitev enkrat letno pod pogojem, da rast cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–december preteklega leta v primerjavi z enakim obdobjem leto pred tem preseže indeks 100, to pomanjkljivost odpravlja in ga bomo v poslanski skupini krščanskih demokratov podprli.

Vprašljiva je tudi višina kazni za storjene prekrške, ki so v primerjavi z drugimi državami previsoke, vendar na seji matičnega odbora žal amandma, na podlagi katerega bi se te znižale za 20 %, ni bil sprejet. Danes imamo spoštovane kolegice in kolegi možnost popravnega izpita. Krščanski demokrati bomo amandma, ki ga je vložila SDS, podprli. Enako bi pričakovali tudi od koalicijskih poslancev, če seveda delate, tako kot ves čas navajate, v korist naših državljanov. Zakaj torej podpreti predlagani zakon o cestninjenju? Edini razlog je v ureditvi cestninjenja osebnih in tovornih vozil na enem mestu in s tem v jasni področni zakonodaji ter zaradi nujne uskladitve z evropsko zakonodajo, ki za tovorna vozila določa cestninjenje glede na prevožene razdalje. Pomembno je, da predlog zakona ohranja možnost njihovega cestninjenja z ustavljanjem na cestninskih postajah v

prehodnem obdobju, torej do uvedbe elektronskega sistema cestninjenja. Vsekakor bo bodoče evropsko elektronsko cestninjenje tudi v slovenskem pravnem redu na področju cestninjenja tako osebnih kot tovornih vozil pomenilo velik korak naprej.

Ne glede na omejeno pridobitev pa krščanski demokrati izpostavljamo dejstvo, da bo morala vlada na tem področju postoriti še veliko stvari, od načina določanja izbirnih cestninskih cest do ponovnega tehtanja višine kazni za posamezne prekrške. Gre navsezadnje za slovenske avtoprevoznike, ki so v primerjavi s svojimi stanovskimi kolegi v drugih primerljivih državah v mnogo slabšem položaju.

Glede na navedeno bomo poslanci Nove Slovenije Predlog zakona o cestninjenju kljub številnim pomislekom podprli. Celovita ureditev je dobrodošla, vendar opozarjamo na številna omenjena odprta vprašanja, ki zahtevajo temeljite premisleke in odgovorno postopanje vlade v prihodnje tudi pri pripravi zakonskih predlogov, ki ne bodo pomanjkljivi in potrebni takojšnjega amandmiranja.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Stranka modernega centra predlog zakona podpira, ne glede na to, da je morala vložiti veliko število amandmajev, ki pa ne nazadnje stanje, ki ga je ugotovila Zakonodajno-pravna služba, popravljajo. Z na novo predlagano ureditvijo se področje, ki je bilo prej urejeno z dvema zakonoma, to je z Zakonom o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega tri in pol tone, in z Zakonom o javnih cestah, se sedaj materija ureja v enem zakonu. S predlogom zakona bo v slovenski pravni red prenesena tudi evropska zakonodaja, in sicer Direktiva 1999/62/ES z dne 17. 6. 1999 in Direktiva 2004/52/ES, ki daje podlago za zagotovitev interoperabilnosti evropskih sistemov elektronskega cestninjenja oziroma poenotenje standardov elektronskega cestninjenja, ki bo imelo vrsto pozitivnih učinkov tako na prevoz blaga kot tudi na okolje.

Cilj evropske zakonodaje je z enotnim sistemom cestninjenja oziroma skupnimi standardi zagotoviti večjo pretočnost prometa na cestninskih cestah z uvedbo cestninjenja v prostem prometnem toku, zmanjšati zastoje na cestah, postaviti bolj pravičen sistem cestninjenja glede na uporabo cest in zagotoviti sistem cestninjenja, ki ni diskriminatoren do tujcev. Predlog zakona med drugim iz tako imenovane direktive o evrovinjeti uvaja tudi podlago za zaračunavanje stroškov za onesnaževanje zraka in povzročanje hrupa, pri čemer se zbrana sredstva namenjajo financiranju okolju bolj prijaznih načinov prevoza.

Predlog zakona bo torej prinesel določeno poenostavitev zakonodaje, ki isto materijo združuje v enem zakonu, hkrati pa prinaša podlago za na ravni Evropske unije enotno, sodobnejše in bolj pravično cestninjenje. Predlog zakona bo imel tudi ugodne učinke v smeri spodbujanja trajnostnega prometa, zaradi česar ga bo, kot že navedeno, SMC podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Predlagani zakon o cestninjenju v osnovi združuje vsebino, ki se nanaša na cestninjenje za tovorna vozila, ki presegajo maso tri tone in pol, in na cestninjenje za osebna vozila. To je bilo sedaj ločeno v dveh ločenih zakonih, sedaj pa je to združeno v tem predlogu.

Zakonodajno-pravna služba je podala ogromno pripomb skoraj na vse člene samega predloga zakona. To se pravi, da je zakon bil dokaj površno pripravljen. Kljub vložnim amandmajem, ki naj bi te pomanjkljivosti odpravili, ostaja še kar nekaj odprtih vprašanj, na katera opozarjamo v Slovenski demokratski stranki. Vložili smo amandma k 49. in 50. členu, kjer obstoječe kazni znižujemo za 20 %, kajti menimo, da so globe previsoke za slovenske cestne prevoznike in so višje od naših sosednih držav. Opozarjamo tudi na neustrezen način določanja cene cestnin, ki se s tem predlogom veže na indeks rasti cen življenjskih potrebščin. Zaradi gospodarske, zaradi finančne nestabilnosti države lahko indeks rasti cen življenjskih potrebščin korenito spremeni tako v eno ali v drugo stran. Bolj primeren je obstoječi način določanja cene cestnine, ki lahko bolj ublaži te ekstremne naklone in se bolj prilagodi na makroekonomsko vzdržno gibanje cen v Republiki Sloveniji.

V Slovenski demokratski stranki bomo v primeru podpore našima dvema amandmajema, s katerima zmanjšujemo globe za slovenske cestne prevoznike, v primeru te potrditve bomo Predlog zakon o cestninah tudi podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Cestnino in cestninjenje trenutno urejata dve zakona, in to Zakon o javnih cestah in Zakon o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa prisega 3 tisoč 500 kilogramov. Novi zakon o cestninjenju bo omenjena zakona razveljavil in omogočil, da se v enem samem zakonu uredi cestninjenje osebnih in tovornih vozil, kar je pomembno z vidika jasnosti

področne zakonodaje ter njene razumljivosti za uporabnike in nadzorne organe.

V Poslanski skupini DeSUS smo se odločili za podporo predlogu zakona predvsem zato, ker cestninjenje osebnih vozil ostaja v pretežni meri urejeno enako, medtem ko se cestninjenje tovornih vozil usklajuje z direktivo Evropske unije, ki ureja cestne pristojbine za uporabo določene infrastrukture za težka tovorna vozila in direktivo o interoperabilnosti elektronskih cestninskih sistemov. Za tovorna vozila je tako predvideno cestninjenje glede na prevoženo razdaljo, pri čemer predlog zakona ureja tri vrste tovornega cestninjenja, in sicer cestninjenje z ustavljanjem na cestninskih postajah, elektronsko cestninjenje v prostem prometnem toku in evropsko elektronsko cestninjenje. Predlog zakona še vedno ohranja možnost cestninjenja tovornih vozil z ustavljanjem na cestninskih postajah, saj je ta način cestninjenja pomemben zlasti v prehodnem obdobju do uvedbe elektronskega sistema cestninjenja.

Predlog prinaša zelo pomembno novost, in sicer uvedbo možnosti zaračunavanja pristojbine za zunanje stroške, ki nastajajo zaradi prometnega onesnaževanja ali obremenitve s hrupom zaradi prometa tovornih vozil. Pristojbina za zunanje stroške bo prihodek državnega proračuna, ki se bo namenjal ukrepom za izboljšanje delovanja prometnega sistema. Nadzor nad kršitvami v zvezi s cestninjenjem osebnih vozil bodo tako kot do sedaj opravljali cestninski nadzorniki Darsa, policija in finančna uprava, nad cestninjenjem vozil nad 3 tone in pol največje dovoljene mase pa samo cestninski nadzorniki.

Opozoriti želim še na pomembno dejstvo, in sicer obremenjenost slovenskih avtocest s tujim tranzitnim tovornim prometom. Med delovnim tednom ostane osebnim vozilom na voljo za uporabo zgolj en cestninski pas, saj drugega zasedajo večinoma tuji avtoprevozniki. Zato v Poslanski skupini DeSUS menimo, da bo treba čim prej pristopiti k preusmeritvi tranzitnega tovornega prometa na železnico, o tem govorimo že precej časa, konkretnih dejanj v tej smeri pa še ni zaznati.

Kot sem uvodoma povedala, bomo poslanke in poslanci Poslanske skupine DeSUS predlog zakona podprli. Podprli bomo tudi amandmaje koalicije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospa Andreja Katič.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala, predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani predstavniki Vlade!

Zakon o cestninjenju po vsebini ureja področji, ki ga do zdaj urejata Zakon o javnih cestah in Zakon o cestnini za vozila, katerih največja dovoljenja masa presega 3 tisoč 500 kilogramov. Predlog zakona ne ureja na novo administrativnih in prekrškovnih postopkov, saj

se postopki bistveno ne spreminjajo, spreminja pa se način cestninjenja tovornih vozil, torej vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3 tisoč 500 kilogramov. S tem zakonom se tako ureja celovita ureditev cestninjenja osebnih in tovornih vozil v enem zakonu. S tem predlogom bo v naš pravni red vnesena tudi evropska zakonodaja.

Cestnine se obvezno uporabljajo na vseevropskem cestnem omrežju, države članice EU pa jih lahko uvedejo tudi na nekaterih drugih cestah. Vlada Republike Slovenije ima možnost, da kot cestninsko cesto določi tudi državno cesto, ki ni avtocesta ali hitra cesta, je pa projektirana za daljinski promet in je vzporedna cesta ali v neposredni konkurenci z obvezno cestninsko cesto.

Način določanja cestnine in oprostitve plačila cestnin v bistvenih sestavinah ostaja enak sedanjemu, ohranja določila o vinjetah za osebna vozila, ureja pa vrsto cestninjenja za tovorna vozila: obstoječe cestninjenje z ustavljanjem na cestninskih postajah, elektronsko cestninjenje v prostem prometnem toku in evropsko elektronsko cestninjenje.

Ob vzpostavitvi elektronskega sistema cestninjenja bodo ponudniki lahko ponudili katerokoli tehnologijo, ki bo izpolnjevala predpisane zahteve. Elektronsko cestninjenje v prostem prometnem toku uporabnikom prinaša novost, saj ne bo več potrebno ustavljanje na cestninskih postajah za tovorna vozila, kar bo imelo pozitivne učinke na okolje, po uvedbi elektronskega sistema cestninjenja pa bodo odstranjene tudi obstoječe cestninske postaje. S tem se bo povečala pretočnost prometa, nekoliko se bo zmanjšalo onesnaževanje okolja. Predlagatelj pričakuje tudi ugoden vpliv na gospodarstvo, saj bo vzpostavljen sistem cestninjenja, ki bo uporabniku omogočil plačila cestnine glede na dejansko prevoženo razdaljo. S tem bo cestninski sistem pravičnejši, vsi uporabniki bodo v enakem položaju, kar bo gotovo dobro tudi za njihovo konkurenčnost.

Socialni demokrati zato tudi pričakujemo čimprejšnjo časovno opredelitev vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku, ki bo pravičnejši od zdaj veljavnega vinjetnega sistema, saj ta temelji na plačilu cestnine po pavšalu, ne pa po dejansko prevoženi poti.

Predlog zakona uvaja skladno z direktivo o evrovinjeti tudi zaračunavanje pristojbine za zunanje stroške, ki nastajajo zaradi prometnega onesnaževanja ali obremenitev s hrupom zaradi prometa tovornih vozil. Zunanji stroški prometa so zlasti stroški prometnih nesreč, zastojev, hrupa, onesnaženosti zraka, podnebni sprememb, poškodb infrastrukture, ki negativno vplivajo na kakovost bivanja prebivalcev in okolja. Pristojbino za zunanje stroške predpiše vlada, če se ugotovi, da vozila na delu cestninskih cest povzročajo škodo okolju, ki je večja od povprečne škode na drugih delih cestninskih cest, kjer se pristojbina za zunanje

stroške ne zaračunava. Pristojbina je prihodek državnega proračuna, ki se namenja ukrepom za izboljševanje delovanja prometnega sistema. Socialni demokrati podpiramo rešitev vključevanja zunanjih stroškov prometa v cestnino po načelu uporabnik plača. Želeli pa bi si zlasti, da se tako zbrana sredstva namenijo za financiranje načinov prevozov, ki bodo bolj učinkoviti in prijaznejši okolju.

Socialni demokrati smo v razpravi na odboru opozorili tudi na ne dovolj jasna določila predloga zakona o ohranjanju podatkov, na primer slikovnih posnetkov in drugih evidenc podatkov. Predlagani amandmaji koalicije te nedoslednosti odpravljajo. Po predlogu zakona nadzor nad vinjetnim sistemom opravljajo cestninski nadzorniki, Dars, policija, Finančna uprava Republike Slovenije, nad cestninjenjem tovornih vozil pa samo cestninski nadzorniki. Glede višine glob za posamezne prekrške iz tega zakona ter predvideni odgovornosti odgovorne osebe, pravne osebe in pravne osebe se Socialni demokrati strinjamo s predlagateljem, da se tudi z višino globe čim bolj prepreči kršenje določb tega zakona in tako doseže specialni ter generalni preventivni učinek kaznovanja. Kot navaja predlagatelj, dejstvo je, da voznik kot cestninski zavezanec načeloma ni zainteresiran za storitev prekrška v zvezi s plačilom cestnine, pri čemer ga mora pravi subjekt seznaniti s pravili cestninjenja in mu zagotoviti finančna sredstva, s katerimi bo plačal cestnino. Ob upoštevanju dejstva, da je mogoče plačati polovico izrečene globe v določenem času ... / znak za konec razprave/ pravnomočnosti odločbe, s katero je bila globa izrečena, so v tem zakonu predpisane globe primerljive ali celo nižje v primerjavi s predpisanimi globami v drugih državah članicah Evropske unije. Socialni demokrati bomo Predlog zakona o cestninjenju podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 24. 3. 2015.

V razpravo dajem 2. člen ter amandma Poslanske skupine Združena levica. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Mi ponovno amandmiramo šestindvajseto alinejo 2. člena. Prej, ko sem predstavljal pogled stališče poslanske skupine na celotni zakon, sem seveda opozoril, da gre podobno, kot je opozorila Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, za nekako neroden, pogosto prevečkrat neposredni prenos direktive v sam zakon. Kaj je na stvari pri našem amandmaju, bom prebral obstoječo alinejo: "Pristojbina za zunanje stroške je pristojbina, ki se zaračunava

za nadomestilo stroškov v zvezi z onesnaževanjem zraka oziroma obremenitvami s hrupom zaradi prometa." Ker ta "oziroma" je lahko – poznamo, okoli nekega poslanca smo debatirali pol leta – zelo odprt za neke pravniške argumentacije. Predlagamo, da se besedo "oziroma" nadomesti z "in", ker seveda med eksternalije, med tako imenovane zunanje stroške, spada tako polucija s hrupom, kot tudi onesnaževanje zraka.

Poslanka iz Desusa je lepo povedala, da naj bi te pristojbine za zunanje stroške bile prihodek državnega proračuna, za katerega upam, da se bo namenjal za neke druge, drugačne, ekološko manj sporne oblike trajnostne mobilnosti. Omenjen je bil prehod na železnico, 80 % cestnega tovornega prometa predstavlja promet v tranzitu ... Ne samo zato, postavljal sem poslanska vprašanja, kako bo z izgradnjo državnega kolesarskega omrežja, pa se je reklo, da trenutno denarja ni za to, tudi – čeprav dvomim, da se bo toliko nabralo teh sredstev za to, da se blažijo podnebne spremembe; s poplavami smo se soočali in še bi lahko našteval.

Nek problem, nek zadržek, ki ga imamo ob teh novelacijah, ki so tukaj prisotne, je, da mi dejansko nismo imeli neke poglobljene debate o prometni politiki, o prometni strategiji. Tisto, kar imamo trenutno nekako na mizi, je, blago rečeno, nerodno, in zopet imamo neko situacijo ... Dobro, nekdo bi rekel, saj teh dokumentov strategije je že nekaj stotine napisanih, ampak zopet imamo neko situacijo, ko dejansko ne vemo, kaj bi sami radi, zamujamo, plačali bomo neke penale, če se tako izrazim, in potem na brzino nekaj lepimo skupaj. Potem koalicija dobronamerno amandmira nomotehniko, opozicija predlaga kake vsebinske popravke zakonov, ampak smo nekako, kar je že skoraj četrto stoletja tradicija v Sloveniji, preglasovani; ampak upam, da bo vseeno malo zdrav kmečki razum končno prevladal v tej dvorani in da bo ta naš amandma podprt. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Že v sami predstavi predstavitvi smo predstavili določene pomanjkljivosti v tem zakonu. Prvenstveno z našim predlogom z amandmajem, kjer želimo znižati globe pri samih – pardon, se opravičujem – pri določanju cene cestnin, kjer smo opozorili, da cen cestnin ni dobro uravnati in vezati na indeks rasti cen življenjskih stroškov, kajti ta indeks se lahko v primeru nenadnega dviganja cene nafte korenito spremeni in dejansko to veže na korenite spremembe tudi samih cen določanja cestnine. Tako je bolj primeren obstoječi predlog, kjer se cene cestnine same vežejo oziroma lažje prilagajajo na makroekonomsko vzdržno rast

cen. Skratka, se lahko ti ekstremni odkloni rasti indeksa glede na življenjske stroške lažje ublažijo.

Za že omenjene globe predlagamo, da se globe znižajo za 20 % in da se globe postavijo na razumno sprejemljivo višino, kajti v primerjavi z ostalimi sosednjimi državami so te globe v Sloveniji višje in, bi rekel, neprimerljive in nesprejemljive za slovenske cestne prevoznike in v nadaljevanju tudi za samo gospodarstvo.

Na samem odboru je bilo izpostavljeno s strani Darsa tudi izvajanje cestninskega nadzora. Izpostavljena je bila pomanjkljivost v tem zakonu, kajti Dars s samim izvajanjem cestninskega nadzora ima tudi določene stroške, pobrane globe pa v celoti, v polni meri grejo v sam državni proračun. Vemo, da ima Dars težave, da ima veliko obveznosti, da ima tudi v prihodnosti v načrtu dograditi še manjkajoči avtocestni križ, predvsem navezave na Republiko Hrvaško in bi bilo s strani Ministrstva za finance korektno, da se Darsu povrnejo vsaj tisti stroški, ki jih ima s tem izvajanjem cestninskega nadzora. Letnih pobranih glob je v višini za cca 6 milijonov in pol, stroškov s samim pobiranjem teh cestninskih glob pa je nekaj več kot 3 milijone. Tukaj Dars s svojim prispevkom oziroma s svojimi stroški pokriva izvajanje tega samega cestninskega nadzora.

Mi smo vložili dva amandmaja na znižanje glob, tako da predlagamo vsem, da so globe sedaj postavljene na razumno mejo in nikakor niso podcenjene, so slovenskemu gospodarstvu in slovenskim prevoznikom sprejemljive, zato predlagamo, da tudi ta amandma ostali kolegi podprete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Andreja Katič.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala, spoštovani predsednik.

Dotaknila bi se v bistvu samo amandmaja Združene levice. Jaz sem prepričana, da govorimo pravzaprav o isti stvari in se vsi strinjamo s tem, da se uvede pristojbina za zunanje stroške. Če pogledam v zakon, je navedeno, da pristojbina za zunanje stroške je pristojbina, ki se zaračunava za nadomestilo stroškov v zvezi z onesnaževanjem zraka oziroma z obremenitvami s hrupom zaradi prometa. In Združena levica predlaga, da se ta "oziroma" zamenja za besedico "in". Socialni demokrati, kot sem že tudi v stališču povedala, sledimo tej razlagi, da je besedica "oziroma" širša kot besedica "in", in vključuje "in" in "ali". Mislim, da lahko tukaj predstavniki Vlade tudi povedo, da se s tem v bistvu ne zapira in ne oži zaračunavanje pristojbine za te zunanje stroške. Zagotovo si pa, še enkrat poudarjam, želimo da se sredstva, zbrana iz te pristojbine, namenijo za trajnostni promet. Kot smo se pogovarjali ob obravnavi tega zakona v poslanski skupini, pa

tudi z nevladnimi organizacijami, smo rekli, da bi lahko bil to nekako tudi vir za drugi tir. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ste hoteli repliko?

Replika, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Ne bi se rad šel zdaj pingponga. Kolegica je rekla, da je širši in vključuje "in" in "ali". V Združeni levici smo ravno proti temu "ali", ki bi bila v interpretaciji. Smo za to, da je enoznačno "in". To je ključni pomen tega amandmaja. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Gospod predsednik, hvala za besedo.

Jaz bi se glede amandmaja, ki ga je vložila Združena levica, pridružil stališču kolegice Katič. Mislim, da je takšna ureditev, ki je zdajle predvidena, širša in daje več maneverskega prostora za zaračunavanje pristojbine za zunanje stroške, kot bi bilo v primeru, če bi sprejeli predlagani amandma.

Kar se tiče amandmajev, ki jih je predlagala koalicija, gre za amandmaje, ki so bili pravzaprav sprejeti na podlagi pomislekov na seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor.

V zvezi z amandmajem k 13. členu, ki vzpostavlja mehanizem usklajevanja cestnin z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin, smo v koaliciji ocenili, da je treba sprejeti takšen amandma zaradi vzdržnega financiranja družbe Dars, ki je pravzaprav po kreditnih pogodbah zavezana k vračilu kreditov v znesku preko dveh milijard evrov. Torej gre za velike obveznosti. Zadaj je tudi poročstvo države in prav je, da omogočimo neko zakonsko ureditev, ki v primeru inflacije omogoča vzdržno financiranje te družbe in potem servisiranje kreditov oziroma plačevanje kreditov.

Kar se tiče amandmaja k 41. členu, tudi ta amandma je nastal in je vložen na podlagi pomislekov na seji Odbora za infrastrukturo. Nanaša se namreč na primere, ko je uveden zoper nekega kršitelja postopek o prekršku, pa se postavlja vprašanje, ali Dars oziroma upravljavec ceste razpolaga s posnetkom. Prej je bila določba, da lahko razpolaga, sedaj je zaradi varstva teh morebitnih prekrškarjev določeno, da ta posnetek mora hraniti upravljavec vse do konca postopka, se pravi vse z namenom razrešitve postopka o prekršku. Tako da mislimo, da je tudi ta amandma potreben in ga bomo podprli, tako kot smo predlagali.

Kar se tiče amandmajev Poslanske skupine SDS glede znižanja kazni, pa menimo, da so predlagane kazni primerne, da zasledujejo politiko specialne in generalne prevencije. Zmanjšanje, kot je predlagano, pravzaprav ne bi prispevalo v ničemer k nekemu, recimo temu,

boljšemu materialnemu položaju pravnih oseb, katerim je namenjen, pa fizičnih oseb. Moramo vedeti, da se navedene kazenske določbe nanašajo na prekrške pravnih oseb in odgovornih oseb in gre za pravne osebe, ki pridobivajo nek zaslužek na trgu in so temu ustrezno višje. Ampak še vedno gre za kazni od nekaj sto pa do nekaj tisoč evrov. Ne gre za neke ekstremne kazni. Kot sem že omenil prej, ocenjujemo, da takšne, kot so, zasledujejo tisti generalni in specialno preventivni učinek. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poleg tega amandmaja, ki sem ga dal v razpravo, k 2. členu Poslanske skupine Združene levice so bila izražena tudi splošna stališča do ostalih, kar je tudi nekako že običaj pri prvem amandmaju. Sedaj sprašujem zelo konkretno, ali želi še kdo razpravljati o tem amandmaju Združene levice k 2. členu. Potem pa prosim za prijavo. Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik. Vsem prav lep pozdrav, kolegice in kolegi, tudi predstavnikom ministrstva!

Pozdravljam vašo odločitev gospod predsednik, da običajno pri obravnavi prvega amandmaja se nekoliko širše dotaknemo vsebine. Ampak najprej k amandmaju Združene levice k 2. členu. Naj tukaj zelo jasno povem, da smo Krščanski demokrati ocenili, da pravzaprav ta amandma ni potreben, kvalitetno ne izboljšuje besedila zakona, zato ne bo deležen naše podpore.

Bi pa želel še enkrat opozoriti v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov na naslednje. Mi smo namreč trdno prepričani, da bo morala Vlada z vso skrbnostjo opredeliti vrste izbirnih cestninskih cest, če bo želela zaščititi domače avtoprevoznike. Tukaj prav to podčrtujemo. Zaščititi je treba domače avtoprevoznike. Mi namreč ocenjujemo, da so ta trenutke v nekem deprivilegiranem položaju. Tudi način usklajevanja višine cestnine, torej uskladitev enkrat letno z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin je v predlogu novele vprašljiva, saj omogoča usklajevanje tudi v primeru deflacije. Tukaj imamo mi probleme, ker vemo, da se lahko soočamo z inflacijo in se tudi lahko soočamo z deflacijo.

Amandma koalicije, ki predlaga uskladitev enkrat letno pod pogojem, da rast cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–december preteklega leta v primerjavi z enakim obdobjem leto pred tem preseže indeks 100, to pomanjkljivost odpravlja, in tukaj že kar najavljam, da ga bomo poslanci Nove Slovenije tudi podprli.

Kje imamo še problem in izpostavljamo kot vprašljivo rešitev? Vprašljiva je tudi višine kazni za storjene prekrške, ki so v primerjavi z drugimi državami previsoke. To je naša ocena, da so te kazni previsoke, vendar na seji matičnega odbora, žal, mi to obžalujemo, žal amandma, na podlagi katerega bi se znižale za 20 %, na žalost ni bil sprejet. In danes imamo, spoštovane

kolegice, spoštovani kolegi, priložnost, zadnjo priložnost popravnega izpita. Krščanski demokrati bomo amandma, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka podprli. Enako mi seveda pričakujemo tudi od koalicijskih poslancev, ki imate večino v tem Državnem zboru, da ta amandma SDS podprete, če je res to, kar dejansko govorite, da želite delati v dobro državljanov te države.

Tu se bo zdaj postavila zadeva, da bomo videli, kolikšna je ta iskrenost, ali bo šla podpora omenjenemu amandmaju ali ne. Mi jo seveda napovedujemo. Hvala lepa, gospod predsedujoči.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o 2. členu? Izvolite, dr. Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Ja, kratka replika. Dostikrat sem slišal tukaj, menimo to in drugo. Gre dejansko, da zakon postane enoznačen v nekih tehnikalih, ki se nanašajo na priliv v proračun. Če neka poslanska skupina, če nek gospod z dolgo kilometrino v parlamentu meni, da to ne izboljšuje zakona, je pač to njegovo legitimno mnenje in bo tudi tako glasoval. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še kakšna razprava mogoče? Ne. Če nihče več ne želi razpravljati, potem zaključujem razpravo o 2. členu.

V razpravo dajem 13. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati?

Izvolite, gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Jaz bi še enkrat opozoril pri 13. členu, kjer je določanje cene cestnine vezano na indeks življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji. Tu obstaja nevarnost, da lahko tu zapademo pod obstoječi zavezujoči spirali v primeru hitrega dviga določenih cen. To je zavezujoča spirala, v katero nas bo to zakonsko določilo vezalo in določalo recimo v primeru ekstremnega povišanja cene nafte tudi ekstremno povišanje vseh življenjskih dobrin in ekstremno povišanje same cestnine v Republiki Sloveniji. To se pravi, manevrskega prostora tu ni. Tu gre za t. i. po mojem mnenju nevarnost zavezujoče spirale. In tu manevrskega prostora ni. To je indeks in vezava, fiksna vezava na ta obstoječi indeks. Obstoječi predlog je dober, je primeren in ima možnost mehkejše ublažitve teh ekstremov gibanja cen v Republiki Sloveniji. To je dober predlog, tako da tu so pomisleki in v takšnem ekstremnem primeru gibanja cen je tu avtomatizem, ki je vezan na sam ta indeks. To je nevarnost, ki lahko pride pri samem določanju cestnine. In v Slovenski demokratski stranki opozarjamo, da ta rešitev ni najboljša.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Gospod Zorčič, izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Jaz bi samo še omenil, prej nisem tega omenjal, kar se tiče amandmaja, izničuje tudi tiste deflacijske učinke, glede katerih je bil pomislek. Kar se pa tiče razprave kolega Žnidarja, mislim, da je ta napoved, da se bo zvišala inflacija oziroma da se bo zvišala cena nafte in da bo to potegnilo za seboj zvišanje cestnine, nekako prepessimistična. Lahko ima tudi zvišanje cen nafte vpliv na indeks rasti cen, če se recimo cene drugih faktorjev, ki vplivajo na to ceno, ne spreminjajo, ampak preuranjeno je, da bi lahko rekli, da lahko sedaj na podlagi sprejema tega zakona odpremo nekakšno spiralo, ki bo bistveno, bistveno podražila cestnino. Seveda pa če se bo to v nekem času pokazalo, ne vem, v obdobju nekaj let, pa bo morda potrebna sprememba zaračunavanja cestnin. Bolj pomembno pa je to, da je pred nami družba, ki je v stoprocentni državni lasti, ki ima, da ne rečem, ogromne obveznosti z naslova plačevanja kreditov zaradi izgradnje avtocest in mora imeti zagotovljeno vzdržno financiranje, ki je v najmanjši meri odvisno tudi od kakšnih inflacijskih gibanj. Država je v teh primerih tudi porok in mislim, da je na mestu, da sprejmemo takšno ureditev, ki bo cestnine vendarle uskladila na ta način, da bo upoštevana inflacija. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še kakšna razprava? Ne. Potem zaključujem razpravo o 13. členu.

V razpravo dajem 41. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Potem zaključujem razpravo k 41. členu.

V razpravo dajem 46. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo k 46. členu.

V razpravo dajem 49. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Izvolite, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Jaz bom ta amandma, ki smo ga v Slovenski demokratski stranki vložili, z veseljem podprli, ker sem prepričan, da kazni, ki so po zakonu v veljavi, so bistveno previsoke. Predvsem mislim iz razlogov, da imamo, če upoštevamo seveda določene probleme, s katerimi se naša družba srečuje, imamo 130 tisoč brezposelnih, imamo 400 tisoč upokoјencev, ki živijo na robu praga revščine, imamo tretjino ljudi ali še več, ki prejajajo minimalno plačo v naši državi in tako

dalje. Se pravi, imamo skoraj 70 % državljanek in državljanov, ki so na robu revščine. Razen državne uprave in javne uprave in teh struktur, ki so vezane na to, vsi ostali so že čisto na robu revščine v tej državi. In mi si upamo govoriti, tudi predstavniki SMC, gospod, ki je razpravljal, je govoril, da kazni pa nikakor nimajo nekega posebnega vpliva na samo funkcioniranje družin. Približno, ne vem, če sem čisto točno povedal, ampak v tem kontekstu je tekla razprava. Jaz mislim, da je to neokusno, ker se moramo zavedati, da je problem naše države prišel tako daleč, da je treba biti zelo pozoren na vsako podrobnost, ki obremenjuje naše državljanke in državljane. Jaz s tem pa ne trdim, da ljudje morajo povzročati prekrške in tako dalje. Vendar pa, ljudje, ki imajo 500, 600 ali 400 ali pa 300 evrov penzije, pa se jim slučajno dogodi kakšen problem. Imamo tukaj notri kazni od 4 tisoč, 3 tisoč, 2 tisoč in tako dalje. V Slovenski demokratični stranki smo predlagali 20-odstotno znižanje kazni. Jaz mislim, da je to sprejemljivo, da je to pošteno in da je to odgovorno od Državnega zbora in vseh tistih, ki sedimo tukaj. Mi se lahko tukaj pogovarjamo, pa se smejimo, tudi nekateri, ki sedite tam, kjer sedi vlada, in vas prosim, da se ne smejite cinično, ker vi imate zagotovo dovolj denarja, da lahko vsako kazen brez vsakega problema plačate. Ti ubogi ljudje, o katerih pa jaz govorim, ki jih je 70 % v tej državi, pa tega ne zmorejo. In se mi zdi izjemno nekorektno in izjemno nepošteno, da ne čutimo, da ne sočustvujemo s temi ljudmi. Seveda ne tisti, ki niste nikoli poskusili, kaj pomeni živeti s 600 evri plače. Jaz sem poskusil, jaz vem, kaj pomeni. Ti ljudje nimajo niti tega, da bi lahko preživeli iz meseca v mesec, nimajo niti toliko, da bi plačali položnice in tako dalje, kaj šele družine, ki imajo po dva otroka ali pa tri. In potem reči, da to nima nobenega vpliva. Seveda ima, še kako velik vpliv ima. Vsak evro ti ljudje 10-krat obrnejo, preden ga dajo ven. In pričakoval bi, če že ta država, ta državni zbor, politika te države ni bila sposobna tem ljudem zagotoviti, da lahko za plačo, ki jo dobijo, vsaj normalno preživijo, potem naj bo vsaj uvidevna, da se naredi kakšen korak tam, kjer je to možno.

In čisto nič v naši državi v zadnjem času ne kaže na to, da bi se na tem področju, ko govorimo o socialni ogroženosti večine naših državljanek in državljanov, karkoli spremenilo. Nič se ni zgodilo. Znova v dan obremenjujemo gospodarstva, znova v dan z novimi takimi in drugačnimi davki. V kratkem lahko pričakujemo davčne blagajne, potem v kratkem lahko pričakujemo davek na nepremičnine. So to stimulatívni ukrepi, da bi to državo zapeljali korak naprej? Sprašujem to državno in javno upravo, ki sedite na zabetoniranih sedežih, si menjujete mesta in živite kot bogovi v tej državi. In vam je čisto vseeno, kako živi ubogi narod, čisto vseeno vam je, popolnoma vseeno. Potem se pa še predstavniki vlade tam cinično smejijo. To me pa razjezi do skrajne meje. Skrajno neokusno, ubogi narod, ki plačuje za

vašo pozicijo, da jo držite, pa lepi denar vlečete celo svoje življenje. In potem si dovolite še cinično smejati, to je pa višek nesramnosti in višek neodgovornosti.

Spoštovane kolegice in kolegi, se opravičujem, da sem bil malo bolj glasen, ker pač sem takega karakterja človek, si pač ne morem pomagati. Ampak vendarle, mislim, da je treba stvari povedati jasno, na tak način, da vsi ljudje razumejo, o čem govorimo. Ne pa ovinkariti in z nekimi takimi in drugačnimi tujkami priti mimo večine naroda, da vas večina ne razume, o čem govorimo. In danes govorimo v tem zakonu tudi o tem, da imamo možnost znižati kazni, pa tega ne naredimo. Še enkrat poudarjam, 70 %, med njimi tudi okoli 400 tisoč upokojencev živi od 300 do 600 evrov pokojnine. In tudi upokojenci so še vedno danes, če pogledate na naših cestah, prav tako vozniki. In jih je veliko. In da ne bi mogli za 20 %, tako kot smo v Slovenski demokratični stranki predlagali amandma, znižati kazni za te ljudi, ki iz meseca v mesec ne morejo začeti začetek in končati konec tega meseca, da bi lahko pokrili vse tisto, kar država in ta državni aparat od njih zahteva?! Tam, kjer pa imamo možnost, pa ne naredimo nič. In tukaj možnost je. Nihče ne more reči, tudi Stranka Mira Cerarja, ki je toliko govorila, toliko pametnejčila, kako bo boljša, kako bo drugačna, kako bodo ti novi obrazi ah in sploh. In danes se vidi, kaj ste, kako ste in kako rešujete ključne probleme, ki se dotikajo vsakega posameznika v tej državi in predvsem govorim o tistih, ki se s težavo preživljajo iz meseca v mesec. Ne govorim o tistih privilegirancev v tej družbi, ki jim je čisto vseeno, kakšne so kazni, pa tudi če bi bila 10 tisoč evrov, bi jo z lahkoto plačali, medtem ko pa 400 tisoč upokojencev tega ne zmore, pa 130 tisoč brezposelnih, pa tretjina ali pa še več ljudi, ki so na minimalni plači. Pojdite malo med tiste ljudi, pa vam naj razložijo, drage kolegice in kolegi tukaj v parlamentu, in predstavniki vlade. In ta nesprejemljiv državni aparat za slovenski narod. Kdaj bo že enkrat katerakoli vlada, ki je na poziciji, razumela, da ubogi narod več tega ne more zdržati, gospodarstvo tega ne more več zdržati. In čisto nič se ne naredi na tistih segmentih, kjer bi bilo treba, da bi se znižali stroški funkcioniranja in delovanja države. Saj bom zaključil počasi, gospod predsednik. Še to bi rad povedal. Imeli smo do sedaj zelo velike možnosti videti, kako se upravlja z državnim denarjem na fakultetah. To je sramotno. In potem pravijo, da nimajo denarja, da bi lahko funkcionirale. Potem pa vidimo, na kakšen način gre denar s fakultet v zasebne žepe, da zaslužijo več v času, ko so tam v službi, kot pa dobijo plače s takimi in drugačnimi zgodbami. To je višek svinjarije v tej državi in temu bo treba enkrat narediti konec. Nekdo bo moral udariti po mizi in reči, da je temu treba konec narediti. Mediji so to razkrili. Ta zadeva je sedaj ponovno v zatonu. Nič se ne bo zgodilo. In kje je tukaj vlada Mira Cerarja. Kje ste najmočnejša poslanska skupina?

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Pojbič, lepo prosim.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Gospod predsednik, jaz mislim, da so to prepomembna vprašanja. Gospod predsednik, vse to je povezano s tem amandmajem. V tej zbirokratizirani državi omogočamo, da lahko funkcionirajo kot mali bogovi v tej državi. Za te male ljudi, ki jih je pa večina v tej državi, ki za te ljudi dela, pa ne moremo narediti niti takega premika, kot smo mi v Slovenski demokratiški stranki predlagali, da bi znižali kazni za 20 %.

Spoštovane poslanke in poslanci, kolegice in kolegi! Jaz mislim, da če smo pošteno, če smo odgovorni, tudi stranka Desus, jih moram tokrat pozvati, da naš amandma podprejo, ker mislim, da je to korektno, pošteno do večine tistih ljudi, ki za ta državni zbor, za to politiko, za to birokracijo dela, da ji omogočimo, da lahko preživijo iz meseca v mesec. Tudi mislim, da bi jim pomagalo, če bi kdo kakšnih 200 ali pa 400 ali pa 500 evrov manj kazni plačal. Ker takšni ljudje, ki iz meseca v mesec ne morejo poravnati svojih obveznosti, kar se tiče funkcioniranja družine, bodo to kazen, ne glede na to, če mu je zapisana, z veliko težavo plačali. Se bodo dodatno zakreditirali itd. Pojavi se niz novih problemov, ki na ta način nastopijo. Zato vabim vse poslanske skupine, da ta amandma, ki smo ga predlagali v Slovenski demokratiški stranki k 49. pa 50. členu, podprete. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Proceduralno.

Gospod podpredsednik, pogledajte, mi smo sedaj pri točki obravnavanje Zakona o cestninjenju. In amandma, ki ga je predlagala Poslanska skupina SDS, se nanaša na znižanje kazni za prekrške pravnih oseb, torej po domače firm, samostojnih podjetnikov, ki se ukvarjajo s prevozi. Gre za prekrške, ne vem, če pobegne na cestninski postaji, če glede tistih tako imenovanih OBU naprav. Sedaj smo bili pa priča neki razpravi, ki nima zveze s tem, ki nima zveze z današnjimi temami. Danes imamo prevoze v cestnem prometu. Jaz, gospod podpredsednik, glede na to, da smo bili vsi ostali poslanci deležni še celega kupa žaljivk, bi predlagal, da poslanca Pojbiča poučite o tem, pri kateri točki smo, da nam je mar za vse državljane, ampak zdaj smo res pri cestnih prevozi. Sedaj obravnavamo usodo firm, logističnih firm samostojnih podjetnikov, ne pa 400 tisoč upokojencev, ker ti nimajo po navadi kamiona in ne storijo teh prekrškov. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospa Poropat je prosila ... / oglašanje iz dvorane/ Ne.

Gospa Poropat sem dal besedo. Replike na repliko ni. / oglašanje iz dvorane/

To je bila replika. Proceduralno. Dobro, gospod Pojbič. Izvolite repliko. Prosim, da se držite točke 49. člena, amandma Poslanske skupine SDS.

MARIJAN POJBIČ (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Samo tole bi rad povedal za slovensko javnost, da jaz vem, pri kateri točki sem in da vem, o čem govorimo. Tudi podjetja, ki zaposlujejo, imajo težavo, če moramo take kazni plačevati v tej dani situaciji, kot tisti, ki imate oblast, niste za ta podjetja naredili nič, da bi lahko preživeli, kaj šele, da bi jim pomagali, da bi lahko ta podjetja zaposlovala in da bi ljudje, potem lahko dobivali primerne plače za preživetje. Ne govorite mi, da ne vem, o čem razpravljam. Tega si ne dovolim, pa ste lahko stokrat član SMC, teh novih obrazov. Tudi stari obrazi vemo, za kaj gre, oprostite!

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospa Marjana Kotnik Poropat, izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči.

Jaz sem želela tudi opozoriti na to dejstvo, da 49. člen predvsem določa kazni za prekrške za pravne osebe, samostojne podjetnike in odgovorne osebe teh pravnih oseb. To je sedaj že gospod Zorčič pred menoj povedal. Jaz to ponavljam, ker sem se na to pripravila. Mislim, da se v Desusu zavedamo, da naši državljani, predvsem naši upokojenci težko živijo in da za njih ne moremo, tako kot je bilo rečeno, spregledati, da se jim življenjske razmere slabšajo, če bomo jim nalagali še dodatno stroške, na primer cestninske dajatve itd. Ampak ko gre za pravne osebe, pa mislim, da tega ne smemo mešati in da je resnično treba člen, o katerem razpravljamo, prebrati.

Opozorila bi pa, ker sem pri besedi, na amandma k 49. členu. Tako kot je napisan v pregledu amandmajev z dne 24. 3. 2015, kot ga je pripravila služba Državnega zbora, kjer je navedeno v petem odstavku, da se številka 300 nadomesti s številko 240, številka 800 pa z številko 640. Mislim, da se to naša na 4. člen, ker v 5. členu o tem ne govorimo, niso te postavke. Opozorila bi, da se to pravi čas uredi in popravi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žnidar Ljubo, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči. Samo na kratko naj podam še naslednje.

Mi kot predlagatelji tega amandmaja, kjer se znižujejo kazni za 20 %, smo ta predlog dobro pretehtali. Tudi z Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije smo dobili predlog po

spremembi k temu členu, kjer so predlagali, da bi se kazni naj znižale za 50 %. Mi v Slovenski demokratični stranki absolutno nismo proti globam, globe za prekrške absolutno morajo biti, ampak te naj bodo v razumnih višinah. Naj bodo sorazmerne stanju gospodarstva, kakršno je ta trenutek v Sloveniji. Mi menimo, da so kazni previsoke. Takšni primeri so tudi na drugih področjih, na področjih kmetijstva in še ostalih zakonih, ki so v tem trenutku nesorazmerne, previsoke, glede na stanje tako gospodarstva kot državljanov ta trenutek v Republiki Sloveniji. Na to opozarjam. Nikakor se po proučitvi nismo strinjali s predlogom, da bi znižali globe za 50 %, ampak predlagamo, da se globe zmanjšajo za 20 % na razumno sprejemljivo višino, ki jo dejansko slovensko gospodarstvo ta trenutek prenese. Nismo zagovorniki prekršiteljev, ampak naj se te globe odvijajo na razumni ravni. Samo to je naš namen.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še kakšna razprava mogoče okrog 49. člena in amandmaja? Ne. Potem zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 50. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Potem zaključujem razpravo o tem amandmaju.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj. S tem prekinjam 6. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNEM ČASU IN OBVEZNIH POČITKIH MOBILNIH DELAVCEV TER O ZAPISOVALNI OPREMI V CESTNIH PREVOZIH.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Klemnu Grebenšku, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo.

MAG. KLEMEN GREBENŠEK: Hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Predlog zakona vsebuje predvsem spremembe, ki so potrebne zaradi nove uredbe številka 165/2014 o tahografu v cestnem prometu. Ta nova uredba o tahografu bo postopoma nadomestila trenutno uredbo Sveta številka 3821/85, ki prav tako ureja to področje.

Z uredbo številka 165/2014 EU se bo med drugim postopoma uvedel tudi tehnološko naprednejši tahograf, s katerim se bo zmanjšala možnost manipulacije na področju socialne zakonodaje. Poleg tega bodo posodobljeni in usklajeni postopki nadzora nad socialno zakonodajo v cestnem prometu. To so pravila o časih vožnje, odmorih in počitkih voznikov. Del

omenjene nove uredbe o tahografu, ki se nanaša na uporabo vozniških tahografskih kartic ter tahografskih vložkov se bo začel uporabljati že v letu 2015, zato je potrebna sprememba in dopolnitev tega zakona.

Poleg navedenega pa predlog zakona vsebuje še nekatere manjše spremembe na področju uporabe tahografa, evidenco o tahografih, delavnicah in tahografskih karticah ter na področju kazenskih določb. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval tudi Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 7. seji dne 10. 3. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opreми v cestnih prevozih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložila Vlada. Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za infrastrukturo, Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Zakonodajno-pravne službe in Sindikata delavcev prometa in zvez Slovenije. Glavni cilj predloga zakona je ustrezna umestitev nekaterih členov uredbe 165/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta o tahografih v cestnem prometu, ki bo postopoma nadomestila prejšnjo uredbo o tahografu v cestnem prometu, s čimer se bo med drugim postopoma uvedel nov pametni tehnološko naprednejši tahograf, posodobljeni in usklajeni pa bodo tudi postopki nadzora nad socialno zakonodajo v cestnem prometu, kot so pravila o časih vožnje ter odmorih in počitkih voznikov. Poleg tega so izvedene še nekatere manjše spremembe na področju evidenc ter kazenskih določb, pri katerih je za nekatere kršitve določena spodnja in zgornja meja izrečene globe.

Kot že navedeno, je na seji odbora sodelovala predstavnica Zakonodajno-pravne službe, ki je izpostavila, da je bila glavna pripomba Zakonodajno-pravne službe že upoštevana v predlaganih amandmajih. Prav tako je sodeloval predstavnik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je poudaril, da komisija predlog podpira. Odbor je sprejel amandmaje k predlogu zakona, amandmaje poslanskih skupin koalicijskih strank, kot izhaja iz poročila z dne 12. 3. 2015. Brezpredmetna sta postala amandmaja poslanskih skupin koalicijskih strank k 7. in 22. členu.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih tudi sprejel. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Jernej Vrtovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci!

Spet je pred nami predlog novele zakona, ki ga moramo sprejeti, če želimo preprečiti plačilo globe zaradi zamude pri implementaciji evropske zakonodaje. Celo Vlada sama v vlogi predlagatelja v svoji obrazložitvi navaja kot glavni cilj Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih umestitev nekaterih členov uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o tahografih v cestnem prometu.

V Poslanski skupini Nove Slovenije imamo namreč občutek, da Vlada v Državni zbor pošilja le zadeve, ki jih seveda moramo sprejeti – moramo, saj bomo v nasprotnem primeru poslanci soodgovorni za oškodovanje državnega proračuna zaradi plačila kazni. Takšnemu argumentiranju pa v Novi Sloveniji odločno nasprotujemo, saj je vlada edina, ki je odgovorna za pravočasno pripravo sprememb zakonodaje in posredovanje predlogov v parlament. Torej je sklicevanje zgolj na časovno komponento več kot le izgovor za počasnost in nesposobnost vladne koalicije. Uvajanje novega pametnega in tehnološko naprednejšega tahografa ali po slovensko nadzorne naprave, ki bo preprečila številne zlorabe, v tem trenutku še ne pomeni njegove dejanske umestitve v naš sistem nadzora. Gre namreč za postopno uvajanje, ki se bo začelo šele po letu 2018, se pravi šele čez 4 leta.

Z današnjo novelo zakona tako pravzaprav v naši državi ničesar ne izboljšujemo, ničesar ne pridobivamo in tudi ničesar ne izgubljam. Če seveda izvzamemo dodatno sankcioniranje v primeru neupoštevanja predpisanega 2-letnega roka kontrole tahografa in se pri tem vprašamo, ali ne gre morda le za dodaten zaslužek nekaterih lobijev. Zakaj vlada raje ne prouči možnosti, da bi iz obvezne uporabe teh nadzornih naprav poleg intervencijskih vozil izvzeli tudi gasilske kombije, še posebno v primerih ko jih gasilska društva ne uporabljajo za interventne prevoze. Dejstvo namreč je, da ta vozila niso prvenstveno namenjena daljšim vožnjam, in obvezna namestitve tahografov za društva predstavlja le velik stroške, ki pa ne opravičuje svojega namena.

Poslanci Nove Slovenije – krščanskih demokratov iz vseh navedenih razlogov Predloga novele zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih ne bomo

podprli, prav tako pa mu ne bomo nasprotovali. To je vaša odgovornost, ampak takrat ko bomo potrebovali naše vrle gasilce, se le spomnite na to, ko boste sprejeli ta predlog zakona.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Igor Zorčič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Gospod podpredsednik, hvala za besedo.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo predlagani zakon podprli. S tem se namreč implementira del uredbe 165/2014/EU, ki bo postopoma nadomestila staro uredbo. Uvedel se bo med drugim tudi tehnološki in naprednejši tahograf, sicer še ne takoj, seveda pa ta predlog zakona predvideva zakonsko podlago za modernizacijo na tem področju. Ker pa bo ta uvedba modernega tahografa prinesla tudi dobre strani, to je večji poudarek zagotavljanju obveznih počitkov, torej večja možnost nadzora, večja enakopravnost med samimi subjekti, ki opravljajo prevoze, pa tudi večjo učinkovitost in učinkovitejši nadzor, bo zagotovo ta predlog zakona oziroma zakon v veljavi privedel k številnim dobrim učinkom na področju delovnopravne zakonodaje delavcev, ki so udeleženi v prevozih, torej t. i. mobilnih delavcev. Prav tako pa se bo na tej podlagi lahko povečala konkurenčnost med tistimi, ki opravljajo prevoze na nedopusten način oziroma ki pogosteje kršijo zakonodajo, in tistimi, ki se držijo pravnega reda, saj bo večji nadzor omogočil, da se kršilci prej odkrijejo.

Poslanska skupina Stranka modernega centra bo predlagani zakon podprla. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Bojan Podkrajšek bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Naj predstavim stališče Poslanske skupine SDS o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času, obveznih počitkih mobilnih delavcev ter zapisovalni opremi v cestnih prevozih. Tukaj pri tem zakon Vlada prav gotovo zamuja in glavni cilj tega zakona je, da ustrezno usmeritev 34. člena uredbe EU številka 165/14 Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom v zakon. Z uredbo se bo med drugim postopoma uvedel nov pametni tehnološko naprednejši tahograf ter usklajeni postopki nadzora nad socialno zakonodajo v cestnem prometu. Sledijo manjše spremembe postavitve o tahografih. Pri zakonu se nam postavlja vprašanje, ali bodo zakonske rešitve

pripomogle k temu, da bodo vozniki lahko opravljali svoje delo v okviru zakonsko dovoljenega časa, kajti velikokrat so prisiljeni v kršitve, ogrožena je pa tudi cestna varnost v cestnem prometu. Vse zlorabe bo po našem mnenju preprečil nov tahograf, ki se bo postoma začel uvajati po letu 2018.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke temu zakonu ne bomo nasprotovali, ne bomo ga pa tudi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ivan Hršak bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, spoštovani državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi!

Pred nami je druga obravnava predloga novele Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevoznih, ki v slovenski pravni red prinaša nekatere določbe uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o tahografih v cestnem prometu, ki bo postopoma nadomestila prejšnjo uredbo o tahografu v cestnem prometu. Z novo uredbo o tahografih se bodo med drugim postopoma uvedli novi pametni tehnološko naprednejši tahografi. Posodobljeni in usklajeni bodo tudi postopki nadzora na socialno zakonodajo v cestnem prometu, kot so pravila v času vožnje ter odmori in počitki voznikov. V Poslanski skupini Desus upamo, da bodo predlagane zakonske rešitve pripomogle k temu, da vozniki ne bodo več pod stalnimi pritiski svojih delodajalcev in bodo lahko opravljali svoje delo v okviru zakonsko dovoljenega časa. Slišati je namreč opozorila, da delodajalci silijo poklicne voznike v kršitve pravil glede delovnega časa in obveznih počitkov, na primer uporaba magnetov, pri čemer so vozniki velikokrat prisiljeni sami plačati globo za storjene kršitve, ki na koncu vodijo tudi v manjšo varnost v cestnem prometu.

V Poslanski skupini Desus upamo, da bo te zlorabe preprečil vsaj nov tahograf, ki se bo začel postopoma uvajati po letu 2018, kar pa ni dobra napoved za zlorabljanje delavcev, saj to pomeni da jih čakajo še najmanj tri leta zlorab, kar pa je, po našem mnenju, nedopustno. Tahografa tudi ne bo treba zamenjati takoj, ko bo prišel na trg, ampak ko se bo iztrošil stari tahograf oziroma iztekla življenjska doba vozila, torej po principu menjava analognega in digitalnega tahografa.

Poleg navedenih rešitve so v predlogu novele izvedene še nekatere manjše spremembe na področju evidenc ter kazenskih določb, pri katerih se za nekatere kršitve določata spodnja in zgornja meja izrečene globe. Kot smo že navajeni, ministrstvo tudi ob sprejetju te novele opozarja, da je spremembe in dopolnitve zakona treba sprejeti čim prej, saj se del uredbe, ki se

nanaša na uporabo voznških kartic ter topografskih vložkov, začne uporabljati že marca letos. Uredba je bila sicer sprejeta že v februarju leta 2014, a mi, kot je že stalna praksa, lovimo rok za implementacijo, ki je marec leta 2015.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog zakona podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Andreja Katič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala, podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Spremembe Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevoznih je potrebna zaradi nove uredbe EU o tahografu oziroma nadzorni napravi v cestnem prometu v delu, ki ureja uporabo voznških kartic in tahografskih vložkov. Predhodne uredbe EU so z zakonom že vnesene v naš pravni red. S to novo uredbo se bo postopoma uvedel nov pametni tehnološko naprednejši tahograf ter bodo posodobljeni in usklajeni postopki nadzora nad socialno zakonodajo v cestnem prometu zlasti glede pravil o času vožnje, odmorih ter času počitkov voznikov. Del uredbe pa mora biti ustrezno uveden v našo zakonodajo do marca 2015, saj se s tem datumom že začnejo uporabljati deli te uredbe. Predlagane spremembe ne posegajo v temeljna pravila obstoječega zakona, ki je zasnovan tako, da se temeljna pravila glede socialne zakonodaje v cestnem prometu urejajo na podlagi predpisov EU, ter v pooblastila in sankcije, ki jih pri izvajanju tega zakona izrekajo pristojni organi. S predlagano spremembo zakona se tudi zasleduje načelo, da je višina kazni določena glede na dejansko težo prekrška. Spremembe so zlasti potrebne, ker je Evropska komisija predvidela spremenjeni način kategorizacije zelo resnih kršitev določb s področja časa vožnje, odmorov in počitkov voznikov ter tahografov in zaradi določitve zgornje meje globe glede na Zakon o prekrških. Na podlagi ugotovitev nadzornih organov o ugotovitvah kršitev v praksi so v zakonskem predlogu dodana nova oziroma dopolnjena določila o sankcioniranju določenih kršitev. Tako se uvaja postopek nadzornih organov za primere manipulacije s tahografskimi sistemi s pomočjo posebnih namenskih predmetov, ki je v praksi zelo pogosta. Dodaja se sankcioniranje izdaje potrdil o dejavnosti voznika iz neupravičenih razlogov, saj se je izkazalo, da so v praksi izdana potrdila prirejena tudi za obdobja, ko je voznik dokazano opravljal na primer vožnjo vozila. Dodaja se sankcioniranje neupoštevanja določb, po katerih mora delodajalec na svojem sedežu v evidenci o izrabi delovnega časa za osebe, ki opravljajo mobilne dejavnosti v cestnem prometu, po

datumu vožnje in posameznem vozilu hraniti uporabljene tahografske vložke, prenesene podatke ter ročne zapise in izpise. Predpisuje se sankcioniranje obveznosti za delodajalca, da uporabo vozila prek tahografa potrdi s prevoznikovo kartico na začetku in na koncu uporabe. Dodaja se sankcija, ki se nanaša na nespoštovanje določila, ki ureja 12-dnevno pravilo za tedenski počitek v zvezi z enkratnimi občasnimi mednarodnimi prevozi oseb. Dodatno se ureja sankcioniranje zaradi neupoštevanja predpisanega dvoletnega roka kontrole tahografa. Uvajajo se sankcije za primer, da voznik ni označil vseh informacij za obdobje, ki jih tahograf, medtem ko je bil pokvarjen ali ni pravilno deloval, ni več pravilno zapisoval. Obvezno zapisovanje voznikovih dejavnosti je bilo uvedeno leta 1969. Voznik je moral v beležko sam zapisovati svoje dnevne aktivnosti. Sistem se je razvijal. Prvi tahograf je bil zasnovan z zamisljivo, da se je voznik pripravil sam nadzorovati. Danes je tako še vedno na mestu vprašanje, ki se pojavlja ob obravnavi tega zakona vsakič, ali bodo predlagane zakonske rešitve pripomogli k temu, da vozniki ne bodo več pod stalnimi pritiski nekaterih svojih delodajalcev in bodo lahko svoje delo opravljali v okviru zakonsko dovoljenega časa, in kdaj bo, če bo, uvedena tehnika oziroma učinkovit sistem, ki bo preprečeval tovrstne zlorabe in zaščitil voznike v razmerju do svojih delodajalcev. Vsebinska zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih je širši javnosti manj znana, ima pa še kako velik vpliv na varnost vseh udeležencev v cestnem prometu, kar za Slovenijo kot za izrazito tranzitno državo za tovorna vozila velja še toliko bolj.

Socialni demokrati bomo predlagane spremembe zakone podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo predstavil stališče Poslanske skupine Združene levice.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Pozdravljam predstavnika Vlade. Kolegice in kolegi!

Ker sem zadnji v tem nizu razprave k 7. Točki, ne bom ponavljal tega, kar so povedali že kolegice in kolegi. Gre za prenos še ene direktive EU. Dotaknil bi se neke druge zadeve. Eden boljših dokumentarnih filmov lanskega leta je bila igrani dokumentarec v italijansko-hrvaški koprodukciji s ključnim slovenskim igralcem. Gre za film z naslovom TIR. Ampak ni o drugem tiru, TIR je tista kratica, ki pride iz francoščine. Branko Završan je najprej naredil vozniki izpit za tovornjak, potem je pol leta vozil tovornjak za italijanskega prevoznika. Če bi si na Youtubu pogledali napovednik tega filma, bi videli, kako pomembna je ta tematika, ki združuje na eni strani e-tahograf, če se tako izrazim, in sočasno

tudi neko pravico zaščite delavcev. O tem je bilo že kar nekaj povedanega s strani predhodnikov. Kar je mogoče moteče v tem predlogu zakona, je, da bo to stopilo v veljavo 2018 in da v bistvu bodo imeli stari tovornjaki lahko še vedno ta klasični tahograf, dokler pač bodo v uporabi. Izhajajoč iz tega me čudi, da so, po navadi nas skupaj trpajo v socialni blok, kolega in kolegica iz SD in Desusa na to opozorili, hkrati so pa rekli, da bodo glasovali za ta zakon. To se mi zdi nekako kontralogika. Ravno zaradi tega smo v Združeni levici v bistvu zadržani do tega zakona. Malo preveč se verjetno govori tudi o prekrškovni strani, kjer pogosto kratko potegnejo delavci. V Združeni levici bi radi, da bi v tej razpravi več govorili o sami zaščiti delavcev, da bi imeli amandma, ki bi postavil uvedbo teh tahografov če že ne letos pa v naslednje leto, da bi določili neko prehodno obdobje, koliko časa bodo lahko še v uporabi stari tahografi. Sočasno pa, ker navsezadnje se ukvarjam z informatiko, nimam nobenih iluzij, da se tudi z novimi tahografi ne bo dalo goljufati. Prihajamo v obdobje tako imenovanega interneta dva, interneta stvari, kjer bo vse, kot bi rekli moji študenti, hackable. Dalo se bo verjetno "shekati" tudi nove tahografe in se bo treba verjetno tudi nekako s tem ukvarjati. Malo se moram v bistvu ponavljati, brez nekega resnega razmisleka o prometni politiki, podobno kot brez nekega resnega razmisleka o energetske strategiji Slovenije mi pač neke direktive uvajamo v naš pravni red in so nekako, da ne bom nevljuden, pomanjkljive. Zaradi tega imamo seveda pri Združeni levici zadržke do tega zakona. Kot so že kolegi iz opozicije omenili, nekako je ta diktat, da je to treba uvesti, če ne boste soodgovorni za penale, če se tako izrazim. Strinjam pa se, da tisti, ki piše te zakone, bi moral le-te nekoliko bolj premišljeno napisati. Mi ne bomo glasovali za, ne bomo glasovali proti. Se pa zavedamo, da je v bistvu življenje tovornjakarjev ne le neka specifična subkultura, ampak zelo zahteven ših, kjer se ljudi pogosto sili v nezakonita delovanja, v delovanja čez fizične zmogljivosti, s čimer se spravlja v nevarnost tako njih kot tudi vse sodeležence v prometu.

Glede na to, kako je ta direktiva prevedena oziroma bo v naš pravni red, se pri Združeni levici nekako bojimo, da se ta situacija vsaj še do konca tega desetletja žal ne bo izboljšala. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenem predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 7. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA V ZVEZI S POSTOPKI ZA ODPRAVLJANJE SUMA NEZAKONITOSTI PRI DELU OKRAJNEGA SODIŠČA V LJUBLJANI, OKROŽNEGA SODIŠČA V LJUBLJANI, VIŠJEGA SODIŠČA V LJUBLJANI IN VRHOVNEGA SODIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE PRI POSLOVANJU S SODNIMI SPISI IN S TEM POVEZANIM SPOŠTOVANJEM 22. IN 23. ČLENA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE, URADNI LIST RS, ŠT. 33/91-1, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 IN 47/13, KI DOLOČATA NAČELO ENAKEGA VARSTVA PRAVIC IN NAČELO PRAVICE DO SODNEGA VARSTVA IN PODREJENIH DOLOČB ZAKONA O SODIŠČIH, URADNI LIST RS, ŠT. 94/07, IN SODNEGA REDA, URADNI LIST RS, ŠT. 17/95, S SPREMEMBAMI IN DOPOLNITVAMI.

Predlog priporočila je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 21 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 21 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavniku predlagatelja dr. Vinku Gorenaku.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Začel bom takole: pa se premika. Od leta 2008 pravzaprav v SDS opozarjamo na take ali drugačne nepravilnosti, vsaj v tem procesu sodelujem sam, prej pa so to počeli drugi strankarski kolegi. V zadnjem času oziroma v zadnjih letih o pravosodju vsaj govorimo. Leta 2008 recimo ni bilo dovoljeno govoriti o teh zadevah ali pa vsaj tako so nekateri menili. Seveda tudi znotraj pravosodja je situacija taka, da tudi tam opozarjajo na nepravilnosti. Kot vidite, se zadnje čase oglašajo tudi mnogi sodniki.

Današnja tema oziroma današnja točka dnevnega reda seveda temelji na sumu hudih kršitev zakona o sodiščih, potem sodnega reda in seveda ustave Republike Slovenije. Ustava je tisti akt, ki je pravzaprav na nek način temelj vsake hiše ali okostje vsake hiše. Jaz rad dam kakšno primerjavo in bom rekel tako. Ustava je za delovanje države nekaj takega, kot so temelj hiše pa nosilni zidovi in streha. Vse ostalo seveda sledi. Ustava je seveda tista, ki je tudi najvišji akt, katerega bi naj sodišča spoštovala. Tako v 22. členu Ustava določa enako varstvo pravic vseh državljanov, v 23. členu pa določa pravico do tako imenovanega sodnega varstva. Ta dva člena sta seveda v prvi vrsti namenjena sodstvu in sodnikom. Ta dva člena v prvi vrsti morajo spoštovati in se po njih ravnati sodniki, šele tako posledično lahko državljani pričakujemo uresničevanje teh dveh ustavnih načel. Seveda pa sta ti dve ustavni načeli implementirani v 14. členu Zakona o sodiščih.

Tam je seveda govora o tako imenovanem zakonitem sodniku. Bistvo problema oziroma bistvo vsega na tem področju je predvsem to, je tako imenovani zakoniti sodnik oziroma naravni sodnik, kar pomeni, da je vsak državljan Republike Slovenije tisti, ki mu je z ustavo in zakonom, torej 24. členom Zakona o sodiščih, zagotovljeno, da bo njegov primer reševal tako imenovani naravni sodnik, naključni sodnik, zakoniti sodnik, če želite, in ne sodnik, ki bi to želel, in ne sodnik, ki ga bo nekdo določil iz nekkih interesov. Zato je seveda v 106. členu Sodnega reda natančno določeno, zelo natančno določeno, kako je treba sestaviti letni razpored dela sodnikov. To seveda pomeni, da mora biti ta razpored leto dni znan v naprej. Hkrati pa to pomeni, da morajo sodišča, kar je določeno v 160. členu Sodnega reda, vse prispelle spise dodeljevati sodnikom, ki si v naprej določeni. Pomeni, da sodnik si ne more zbrati, jaz bi pa sodil temu ali temu, niti ne more reči, jaz pa temu ne bom sodil, ampak mora dati predlog za izločitev, kar zakon seveda posebej predvideva. Vse to pripelje do tega, kar bom zdaj pojasnil na praktičnem primeru, da imamo na sodiščih, jaz bom vzel za primer Vrhovno sodišče, ker prav tukaj menimo, da gre za nezakonnosti – kaj imamo? Imamo spisek zadev, ki jih morajo odgovorne osebe zložiti po abecednem vrstnem redu. Na drugi strani pa imamo letni razpored dela. In to pomeni, da mora biti vsak spis dodeljen po abecednem vrstnem redu sodniku, ki je na vrsti. Se pravi, ta spis temu sodniku, ta spis temu sodniku, ta temu, ta temu. Nič ne more biti drugače. Nič ne more biti drugače, ker samo tako je možno spoštovati sodni red, zakon o sodiščih in ustavo Republike Slovenije. Toda toda na Vrhovnem sodišču Republiki Slovenije ta sistem deluje med 8. in 15. uro. Ob 15. uri stopi v veljavo vzporedni sistem. Gospe in gospodje, vzporedni sistem. To pomeni, da administrativno osebje po naročilu vodstva sodišča, administrativno osebje, točno določena vpisničarka, verjamem, da nas zdaj tam gledajo, vsaj tako so napovedali, da nas bodo gledali. Točno določena vpisničarka, ki so jo pripeljali na Vrhovno sodišče iz najnižjega sodišča, ker je pač zaupanja vredna baje. Ta vpisničarka pokliče navzdol na Višje sodišče, ali okrajno, ali okrožno sodišče in naroči: spis ta in ta mi pošljite po 15. uri. In administrativno osebje to seveda izvede. Katere spise, seveda določa vodstvo, določajo na Vrhovnem sodišču. In kaj se potem zgodi? Med 15. in 16. uro pridejo tisti spisi, ki jih določijo na Vrhovnem sodišču. Posledica je – kaj? Ker že imajo spisek sodnikov, določen z vrstnim redom, letnim razporedom, in ker že imajo po abecednem vrstnem redu zložene spise tistega dne, ki so prišli na Vrhovno sodišče, in ker naročijo: spis ta in ta mi pošljite ob tej in tej uri, se pravi ob 15.30, je seveda jasno, kam bo ta spis šel po abecednem vrstnem redu. In je jasno, kateri sodnik ga bo v roke dobil.

Gospa in gospodje, interni nadzor, torej nadzor Ministrstva za pravosodje, ki ga menda ne morejo niti narediti, ampak če bi zakon spremenili, bi ga pa lahko, bi seveda lahko pokazal številne take primere. Jaz, bom rekel, imam podatke o številnih tovrstnih primerih. Vendar v naši zahtevi uporabljamo samo tiste podatke, ki smo jih dobili s strani odvetnika v zadevi Patria, da smo si na jasnem. Vi se dobro spomnite, kako je zadeva Patria med 18. in 20. 6., kako se je ugrabalo, ali je že prispelo na Vrhovno sodišče. Lahko si kar časopise odprete, pa boste videli, kako je bilo v tistem času, to je med 18. in 20. 6. leta 2014. Ta spis je po naročilu na ilegalen način, na nezakonit način dopotoval na Vrhovno sodišče ob 15.30. Spremeni dopis je izginil, ga ni več. Ga ni več. Spremnega dopisa, iz katerega je razvidno, da je prišlo na Vrhovno sodišče, ni več, je izginil. Ne boste verjeli! Ob 15.30 12. 6. so natanko vedeli, da zadevo dobi sodnica Tratnikova. Natanko so vedeli, ker so imeli vrstni red sodnikov in ker so imeli 5 spisov, ki jih bom kasneje iz klopi tudi citiral po abecednem vrstnem redu, ker zdaj nimam časa. In so torej točno vedeli, da to dobi gospa Tratnikova, ki se je seveda takoj želela izločiti, ker je bila menda na dopustu. To bi morali pa tako ali tako že prej vedeti in jo izločiti. Pa je niso. In potem je gospod Masleša dvakrat zavrnil njeno izločitev. Ne, ne, ne. In ne boste verjeli, glejte, 24. 6. pa si je premislil in rekel, da bo predodelil zadevo gospe Žalikovi. Kar seveda sploh niso knjižili. In seveda je spet predodelil na način, da je vedel, da dobi to gospa Žalikova. Glejte, mi smo v poslanski skupini predlagali – kaj lahko predlagamo pravzaprav na tem področju Državnemu zboru? To, da pravosodno ministrstvo gre tja in naredi nadzor. Kasneje je Zakonodajno-pravna služba opozorila, da to ni mogoče. Gospa Lipaj, namestnica ali podpredsednica Vrhovnega sodišča, kakor sem zasledil v časopisu, je rekla, da naj minister kar časopise bere, tu ne bo nič nadziral pri nas. Tu pri nas ne bo nič nadziral, časopise naj bere, mu bomo že sporočili kar je treba. No, malo vas ponižujejo, vi jih pa ščitite. Ampak v redu, če vam je tak način dela všeč, da vas ponižujejo, vi pa niste pripravljeni narediti nič na tem področju, pa tudi prav. Potem smo predlagali sklep, po katerem naj pravosodno ministrstvo zahteva poročilo na tem področju s strani Vrhovnega sodišča. Vmes bi človek pričakoval, da bodo prinesli po nujnem postopku spremembo zakona, da jim omogoči neposredno izvajanje tovrstnega nadzora, ker ga tako ali tako imajo na nižjih sodiščih s strani pravosodnega ministrstva. Vendar, je koalicija rekla ne. Glejte, gospe in gospodje iz koalicije, saj vi lahko izglasujete kar želite. Vi lahko izglasujete, da je danes 30 stopinj v Ljubljani. Ja, tak sklep, bo štempelj, glava Državnega zbora, vse bo, ampak narava ni takšna. Ni tako. Namesto da bi izglasovali vsaj sklep, v katerem bi rekli, da naj pravosodno ministrstvo zahteva poročilo. Ne, tudi to ne! To pomeni, da je koalicija pripravljena

še naprej ščititi, bom rekel in čisto nič drugega, nezakonito delovanje. Zdaj pa še nekaj. Če boste rekli, O. K., to si nekaj izmišlja ta Gorenak, ker ima tako vedno kaj proti sodiščem, recimo, da boste tako rekli. Vas pa sprašujem, v spisu je zelo jasen dokument, 9. 4. 2013 leta je zadevo KPK Jankovič-Janša na Vrhovnem sodišču dobil sodnik Borivoj Rozman. Glejte, sodnik Borivoj Rozman, dokument pa imate, to je vrhovni sodnik, saj to ni en kobajagi. To je vrhovni sodnik. Vrhovni sodnik Borivoj Rozman je rekel takole: "Spis KPK v zadevi Janša ste mi dodelili mimo vrstnega reda. Jaz nisem zakoniti sodnik, jaz nisem naravni sodnik in če prevzamem ta spis, sta kršena 23. in 22. člen Ustave. Zato tega ne bom prevzel." Poglejte, če torej ne verjamete SDS, če ne verjamete meni, potem lahko verjamete vsaj Borivoju Rozmanu, vrhovnemu sodniku. In ne boste verjeli, tudi takrat so nepravilno knjižili spis. Spis so knjižili v popolnoma nek drugi vpisnik, ne v vpisnik upravnih zadev, kamor bi ga morali knjižiti. Na to je tudi omenjeni sodnik opozoril. Spet gre za Janšo – ali ni zanimivo? In iz tega lahko sklepam, da verjetno tudi zaradi tega zavračate tovrstne stvari in tovrstno, bom rekel, ugotavljanje nepravilnosti na Vrhovnem sodišču. Oni lahko rečejo: "Ne, to ni res!" Ne, to ni res, nam rečejo. In pravosodni minister reče: "Ne, to ni res". To je tako kot otroka, ki ga učiš "mama". In isto zdaj vi rečete na pravosodnem ministrstvu, "ne ni res". In koalicija, "ne ni res". Pa smo "za".

Gospa in gospodje, takšne poslance si želi vsak minister. Jaz sem bil tudi minister. Ampak malo več kritičnosti bi pa človek pričakoval. Pa je žal ni na tem področju. Ne gre torej za vprašanje konkretne zadeve. Jaz sem pač šel s konkretno zadevo Janeza Janše, ker imamo tam dostop prek odvetnika do podatkov. Ampak saj ne gre samo za to zadevo. Gre za mnoge druge primere. Ko je ta spis prišel na Vrhovno sodišče, v nadaljevanju še pet državljanov Republike Slovenije, ki jih bom potem citiral, zapade pod to nezakonitost in neustavnost ... / znak za konec razprave/... več iz klopi.

Prosim samo tiste, ki boste razpravljali kot predstavniki poslanskih skupin, da se z menoj soočite in ne pobegnete iz dvorane, kot ste na zadnji seji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog priporočila je 17. marca 2015 obravnaval Odbor za pravosodje. Ker po končani razpravi odbor ni sprejel v delu predloga priporočila, je predsednica odbora ugotovila, da je obravnava predloga priporočila na seji matičnega delovnega telesa končana.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Bojani Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Državni sekretar, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Odbor za pravosodje je na 7. seji 17. 3. 2015 kot matično delovno telo obravnaval predlog priporočila v zvezi s postopki za odpravljanje suma nezakonitosti pri delu sodišč pri poslovanju s sodnimi spisi in tako povezanim spoštovanjem 22. in 23. člena Ustave Republike Slovenije, ki določata načelo enakega varstva pravic in načelo pravice do sodnega varstva in podrejenih določb Zakona o sodiščih in Sodnega reda, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Dopolnilno obrazložitev je v imenu predlagatelja podala Anja Bah Žibert, ki je poudarila pomen ustavnih določil, še posebej enakega varstva pravic in pravice do sodnega varstva. Poudarila je, da obstajata dva načina poslovanja s sodnimi spisi na Okrajnem sodišču v Ljubljani, Okrožnem sodišču v Ljubljani, Višjem sodišču v Ljubljani ter Vrhovnem sodišču. Z večino sodnih spisov se v času med 8. in 15. uro ravna v skladu z ustavo, zakonsko ter podzakonsko predpisanimi akti, poleg tega pa obstaja vzporeden del poslovanja, ki se odvija od 15. do 16. ure. Vse to po mnenju predlagatelja nadzira in opravlja predsednik Vrhovnega sodišča. Da gre za vnaprej določen in izbran sistem poslovanja z nekaterimi sodnimi spisi, kaže primer Patria, kar je v nadaljevanju predstavnica predlagatelja tudi predstavila.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da se mora vsebina predloga priporočila presojati z vidika ustavnega položaja Državnega zbora kot zakonodajalca, ki ima poleg te tudi nadzorno in volilno funkcijo. Ob tem je treba upoštevati, da je Državni zbor pristojen sprejemati stanje na posameznih področjih zaradi sprejemanja ukrepov iz svoje pristojnosti. K 1. točki predloga priporočila je povedala, da se priporočilo nanaša na institut delovanja zadev sodnikom, ki je urejen z Zakonom o sodiščih. Državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje je poudaril, da je pristojno ministrstvo z vso skrbnostjo proučilo očitane kršitve predlaganega priporočila, ministrstvo je Vrhovno sodišče zaprosilo za dodatna pojasnila in prejelo dva odgovora, iz katerih gre zaključiti, da dodeljevanje zadev na Vrhovnem sodišču poteka v skladu z drugim odstavkom Zakona o sodiščih ter v skladu s pravili o dodeljevanju zadev iz šestega poglavja Sodnega reda. Generalni sekretar Vrhovnega sodišča je natančno predstavil, kako poteka postopek dodelitve sodnih spisov in zavrnil očitke predlagatelja, da gre za dva različna načina dodeljevanja sodnih spisov sodnikov. Pojasnil je, da je načelo zakonitega sodnika ena od osnovnih sestavin ustavne pravice do sodnega varstva, kar določa že 23. člen Ustave Republike Slovenije. Še podrobneje pa to urejata Zakon o sodiščih in Sodni red. Način dodeljevanja zadev sodnikom je takšen, da vse

pošiljke, ki jih sodišče prejme po pošti ali neposredno v vložišče, prevzame pooblaščen sodna oseba. Vse v času delovnega časa. Nato sodna oseba v vložišču na prvo stran izvirnika pisanja natisne štampiljko, dohodni zaznamek, izpolni podatke, se podpiše ter tako odpremljeno pisanje predloži v nadaljnje delo vpisniku pristojnega sodnega oddelka. V primeru, ko pa gre za novo prispelo zadevo, vpisničarka vse zadeve, ki so prispele prejšnji dan, najprej razvrsti po abecednem redu začetnic priimkov oziroma imen strank, jih dodeli sodnikom ob tem pa upošteva abecedni red začetnic priimkov sodnikov. Zavrnil je tudi očitke o kršitvah pri poslovanju s sodnimi spisi na Vrhovnem sodišču, natančno po dnevih je predstavil, kako so se zadeve dodeljevale v vpisniku kazenskega oddelka, in povedal, da je celoten postopek dodeljevanja zadev razviden iz informacijskega sistema, kjer se beležijo vsa opravila, kar jim je omogočilo natančno rekonstrukcijo dodeljevanja zadev v času od 17. 6. 2014 do vključno 26. 6. 2014.

V razpravi so opozicijski poslanci ocenili pojasnila predstavnika Vrhovnega sodišča za sprenevanje ter ponovno izpostavili bojazen, da se vpisniki na slovenskih sodiščih vodijo po dveh sistemih. Od 8. do 15. ure se zadeve dodeljujejo skladno z določbami o zakonitem sodniku, med 15. in 16. uro pa po politični liniji. Opozorili so tudi, da državljani zahtevajo spremembe – predvsem glede nedotakljivosti sodnikov. Koaliციjski poslanci so Predlog priporočila ocenili kot nedopusten poseg v sodno vejo oblasti z namenom politične diskreditacije sodstva, saj predlagatelji svojih navedb niso podkrepili z nikakršnimi dokazi, hkrati pa je med njimi tudi poslanec, ki je stranka obravnavanih sodnih postopkov.

V nadaljevanju Odbor ni sprejel amandmajev Poslanske skupine SDS k 1. in 2. točki. Nato je v skladu s 128. in 171. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh delih Predloga priporočila skupaj in jih ni sprejel. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku vlade.

Gospod Darko Stare, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje, izvolite.

DARKO STARE: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, je podala predlog priporočila v zvezi s postopki za odpravljanje suma nezakonitosti pri delu Okrajnega sodišča, Okrožnega sodišča, Višjega sodišča v Ljubljani in Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. V gradivu so navedli, da naj bi obstajal sum vzporednega dodeljevanja zadev oziroma poslovanja s sodnimi spisi, ki naj bi jih opravljal in nadziral predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije gospoda Branko

Masleša, ob pomoči dveh izbranih sodnic Vrhovnega sodišča ter določene vpisničarke. Ta vzporedni sistem poslovanja s sodnimi spisi je po podatkih predlagateljev razdelan do potankosti z izbranimi vpisničarkami v Okrajnem sodišču v Ljubljani, Okrožnem sodišču v Ljubljani in pa Višjem sodišču v Ljubljani. Preko tega vzporednega sistema naj bi po navedbah predlagateljev vnaprej določene spise dobili po politični liniji za to izbrani in določeni sodniki, ki o teh zadevah odločajo. Kot primer takega poslovanja pa v gradivu navajajo primer tako imenovane Patrie, kazenska zadeva in pa poročilo Komisije za preprečevanje korupcije o nadzoru premoženjskega stanja predstavnikov parlamentarnih strank. Vlada Republike Slovenije je gradivo in priporočilo obravnavala na 26. seji dne 12. marca 2015 in sprejela mnenje, da so priporočila neutemeljena oziroma očitki o nezakonitem poslovanju Okrajnega, Okrožnega in Višjega sodišča v Ljubljani nekonkretizirani. Ministrstvo za pravosodje je o očitkih, ki so se pojavili v medijih glede vprašanja dodeljevanja zadev na Vrhovnem sodišču, slednje zaprosilo za pisno poročilo oziroma pojasnila. Vrhovno sodišče je v svojem pisnem odzivu zelo temeljito in celovito opisalo potek dodeljevanja obeh primerov, ki sta podlaga za priporočila v navedenem gradivu, in utemeljeno onkraj razumnega dvoma pojasnilo, da je dodeljevanje in predodeljevanje obeh opisanih zadev potekalo v skladu z Zakonom o sodiščih in pravili iz Sodnega reda.

Na podlagi teh pojasnil in poročila Vrhovnega sodišča menimo, da so očitki neutemeljeni in zato priporočila nepotrebna. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospa Ksenija Korenjak Kramar bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Spoštovani predstavniki ministrstva, drage kolegice in kolegi!

Pri Predlogu priporočil v zvezi s postopki za odpravljanje suma nezakonitosti pri delu Okrajnega sodišča v Ljubljani, Okrožnega sodišča v Ljubljani, Višjega sodišča in pa Vrhovnega sodišča Republike Slovenije pri poslovanju s sodnimi spisi in s tem povezanim spoštovanjem 22. in 23. člena Ustave Republike Slovenije, ki določata načelo enakega varstva pravic in načelo pravice do sodnega varstva in podrejenih določb Zakona o sodiščih in pa Sodnega reda. Gre za domnevne očitke o nepravilnosti pri dodeljevanju zadev na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. Treba je poudariti, da nikjer niso navedeni kakršnikoli očitki o nezakonitem poslovanju s sodnimi spisi na Višjem sodišču v Ljubljani, Okrožnem sodišču v Ljubljani in Okrajnem sodišču v Ljubljani,

temveč gre zgolj za pavšalno ocenjevanje predlagatelja, da prihaja do nepravilnosti na zgoraj navedenih sodiščih. Vrhovno sodišče Republike Slovenije je na očitke o domnevnih nezakonitostih odgovorilo v pisnem odgovoru z dne 23. 2. 2015 in pojasnilo, da je dodeljevanje zadev na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije potekalo skladno z drugim poglavjem Zakona o sodiščih ter pravili o dodeljevanju zadev iz 6. poglavja Sodnega reda.

Po mnenju Poslanske skupine SMC ni nikakršnih razlogov za dvom v takšno vsebinsko in pravno ustreznost pojasnila Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, iz katerega je zaključiti, da je dodeljevanje zadev potekalo v skladu z zakonodajo. Prav zaradi navedenega v Poslanski skupini SMC Predloga priporočil ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovane, predvsem kolegice in pa vsi tisti, ki nas spremljajo, dovolite, da danes ko je 25. Marec, iskreno čestitam vsem materam ob njihovem dnevu in želim, da bo to praznovanje vsak dan njihovega življenja.

No, pa da se vrnem k stališču. Vsaka država ima toliko pravne države, kolikor jo ljudje občutijo. Izjava ministra Klemenčiča, ki jo lahko beremo tudi drugače, Slovenija ima na področju pravosodja resne težave. Ker pa se praktično ne zgodi nič, da bi se to stanje izboljšalo, je naš skupni problem še toliko večji. Na to nas opozarjata tako civilna družba kot strokovna javnost. Vse več kritik prihaja tudi s strani zaposlenih znotraj sodne sfere in ne nazadnje Slovenija je bila pred kratkim deležna tudi opozorila s strani Evropske komisije, kar bi odgovorne moralo zganiti. Ta je tudi zapisala, da je dostop do uspešnega pravosodnega sistema temeljna pravica v jedru evropskih demokracij, priznana v ustavnih tradicijah, ki so skupne vsem državam članicam. Zaradi informacij, da prihaja na sodiščih oziroma Vrhovnem sodišču do suma nezakonitosti pri poslovanju s sodnimi spisi in tako do kršitev Ustave Republike Slovenije, zakonodaje in sodnega reda, smo v Slovenski demokratski stranki predlagali, da Državni zbor sprejme priporočilo v zvezi s postopki za odpravljanje suma nezakonitosti pri delu Vrhovnega sodišča. S priporočilom smo želeli doseči povsem logičen ukrep, da Ministrstvo za pravosodje zahteva od Vrhovnega sodišča pripravo poročila o domnevnih kršitvah in da se zadevi pride do dna, v primeru ugotovitev nepravilnosti pa seveda ustrežno ukrepa. Zato nas še toliko bolj čudi odločitev Vlade in strank koalicije, da na matičnem odboru za pravosodje predlaganega priporočila niste

podprli. S tem ste dosegli samo eno: dvom v nepravilnosti pri delu Vrhovnega sodišča se samo še krepí. Da je z dodeljevanjem sodnih spisov na Vrhovnem sodišču nekaj narobe, je pred časom predsednika Vrhovnega sodišča Maslešo opozoril tudi vrhovni sodnik Borivoj Rozman. V dopisu je opozoril, da mu je bila zadeva v reševanje dodeljena na podlagi napačnega vpisa v vpisnik, po popravku vpisa pa pri dodelitvi zadeve ni bil upoštevan vrstni red sodnikov oziroma upoštevano načelo naravnega sodnika. Torej spoštovani, vrhovni sodnik je opozoril, da je prišlo pri dodelitvi sodnih spisov do kršitev ustave, zakonodaje in sodnega reda. Že to bi za odgovornega ministra moralo zadostovati, da sprejme določene ukrepe. A to je seveda od ministra Klemenčiča, ki je pri svojem delu na prejšnji vodstveni funkciji večkrat kršil zakone, pravzaprav nehigienično pričakovati. Zakaj pravzaprav pri problematiki dodeljevanja sodnih spisov gre? Sodni spis mora biti namreč dodeljen po tako imenovanem načelu naravnega sodnika, da ne bi prihajalo do zlorab. V praksi to pomeni, da morajo sodišča prispele spise vknjižiti v vpisnik, jih najprej zložiti po abecednem redu strank oziroma pritožnikov in na drugi strani po letnem razporedu sodnikov, ki je prav tako sestavljen po abecednem vrstnem redu. Problematika dodeljevanja sodnih spisov, na katero je opozoril sodnik Rozman, pa ima po nam znanih informacijah daljšo brado in večje razsežnosti. Na Vrhovnem sodišču naj bi namreč deloval tudi tako imenovani vzporedni sistem dodeljevanja sodnih spisov, kar pomeni nezakonito delovanje, ki omogoča dodeljevanje spisov, kot si ga je zamislil sam vrh Vrhovnega sodišča z Maslešo na čelu. Več o tem nekoliko kasneje v razpravi.

Spoštovani! Danes bi skupaj lahko imeli priložnost, da bi s sprejetjem predlaganega priporočila naredili dejanski korak naprej k transparentnejšemu delovanju, ki bi pripomogel k večjemu zaupanju državljanek in državljanov v vse tri veje oblasti. A žal o predlaganem priporočilu ne bomo glasovali, saj je predlog priporočila koalicija s SMC na čelu zavrnila. Tako na področju stanja v sodstvu ostajamo za evropsko ravno, kar je nedavno ugotovila tudi Evropska komisija v svojem poročilu. Slovenija se je na primer na področju zaupanja v sodstvo uvrstila na 24. mesto in je peta najslabša država po zaupanju v sodstvo. Če bi bilo na področju dodeljevanja spisov res vse tako, kot bi moralo biti, čemu potem naslednji zapis Vlade. Upoštevajoč naravo očitkov o nepravilnostih pri dodeljevanju zadev oziroma poslovanju s spisi ter pomembnost načela zakonitega sodnika pri zagotavljanju pravice do sodnega varstva, bo Ministrstvo za pravosodje ob spremembi normativne ureditve proučilo možnost za izboljšanje pravil o dodeljevanju zadev oziroma pravil, ki zagotavljajo spoštovanje načela zakonitega sodnika. Skratka, besede, ki zgolj potrjujejo, da je bilo priporočilo vredno podpreti,

vaša ovira pri tem pa je bila kvečjemu ena sama – strah pred ugotovitvami. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Spoštovani predsedujoči. Lep pozdrav predstavnikom ministrstva, spoštovane poslanke in poslanci!

Prebrala bom stališče Poslanske skupine Desus glede Predloga priporočila v zvezi s postopki za odpravljanje suma nezakonitosti pri delu Okrajnega sodišča v Ljubljani, Okrožnega sodišča v Ljubljani, Višjega sodišča v Ljubljani in Vrhovnega sodišča Republike Slovenije pri poslovanju s sodnimi spisi in s tem povezanim spoštovanjem 22. in 23. člena Ustave Republike Slovenije, ki določata načelo enakega varstva pravic in načelo pravice do sodnega varstva in podrejenih določb Zakona o sodiščih in Sodnega reda.

Ustava Republike Slovenije v 23. členu določa pravico do sodnega varstva, katere sestavina je tudi pravica vsakogar, da mu sodi sodnik, ki je izbran po pravih, vnaprej določenih z zakonom in Sodnim redom. Gre za t. i. načelo zakonitega sodnika. V skladu z ustavno določbo je to načelo konkretizirano v Zakonu o sodiščih in Sodnem redu. Tako naj bi dodeljevanje zadev potekalo po objektivnih vnaprej določenih merilih. V gradivu, o katerem danes razpravljamo, pa predlagatelji ocenjujejo, da na okrajnem, okrožnem in višjem sodišču v Ljubljani ter na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije poslovanje s sodnimi spisi poteka na dva načina. Sklepajo namreč, da se z večino sodnih spisov, ki prispejo na sodišče v času med 8. in 15. uro, ravna v skladu s predpisi, hkrati pa ocenjujejo, da obstaja vzporeden sistem poslovanja s sodnimi spisi, ki prispejo po 15. uri. Razporejanje teh spisov naj bi potekalo po političnem principu, upravljal in nadziral pa naj bi ta postopek sam predsednik Vrhovnega sodišča gospod Branko Masleša. Govorimo seveda o konkretnem primeru zoper enega izmed soprodpisnikov predloga priporočila, ki ga obravnavamo, o primeru Patria.

V Poslanski skupini Desus, ponavljam, v Poslanski skupini Desus se zavzemamo za učinkovito in neodvisno sodstvo, in spoštovane in spoštovani, nismo proti temu, da se morebitne kršitve raziščejo in po potrebi tudi ustrezno sankcionirajo. Vendar pa se zavedamo tudi, da smo poslanci kot predstavniki zakonodajne veje oblasti omejeni, in ne moremo obravnavati in sprejemati odločitev, s katerimi bi posegli v izključno pristojnost drugih vej oblasti.

Glede konkretnega primera pa se nam v Poslanski skupini Desus zdi nedopustno, da vedno znova obravnavamo primere domnevnih kršitev in kritiziramo delo sodstva na podlagi

ocen, in seveda ni naključje, da govorimo o enem samem primeru.

Za sejo matičnega delovnega telesa smo med gradivom prejeli tudi odgovore Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, ki jih je na podlagi očitkov o nepravilnostih pri dodeljevanju zadev od njih terjalo Ministrstvo za pravosodje. Iz njihovih odgovorov izhaja, da dodeljevanje zadev poteka v skladu s predpisi. Pojasnili so, da vložilci sprejema pisanja ves delovni čas, ta pa se potem dodelijo sodnikom, upoštevaje abecedni vrstni red. Celoten postopek dodeljevanja pa se vodi tudi v informacijskem sistemu.

V Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da ni utemeljenega razloga, da navedbam Vrhovnega sodišča ne bi verjeli. Podpiramo pa seveda napoved ministrstva, da ob spremembi zakonodaje preuči možnost izboljšanja pravil, ki zagotavljajo spoštovanje načela zakonitega sodnika. V Poslanski skupini DeSUS se bomo še naprej zavzemali za izboljšanje stanja v našem sodstvu in prepričani smo, da bo k temu pripomogla tudi sprememba zakonodaje, ki je predvidena v normativnem delovnem programu Vlade za letošnje leto. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, za besedo, predsedujoči.

Predlagateljica priporočila v zvezi s postopki za odpravljanje suma nezakonitosti pri delu Okrajnega sodišča v Ljubljani, Okrožnega sodišča v Ljubljani, Višjega sodišča v Ljubljani ter Vrhovnega sodišča Republike Slovenije pri poslovanju s sodnimi spisi in s tem povezanim spoštovanjem 22. in 23. člena Ustave Republike Slovenije, ki določa načelo enakega varstva pravic in načelo pravice do sodnega varstva in podrejenih določb Zakona o sodiščih in Sodnega reda, so v gradivu izpostavili izključno dodeljevanje in predodeljevanje spisov na omenjenih sodiščih. A ne katerih koli. Ampak predvsem tiste spise, ki se povezuje s primerom Patria. In zgolj slučaj je, da je ta primer Patria povezan s predsednikom največje opozicijske politične stranke, ki je nedotakljiv oziroma celo nadzredni državljani. Tako je bilo namreč že odločeno. Seveda ne gre za slučaj, gre le za nadaljevanje političnega boja, kot je bilo že večkrat omenjeno.

Na današnji 6. redni seji se nadaljuje politični boj na samem vrhu sodne veje oblasti, in sicer tako da se tokrat, v narekovaju, politizira z dodeljevanjem spisov, ki se nanašajo na primer Patria. Seveda, na matičnem delovnem telesu so predstavniki predlagatelja zagovarjali tezo, da je treba spoštovati načelo enakega varstva pravic in načelo pravice do sodnega

varstva. Socialni demokrati temu nismo nikoli nasprotovali. Še več. Menili smo in menimo, da imajo in imamo vsi pravico, da dokažemo svojo nedolžnost na sodiščih in da je vsem omogočena izraba vseh pravnih sredstev. Torej vsi deležniki, poudarjam, vsi, morajo in moramo spoštovati navedena načela. Spoštovati pa je treba tudi sodbe in odločitve sodišč tudi takrat, ko se je po pravnomočni obtožbi treba javiti na prestajanje zaporne kazni.

Spoštovani! Tudi danes na 6. redni seji Državnega zbora razpravljamo o nadaljevanju diskreditacije sodstva. Vemo, da se bodo zgodbe še nadaljevale, zato primer Patria kot tudi zaradi dveh vloženih obtožnic zoper poslanca največje opozicijske stranke. V teh dveh primerih je Državni zbor že odločal, in sicer o imuniteti. Vprašali me boste, zakaj poudarek na šesti. Ker lahko predvidevamo nadaljevanje napadov in pritiskov na sodstvo.

Pa naj osvežim razprave v Državnem zboru. Na 2. redni seji smo govorili o sodstvu, na 4. redni seji smo govorili o tožilstvu, tokrat govorimo o sodstvu. Če razvijamo zgodbo še naprej, sledi nekako takole: 8. - tožilstvo, 10. - sodstvo, 12. - tožilstvo in tako naprej. Vse do junija, julija 2016, ko bo treba objaviti nov razpis za funkcijo predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in nekoliko kasneje še funkcijo generalnega državnega tožilstva. Po določbah Zakona o sodiščih Sodni svet šest mesecev pred iztekom funkcije predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v Uradnem listu objavi razpis. Podoben postopek se izvede tudi v primeru razpisa za generalnega državnega tožilca. Ta postopek pa je natančno določen v Zakonu o državnem tožilstvu. Glede na vse mogoče scenarije ocenjujemo, da vsi ti pritiski le niso več usmerjeni samo na sedanje vodstvo Vrhovnega sodišča. Ocenjujemo, da je to tudi že na nek način vplivanje in priprava na kasnejše politično poseganje v postopke kandidiranja na najvišjo funkcijo v sodstvu in tožilstvu. Zakaj to trdimo? Čeprav smo danes šele v mesecu marcu 2015, kmalu bo tu leto 2016, začele se bodo špekulacije, kdo bi se pa morda lahko prijavil na razpis in tako dalje, vse do poskusov diskreditacij posameznikov za vsak slučaj in kljub zakonsko določenim pogojem pri izpolnjevanju kriterijev za prevzem in vodenje najvišje funkcije v sodstvu. Glede navedb nam boste morda očitali, da imamo Socialni demokrati bujno domišljijo, ampak temu bi bilo mogoče pritrčiti, če ne bi poznali vseh preteklih političnih akcij SDS zoper slovensko pravosodje. Žal dosedanje delo predlagateljev tudi današnje točke kaže ravno nasprotno in pritrjuje našim predvidevanjem. Vsi ti napadi na samega predsednika Vrhovnega sodišča se vlečejo vse od leta 2010, od kandidature naprej, nadaljevali so se tudi po imenovanju in se stopnjevali iz poslanskega mandata v mandat in se bodo zagotovo intenzivirali tudi do novega razpisa. To pa je resnica, ki smo ji priča, smo ji in ji še bomo.

Spoštovani! Socialni demokrati nismo povsem zadovoljni z delom sodstva oziroma z rezultati, katere spremljamo tudi preko obravnavanja poročil o delu sodišč za posamezno leto, pa vendar ugotavljamo, da je slovensko sodstvo primerljivo z drugimi državami. Nekje smo dobri, smo pa tudi nadpovprečni in žal tudi podpovprečni. Želimo si, da bi bili na vseh področjih vsaj dobri, v zlati sredini, če že ne kar najboljši. Vendar z nenehnim vsiljevanjem teže v javnosti, da je v sodstvu vse narobe, se stanje v sodstvu zagotovo nikoli ne bo izboljšalo, ker bo, ne glede na dosežene rezultate, slabo delo sodstva ozaveščeno pri ljudeh kot sveta resnica. Ne trdimo, da kdaj tudi upravičeno, mnogokrat pa neupravičeno. Vse te razprave, kot je današnja, pa zagotovo ne bodo doprinesle k izboljšanju stanja. Zakaj? Ker predlagatelji današnje točke in vseh predhodnih na podobno temo in tistih, ki seveda še pridejo, napad na sodstvo in tožilstvo praviloma gradijo le na eni točki, kako v neskončnost braniti svojega šefa, za druge ljudi jim je prav malo mar. Socialni demokrati še vedno zagovarjamo tezo in jo bomo še naprej, da mora sodna veja oblasti predvsem sama delati na pridobivanju ugleda in zaupanja. In naj še enkrat ponovim, k ugledu in zaupanju v sodno vejo oblasti bodo prispevali tudi nosilci javnih funkcij v sodnih postopkih, tako da se bodo odzivali na naroke, spoštovali odločitve sodišč in ne dajali izjav, iz katerih je moč zaznavati nespoštovanje odločitev sodne veje oblasti in ignoranco do nje. Prav tako se Socialni demokrati zavedamo, da bo zadovoljstvo državljanek in državljanov ob izrečenih sodbah vedno deljeno, še posebej ob tistih bolj medijsko odmevnih sodbah in še posebej takrat, ko javnost ne bo poznala vseh dejstev in okoliščin in bo na pravilnost in nepravilnost sodb sklepala le na podlagi medijskih objav.

Spoštovani! Ob obravnavi predloga priporočila na seji Odbora za pravosodje je generalni sekretar Vrhovnega sodišča gospod Janko Marinko zelo natančno obrazložil sistem dodeljevanja sodnih spisov in prepričljivo ovrgel tezo predlagateljev o političnem dodeljevanju sodnih spisov. Takšen predlog priporočila Socialni demokrati ocenjujemo kot nedopusten poseg v sodno vejo oblasti z namenom politične diskreditacije sodstva, in to brez kakršnihkoli dokazov.

Ob koncu pa naj še enkrat ponovim že izrečeno misel. Socialni demokrati zagovarjamo tezo, da je nedopustno, da se v primeru, ko se v postopkih znajdejo politiki ali privilegirani pripadniki elit, ogroža avtoriteta sodišč. Sodniki morajo biti neodvisna in enakopravna veja oblasti, ker morajo varovati pravice in zagovarjati enakost strank v sodnih postopkih.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi! Slovensko pravosodje je eden izmed največjih problemov naše družbe. To se odraža v izredno nizki stopnji zaupanja državljanov v institucije pravne države. V raziskavi, ki je bila izdelana za države članice Evropske unije, je zaupanje javnosti v slovensko pravosodje med vsemi državami najnižje. V institucije pravne države namreč zaupa celo manj kot četrtnina slovenskih državljanov. Zaskrbljujoča je tudi stopnja zaupanja strokovne javnosti v delovanje sodišč, med katero sodijo odvetniki, državni pravobranilci, državni tožilci in drugi. Torej subjekti, ki se praktično dnevno srečujejo z delom sodišč, njihovo delo poznajo in ga lahko zato objektivno ocenjujejo. Sodišču zaupa le tretjina strokovne javnosti. In prav ta nizka stopnja zaupanja bi po našem morala zelo skrbeti pravosodje samo. Pa temu očitno ni tako. Za stanje v pravosodju nihče ne prevzema odgovornosti, ne subjektivne ne objektivne. V zadnjem poročilu Evropske komisije, ki je bilo objavljeno nedavno, dva tedna nazaj, 9. marca 2015, je v uvodu zapisano, "uspešen pravosodni sistem je temelj vsake demokracije". Za Slovenijo pa je nujno dodati še stavek: Vzpostavitev pravne države je nujen predpogoj za zagotavljanje delovanja gospodarstva. In za tem dodati še posledice, ki bodo nastopile, če tega predpogoja ne bomo izpolnili.

Gospodarske družbe, ne le tuje, tudi naše se bodo pričele umikati z našega trga in iskati ugodnejše poslovno okolje. Če mora gospodarska družba na rešitev gospodarskega spora čakati nekaj let, in to je žal praksa in ne izjema, to zanjo pomeni, da ji sodno varstvo v naši državi preprosto ni zagotovljeno. V nekaj letih lahko en večji nerešen ali nepravočasno rešen gospodarski spor pomeni insolventnost podjetja, v največ primerih pa kar stečaj. Če upoštevamo prakso poslovanja manjših gospodarskih subjektov v naši državi, ki so v večini primerov podizvajalci večjih družb je verjetnost za tak izid še toliko večja. Da to pomeni posledično izgubo že tako premajhnega števila delovnih mest in izpad dohodkov iz proračuna, najbrž ni treba posebej poudarjati. Krščanski demokrati smo prepričani, da so v pravosodju, najbolj pa v sodstvu, potrebne korenite in takojšnje reforme. Ob sprejemanju paketa zakonov k nedavni mini pravosodni reformi, smo v svojem stališču opozorili ministra, da kozmetični popravki zakonodaje absolutno niso zadostni. Opozorili smo predvsem na pomanjkanje odgovornosti, zlasti pa na problem neizvajanja sprejete zakonodaje. Točneje na dejstvo, da neizvajanje zakonodaje sploh ni ali pa ni dosledno sankcionirano. Slovenija je po tem, prej citiranem poročilu Evropske komisije z dne 9. marca 2015, sicer nekoliko izboljšala

učinkovitost. Med 28. državami članicami Evropske unije je sedaj na 15. mestu. V letu dni je Slovenija uspela zmanjšati povprečen čas reševanja gospodarskih in civilnih postopkov s 318 na 301 na dan. To je še vedno bistveno predolg povprečen čas reševanja, zlasti ob upoštevanju dejstva, da številni postopki trajajo tudi po 10 let in več. Pa vendarle vsaj manjši pozitivni premik je opazen. Skrb vzbujajoč pa je padec na lestvici neodvisnosti sodstva, kjer je Slovenija zasedla 24. mesto in poslabšala svojo oceno v primerjavi s predhodnim obdobjem. Tudi na področju kakovosti sodstva smo na neslavnem 25. mestu.

Od pravosodnega ministra sedaj pričakujemo temeljito analizo stanja za tak padec in tudi konkretne rešitve za izboljšanje stanja. Dejstvo je, da slovensko sodstvo ni sposobno samorefleksije. Njeni lastni mehanizmi nadzora nad svojim delovanjem ne delujejo. Potrebni bodo dodatni ukrepi. Ena od možnosti je večji nadzor javnosti nad delom sodnikov, z javnim objavljanjem vseh izdanih sodb in drugih sodnih odločb, zlasti pa javna objava storilnosti vsakega posameznega sodnika. V Novi Sloveniji – krščanski demokrati smo prepričani, da so v slovenskem sodstvu dobri sodniki in da je treba graditi učinkovit sistem na teh dobrih sodnikih. Iz sistema pa bo treba izločiti tiste, ki svoje funkcije niso sposobni opravljati v pričakovanih okvirih, tako z vidika kakovosti kot tudi z vidika pričakovanega obsega opravljenega dela. In končno, zaupanje v pravno državo bo možno ponovno vzpostaviti le, če bo sodstvo delovalo v skladu s svojim poslanstvom, to je z uresničevanjem pravičnosti pri odločanju v konkretnih primerih in s preseganjem tako imenovanega pravnega formalizma – odločanjem po črki zakona, ne glede na namen predpisa. Prav ta pravni formalizem v številnih primerih predstavlja pravni okvir za ščitenje nezakonitih dejanj pripadnikov družbenih elit. Pravičnost bo spet treba vzpostaviti kot temeljno vrednoto, na kateri bodo temeljile odločitve pravosodnih organov, da bodo odločitve ne le legalne, pač pa tudi legitime.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev.

Za besedo je prosil predstavnik predlagatelja dr. Vinko Gorenak. .

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz sem zaključil moj nastop s prošnjo tistim, ki bodo v imenu poslanskih skupin razpravljali, da ostanejo v dvorani in se soočimo. Če ima človek argumente, potem ni nobene težave. Zdaj, državni sekretar mora biti tu, ker je tako po predpisih, gospa Korenjakova mi je pobegnila, tako kot nazadnje pred mesecem dni, enako velja za gospo Poropat, ta je že drugič pobegnila. Torej, v čem je problem?! Zakaj

bežite?! Imate argumente – ostanite in se soočite. Če pa nimate – pa "ne lupajte".

Gremo po vrsti. Gospod Stare. Nekonkretizirani očitki. A res?! Jaz vem že 35 let, da vi dobro berete. Kaj pa je to? Ali je to nekonkretiziran očitek? No, poglejva ga. 9. 4. 2013, naslovljeno je na gospoda Maslešo, tekst pa glasi tako: "Po pregledu spisa v zadevi IUP 129/2013 tožene stranke Ivana Janeza Janše zoper toženo stranko Komisijo za preprečevanje korupcije", torej zoper vas tudi, saj vi ste tisto pisali, "zaradi posega v človekove pravice in svoboščine sem ugotovil, da mi je bil ta spis dodeljen na delo na podlagi napačnega vpisa v vpisnik. Po ugotovitvi, da gre za pritožbo in napačen vpis, je bil spis predoddeljen", prepisan v drug vpisnik torej, "pri čemer ni bil spoštovan vrstni red sodnikov, ki odločajo o pritožbah oziroma ni bilo upoštevano načelo naravnega sodnika. Ker sem v isti zadevi odločal o začasni odredbi kot sodnik poročevalec in mi je bil spis dodeljen v delo mimo vrstnega reda, to je mimo vrstnega reda sodnikov, ki odločajo o pritožbah, so podane okoliščine, ki zbujejo dvom v mojo nepristranskost, zato" iz tega in tega razloga po tem in tem členu "predlagam izločitev. Vrhovni sodnik Borivoj Rozman." Nekonkretizirano?! Kaj pa je to?! Tu imate. Če tega nimate, vam bom dal barvno fotokopijo.

Zdaj pa greva naprej, glejte, gospod Stare, vi ste bili kriminalist, ne tisti tamali, ki kure lovi, tudi tisti verjetno prej, ste kar veliko dosegel v kriminalistični policiji. In vas sprašujem danes nekaj: Če bi vam nek kurji tat rekel, jaz nisem kure ukradel, bi vi rekli, to je zadovoljivo pojasnil, ni ukradel kure. Ali je to je to? To delo kriminalista ni. Oba veva, da ni. Če bi vam nekdo drugi v času, ko ste bili na bistveno višjih kriminalističnih položajih, povedal nek alibi in si izmislil neko zgodnico, ker ste ga vi preiskovali za umor, recimo, ali kaj takega, pa bi vam napisal celo zgodbo, kje je vse bil pa še kakega prijatelja zraven pripeljal, ki bi ta lažen alibi potrdil, bi vi rekli, zadovoljivo je pojasnil? Ali bi vi šli to kaj preiskovati? Verjamem, da ste počeli to drugo. Verjamem, da ste to počeli. Danes v vlogi politika, državnega sekretarja pa rečete: "Poročilo Vrhovnega sodišča je vse pojasnilo." Kaj je pojasnilo? Poročilo Vrhovnega sodišča ni pojasnilo nič. Dokaz, da je to moja trditev, da ni pojasnilo nič, je naslednje dejstvo, ki ste ga vi verjetno tudi videli v medijih. Namreč, v času, ko so to poročilo pripravljali in če je ta očitek padel, da dodeljuje spise mimo vrstnega reda, potem bi neka nadzorna skupina verjetno ali kaj vem kdo že na Vrhovnem sodišču, moral preveriti od vpisničarke navzdol na Vrhovnem sodišču, navzdol do najnižjega sodišča, kot je to potovalo. In takrat, ko bi prišel tudi na sodišče, ki ga vodi gospod Kovačnik – ga oba dobro poznavata, je bil vaš šef včasih –, on je pa rekel – Kaj? "Pri meni, na mojem sodišču niso preverjali nič." To je rekel. "Pri meni na mojem sodišču niso preverjali nič." Torej, kako so zadovoljivo pojasnili? Za vas imam torej dve

vprašnji. Nekonkretizirani očitki. Ali je Borivoj Rozman, vrhovni sodnik, nekonkretizirana oseba? Mislim, da je oseba vrhovni sodnik, ki je zapisal, da so mu dali na nezakonit način zadevo. Na nezakonit način. In drugo. Kako lahko trdite, da ima Vrhovno sodišče prav, če niste nič preverjali? Celo mediji so poročali, da niso na Vrhovnem sodišču preverjali nič, vsaj na okrajnem sodišču gospoda Pogačnika.

Gospa Korenjak je pobegnila, v redu. SMC si je tako ali tako, pa to je vaša stvar, tu nimam kakega vpliva na to, če bi imeli argumente, imate po Poslovníku Državnega zbora možnost seveda rezervirati 90 minut. Če bi imeli argumente. Ampak ste si rezervirali 20 minut, od tega je 5 minut pokurila tale gospa in zdaj bo mogoče še kdo kaj povedal in je konec, ker boste rekli takole. Glejte, kaj je rekla tale gospa Korenjak. Ni očitkov, višje sodišče, okrajno sodišče, skratka nič ne očitata višjemu in okrajnemu sodišču, je rekla. Ni res. V naši zahtevi jasno piše, da višje sodišče in okrajno sodišče, vpisničarke seveda, delajo po naročilu tistega gospoda, ki je tudi na odboru, gospa Muršičeva, govoril neumnosti, ampak bom tisto potem pri vas odgovoril. Skratka, Višjemu sodišču v Ljubljani in okrajnemu sodišču zelo jasno očitamo, da njihove vpisničarke ne delajo po zakonu, ampak po naročilu glavne vpisničarke na Vrhovnem sodišču. Torej ne drži, kar je rekla vaša predstavica. Upam, da boste kaj povedali. Ni razlogov za dvom v Vrhovno sodišče. Kaj pa Borivoj Rozman? Ni vrhovni sodnik? Tega ni. Je megla to ali kaj? On je jasno povedal, da se krši to načelo. Zapisal je, da je to načelo kršeno –naravnega sodnika. Pisno je dal od sebe to, vi pa pravite, da ni razlogov za dvom v to zadevo. Se pravi, za vas ta sodnik ne obstaja ali kaj, bo zdaj mogoče službo izgubil. Verjetno ga bo gospod Masleša že kaj začel radirati, kot se temu reče. Verjetno.

Gremo naprej. Gospa Poropat. A, se je vrnila, ni pobegnila. V redu. Dajte me poslušati. Zavzemamo se za učinkovito sodstvo. Čestitam. Vaši predhodniki leta 2007, v predvolilni kampanji so rekli, da so strašni stroški življenja, in da bo Desus zagotovo zrihtal 300 evrov takoj po volitvah leta 2008 za vsakega upokojenca. Bravo, čestitam! Zakon sem vložil pa jaz, Desus je bil pa proti. Kaj vam torej pomaga, če se vi zavzimate za učinkovito sodstvo, če pa nič ne naredite, če pa rožice sadite, tako kot leta 2008 oziroma 2007, pred volitvami 300 evrov, po volitvah proti. To je ta sistem.

Gremo naprej. "Poslanci smo omejeni." Jaz se strinjam, ja. Jaz nisem omejen. Če je kdo omejen, naj bo, jaz ne. Ampak kar se tiče omejitve poslancev, smo omejeni prav tako, kolikor hočemo in kolikor hočete. Vi ste verjetno pri tej omejenosti poslancev mislili na to, da ne smemo posegati v sodno vejo oblasti. Ja, saj ne posegamo. Mi smo predlagali pravosodnemu ministru, da Vrhovno sodišče poroča o tej zadevi. Kaj torej ta zakonodajna veja oblasti posega v sodno? Ja, saj ne posega s tem nič.

Naprej. "Nedopustni poseg v pravosodje." Ja kakšen nedopusten poseg v pravosodje, če predlagamo Vladi, naj zahteva poročilo Vrhovnega sodišča. Ali to je nedopusten poseg? Potem pa ne razumem več, sploh pa vas, ki ste pravica in odvetnica bila. Malo je treba biti bolj točen. Ni razloga, pravite, da v Vrhovno sodišče, ne bi verjeli. Ja, bravo, no! Ali Borivoj Rozman, ali ste to videla, ali imate barvno fotokopijo, vam jo bom dal. Če ne verjamete nam, pa temu primeru Patria, kako je šel, potem verjemite sodniku, ki je to napisal. Gospa Muršičeva, midva se zelo razumeva na odboru, tudi vodite ga zelo dobro po mojem mnenju, glede na to, da sem to delo prej jaz opravljal, par let nazaj. Ampak bistveno boljše je tam z vami sodelovati, tudi ko razpravljate, ko pa kadar berete to, kar vam drugi napišejo. Slabo pišete gospe Muršičevi. Gremo po vrsti. JJ, Janez Janša, je naddržavljan. To je bilo baje že odločeno. Poglejte, ali vi po načelu "ne priznajem ovaj sud" saj to je že 1929. leta nekdo drug rekel. Ne vem. Ne vem, zakaj bi bil naddržavljan? Sodišče je odločilo in je utemeljilo, zakaj je treba poslanski mandat vrniti. Je odločilo s to začasno odredbo, končna varianta sledi, to vemo, ampak zelo jasno so tudi to utemeljili. Kot prvo točko so navedli kršitev zakona. Kot drugo so šele govorili o tistem, da je vodja opozicije. Ja, saj je normalno. Ali ni to normalno? Seveda je. Vi želite v tisti drugi sistem ali kaj. V tistem sistemu je bilo brez opozicije, ko se tukaj notri sedeli pa so kar param, param, param ... No, saj param, param gre se zdaj po tej glasovalni napravi v koaliciji, saj je isto. Razpravljanje o diskreditacijah pravosodja. Ja, oprostite, oprostite. Oprostite. Meni še nobeden ni rekel, ne gospod Masleša ne gospa Betettova, namestnica njegova ali podpredsednica, da govorimo o kakšni diskreditaciji sodišča. Nikoli. Včeraj je bila tako prijazna do mene, da je bilo kar kej. Ja, izjemno prijazna je bila. Kje vam diskreditacija sodstva? Kje? Dajte mi to utemeljiti, kje govorite o diskreditaciji sodstva? Jaz tega ne vidim nikjer. Če opozorimo na napake v pravosodju, to ni diskreditacija pravosodja. Akcije SDS do pravosodja. Oh oh oh, kakšne akcije? Kaj? Dajte malo utemeljiti zadevo. A če pa mislite, da kaj gre izven poslovnika, pa dajte vašemu šefu tam, predsedniku Državnega zbora, reči, naj ne umešča tega na dnevni red, da je to pač ali je nezakonito ali je proti Poslovníku ali kaj. Ne vem, kaj mislite s tem, ampak akcije SDS do pravosodja ni.

Gremo naprej. "Slovensko sodstvo je EU primerljivo" Jaz sem se skoraj začel smejati, ampak bi me podpredsednik verjetno opozoril in bi bil hud ali kaj takšnega ... Ja, saj slovensko pravosodje ni EU primerljivo, slovensko pravosodje je naslednik tistega, pogledjte, naslednik tistega, kar smo imeli pred letom 1990. Pa bom to utemeljil, ne vem, če ste prebrali včeraj pismo zaslužnega profesorja in častnega občana Ljuba Bavconca v Dnevniku.

Poglejte, jaz sem samo videl, da je on napisal pismo in da govori o preiskavah Bratuškove in da govori o Vebru. Ampak samo naslov sem videl in je meni bilo jasno, kakšna je vsebina, ni treba brati, ker je pač to izdelek politika, politika, ki trdi, da je strokovnjak. Ta strokovnjak je meni leta 1996, ko smo pripravili prvi zakon o policiji rekel: "V zakonu o policiji nič ne pišete o prikritih preiskovalnih ukrepih." Pa sem ga debelo pogledal pa sem rekel: "Kako ste pa vi to mislili?" In pravi: "Nič, vi kar prisluškujte, ampak dajte to sorazmernost upoštevati težjih dejanj". Bože mili! Bože mili!. In ta gospod včeraj jasno govori, da policija nima vstopa v parlament, pri Jelinčiču ga je pa imela, pa ga ni nič motilo, nima vstopa torej v parlament. In ne navede niti enega člana, saj ga tudi ni. Policija ima vstop v parlament, če bomo pa kakšen drugi zakon sprejeli, je pa lahko tudi kakšna omejitev. In govori o tem, kako lahko obrambni minister naroča tem svojim obveščevalcem, da delajo v zadevi Telekom. Bravo, brez da bi citiral kakšen člen. Poglejte, to je slovensko pravosodje in on je oče slovenskega pravosodja. On je na nek način profesor, ne vem, verjetno vsem vam, ki ste pravno fakulteto delali, jaz je nisem. Verjetno. Ampak, pogledite "lupa" in govori neumnosti, vi pa tudi, ko govorite o tem, da je slovensko pravosodje primerljivo z Evropo. Potem mi pa povejte, zakaj Nemci plačujejo 42 evrov, vsak Nемеc plača 42 evrov na leto na sodnika, zakaj pa vsak Slovenec 86 evrov. Pa mi povejte, zakaj nemški gospodarstveniki čakajo tri mesece na rešitev, mi pa tri leta. Pa mi to povejte. Potem mi povejte, zakaj imamo mi 46 sodnikov na 100 tisoč prebivalcev, drugod jih je pa po 20? Cilj Slovenije, baje oni do leta 2020, tako pravosodni minister, je pa, da jih bomo imeli 42. Ni govora, cilj mora biti, da bomo povprečje Evrope. Ob tem, da ne govorimo o tem, kje smo po zaupanju v pravosodje in vse ostalo. Torej, to ne bo držalo, da je slovensko sodstvo primerljivo z Evropo.

Ja, tam ste rekli, da napadamo pravosodje od leta 2010. Ne, ne, ne, tukaj nekje v teh klopih je sedel Janez Janša tudi leta 1999, ko je sodnik iz Kopra, gospod Masleša, kandidiral za Vrhovno sodišče. Pa prvič ni šlo skozi, drugič je pa potem šlo skozi. Jaz vas bom pa zdaj spomnil na vašo predhodnico, ki je sedela tam ena dva sedeža za vami, gospa Bebler. Vi govorite o tem, kako se mi pripravljamo na neke diskreditacije, pa tudi tisti, ki šele bodo kandidirali za Vrhovno sodišče. Vam povem, kako je bilo leta 2010? Leta 2010 se je prijavil gospod Šorli, ki govori tri tuje jezike in ki ima v COBISS serij, nekaj plaht, strokovnih, znanstvenih in drugih člankov. Pa ni bil primeren. Pa gospod Masleša nima nič, ki zna jezik samo "onaj od doli". Zdaj pa gremo po vrsti, gospod Šorli ni bil primeren. Veste, kdo je postavil kriterij, da ni primeren? Gospa Beblerjeva je postavila kriterij v imenu vaše poslanske skupine. Nimate nič s tem, vem, ampak sedite v stranki, ki ji je pripadala tudi

gospa Beblerjeva. In ona je rekla, "mi gospoda Šorlija", pazite, ampak vi ste bili takrat vodilna stranka, vi ste takrat vodili vlado, je rekla, "mi gospoda Šorlija ne bomo nikoli podprli, nikoli, ker je gospod Šorli leta 1996 sedel v nekem senatu, ki je oprostil Pavla Ruparja." Pri čemer sploh ni jasno, kako je gospod Šorli glasoval. Lahko je glasoval za obsodbo Ruparja, ne vem, ker je tajno to, zato nimam tega podatka, ampak ker je sedel v senatu, ki je oprostil Ruparja, ne more postati predsednik Vrhovnega sodišča. Vidite, to pa je prvovrstna diskreditacija. Prvovrstna diskreditacija. Saj potem jo je vaš šef poslanske skupine dal v "šraufštok", se temu rečen na Štajerskem, ne vem, kako se to reče po slovensko, jaz pač poznam ta izraz, primež, in jo je privil in potem ni več govorila na to temo in ven je šla ko sem jaz to omenil. Zdaj, jaz ne želim, da bi vi ven šli, ampak glejte, to je bila diskreditacija, to je bil problem, problem številka 1, ker je ona zakoličila, kdo je lahko in kdo ne sme. Torej, ona je v bistvu rekla, če si sodeloval v senatu, ki je oprostil nekoga iz opozicije, beri SDS, pa mogoče še kdo, ne moreš postati predsednik Vrhovnega sodišča. To je kriterij. Je pa postal predsednik Vrhovnega sodišča nekdo, ki je rekel, kako bo JLA tepihovala Slovenijo, in ki je sodeloval na ogledih krajev umorov – umorov, jaz to trdim v trdlini obliki, pa me še ni tožil, že pet let tako govorim – in je verificiral umore kot dogodek. Gospod Stare točno ve, kaj je to. Umor je umor, umor ni dogodek. Ampak on je naredil iz tega dogodek. Vemo pa, da se potem napiše poročilo o dogodku. Vidite, ta je pa bil primeren – pa pištolo na mizo vrgel in rekel, kako bo – ja, ja, ja, v Kopru tam –, na mizo vrgel in povedal, kako bo JLA tepihovala Slovenijo. Vidite, ta pa je primeren! Glejte, če to niso prvovrstne diskreditacije takratnega kandidata Šorlija, potem ne vem, kaj je diskreditacija. In težko zdaj govoriti, kako bodo zadeve potekale naprej. Jaz verjamem, da bo koalicija, ko bomo glasovali o novem predsedniku ali pa starem, saj se bo verjetno ta prijavil, saj ta je ja fajn, vam dobro služi. Konja, ki dobro služi, pač ne zamenjaš. Ali kako pravijo na kmetih? Verjetno ga boste tako še enkrat potrdili.

Gremo naprej. "Gospod Janko Marinko je natančno pojasnil." Aha, bravo. Glejte, gospod Janko Marinko, ki je generalni sekretar Vrhovnega sodišča, pa ni natančno pojasnil to, kar bom jaz zdaj povedal, da je vpisničarko, o kateri govorim, jaz je ne bom imenoval z imenom in priimkom iz razloga, ker pač je uslužbenka, ki dela dobre usluge gospodu Masleši, ampak dobro, in za to prejema kakšno darilo gospe Tratnikove, pa dobro, pustimo to, da jo je kadroval on. Pripeljal jo je iz najnižjega sodišča, zato da danes na Vrhovnem sodišču pelje nezakoničnosti v imenu vodstva. On jo je pripeljal. Ampak, gospod Stare, vi se boste spomnili, kako v policiji gre, začneš na cesti, prašinar ali kako, in greš gor, saj veva oba, tudi sva dala oba skozi, saj tudi pri teh uradnikih je ta

zadeva približno takšna. In je verjetno normalno, da glavni vpisničar na Vrhovnem sodišču za določeno področje postane nekdo od tam in ne nekdo, ki je na najnižjem sodišču, razen če je družbenopolitično primeren. No, saj ta gospa pa je bila. Ampak, ni vam povedal še ene stvari ta gospod Marinko, da v tem trenutku išče še eno vpisničarko, ki bo sedela zraven te. In zagotovo bo našel pravo. Vidite, to pa ni povedal.

Ja, govorite še o neupravičenih napadih na sodstvo. Povejte mi kakšen primer. Ne vem, kaj je to. Povejte mi kakšen primer.

Pa odzval se bom še na tisto, kar ste zadnjič rekli, pa vam nisem mogel povedati v enem stavku samo, zadnjič, ko smo govorili o sodstvu, ste rekli, da je prav, da obdolženci hodijo na sodišča, ne pa da eskvirajo. Mislili ste Janeza Janšo. Moram vam seveda pojasniti, da je na sodišču postopek tak, da je obdolženi dolžan biti prisoten, kadar se izvajajo dokazi zoper njega, sicer pa ni dolžan tam sedeti. No, in tega se je on dobro držal. Ni pa tam sedel, kadar ni bilo dokazov zoper njega, ker jih tako ali tako sploh ni bilo, potem je pa bolj malo tam sedel.

Skratka, toliko o mojem prvem odzivu na te zadeve, posebej pa pričakujem, da bo gospa Poropatova, gospa Muršičeva, ki je rekla ... glede na to, da sem jih neposredno izzval. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo dajem predstavniku Vlade. Stališča so bila, tako da ni replike. Besedo dajem predstavniku Vlade gospodu Darku Staretu, državnemu sekretarju Ministrstva za pravosodje.

DARKO STARE: Hvala, gospa predsedujoča. Gospod poslanec Gorenak, odgovor na prvo vprašanje. Očitek o o nekonkretiziranosti očitkov v gradivu, ki je podlaga za priporočila, je v bistvu samo deloma točna. Verjamem, da ni zavajajoča, ampak da niste dovolj temeljito bodisi poslušal mojega izvajanja ali pa prebrali gradiva oziroma mnenja Vlade. V predzadnjem odstavku zelo jasno piše, da se nekonkretiziranost očitkov predlagateljev nanaša na okrajno in Višje sodišče v Ljubljani. In so v gradivu ta tri sodišča omenjena samo v povezavi s trditvijo, da je vzpostavljen vzporedni sistem dodeljevanja po politični liniji pod upraviteljstvom gospoda Masleše, predsednika Vrhovnega sodišča. Kar pa zadeva dokumenta oziroma listino, ki ste jo pokazali oziroma od omenjenega sodnika, se pa nanaša na zadevo Vrhovnega sodišča in v tej zvezi je bilo tudi sporočeno in je v gradivu navedeno, da je Ministrstvo za pravosodje ne zgolj zaradi priporočil oziroma tega gradiva, ampak že predhodno na podlagi medijskih objav o očitkih nepravilnosti pri dodeljevanju in predodeljevanju zadev na Vrhovnem sodišču samoiniciativno pozvalo Vrhovno sodišče, da pisno pojasni oziroma poroča o utemeljenosti teh očitkov. Mislim, da ni dvoma, da se ne bom ponavljal, da je Vrhovno sodišče v dveh odgovorih po našem

prepričanju onkraj razumnega dvoma, tu sem tudi uporabil besedno zvezo, za naše prepričanje "prepričljivo pojasnilo", torej da so očitki neutemeljeni in nimajo podlage v stvarnosti. To je odgovor na prvo vprašanje glede konkretiziranosti oziroma nekonkretiziranosti. Skratka, za izhodišče ste vzeli samo polovično informacijo in zdaj javnost, ki verjetno nima možnosti in priložnosti brati gradiva in poslušati vseh izvajanj, bodisi na odboru in danes na plenarni seji v celoti, si lahko potem ustvari vtis, da je vaš očitek oziroma vprašanje na mestu. Ni, ker nima podlage v dejanskem stanju.

Kar pa zadeva konkretizacije oziroma utemeljenosti očitkov, kot ste rekli, oba imava neko poklicno kariero, kjer sva lahko pridobila tudi tovrstne izkušnje. In ni dvoma, da v pravu, če govorimo o dokaznih standardih, razlogi za sum utemeljenih razlogih in utemeljenem sumu govorimo o stopnji verjetnosti, da je nekaj res ali ni res, mora biti kvaliteta podatka oziroma obstoj dejstva take narave, da po sami svoji vsebini in kakovosti opravičuje razlog za sum, da je nekaj se zgodilo oziroma da se ni zgodilo. Ker sicer smo v položaju, ki je v pravu jasen, da dokazujemo obstoj nečesa, kar ne obstaja. In glede na gradivo in sklicevanje in pavšalne navedbe je, po mojem prepričanju, vsak očitek v zvezi s tem popolnoma neutemeljen. Dejstvo je, da je tudi Vrhovno sodišče oziroma predstavnik Vrhovnega sodišča zelo temeljito in celovito opisal postopek dodeljevanja in predodeljevanja, in ni nobenega razloga oziroma podatka, ki bi opravičeval resnost ali utemeljenost suma, da temu ni tako. Vendarle govorimo o tretji veji oblasti, neodvisni veji oblasti in samo na podlagi enega mnenja ali pa novinarskega članka se mi zdi nesposobno in neprimerno dvomiti v resničnost izjav, uradnih izjav predstavnikov Vrhovnega sodišča.

Glede na to, da je v tem gradivu zelo jasno in tudi danes v vašem izvajanju in očitno, saj za moje razumevanje, da se nanašajo očitki na ravnanja, ki po mojem prepričanju glede na to, da gre za uradne osebe, funkcionarje Vrhovnega sodišča, ki, če je to res, kar govorite, podlage sicer ni, konkretnih podatkov ni, ampak to pomeni uresničitev znakov uradno pregonljivega kaznivega dejanja zlorabe položaja in pooblastil. In glede na to, da ste me izzvali, si bom dovolil na skupne pretekle izkušnje v isti službi, torej policiji, ki je eden izmed pomembnih pomožnih organov v predkazenskem postopku, zakaj vi ne podate ovadbe in jo pač utemeljite s tem, kar veste, kar sicer tukaj ni napisano prepričljivo in bi bila zadeva potem po vašem prepričanju lahko utemeljena. Skratka, nekonkretiziranost se je nanašala na očitke vezane na okrajno, okrajno in Višje sodišče v Ljubljani. Kar se pa tiče podlage za očitke na Vrhovnem sodišču, smo se pa odzvali in dobili poročilo, v katerega ne dvomimo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Nadaljujemo s splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila. Besedo ima gospa Iva Dimic. Pripravi naj se dr. Jasna Murgel. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovani, še enkrat.

Mislím, da smo krščanski demokrati v svojem stališču jasno izpostavili probleme in težave slovenskega pravosodja in samo stanje v slovenskem pravosodju. Vendar očitno je, da je treba v Državnem zboru zadeve večkrat ponoviti, zato bom še enkrat ponovila in tudi še navedla dejstva, kaj je narobe v tem našem pravosodju, ki ga nekateri zagovarjamo, kako je v redu, pa čeprav, bom rekla, največja parlamentarna stranka je v svojem predvolilnem programu navajala, da je treba vzpostaviti pravno državo. Dejstvo je, da slovensko sodstvo ni sposobno samorefleksije. Veste koliko časa že to poslušamo? Že od leta 2011 oziroma 2012 je takratni minister ugotovil, ki je bil pa minister dveh vlad, da slovensko sodstvo ni sposobno samorefleksije, da njen lastni mehanizem nadzora nad delovanjem ne delujejo, da bodo potrebni dodatni ukrepi. Mi smo že leta 2015, že skoraj na pol tega leta pa teh ukrepov še vedno ni od nikoder. In veste kaj? Krščanski demokrati smo prepričani, da se bo uredilo stanje v pravosodju takrat, ko bo večji nadzor javnosti nad delom sodnikov, z objavljanjem vseh izdanih sodb in drugih sodnih odločb, zlasti pa javna objava storilnosti vsakega posameznega sodnika. Poslanci smo imeli možnost v začetku pravosodne reforme, ki jo je aktualni minister Klemenčič tudi navedel, se pogovoriti z ministrom tudi v poslanskih skupinah. Lahko rečem in si upam trditi, da se je strinjal z našimi stališči. Zato se mi zdi, da bi bilo treba skoraj vse sodbe, ki se izdajo v imenu ljudstva, tudi dati na vpogled ljudstvu. Naj se to objavi na spletnih straneh sodišča ali na oglasnih deskah. Saj so te sodbe v imenu ljudstva. Zakaj ljudstvo nima možnosti vpogleda v te sodbe? To bi bil neke vrste supervizor in sem prepričana, da bi se delovanje hitro hitro skristaliziralo, očistilo in da bi nenazadnje tudi nekatere maske padle. Tam bi se videlo, koliko in kakšni so izdelki posameznih sodnikov. To bo trenutek resnice. Tisti trenutek, ko bomo zmožni to narediti.

Dejstvo je, da je trenutni sistem tak, kakršen je, najslabši za tiste sodnike, ki so dobri, ker so enako nagrajeni kot tisti sodniki, ki so slabi. To pa ni prav. To ni pravično. Ta sistem ni v redu in je narejen za slabe sodnike. Problem pri tem je predvsem kakovost odločb in nenazadnje tudi večkrat poudarjeno razumljivost teh odločb, razumljivosti jezika. Tukaj bi izpostavila besede ministra dveh vlad, tako naše vlade v letih 2012, kot tudi kasnejše vlade, vlade Alenke Bratušek, kjer je v reviji Odvetnik 69, pod naslovom, mislim, pomenljiv naslov: Sodstvo ne deluje kot bi moralo. Poudarjam, govorimo o ministru,

ministru dveh vlad. Minister je imel željo, da bi se vzpostavil zunanji nadzor nad sodišči, neko pravosodno inšpekcijo in nadzor nad upravljanjem sodišč ter vodenje sodišč od zgoraj navzdol. Žal ni bil, verjetno, najbolj uspešen, čeprav je nekatere dopolnitve oziroma spremembe v zakonodaji uveljavil, ampak niso zaživele in navaja, da problemi so še vedno isti. Citiram: "Predolgo smo vsi iskreno, a nekoliko naivno upali, da bo kolegialni nadzor ali samonadzor uspešen. Pa se je ne samo v pravniškem cehu pokazalo, da v Sloveniji radi zadeve pometamo pod preprogo, ker se eden drugemu ne želimo zameriti." To so besede ministra dveh vlad, bi rekla, bi očitek padel, če bi bil to minister naše vlade, ampak je to minister dveh vlad.

Seveda je treba vpeljati zunanji nadzor, nekega supervizorja, da bomo vendarle videli, kdo in kaj dela, koliko dela. Šele takrat bomo zmožni neko zadevo nadgraditi. Treba je vzpostaviti tudi, ne vem, tudi zahteve za sodni nadzor, pravosodna inšpekcija bi lahko izvajala red in sistematičen nadzor. Kakor sem bila seznanjena od ministra nimajo pravosodnega inšpektorja, ker se ceH znótraj tako štíti, da se nihče ni prijavil na prosto delovno mesto. Pomenljivo je, ne vem, če ste vsi brali, pa bom to jaz na glas prebrala, citirala, kaj je na koncu povedal v enem izmed delov intervjuja, gospod Pličanič, minister dveh vlad, leve in desne: "V vladi Bratuškove, ki je imela drugačno politično orientacijo, pa se je moj manevrski prostor zelo zožil, zato sem moral idejo o pravosodni inšpekciji močno oklestiti." Se pravi, v kateri vladi se je manevrski prostor ministra zmanjšal? Jaz se bojim, da tudi minister Klemenčič ima v tej vladi omejen manevrski prostor in da mu ne daste dihata.

Tako da pravosodje je potrebno spremembe. Jaz upam, da se tega zavedajo tudi na ministrstvu in da bodo korenito pristopili k reševanju tega. Toliko za enkrat. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima dr. Jasna Murgel, pripravi naj se mag. Branko Grims. Izvolite.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Danes razpravljamo tukaj vse počez o pravosodju, kaj je narobe, kaj ni narobe, kaj je prav. Jaz se bom omejila na to, kar je predmet razprav, in sicer predlog Poslanske skupine SDS, da se sprejmejo določeni sklepi, ker ga nismo podprli na Odboru za pravosodje in ga zdaj tukaj tudi ne mislim podpreti, mislim pa povedati zakaj ne. Jaz ga ne mislim podpreti. Zakaj ne? Zato, ker je pač brezpredmeten in kaže na to, kot je že predstavnik Vrhovnega sodišča ugotovil, da predlagatelj ne pozna Zakona o sodiščih in pravil sodnega reda oziroma jih ne razumete. / oglašanje iz dvorane/ Prosim lepo, če lahko povem, potem boste pa

komentirali. In gradi tezo o tem, da bi bilo vse narobe v procesu dodeljevanja sodnih spisov, na podlagi dveh, treh zadev, ki jih omenjajo, številke tam. Zakaj ne bom tega predloga podprla? Zato, ker je, prvič, temu predlogu nasprotovala Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, ki je sicer, ko vam to ustreza, zelo cenjena in jo spoštujete in pozivate vse druge, da spoštujejo njeno mnenje, tukaj, zdaj pač ni pomembno. Drugič, Ministrstvo za pravosodje je pojasnilo, da so očitki glede tega, kar lahko po Zakonu o sodiščih, kjer lahko Ministrstvo za pravosodje zahteva nadzor, in to se pravi Okrajnega sodišča v Ljubljani, Okrožnega sodišča v Ljubljani in Višjega sodišča v Ljubljani, da so očitki v predlogu pavšalni in premalo natančni, tako da tukaj sploh ni treba na podlagi teh očitkov odrediti kakršenkoli nadzor v teh treh sodiščih. To je tudi predstavnik ministrstva še dodatno pojasnil. Tretjič, kar zadeva pristojnost za odreditev nadzora nad delom Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Tukaj seveda – in tako je tudi bilo pojasnjeno v poročilu Ministrstva za pravosodje – Ministrstvo za pravosodje nima pristojnosti, da zahteva opravo nadzora nad sodno upravo, ampak lahko po tem zakonu zahteva, da mu Vrhovno sodišče poda poročilo o dodeljevanju zadev. In tukaj je Ministrstvo za pravosodje reklo, da je Vrhovno sodišče podalo dovolj jasna pojasnila, kako se dodeljuje spisi in kako so se tudi v konkretnih zadevah dodeljevali. Iz poročila Vrhovnega sodišča, ki smo ga dobili v gradivu Odbora za pravosodje, je pojasnjeno, kako so bile zadeve dodeljevane, poleg tega pa je gospod Janko Marinko na odboru samem pojasnil dovolj jasno, da pač očitno ne razumete ali pa si namerno narobe razlagate pravila sodnega reda. Torej, kar zadeva tisto konkretno, kar ste rekli za tega vrhovnega sodnika Borivoja Rozmana, da ne obstaja, in da je to konkreten dokaz, da naj bi bilo kaj narobe. Predstavnik Vrhovnega sodišča je povedal, da tukaj manjka odredba, da je bil spis predodeljen. Ni ga. Ja. Skratka, poravnalo se je po pravilih sodnega reda. Nič nenavadnega ni, da sodnik zahteva, da se upošteva sodni red, če je pač bilo kaj narobe, in da zahteva svojo izločitev ali karkoli. In tukaj, da bi se on sedaj nekaj izpostavil in da bi zaradi ene te zahteve, ki je bila upoštevana, nekaj generalno narobe, to trditi je neosnovano, neutemeljeno in kaj naj vam rečem, to je pač tudi predstavnik Vrhovnega sodišča povedal. Torej ni mogoče kar tako, na podlagi nekih pavšalnih navedb in navedb, ki niso utemeljene, za katere je bilo dokazano, da niso utemeljene, odrediti nadzora nad sodišči prvih treh stopenj in zahtevati poročila ali pa celo nadzora, ker je bil tudi nezakonit, nad Vrhovnim sodiščem, ko se pač nekdo spomni, ko zatrjuje, da bi lahko nekaj bilo narobe. Zato takšnega priporočila ne moremo sprejeti, potrditi, glasovati za njega. Če nekaj zatrjujemo, da obstaja neka nepravilnost, da obstaja sum nepravilnosti, potem pač moramo dati neke dokaze za to svojo trditev, da

ta nepravilnost obstaja. Ker je predstavnik Vrhovnega sodišča dokazal nasprotno in pojasnil nasprotno, ni nobenega razloga, da bi glasovali za to priporočilo. Enako bom pa še ponovila še enkrat. Če nekdo misli, da obstaja utemeljen sum, da je v konkretni zadevi prišlo do zlorabe uradnega položaja, naj poda, celo moramo jo podati kot uradne osebe, kazensko ovadbo, tudi poslanci, če mislimo, da obstaja kaznivo dejanje. Ja.

Skratka, jaz sama in Poslanska skupina SMC tega predloga ne bo podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima predstavnik predlagatelja dr. Vinko Gorenak.

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Meni je žal – saj ne bomo glasovali nocoj. Kaj pa ne boste podprli? Kaj ne boste podprli?! Glasovanja na koncu te točke ni, ker ste jo že anulirali.

Drugo, gremo po vrsti. Veste, zelo, kako naj vam rečem, ker moram biti vljuden, ker ste ženska in sodnica, kaj pa vem, več razlogov je za mojo vljudnost. Tako bom rekel, glejte, vse kar vi govorite, gospa Murgel, je tako, kako naj vam rečem, okuženo in nekredibilno. Ja, seveda, povsem normalno, da boste vi sodstvo zagovarjali, če pa ste sodnica. In boste jutri šli seveda nazaj in boste neodvisno sodili, saj to je tako jasno, da boste neodvisna. Ali ne? Saj boste, a ne. Neumnost! Ne morete biti neodvisna, če ste politik.

In gremo po vrsti, vsebino vaših zadev še. Ne mislim podpreti, sklepa – ni več, ker ste ga že anulirati. ZPS ni podprla, Zakonodajno-pravna služba ni podprla našega sklepa. Jaz nimam nobene težave z Zakonodajno-pravno službo. Namreč, naš prvotni sklep je glasil, "da predlagamo Ministrstvu za pravosodje naj opravi nadzoro". Zakonodajno-pravna služba pa je opozorila in rekla, nadzor lahko opravijo na prvi, drugi, tretji stopnji, ne pa na Vrhovnem sodišču. Zato smo mi sklep z amandmajem preoblikovali, in sicer tako, "da nadzor opravijo na prvi, drugi, tretji stopnji", in drugo "da na Vrhovnem sodišču pač zahtevajo poročilo". Če bi pa tam jaz sedel, bi pa danes tukaj obravnavali zakon. Ja, Zakon o sodiščih, s katerim bi Ministrstvo za pravosodje pooblastili, da dela tovrsten nadzor tudi na Vrhovnem sodišču. Da ne govorite tu na pamet. Dvakrat, ste vi rekli, ne razumete. Povejte mi, kaj ne razumem. Zdaj, ko vas direktno imenujem, imate pravico do repliko in mi razložite, kaj jaz ne razumem.

Še nekaj, pravite da je bil ta spis, ta zadeva z Borivojem Rozmanom zakonito rešena, saj je bil spis predodeljen. Seveda je bil, seveda je res, ampak do takrat je šlo pa za kršitev 22. in 23. člena Ustave, na kar je sodnik opozoril, ker je rekel, določen sem bil za sodnika v tej zadevi mimo Zakona o sodiščih. In do takrat je šlo torej za kršitev ustave. Šele po predodelitvi pa ne

več. Do takrat je pa šlo, tako da ne tako govoriti. Vi govorite, se točno vidi kam sodite, v pravosodje. Če bi vas samo poslušal in ne bi vedel, kje ste bili v službi, bi že vedel, kje ste. Pravosodje. Vi govorite, evo, tako kot gospod Fišer, on pravi "v zadevi Škrlec je bila zadeva povrnjena v prvotno stanje", je napisal. Ja, kaj? Sodišče je odločilo, da je zlorabil oblast. On pa pravi, smo povrnili v prvotno stanje in ni več pravnih posledic. Ja, krasno. Enega si ubil, potem pa si ne vem kaj rekel. Povrniti v prvotno stanje se ne da. Tako da to ne gre ta zadeva tako, kot vi meni tu govorite. In gospod Marinko je pojasnil, zakaj pa vi njemu verjamete, meni pa ne?! Zakaj vi verjamete Marinku, meni pa ne? Ker je Marinko vaš bodoči šef. Po sodni veji oblasti, bivši in bodoči šef, jaz pa ne. In zato njemu verjamete, meni pa ne. To je to.

Gospod Stare, nekonkretizirani očitki, to velja tudi za vas gospa Murgel, okrožno, višje in okrajno sodišče. Tu pa moramo nekaj vedeti, tu morava nekaj vedeti, jaz celo mislim, da predsedniki teh sodišč za to ne vedo. Jaz mislim, da za to ne vedo in gospod Pogačnik je že dajal tak vtis v neki svoji izjavi v medijih, da oni tega ne vedo in živijo v dobri veri, da je pri njih vse v redu. Problem niso predsedniki teh treh sodišč, problem so vpisničarke ali vpisničarji, ne vem ali je še kakšen moški tam ali ni, ampak problem so v osnovi vpisničarke, ki spis držijo na mizi, gledajo na uro in rečejo, zdaj ga pa nesi. In kurir ga odnese. In ta stvar lahko poteka povsem mimo predsednikov sodiš, in okrajnega in okrajnega in višjega. Lahko. Ne vem. Vi bi pa to lahko ugotovili z nadzorom, ki ga pa nočete narediti. Nočete ga. Odklonili ste ga.

Rekli ste, da ste šli samoiniciativno. Ne, šli ste en dan po tistem, ko sem jaz imel tiskovno konferenco za ta material, o katerem danes govorimo, pa tudi če štejete to za samoiniciativen nadzor, je meni tudi prav. V redu. Ampak nič niste ugotovili. Ne vem, kaj ste ugotovili? Recimo, kot primer vam lahko povem, da je vaš minister zadnjič tukaj govoril o vašem nadzoru na tožilstvu, primer Škrlec, in je rekel takole: "Naše ugotovitve so podobne tistim ugotovitvam, ki jih je ugotovilo upravno sodišče." Se pravi, da sta onadva zlorabila oblast, Škrlec in bivši minister Zalar, da ste to vi podobno ugotovili. Verjamem, saj težko bi tudi kaj drugega ugotovili, ker potem bi morale biti vaše ugotovitve kontra tistemu, kar je sodišče reklo, tega pa verjetno ne boste naredili. Jaz to verjamem ministru. A včeraj je gospod Fišer rekel: "Ministrstvo za pravosodje v dani zadevi ni ugotovilo nobenih nepravilnosti. Tudi inšpekcija ni ugotovila nobenih nepravilnosti." Ja seveda ne. V času drugega imenovanja pa naprej. V času prvega imenovanja gospoda Škrleca je šlo pa za nezakonito imenovanje in zlorabo oblasti s strani teh dveh gospodov! Ali veste, da zavaja. Popolnoma zavaja. In tudi vi tukaj – Marinko je dobro opisal. Zakaj verjamete Marinku? Saj on je ata teh zadev tam. On je ata teh zadev tam.

On kadruje. V tem trenutku kadruje novo vpisničarko, ker je ena menda dala odpoved, ampak bo taprava. Verjemite.

Ovadbo zoper Maslešo naj podam, ste rekli. Ali se hecate? Ne vem če se hecate ali kaj mislite? Glejte, ko so mediji napovedali in ko sem sam namignil medijem, da bi gospod Fišer lahko kazensko odgovarjal za to zadevo, ki jo je takrat, ker je zlorabil oblast in tako dalje po mnenju upravnega sodišča, je gospod Fišer seveda poslal medijem en lep spis, v katerem me je preventivno opozoril, da bo to zagotovo kriva ovadba. In zdaj vi mislite, mi, jaz, kdorkoli, spišemo neko kazensko ovadbo in jo podamo. Komu? Fišerju? Ali pa njemu podrejenim tožilcem? Potem bodo dobili pa preiskovalni sodniki, katerih šef bi naj bil ... Pa dajte, no! Pa dajte, no! Dajte, no. Kolikokrat ste dali pihati generalnemu direktorju policije, me zanima. Verjetno nikoli. No, saj ga verjetno niste srečal kot policist, ampak veva, kako bi približno taka situacija izgledala. Ni realno torej. Torej popolnoma ni realno v slovenskem pravosodju podajati neko ovadbo zoper gospoda Maslešo. Ja, kako pa, če vidite, da ima tam gospoda Fišerja, ki ga štiti in obratno. Gospod Fišer, ko je v KPK postopku, kar ste verjetno tudi vi delali in ste ugotovili, da je ne vem kaj že tam bilo narobe pri tem imenovanju gospoda Škrleca, ga je pa Masleša štiti, ko je eno leto in pol držal spis tam gor v svojem predalu. E, pod takimi pogoji niso možne kazenske ovadbe, še ni čas za to. Ampak bo pa prišel. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Repliko je zahtevala dr. Jasna Murgel. Izvolite.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Spoštovani gospod Gorenak, kaj sem jaz delala in kaj bom delala, je pač določeno v Zakonu o sodniški službi. Moja funkcija zdaj miruje in kaj bom delal potem, bomo videli. Po vaših besedah pa se vidi, kaj ste vi delali do zdaj. Tudi vam se to lahko ugotovi. Vidi se, da ste že zelo dolgo pač poslanec in da si lahko privoščite, da pač blatite vse počez, ker pač imate imuniteto. Ja, govorite, da nisem nepristranska in da ne vem kaj, ampak dobro, to je pač vaš stil in vaša odgovornost, ki je pač ne boste prevzeli, ker pač imate poslansko imuniteto.

Pa še nekaj, iz vašega govorjenja je razvidno to, da pač ne razumete – in tudi v predlogu SDS je to razvidno –, da ne razumete, zakaj sploh pravo je tukaj. Ni zato, da kršitev sploh ne bi bilo. Zdaj, ker je bila ena kršitev, ki je odpravljen, to pač pomeni, če se pojavijo kršitve, da se jih odpravi, in tudi če ena kršitev, ki je zatrljete bila in ki je bila odpravljen, to ne pomeni, da je treba zdaj pa takoj odrediti izredni nadzor in ne vem kaj še vse. To je to, kar sem vam želela povedati. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima predstavnik predlagatelja dr. Vinko Gorenak.
Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Žal bom pač izkoristil poslovnik in nastopal v vlogi predlagatelja. Jaz nisem dolgo poslanec, jaz sem štiri leta poslanec. Mimogrede, da se to zmenimo.

In drugo, kar se tiče poslanske imunitete, to vemo, kako izgleda. Je ni. Jaz se od leta 2004 ne spomnim, da bi bila kakšna poslanska imuniteta dodeljena komu, torej me kar tožite, če mislite, da imate prav, s tem nimam jaz nobene težave.

Kar se tiče pa odgovornosti za kršitve, o katerih govorite, da je to odpravljeno. To ste pa res mojstri tam na sodniji, res mojstri, en sodnik zafura zadevo, saj potem pa drugi popravi. Ampak glejte, ko nek zdravnik zafura zadevo in gre pacient na drugi svet, tak zdravnik stopi pred sodnike. Sodnik, ki pa zafura neko zadevo, pa pravite, da on na višji ravni to odpravi, in je pravno vse v redu. Odgovornost gospa Murgel je pa katastrofa. Odgovornosti v pravosodju ni. In to je problem. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Zdaj ima besedo mag. Branko Grims, pripravi naj se gospa Ksenija Korenjak Kramar.
Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Najprej dve besedi o imuniteti, ko že o tem tako lepo teče razprava. Če se neka bivša sodnica tako hudo zmoti, da misli, da je poslanska imuniteta nekaj, kar te ščiti za izrečene besede tukaj, potem se lahko vprašamo, kako se zmotijo šele prava neuke osebe. Namreč imuniteta, tako kot je v slovenski ustavi – enkrat sem že bil prvopodpisan pod predlog, da se to ukine, pa bi ga dal takoj še enkrat, če bo kdo sopodpisal – je tako neumno napisana, da te ščiti za kriminalna dejanja, ne ščiti te pa za tisto, kar je vezano z opravljanjem tvoje funkcije. Kar pomeni totalno neumnost. Imajo pa, ne boste verjeli, popolno imuniteto nekateri drugi v Sloveniji, in to so pa sodniki, sodnice in sodniki. Najbrž je nekdo malo imel svojo lastno funkcijo v mislih, ko se je prej zagovoril. Kajti sodniki so pa popolnoma zaščiteni pred kakršnokoli odgovornostjo za vse, kar je v povezavi z njihovim delom, za tisto, kar izreče, za tisto, kar zapiše. Tam je pa imuniteta popolna. Zanimivo. Mimogrede, če ti sodnik zapiše, da si, ne vem, nacist ali nekaj podobnega v kakšno sodbo, bi v Avstriji za to fasal eno krasno odškodninsko tožbo, ki bi bila večja od osnovne, pri nas se pa to lahko zgodi, pa nikome ništa. Tako mimogrede, in se je že zgodilo, če kdo tega ne ve.

Nekatere od gospa, ki so prej tako vehementno razlagale, kako je pri nas v pravosodju vse v redu, jih zdaj ni med nami, jaz domnevam, da zunaj praznujejo materinski dan, tako da

čestitam vsem predstavnicam lepega spola za materinski dan, za njihov praznik. Letos to še lahko naredim. Če bo uveljavljen novi, tisti nori zakon, potem bo to drugič ne vem, praznik osebe 2, ne vem, kako se bo temu reklo, ki bo neznanega spola in tako naprej. Tako da tisti, ki so ta zakon sprejemali, bi se morali malo vprašati po logiki pa še, ker smo slučajno v Državnem zboru, bi se morali vprašati po tem, če vedo, da je bila v Sloveniji ratificirana Splošna deklaracija o človekovih pravicah, ki točno določa, kaj je družina – skupnost moškega in ženske.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Se lahko držimo teme, prosim.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): O čemer bomo več rekli jutri, ampak ko smo že pri človekovih pravicah, o čemer teče tudi danes beseda, to samo tako, kot zanimivost, danes je še možno in jutri podpisati za referendum pobudo, in bi to predlagal vsem, da to naredijo čim hitreje, da se vsaj ena neumnost in sramota spravi s tega sveta.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Prosim, če se držimo teme, ki jo obravnavamo ...

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Ja, ja, saj gospa, bova tudi prišla do vas ...

Zdaj pa, ko govorimo o človekovih pravicah, ena od temeljnih človekovih pravic, ki jih daje prav tista deklaracija, zato sem jo namerno omenil, je tudi pravica do nevtralnega, neodvisnega, poštenega sojenja. In vse procedure, vključno s tisto, o kateri danes govorimo, so namenjene točno temu. Kot je rekel Churchill: "Procedura je mati demokracije." In če nekaj ni spoštovano, potem se postavi seveda vse pod vprašaj. To bi pa vsi tisti, ki ste o tem govorili, že morali vedeti, zlasti tisti, ki imate sodno znanje, in večina od teh, kar vas je danes razpravljala, ga imate.

Ko gre za te stvari torej pridemo na področje človekovih pravic, na področje ene od temeljnih pravic, področje neodvisnega poštenega sojenja. In ko vsi pravite, ja, to ste vi spet nekaj iz časopisa ven potegnili. Gospe in gospodje na to vas je ravnokar znova, jasno in nedvoumno opozorila Evropa, da smo nazadovali po kriteriju neodvisnosti slovenskega pravosodja, točno tega, o čemer danes govorimo. To si nihče od nas ni tukaj izmislil. To vas je opozorila Evropska unija, ki, verjemite, spregovori o takih stvareh javno šele takrat, ko že zelo teče voda v grlo in gori do neba. In potem se vprašajte, kaj je narobe. Sedaj pa se spet s prsti kaže na tiste, ki na to opozarjamo, ne pa na tisto, kar je narobe in na kar nas upravičeno opozarja Evropska unija, ki opozarja, da je to temeljno razvojno vprašanje in da moramo to urediti, sicer ne bomo prišli nikamor več. Brez neodvisnega, učinkovitega sodnega varstva pač ni razvoja moderne države. In smo

tam, ko pridemo do razvojnih vprašanj. In zakaj se odpira ideološke teme, kot tista, ki sem jo malo prej omenil, in se vsiljuje neke ideološke zakone? Zaradi tega, da se ne govori o razvojnih vprašanjih, ker tam je polomija vaših vlad, od Pahorja preko gospe Alenke Bratušek do sedanje popolne. Če je kaj popolnega, je popolna samo vaša polomija na področju gospodarskega razvoja, nič drugega. In eden od elementov te polomije je tudi to, da se v pravosodju stvari ne izboljšujejo, ampak da neodvisnost pravosodja nazaduje, kot nas opozarja Evropska unija. In potem smo priče postopkom, ki nas ne smejo presenetiti. Recimo, ko gre za njihovega bivšega šefa, Društvo novinarjev Slovenije samo zapiše, da je bilo njegovo ravnanje, pač, zavrženo, da gre za sovražni govor. Slovensko pravosodje pa o obtožbah v postopkih še po nekaj letih niti slučajno ni uspelo ugotoviti tega, čeprav Evropa za sovražni govor, ne boste verjeli, ima točno dva določena kriterija. Ne neko enkratno izjavo, kot se pri nas pogosto napačno razume, ampak sta elementa zaničevanje, grafično, opisno, ustno, kakorkoli in utemeljevanje, zakaj naj bi bilo to upravičeno ali celo potrebno. To sta elementa sovražnega govora v tistem pomenu, kot ga pozna Evropska unija, kot ga pozna moderno evropsko pravosodje. In če se pri nas tega ne prepozna, gospe in gospodje, potem se vprašajmo, kaj je narobe. Kaj je narobe s pravosodjem, kaj je narobe s postopki in kaj je narobe z vsemi, ki so za to odgovorni? Kajti očitno je nekaj narobe, pa lahko tisočkrat zanikate. Na srečo smo v Evropski uniji in na srečo oni s strani lahko zelo jasno in glasno opozorijo takrat, ko vedo, da gredo stvari povsem v napačni smeri. In zato, gospe in gospodje, je danes ta razprava ne samo upravičena, je tudi nujna. In če bi vi, v koaliciji, opravljali svoje delo tako, kot bi morali, bi razpravo o tem pripravila Vlada, in bi jo danes vodili vi. Ker je niste, smo to svojo dolžnost po ustavi opravili v opoziciji.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospa Ksenija Korenjak Kramar, pripravi naj se gospod Jernej Vrtovec.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi!

Jaz bi vseeno še enkrat poudarila to, kar sem že v samem stališču poslanske skupine izrazila in kar je bilo tudi v razpravi na samem odboru izraženo, pojasnjeno in bi zgolj nekako dodala to svoje mnenje še enkrat in ga morda še na tem mestu enkrat ponovila, kajti vsi ti očitki, ki so bili izraženi na samem Odboru za pravosodje in pa tudi ti, ki jih danes tukaj poslušamo, so po pojasnilu Vrhovnega sodišča pa tudi pojasnilo ministrstva dejansko neutemeljeni. In z mojega osebnega stališča glede na to, da tudi ni nobenega razloga, da ne bi temu pojasnilu, ki smo ga vsi prejeli in ki smo ga vsi tudi prebrali, ki ga je dalo Vrhovnemu sodišču glede

dodeljevanja in pa predodeljevanj posameznih spisov, ne verjeli. Tako da mislim, da je tukaj vseeno treba izraziti določeno spoštovanje do sodne veje oblasti, do neodvisnosti te veje in enostavno moram pritrditi temu, da sama torej ne vidim nobenega razloga, zakaj ne bi temu pojasnilu, ki je bilo dano, ki je bilo dano s strani ministrstva in ki je bilo dano s strani Vrhovnega sodišča, verjela. Tako, da mislim, da je danes tovrstna razprava sicer legitimna, ampak povsem neprimerno, tudi neutemeljeno glede na očitke, ki so bili, pa predvsem glede na pojasnila, ki so bila dana. Tako da bi se pridružila temu. Seveda pa ima vsak izmed nas, nekateri dolžnost drugi pa vso pravico, če menijo, da je prišlo do kakršnihkoli zlorab položaja, to najaviti oziroma ima vso možnost podati ovadbo, če misli, da je takšen sum utemeljen. Tako da mislim, da ta možnost obstaja. Nikakor pa ne bi mogla pritrditi temu, da kakorkoli dvomimo v pojasnilo, ki ga je Vrhovno sodišče dalo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima predstavnik predlagatelja dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Dobro je, da ste nazaj prišli, ker namreč prej ste mi pobegnili, tako da morava razčistiti. Zakaj pa bi verjeli Vrhovnemu sodišču? Vi pravite, da verjamete Vrhovnemu sodišču. Jaz sem v času vaše odsotnosti bral pismo vrhovnega sodnika Borivoja Rozmana. On je rekel, dodelili ste mi spis ta in ta na nezakonit način, mimo vrstnega reda. To ni zakonito. Kršena je ustava in zakon. On je to rekel. Gospod Marinko, vam je pa rekel, vse je v redu, vse teče po zakonu in tako dalje, ker je oče tega sistema. S kadrovanjem gospe, ki se s tem ukvarja, in s tisto gospo, ki jo bo zdajle, v tem trenutku skadroval. In vi njemu verjamete. Veste, da mi delujete precej hudo naivno. Vi njemu verjamete. In pravite, še nekaj pravite, ne vem točno, kaj ste rekli, ko vas nisem razumel, vsakdo, ki misli, da je kaj narobe ... Lahko, kaj? Se pritoži? Ali nekaj takšnega ste rekli. Ne vem, kaj ste rekli. Poglejte, zdaj jaz jih ne smem citirati, ker bi kršil zakon, z imeni in priimki. Med 18. in 20. 6. je na Vrhovno sodišče prispelo pet spisov, med njimi ni bilo spisa Patria, ta je prišel naknadno, po naročilu, spremni dopis je pa izginil, ga ni več. Mrknil je spis, tako kot nekateri poslanci. Zdaj mi pa vi povejte, tukaj so navedeni državljani, katerih priimki – ne smem jih citirati – se začnejo na K, L, M in T. Vsem tem državljanom je bila kršena pravica do naravnega sodnika, ker so naročili, priložite spis Patria, in je ta padel pred te. In tako je gospoda na K sodila gospa Zobec, morala ga bi pa gospa Tratnik. Gospoda na L je sodila Vesna Žalik, morala bi ga pa Barbara Zobec. Gospoda na M je sodila sodnica Damjanovič, morala bi ga pa Ožboltova in tako dalje in tako dalje. Vsem tem državljanom je bila kršena pravica do naravnega

sodnika. Ali mislite, da ti državljani danes kaj vedo o tem? Pojma nimajo. Kako pa naj vedo?! Kako naj vedo za to?! In vi verjamete gospodu Marinku. Ja, tako naivno pa pri meni ne gre kot pri vas. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besed ima gospod Jernej Vrtovec, pripravi naj se gospod Andrej Čuš. Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Spoštovana predsedujoča, gospod državni sekretar, kolegice in kolegi, predlagatelj!

Zares začuda je nekako slišati govorico tistih, ki pravite, nekako razumeti vas je v tem tonu, da sodstvo v Sloveniji ni problem. Ampak veste, mene vsakič, ko dobimo s strani Evropske komisije, Evropske unije kakšno takšno poročilo, recimo poročilo o učinkovitosti sodstva, o neodvisnosti sodstva, kakovosti sodstva, mene je sram, ker v vseh teh kazalcih nazadujemo. In danes govoriti o tem, da z našim pravosodnim sistemom praktično ni nič narobe, postavlja eno drugo vprašanje, in sicer to, ali živimo v isti državi. Pravosodni sistem v državi, kjer gospodarstveniki opozarjajo na to, da ta sistem ni dober, da ne morejo na ta način dobiti v državo tujih investitorjev, ker so vsi postopki prepočasni vlečejo, tak sistem je zaskrbljujoč. Jaz se ne bom dotikal nekih konkretnih stvari, ker to ni namen moje razprave, ampak predvsem želim od vas slišati zavedanje, da je treba nekaj spremeniti. In naj citiram enega znanega slovenskega odvetnika, ki po mojem mnenju veliko zasluži, a veste, kaj je dejal: "Ne razumem odvetnikov, ki gredo v politiko. Jih ne razumem." Zaradi tega marsikoga v tej dvorani ne razumem, da tukaj sedi. Jaz sam vem, zakaj je to ta odvetnik dejal, ampak res ne razumem, kajti potem zagovarjati, da živimo v državi, kjer je s pravosodjem vse v redu, je res alarmantno. Naj spomnim na leto 2012, november mesec, vrh gospodarstva, prva zahteva slovenskih gospodarstvenikov. Kakšna je bila? Uredimo naše pravosodje. In našli so: plačilna nedisciplin, stečajni postopki, pregon gospodarskega kriminala, gospodarski spori. To je v Sloveniji ključen problem. Kajti to, da imamo neurejeno pravosodje, spoštovani gospod državni sekretar, to odganja tudi potencialne investitorje. Kdo bo vlagal v to državo, kjer se stečajni postopki vlečejo po več 10 let? Po več kot 10 let se vlečejo stečajni postopki! Povejte mi enega tujega investitorja, ki bo vlagal v državo, kjer se za kurje stvari, če ste gledali v ponedeljek ali torek Preverjeno, kjer se za kurje zadeve – mejniki en meter gor, dol – vleče postopek 16 let. In danes si upamo v tej dvorani govoriti, da je to učinkovit pravosodni sistem. Ne, ne, spoštovane gospe in gospodje, to je zaskrbljujoče stanje našega pravosodja! In jaz želim od vas samo eno stvar, dobronamerno, zavedanje, da družno lahko nekaj spremenimo, samo zavedanje, ne pa trumo tiščati glavo v

pesek in govoriti, vse je v redu, vse je v redu. Ampak, ko dobimo na mizo poročilo Evropske komisije, je mene dobesedno sram. Upam, da tudi vas. In bojim se naslednjih poročil glede kakovosti sodstva, kjer smo zdaj na 25. mestu. Na 25. mestu. Neodvisnost sodstva na 24. mestu v Evropski uniji. Pa dajmo no, dajmo se zbrati, dajmo se zbrati in reči, gremo v eno res temeljito reformo našega sodnega sistema. Če bo ta reforma, ki jo boste predlagali, ne takšna reforma, kot je bila mini reforma z nekimi zakončki, ampak res reforma, bomo tudi v Novi Sloveniji podprli. In jaz se strinjam s predlagatelji, popolnoma se strinjam, ko govorijo glede pravičnosti, glede dodeljevanja sodnih spisov, pa saj poznamo konkretne primere, ki so tudi medijsko izpostavljeni, in prav je da o tem govorimo. Državni zbor je o tem premalo govoril in zaradi tega tudi smo prišli v tako alarmantno stanje. In sodniki niso neki nadljudje, tega se moramo tudi zavedati, niso nadljudje. Prav je, da na krivice, ki so se zgodile v preteklosti in ki se tudi še danes dogajajo, je prav, da opozarjamo, kajti tako, kot so gospodarstveniki dejali, tako kot govori Evropska komisija, je to ena izmed rakan naše demokracije. Ob tem pa naj povem, da je Evropska komisija nedavno dejala: "Uspešen pravosodni sistem je bistven temelj sleherne demokracije, sleherne demokratične ureditve." Torej, če imamo takšen pravosodni sistem v naši državi, ker se določeni postopki vlečejo po 16 let, govorimo za kurje stvari, mejnike, da ne govorimo o težjih stvareh, potem je nekaj narobe z našo demokracijo. In zaradi tega je prav, da se v Državnem zboru o tem pogovarjamo in zaradi tega pa tudi ni prav, da ni danes na današnji seji prisoten minister za pravosodje, ampak razumem je na Koroškem. O tem bomo še razpravljali in jaz bom z veseljem podprl priporočila predlagateljev, kajti so dobra, kajti so dobra. Gre za razpravo, ki je res potrebna. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima, gospod Andrej Čuš. Pripravi naj se, gospod Igor Zorčič.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica, za besedo.

Zakaj sem se tudi sam odločil, da danes sodelujem v razpravi? Ne zaradi svojih političnih nazorov ali pa usmeritev, ampak zaradi tega, ker mi je zadnje sporočilo in analiza Evropske komisije dala jasno vedeti, da se z lune vidi, da v slovenskem pravosodnem sistemu stvari ne delujejo dobro. Za razpravo sem se odločil tudi zato, ker sem prepričan, da je uspešen pravosodni sistem, ki je tudi pravičen, predpogoj za neko normalno poslovno okolje, v katerem podjetniki ustvarjajo, odpirajo nova delovna mesta, ne pa, da se postopki vlečejo iz dneva v dan, pri tem pa nekateri nič ne delajo.

Dr. Boštjan M. Zupančič je dejal, da slovensko sodstvo postaja bolj učinkovito pri reševanju

manj pomembnih zadev, medtem pa je stanje na področju obravnave gospodarskega kriminala in korupcije porazno. S to izjavo bi se verjetno lahko strinjali vsi prisotni. Ugotavljamo, da Vlada tudi na tem področju do danes ni storila nič. Kljub temu da ima v svojih vrstah ogromno pravnikov, ki so tudi moralni in etični, ampak do danes žal temu ni bilo tako. Ni zaznati nobene spremembe na dobro, prej jih je zaznati spremembe na slabo. Ddr. Klemen Jaklič je tudi dejal, da tekom let svojega študija v tujini in preučevanja podobnih pravnih sistemov sem zasledil na stotine ukrepov, ki so jih ostale države sprejemale, da bi svojo pravno državo spravile v red. Ampak skoraj nobenega od teh ukrepov nisem zasledil pri nas. Ko se je Slovenija vključevala v Evropsko unijo, je takrat nemški sodnik Doukoff, preden je končal seveda svoje poslanstvo pred vključitvijo v Evropsko unijo, dejal, da ni bilo v tem obdobju ali pa v samostojnosti Slovenije nobene spremembe mentalitete pri slovenskih sodnikih. Ocenil je, da se sodniki pri nas ukvarjajo predvsem s ščitenjem svojih privilegijev in plačil. Nadalje je povedal, da je imela Slovenija takrat 774 sodnikov za okoli 2 milijona prebivalcev. Torej 50 % več kot je sodnikov v Nemčiji. Pa imajo v Nemčiji pol manj sodnikov pa jim vse štima, vse poteka tako, kot mora, pri nas pa ne. Torej je nekaj pri nas narobe. Ne rabimo biti zato zdaj ravno bistri, da to ugotovimo. In problem je seveda v teh, ki o tem odločajo. Jaz sem prepričan, da imamo v slovenskem pravosodnem sistemu veliko izjemno sposobnih in pa odgovornih ljudi. Seveda je pa tako kot je tudi v politiki, gospodarstvu v vseh porah družbenega življenja, pa tudi del ljudi, ki pa seveda nimajo, recimo, da čistih namenov ali pa delujejo predvsem za svoje interese. Stanje je po vključitvi v Evropsko unijo nekaj let za tem, 2013, bilo še slabše. Evropska komisija je takrat ugotovila izjemno velike razlike med državami članicami v trajanju civilnih in gospodarskih pravnih zadev. In Slovenija je že takrat bila na 4. najslabšem mestu. Za nami so bili samo Ciper, Malta ter Italija. Slovenija je za pravosodni sistem namenila oziroma še namenja 78 evrov na prebivalca, medtem ko je je povprečje Evropske unije 41,7. Očitno imamo zelo drag pravosodni sistem, ki državo veliko stane. Če bi tam naredili neko racionalizacijo in pospešili neke postopke, da so ljudje odgovorni, da delajo, verjetno ne bi potem poslušali tukaj razprav, ko bi se prerekali za 5 evrov pokojnine, ali pa za kak urgentni center, ali pa kake druge razvojne programe, ampak žal se je očitno politika v preteklosti za to odločila in očitno zgleda, da bo tako tudi v prihodnje. Število sodnikov na 100 tisoč prebivalcev je v Sloveniji glede na druge države članice daleč največji. In še enkrat poudarjam, zamude so vse večje. V primerjavi z drugimi državami pravosodni sistem ne deluje.

Sam sem si pogledal tudi koalicijsko pogodbo vlade Mira Cerarja. Koalicijski sporazum sicer

vključuje tudi precej ali pa veliko analiziranja in pa preučevanja, zato o tem ne bi govoril. Sam seveda podpiram pozitivne ukrepe, ki jih vlada pripravlja na tem področju, ampak menim, danes smo že konec marca, da bi v tem času vlada lahko pripravila že kar nekaj konkretnih ukrepov, ne samo na področju pravosodja, če bi imela jasne cilje in pa seveda konkretne načrte, tudi na vseh drugih področjih. Do zdaj temu ni bilo tako.

Na drugi strani pa imamo ogromno tajkunsko pridobljenega premoženja, nezakonito pridobljenega premoženja, pa zakonodaja sicer je, ampak samo na papirju, v praksi pa se nam vsi smeji, pa nas imajo za norce. Ne samo doma, ampak tudi v tujini. Zadnja, recimo temu, mini reforma, ki jo je predstavil Državnemu zboru gospod Klemenčič, minister za pravosodje, so zgolj neki lepotni popravki, ki pa ne bodo dosegli nekih resnih namenov, dokler se ne bo tudi spremenilo mentalitete v ljudeh, v tistih posameznikih, ki morajo slediti zakonodaji in jo izvajati in razlagati drugim. Zato sem tudi sam precej zmeden, ker imamo za ministra za pravosodje gospoda Klemenčiča, ki je naredil s svojim protustavnim in protizakonitim KPK poročilom državni udar, koalicija pa mu drži štango. Vse zgleda, da temu bo tako tudi v prihodnje. Zakonodajo lahko imamo najboljšo, ampak če se je ne bomo držali, potem nam ne bo nič pomagalo. Tudi Chuck Norris ne, recimo malo za šalo, malo zares.

Odgovornost. Odgovornost je nekaj o čemer se razpravlja pred volitvami veliko, smo vsi odgovorni, vsi se moramo zavedati, kakšna odgovornost je, ampak v državi odgovarjajo vsi za svoja dejanja. Imamo pa en del ljudi ali pa en odstotek ljudi, ki pa ne rabi odgovarjati za nič. Prej je gospod Gorenak lepo povedal, kako je z zdravniki, kako je s politiki. Vsak odgovarja. Sodniki pa ne odgovarjajo.

Zdaj, začetek tega meseca, torej marca, je Evropska komisija izdala novo analizo stanja pravosodja držav članic Evropske unije. Sicer smo na nekaterih področjih napredovali, na nekaterih smo nekje na istem. Še vedno je, recimo, tudi isto poglavje o tem, da imamo daleč največ sodnikov na 100 tisoč prebivalcev, da imamo še vedno daleč najdražje ali pa enega najdražjih pravosodnih sistemov. To kaže seveda, da vsa politika ni imela nekega interesa nič narediti. Ko predlagamo, naredimo to, kar lahko v opoziciji naredimo, smo napadeni: Kaj se vi greste, da neke pritiske dajete. Se pa, poglejte, zaupanje v pravosodni sistem, mislim, da mu zaupa vsak peti, pa to ne verjetno zaradi razprav v Državnem zboru, ampak zaradi tega, ker so tudi ljudje v praksi resnično in dejansko razočarani nad funkcioniranjem pravosodnega sistema. Zaznavanje neodvisnosti pravosodja pada še naprej. To je seveda zelo zaskrbljujoče, predvsem v luči teh konkretnih dokazil, dokazov, ki jih imamo, spet obstajajo utemeljeni sumi, da se na nekaterih sodiščih dela po političnih diktatih. Dokler se bo politika ali pa predvsem

tisto omrežje, ki je nastavljalo te sodnike in jih še nastavlja, vključevalo v delo, težko rečemo, da bomo mi svobodna država. Potrebna bo neka konkretna reforma in sam mislim, da bo daleč najbolj konkretna reforma takrat, ko bo minister za pravosodje odstopil. Takrat bo dal zgled in pokazal tistim, ki jim poveljuje ali jim je šef, da za vsako stvar v državi moraš odgovarjati. Moramo odgovarjati vsi, tudi sodniki.

Sam bi seveda podprl priporočila, ki smo jih pripravili v naši poslanski skupini, ampak spet smo videli to novo ali pa moralno-etično držo, tako da žal ne bo razprave ali pa glasovanja. Sam pa seveda pozivam ministra, da če že noče odstopiti, pa naj vsaj kaj naredi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Igor Zorčič, pripravi naj se gospod Marijan Pojbič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Poslušal sem razpravo kolega Čuša in moram reči, da se z večino njegove razprave strinjam. Stanje res ni rožnato. Tudi ta poročila Evropske komisije nam dajo nek občutek, kje se mi nahajamo v tej vrsti evropskih držav. Nismo sicer čisto na repu, ampak smo pa, recimo, da v zadnji tretjini. Res pa je, da tudi ta poročila niso čisto popolna in v zvezi s tem po mojih informacijah še potekajo določeni pozivi raznoraznih držav, naj se poročilo dopolni, da se vidi, na kakšnih podatkih je bilo narejeno. Upam, da bomo to dopolnitev dobili tudi v Slovenijo, kar je bilo rečeno celo na zadnjem Odboru za pravosodje, tako da bomo imeli točno sliko. Danes se tu na veliko operira s tisto tabelo Stopnja zaupanja, to je percepcije ljudi, kaj menijo o pravosodju. Moram reči, da ne vem, na kakšen način je nastala ta lestvica, ampak ta stopnja nezaupanja ni nujno systemske narave. Glede na to, da gre za percepcijo, je lahko na percepcijo ljudi vplivala tudi politika. In nenazadnje tudi zadeve, ko se nekateri ljudje zgražajo, da nek politik, recimo, ni bil obsojen v neki medijsko odmevni zadevi. Tudi ti so lahko glasovali glede te percepcije. Jaz ne vem, na kakšnem obsegu ljudi je bilo to napravljeno, in so dali svoj prispevek k tistim našim negativnim točkam, zaradi česar se nahajamo tam, kjer se pač nahajamo.

Ampak danes imamo pred seboj eno specifično zadevo. Jaz sem to že omenil na Odboru za pravosodje. Poglejte, predlog SDS se začne tako, da obstaja sum, da v stranki SDS ocenjujemo, da na Okrajnem sodišču v Ljubljani, na okrožnem sodišču, Višjem sodišču v Ljubljani, na vrhovnem sodišču poslovanje s sodnimi spisi poteka na dva načina. En zakonit in en nezakonit. Problem tega predloga je v tem, da se kmalu nadaljuje, aha, konkreten primer pa je primer Patria. Se pravi, spet smo pri Patrii.

Gospod Gorenak je rekel, da se bom tudi kasneje do tega opredelil glede na zadevo,

na katere je opozoril sodnik Rozman, ampak to je res premalo. To je res premalo. Tu imamo pol zahteve, ki govori samo o Patrii, Patrii, Patrii. In v tem smislu ste tudi vi nekredibilni, ki ste obljubili, da se boste borili tudi na političen način proti tej sodbi, da zdaj ocenjujete oziroma zahtevate nekakšen nadzor nad sodiščem v tej konkretni zadevi in da ta predlog za nadzor podpiše eden od teh strank v kazenskem postopku. Mislim, da je to zelo sporno in da ta zadeva ni splošnega pomena, tako kot se želi prikazati, ampak je zelo konkretna. Se pravi, gre za zadevo Patria. Jaz drugih primerov nisem našel, niti imen niti priimkov, niti opravičnih števil. Domneva se, da naj bi na Vrhovnem sodišču obstajala neka sprema ljudi, vpisničark, vodij oddelkov, ne vem, seveda vse verjetno pod diktirko vrhovnega sodnika, ampak nobenih imen, ničesar ni. Ničesar. Edino ime, ki se pojavlja tu, je seveda Masleša. Mi res na podlagi tega ne moremo zdaj tako sumiti, da se je karkoli zgodilo, če je vse rekla-kazala, po domače povedano.

Kar se tiče tega dopisa gospoda sodnika Rozmana, pa zadeva kaže, da tudi glede teh spisov sistem vendarle funkcionira. Ko je on zaznal, da mu je bil nek spis dodeljen v nasprotju z zakonom, je na to opozoril in je bila potem zadeva sanirana. Saj tako se pač dela, saj se ne more potem kar pustiti stvari, da so takšne, kot so, in je bila zadeva sanirana. Ampak, ta dopis si lahko razlagam samo tako, da očitno sistem funkcionira. Jaz si ga drugače ne morem razlagati. Ne kaže pa ta dopis na to, da je generalno vse narobe na vrhovnem tožilstvu, in ne potrjuje tistih domnev, razen če boste prišli z imeni in priimki vseh vpisničark, ampak to vam je bilo že rečeno, če vse to poznate, dajte ovadbo na kazensko sodišče.

Druga stvar, glede na to, da je to spet zadeva Patria, ker ste tudi noter napisali, da gre za Patrio konkretno, me zanima, ta zadeva je zdaj na Ustavnem sodišču, in če je na Ustavnem sodišču pričakujem, da je bilo tudi v tisti ustavni pritožbi to omenjeno in da se bo potem na koncu opredelilo Ustavno sodišče, če bo ugotovilo, da je bila kršena kakršnakoli ustavna pravica oziroma ustava.

Kar se tiče nadzora, jaz si nisem uspel pridobiti magnetograma iz seje Odbora za pravosodje, ne vem, če je že pripravljen, če se ne motim naj bi gospa Betetto, podpredsednica Vrhovnega sodišča pregledala ta konkreten primer Patria in oni so potem na podlagi tistih elektronskih vpisnikov ugotovili, da ni bilo nič narobe. Ne vem, zdaj vi jih niste eksplicitno demantirali in povedali, kaj bi pa bilo, kje so se pa oni zmotili v tistem dopisu tudi. Tako da to je ta razlog, zakaj jim zaupam, ni to nek drug generalni razlog, seveda je treba vse navedbe pretehtati, ampak te so pač bolj utemeljene.

Kar pa se tiče nekih pavšalnih navedb o tem, "glejte, mi se tukaj trudimo, vi pa nič ne delate". Mi imamo v zakonodajnem postopku, smo imeli in še bomo imeli tako imenovano mini reformo.

Ampak, to ne more biti z danes na jutri, to ne more biti naslednji dan, ko je imenovana vlada, ampak zahteva svoj čas, da minister vzpostavi svojo politiko na svojem resorju in da ti predlogi pridejo v Državni zbor. V tem času smo pričali prvim takšnim zakonom, jaz računam, da bodo tudi obrodili določene sadove, in vsekakor zavračam kakršnekoli očitke v tem smislu, da se ne bi nič delalo, še kako se dela. Sprejeli smo že kar nekaj zakonov, ravno na področju pravosodja, in sprejeli jih bomo še nekaj glede na normativni plan vlade. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima predstavnik predlagatelja, dr. Vinko Gorenak. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Zelo na kratko. Način zbiranja podatkov, mednarodni, je povsod tak, kot ste rekli – percepcija. Normalno. Saj zato smo pa deset let ali dvajset let imeli izbrisane, pa pet let smo imeli Strojane pa vse ostalo. Ja, to je povsod tako. Isti kriteriji so povsod.

Gremo po vrsti. Poglejte. Gospa Betettova je povedala, da je vse okej. Jaz seveda je vse okej. Ta list papirja pogledajte, vse je okej. Elektronsko, fizično, vse je okej. Zakaj? Zaradi tega, ker je to elektronski izpis, na katerem pa nič ne piše, da je ob 15.30 uri zadeva prispela na Vrhovno sodišče, in da so jo naknadno vložili v sistem. Seveda nič ne piše. Ne me farbat s tem. To je farbanje. Zdaj pa pogledajte, še nekaj, "vložite ovadbo". Sem že prej odgovoril, ste bil nekje zunaj, si pogledajte magnetogram, ne bom več o tem. Vi pravite: Ali je to bilo tudi v ustavni pritožbi, torej bo Ustavno sodišče to saniralo. Da, v Ustavni pritožbi je bilo. In po vaši bo Ustavno sodišče to saniralo. Bravo! Vmes pa dvojne volitve pa izguba na volitvah. E, tako pa ne bo šlo. Tako pa ne bo šlo. Na tak način lahko slovenska politična levica v sodelovanju s pravosodjem pred vsakimi volitvami spravi kakšnega vodjo opozicije v zapor. Saj potem bodo že sanirali, čez deset let, ampak na oblasti boste pa vedno vi. Ja pa ne s takimi neumnostmi! Ne pristajati na take neumnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravi naj se mag. Bojana Muršič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica Državnega zbora.

Najprej bi rad opozoril na to, da je neverjetno, res je neverjetno, no, da koalicijske poslance in poslanke poskušam, kako je v našem pravosodju vse najboljše, najbolj prav, odlično, vse funkcionira, ko pa pogledamo potem na javnomnenjsko raziskavo ljudi, kakšno je pa njihovo mnenje o delovanju pravosodja, pa

vidimo, da so na samem repu. Spoštovani koalicijski poslanci in poslanke, tisti ki tako razpravljate, lepo prosim, vprašajte se, ali tukaj sedite v interesu slovenskega ljudstva ali sedite v interesu posamezne ozke privilegirane skupine in jo na tak način podpirate. V Slovenski demokratični stranki, v Novi Sloveniji, vse skozi opozarjamo v interesu državljanov in državljanek Republike Slovenije, da v tem pravosodju nekaj ne funkcionira tako kot bi moralo. Če bi bilo tako, ne bi bilo javno mnenje o delovanju in funkcioniranju slovenskega pravosodja takšno, kot je. In lepo vas prosim, ne dovolite si, da bi prepričali mene, da bi tako razmišljal, in zato ne morem več tega poslušati. Kot da svojega naroda ne slišite, kot da živite v drugem svetu. Potem pa pojdite na Luno ali pa na Mars. Nimate kaj iskati v Državnem zboru, če ne slišite svojega naroda, če ne slišite to, kar vam govorijo ljudje! Naš narod, Slovenke in Slovenci govorijo to. In to bi vas lepo prosil, na to bi vas rad opozoril in nič osebnega nimam, vendar želim, da slišite narod, zato vas je narod izvolil, ne samo opozicijo, Slovensko demokratično stranko in Novo Slovenijo, temveč tudi vse ostale poslanske skupine, ne glede na politično pripadnost.

Sedaj se bom vrnil konkretno k temu, kar je zapisal Borivoj Rozman z namenom, ker sem poslušal odgovore Vlade, torej predstavnika pravosodnega ministrstva, in bom še enkrat to prebral, potem pa pokomentiral to, kar je povedal predstavnik Ministrstva za pravosodje. Gospod, o katerem sem govoril, je zapisal naslednje, citiram: "Po pregledu spisa v zadevi IUP/129/2013 tožeče stranke z imenom in priimkom zoper toženo stranko Komisijo za preprečevanje korupcije zaradi posega v človekove pravice in svoboščine sem ugotovil, da mi je bil ta spis dodeljen v delo na podlagi napačnega vpisa v revizijski XIPS vpisnik. Po ugotovitvi, da gre za pritožbo in napačen vpis, je bil spis prepisan v pritožbeni IUP vpisnik, pri čemer ni bil upoštevan vrstni red sodnikov ..." Pri čemer ni bil upoštevan vrstni red sodnikov, "ki odločajo o pritožbah oziroma ni bilo upoštevano načelo naravnega sodnika. Ker sem v isti zadevi odločal v začasni odredbi kot sodnik poročevalec in mi je bil spis dodeljen v delu mimo vrstnega reda sodnikov." Še enkrat poudarjam, mimo vrstnega reda sodnikov. Torej ta gospod vrhovni sodnih pove zelo jasno in utemeljuje, zakaj je ta dokument napisal Branku Masleši, torej predsedniku Vrhovnega sodišča. In naj kdo izmed vas še reče, da ta sodnik laže, zavaja javnost, da govori neresnice, da to, kar je tukaj napisano ne drži. Lepo vas prosim, naj mi nekdo od poslank in poslancev, ki sedite v tem parlamentu, trdi, da ta sodnik laže. No, povejte mi tisti, ki ste razpravljali. Ali laže ta sodnik? Ali laže o tem, kar je zapisal? Se pravi, da se na Vrhovnem sodišču dogajajo nepravde stvari, je zapisal, povedal zelo jasno. In da je to nesprejemljivo. In pogledajte, kako enostavno elegantno je odgovorila Vlada na ta problem.

Odgovorila je naslednje: "Ministrstvo za pravosodje je pozvalo Vrhovno sodišče v zvezi s temi očitki. In zahtevalo pojasnilo in seveda to pojasnilo od Vrhovnega sodišča tudi prejelo, iz katerega pa izhaja, da so očitki neutemeljeni." In zdaj imamo na eni strani to, kar je napisal vrhovni sodnik, gospod Rozman, in na drugi strani imamo tisto poročilo, ki ga je prejelo Ministrstvo za pravosodje, in tukaj ta sodnik opozarja na težave in probleme, na katere je želel opozoriti, in tukaj, ko dobi pa pravosodno ministrstvo pojasnilo, je v tem pojasnilu zapisano, da so očitki neutemeljeni in da je na Vrhovnem sodišču vse v redu. Zdaj mi pa vi povejte, ali sem jaz nor. Ali sem jaz v tem Državnem zboru nor? Na eni strani vrhovni sodnik zapiše, da se tam dogajajo nepravilnosti, tukaj mi pa Vlada trdi, iz poročila razvidno, da je na Vrhovnem sodišču vse okej. Lepo prosim, jaz mislim, da tudi če sem kmet iz Sladkega Vrha, ne morem razumeti in me ne morete prepričati, da sem nor. Nor pa nisem. To vam pa povem, ker znam čitati in znam to razumeti, kar je bilo tukaj danes povedanega.

In spoštovani gospod predstavnik Vrhovnega sodišča, torej Vrhovnega sodišča pravosodja, Ministrstva za pravosodje. Vi točno veste, da je dejstvo, da tisti, ki sam sebe nadzira, in to je Vrhovno sodišče, ima velike možnosti manipulacije. Saj poznate zelo dober rek Vrana vrani oko ne izključe. In zato in ravno iz tega razloga vam povem, da v to, kar je tukaj zapisano in kar ste vi kot predstavnik Ministrstva za pravosodje povedali, to kar nam je napisalo Vrhovno sodišče, ne verjamem. Jaz ne verjamem in me ne boste prepričali. Verjamem pa temu vrhovnemu sodniku, ki je to napisal. Njemu pa verjamem, ker se je podpisal spodaj. In jaz tega, o čemer ste vi danes govorili, tudi nisem videl. Verjetno mi zakon ne dopušča, da bi lahko tisto poročilo verjetno ali pa tisto pojasnilo tudi bilo tukaj predstavljeno, ker ste ga prejeli od Vrhovnega sodišča, na to temo.

Spoštovani gospe in gospodje, zdajle pa nadaljujem z delovanjem našega pravosodnega sistema. Rad bi opozoril na en problem, ker vseskozi poskušamo, kako kvalitetno funkcionira naš pravosodni sistem. Imam en primer moje mame. Moja mama se 15 let, 15 let tožila samo zato, ker je bila odpuščena v času bolniškega staleža in je bila resnično bolna in ker jo je delodajalec odpustil in je imel veze in je bil komunist, je imel rdečo izkaznico, in tisti ljudje me še danes poslušajo in vedo kdo so tisti, ni bila odločitev sprejeta 15 let na slovenskem sodišču. In naj ima slovenski mali človek, ki nima denarja, zaupanje v ta pravosodni sistem? Ne me hecati, no, ne delajte si norca, birokrati, prosim vas lepo, iz ubogega naroda, ne delajte si norca, vam povem, ne se norčevati iz nas!

In naslednja stvar, stečajni postopek teče 20 let v Republiki Sloveniji. Ali se vam to zdi normalno? Ali se vam to zdi normalno, pri svetem bogu, no?! Pa da ne govorimo, pred

kratim smo imeli dovolj podatkov v zvezi z izlizanostjo stečajnikov in sodnikov, katastrofalne zgodbe, kaj se je na tem zgodilo, kaj se je zgodilo, da se to ne bi dogajalo več naprej. Še vedno se dogaja ista zgodba. In kje je pravosodni sistem, spoštovani gospod predstavnik Ministrstva za pravosodje, ko govorimo o ropih stoletja, govorimo o TEŠ 6, govorimo o bančni luknji, o mafiji, ki je pokradla ne vem koliko 10 milijard slovenskega denarja iz bank? Kje je tukaj pravosodni sistem? Kje je pravosodni sistem v primeru Tošič? Vsi se ga dobro spominjamo, mafija vrhunska, vrhunska mafija, ki je poslovala z mamili, izpuščen iz zapora. Iz zapora je preko odvetnika celo reševal svoje premoženje. Dokazano in nič narobe. Da ne govorimo o problemu Zidar, SCT in tako naprej, da ne nadaljujem z gospodom Jankovičem, z njegovimi sinovi in svinjarijami, ki se dogajajo okrog tega, da ne nadaljujem z, recimo, problemom Simone Dimic in tako dalje in tako dalje, spoštovane kolegice in kolegi. In vi poskušate nas prepričati v tem Državnem zboru, da smo mi opozicija norci, da neprestano napadamo pravosodni sistem, da je vse super in ah in sploh. Ja, lepo vas prosim, še enkrat vas sprašujem, kje živite, ali živite na Marsu ali zdaj še na kakšnem oddaljenem temu planetu, ki ne vem kje, ker to pa je višek, da ne razumete ključa in ključnega problema v tej državi. In ravno ključni problem v tej državi, da smo tukaj, kjer smo, je pravosodni sistem, nefunkcioniranje pravosodnega sistema in politične sodbe. In spoštovani predstavnik Ministrstva za pravosodje, jaz nikoli nisem trdil, da so vsi sodniki pokvarjeni, imamo cel kup mladih, poštenih, kvalitetnih sodnikov, vendar jih ti gospodarji, jaz rečem, v pravosodnem sistemu, tožilstvo in tako dalje ne spustijo blizu, vsi morajo biti tam, sedijo notri kot prvošolčki in poslušajo navodilo, kako mora funkcionirati, potem pa tisti ključni ljudje z partnerskimi izkaznicami sprejemajo politične odločitve. In tisti, ki jim je politično ni blizu, tistega je treba spraviti za zapaha. In na tak pokvarjeni, gnili, smrdljivi način dobiti volitve in zmanipulirati slovensko javnost. Zakaj gre samo 48 % ljudi na volitve, zakaj? Ker tega ne more več gledati, ker jim gre na bruhanje! V pravosodnem sistemu za malega človeka ni pravice, to vam jaz povem. Pojdite med narod malo, ne samo tukaj v Ljubljani, centru Ljubljane, ker živite kot bogovi, pojdite malo na Štajersko, pridite gor na Slovenske gorice, da ne bom rekel kam, Pomurje, Prekmurje, Koroška in tako boste videli, kaj vam bodo mali ljudje povedali. Ne upajo si vložiti tožbe zaradi tega, ker so prepričani vnaprej, da ni pravice v našem pravosodnem sistemu. Spoštovani gospod predstavnik, vi bi morali odreagirati na to, vi bi morali, mi čakamo na zakonske predloge, da bomo tukaj vstopili korak bližje slovenskemu narodu, ne pa korak bližje mafiji, roparjem in vsem tistim, ki so vse pokradli, kar je možno v tej državi. In spet boste, bo nekdo izmed vas rekel,

da sem demagog, da govorim demagogijo, ampak vam povem to, kar vam danes govorim. To je resnica, za katero stojim, milijon procentov, in za tem stoji tudi večina slovenskega naroda. In enkrat bo prišel račun. Trikrat ste že pretentali, mogoče ne vi, da ne bom zdaj kogarkoli krivil od poslank in poslancev, ki ste danes tukaj, ki niste nič krivi, so pa tisti, ekipa, strici iz ozadja, zadaj pretentali slovenski narod s takšnimi obrazi, novimi obrazi in z onimi rešitvami in takimi rešitvami, da so dobili volitve, da so lahko naprej statirali mafiji, ki je pokradla slovensko državo in uničuje gospodarstvo na vsakem možnem koraku. Ta mafija, ki dela iz ozadja, in mi skupaj, torej pravosodna veja oblasti, zakonodajna veja oblasti in pa izvršilna veja oblasti, je naša dolžnost, da stopimo skupaj in stopimo na prste tej bandi. Jaz ne prevzamem več odgovornosti, da pridem med svoje ljudi pa rečejo: Vsi ste enake barabe! Vsi ste krivi! Vsi ste barabe, vsi kradete! Jaz tega ne bom več prenašal, ker mi ni treba, ker sem pošten in verjamem tudi v poštenost vseh tistih, ki sedite v parlamentu. Zato pričakujem od vas, da bomo skupaj našli ustrezno pot in šli v smeri, da pomagamo to državo pripeljati enkrat bližje neki pravici in neki pravičnosti, da bodo res tudi tisti mali imeli svojo možnost preživetja v tej državi, ne samo privilegirani sloj te države. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo dajem predstavniku Vlade državnemu sekretarju gospodu Darku Staretu.

DARKO STARE: Hvala, gospa predsedujoča.

Gospod poslanec, žal moram reči, da sem dobil vtis, kot da ne živiva v isti državi, v istem pravosodju. Ampak to je stvar percepcije. Ne glede na vaše izvajanje, imamo vsako leto več ljudi v zaporih, sodni spori se rešujejo – eni izgubijo, eni dobijo, eni so zadovoljni, eni niso zadovoljni. Če bi si vzeli čas in prebrali poročilo, ki je bilo objavljeno v trenutku odprtja sodnega leta, bi lahko ugotovili, da so uporabniki sodišč, torej tisti, ki imajo sami neposredno izkušnjo s sodiščem, v več kot polovici primerov zadovoljni s storitvami sodišča.

Za začetek pa naj povem še nekaj drugega. Noben, jaz danes tukaj nobenega nisem slišal, da bi trdil to, kar ste vi imeli za izhodiščno tezo, da tukaj slišite, da je vse odlično, dobro, popolno v pravosodju. Daleč od tega. Veliko je lahko še boljše, in verjamem, da tudi bo. Tudi trend je tak iz preteklosti. Je pa absurdna situacija, ko poslušam te izjave, bom slikovito rekel, kot da bi vsak dan, ne nazadnje nisem samo državni sekretar, sem tudi državljan, davkoplachevalec te države, in bom rekel slikovito, da poslušam politike, ki govorijo, da sneg pada, vsak dan ga je skozi več, potrebujemo lopate in orodja, da ga bomo skidali, samo nihče ga ne. Bančna luknja, TEŠ, ki ste ga omenili, vse te zadeve sem imel na nek način privilegij, ker jaz javno službo vidim kot privilegij, ne kot klasično službo, dolžnost sodelovati pri odkrivanju teh napak, tudi soavtor

osnutka zakona za TEŠ sem, ki ga boste dobili na mizo, in ministrstvo, ta ekipa, ki je zdaj, smo v roku petih mesecev v ta državni zbor z namenom, v dobri veri in prepričanju, da prispevamo k bolj učinkovitemu delovanju sodstva, predložili 6 zakonov. V zelo kratkem času, kot pa je že bilo omenjeno, se pa načrtuje, in to je razvidno tudi iz normativnega programa, pa bodo predlagane še spremembe. Verjamem, da bodo dobre, da bodo prispevale k napredku in razvoju in da bo tudi rezultat tak, ki ga bo pokazal čas. Je pa res smešno in po svoje paradoksalno poslušati ljudi, ki so v tej politiki že 20 let in govorijo o tem, da je vsak dan več snega, samo nihče ga ne skida. Mi verjamemo, da ga bomo en delček poskušali, si prizadevali, da rečem v prisposobi. Verjamem, da je kruh iz drobtinic in vsaka je potrebna, da je hlebec cel. V tem kontekstu bi rad samo dal splošen komentar na to izvajanje, ker se mi zdi po svoje skoraj omalovažujoče, kot da bi se danes začel svet vrteti. Ta družba ima pač svojo zgodovino, svojo preteklosti, svoj razvoj in mislim, da je pozitiven, da je trend dober, bi pa lahko bilo seveda bistveno boljše in hitrejše na marsikaterem področju, ne samo na pravosodju. Kar pa zadeva vašega očitka oziroma pričakovanja in komentarja glede na navedbe imenovanega sodnika gospoda Rozmana, bom pa izhajal iz tega, kar je predmet današnje razprave, gospod poslanec. Trditev v gradivu, ki je podlaga za priporočila, da se izvede sodni nadzor oziroma nadzor sodne uprave in predlaga uvedba postopka za razrešitev predsednika Vrhovnega sodišča, je utemeljena s trditvijo predlagateljev, da obstaja vzporedni sistem dodeljevanja zadev po politični liniji. Primer, ki pa ga vi zdaj navajate, žal očitno je bilo razumeti iz vaše razprave, da niste ugnili oziroma nimate informacije ali pa niste pogledali gradiva, v katerem je zelo jasno in temeljito pojasnjeno, kako se je ravnalo in postopalo v primeru, ki ste ga izpostavili. To pa je to revizijsko oziroma poročilo KPK, ki pa je prišlo iz Upravnega sodišča in je v predložitvenem poročilu bilo označeno, da gre za revizijo, kot izredno pravno sredstvo, namesto pritožbeno pravno sredstvo, kot redno pravno sredstvo. Zaradi tega je osebje vpisalo v napačni vpisnik zadevo in jo dodelilo na pravilen način. To je zelo temeljito in podrobno opisano v tem poročilu, ki ga niste prebrali, in zaradi je temelj za vaše izvajanje napačno in vse izvedbe so seveda zmotne in ljudje potem dobijo vtis, da je vse enako. Ni vse enako. Vsaka zgodba ima svoje življenje in jo je treba v bistvu konkretizirati in videti, zato da ljudje sploh vemo, o čem se pogovarjamo. Ko je bila ta zadeva dodeljena sodniku, na katerega ste se tudi skliceval oziroma je napisal to poročilo, je bilo dodeljeno potem strokovni sodelavki in ona je ugotovila naslednji dan, da je napačen vpisnik, ker gre po vsebini za pritožbeno zadevo, ne pa za revizijsko zadevo. In potem je takoj sistem sam odreagiral. Zadeva je bila vnesena v pravi

vpisnik, dodeljena istemu sodniku in ko je sodnik opozoril glede zakonitega oziroma naravnega sodnika, je bila takoj izdana odredba in je bila zadeva sanirana in dodeljena pravemu sodniku. Torej gre za okoliščine, ki so se zgodile. Ampak sedaj mi pa vi prosim razložite, ker mogoče pa jaz nimam potenciala, da bi vas razumel, kje je tukaj politična linija vzporedni sistem. Zame je to učinkovita samoregulacija in učinkovit sistem notranje kontrole, ki ugotovi in zadevo sanira. Bilo je že večkrat povedano, takih primerov je več, verjetno ni eden in edini, napake in podobno se povsod dogajajo. To je človeško. Absolutno je treba stremeti k temu, da se z mehanizmi zagotovi ali poskuša zagotoviti, da se to zreducira na minimum. Ampak vendarle, tu ne govorimo o istih zadevah. Tukaj jaz ne vidim nobenega vzporednega sistema politično motiviranega. Prosim, če v bistvu gradite take očitke, ki so zelo resni, govorimo o Vrhovnem sodišču, da se vsaj toliko potrudite in preberete gradivo in potem na to eksplicirate oziroma utemeljete svoje stališče. Pravimo, tam, kjer so končajo razlogi za ali proti, potem se začne vera. Nekdo verjame, nekdo ne. Tukaj pač potrebujemo podlage in razloge za to, da lahko rečemo, da je nek očitek utemeljen. In razlogi, ki jih je navedlo Vrhovno sodišče, so po moji presoji in očitno tudi po presoji Sodnega sveta kot najbolj eminentnega in avtonomnega organa sodne veje oblasti, ki ima ravno tako pooblastilo in hkrati dolžnost po tem 64. členu Zakona o sodišču, da lahko samo, tudi po glasu notornosti, pozove Vrhovno sodišče, da mu poroča o morebitni ali domnevni kršitvi iz tega istega člena, ki lahko pomeni ali predstavlja podlago za razrešitev, recimo, predsednika Vrhovnega sodišča. Nihče iz teh predloženih podatkov, informacij in listin ni razumel zadeve kot utemeljene. Nasprotno. Vi pa stalno ponavljate, da je to utemeljeno, potem pa v razpravi vidimo, da niti ne preberete gradiva. To je žalostno in zaskrbljujoče. Težko je komentirati in dokazovati, da nekaj obstaja, če ne obstaja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Najprej ima repliko gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Najprej te vaše žalitve, ta vaš cinični nastop, ta vaš odnos do poslank in poslancev je prvič kot prvič absolutno nesprejemljiv in neokusen. To, kar sem jaz prebral ali nisem, vi ne morete odločiti o tem. Jaz vem, kaj sem prebral. In jaz sem to gradivo prebral. Rad bi vam pa povedal tisto, kar je bila intenca moje razprave. Intenca moje razprave pa je bila, vi ste trdili: motiti se je človeško. To ste rekli. Torej v pravosodnem sistemu ni problema, če se ti zmotiš in nekoga obsodiš, pa da gre v zapor za 5 let, potem pa se ugotovi, da ni bil kriv, je to vse človeško. Kje so posledice, vas sprašujem. Sedajle ko ste govorili, da ste ugotovili, da je prišlo do te

nepravilnosti, o kateri ste govorili v zvezi s tem problemom – kje so posledice? Kakšne posledice je sprejelo Vrhovno sodišče? Ali ste na podlagi tistega vi odreagirali kot Ministrstvo za pravosodje in pripravili kakšno spremembo zakonodaje, ki ne bi več omogočala takih in drugačnih težav? In pa, spoštovani gospod državni sekretar, to si dobro zapomnite, kar bom sedajle rekel. Jaz nisem govoril o kurjih tatovih. Jaz sem govoril o privilegirani mafiji v tej družbi. In vi mene nikoli z ničemer ne boste prepričali na tak način, kot ste zdajle govorili, da ste res zagrabili tiste za glavo, ki so pokradli konkretno državo, ki z njo manipulirajo in počenjajo kar jim paše. Ker večina ljudi slovenskega naroda ni prepričana v to, in tudi jaz nisem prepričan. In do sedaj me niste in me ne boste prepričali. In mene ne zanimajo kurji tatovi, ampak me zanimajo mafija, privilegirane družbe, ki so celotno Slovenijo do zdaj pokradli, desetine milijard odpeljali iz te države. To me zanima. Ko boste enkrat prišli s tem in dokazali, da ste na tem področju resnično dosegli velike premike, ne pa nekoga zapreti za 14 dni, potem ga pa izpustiti iz zavora samo zato, ker je politično pravilno usmerjen. Ne se hecati, no! Pa ne prepričevati mene, slovenski narod vam več ne verjame, pa vi lahko govorite kar hočete tukaj. In jaz vam govorim resnico, in prav bi bilo že enkrat, da bi začeli razmišljati v tej smeri in začeli poslušati tiste, ki vam govorimo, v čem je bistvo problema v tej državi in v delovanju pravosodnega sistema. Ko boste to ugotovili enkrat, sami sebi priznali in začeli v tej smeri delati, sprejemati odločitve, potem bo tudi pravosodje prišlo na tisti nivo, kot ga ima večina evropskih držav. Ne pa da smo pod povprečjem in da pravosodje dela sramoto slovenski državi in evropski skupnosti.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Besedo ima predstavnik predlagatelja. Dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Ja, spet sva tam, ne? Ne me, državni sekretar, ne preprečujte me, da je z zadevo Borivoj Rozman vse v redu. Danes je vse v redu. To drži. Dne 9. 4. 2013 pa ni bilo. In spis mu je bil dodeljen mimo vrstnega reda. Popolnoma enako, kot je bil spis gospe Tratnikovi dodeljen v primeru Patria mimo vrstnega reda. Vi pa pravite, ja, je vse v redu. Seveda je v redu. Povejte mi, kdo je odgovarjal za to, kakšne sankcije so bile izvedene. In odgovor veva oba: nič. Nič ni bilo narejeno. Pravite, da ni nobenih dokazov za zadevo Patria, da je prišla prepozno oziroma ob 15.30. Ja, zakaj pa niste preverili tega? Spremenite zakon, napišite v zakon, da Ministrstvo za pravosodje lahko preverja delovanje sodne uprave tudi na Vrhovnem sodišču, pojdite tja, pošljite tja vašo sodelavko in bo to ugotovila. Pa še nekaj bo ugotovila: da v spisu ni več spremnega dopisa, kjer piše 15.30. Izginil je. Ampak vi tega nočete narediti. To je

problem. In še enkrat. Vsem tistim tam, prej iz SMC, ne vem kdo že, gospod Zorčič ali kdo je že bil, ko je govoril o tem, češ, ja, pa govorite samo o Janši, pa ščitite Janšo in tako naprej. Ne govorite neumnosti! Jaz bom še enkrat ponovil. Gospoda na K, ki ga ne smem imenovati, ker me zakon omejuje, K. Ž. bom zdaj dodal, mogoče se bo pa le prepoznal, je sodila Zobčeva Barbara, morala bi ga pa Tratnikova. Gospoda L. Š. je sodila gospa Žalikova, morala bi ga pa Barbara Zobec. Gospoda M. M. je sodil Damijan Florjančič, morala bi ga pa Žalikova. T. S. je sodila gospa Kristina Ožbolt, moral bi jo pa Damjan Florjančič. Glejte, vsem po vrsti so kršene ustavne pravice. To je pet državljanov, ki so jim kršene ustavne pravice. Če bi Vrhovno sodišče in tej vpisniki tekli tako, kot bi morali teči, tukaj bodo mediji rekli, da dajem dvojne podatke, kar bom zdajle povedal, namreč mediji so po tiskovni konferenci rekli, da so se na ta način izognili gospoda Šorlija, kar je narobe. Če bi po vpisniku teklo tako, kot mora teči, in bi na dan 20. 6. vnesli vse notri in bi zadeva Patria prispela recimo 21. zjutraj ob osmih, bi bil naravni sodnik gospa Kristina Ožbolt. Tako pa vemo, da je bil čisto nekdo drug. Vidite, to je problem. Ampak tega problema vi nočete preveriti. Nimate zakonskih osnov, vem. Prinesite zakon. Jaz vam povem, da se bova na naslednjič spet srečala, ampak bova prišla s členom ZKP oziroma Zakona o sodiščih, kjer bo pisalo, da imate pristojnost preverjanja. Potem boste pa spet proti – ali kaj? To je problem ne. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa mag. Bojana Muršič, pripravi naj se gospod Jožef Horvat.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoča.

Jaz mislim, da sedajle dve uri že poslušamo to razpravo. Malo mislim, da smo se oddaljili od tega priporočila. Najprej se moram res zahvaliti predlagatelju dr. Vinku Gorenaku za dobro sodelovanje, ki ga je namenil na začetku meni na Odboru za pravosodje. Jaz verjamem, da bova tako tudi nadaljevala v bodoče, ker v bistvu upoštevam načelo enakosti. Ampak tukaj se bom dotaknila res tega, kar ste navedli, da v bistvu v našem poslanskem stališču Socialnih demokratov navajamo naddržavljanje in razredne državljanje, bom tako rekla. Tukaj bom rekla, da je pač v našem stališču to navedeno tako, ker 22. člen Ustave Republike Slovenije je jasen: načelo enakega varstva pravic. To pomeni, da nearbitrarno se uporablja predpis v odnosu do vsakega posameznika, kadar je v postopkih pred sodišči, da sodišča uporabljajo zakon v konkretnih primerih enako za vse, brez upoštevanja osebnih okoliščin. Zato je tukaj navedeno "naddrazredni državljan", osebno pa menim, da imamo prvorazredne pa drugorazredne državljanje. Osebno sem

drugorazredni državljan, kajti če bi se meni kaj takšnega zgodilo, mi verjemite, da danes ne bi bila tukaj v Državnem zboru, ampak bi bila tam, kamor sodim. Pa na tej temi jaz zaključujem to stvar.

Potem ste navajali, da je Janko Marinko natančno predstavil stališča, kako se dodeljuje spisi. Temu je res tako, vi na tej seji niste bili prisotni. Jaz srčno upam, da ste jo gledali preko TV- ekranov, ker jaz iz vsega tega nazorno prikazanega, celotne rekonstrukcije, ki jo je prikazal o dodeljevanju spisov, mislim da ni nobenih zadržkov, da temu ne bi verjeli. Sedaj komu verjeti? Vam kot poslancu ali nekomu, ki sodi iz tistih vrst. Tudi tukaj jaz mislim, da ne smem v to dvomiti. Nekako ste tudi opozarjali, da govorimo, da je v sodstvu vse v redu. Pa naj se še enkrat dotaknem stališča Socialnih demokratov. Socialni demokrati nismo povsem zadovoljni z delom sodstva oziroma z rezultati, ki jih tudi sprejemamo prek obravnavanja poročil o delu sodišč za posamezno leto. Tako da tukaj odločno nasprotujem stališču, ki je bilo povedano. Moram reči, da mi je žal, da včeraj nismo obravnavali stanja na področju pravosodja Evropske unije za leto 2015, iz enega samega razloga, kajti nobena država v Evropski uniji s tem poročilom ni zadovoljna, zato nam je minister jasno včeraj predstavil, kaj se dogaja. Pripravili se bodo sodni spisi, kajti niso upoštevani vsi kriteriji za vse države enako. Zato smo tako nizko, kot smo. Ampak jaz verjamem, da v našem sodstvu bodo izboljšave, so že izboljšave in nikoli ne moremo narediti tako, da še ne bi naredili boljše. Tukaj nimam nobenih zadržkov in pričakujem tudi od ministra za pravosodje, da bo temu tudi sledil. Moram pa na tem mestu tudi reči, da vsekakor podpiram, da se stvari natančno razčistijo, natančno odkrijejo, da ni nobenih pomislekov, kajti mi smo zakonodajna veja oblasti. Če so se pa dogajali kakršnikoli sumi, pa bi res bilo dobro, da to odkrivajo pristojni organi, ki so za to pooblaščen, vsekakor to ni državni zbor. To zdaj za enkrat na mojem mestu. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo želi predstavnik predlagatelja dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Samo en stavek. Ja, saj nimam nič proti temu, kar ste povedali, gospa Muršič. Saj to smo predlagali. Saj mi ne bomo nadzirali, pa brskali po spisih. Mi smo predlagali, da Ministrstvo za pravosodje naj zahteva poročilo. To smo predlagali, pa nočejo. To je problem. Če mislite vi meni reči, da ste ga že dobili – ne tisto poročilo, ne tisto. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo dajem predstavniku Vlade, državnemu sekretarju gospodu Staretu.

DARKO STARE: Hvala, gospa predsedujoča.

Rad bi še enkrat spomnil, da je Ministrstvo za pravosodje pridobilo odgovore in poročilo Vrhovnega sodišča dvakrat, pisno o tej zadevi. In v poročilu je zelo, kot sem že povedal, temeljito, celovito in utemeljeno povedano, da so očitki o vzporednem politično motiviranem sistemu neutemeljeni in neresnični. Torej pričakujete ponovno poročilo od istega organa. Mislim, da je to nerazumno in odveč kakršnegakoli dodatnega komentarja. Nimamo pa pristojnosti, da bi izvedli nadzor sodne uprave.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala.

Samo en stavek. Dobro, dobili ste torej poročilo in je vse v redu. Torej pristajate, grem malo v kriminalistične vode, da je pred vami morilec, ki trdi, da ni moril. Torej je zadovoljivo pojasnil. Ne tako! Jaz na tak sistem ne pristajam. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravi naj se, gospa Nada Brinovšek.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani državni sekretar, gospod Stare, drage kolegice in kolegi!

Pozdravljam današnjo razpravo, pozdravljam predloge priporočil in jih bom tudi podprl. V štirih minutah bom poskušal s štirimi konkretnimi predlogi nekako prispevati k izboljšanju stanja v slovenskem pravosodju. Delovanje slovenskega pravosodja zadnjih 20 let bremenijo žalosti državljanke in državljan. Mene osebno tudi in, kot se zdi, tudi današnje nebo. Zunaj namreč dežuje. Plačilna nedisciplin, neuspešen pregon gospodarskega kriminala, dolgi sodni postopki, procesni zapleti, korupcija, nizko zaupanje v pravno državo, občutek dveh pravnih držav. Ene za elite in druge za majhne ljudi, to je le delček stanja slovenskega pravosodja, ki ni od včeraj, ni od danes in pa, kot že rečeno, 20 let. Na te anomalije smo pravzaprav v Novi Sloveniji tudi konstantno opozarjali že v preteklosti. Investitorjev ni in jih ne bo, ker pravijo, da niso dovolj zavarovani in kot veste, je kapital plaha ptica. Mi spoštujemo ustavno določilo o neodvisnosti sodstva in se nikakor ne mislimo postavljati v vlogo sodnika v konkretnih zadevah, ker to ni naša naloga. Predvsem pa je objektivno in pravično sojenje odgovornost nekoga drugega. Kot izvoljeni predstavniki ljudstva pa imamo pravico in dolžnost, da v okviru svojih pristojnosti varujemo in zagotavljamo okvirje za uresničevanje ustavno določenih pravic, kot so pravica enakosti pred zakonom, pravica do sodnega varstva, pravica do sojenja v razumnem roku in tako naprej in tako naprej.

Konec leta 2012 sem bil skupaj z najmanj dvajsetimi, tridesetimi kolegicami in kolegi na vrhu slovenskega gospodarstva. Tam je bila tudi najmanj polovica vlade in slovensko gospodarstvo je pred nas postavilo štiri zahteve. O tem velikokrat govorim, ampak ker repetitio mater studiorum est, so me naučili na drugi gimnaziji v Mariboru, ponavljanje je mati učenosti. In kot prva zahteva je naslednja, prva zahteva, ki jo je postavilo gospodarstvo pred nas politike: pravna država. In takrat decembra 2012 je minister Pličanič predstavil koalicijskim partnerjem obrise reforme, reforme pravosodja. Prvi sklop, spremembe in dopolnitve Zakona o sodiščih in Zakona o sodniški službi. Nimam časa, da bi našteval, kaj vse je tukaj mislil. V drugem sklopu pa seveda novi zakon o dedovanju, novi zakon o kazenskem postopku, novo Zakona o pravnem postopku, novo Zakona o notariatu in novo Zakona o odvetništvu, novo Zakona o brezplačni pravni pomoči in spremembe Sodnega reda. To je dokument, ki bi zelo prav prišel tudi sedanji vladi, in verjamem, da je nekje na ministrstvu.

Jaz moram reči, da sem preštudiral pregled stanja na področju pravosodja v Evropski uniji za leto 2015, Evropska komisija, 9. marec letos. In berem: Skupaj z oceno stanja v posameznih državah članicah so ugotovitve iz pregleda stanja za leto 2014 prispevale k pripravi priporočil za posamezne države na področju pravosodja. In tukaj gledamo nekaj let nazaj nekaj priporočil in Slovenija je vedno med tistimi državami, kjer se nič ni spremenilo. Teh držav je, hvala bogu, vedno manj, Slovenija vedno med njimi. In v Sloveniji se ni nič spremenilo. Tako Evropska komisija.

In še zadnja stvar, glede kadrovanja. Ko je prof. dr. Verica Trstenjak zaključevala mandat generalne pravobranilke na sodišču Evropske unije v Luksemburgu, je slovenske univerze praktično niso povohale. Dunajska pa jo je kar pograbila. Toliko o teh vrhunskih strokovnjakih ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Nada Brinovšek, pripravi naj se gospod Zvonko Lah.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Predsedujoča, hvala za besedo. Lep pozdrav vsem v dvorani! Kot smo danes že večkrat slišali, Ustava v 22. členu določa, da je vsakemu posamezniku, poudarjam, vsakemu posamezniku zagotovljeno enako varstvo pravic v postopku pred sodiščem, državnimi organi, organi lokalne skupnosti, ki seveda odločajo o njegovih pravicah in dolžnostih. Nadalje, Ustava tudi v 23. členu določa, da ima posameznik tudi pravico do sodnega varstva. Torej posamezniku lahko sodi sodnik, ki je izbran po pravilih, določenih z zakonom in Sodnim redom. Sodni red pa določa področje in način dodeljevanja posameznih zadev. Žal pa tako kot na vseh ostalih področjih,

področju financ, področju izobraževanje, področju zdravstva, bančnem področju, tako tudi na tem področju, se pravi na področju sodstva, žal ugotavljamo, da gre za kršenje pravil oziroma zakonodaje.

V tem primeru, ki ga danes obravnavamo, gre za kršenje pravil oziroma zakonodaje pri dodeljevanju posameznih sodnih zadev v reševanje. Tu imam v mislih t. i. nepravilnosti pri vpisovanju sodnih zadev v vpisnike sodišč in s tem kršitev Sodnega reda, Zakona o sodiščih in Ustave Republike Slovenije. Da na Vrhovnem sodišču prihaja do nezakonitega delovanja na področju dodeljevanja sodnih spisov, nas opozarja tako javnost kot tudi zaposleni znotraj sodne sfere. Ne nazadnje je bila javnost o problematiki dodeljevanja spisov na Vrhovnemu sodišču seznanjena tudi konec minulega leta, ko je vrhovni sodnik Rozman pisno opozoril predsednika Vrhovnega sodišča, da je bil spis napačno vpisan pod kazenske zadeve. Še prej pa moram poudariti, da je ta spis leto dni ležal v predalu Vrhovnega sodišča. Leto dni je ležal v predalu Vrhovnega sodišča. Spis pa bi moral biti vpisan pod upravne zadeve. Še več. Omenjenemu sodniku je bila dodeljena zadeva mimo vrstnega reda, torej ni bilo spoštovano načelo zakonitega oziroma naravnega sodnika. Ko je bil spis preknjižen v upravni vpisnik, mu je bil spis ponovno dodeljen v reševanje, zopet mimo naravnega vrstnega reda, kar velewa zakonodaja in tudi ustava Republike Slovenije. To smo danes v naši razpravi tudi že večkrat slišali.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo predlagali, da pravosodno ministrstvo v skladu z zakonom o sodiščih pripravi priporočilo o domnevnih kršitvah predpisov v zvezi s poslovanjem s sodnimi spisi na Okrajnem, Okrožnem in Višjem sodišču v Ljubljani. Poročilo naj bi se pripravilo s ciljem, da se odpravi ali potrdi, poudarjam, odpravi ali potrdi sum nezakonitosti pri poslovanju s sodnimi spisi ter da se v primeru ugotovitve nepravilnosti ustrezno ukrepa. Ta naš predlog pa moram žal reči, da sta tako koalicija, s SMC na čelu, kot Ministrstvo za pravosodje s skopo obrazložitvijo gladko zavrnila. S tem pa moram tudi reči, da pa se je naš sum, da se nepravilnosti res dogajajo, še samo utrdil. Najnovejše poročilo Evropske komisije navaja, da Slovenija za pravosodje nameni največ denarja na prebivalca v EU in da ima največ sodnikov na sto tisoč prebivalcev. Torej bi glede na navedeno pričakovala, da so naši sodniki nezmotljivi, učinkoviti in da pri delu strogo upoštevajo ustavo, Zakon o sodniški službi in pa seveda Sodni red. Ali temu ni tako? In žal zaman pričakujemo hitre in pa pravične postopke. Še več. Evropska komisija, ki je izdala svoje poročilo 9. marca letošnjega leta, med drugimi navaja, da je Slovenija peta najslabša država v EU po zaupanju v sodstvo. Da jo glede sodnih zaostankov prekaša le še Portugalska. Da se Slovenija glede na neodvisnost sodstva

uvršča na rep lestvice. Da se je Slovenija po kakovosti pravosodja uvrstila na bore 25. mesto od 28. Da se v Sloveniji za sodišča nameni največji delež BDP. Da po izdatkih za delo sodišč porabimo skoraj 87 evrov na prebivalca. Da imamo 45,5 sodnika na sto tisoč prebivalcev in smo s tem na prvem mestu znotraj EU. Kar 23 držav članic EU ima manj kot 30 sodnikov na sto tisoč prebivalcev. In pa, da je povprečni čas trajanja postopka pri nas 301 dan, na primer Avstrija 135 dni. To bi verjetno še lahko naštevala, morala bi se pa verjetno zelo zelo potruditi, da bi našla kakšen podatek, ki bi nas uvrščal v sam vrh oziroma v zgornji del lestvice v pozitivnem smislu. In, kolegica Muršič, sicer je ni v dvorani, njene ugotovitve, da je slovensko sodstvo primerljivo z drugimi oziroma z ostalimi evropskimi državami, to žal ne drži.

Glede na našeto, bom še enkrat poudarila, se sploh ne čudim, da prihaja do nepravilnosti pri delu sodišč in pa napačnih, da ne rečem celo političnih odločitev. Te pa so največkrat posledica naročila od zunaj ali od znotraj samega sodstva in žal tudi od v naprej dogovorjenih sodb. Pravosodni minister je nedavno dejal, da vsaka država ima toliko pravne države, kolikor jo ljudje občutijo. Nesporno moram reči, da se s to njegovo izjavo strinjam. Vendar pa pozitivnega odgovora, da pa to pravno državo dejansko tudi občutimo, ne morem deliti z njim oziroma je ne morem potrditi. V to nepravno državo nas prepričujejo tako najnovejše raziskave Evropske komisije kot tudi državljanke in pa državljani, ki te svoje občutke o pravni državi izražajo vsako sredo pred Vrhovnim sodiščem. Hvala lepa za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Zvonko Lah, pripravi naj se gospod Jože Tanko.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo! Spoštovana predstavnik Ministrstva za pravosodje, kolegice in kolegi!

Moja predhodnica me je prehitela in je povedala kar podatke, ki sem jih mislil sam. Ne bom ponavljal vsega tega, ker niso ti podatki razveseljujoči, se ne moremo hvaliti z njimi, vendar iz teh podatkov vidimo, da tukaj nekaj zelo ni v redu. Zaupanje naših državljanek in državljanov v sodstvo je zelo nizko. Tudi poročilo Evropske komisije prča, da bi se morali zamisliti nad tem, kakšno sodstvo imamo. Jaz bi dal poudarek na pravosodne postopke v samem gospodarstvu. Koliko škode v zadnjih letih ali pa v desetletju, v dveh desetletjih je bilo narejeno v samem gospodarstvu zaradi sodnih postopkov, ki se vlečejo nekaj let. Koliko pravnih subjektov je šlo v tem času v stečaj tudi zaradi tega, ker niso bili pravočasno končani pravosodni postopki. To je za marsikakšno podjetje tako, kot bi konzilij zdravnikov ugotovil pravo diagnozo po zdravnikovi smrti. Kaj je dobljena sodba nekemu podjetniku, ko je že pred letom ali dvema letoma

šel v stečaj, zaprl firmo, potem pa dobil pravdo na sodišču. Veliko je tega. Tudi stečajni postopki, ki se vlečejo tako dolgo. Nepoplačani izvajalci, podizvajalci. Ko smo investitorje spraševali, zakaj se ne plača, zakaj država ne plačuje, recimo Dars izvajalcem pri gradnji avtoceste, kjer promet poteka že nekaj let, pa podizvajalci še niso dobili plačanih svojih del, je bilo rečeno, da Dars ne more plačati, ker stečajni upravitelj oziroma sodišče ne pusti, dokler se ne reši do konca. Eni podizvajalci niso dokončali objekta, pa se dela druga škoda, so vplivi na okolje, ker objekt ni dokončan, nenormalni, ampak vse stoji. Nihče se pa ne vpraša, kje je tu izvorni greh.

Pravosodje je samostojna veja oblasti, mi smo nedotakljivi. Mi lahko delamo, kolikor pač naredimo, naredimo. Če se nekdo zmoti na prvi stopnji, ga bo popravil pa drugi na drugi stopnji čez dve leti ali tri leta. In stvar je rešena. Tako kot pri inšpektorju. Nekoga fino oglobi in ker je za državo, dobi toliko denarja, napreduje po svoji službeni lestvici, čez tri leta, štiri leta se pa ugotovi na Vrhovnem sodišču, da se odločbe razveljavijo. In nikomur nič. Vse je v redu. Ali je res vse v redu? In to delamo s tistimi, ki prispevajo sredstva v naš proračun. S temi sredstvi dobivamo mi plače. Ampak se ne zavedamo. Še v naravi mravlja prenese uš z lista na list, da jo lahko molze. A mi se ne zavedamo, da od realnega sektorja živimo od dodane vrednosti. Ne, ampak mi uničujemo zato, ker smo nevoščljivi nekaterim posameznikom, ki so uspeli, ki imajo jahte in ne vem kaj še vse. Ampak več teh jaht je iz ukradenega denarja države, kot pa prisluženega pošteno iz dejavnosti samega podjetja. Tudi na tem področju bo treba enkrat narediti red. Oglasajo se tudi tisti pošteni sodniki, ki jim ni prav, da je tako, ker vse mečemo v isti koš. Pa niso vsi taki. Vendar so očitno v veliki manjšini še zaenkrat, da ne morejo znotraj sebe narediti red. Kažejo pa že s prstom, tudi danes ste slišali od kolegov, določena konkretna dejstva, kako se dogaja. Pa verjetno nihče ne bo reagiral, ampak se bo iskalo zdaj žvižgače. Iskalo se bo tiste, kdo je to izdal. Namesto da bi bilo obratno. A po zakonu, če veš, da se nekaj protizakonitega dogaja, si dolžan na to opozoriti. Vsak državljan. Pri nas je pa to ravno obrnjeno, kot da nam vse to paše. Če nam zaenkrat paše, bodo reveži naši otroci in vnuki zaradi tega. Ljudje bežijo. Pravim staršem je zdaj cilj svoje otroke usposobiti tako, da lahko delo dobijo zunaj naše države, kjer je pošteno delo tudi plačano. To je interes naše mladine, ki tudi bežijo ven, tudi naših podjetnikov, ker imajo nestabilno okolje tukaj za razvoj svojega gospodarstva. Vprašajte podjetnike, ki imajo rast, ali želijo vlagati v Sloveniji. Kakšne so možnosti vlagati v Sloveniji? Jih ni. A mi potrebujemo tuje investitorje, da bomo zmanjšali brezposelnost, povečali število zaposlenih, povečali dodano vrednost, gospodarsko rast. Ampak s takimi koraki, kot kaže tukaj, smo v treh letih zmanjšali

čas sodnih postopkov s 310 na 305 dni, bomo rabili še 20 let, da bomo prišli na normalne čase teh postopkov, sodnih postopkov, kot jih imajo v drugih evropskih, naprednih evropskih državah. Ne smemo pa se zgledovati po Portugalski, pa Grčiji, pa Cipru. Pa še komu.

Jaz opozarjam na te stvari, nisem pravnik, tudi na srečo nisem imel veliko takih sodnih izkušenj še, vendar rad bi odgovoril kakšnemu, ki vpraša, ki ječi pod bremenom tudi sodstva in ne vem, kaj bi naredil, razmišlja o samomoru, ne vidi luči na koncu tunela, pa mu ne vem odgovoriti. Prav bi bilo, da s temi zakoni, kot pravite, da ste jih na hitro pripravili, upam, da bodo marsikaj odpravili in pospešili te reforme v pravo smer. Res se verjetno ne zavedamo, koliko s tako situacijo v sodstvu škode naredimo tudi našemu gospodarstvu. In treba bo res veliko truda, da bomo trend obrnili v drugo stran in pridobili zaupanja tako politike kot tudi sodstva. Upam, da boste imeli srečno roko, da se bodo rezultati poznali čim prej. Ampak na način, kot danes pozicija zagovarja sodstvo, jaz imam kaj slabe obete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jože Tanko, pripravi naj se gospa Anja Bah Žibert.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani prisotni!

Več kot očitno je, da imamo v tej naši državi nekaj nedotakljivih inštitucij, proti katerim pravzaprav skoraj težko pridemo že do razprave, kaj šele, da bi sprejela koalicija, pa naj bo to v času Boruta Pahorja, naj bo to v času Alenke Bratušek ali Mira Cerarja, sploh kakršnekoli sklepe. Govorimo o sodiščih, govorimo o Banki Slovenije, govorimo o Komisiji za preprečevanje korupcije ali o kakšni drugi inštituciji še. Karkoli v opoziciji predlagamo, kadarkoli predlagamo, da bi odprli kakšno točko, ki se je pokazala za problematično, kjer so problemi in bi želeli razpravo na odborih ali na seji Državnega zbora, se vedno zgodi, da koalicija predlogov sklepov ne izglasuje. Kako je mogoče, da pri teh enormnih problemih, ki jih imamo v tej državi, na naštetih področjih, pa naj gre za KPK in vašega sedanjega šefa, naj gre za Banko Slovenije in bančni sistem, naj gre za pravosodje, ni možno sprejeti nobenega predloga sklepa, ne našega, vaših pa sploh ni, da bi postavili koridor oziroma smer, v katero bi poskušali reševati probleme na teh področjih. Sprašujem se, kolegi iz koalicijskih strank, kako je to mogoče. Tega si ni mogoče razložiti drugače, kot da imamo v tej državi neke nedotakljive sisteme, o katerih ni dovoljeno niti podvomiti, da nekaj ni v redu. In to, kar počne danes državni sekretar, je del tega, del ščitenja te nedotakljivosti in preprečevanje, da bi sploh podvomili, da nekaj ni v redu. V najbolj normalni družbi, v povsem normalnih državah bi jo ob odkritju nekega problema, recimo znotraj pravosodja, zazvonili vsi alarmi in bi se odzval sistem, bi se odzvala politika in bi se odzvala

javnost. In ta problem bi enostavno poskušali z ukrepi, če ne gre z ukrepi takimi, pa drugačnimi, tudi sanirati. Pri nas se zgodi pa blokada. Pri nas pa tisti, ki ugotovimo neke probleme, neke pomanjkljivosti, neke napake v kateremkoli od teh sistemov, doživljamo pogrom. Pride državni sekretar, nekdo, ki ni niti kandidiral in ki za to nima nobene odgovornosti, niti ne predstavlja politike, in tu podučuje, kaj bi lahko mi povedali, kaj lahko mi mislimo in kaj lahko mi predlagamo. To je nedostojno. In tudi tisti, ki je takrat vodil sejo, je solidaren s takim načinom vodenja seje.

Poglejte, naše pravosodje že vrsto let pada po vseh lestvicah, da ne rečem konkurenčnosti, katerikoli kriteriji, če boste pogledali v zadnjih petih letih in gledali, kako negativno napredujemo na teh lestvicah, boste lahko to ugotovili. Niti na enem področju v zadnjih petih letih v kateremkoli merilu, svetovnem ali domačem, slovensko pravosodje ni na lestvicah uspešnosti, kvalitete, percepcije ljudi do kvalitete delavcev, napredovalo. Ali se vam v vladi to ne zdi čudno? Ker to pomeni, da slovensko pravosodje, tako kot mnogi drugi sistemi v teh primerjavah izgublja na konkurenčnosti z ostalimi pravosodnimi sistemi v Avstriji, Nemčiji, na Švedskem in tako naprej. Padamo. Prehitevajo nas na nekaterih področjih bantustani Južnoafriške republike, smo za Svazijem, smo za Lesotom. In to gospod državni sekretar, ki nekaj res ve veliko o tem pravosodju in kvaliteti dela, bi lahko vsaj to preveril in se prepričal ali tisto, kar tu govori in nas prepričuje, sploh drži. Ta samoevalvacija, ki se dogaja znotraj pravosodja ali bančništva ali KPK, je pravzaprav ključen problem. In za to samoevalvacijo, za to visoko oceno se postavi potem tudi vladajoča politika, ki očitno živi od tistega, kar se v tem pravosodju dogaja. Ne dogajajo se prave stvari, ne dogajajo se stvari, ki so korektne, ne dogajajo se stvari, ki tečejo po pravni poti. Mi govorimo, in v tem našem primeru te zahteve smo napisali tudi konkreten primer enega sodnika, ki je na to opozoril, mislim, da enkrat ali dvakrat, pisno. Če že samo s to informacijo ni zadostne podlage, da bi kdorkoli v pravosodnem sistemu, predvsem pa je ministrstvo za to zadolženo, naročil nek nadzor – mi nismo predpisali kakšnega – in ugotovil, ali to drži ali ne, potem je nekaj hudo narobe. In značilno za vse institucije, zdaj za Banko Slovenije in tudi za KPK je, da točno to in na točno takšen način se tega lotevajo, ne prenesejo nobenega nadzora, dajo neko poročilo, da je vse oh in sploh in vladajoča politika, se pravi vedno leva provenienca, to se pravi sedanja Cerarjeva, bivša Bratuškova, predprejšnja Pahorjeva se postavi na okope in brani to do nezavesti.

Vse te institucije, o katerih govorim, so nadpovprečno kadrovsko zasedena. To so kolegi govorili. Glede tega velja enako tudi za Banko Slovenije. Švedska centralna banka, ki mimogrede vodi tudi monetarno politiko in plačilni promet, ima petkrat manj zaposlenih na

100 tisoč prebivalcev kot slovenska Banka Slovenije. Ali si to predstavljate? Petkrat manj! In gre za izjemno bogato državo v Evropski uniji po številu zaposlenih. In vodi zraven tudi plačilni promet. Ko želiš odgovor Vlade na to poslansko vprašanje, ki ga imam tukaj pred sabo, ne govorijo o številkah, ampak se skrijejo za neke pavšalne ocene in se sklicujejo na Zakon o Banki Sloveniji in pa ne vem komu še. Podobno kot v tem primeru, ko želimo razpravo o pravosodju, ko želimo razpravo o tem, da bi se neke stvari preverile in da bi se pripravile spremembe zakonov, se sklicuje gospoda iz vlade na neko poročilo, ki ga je pripravilo pravosodje samo. Če bi hoteli, gospod državni sekretar, in to lahko poveste tudi ministru, opraviti neko kvalitetno razpravo o stanju slovenskega pravosodja bi morala predvsem vlada oziroma minister za pravosodje nekaj storiti na tem področju. Pa naj gre to za tožilstvo, naj gre to za sodišča, naj gre to za ne vem koga. Vi nimate in nočete narediti nobene revizije, nobenega nadzora, da ne bi prišli do kakršnihkoli podatkov in ugotovitev. In celo tam, ko vam postrežemo s primeri, ko vam predlagamo take benevolentne mehke sklepe, se vladna koalicija sklicuje na mnenje Zakonodajno-pravne službe. Celu gospa Murgel je to omenila. Ampak mi smo tisto, kar je bilo v mnenju Zakonodajno-pravne službe, s predlogi amandmajev priporočil sanirati. In če so naša priporočila problematična, bi lahko vladna koalicija, tudi gospa bivša sodnica, pripravila svoj predlog sklepa, da bi omogočila, da bi se nekaj na tem področju pravosodja storilo. Ampak tega ne napravijo. Mi smo v situaciji, ko predsednik Vlade, ko njegovi ministri, še posebej gospod Klemenčič, tukaj na glas govorijo o transparentnosti oziroma, po domače, preglednosti, o pravnosti, o pravičnosti o ne vem čem, istočasno pa preprečijo s svojim glasovanjem, da bi karkoli sprejeli, da bi se to dejansko omogočilo. Ampak tam, kjer ni preglednosti, kjer ni pravnosti, kjer ni pravičnosti, kjer ni ugotavljanja dejanskega stanja, ni tudi odgovornosti. Če hočemo mi to realizirati, če hočemo mi ugotoviti, kaj se dogaja, potem lahko zahtevamo odgovornost. In najboljše se je skriti za to, da se prepreči sprejetje kakršnihkoli priporočil, kakršnihkoli sklepov ali pa rešitev v zakonih, ki to omogočajo. In to počnete. To počnete pri sodstvu, nekaj podobnega je bilo pri tožilstvu, to je zelo isto pri Zakonu o Banki Slovenije in Zakonu o bančništvu in tako naprej. Mi pa zbiramo denarje za banke, prekomerno namenjamo sredstva za financiranje sodnega sistema, prekomerno primerjalno z Evropsko unijo, in to nominalno prekomerno, da ne govorimo o tem o strukturi BDP, kjer je ta deleže še trikrat višji, ker je naš BDP še trikrat nižji in tako naprej. O tem se pogovarjamo. Rezultat vsega tega, ko se preprečujejo nadzori, je pa slabo delovanje. In celo tam, kjer so mnoge stvari več kot očitne, kjer prihaja do kršitev celo ustave, in to se berejo spiski, se ne ukrepa. Od

nikogar se ne zahteva odgovornost. Da se, kar zadeva odgovornost v tem pravosodnem sistemu ne dogaja, je več kot jasno, zakaj se ne dogaja. Minister za pravosodje Goran Klemenčič je pač tista oseba tu med nami ali pa med vami, za katero je ugotovljeno, da je največkrat kršila zakon v službi, ki jo je opravljal. Računsko sodišče je za ministra za pravosodje ugotovilo, da je kršil osem zakonov pri delovanju tistega senata KPK. Praktično za vsak zakon, ki ga je prijel v roke, je ugotovljena huda kršitev. Vrhovno sodišče mu je ugotovilo in odpravilo en predlog oziroma nek sklep oziroma neko poročilo v enem delu, ki se nanaša na našega predsednika, samo zato, ker je zapisalo v izrek, da so bile kršene ustavno varovane človekove pravice, torej je kršil tudi ustavo. In kako naj zdaj oseba, ki pride s to hipoteko na politično funkcijo, dela in pristane na to, da bo izvajal revizije, nadzore v sistemu, ki ga pokriva, če je sam dokumentirano, dokončno ugotovljeno z vidika Računskega sodišča in Vrhovnega sodišča, kršil ustavo in zakone? Ali je to logično?! Ali je to možno pričakovati od osebe, za katero je to ugotovljeno? In najboljše orodje je to, da se to prepreči, da se odpravijo priporočila, ki smo jih predlagali. Zato teh priporočil ni. Ko bomo šli na bančni sistem, bo podobno, če bomo razpravljali o Komisiji za preprečevanje korupcije se bo zgodilo podobno, če bomo razpravljali o priporočilih za sanacijo zdravstvenega sistema, se bo zgodilo podobno. Tudi tu imam pred sabo to mnenje Vlade, ki ga je sprejela v tem konkretnem primeru. In pravi to mnenje vlade, da predlagatelji dajemo le pavšalne ocene. S konkretnimi primeri je ta naš predlog podprt. S konkretnim primerom. Res jih ni napisanih 325, niti ni za to potrebe, je pa konkretni primer. In ta konkretni primer bi vsak, ki je primeren za opravljanje funkcije predstojnika oziroma ministra, vzel v roke in preveril, kaj se je dejansko zgodilo, preden je napisal nek pavšalni odgovor, s katerim je samo pripravil podlago za odločanje koalicije. Koalicija odloča tako, kot misli predsednik Vlade. To gospa Kustec pove vsakič, ko jo kaj vprašajo. Glede Vebrina so stališče poslanske skupine in koalicije takšno, kot bo povedal predsednik Vlade, glede naslednjega primera bo stališče takšno, kot bo povedal predsednik Vlade in tudi glede stanja v pravosodnem sistemu je očitno takšno, kot ga je sprejel, sprocesiral preko vlade predsednik Vlade. Na katerem področju lahko pričakujete napredek? Napredujemo na teh področjih ali ne? Gospodje, če mi ne napredujemo na področju pravosodja, in z vsakoletno objavo pademo za dve mesti, potem pomeni, da je nekaj v tem sistemu hudo narobe in da se ne politike, ne ukrepi, ne ravnanja kogarkoli, predvsem pa tistih, ki so zadalženi za nadzor, ne peljejo v pravi smeri. Težko boste prepričal kogarkoli v okviru EU, da smo boljši, če smo padli še za tri mesta od predhodnega poročila. Take ocene zmorejo samo osebe, ki nimajo nobene samokritike do tega, kar počnejo,

in mislijo, da je vse tisto, kar sami počnejo, pravzaprav najboljše.

Ključni problem teh razprav, ki jih damo v Državni zbor in se nanašajo na posamezna vsebinska področja, veliko jih je tudi na sodstvo, je v tem, da se na teh področjih, kjer zaostajamo za primerljivimi državami Evropske unije, nekaj naredi. Da se zadeve premaknejo, da se sprejemajo pozitivni ukrepi. Teh pozitivnih ukrepov, spoštovani gospodje, v vladi ni. In če se le da, se obrnete tako, da poskušati stvari zbanalizirati, izmalčiti, kjer se pa le ne da, je treba blokirati sklepe tako, da ni nobenega glasovanja o tem, ali želimo boljši pravosodni sistem ali ne.

Mi ne govorimo o tem, da so vsi sodniki slabi ali pa da so vsi deli sodstva slabi. Ampak del tega pa zagotovo je, tako kot v vsakem sistemu. Niti en sistem ni brezmadežen, niti en sistem ni, ne vem, tak da je blažen in absolutno sposoben. So tudi notri v njem osebe, ki ne delajo pravilno in na pravi način. In to, kar je v našem gradivu, spoštovani predstavnik vlade, prosim, da to tudi prinesete svojemu ministru, bi morala ugotoviti vlada ali navedbe držijo ali ne. Vlada bi morala dati odgovor, ali navedbe, ki bi jih dobili z nadzorom, držijo ali ne. Če vi tega nočete, potem lahko tisti pesniški odgovor napiše kdorkoli. Kdorkoli lahko napiše tak odgovor, če vlada noče v nobenem primeru izvesti nadzora. Noče ga na tožilstvih, noče ga na sodstvu, noče ga v bankah, noče ga nikjer. V Državni zbor prihajate samo po denar. Se pravi, koliko več za sodstvo, koliko več za bančni sistem, koliko več za ne vem koga. In to je nevzdržna situacija. In če boste, spoštovani poslanci, na tak način delovali naprej, nič pa ne kaže, da boste to svojo tehnologijo spremenili, potem bodo samo še pravljicne urice. V Državni zbor smo prišli zato, da o problemih govorimo, da probleme poskušamo odpraviti, da se stvari izboljšajo. Ne pa zato, da pride predstavnik vlade, ko ga opozorimo na probleme, s tem, da je sodstvo ugotovilo ali pa kdorkoli, da ni nobene potrebe po čemer koli. Nadzora pa ne opravijo.

Številni problemi so in številni primeri so, ko je prihajalo celo do kršenja ustavnih pravic v sodstvu, del tega je ugotovilo sodstvo samo, del tega so ugotovile druge instance, ali Ustavno sodišče ali Evropsko sodišče za človekove pravice, ampak sankcij znotraj sistema ni nobenih. Sprašujem se, če bi nekdo od nas naredil neko manjšo napako, ali bi bilo to politično in strokovno in ne vem kako problematično in bi ga stiskali, da bi zaradi strokovne napake pač moral iti. Najbrž bi se to zgodilo. V vsakem zdravem sistemu, naj bo to gospodarski, velika ali majhna družba, se to zgodi. Samo znotraj nekaterih sistemov v tej državi pa strokovne napake ne obstajajo. Ni jih veliko, ampak nekaj jih je, in za strokovno napako ne odgovarja nihče. Izgovarjate se za instančno sanacijo, vmes pa preživi nekdo četrt življenja nekje, tistega najboljšega, brez potrebe. In žal je problem v tem, da znotraj sodstva niste

sposobni in znotraj vlade odgovoriti na konkretne primere, niti ne preprečiti, da bi se zgodili indični primeri, ko se kar ustvari neka zgodba in nekoga penalizira na tak ali drugačen način. In še enkrat povem, dokler je glavna oseba, to se pravi minister za pravosodje, nekdo, ki je kršil zakone in ustavo, ni možno pričakovati kakršnekoli revizije, kakršnegakoli resnega nadzora znotraj pravosodnega sistema, ker nima nobene personalnega osebnega kredita, da bi tako nalogo izvedel. Dokler ima vlada v svoji sestavi takega ministra, tudi od vlade ni mogoče pričakovati nobenih ukrepov, da bi se karkoli na tem področju izboljšalo. Nemogoče. Če predsednik Vlade zaupa ministru za pravosodje, ki je kršil osem zakonov, ki je kršil določa ustave, in to z dokumentom, potem od te vlade na tem področju ni možno pričakovati nobene konkretne spremembe. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik Vlade. To je gospod Darko Stare, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje.

DARKO STARE: Hvala, gospod predsednik.

Gospod poslanec, glede na vaše izvajanje bi rad uvodoma povedal, da je Ministrstvo za pravosodje v samo zadnjih dveh letih, da vas ne bom obremenjeval s števkami za več let nazaj, izvedlo enajst zahtev za nadzor sodne uprave. Enega na Okrajnem sodišču v Ljubljani, tri na Okrožnem sodišču v Ljubljani, štiri zahteve za nadzor sodne uprave v letu 2014, potem je bilo 19 zahtev za pregled poslovanja sodišč, tri na Okrajnem sodišču v Ljubljani itn., da ne naštevam. Teh nadzorov se izvaja kar precej. Vsako leto. V okviru teh nadzorov sodnega poslovanja niso bili identificirani napačni ali pa, kako bi rekel, nepravilna ravnanja, ki bi pomenila to, kar je v bistvu navedeno v gradivu, da je vzpostavljen nek vzporedni sistem po politični liniji dodeljevanja zadev. Tudi to se mi zdi, čeprav nisem odvetnik svojega ministra, ga pa globoko spoštujem predvsem zaradi njegovega minulega dela in načina njegovega dela, da je kršil osem zakonov kot predsednik KPK, ni točen in resničen podatek. Zakaj ne? Bom dal malo vsebine, da ne bo javnost tega narobe razumela.

Veste, da se po Zakonu o Računskem sodišču revizija nanaša na določeno obdobje. In če je v tistem obdobju, ko je odgovorna oseba predstojnik nekega organa, izvedena revizija, je on odgovorna oseba. Vendar kršitve, ki so ugotovljene za to nadzorovano obdobje, so lahko, in v primeru KPK je bilo to v skoraj 80 %, povzročene v preteklih obdobjih. Dejstvo je, da je ob nastopu senata, ki ga je vodil gospod Klemenčič, samoiniciativno v preteklosti v času obstoja KPK nikoli ni bilo izvedeno, senat samoiniciativno naročil in je bila izvedena zunanja revizija, ugotovljene nepravilnosti pa so

bile odpravljene. Torej samoiniciativno. Računsko sodišče, ki je po tej reviziji prišlo, je pa v svojem revizijskem poročilu obravnavalo tudi obdobja, ki so se nanašala na obdobja, ki so bila že revidirana in s popravljivimi ukrepi zadeve odpravljene, zaradi tega tudi v predlogu revizijskega poročila Računskega sodišča ni bil predlagan noben popravljali ukrep, ker je bilo to že sanirano. Je pa dejstvo, da so bile ugotovljene napake. Ampak te napake so bile – kaj? Sklenjena pogodba za plačilo električne energije dobavitelju v letu 2008. In ker je račun v revidiranem obdobju 2011, je to pač kršitev. To je v bistvu ta resnica in ni to tako enoznačno ali pa enostavno, kot vi želite predstaviti. Mislim, da je to nekorektno.

Kar pa zadeva našega prizadevanja, da bi izboljšali stanje v pravosodju, to sem prepričan, da je cilj nas vseh, ne samo vas poslancev, absolutno tudi vlade, izvršilne veje oblasti, predvsem pa je to v interesu državljanov, ljudi, ki živimo v tej državi. Poglejte, te neprijetne resnice, kot pravite, samorefleksije v družbi je premalo, posebej pa v nekih podsistemih, ko nas drugi, zunanji opazovalci ali pa kompetentni organi, inštitucije opozorijo, da nekaj ni v redu, da je slabo ali da je zelo slabo, to so pomembna sporočila in je vprašanje, kako se na to odzovemo. Dejstvo pa je, da te stvari in ta spoznanja temeljijo na nekih dogodkih, ki so bili uresničeni ali pa izvedeni v preteklosti. Za v prihodnje je pa to podlaga, da si prizadevamo, da na takih spoznanjih naredimo nekaj, da se stvari izboljšajo ali popravijo. V pol leta, to sem že prej povedal, smo ravno zaradi tega, da bi se stvari popravile tudi na področju pravosodja, predlagali že kar nekaj organizacijskih, postopkovnih in pa sprememb določb materialne narave v posameznih zakonih. Ni jih bilo malo: zakon o sodiščih, zakon o sodniški službi, zakon o brezplačni pravni pomoči, zakon o odvetništvu, zakon o državnem tožilstvu. V normativnem programu imamo predvidene ukrepe prav s tem namenom, kot tudi vi pričakujete, da se stvari poskušajo izboljšati, poenostaviti in hkrati zagotoviti, da bodo sistemi bolj učinkoviti, kar se tiče delovanja kot tudi samoregulacije. Treba se je zavedati, da se pogovarjamo o tretji veji oblasti, in v demokratičnih družbah pri vzpostavljanju teh razmerij, ravnovesij je pač to treba upoštevati. Najbolj enostavno je reči, dajmo določiti, da bo Ministrstvo za pravosodje nadziralo delo Vrhovnega sodišča. Potem lahko rečemo, dajmo sprejeti, da bo še delo Ustavnega sodišča. Te stvari niso tako enostavne, in bi bilo neodgovorno, če bi tako ravnali. Zaradi tega se mi zdi, da je prav, in tudi moje pričakovanje je, da so te razprave utemeljene, da so tudi konkretni očitki, to, kar ste navedli, da Ministrstvo za pravosodje ne želi nič narediti, utemeljeni, da so neke podlage. In kot rečeno, sedaj se že ponavljam, mi smo se absolutno odzvali takoj z dolžno skrbnostjo, samoiniciativno, pozvali Vrhovno sodišče, pridobili podatke. In smo prepričani, da so

korektni, kakovostni, resnični in so v bistvu očitki degradirani. Vi tega pač ne verjamete, ne sprejemate in očitate, da mi nič nismo pripravljene narediti. Preprosto to, kar je mogoče in kar je v tem primeru tudi pravilno, je bilo narejeno. In se je izkazalo, da so očitki neutemeljeni. Tako preprosto je to spoznanje. Če pa so še kakršnikoli drugi podatki, podlage, ki utemeljujejo, da so ti očitki resnični, da obstaja vzporedni sistem, jaz, ko se poslušam, ko to govorim, mi gredo kar dlake pokonci, vzporedni sistem v slovenskem sodstvu, kjer se dodeljuje zadeve po politični liniji. Poglejte, če katerikoli drug podatek, noben sistem, noben nadzor v zadnjih desetih letih, tu kolegica na tem področju dolgo dela, tudi v času vaših vlad, nič od tega, v okviru rednih nadzorov, sodne uprave, pravosodne uprave, poslovanja sodišč ni odkril oziroma indiciral karkoli takšnega. Sedaj imamo tukaj očitek na podlagi primera Patrie. Sistem se je odzval v okviru pravno dopustnega in predvidenega. Rezultat je pač tak, kot je, da za veliko večino, tudi odgovornih, da ne bo narobe razumljeno, v izvršni veji oblasti, prej sem omenil tudi Sodni svet, ki ima po zakonu v isti določbi kot Ministrstvo za pravosodje pravico in dolžnost, da se samoiniciativno odzove in pozove Vrhovno sodišče, nihče v tem ne vidi zadostne podlage, da bi ukrepal. Poročilo Vrhovnega sodišča se mi zdi celovito, temeljito. Generalni sekretar Vrhovnega sodišča je zelo podrobno opisal primer, ki je izpostavljen v tem gradivu, kako je potekalo dodeljevanje in predodeljevanje. Jaz ne vidim nobene razumne podlage za to, da bi dvomili v to, da je to res, ker preprosto ni nobenega podatka. In če se s tem preprosto ne morete soočiti ali pa sprejeti, jaz ne morem pomagati. Zagotovo pa, če bo nek oprijemljiv podatek, dejstvo, ki je take kvalitete, da opravičuje razlog za sum, da je očitek utemeljen, bo ministrstvo odreagiralo zagotovo med prvimi. V to ste lahko prepričani. In posredujte ga. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Kar zadeva ugotovitve Računskega sodišča, se nanašajo izključno na obdobje, ko je vodil senat gospod Klemenčič. Če to ne bi bilo tako, kot sem povedal, potem bi pisalo, da sta v omenjenem obdobju revizije vodila senat KPK gospod Drago Kos in v nadaljevanju od tam naprej gospod Goran Klemenčič. Tako izgledajo poročila Računskega sodišča. Tako da to, kar ste rekli, ne drži.

Kršitve se nanašajo izključno na mandat sedanjega, vašega ministra in na nič drugega. Če je slučajno opravljal posel v senatu KPK resno, bi najbrž tudi lahko ugotovil, na kakšnih pravnih podlagah kakšne stvari plačuje. To je bilo od superrevizorja, ki je za transparentnost, poštenost in tako naprej in tako naprej, najmanj za pričakovati. Ampak od osebe,

ki ni prijavila v svoji komisiji niti svojega premoženja ali pa svojih sorodnikov oziroma tudi vnesla v evidence svoje hiše, je to težko pričakovati, ker vidijo taki ljudje samo napake pri vseh drugih.

Kar zadeva nadzor. Pravite, nihče izmed sodnega sistema ne vidi zadostne podlage za to, da bi se nadzor naredil. Vi morate to videti, vlada, minister. Sistem znotraj se bo čisto vsak zaščitil, ker ne prenese noben od sistemov nobenega pogleda od zunaj. To je glavni problem. In naloga ministra je, da to zagotovi in na osnovi tega tudi pripravi poročilo. Ne gre drugače. Pričakovati, da bo nekdo sam od sebe nekaj naredil, je irelevantno. In to ste vi odgovorni in ta koalicija.

Kar pa zadeva to naštevaje zakonov, štirje so bili priporočila GRECA, ki jih imamo najbrž edini v Evropi uzakonjena, vsi ostali jih imajo kot priporočila. Od sodnih sprememb, ki bi pomembno vplivale na poslovanje sistema, niste predlagali še skoraj čisto nič. Samo naredili morda komu kakšen problem s tem. Drugače pa s priporočili GRECA, ki ste jih uzakonili v štirih ali pet zakonov, vi ne boste spremenili ničesar. Če ne boste naredili nadzorov, revizij in tako naprej in na osnovi tega tudi izpeljali ukrepe znotraj politik, ki jih boste predlagali, in tudi zahtevali, da to naredi sodna veja oblasti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Anja Bah Žibert, potem naj se pripravi predstavnik Vlade, če želi.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Predsedujoči, hvala lepa za besedo.

Danes tako nekako na zaključku razprave moram v bistvu povedati, da nekako občudujem vse tiste, ki ste poskušali zagovarjati tisto, kar je neubranljivo. To je, poiskati vsebinske razloge za to, da ta priporočila ne bi bila sprejeta. Teh enostavno ni. Še več! Menim, da vsi tisti, ki nekako želite pomagati stanovskim kolegom s tem, da se o pravosodju in sodni veji oblasti ne bi razpravljalo, ne bi sprejela nikoli nobena priporočila, ki bi na nek način pomagala k temu, da se odpravi vsakršen dvom o neodvisnosti delovanja našega pravosodnega sistema in v tem primeru sodišč, delate medvedjo uslugo. Na tak način samo še nezadovoljstvo v pravosodni sistem krepite. In tako bo tudi vnaprej, če dejansko enkrat ne bomo zadevi prišli do dna.

Spoštovani državni sekretar, vi se na nek način ves čas oklepate tega, da ste dali na nek način prošnjo, poziv, da se zadeva pojasni, dobili ste odgovor, ki smo ga nekako dobili tudi mi. In za vas je zadeva končana. Zopet bom ponovila tisto prisposodbo s kurnikom. Se pravi, kurnjega tatu ste vprašali, kdo krade kokoši v kurniku, verjeli ste jim, pri tem pa niste izkoristili tega, da bi sami na podlagi zakona pogledali v kurnik, kaj se tam dejansko dogaja. To je dejstvo. In vam vse to, kar smo mi nekako v

svojem priporočilu tudi priložili, ne zadostuje. Jaz verjamem, da vam ne bi zadostovalo še pet podobnih zadev. Ne bi, ker ste se pač tako odločili. Pri tem pa ste še toliko arogantni, da pravite, da lahko vsak, ki meni, da je karkoli narobe, sproži ustrezne postopke. Če boste tako nadaljevali, predvidevam, da jutri več ne bo vlada oziroma vaše ministrstvo predlagalo nobenega zakona več. Predlagali boste državljonom, da zberejo 5 tisoč podpisov, pa naj vložijo, kar mislijo, da je treba. Tako to gre in tako je to razumeti. Veliko je bilo govora o političnem obračunavanju. Nenehno se je to pojavljalo, da nekdo želi zgolj političen obračun. Potem pa svoje razprave začnete z zadevo Patria. Zakaj? Mi smo danes s priporočili zgolj želeli ovreči, ko bi pač zadeva prišla do konca, sum, da prihaja do kršitev ustave, zakonodaje in sodnega reda na naših sodiščih. Vi pa ste pristali na zadevi Patria. Če pa se še sama ustavim nekoliko na zadevi Patria, pa se dejansko vprašam, kdo je zdaj tukaj bolj političen. Poslušali smo, tudi na odboru je bila ena podobna razprava, saj mogoče tukaj ni vse najbolje, tako kot bi moralo biti, ampak ker je tukaj posredi Patria, to pa ne. Tako nekako je bilo rečeno. Pa tudi ne nazadnje danes, ker je pač podan primer, ki naj bi se dogajal, res tudi v zadevi Patria, je zadeva nesprejemljiva. Tisti, ki ste govorili o prvorazrednih in drugorazrednih državljanih, imate prav. Nekdo, ki je bil obsojen v zadevi Patria, po vašem mnenju nima enakih pravic kot drugi državljani. Ker gre za zadevo Patria, pravite, da to pa ne, to pa ni problem in tukaj ne odstopate. Zakaj?! Česa se vendar bojite?! Ravno tukaj bi morali biti vi najbolj glasni, da se vsakršna dilema odpravi. Ampak vaše odločitve to dilemo samo potrjujejo oziroma stopnjujejo. Ne nazadnje, veste, v tej zadevi govorimo o zakonitem sodniku. In natančno, če je prišlo do napake pri eni sami zadevi, potem so tudi vse ostale napačne. In potem je lahko tukaj hitro niz državljank in državljanom, ki so jim kršene ustavne pravice. In vi kljub temu ne želite zadevi priti do dna.

Govorili ste o tem, da je generalni sekretar gospod Janko Marinko vse pojasnil. Ni res. Spomnite se mojega vprašanja, kajti govorili smo o t. i. tudi vzporednem sistemu, ki naj bi se dogajal. In ta naj bi deloval tudi tisti dan, ko je na sodišče prišla zadeva Patria in ostale. Vprašala sem, koliko zadev prihaja na sodišče po 15. uri preko kurirjev in ne tako kot po navadi preko pošte. Tega odgovora nismo dobili. Jaz dvomim, da generalni sekretar Vrhovnega sodišča tega podatka, glede na to, da je vedel, kaj bomo obravnavali, ni poznal. Zame je to samo en dvom več. Prej je bilo rečeno s strani gospe Muršič, da nekako želimo zaiti tudi v druge vode. Ja, kako? Potem pa gledam magnetogram in gospa je skoraj ves čas namenila zadevi Patria in tem, kako se stvari v naši državi dogajajo samo zato, ker je nekako zadeva povezana z največjim opozicijskim liderjem. Smešno. Pri tem pa jo moti, da odpiramo teme, čeprav je sama

predsednica Odbora za pravosodje, ki bi morala biti najbolj poklicana za to, da se zadeve razjasnijo. Mislim, da se mi čas zaključuje, zato bom samo še povedala eno besedo. Nesprejemljivo je, da nenehno govorimo o tem, da se ne smemo ukvarjati oziroma razpravljati ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa ima besedo predlagatelj dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Še dobro, da sem zadnji, da lahko na nek primeren način odgovorim na nekatere zadeve, ki so se dogajale zadnjih nekaj minut. Ja, državni sekretar, malo bolj točno. Če bi bila 35 let nazaj, bi, saj veste, kaj bilo. Jaz nisem rekel, da morate vi nadzirati Vrhovno sodišče. Pravosodno ministrstvo oziroma Ministrstvo za pravosodje, del Vlade ne pač ne more nadzirati sodne veje oblasti. Lahko pa nadzira izvrševanje poslovanja v tistem delu, ki ga že danes nadzira na okrajnih, okrožnih in višjih sodiščih. O tem sem govoril. In zakaj tega nočete? Ne vem. Odgovor veste vi. Jaz tudi. Ker vam tako paše.

Glejte, vi ste rekli, da številni nadzori, ki so se dogajali v zadnjih letih, tega niso ugotovili. Glejte, sistem lahko ostaja še nadaljnjih 20 let in nadaljnjih 20 let nihče ne bo tega mogel ugotoviti, noben nadzor. Zakaj ne? Jaz to moram tako plastično prikazati, da tudi ljudje razumejo. Glejte, če imate vi tukaj spise, ki prihajajo na Vrhovno sodišče, tukaj pa spisek vrhovnih sodnikov, ki jim morajo biti dodeljeni po zakonu, ustavi in sodnemu redu, potem je zadeva popolnoma jasna, popolnoma jasna. Vpisničarka V. C. mora narediti – kaj? Če dobi en spis, ga mora vpisati takoj, če dobi dva spisa ju mora zložiti po abecednem vrstnem redu in vpisati takoj, če jih dobi 100, pa isto. Ne more jih pa na kup zlagati do 15 ure, kar zdaj počne, potem pa naročiti: "Pošljite mi spis x y!" Aha, in spis x y pride po abecednem vrstnem redu sem. Zakaj? Zato, da ga bo dobil sodnik, ki ga ona želi oziroma kot ji je gospod Masleša naročil. Potem pa iz elektronskega vpisnika pade to. In tukaj je pa vse zakonito. Saj tukaj gre vse v redu. In če boste te papirje gledali, ne boste nič našli. Vi dobro veste, kako se delajo nadzori, sami ste delali na teh zadevah, ni problema. In to bi lahko ugotovili, če bi opravili ustrezne razgovore z ljudmi. Tako pa te razgovori niti opravljali niso. Govorite o tem, da Sodni svet ni nič našel. Ja, bože mili! Bova šla spet v one vrste policijske. Če imamo policista na meji, ki kasira denar od tistega, ki sprovaja ilegalce in sistem teče, tako kot teče, dokler jih ne dobijo. Potem je popolnoma jasno, da iz tega ne bo nič, če bosta en drugega preiskovala in eden drugega nadzirala. Nekdo tretji mora poseči. Če vi mislite, da bo predsednik Sodnega sveta kaj posegel, seveda delate neumnost. Predsednik Sodnega sveta ne bo posegel, saj je sodnik, ki mu je gospod Masleša, nadrejen. Takoj ko bo prenehal biti predsednik Sodnega sveta, bo tudi

šel k svojemu šefu. Zdaj pa vi mislite, da bo on svojega bivšega in bodočega šefa nadziral. A, ma, ne gre to! To veste, da ne gre.

Vi ste rekli, moram reči, da sem se zasmejal, ko ste rekli, da globoko spoštujete gospod Klemenčiča. Ja, jaz bi ga tudi na vašem mestu, to pa res. Zakaj? Glejte, gospod državni sekretar, vi ste avtor poročila KPK. Saj ste ga vi pisali, mi ga zdaj pripisujemo tisti trojki pač formalno. Avtor ste pa vi. Potem ste se nekega dne poslovlili, postavili pred kamere in rekli: "Državljeni, adijo, mi gremo! V redu. Zdaj pa ste nazaj prišli, spet v isti kompaniji. saj ste vsi isti trije tam, vsi trije isti, ki ste bili na KPK, ste zdaj na pravosodnem ministrstvu. Tisti gospod Praprotnik pa je šel v upravo Ljubljanske banke, ki jo je preiskoval in nikoli nič našel. Namenoma seveda. In danes tam sedi. Lepo se imamo! Jaz tudi mislim, da ste mu lahko hvaležni in da lahko dobro sodelujete naprej. Ja, tako bo že v redu.

Ampak bistvo našega današnjega sporočila je – v čem? Mi smo želeli zelo jasno povedati in eni ste očitali, da nič se ne da dokazati, da nimamo nobenih dokazov in tako naprej. Ja, imamo! Imamo, Borivoja Rozmana, vrhovnega sodnika, ki je to povedal, pisno. Napisal je, da se to dogaja na Vrhovnem sodišču. Kaj še imamo? Imamo spisek s tistega dne, iz katerega je jasno razvidno, da je primer Patria ob 15.30 prišel gor. Tistega spisa ni več, je izginil, mrknil je, uničen je. Zakaj? Ja, saj vsak storilec sigurno uniči sledove za seboj. Ja, kako pa! Ga ni več tam. Je pa še na okrajnem sodišču. Namreč tam dela ena vpisničarka, nje se ne da kupiti za kakšno darilce, ampak ona dela pošteno. In ona ima kopijo dopisa, iz katerega je razvidno, da je ob 15.30 zadeva prišla 20. 6. in da je bila naknadno vstavljena v sistem, ki sem ga prej pokazal. In je bilo vnaprej dogovorjeno in določeno, da bo prišla zadeva h gospe Tratnikovi. To vedo vpisničarji, pravzaprav to ve glavna vpisničarka V. C. Oni dol spodaj niso kaj dosti krivi. Šefi ne vedo nič, tudi gospod Pogačnik ne ve nič, vsaj domnevam, tako je videti. Oni so pa čatoti, bi se jim reklo po vojaško, ki izpolnjujejo stvari, uradniki, ki pač delajo na ukaz višjih uradnikov. Potem pa se vse skupaj zaokroži na relaciji med gospo Tratnik, gospo Žalik in gospodom Maslešo in V. C. In vi dobite spisek, iz katerega pravite, da je vse v redu. Katastrofa.

Vi ste rekli še nekaj, da je gospod Marinko, generalni sekretar Vrhovnega sodišča, vse pojasnil. Ne vem, ja, on je udeležen v tej zadevi. Kako zdaj njega sprašujete za to zadevo? Saj on je udeleženec, on je skadroval V. C. in jo je pripeljal gor iz podna in jo je gor postavil za veliko večjo plačo. Zdaj v tem trenutku kadruje še drugo. Mogoče je že skadroval, ne vem, postopki tečejo te dni. In pogledajte, zdaj vi trdite, da je on zadovoljivo pojasnil. To je popolnoma isto, kot da imate pred seboj nekega roparja, ki je vlomil v trgovino, ima še vse polno marmelade gor in trdi, da ni marmelade kradel. Ja. In vi rečete, da je zadovoljivo pojasnil, da ni marmelade kradel. Ja, kje ste no?! Ne more tako

biti. Ne mora tako biti! Ampak tako je lahko. Saj tako lahko sistem funkcionira, saj tudi logično je, da sistem tako funkcionira, ker pač levi politični opciji to ustreza. Ta leva politična opcija je skadrovala leta 2010 predsednika, ki ga imamo. Ta leva politična opcija v podobi gospe iz SD, zjutraj sem govoril o njej, Beblerjeve, je povedala, kdo je lahko predsednik Vrhovnega sodišča. Tam je sedelo 29 poslancev SD na tisti strani in oni so povedali, da predsednik Vrhovnega sodišča ne more biti človek, ki zna tri tuje jezike, in jih govori aktivno, ima v sistemu Cobiss za nekaj plaht znanstvenoraziskovalnih in podobnih zadev, predsednik Državnega zbora dobro to pozna, pa vi tudi, verjamem. Ampak ker je bil v senatu, ki je sodil Pavlu Ruparju, pa ne more biti predsednik Vrhovnega sodišča. Ker je bil Rutar oproščen. Ne glede na to, kako je gospod Šorli glasoval, ker tega ne vemo, ker to je tajno. Lahko pa je predsednik Vrhovnega sodišča, človek, ki je dokazljivo – saj to je govoril sodnik Zobec, ki je pisal o tem, o tem so pisali nekateri drugi ljudje – sodeloval pri verifikaciji umorov, ki je vrgel pištolo na mizo, pa je rekel JLA bo tepihovala Slovenijo. Vidite, to je pa v redu. Ampak hkrati ta človek seveda služi levi politični opciji.

Če grem še na gospoda Zorčiča, ki je zjutraj lepo pojasnil to zadevo in gospa Murgel tudi, ko pravi, saj to je bilo odpravljeno, pa to je bilo odpravljeno. Sodni sistem je naštelan tako, da popravi vse svoje napake. Če pa slučajno v Sloveniji to ne uspe, pa tako ali tako imamo še Strasbourg. Torej je stanje idealno. Bravo! Ja, pa ni tako. Pa ni tako. Po tej logiki in po logiki gospoda Zorčiča, mislim, da sem prav povedal priimek, prej je govoril o tem, lahko leva politična opcija v sodelovanju s pravosodjem – tam ima dva možakarja, eden je tožilec, eden je vrhovni sodnik – pravzaprav naredi – kaj? Vse tisto, kar je opozicija ali vsaj tiste šefe opozicije, pač, kaj češ narediti, obtožiš ga nekega kaznivega dejanja, ga obsodiš, ga pošlješ na Dob, pa saj to bodo popravili ustavni sodniki. Če pa ne bodo oni, ki bodo spet kakšne volitve, kar je tudi možno, potem bo pa v Strasbourgu popravljeno. Vse je v redu, nobene težave ni v pravnem sistemu in sodnem sistemu Republike Slovenije. Ja, figo! Kaj pa volitve leta 2008? Kaj pa volitve leta 2011? Kaj pa volitve leta 2014? Kdaj bodo pa naslednje, pa ne vem. Ko pa ti ljudje iz opozicije, verjetno se bo kakšen krog še razširil, ne morejo aktivno, normalno in enakopravno sodelovati na volitvah. In sedaj vi trdite, da je v sodnem sistemu vse v redu. Ni vse v redu. Katastrofa je v sodnem sistemu. To ne funkcionira tako. Tudi drugi sistemi ne funkcionirajo tako. Delavec v Novem mestu v Revozu, ki bo naredil napake na tekočem traku, bo odpuščen. mogoče najprej opozorjen, pa malo plačo dol, potem pa bo odpuščen. Konec koncev smo tudi v zdravstvu prišli že tako daleč, da danes vendarle se izvaja neka odgovornost, bom rekel, pa tu in tam kakšen zdravnik pristane na sodišču in v zaporu. Ja, kaj pa v sodstvu? A v

sodstvu je pa dovoljeno karkoli? Očitno vi mislite, da je, ker sodni sistem vse popravi, če ne pa Strasbourg popravi. Ampak to ni res, v sodnem sistemu, ko se pa res nekaj hudega zgodi, kot se je sedaj s tisto odredbo o preiskavi v Državnem zboru, pa mimogrede, nekdo od, mislim, da je novinar Slovenski novic, mene in predsednika Državnega zbora označil za tista, ki sva proti preiskavam v Državnem zboru – mimogrede, predsednik jaz nisem, ker je pač zakon tak, kakršen je. In sedaj seveda situacija ne more biti drugačna. Potem pa tisti sodnik, ki je tam malo nekaj tvtal, sedaj je pa dal odpoved. Ja, saj kaj pa mislite, da se bo zgodilo z njim? Ali lahko trikrat ugibamo, pa bomo prvič ugotovili? Lahko tudi zapojemo kot pevski zbor, kaj bo postal. Odvetnik. Ja, kaj pa drugega?! In sedaj vi pravite, da je vse v redu v sodnem sistemu. Vse v redu. Imamo pa po drugi strani tožilko, ki pa je nekaj tam pri Baričevičih preveč "palamudila", pa je že v suspenzu. Poglejte, da zaključim oziroma da pripeljem to zadevo do konca. Naš namen je bil zelo jasen in naš cilj je bil zelo jasen. Na osnovi primera sodnika gospoda Borivoja Rozmana, na osnovi primera Patria, tukaj smo imeli dostop. Jasno, da smo tukaj imeli dostop do podatkov. Ampak te iste kršitve, kot so bile v zadevi Paria, so se v istem dnevu, to je 20. 6., zgodile tudi gospodu K. Ž. Ne smem povedati imena, kajne, boste rekli, da boste kakšno ovadbo podali. Gospodu L.Š., ista kršitev se mu je zgodila. Gospodu M. M., ista kršitev se mi je zgodila in T. S. Poslanci imate dostop do podatkov, dolžni ste jih varovati, novinarji tudi, kot veste. Iste kršitve so se na isti dan zgodile vsem tem ljudem, kot so se zgodile v zadevi Patria. In vi sedaj pravite, da je gospod Marinko vse pojasnil. Z rokami v marmeladi, kajne. Napačnega ste vprašali. Mi smo želeli – kaj? Mi smo želeli samo eno stvar: da Ministrstvo za pravosodje izvede nadzor. To je vse, kar smo želeli. Pa še ne samo to. Mi smo rekli: Državni zbor Republike Slovenije predlaga Vladi oziroma Ministrstvu za pravosodje, da izvede nadzor. Samo to smo rekli. Ali je to, povejte mi, kakšno posilstvo nad sodno vejo oblasti? Ni ne. Potem je Zakonodajna služba povedala in je rekla, da ne morejo direktno narediti tega nadzora, ker nimajo tega pooblastila, lahko samo nižje, ne pa Vrhovno sodišče. Potem bi bilo pa logično, državni sekretar, da pridete z zakonom in si to pooblastilo uzakonite. Uzakonite! Ne, da boste nadzirali delo Vrhovnega sodišča, ampak poslovanje s spisi. Vendar vsemu ste rekli ne. Se vidimo naslednjič. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ne. Hvala.

Na podlagi tega zaključujem splošno razpravo o predlogu priporočila. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. 12. 2009

Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloga priporočila končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 17.50.

(Seja je bila prekinjena ob 17.18. in se je nadaljevala ob 17.50.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o dohodnini po nujnem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti 1.

(Za je glasovalo 71.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb po nujnem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti nihče.

(Za je glasovalo 56.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o cestninjenju v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmaje v dne 24. 3. 2015.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združene levice k 2. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 7, proti 65.

(Za je glasovalo 7.) (Proti 65.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 13. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 16.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 41. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 46. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 49. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Zvonko Lah, pardon, gospod Ljubo Žnidar. Se opravičujem.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala, spoštovani predsedujoči.

V Slovenski demokratični stranki bomo naš amandma k 49. členu seveda podprli. Tudi sugestija s strani gospodarstva, iz Gospodarske zbornice, Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije smo dobili sugestijo, da so kazni za slovenske prevoznike nesorazmerno občutno previsoke, tudi glede na standard, kakršnega imamo v Republiki Sloveniji, in tudi v primerjavi s sosednjimi državami Republike Slovenije. Tako da v Slovenski demokratični stranki absolutno smo za globe prekrškarjev, vendar naj bodo višine glob primerne in sorazmerne tako s prekrškom kot tudi v primerjavi z ostalimi sosednjimi državami.

Predlagamo, da podprete znižanje kazni za prevoznike v cestnem prometu za 20 %.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Torej odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 49. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 46.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 50. členu. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Ravno tako v 50. členu kot tudi v predhodnem predlagamo znižanje kazni za 20 % za pravne osebe, ki dejansko naredijo prekrške v zvezi s cestninskimi uporabniki, recimo, z napačnim vstopom v cestninsko cono. Skratka, gre za prekrške, ki so manjše pomembnosti, ravno tako je višina teh prekrškov nekako nesorazmerna z ostalimi primerljivimi sosedami, to se pravi z državami naših sosedov, in ravno tako so tudi nesorazmerno visoke glede na standard in tudi stanje gospodarstva v Republiki Slovenije.

Predlagamo, da se te kazni za uporabnike prometnih naprav znižajo za 20%.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Torej odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 50. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 48.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaji. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopoljenega predloga zakona, je predlagatelj predloga zakona že v uvodni obrazložitvi predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona. Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 16.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v petek, 27. 3. 2015, po končnem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerem bodo vključeni sprejeti amandmaji in člani, h katerim so bili amandmaji sprejeti. Amandmaje k tem členom lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.

Prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih po rednem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI POROŠTVENE POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN EVROPSKO INVESTICIJSKO BANKO, EKO SKLAD III.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni.

Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaja na seji zboru ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO ČRNE GORE O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v petek, 27. 3. 2015, ob 10. uri.

Članice in člane Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide obveščam, da se bo 10. nujna seja odbora začela čez 15 minut v veliki dvorani na Tomšičevi, to je ob 18.20.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 25. MARCA 2015 OB 18.07 IN SE JE NADALJEVALA 27. MARCA 2015 OB 10. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 6. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Eva Irgl, gospa Janja Sluga, mag. Tanja Cink, mag. Margareta Guček Zakošek od 14. do 19. ure, mag. Klavdija Markež, gospa Iva Dimic, gospa Suzana Lep Šimenko, gospod Marko Ferluga od 15. do 18. ure, gospod Janez Janša, gospod Jani Möderndorfer, dr. Matej T. Vatovec od 12. ure dalje, gospod Roberto Battelli, gospod Žan Mahnič, mag. Matej Tonin od 16. do 20. ure, gospod Franc Jurša od 16. ure dalje in gospod Luka Mesec od 16. ure dalje.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Preden preidemo na 14. točko dnevnega reda, bi želel spomniti, da v nedeljo, 29. marca, mineva 25 let od sprejema Zakona o himni Republike Slovenije. Zato mi dovolite, da ob tej priložnosti spregovorim nekaj besed.

DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani predstavniki Vlade, cenjeni kolegice in kolegi poslanci, spoštovani gostje, državljanke in državljani!

29. marca leta 1990 je tedanja Skupščina Republike Slovenije sprejela Zakon o himni Republike Slovenije, s čimer je besedilo himne postala 7. kitica Prešernove Zdravljice na melodijo glasbenega pedagoga in skladatelja Stanka Premrla. Čeprav se danes spominjamo šele, če smem tako reči, 25- obletnice sprejetja zakona, ki je Zdravljico ustoličil kot enega osrednjih nacionalnih in kasneje državnih simbolov, pa je zgodovina naše himne, torej zgodovina njenega nastajanja in uveljavljanja kot enega od treh osrednji narodno identifikacijskih simbolov, dolga in pestra, podobno, kot je bila dolga in pestra pot do naše samostojnosti.

Prešernova Zdravljica je nastala v času daleč pred nastankom slovenske države. Pa vendar je bila ta, še danes aktualna narodnopolitična pesem od svojega nastanka dalje nenadomestljivo povezana s slovenskim narodom in njegovimi prelomnimi zgodovinski trenutki. Lahko bi celo rekli, da je skupaj z narodom zorela. Preroški in svetovljanski poet France Prešeren jo je ustvaril le nekaj let pred izbruhom marčne revolucije; revolucije, ki je imela za nas Slovence dolgoročne posledice. V njej je zatorej že moč čutiti pomladnega duha

narodov, ki se je kot ogenj širil po tedanjem cesarstvu. Zaradi besedila, ki je bilo še zlasti v tistem obdobju daleč pred svojim časom in predstavlja svojevrsten slavospev svobodi, bratstvu, enakopravnosti ter mirnemu sožitju med narodi, pa je Zdravljico za svojo vzelo tudi narodno gibanje za Zedinjeno Slovenijo. Uglasbitev, za katero je zaslužen Stanko Premrl, je bila prvič javno izvedena leta 1917, torej prav v letu, ko je bila v dunajskem parlamentu simbolično prebrana znamenita Majniška deklaracija. V času druge svetovne vojne je navdihovala narodnoosvobodilni boj, ob slovenskem osamosvajanju konec 80. let pa je kot himna spontano dobila svoje mesto tudi v slovenski republiški ustavi, s čimer je bila funkcija, ki jo je ta pesem opravljala vse od druge svetovne vojne dalje, pravzaprav le formalno potrjena.

Spoštovani! Obžalujem, da se v zadnjih letih kopja lomijo glede besedila himne, namesto da bi bili ponosni, da imamo himno, ki presega ozke nacionalne okvire, da se njeno besedilo dviguje nad povečevanjem enega naroda in ene države ter namesto slednjega prenaša temeljne in univerzalne ter nikoli preživete ideje miru in medsebojnega sodelovanja, se vrstijo neplodni in nepotrebni ideološki prepiri o tem, katero je bolj in katero manj primerno besedilo. Oda naši domovini, pesem, ki naj bi nas povezovala in združevala, nas namesto tega razdeljuje in to ni dobro. Kot celota ima Zdravljico nedvomno več pomembnih sporočil, verjamem pa, da je njeno osrednje sporočilo prav njen brezčasen in vedno aktualen poziv k narodoljubju, svobodoljubju, prijateljstvu, strpnosti, miru in sožitju med narodi – majhnimi in velikim; torej poziv k spoštovanju temeljnih vrednot, ki so tudi dobrih 170 let po njenem nastanku še vedno aktualne, hkrati pa marsikje žal še vedno neuresničene.

Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi poslanci, spoštovane državljanke in državljani! Slovenska himna praznuje 25 let. Bodimo nanjo ponosni, vzemimo si k srcu njene dobrohotne, spravljive in domoljubne besede in jih v dobro vseh nas spravimo v življenje.

Zahvaljujem se vam za pozornost ter vas vabim, da prisluhnemo slovenski himni v izvedbi Otroškega pevskega zbora Osnovne šole Trnovo pod vodstvom gospe Bojane Glatz.

/Slovenska himna Zdravljica v izvedbi Otroškega pevskega zbora Osnovne šole Trnovo pod vodstvom gospe Bojane Glatz./

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Otroškemu pevskega zboru se najlepše zahvaljujem za sodelovanje.
/aplavz/

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA,**
TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA

KANDIDATKE ZA MINISTRICO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT.

Predsednik Vlade dr. Miro Cerar je 16. marca 2015 Državnemu zboru predlagal, da za ministrico za izobraževanje, znanost in šport imenuje mag. Klavdijo Markež.

Besedo dajem predsedniku Vlade dr. Miru Cerarju za dopolnilno obrazložitev predloga.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da najprej povem, da mi je danes v izredno veselje in čast, da sem lahko skupaj z vlado prisoten na tem svečanem dogodku, ko proslavljamo 25. obletnico naše himne. Mislim, da imamo odlično himno, nanjo moramo biti ponosni, in upam, da se bo tudi v prihodnje čim večkrat slišala tako doma kot po svetu.

Sicer pa veste, da sem danes tukaj zato, da utemeljim svoj predlog glede kandidatke za novo ministrico za izobraževanje, znanost in šport. Danes boste odločali o tej kandidatkini in, kot veste, sem na to odgovorno mesto predlagal mag. Klavdijo Markež, dosedanjo poslanko, ki jo že vsi dobro poznate.

Klavdija Markež je diplomirana ekonomistka in magistrica znanosti s področja državnih in evropskih ved. Svoje znanje je nadgradila s pedagoško-andragoško izobrazbo in s strokovnim izpitom na področju vzgoje in izobraževanja. Svoje bogate izkušnje je pridobila v okviru Ljudske univerze Ptuj, kjer je opravljala različna dela od strokovne sodelavke, organizatorke izobraževanja in predavateljice v srednješolskih izobraževalnih programih do predavateljice v višješolskih izobraževalnih programih. Med letoma 2004 in 2014 ji je bilo zaupano tudi mesto direktorice javnega zavoda Ljudska univerza Ptuj, kar je očiten dokaz, da je bilo njeno dotedanje delo v zavodu prepoznano kot dobro in odgovorno.

Tako si je pridobila tudi neposredne izkušnje s področja organizacije dela, menedžmenta, poslovnih financ in črpanja evropskih sredstev. Ko je bila med leti 2008 in 2012 predsednica Zveze ljudskih univerz Slovenije, je bila njena najpomembnejša naloga strokovno zastopanje zveze in povezovanje organizacij na nacionalni ravni. Uspešno in učinkovito se je zavzemala za odpravo birokratskih ovir, za urejeno financiranje področja izobraževanja odraslih ter za sistemsko umestitev področja izobraževanja odraslih. Pri svojem delu je sodelovala z resornimi ministri in drugimi razvojnimi organizacijami in institucijami. V letu 2014 je pred izvolitvijo za poslanko zapustila javni sektor in se odločila za prehod v gospodarstvo. Ob tem se je zavzemala za pilotno izvedbo vajeništva in drugih pomembnih razvojnih aktivnosti, ki bi na dolgi rok pripomogle k zapolnitvi vrzeli med gospodarstvom in šolskim sistemom v Republiki Sloveniji. Četudi za kratek čas, saj je bila izvoljena za poslanko Državnega zbora, je tudi

ta izkušnja dodana vrednost k njenim kompetencam za vodenje tega resorja.

Kandidatka se vam je že predstavila na matičnem delovnem telesu, kjer ste se lahko podrobneje seznanili z njenimi stališči in usmeritvami, ki jim bo sledila pri svojem delu ministrice. Ena od njenih priorit, in to se mi zdi zelo pomembno, je potreba po dialogu z vsemi deležniki v vzgojno-izobraževalnem sistemu in na področju športa. Sama je izpostavila, da ni oseba, ki bi odločitve sprejemala brez premisleka in dialoga.

Menim, da je življenjska pot mag. Klavdije Markež pokazatelj, da gre za ustrezno kandidatko za ta pomemben resor v naši vladi. Verjamem, da bo sledila in na svojem področju dopolnjevala politike te vlade, zato vas pozivam, da podprete njeno imenovanje za ministrico za izobraževanje, znanost in šport. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsedniku Vlade se zahvaljujem za dopolnilno obrazložitev.

V skladu z 230. členom Poslovnika Državnega zbora se je kandidatka predstavila Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino ter odgovarjala na vprašanja članic in članov odbora. Mnenje odbora ste prejeli. Iz njega izhaja, da je bila predstavitev predlagane kandidatke ustrezna.

Poročilo odbora bo predstavila predsednica mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB):
Hvala lepa. Spoštovani!

Gospa mag. Klavdija Markež, ki je predlagana za ministrico za izobraževanje, znanost in šport, se je na 10. nujni seji dne 23. marca 2015 predstavila članicam in članom Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino in odgovarjala na njihova vprašanja.

Predlagana kandidatka za ministrico je v uvodni predstavitvi predstavila svoje preteklo delo in nekatere poglede na področje, ki naj bi ga vodila v prihodnje, ter izpostavila prioritete, kot so: pomembnost dialoga z vsemi deležniki, krepitev kakovosti izobraževanja na vseh ravneh vzgojno-izobraževalnega sistema, ustrezno zagotavljanje možnosti prehodov in vzpostavitev modelov kakovosti, sodelovanje z gospodarstvom in odzivnost izobraževalnega sistema na potrebe trga dela, vključevanje inovativnega načina razmišljanja v celoten proces izobraževanja, preoblikovanje kurikula osnovnih in srednjih šol, zagotavljanje pogojev za krepitev profesionalnega razvoja strokovnih delavcev, povečanje učinkovitosti vodenja in upravljanja šol, izvajanje celovite jezikovne politike, medresorsko povezovanje in proaktivno sodelovanje, razvoj inkluzivne vzgoje v izobraževalnem sistemu in zavzemanje za enake možnosti izobraževanja, in to ne glede na socialni status, narodno pripadnost ali pa versko opredelitev.

Ministrska kandidatka se je v svoji predstavitvi zavzela tudi za razvoj področja dela otrok s posebnimi potrebami, saj so potrebne določene sistemske rešitve: sistem ureditve financiranja in sprejetje Zakona o visokem šolstvu, uvedba učinkovitega in enotnega sistema upravljanja na področju raziskovalne dejavnosti, večja avtonomnost, odgovornost in kakovost institucij ter operacionalizacija ukrepov raziskovalne dejavnosti v skladu z resolucijo, uvajanje modelov vajeništva in tudi za učinkovitost črpanja evropskih sredstev.

Razpravljavke in razpravljavci so po predstavitvi kandidatke za ministrico želeli podrobnejše odgovore na nekatera vprašanja. Kandidatka je odgovorila na zastavljena vprašanja ter prisotne na seji odbora seznanila s svojimi stališči, pogledi in mnenji. Podrobnejša predstavitev kandidatke, vprašanja prisotnih na odboru in odgovori kandidatke so razvidni iz magnetograma seje odbora.

Po končani predstavitvi je odbor z 10 glasovi za in 4 glasovi proti sprejel mnenje, da je predstavitev predlagane kandidatke mag. Klavdije Markež ustrezna. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovani, spoštovane! Hvala za besedo, gospod predsednik. Ministrski zbor, kolegi, kolegice!

Minister je v prvi vrsti politik, torej politični funkcionar. Zelo zaželeno pa je, da ima poleg delovne oziroma strokovne izkušnje s področja, ki ga bo usmerjal. Kajti preko strokovnega delovanja ministrstva, ki ga usmerjajo in tudi soustvarjajo predvsem ožji člani kabineta ministra, direktorji direktoriatov in vodje organov, se na koncu kaže tudi politična agenda, predvsem pa politična uspešnost posameznega ministra. Kandidatka za ministrico za izobraževanje, znanost in šport je v vseh segmentih dokaj nepopisan list. Zato smo imeli za kandidatko za ministrico poslanci SDS na hearingu veliko vprašanj, dobili pa bore malo odgovorov.

Politične izkušnje: kandidatka je dobrega pol leta poslanka, predsednik Vlade Miro Cerar je ob predstavitvi dejal, da je zelo pridna poslanka. Pregled pokaže, da je poslanka tu pa tam se res oglasila, na skupaj 9 nujnih in 7 rednih sejah odbora za izobraževanje pa se je oglasila natanko enkrat. Morda je pridna, zgovorna pa zaenkrat še ni, vsaj na področju, ki mu bo verjetno od danes naprej poveljevala – dokaj slaba popotnica. Na hearingu smo slišali, da drugih političnih izkušenj nima niti z lokalnega nivoja. V pol leta ni kandidatka napisala nobenega zakona, nobenega amandmaja, ampak od jutri bo zadeva drugačna. Gospa kandidatka oziroma verjetno bodoča ministrica

bo z ekipo ministrstva pripravljala zakone, amandmaje in vse to zagovarjala oziroma na drugi strani bila nosilka nasprotovanja zakonov opozicije in bo iskala alibije, zakaj zakoni opozicije niso dobri. Verjetno bo prvi razlog to, da niso sistemski. Obrazložitev tega pa bo, seveda, da ministrstvo že pripravlja sistemske rešitve. Če je kandidatka skoraj nepopisan politični list, smo upali, da jo bodo poleg nasmeška iz političnih dvobojev reševala strokovna znanja, kajti govorimo o ministrici, ki bo dajala tempo področjem, kot so predšolska vzgoja, osnovne šole, srednje šole, fakultete, univerze, znanost, razvoj, informacijska družba, izobraževanje odraslih, šport, mladina in še verjetno kaj vmes in kaj zraven. Pa ima kandidatka izkušnje le iz enega segmenta, vodenje Ljudske univerze Ptuj v letih 2004–2014 kot direktorica, pa še to je v medijih slišati namige in podatke, da je šlo za sporen odhod, ki naj bi bil povezan z določenimi finančnimi in upravljavskimi spornimi odločitvami. In seveda da je bila kandidatka v letih 2008–2012 predsednica Zveze ljudskih univerz Slovenije, kjer pa je šlo za petinsko zaposlitev. V SDS smo upali, da je bila kandidatka strokovno in politično angažirana vsaj v lokalnem območju, pa se tudi na direktno tovrstno vprašanje na hearingu kandidatka ni pohvalila s tovrstnimi izkušnjami. Škoda, gre očitno za slabo popotnico. Ker če kandidatka misli, da so malo bolj neugodna vprašanja opozicijskih poslancev nekaj najhujšega, ji v Poslanski skupini SDS predlagamo in dobronamerno svetujemo, da naj se v primeru, če želi na vseh področjih, ki jih bo pokrivala, karkoli spremeniti oziroma želi kje pustiti svoje pečat, temeljito pripravi, ker dela, a tudi tistih udarcev pod pasom ne bo manjkalo. Vsi vemo, proračun je čedalje bolj prazen, sindikati bodo verjetno na nogah, mladi bodo hoteli več, športniki prav tako, znanost in razvoj sta po letu 2009 vsako leto bolj prikrajšana in bodo želeli več sredstev, vsi ostali deležniki bodo hoteli rešitve takoj in njim primerne. In odgovori v smislu, ki smo jih doživeli na hearingu, pozdravljam, bomo razpravljali, bomo povezovali, bom podpirala, se bom zavzemala, ne bom zanemarila, si bom prizadevala, se bom pogovarjala, bom proučevala, se bom usklajevala, bom pregledovala, nikogar ne bodo prepričali, nikomur ne bodo prinesli rešitve. Morda le v primeru, če seveda ministrica ne želi ničesar spremeniti oziroma ničesar narediti, kar pa ste s temi besedami, gospa kandidatka, na žalost že delno nakazali, pa tudi z odgovorom, da je ekipa na ministrstvu dobra in da je ne boste menjali. No, če je ne boste menjali, se v medijih že pojavljajo prva imena menjav na posameznih mestih znotraj ministrstva. Če tu kandidatka za ministrico ne bo udarila z roko po mizi in zahtevala svoje rešitve, ji bodo ministrstvo vodili drugi: ali uradniki, ki poznajo sistem do obisti, ali kdo zunanji. Ministrica v odhodu vam verjetno ne bo v pomoč, ker odhaja v varno zavetje fakultete in avtorskih honorarjev.

V. d. minister in hkrati predsednik Vlade pa je cirka isti kaliber: avtorski honorarji, potem pa se zanimanje za področje ministrstva konča.

V Poslanski skupini SDS upamo, da si je kandidatka v tem času vsaj natančno pogledala spletno strani ministrstva, ki ga bo vodila: od zapisanih prioritet ministrstva do vseh služb znotraj ministrstva in kje so potem še ravnatelji, dekani, učitelji, profesorji ter drugi deležniki. O teh deležnikih je bilo ogromno govora na hearingu – povezovali, sodelovali itn. Saj veste, potem so tukaj še sindikati, študentje, športniki, mladi. Skratka, dela na različnih interesov več kot preveč.

Spoštovana kandidatka, ogromen strokovni, predvsem pa politični preskok vas čaka. Ker se bo kmalu pozabilo, da niste doktor znanosti, čeprav tudi v SDS ne vidimo nekih ovir, da nekdo brez doktorata ne bi bil sposoben opravljati izvršilne funkcije. Še več, za to vlado imamo včasih občutek, da je doktorski naziv prej slabost kot pa prednost. Na drugi strani pa tudi dejstvo, da novinarji že več kot deset dni čakajo odgovor kandidatke, zakaj njene magistrske naloge ni najti v sistemu COBISS. Štiri dni po hearingu, kot nam je dana objuba, da dobimo odgovor, tega še vedno ni. Morda je le slab piar, morda pa je v ozadju spet kakšen zaplet s kakšno magistrsko nalogo in se seveda čaka, da se na zadevo pozabi ali da bo kdo zastavil svoj ugled in kandidatko rešil, da ni nič spornega. To smo že videli tudi v prejšnjem mandatu. Skratka, v SDS upamo, da se ta zadeva glede objave magistrske naloge reši.

V Poslanski skupini SDS smo v petih urah hearinga komaj slišali kakšen konkreten komentar. Konkretnih obljub, kot že rečeno, in zavez v smislu to in to bomo takrat in takrat tako in tako rešili, pa na žalost nismo dočakali. Na hearingu nas je morda veselilo dejstvo, da zasebnega šolstva pa ministrica le ne želi dokončno uničiti oziroma ga pokopati, kar so nekateri drugi govorili, čeprav sama ni odgovorila, kako bo uredila zadeve glede odločbe glede Ustavnega sodišča, ki govori o 100-odstotnem financiranju osnovnih šol. Pa tudi glede Zakona o visokem šolstvu se ni moglo odločiti za nobenega izmed predlaganih konceptov, kaj šele, da bi konkretno odgovorila, ali bo k Zakonu o visokem šolstvu vključila tudi raziskovalno dejavnost. No, na žalost pa je kandidatka pri vprašanju glede domovinske zavesti in vzgoje dejala, da v oblačenju otrok v pionirčke ne vidi nič slabega, ker če gre za domovinsko tematiko, je to dovoljeno. Nerazumljivo in na žalost škodljivo. V SDS upamo, da bo naslednji ministričin odgovor s tega področja malo drugačen.

S področja športa in mladine so bili odgovori v smislu, kako je fino, da imamo šport in vrhunske športnike in seveda, da je treba mlade podpirati, kar se lepo sliši, ampak nima nobenih učinkov v praksi. Kot da je zadeva rešena oziroma pospravljena v predal do konca mandata. No, seveda razen če vas bomo

ponovno vprašali glede stališča točenja alkohola na športnih prireditvah, kjer je kandidatka odgovorila, da nima tolerance do točenja alkohola in da ne vidi nobene potrebe po točenju alkoholnih pijač na športnih prireditvah. Rekla je, citiram: "Zagovarjam priporočila Svetovne zdravstvene organizacije pa tudi moja čista življenjska filozofija je, da lahko fantastično uživamo na športnih prireditvah, tekmah tudi brez tega, da konzumiramo določene količine alkohola." Čez pol ure pa so po svetu že zaokrožile slike, ko kandidatka za ministrico, verjetno na največji športni prireditvi v Sloveniji, drži kozarec piva v rokah. Slab piar, trenutek slabosti ali pa lahko nadaljujemo nadaljevanje klasične politike te vlade, kjer so eno besede, drugo pa dejanja.

Spoštovana kandidatka, če nas kje poslušate, morda sem bil v kakšnem stavku v stališču Poslanske skupine SDS tudi malo grob, a bilo je mišljeno dobronamerno, kajti če vas zatrese kak stavek poslancev opozicije, ne veste, kaj vas čaka v vsakodnevnih borbah z ostalimi deležniki na vašem resorju. Mi vam povemo na glas, javno in v obraz. Ring, v katerega stopate, bo dosti bolj trd, krut in zahrbtn, zato bo včasih treba tudi umakniti nasmešek, imeti pri sebi tudi boksarske rokavice, izbrati in poslušati prave svetovalce in sodelavce, pripravljati življenjske ukrepe in jih tudi na koncu izvrševati; torej se odločiti, dati zadevam imena in datume uresničitve. V naši skrbi za boljši položaj vseh deležnikov na področju, ki ga bo ministrica pokrivala, smo v SDS ministrici pripravljene prisluhniti glede njenih predlogov. Dobre predloge podpreti, slabe pa jasno in glasno kritizirati.

Spoštovana ministrica, srečno!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Res sem v opoziciji in ne bom branil kandidatke za ministrico, lahko pa rečem, da sem v baru parlamenta že s dve tretjine SDS spil kakšno pivo pa tudi kako drugo pijačo in če bi jih slikal, bi jih lahko tudi nabijal, pa jih ne bom. Kultura pitja je pa seveda nekaj, s čimer se moramo v Sloveniji začeti ukvarjati. Alkohol je problem, je družbeno sprejeta droga pri nas. Povzroči dosti več gorja kot tisti včerajšnji zakon, ampak to je mislim tako, pod pasom. Sorry. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tega ne morem šteti kot postopkovno, zato prosim, da drugič postopkovno uporabljate za postopkovno. Hkrati pa, kar se vsebine tiče, jemljemo to na znanje.

Besedo dajem Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Gospod Primož Hainz ima besedo.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Spoštovani predsednik in ministrski zbor, kolegice in kolegi! Dovolite, da preberem stališče Poslanske skupine Desus glede kandidatke za ministrico za izobraževanje, znanost in šport Vlade Republike Slovenije.

Danes je pred nami kandidatka, naša kolegica, parlamentarka mag. Klavdija Markež. Kandidatka se nam je uspešno predstavila na seji matičnega delovnega telesa, njeno delo in razmišljanje pa smo imeli možnost spoznati tudi v času, ko je bila poslanka, zato je naša odločitev pravzaprav lahka. Kandidatko bomo podprli.

V Poslanski skupini Desus nas predvsem zanima, kako kandidatka gleda na vseživljenjsko učenje, ki je hkrati tudi eno izmed temeljnih načel politike Evropske unije. Strategija Evropa 2020 izobraževanje postavlja med ključne vzvode za zagotavljanje tako imenovane pametne rasti enega od treh ključnih ciljev same strategije. Živimo v času vseživljenjskega učenja, Slovenija že ima svojo strategijo, gre pa za njeno popolno izvajanje.

To vprašanje smo ministrici zastavili tudi na ponedeljkovem hearingu in veseli nas, da kandidatka to področje dobro pozna. Naj omenim, da se nam zdi zelo razveseljiva kandidatčina naklonjenost do medgeneracijskega sodelovanja, posebej v smislu prenosa znanja med generacijami in podpiranja pobud o medgeneracijskih centrih, ki bi naj nastali na podlagi razvojnih sredstev. Tudi v novi finančni perspektivi je omenjena nadgradnja centrov vseživljenjskega učenja, ki bi ljudem ponudili možnosti brezplačnega izobraževanja, kar odpira vrata vsem, tudi upokojencem z nizkimi pokojninami. Obenem pa je pomemben tudi prenos znanja in premagovanje razlik med generacijami, kar pomeni, da se lahko mladi marsikaj naučijo od starejših in obratno. Starejši imajo številna pomembna znanja, ki jih mladi potrebujejo, in tega ne gre zanemariti. Ena takšnih drobnih praks je primer projekta Simbioza.

Dotaknil bi se tudi osnovnega in srednjega šolstva. V Poslanski skupini Desus namreč menimo, da je v slovenskem izobraževalnem sistemu, predvsem v osnovnih in srednjih šolah prevelik poudarek kvantiteti pouka in premalo kvaliteti. Tako so otroci preobremenjeni, poglobljenega znanja pa žal ne dobijo, ker preveč obširni kurikulum tega ne omogoča. Vsi menimo, da morajo naši otroci dobiti čim večji nabor znanja, a učencem in učiteljem prepogosto zmanjka časa za razmišljanje, za razlago, predvsem pa za razglabljanje in filozofijo posameznega predmeta. Upamo, da bo gospa mag. Markež v svojem mandatu ugriznila tudi v to kislno jabolko.

Znanost mora v vseh pogledih služiti človeku kot posamezniku in tudi družbi kot celoti. Vsaka država skrbi za svoj napredek in s tem prispeva k napredku v svetovnem merilu. Glede na resna opozorila o razmerah na

področju znanstveno-raziskovalne sfere, ki zadevajo finančno podhranjenost, ne najboljši oziroma ne zadosti učinkovit izplen evropskih sredstev in odhajanje uspešnih raziskovalcev v tujino, pa v Poslanski skupini Desus menimo, da je nujno hitro, vendar tudi premišljeno ukrepanje na tem področju, tako da v naši državi dobimo dobro zastavljeno strategijo razvoja znanosti in raziskovanja. Nenehno odhranjanje pomena znanosti in raziskovanja na obrobje lahko pripelje do resnih posledic našega družbenega razvoja, zato smo v Poslanski skupini Desus prepričani, da učinkovit, strateško umeščen, odziven in odprt raziskovalni in inovativni sistem ter družbena promocija znanosti več kot nujna in prioritarna naloga. Ni pa lahek resor, ki ga kandidatka za ministrico prevzema v tem času, predvsem v tako imenovani luči afere s honorarji, ki jih razkrivajo nekatere anomalije v visokem šolstvu, zato v poslanski skupini računamo, da se bo bodoča ministrica nemudoma lotila priprave Zakona o visokem šolstvu, katerega različni osnutki so obležali nekje v predalih ministrstva.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport pokriva zelo široko področje od problemov otroškega varstva, univerze, znanosti in športa. Gre za enega najbolj pomembnih in izpostavljenih resorjev, za katerega ni nikoli dovolj finančnih virov.

Naj ponovim. Poslanska skupina Desus bo podprla mag. Klavdijo Markež za kandidatko za ministrico za izobraževanje, znanost in šport soglasno. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanj gošpod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovana ministrska ekipa, kolegice in kolegi, spoštovana javnost!

Vsak otrok je najpomembnejši. V družbi obče sprejeto dejstvo Socialni demokrati povzemamo kot osnovno načelo našega programa na področju vzgoje in izobraževanja. Vsakomur, ne glede na socialni položaj družine ali okolja, iz katerega izhaja, smo dolžni zagotoviti pogoje, da v popolnosti razvije vse svoje potenciale. Socialni demokrati posebej pri tem opozarjamo na nujnost zagotavljanja vključenosti otrok iz manj spodbudnih, družbenih in družinskih razmerij, deprivilegiranih skupin, otrok s posebnimi potrebami. Po našem prepričanju je pogoje treba zagotavljati v okviru dostopnega, vključujočega, kakovostnega javnega šolstva. Ne nazadnje to veleva tudi 2. člen Ustave Republike Slovenije, ko le-to opredeljuje kot socialno državo.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov izražamo podporo vsakomur, ki deluje v okviru navedenega izhodiščnega koncepta. Ocenjujemo, da je kandidatka za ministrico mag. Klavdija Markež na predstavitvi na odboru v pretežni meri izražala stališče, ki je

nam relativno blizu. Za politiko tako značilni razkorak med izrekanjem na deklarativni ravni in prelivanjem izrečenega v življenje pa narekuje previdnost, ki nam napovedi neomajne podpore ne omogoča. Kandidatki tako napovedujemo pripravljenost za konstruktivno sodelovanje, v katerem pa pričakujemo tudi dojemljivost za predloge in pobude Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Kandidatko takoj po prisegi čakajo nekateri pomembni izzivi. V želji, da bo soočenje z njimi nekoliko lažje in v dobrobit našega prihodnjega sodelovanja kandidatki v nadaljevanju sporočamo nekaj dobronamernih nasvetov. Prvi preizkus trdnosti izrečenih stališč, o katerih konsenza politične javnosti ne bo mogoče doseči, je že na dnevnem redu Državnega zbora. V prihodnjih tednih in mesecih bomo namreč odločali o statusu šolstva na Slovenskem. Zagovorniki sprememb, opogumljeni z odločbo peterice sodnikov Ustavnega sodišča, so predložili predlog za postopno odmiranje javnega osnovnega šolstva. Socialni demokrati pričakujemo, da se bo kandidatka kot ministrica odločno zoperstavila ideološko-političnemu orkanu, ki s svojo silovitostjo maje temelje socialne države. V podporo ji v roke zato polagamo najmočnejše orožje – predlog dopolnitve ustave. Socialni demokrati smo skupaj s somišljeniki v zavzemanju za ohranitev kakovostnega in dostopnega osnovnošolskega izobraževanja vložili v obravnavo v Državnem zboru. Nedvoumen, na ustavi temelječ izraz prvenstvene skrbi za javno šolstvo, ki je do nedavnega uživalo tudi ustanosodno podporo, je nujen pogoj za to, da vsakomur omogočimo izobraževanje v neobremenjenem okolju, zavezanemu h kakovosti in dostopnosti. Javno šolstvo mora ohranjati položaj edine oblike osnovnošolskega izobraževanja, ki ima ustavnopravno zaščito. Predlog ustavne dopolnitve daje jamstvo, da se zasebne oblike osnovnošolskega izobraževanja ne bodo razbohotile na račun odžiranja tkiva javnih osnovnošolskih šol. Zato ga je treba podpreti, v nasprotnem primeru bomo osnovnošolsko izobraževanje prepustili izbranim ideološkim, političnim in kapitalističnim plenilskim elitam, ki bodo zasledovali svoje ozke partikularne cilje. Take cilje so v preteklosti nekateri skušali uresničiti tudi na področju visokega šolstva. Spomnimo se le zgodb o podeljevanju koncesij nekaterih, med njimi so nekatere dobile epilog celo na sodišču. Od kandidatke zato pričakujemo, da bo sledila predpostavkam uresničevanja javnega interesa tudi v nadaljnjih postopkih priprave predloga zakona o visokem šolstvu.

Socialni demokrati ob tem opozarjamo na stališče zainteresirane javnosti, da naj kot izhodišče služi osnutek iz časa nekdanjega ministra Jerneja Pikala. Vodilo mora ostati: vsakomur zagotoviti brezplačnost visokošolskega izobraževanja vsaj enkrat,

kadarkoli v življenju, ter krepitev stabilnosti okolja za prosperiteto znanstvenoraziskovalne dejavnosti, za nedvoumno izraženo primarno skrbjo za javno. Delo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport zajema najpomembnejše in hkrati najbolj krhke podsisteme družbe, zato mora biti vsaka sprememba preiščena, strokovno utemeljena in usklajena med vsemi zainteresiranimi deležniki. Odločilnega pomena je predvidljivost, ki jo zagotavljajo strateški dokumenti, sprejeti v Državnem zboru v minulih obdobjih, kot so nacionalni programi na področju visokega šolstva, raziskav, inovacij, športa, izobraževanja odraslih in mladine. Zato od kandidatke pričakujemo posluš tako za veljavne predpise kot tudi za predloge in pripombe zainteresirane oziroma strokovne javnosti.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov od kandidate torej pričakujemo, da bo v Vladi krepila zavedanje, da je močna podpora sistemu vzgoje in izobraževanja edina prava priložnost za družbeno-gospodarski preboj Slovenije. Upamo, da bo v vladnih pogajanjih, zlasti o proračunskih dokumentih, uspešna pri zagotavljanju pomena vzgojno-izobraževalne ter znanstvenoraziskovalne dejavnosti za prihodnost te države.

Kandidatka za ministrica mag. Klavdija Markež uživa našo podporo. A to tudi zanjo, kot velja za vsakega drugega člana vladnega kabineta, ni brezpogojna, odvisno je namreč od njenega praktičnega izvajanja na deklarativni ravni izrečenih stališč. Verjamemo pa, da bo gospa mag. Klavdija Markež dobra ministrica, zato jo bomo Socialni demokrati soglasno podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Spoštovani predsednik, spoštovani ministrski zbor in spoštovane kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Združene levice Klavdije Markež, kandidate za mesto ministrice za izobraževanje, znanost in šport, ne bomo podprli. Iskreno je treba reči, da Klavdija Markež ni primerna kandidatka za ministrico za izobraževanje. Ni primerna z vidika razvoja javnega šolstva in raziskovanja, ne dvomimo pa, da bo primerna za izvrševanje nadaljnjih rezov in komercializacije predvsem visokega šolstva.

Njena predstavitev na Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino je razgalila nezadostno poznavanja področij in pogosto si nasprotujoča stališča glede ključnih vprašanj. Klavdija Markež si je kot eno od prioritete postavila razvoj strokovnega kadra. O tem očitno ni razmišljala kot poslanka, ko je podprla podaljšanje ZUJF, ki pa uveljavlja prepoved zaposlovanja in napredovanja v javnem sektorju. Prav tako ji je neznanka 1-odstotno letno zmanjševanje števila zaposlenih

po Zakonu o izvrševanju proračuna. Upajmo, da bo kot ministrica bolj seznanjena z zakonodajo in njenem učinku na šolski sistem. Tako ZUJF kot ZIPRS sta ključna za kadrovske težave v javnem sektorju, a po besedah kandidatke je v šolstvu kadrovska situacija zadovoljiva, saj jo menda varujejo normativi. Zakaj je sploh treba urejati kadrovski razvoj, če je za kadre že poskrbljeno z normativi? Očitno je, da kandidatka ne pozna in ne razume situacije v izobraževanju in znanosti.

Kandidatka zagovarja raziskovanje, pravi, da s področjem doktorskega študija še ni dovolj seznanjena, šolnin za doktorski študij pa ne namerava odpraviti. Študirali bodo torej še naprej samo tisti, ki lahko za to plačajo, ne pa tisti, ki bi bili tega sposobni. Hkrati pa je Markeževa kot poslanka podprla rebalans proračuna za 2015, ki je znižal sredstva za raziskovanje in mlade raziskovalce. S tem nima problema. Nasprotje med dejanji, podporo rezom, in besedami, zagovarjanjem pomena raziskovanja, pa je – dovolite mi rahel cinizem – očitno predpogoj za kandidaturu v Cerarjevo vlado. Kandidatka bo ohranila privilegije akademskih elit, ki jih tako dobro predstavlja njena predhodnica, in demokratični deficit univerze. S problemom izkoriščanja prekrnih, pogosto mladih akademikov sploh ni seznanjena, kljub temu da gre za enega temeljnih problemov univerzitetnega prostora.

Kandidatka močno zagovarja javno šolstvo. Pravi, da je kvaliteta javnega šolstva pomembna, a Klavdija Markež podpira tudi zasebno šolstvo, financirano z javnimi sredstvi. Seveda ne pozabi poudariti neoliberalne mantre o povezovanju z gospodarstvom. Pohvali se, da je s tem namenom zapustila službo v javnem sektorju in se podala v gospodarstvo.

Podrejanje izobraževanja in znanosti kapitalu se bo pod novo ministrico očitno nadaljevalo. Kako gre to skupaj z avtonomijo univerze, to ve samo ona sama. A očitno je, da niti ne prepozna tega temeljnega konflikta, prav z obrambo avtonomije univerze se pri nas in po svetu gibanja zaposlenih in študentov zoperstavlja pritiskom politike in trga po spreminjanju izobraževanja v podporni steber zasebnih gospodarskih interesov.

Vse to so le kaplje v morje protislovij in nelogičnosti, ki pričajo o neprimernosti kandidatke za mesto ministrice za izobraževanje, znanost in šport. Koalicija SMC, Desus in SD ter njihova vlada z Mirom Cerarjem na čelu s podporo kandidatki Klavdiji Markež dokazuje, da na področju izobraževanja, znanosti in športa želi ohraniti status quo. Da želi ohraniti privilegije akademskih elit, na drugi strani pa z varčevalnimi rezi stiskati učitelje, prekerne akademike in raziskovalce. Da želi nadaljevati s podrejanjem logiki trga in s tem še močnejše zmanjšati kvaliteto in dostopnost izobraževanja za vse ljudi, s tem pa popeljati Slovenijo še bolj na periferijo in še globlje v nerazvitost. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, ministricice in ministri, kandidatka za ministrico, kolegice in kolegi!

Področje dela Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport je zelo obširno. Redkim ministrom je uspelo uravnoteženo urediti vsa ta področja. Težko ocenjujem, kako uspešna bo naša današnja kandidatka, v tem stališču pa bom predstavila predvsem nekaj temeljnih pričakovanj krščanskih demokratov glede kandidatkinega prihodnjega dela.

Najprej naj izpostavim prvo in zelo pomembno nalogo – Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja oziroma njegov 86. člen. To boste morali najkasneje do konca tega leta popraviti v skladu z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije. To je namreč odločilo, da mora biti financiranje programa v zasebnih osnovnih šolah, ki izvajajo javnoveljavni osnovnošolski program, izenačeno z državnimi osnovnimi šolami. Trenutno stanje, ko večina prvih prejema le 85-odstotno sofinanciranje programa, druge pa 100-odstotno, je neustavno in krščanski demokrati smo na to opozarjali že dolgo časa. Bojimo pa se, da bodo nekateri ponovno poskušali izničiti to odločbo z različnimi obvodni. Upamo, da boste, če boste potrjeni, izpolnili odločbo Ustavnega sodišča. Kvalitetno zasebno šolstvo je samo dopolnitev, nadgradnja državnega šolstva in ponuja možnost izbire, nikakor pa ne ogroža dobrega sistema državnih šol.

Krščanski demokrati se ves čas, v skladu s svojim programom, trudimo, da bi se v šolske kurikulume osnovnih in srednjih šol ustrezno umestile vsebine iz novejših slovenske zgodovine. Upam, da boste bolj prisluhnili našim predlogom in uvideli, da je to nujno. Zgodovina samostojne Slovenije se velikokrat obravnava površno, obrobno, posledično pa Slovenci, žal tudi nekateri naši poslanci, premalo poznamo državne praznike, delovanje političnega sistema, državnih institucij, ne nazadnje pa se premalo zavedamo svojih državljanskih dolžnosti in pravic.

Prav tako se zavzemamo za uvedbo predmeta državljanstva in domovinska vzgoja ter etika v srednjih šolah. Srednješolci so namreč izpostavili, da takšen predmet manjka in da opažajo vedno večjo apatijo, ki se kaže v vedno nižji udeležbi na volitvah in v odsotnosti participacije mladih v javnem in političnem življenju.

Zakon o visokem šolstvu. Že minister prejšnje vlade dr. Pikalo ga je pripravil in dal v javno obravnavo, menjava vlade pa ga je zopet ustavila. Krščanski demokrati opozarjamo, da visokošolski učitelji in raziskovalci nimajo enakega statusa. Medtem ko imajo visokošolski učitelji redne plače, poleg tega smo slišali, da

nekateri poskrbijo za velike dodatne honorarje, morajo raziskovalci svoje delo prijavljati na projekte in hkrati delati celo na več projektih, da si lahko zagotovijo osnovno plačo. To pa počasi razgrajuje področje raziskovalne dejavnosti.

Spoštovana kandidatka! Od vas pričakujemo, da boste v najkrajšem času ponudili celovito rešitev teh problemov v dobro vseh deležnikov. Prav tako pričakujemo vizijo države na področju humanističnih ved, da bodo raziskovalci lahko na podlagi tega zastavili tudi svoje delo.

Krščanski demokrati menimo, da je ena bistvenih nalog ministricice, da zagotovi normalno delo svetov javnih izobraževalnih in vzgojnih zavodov. Preprečiti je treba rokohitrsko vpletanje dnevne politike, kar se žal prepogosto dogaja. Večkrat se je že zgodilo, da se v času volitev ravnatelj, celo na sam dan volitev, po hitrem postopku zamenjajo člani svetov zavodov, da bi se lahko potrdili ravnatelji določene politične opcije. Pri tem se z lahkoto spregleda mnenje kolektiva. To je zloraba, ki jo mora ministrica preprečiti.

Spoštovana gospa kandidatka Klavdija Markež, kolegice in kolegi! Poslanci Nove Slovenije - krščanskih demokratov ne bomo nasprotovali predlogu kandidatke za ministrico za izobraževanje, znanost in šport. Upamo, da bo kot ministrica znala upoštevati tudi mnenja učiteljev in vzgojiteljev, prav tako pa tudi staršev ter organizacij, ki zastopajo učence, dijake, študente in raziskovalce, na podlagi posvetovanj pa povleči prave poteze v dobro naše mladine. Ne želimo vnaprej soditi o vašem delu, čeprav nimate posebnih referenc za to pomembno funkcijo, upamo pa, da pod vašo taktirko naše šolstvo vsaj ne bo nazadovalo, ker naši mladi zaslužijo dobre šole, da bodo konkurenčni v zahtevnih časih.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Zavezništvo, zanj mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Hvala lepa. Spoštovani!

Danes razpravljamo in odločamo o predlogu predsednika Vlade dr. Mira Cerarja za novo ministrico za izobraževanje, znanost in šport. Kljub temu da kandidatka mag. Klavdija Markež kot poslanka že nekaj mesecev sedi med nami, pa poslanci Zavezništva ne moremo reči, da tako dobro poznamo njeno dosedanje delo, da bi lahko sodili o njeni ustreznosti za ministrico. Bolj pomembno se nam zato zdi, da poznamo njena stališča in poglede na področje, ki naj bi ga vodila v prihodnje.

Kandidatka za ministrico je na matičnem odboru v splošnem predstavila svoje poglede na izzive, s katerimi se bo srečevala na novem delovnem mestu in kljub temu da je izpostavila nekatere prioritete in poudarila, da bo njeno delo temeljilo na dialogu, smo prepričani, da bi morala določena stališča do številnih izzivov, ki čakajo

naše šolstvo, zavzeti bolj jasno. Med temi stališči je zagotovo vprašanje financiranja zasebnega in javnega šolstva. V Zavezništvu smo namreč prepričani, da moramo storiti vse, da preprečimo privatizacijo javnega šolstva. V Zavezništvu ne nasprotujemo omejenemu obsegu financiranja zasebnih osnovnih šol, ki izvajajo javnoveljavni izobraževalni program, saj bogatijo šolski prostor z drugačno pedagogiko ali pa staršem omogočajo, da se otroci šolajo v ustanovah z istim svetovnim nazorom, s katerim le-ti vzgajajo svoje otroke. Ne pristajamo pa na to, da bi zaradi slednjega osiromašili mrežo javnih osnovnih šol. Zasebne šole se lahko zato po našem mnenju sofinancirajo le v omejenem obsegu na način, kot to določa zakon. Prepričani smo, da se tako zagotovi enakopravnost in enakovrednost na nivoju državnega pristopa do izobraževanja sploh.

Kandidatka za ministrico je na zaslišanju med drugim na kratko omenila, da ne bo zanemarjala otrok, osnovnošolcev in dijakov s posebnimi potrebami. To nas vsekakor veseli, a pričakujemo še kaj več od te prijazne napovedi. Pričakujemo sistemske ukrepe, ki bodo celovito uredili problematiko otrok s posebnimi potrebami. Sklep, ki sta ga odbora Državnega zbora o tem sprejela ravno prejšnji teden, bo konec koncev deloma padel tudi na pleča nove ministrice, kajti sistemsko urejanje potreb otrok zajema tudi njihovo izobraževanje.

Prav tako pričakujemo, da bo gospa mag. Klavdija Markež kot nova ministrica našla primerne rešitve za probleme, zaradi katerih je sploh postala kandidatka za ministrico in ki so službe stali njene predhodnice. Vsi smo se namreč strinjali, da je treba težave na področju postranskih zaslužkov profesorjev reševati sistemsko, zato novo ministrico sedaj čaka pomembna naloga, da te sistemske ukrepe tudi izvede.

Veliko je takoj izvedljivih ukrepov, ki bi se jih lahko lotila nova ministrica in so za nas velikega pomena. Med njimi je problematika bralne pismenosti, pa profesionalni razvoj pedagoških delavcev in tudi projekt slovarja sodobnega slovenskega jezika in drugi. Ker na vsa ta in še številna druga odprta vprašanja med zaslišanjem nismo dobili odgovorov, pričakujemo, da bo nova ministrica odgovore nanje zagotovila v prvih mesecih svojega dela. Iskreno upamo, da bo uspela pričakovanja, ki jih imamo tisti, ki nam ni vseeno za šolarje, dijake in študente, tudi opravičiti. Zato ne bomo glasovali proti njenemu imenovanju, temveč se bomo glasovanja vzdržali. Tako ji dajemo priložnost, da si našo večjo podporo zagotovi s svojim delom. Morda si bo z dobrim delom in pravimi potezami v prihodnjih mesecih pridobila našo večjo podporo.

A koncu naj dodam še to. Na prvi seji Odbora za izobraževanje smo imeli zaslihanje kandidatke za ministrico. Prav tako tudi na deseti. Iskreno upam, da ne bomo zasliševali

tudi na naslednji okrogli, to je 20. seji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, zanjo dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani člani oziroma predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Funkcija ministra oziroma ministrice za izobraževanje, znanost in šport sodi med zelo odgovorne naloge izvršne veje oblasti, kajti pristojnosti tega resorja se nanašajo na zelo zahtevne vsebine, med katerimi omenjam zgolj izobraževalni sistem po celi vertikali, od vrtca do srednješolskega izobraževanja, visoko šolstvo, znanost in raziskovalno dejavnost ter športno področje. V okviru omenjenih področij, vsebinskem in formalnem smislu predvsem z vidika načina izvajanja dejavnosti lahko razčlenjujemo to materijo na nadaljnja podpodročja, podsisteme in druge vsebine. Hočem s tem predvsem poudariti, da v primeru imenovanja ministra oziroma ministrice tega resorja gre za izredno odgovorno nalogo.

Glede na zahtevnost in raznolikost tega resorja je lahko upravičeno vprašanje, kakšne strokovnosti in kompetentnosti naj bi imel kandidat oziroma kandidatka za njegovo vodenje. Ne dvomim v to, da je o tem poglobljeno razmišljal tudi sam premier, ko je v dokaj pereči situaciji zaradi dogodkov, ki so privedli do spremembe pri vodenju ministrstva, iskal kandidata oziroma kandidatko za omenjeno funkcijo. Enoznačnega odgovora na vprašanje o primernosti glede zasedbe te funkcije verjetno ni. Slišalo se je mnenje, da bi bil bolj primeren kdo od tistih, ki so vrhunski strokovnjaki na enem od področij, ki sodijo v pristojnost tako imenovanega šolskega ministrstva, kar je verjetno do določene mere tudi res. Obstaja pa tudi druga plat medalje; torej, ali ni primernejši kdo, ki ima neko splošno znanje o vseh omenjenih vsebinah in hkrati razpolaga s sposobnostmi upravljanja in vodenja javnih institucij ter ima izkušnje z vidika ravnanja z evropskimi in drugimi sredstvi.

Skratka, verjetno se do neke mere vsi strinjamo s spoznanjem, da idealnega kandidata skorajda ni mogoče najti, zato so lahko kvečjemu le manj dobri, dobri ali boljši. Seveda tudi to ni nobeno presenečenje, če je pri izbiri odločilna politična in strankarska pripadnost. Kljub vsem navedbam in dilemam tudi v naši poslanski skupini upamo, da je imel predsednik Vlade tokrat srečno roko pri izbiri. Kolikor sem uspel slediti odgovorom kandidatke gospe Markež na seji matičnega delovnega telesa, menim, da je bila njena vizija pri določenih vprašanjih jasna in sprejemljiva. Izpostavila je nekaj prioritete, ki so vsekakor na tem področju nujne in prave. Kljub težki finančni situaciji javnega sektorja se je zavzela za kontinuiteto nadgradnje sistema osnovnošolskega in srednješolskega

izobraževanja s poudarkom na upoštevanju strokovnih argumentov. Ta naloga je ena od osrednjih funkcij ministrstva, zato je pomemben že načelni pristop pristojne ministrice. Poudarila je tudi potrebo po dokončanju Zakona o visokem šolstvu, v zvezi s katerim morda še trenutno nima celovite vizije, kar je glede na zelo kratek čas, torej časovni rok priprave, in kompleksnost tega področja, do neke mere tudi razumljivo.

Po našem mnenju se bo treba pametno odločiti tudi v zvezi s postavitvijo uspešnejšega sistema znanstvenoraziskovalnega dela oziroma dejavnosti, pri čemer je tudi med najbolj kompetentno stroko odprto še veliko vprašanj. Skratka, na tem področju se kar vrstijo vprašanja, o katerih se bo treba v naslednjem mesecu odločiti. To so: ali bo bolj primerno sprejeti celovit zakon o visokem šolstvu, vključno tudi z rešitvami raziskovalne dejavnosti, ali pa bo to pomembno materijo smiselno razdeliti na zakon o univerzi in na ostali del visokošolskega oziroma višješolskega izobraževanja ter na posebno, seveda od visokega šolstva v celoti nikakor ne diferencirano reguliranje znanstvene in raziskovalne dejavnosti, kljub nekaterim drugačnim razmišljanjem z rešitvami do boljšega povezovanja tudi z gospodarstvom in lahko bi še našteval pomembnost oziroma področja in vprašanja v zvezi s tem. Upajmo, da bo pri tovrstnih izzivih vsestranska usposobljenost kandidatke vsekakor prednost. Uspešne odločitve pa bodo potrebovale z ene strani visoko stopnjo tolerantnosti, z drugega zornega kota pa precejšnjo mero odločnosti in racionalnosti. Nepravilnosti v zvezi z enormnimi honorarji in drugimi zaslužki posameznikov tudi terjajo v najkrajšem mogočem času jasna stališča s strani bodoče ministrice.

Moram poudariti tudi področje izobraževanja na območjih, kjer živijo pripadniki avtohtonih narodnih skupnosti. Sistema oziroma modela, ki sta se v preteklih desetletjih uveljavila pri madžarski in italijanski narodni skupnosti, sta različna. Oba modela imata veliko specifičnih področij, vendar je najbolj pomembno to, da sta oba deležna temeljite systemske nadgradnje, ker sta danes, če iskreno ocenjujemo njuno osnovno poslanstvo, le delno kos nalogi ohranjanja oziroma obstoja in razvoja omenjeni skupnosti. Ta ugotovitev ni nobeno pretiravanje, kar potrjujejo tudi pristojne službe ministrstva in kompetentne strokovne ustanove, zato se je delno že pristopilo k omenjeni systemsko-vsebinski nadgradnji obeh sistemov, pri čem naj bi bilo ministrstvo v oporo. Pomembno je spoznanje, da oba modela potrebujeta kontinuirano, vsebinsko nadgradnjo in prilagajanje vedno večjim demografskim ter metodično-didaktičnim izzivom.

Poleg systemskih vprašanj pa se tudi na tem področju pojavljajo odprta vprašanja na področju investicij, neuporabnih nepremičnin, izobraževanja pedagoških kadrov in lahko bi še našteval. Kandidatka je v zvezi z mojimi tovrstnimi vprašanji pokazala sprejemljivo

stopnjo zavedanja problematike ter obljubila kontinuiteto na področju izvajanja systemske nadgradnje modelov in reševanju odprtih vprašanj. Pri odločitvi naše poslanske skupine o njeni podpori na današnjem glasovanju je to imelo odločilno vlogo.

Bodoči ministrici želimo veliko tehničnih in strokovno dobro utemeljenih odločitev ter seveda tudi sreče in zadovoljstva pri njenem zahtevnem delu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Irena Kotnik.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani predsednik, člani Vlade in spoštovani kolegi in kolegice!

V Poslanski skupini Stranke modernega centra področje vzgoje in izobraževanja, visokega šolstva, raziskav in razvoja ter tudi športa postavljamo kot temeljno politiko za človeka, ki je en od ključnih gradnikov družbe. Glede na to ocenjujemo, da gre za področja, ki bistveno determinirajo razvoj posameznika in tudi družbe kot celote. Ob zavzemanju za sistem vzgoje in izobraževanja, ki bo razvijal odprte, ustvarjalne, samozavestne, prodorne ter solidarne državljanke in državljane, je izbira primerne in kompetentne ministrskega kandidata oziroma kandidatke na tem področju še posebej pomembna. Menimo, da ima predlagana kandidatka na resornem področju na eni strani številne izkušnje, znanje in kompetence, na drugi strani pa motivacijo, voljo, željo in odločnost za vodenje vse prej kot enostavnega področja. Ne nazadnje je to tudi pokazala na opravljeni predstavitvi pred pristojnim matičnim odborom.

Kandidatka je pri svojem dosedanjem delu bila vedno v neposrednem stiku z izobraževalnim sistemom, še posebej pa je bogate izkušnje pridobila na področju izobraževanja odraslih. Tam se je zavzemala za uspešno systemsko ureditev področja izobraževanja odraslih, njegovo financiranje in odpravo birokratskih ovir pri črpanju evropskih sredstev. Pozdravljamo tudi njene bogate izkušnje na področju povezovanja izobraževalnega procesa s potrebami na trgu dela in v gospodarstvu. To nas pravzaprav veseli, saj je odzivnost izobraževanja na spremembe družbe in potrebe trga dela pomembno področje, ki ga je na systemski ravni treba prevetriti, saj se bomo le tako postavili ob bok uspešnim evropskim državam, kjer povezave med gospodarstvom in šolskim sistemom delujejo uspešno in učinkovito. Prepričani smo, da kandidatka za ministrico meni enako. Verjamemo tudi, da se bo kandidatka z vso mero odgovornosti in profesionalnosti lotila tudi drugih systemskih reform, ki jih potrebuje celotno področje resornega Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Svojo pripravljenost za sodelovanje,

dialog ter trdno delo je ne nazadnje pokazala tudi z dosedanjim delovanjem v poslanski skupini.

V Poslanski skupini Modernega centra kandidatki zaupamo. Zaupamo, da bo lahko s svojo strokovnostjo in pozitivnim pristopom uspešno vodila poti med vsemi ovirami, med ovirami, ki so jih in ji bodo v prihodnje postavljene. Le tako bomo lahko sledili temeljni politiki za človeka, ki je, kot že rečeno, eden od ključnih družbenih gradnikov in kamor uvrščamo tudi področje vzgoje in izobraževanja, raziskav in športa.

Glede na to bomo v Poslanski skupini SMC mag. Klavdijo Markež, kandidatko za ministrico za izobraževanje, znanost in šport, tudi podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Besedo dajem poslankam in poslancem.

Besedo ima dr. Franc Križanič, pripravi naj se gospod Jožef Horvat.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Hvala, predsednik. Spoštovani visoki zbor!

Poslanci Socialnih demokratov bomo mag. Klavdijo Markež pri njeni kandidaturi za ministrico za šolstvo, znanost in šport podprli.

Mi smo s Klavdijo Markež sodelovali že, ko je bila predsednica Zveze ljudskih univerz, cenili smo njeno delo, njeno sposobnost črpanja različnih sredstev, njene menedžerske izkušnje, njeno fokusiranje na reševanje problema v zvezi s financiranjem izobraževalne dejavnosti, tudi tam, kjer niso zagotovljena avtomatsko vsa sredstva, njeno sposobnost voditi krizni menedžment v različnih primerih, zato mislimo, da dejansko na to funkcijo v teh razmerah celo sodi tak profil; se pravi ženska, mlajša, optimistična, prihaja nekam, kjer je bil sektor prizadet s pretiranim varčevalnim programom. ZUJF namreč ni samo zakon, ki je nekatere dohodke omejil, kar je bilo v tistih morda smiselno, ZUJF pojmuje kot zakon, ki je za 400 milijonov znižal javnofinančne izdatke in s tem bistveno zarezal v delovanje družbenih podsistemov v Sloveniji. Kriza teh podsistemov, ki se zdaj vleče in jo nekateri doživljamo kot krizo gospodarstva, pa ni, to ni narodnogospodarska kriza, je kriza podsistemov, ki bo lahko šele prešla v gospodarsko krizo, izvira iz tega pretiranega reza za gospodarstvo na postindustrijski ravni razvoja.

Izobraževalni sistem, znanost in šport imajo tu še posebno mesto, in sicer po eni strani delovanje tega sistema omogoča dostopnost kot osnovni vzvod za enakost v neki družbi, kot osnovni vzvod ustvarjanja blaginje v tej družbi, odprtosti, prehodnosti, glede na to, koliko talenta ima posamezen človek ali pa energije, da se je sposoben izobraziti in potem, če lahko tako rečem, svoj človeški kapital angažirati naprej v

produkcijskih procesih. Drugo je vprašanje, da gre tu za strateški resor, ki določa kakovost celotnega delovanja narodnega gospodarstva. Ko konkurenčnost takega gospodarstva temelji na znanju, je to praktično edini resor, ki kakovost generira. Vse ostalo, naravna bogastva, ugodna lega, poceni delo, je sekundarnega pomena. Morda primerljivo z varnostjo; ko varnost pade – in to zdaj vidimo na primeru velikih izgub materiala oziroma sredstev zaradi cenениh razprodaj –, potem tudi ta kakovost ne bo dala takih rezultatov, kot bi pričakovali.

Tako na tem področju gospa Klavdija Markež prihaja v sistem, kjer bo morala projektno rešiti celo vrsto problemov. Pri osnovnem šolstvu je to ugled in avtonomnost učiteljstva, potem pa problemi v zvezi z učno pomočjo, z glasbenim šolstvom, z disciplino, verjetno z učinkovitejšo integracijo romske populacije. Potem na področju visokega šolstva in znanosti pa seveda akuten problem prepolovitve mladih raziskovalcev, prepolovitve sredstev za znanstvenoraziskovalno delo. Potem rešitev problemov v zvezi s celotnim bolonjskim študijem, rešitev problemov v zvezi s subvencioniranjem doktorskega študija, zlasti tam, kjer je to smiselno, kjer ga ne financira direktno gospodarstvo ali ustanove, ki ljudi pošiljajo na ta študij. In potem tudi problem, ki je bil že večkrat omenjen, honorarjev, ki jih zaposleni dobivajo v javnem sektorju in so hkrati zaposleni v javnem sektorju, ne da bi to omogočalo neko večjo materialno podlago institucijam, iz katerih ti zaposleni prihajajo.

Mislim, da bo imela na področju svojega dela stalno poslanstvo za zagotavljanje ugleda učiteljev, njihove avtonomnosti, avtonomnosti športa. Na področju športa se bo srečevala s problemi, če bo razprodaja tekla naprej tako, kot teče brezobzirno, da bodo sponzorji počasi izginevali. Vprašanje je, ali bo ta sistem, ki je dal za nas izjemne rezultate, ki se ga veselimo, ki niso nastali slučajno, nastali so v nekem okolju, ki je to lahko financiralo in omogočilo, ali bo ta sistem mogel najti neke nove rešitve.

Na področju visokega šolstva in znanosti ima najhujše probleme, ki jih je zapustil ZUJF. Tu je seveda že po naravi sami proces bolj fleksibilen, zato se je tu najlaže in najhitreje rezalo in se je to rezanje še kar nadaljuje, imelo bo pa pogubne posledice v prihodnosti. Jasno, ko smo se mi odzvali na krizo, smo se odzvali tako, da smo povečali sredstva za raziskave in razvoj tako v javnem sektorju kot gospodarstvu s približno 1,5 % na 2,6 % bruto domačega produkta. To je bil pomemben vzvod teh sedanjih izvoznih uspehov, nastajanja novih podjetij, in kakorkoli hočete. To sedaj izgineva in v nekaj letih bo imelo pogubne posledice, če ne bo mag. Klavdija Markež tu vendarle uspela ladjo zaobrtniti. Ona bo brez dvoma tista, ki bo morala te aktivnosti voditi. Smo pri financiranju. Mislim, da se celoten sektor, se pravi, tako izobraževanje kot visoko šolstvo, znanost in

šport, ne more financirati po bistveno nižjih zneskih na naši ravni razvoja, kot je bilo v letu 2011. Kasneje pa morajo tudi ustvarjati približno enak delež oziroma pridobivati približno enak delež bruto domačega produkta, kot to velja za primerljiva razvita gospodarstva. V tem primeru bomo še naprej konkurenčna družba z velikimi presežki v zunanjetrgovinski menjavi, financer, izvoznik kapitala in pa tudi pomemben člen v Evropski uniji in ugledna država. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravi naj se gospod Kamal Izidor Shaker.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik, za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Ne nasprotujem predsedniku Vlade, dr. Miru Cerarju, da se je odločil današnjo poslansko kolegico mag. Klavdijo Markež imenovati, v političnem smislu seveda, za prvo damo slovenskega vzgojno-izobraževalnega sistema, znanosti in športa. V strukturi Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport obstaja tudi Direktorat za informacijsko družbo. Na žalost nimamo direktorata tudi za digitalno ekonomijo in bi bilo dobro, očitno pravzaprav dobro ne razumemo strategije razvoja strategije Evropa 2020, kjer je prav Digitalna agenda za Evropo ključnega pomena. Uspešno evropsko digitalno gospodarstvo je eden od temeljev za rast in zaposlovanje v Evropski uniji. Prav tako je ključnega pomena za posodobitev tradicionalne industrije.

Naj še tole povem. Na Direktoratu za informacijsko družbo znotraj ministrstva so odlični ljudje, so odlični eksperti, ki vedo, kaj je Digitalna agenda za Evropo, in vedo, kako jo tudi v Sloveniji implementirati, na žalost, vsaj doslej, pa niso imeli dovolj podpore znotraj ministrstva niti v okviru vlade. To je za danes še moja kolegico, mag. Klavdijo Markež, prvi poziv in iskren apel, da na tem področju stvari premakne. Ocenjeni so prihodki v višini 500 milijard evrov iz naslova dodatne rasti in bistveno povečanje zaposlitvenih mest v Evropi, zato si Nova Slovenija - krščanski demokrati kakor tudi Evropska ljudska stranka v Evropskem parlamentu močno prizadevamo za dokončanje enotnega digitalnega trga. Do kdaj že mora biti zaključen? Do leta 2015. Z drugimi besedami, želimo naše državljane spodbuditi k ustvarjanju inovativnih spletnih storitev, po konkurenčnih cenah seveda, in olajšati lažji dostop za podjetja, zlasti mala in srednja, za čezmejne trge. V zvezi s tem, da se bomo bolje razumeli, v zvezi s tem želimo pravila klasičnega, če hočete off-line poslovnega okolja prevesti v pravila za digitalno ekonomijo ali pa, če hočete, za on-line poslovni svet.

Republika Slovenija po razvitosti informacijske družbe primerjalno že desetletje in pol vztrajno pada, kar se nedvoumno negativno odraža na drugih razvojnih področjih. Problem je posledica

bistveno prenizkih vlaganj v razvoj informacijske družbe in premajhnega splošnega zavedanja o pomenu informacijsko-komunikacijskih tehnologij in interneta za razvoj gospodarstva, države in celotne družbe. Evropski konkurenti so ves ta čas vlagali več in bolj sistematično, kar se odraža v hitrejšem razvojnem napredku, kot smo ga bili spodobni udeležiti v Republiki Sloveniji. Z nepravilno umestitvijo IKT in interneta v razvojnih prizadevanjih se kot družba odpovedujemo razvojnim potencialom, ki jih omogočajo IKT, torej informacijsko-komunikacijska tehnologija, in internet. Če z tako prakso ne bomo takoj prekinili, se bo nadaljevalo razvojno zaostajanje za državami, ki tem področjem namenjajo najvišje prioritete.

Za gradnjo širokopasovnih internetnih povezav na področjih, kjer ni komercialnega interesa, je v okviru strukturnih skladov zagotovljenih 65 milijonov evrov. Za izgradnjo celotnega omrežja bi v Sloveniji potrebovali približno 300 milijonov evrov, v denarju skoraj petkrat več. Torej, vprašanje za bodočo ministrico: Od kod zagotoviti manjkajoča sredstva? Število – govoril bom v nadaljevanju o kibernetiki varnosti, ki je izjemnega pomena – število kibernetičnih napadov se vsako leto povečuje. Sicer, to je Slovenian computer emergency response team, je nacionalni odzivni center za obravnavo incidentov s področja varnosti elektronskih omrežij in informacij, ki deluje na Arnesu, pa ima že vsa leta enako število zaposlenih, sredstva za delovanje pa se celo zmanjšujejo. In spet vprašanje za danes še mojo kolegico, jutri za gospo ministrico: Kako zagotoviti zadostno kibernetično varnost v Sloveniji, ki je izjemnega pomena? Umar v poročilu o razvoju za leto 2004, priporočam branje, navaja, da je bilo v letu 2012 med vsemi vlaganji v raziskave, razvoj in inovacije, samo 12,5-odstotni delež vlaganj v IKT, kar predstavlja bistveno manjši delež od vlaganj drugih evropskih držav. Zaostanek Slovenije na področju vlaganj v raziskave, razvoj in inovacije v sektor IKT ima neposreden negativen vpliv na gospodarsko rast in na delovna mesta, kar se še izraziteje kažejo v času gospodarske krize. Zagotovitev podpore industriji za spodbujanje raziskav, razvoja, inovacij na področju IKT je zato nujen ukrep za doseganje ciljev evropske digitalne agende in za izrabo priložnosti, ki jih prinaša IKT za doseg trajnih gospodarskih in družbenih koristi. Že nekajkrat sem ponavljal in govoril o prezentaciji prejšnjega predsednika Evropske komisije gospoda Barosso, ko je predstavljal Digitalno agendo za Evropo in ko sem iz njegovih števil in krivulj naredil ekstrapolacijo za Slovenijo, sem ugotovil, da Digitalna agenda za Evropo, implementirana v Sloveniji odpira do leta 2016 vključno novih 3 tisoč 600 delovnih mest za IKT inženirje, torej ne katerihkoli delovnih mest – na tem področju se ne zgodi nič. Mislim, da bi bodoča ministrica morala, če ne prvi dan, pa drugi dan, se usesti s strokovnjaki, s sodelavci z Direktorata za

digitalno oziroma za informacijsko družbo in narediti strategijo, kako nadoknaditi zamujeno.

Morda še nekaj splošnih vprašanj. Večkrat sem že povedal, da obžalujem, da kandidatka za ministrico ne more sedeti tukaj, pa če ne že z ministrskim zborom, lahko tukaj poleg mene, recimo, pa da bi vsaj poslušala, kaj ji mi dobronamerno želimo. Tukaj smo zato, da smo dobronamerni, da smo konstruktivni in da želimo dobro državi in državljanom. Torej, to pomanjkljivost moramo v poslovniku odpraviti. Rad bi jo pozval k razmisleku, ali smo dovolj bogata država, da kupujemo iz državnega proračuna ali pa občinskih proračunov zemljišča za osnovne šole in vrtce, da smo dovolj bogata država, da vlagamo v zidove, v marmor, v granitne kocke in tako naprej – torej da vlagamo v hardware – ali ne bi morda več vlagali v software? Vsi veste, na kaj ciljам. Ciljam na večjo konkurenčnost v celotnem našem vzgojno-izobraževalnem sistemu, od vrtca pa vse tja do univerz, in ciljам na to, da moramo odpreti vrata zasebnemu šolstvu, zasebnikom. Vse to bo javno šolstvo, ker to mnogi ne razumejo ali ne razumete, vse to bo javno šolstvo, ki ga bo seveda ministrica kontrolirala in nadzirala. Vprašanje pa je, koga angažirati za vlaganje v zidove. Meni se zdi neumno, da državni proračun vlaga denar, ki ga nima, v zidove, v parcele in tako naprej. Tukaj ji toplo na srce polagam ta razmislek in morda ne bi škodilo, da kdaj povabi k razmisleku tudi opozicijo.

Zaključujem z znanim dejstvom, kot ministrica bo na sejah Vlade odločala o marsičem. Naša poslanska kolegica in bodoča ministrica prihaja iz gospodarstva, iz morda zelo specifičnega okolja, kjer sama pozna tudi anomalije. Prav zanima me, če jih bo na vladi sprožila, da se bodo rešile. Imamo anomalije v zakonu o volitvah, o lokalnih volitvah, in kolegica Klavdija ve, da v tisti občini, kjer je delala, je na enem naslovu začasno prijavljenih 250 tujcev, seveda državljanov Evropske unije, ki lahko lokalno volijo, tam živijo morda samo tisto nedeljo, ko so lokalne volitve, in izberejo direktorja za župana. Kar pomeni, da ima vsak tam od 250 na tem naslovu morda samo nekaj kvadratnih decimetrov ali nekaj kvadratnih centimetrov. To je anomalija, kolegice in kolegi, ki jo moramo odpraviti, če ne bo te odprave sprožila bodoča ministrica mag. Klavdija Markež, potem bo to naredila opozicija.

Zaključujem z zares iskreno željo, da ji uspe vse to, kar sem naštel, in še kaj več in ji pri tem, seveda pri njenem delu, pri zelo pomembnem poslanstvu želim veliko uspehov. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Kamal Izidor Shaker, pripravi naj se gospod Andrej Čuš.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Preden začnem, naj iz razloga, ki ga je navedel gospod Horvat, da naša kandidatka ne mora sedeti tukaj in se braniti, lahko tudi sedi zraven vas, preden pač začnem s svojo predstavitvijo, naj zavrnem prej izpostavljene očitke o nedostopnosti magistrskega dela mag. Klavdije Markež. Namreč Fakulteta za državne in evropske študije ne objavlja magistrskih del v elektronski obliki in na spletu. Če pa pač koga zanima, pa lahko to lahko magistrsko najdete v knjižnici navedene fakultete oziroma v Narodni univerzitetni knjižnici, kot verjetno vse.

Znova in znova ugotavljamo, da je resor izobraževanja eno ključnih ter najbolj obsežnih področij. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v okviru svojih pristojnosti deluje na področjih trga dela in delovnih pogojev mladine, znanosti, športa in izobraževanja. Te pristojnosti opravlja skupaj z organoma v sestavi Uradom Republike Slovenije za mladino in Inšpektoratom Republike Slovenije za šolstvo in šport. Na nivoju osnovnošolskega izobraževanja mora zagotavljati kakovosti osnovnošolsko izobrazbo vsemu prebivalstvu, spodbujati skladen spoznavni, čustveni, duhovni in socialni razvoj posameznika, razvijati zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenje o zgodovini Sloveniji in njeni kulturi.

Na ravni srednješolskega izobraževanja mora omogočiti izobrazbo državljanom, vključevanje celotne generacije mladine, ki končuje osnovno šolo, v srednješolsko izobraževanje ter zagotavljati celotni generaciji mladine prvi poklic. Ministrstvo spodbuja vseživljenjsko izobraževanje ter zagotavlja dostopnost in enake možnosti za izobraževanje vsem udeležencem le-tega.

Področje visokega šolstva, znanosti in informacijske družbe zasleduje cilj povečanja globalne konkurenčnosti, kar se izvaja z ukrepi za spodbujanje inovativnosti, razširjanjem uporabe informacijsko-komunikacijskih tehnologij ter učinkovitim posodabljanjem in vlaganjem v izobraževanje, v raziskave in razvoj. Skladno s povedanim bi lahko temu ministrstvu rekli kar mega ministrstvo in vseskozi ugotavljamo, kako pomembno je to ministrstvo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Zato je pred kandidatko kar veliko izzivov, s katerimi se bo spoprijela, mislim, da kar takoj. In sicer to je novi zakon o visokem šolstvu, prenovljeni zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, z ohranjanjem kvalitetnega javnega šolstva, zagotavljanjem kakovosti izobraževalnih programov, s povezovanjem izobraževanja z gospodarstvom, s črpanjem EU sredstev, predvsem za raziskave in razvoj, pa tudi za druga področja, z zagotavljanjem in izvajanjem dialoga s socialnimi partnerji, na primer sindikati, mladinskimi organizacijami, ravnateljji, OKS, lokalnimi skupnostmi. Zdaj v bistvu to zadnje naštetu se mi zdi res ključno in dobra lastnost za vodenje tega resorja, za katerega bomo danes s

to našo kandidatko potrdili, ker namreč dialog se mi zdi, da je na tem resorju najbolj pomemben, ker namreč brez soglasja socialnih partnerjev bo zelo težko kaj narediti. To je tudi izpostavljala na zaslišanju pred matičnim odborom, ki je z veliko večino ugotovil, da je kandidatka primerna za vodenje tega resorja, in tudi sam sem enakega mnenja.

Klavdija, želim ti uspešno delo!

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Andrej Čuš, pripravi naj se mag. Bojana Muršič.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Sam bi se za začetek dotaknil enega področja, za katerega menim, da je bilo na zaslišanju premalo slišane ali pa premalo povedanega. Sam sem apeliral na področje športa. Tudi meni kot bivšemu športniku, trinajst let sem namreč treniral judo, mi ni vseeno, kako se bo razvijal slovenski šport v prihodnje, zato se mi zdi zelo pomembno, da o problematiki v slovenskem športu spregovorimo malo na širše in da ministrica v prihodnje postori več, kot so to postorili njeni predhodniki oziroma predhodnice. Že na razpravi Odbora za izobraževanje sem opozoril, da razpisa za sofinanciranje športnih dejavnosti še ni bilo. Sam razpis bi moral biti že objavljen lani oktobra, a nekako se mi zdi, da na ministrstvu ne izpolnjujejo svojega dela oziroma sploh ne vedo, da so tam v službi, poslance in drugo strokovno javnost pa predstavniki športnih zvez kličejo, naj jih vprašamo, kdaj bo končno ta razpis. Naše športne zveze dihajo na škrge, nimamo sredstev, moramo pa izpolnjevati letne programe in načrte, katere tudi predložimo ministrstvu. Zaradi tega seveda tudi velikokrat pride kakšna športna zveza v težavo, da mora, ker nima sredstev, kakšen program krčiti, potem pa seveda na podlagi poročila dobi manj finančnih sredstev.

Vlada Mira Cerarja je letni program športa za leto 2015 sicer sprejela v letošnjem letu, je pa ga sprejela komaj včeraj. Včeraj je bil 26. marec, lahko rečemo, da so že za nami trije meseci letošnjega leta in bi v prihodnje tudi sam pričakoval, da bo Vlada in ministrica pri sprejemanju letnih programov športa v prihodnje hitrejša. Torej, da se vsaj decembra sprejme načrt dela za naslednje leto. Sredstva v športu padajo – seveda, tak je trend, žal; sam nisem za to – tako za rekreativne dejavnosti kot tudi za vrhunski šport. Naši športniki moram ugotoviti, da so fenomeni. To predvsem zaradi tega, koliko sredstev porabijo, da osvojijo takšne rezultate. Če se ne motim, smo celo drugi po olimpijskih medaljah glede na bruto družbeni proizvod, kar pomeni, da smo v samem svetovnem vrhu in prav bi bilo, da slovenskim športnikom damo dodatno priznanje in jim omogočimo več sredstev oziroma boljšo možnost razvoja v prihodnje. Perspektiva, ne v domačih sredstvih in v proračunu, to je najlažje, perspektiva je tudi

v evropskih sredstvih, zato pa bo morala Vlada čim prej pripraviti temeljne akte in dokumente, s katerimi bomo končno lahko pričeli s črpanjem evropskih sredstev. Zadnji razpis za sofinanciranje športne infrastrukture v Sloveniji je bil leta 2008. Govorim o teh, ki niso bili prirejani ali pa je bil mogoče en razpis za točno določenega izvajalca, recimo Stožice. Vsi poznamo. Športni objekti so pa v Sloveniji v povprečju stari 39 let; torej sami vidimo, da so pogoji za delo tako rekreativnih kot vrhunskih športnikov zelo slabi. Velikokrat tisti ljudje, ki delajo v slabih pogojih, niso zadovoljni in se raje osredotočijo na kako drugo dejavnost in aktivnost.

Slovenski šport bo dodatno prizadel tudi davek na nepremičnine. Pričakovati je, da bo davek na nepremičnine, ki ga vlada Mira Cerarja želi uvesti s 1.1. 2016, obdavčil tudi vse športne površine, kljub temu da verjetno ne izvajajo profitne dejavnosti.

Od ministrice pa v prihodnje pričakujem tudi revizijo nekaterih projektov, ki so bili tako imenovani državni projekti, financirani preko razpisov, korist pa je šla v ozek krog nekaj posameznikov. Pri centru Planica, Stožice ter gimnastičnem centru Cerar-Pegan-Petkovšek so utemeljeni sumi storitve kaznivih dejanj in pričakujem, da se bo ministrica kot enega izmed prioritarnih področij lotila ureditve tega z revizijo, da bodo ljudje odgovarjali za denar, ki so ga ukradli vsem drugim vrhunskim športnikom in sploh rekreativnim športnikom.

Pričakujem tudi spremembe na področju iger na srečo in odprtje trga tudi za tuje prireditelje iger na srečo. Monopol Športne loterije Slovenije se v preteklosti ni izkazal za dobrega. Tudi tu so še rezerve, čeprav je sama kandidatka za ministrico povedala, da bo treba proučiti. Ampak, saj veste, kaj si mislim o proučevanju.

Ob tem bi rad opozoril tudi na nečednosti, ki se dogajajo v strokovnih organih, povezanih s slovenskim športom in Ministrstvom za izobraževanje. To sta Strokovni svet za šport in Direktorat za šport. Že na Odboru za izobraževanje sem opozoril vsaj na dva posameznika, ki sta na visokih javnih mestih in sta delovala koruptivno, kaznivo in v nasprotju z načeli športa.

Imamo že zelo star Zakon o športu. V javni razpravi je že nekaj let oziroma nekaj vlad, zato tudi sam pričakujem, da bo ministrica čim prej pristopila k zakonodajnemu postopku, da se Zakon o športu popravi, saj mislim, da je star že skoraj 20 let. Slovenski šport 20 let nazaj se je razvijal in veljal v svetu za nekaj drugega kot danes, zato podpiram vse spremembe, ki bodo koristile slovenskemu športu. Ob tem opozarjam kandidatko za ministrico, da bo kot ministrica morala biti zelo močna in trdna, da bo vzdržala pritiske nekaterih športno-političnih elit, ki so v preteklosti zelo zavirale razvoj slovenskega športa oziroma mu celo škodovala.

Na področju športa se spet pripravljajo tudi zakonske spremembe Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Loterija Slovenije se je lastninsko preoblikovala že nešteto let nazaj, je pa spet v interesu nekaterih ozkih elit, da se spremeni zakon, ki ureja delovanje Fundacije za šport. Ob tem pozivam slovensko politiko, da je bilo dovolj politizacije športa, naj se politika umakne iz športa in da besedo športnikom, da sami upravljajo s svojim področjem. Spremembe zadnjega zakona, Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, namreč predvidevajo samo eno spremembo – spremembo članov Sveta Fundacije za šport. In s tem si želi ena politična struja oziroma opcija pridobiti monopol pri deljenju denarja v slovenskem športu. Nazadnje je takšne spremembe dobro leto nazaj z vetom zavrnil Državni svet, na to je opozarjala tudi Komisija za preprečevanje korupcije. Ob ponovnem glasovanju oziroma ponovni obravnavi po vetu pa je zakon podprlo zgolj 34 poslank in poslancev. To pove dovolj, kaj si javnost misli o tej ozki politični, športno naravnani eliti.

Ob tem tudi opozarjam, da bo treba čim prej pristopiti k, lahko rečemo, manjšim popravkom Zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov. Gre za zakon, sprejet proti koncu zadnjega mandata. Strokovna javnost opozarja – namreč, zakon bo čez nekaj tednov začel tudi veljati –, da mora Vlada pripraviti tudi nekaj ustreznih gradiv, da bo zakon zaživel, da ne bo nobenih birokratskih ovir ter da bo pisan na kožo športnikom. Zato smo ga takrat tudi podprli. Toliko, kar se tiče področja športa.

Dotaknil bi se še področja mladine, mladinskega sektorja. Tudi tu sem pogrešal, pričakoval sem več razprave na odboru, pa sem videl, da nekako ni prioriteta. Politika v Sloveniji je izrazito medgeneracijsko neusklajena. To kažejo vsi kazalci problematike mladih. Uvrščamo se v sam vrh Evropske unije. Ministrica, ki je pristojna za mladino, mora po mojem mnenju pri vsaki točki na Vladi povedati, kaj je za mlade dobro in kaj ne in se pri tem boriti za njihov čim boljši jutri.

Mladinski sektor – na kratko, kaj sploh je. Predstavljajo ga 104 mladinske organizacije, od tega 12 nacionalnih, imamo 57 mladinskih centrov ter 35 nevladnih organizacij. Torej, te delujejo v skladu z zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju. Verjetno pa vsak iz svojega lokalnega okolja, vsaj jaz lahko, našteje še nekaj drugih mladinskih društev, ki delujejo in so nekako gonilo razvoja in participacije mladih v družbi, zato bi bilo smiselno seveda, da tudi Urad za mladino začne gledati problematiko mladinskega sektorja širše, ne samo da se osredotoči na nekatere centre, kot so mestne občine in druge večje občine po Sloveniji. Sam namreč predstavljam 8 občin v Državnem zboru in lahko povem, da ravno najmanjše občine, recimo Sveti Andraž ali Trnovska vas, imajo zelo

aktivna mladinska društva in so gonilo dogodkov, glavni organizatorji dogodkov v lokalni skupnosti in moram reči, da je to dodana vrednost vsake lokalne skupnosti.

Ob tem pa imamo v Sloveniji tudi 45 mladinskih svetov lokalnih skupnosti, sicer bi mladinski sveti lokalnih skupnosti lahko bili v vsaki občini po državi, torej bi jih lahko bilo precej več, ampak tudi država je bila na področju mladinskih svetov v lokalnih skupnostih v zadnjem obdobju zelo mačehovska. Namreč, 3 leta nazaj jih je nekako vrgla iz pristojnosti, se ne ukvarja več prioriteto z njimi, ob tem pa je tudi vsakemu ukinila financiranje. Pa tu ne gre za milijone, vsak mladinski svet je dobil 200 do 500 evrov na leto, tako da so lahko pokrili stroške računovodskega izkaza in da so potem to dali na Ajpes in finančni urad, kaj več pa se s tem denarjem, tako veste, da ne da narediti. Sicer je res in vzdrži pomislek, da je to zakonska obveznost lokalnih skupnosti, ampak pogledajte, zadnjič smo bili na seji Odbora za kulturo v Mestni občini Maribor, kjer smo tudi videli, da mnoge občine v času varčevanja režejo predvsem na programih družbenih dejavnosti, da posegajo v šport in mladino. Tako nekateri mladinski sveti v Sloveniji sploh ne dobijo enega evra s strani občin in seveda, potem so problemi; ker mladinski svet nima sredstev, da bi deloval, zato pa se po navadi zapre ali pa nima aktivnosti in vse to gre na škodo mladih. Potem pa politiki ali pa občinski mestni svetniki rečejo, saj niso nič pripravili, nič niso naredili, zakaj bi jim zdaj dali sploh sredstva. Pa gre za 500 evrov, recimo.

Ministrstvo pa mora po mojem mnenju na tem področju mladim omogočiti večjo možnost sodelovanja na evropskih razpisih, ker je mladinski sektor, če gledamo na evropsko povprečje, v Sloveniji precej podhranjen. V prejšnjem mandatu je bil en primer dobre prakse, v tem se je vključilo 10 nacionalnih mladinskih organizacij, ampak glede na to, koliko je mladinskih društev, kako bogat je mladinski sektor v Sloveniji, je to zagotovo premalo. Mladinske organizacije so po mojem mnenju ene redkih, ki še danes specifično in posebej skrbijo za izboljšanje participacije mladih, zdravja, športa, izobraževanja, tako formalnega kot neformalnega, in mislim, da jim je treba dati dodatno priznanje in pohvalo. Imamo tudi nacionalni program za mladino. Sam bi ta papir oziroma dokument označil kot en špeh papirja, papir pač prenese vse, praksa pa ne, in samo opozarjam, tudi že v prejšnjem letu, konec leta, smo v poslanski skupini zahtevali nujno sejo Odbora za izobraževanje, kjer smo opozorili – tudi predstavniki mladinskih organizacij, mladinskega sveta, študentskih organizacij so vsi soglasno opozorili –, da nacionalni program za mladino je napisan, izvaja pa se zelo slabo. Tudi izvedbeni načrt za leto 2015, ki je bil pred nekaj tedni sprejet, ne kaže oziroma ne obeta nič boljšega.

Na Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino smo na isti seji tudi soglasno sprejeli

sklep, da se Vladi predlaga, da se v Ekonomsko-socialni svet vključi predstavnik mladih. Po mojem mnenju bi to bil eden izmed najpomembnejših ukrepov, sicer sam imam svoje mnenje o tem, ampak sam menim, da bi moralo biti v Ekonomsko-socialnem svetu še več predstavnikov mladih. Namreč, pri vseh družbenih dogovorih, ki se dogajajo in reformah v Sloveniji v zadnjih letih, so sodelovali vsi reprezentativni predstavniki in sindikati, tudi generacijsko gledano, razen mladi. Upam in pričakujem od ministrice, da bo to čim prej izpostavila tudi na Vladi, da se odpre razprava, sklep pa tudi narekuje, da nas seznanijo Državni zbor, kdo je proti temu, da se mladih ne vključi v Ekonomsko-socialni svet. Ker ko pridemo v Državni zbor na kamere, smo vsi za mlade, oh in sploh, ko pa se je treba zadolžiti za eno milijardo na račun drugih generacij, pa ni problema, samo glasujemo. Tu moramo biti bolj dosledni temu, kar govorimo.

Kot zadnje pa bi povedal, da bo prvi izziv ministrice že samo sprejemanje nacionalnega stanovanjskega programa, ki je sedaj v javni razpravi. Mislim, da ga je ministrica za okolje že na terenu tudi predstavila. Razprava je pestra in široka, ampak glede na dejstvo, da so slabši samo Grki po osamosvajanju mladih; v Sloveniji namreč dve tretjini posameznikov, starih od 18 do 34 let, živi doma pri starših, v Grčiji je odstotek ali dva slabše, kar kaže, da mora država tudi pristopiti k reševanju stanovanjskega problema mladih. Torej, tudi osamosvajanje, delovna mesta, da se bodo mladi odločali za prihodnost v državi. Imamo tudi 3 tisoč praznih državnih stanovanj. Ta stanovanja propadajo, niso vzdrževana, so prazna. Že o tem bi lahko razmišljali. Po podatkih GURS pa sem celo izvedel, da imamo v Sloveniji preko 80 tisoč praznih stanovanj. Torej, mi moramo samo nekaj sprejeti, da se omogoči, da se mladim da v najem. Konkreten ukrep je bil tudi predstavljan, ko je bil še minister gospod Črnač, ki je predlagal, da se najemnina za stanovanje šteje že v zakupno vrednost, torej, da ti, ko plačuješ najemnino, postajaš tudi že lastnik stanovanja. V tej smeri bi verjetno bilo dobro razmišljati.

Kolegice in kolegi so danes razpravljali in predstavili ogromno pomembnih izzivov, ki so pred ministrico, od zakona o visokem šolstvu, o informacijski tehnologiji, ampak menim, da sta tudi področje športa in mladine prioriteta, ki ju ne velja zanemariti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Bojana Muršič, pripravi nas se gospa Irena Kotnik.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo, predsednik. Kolegice, kolegi, spoštovani!

Posebno skrb namenjam kakovostnemu in dostopnemu sistemu vzgoje in izobraževanja ter pogojem za poklicno rast in večji ugled

učiteljskega poklica. Seveda se vsi zavedamo, in tudi sama se zavedam resnosti finančnega položaja države. Računam pa tudi na zavedanje, da izobraževanje edina prava pot za družbeno-gospodarski preboj Slovenije. Zato od prihodnje ministrice pričakujem, da bo v vladnih pogajanjih bolj uspešna od svoje predhodnice ter premišljeno sprejemala svoje odločitve ter izkazala večjo mero razumevanja o pomenu javnega šolstva, ki je ključnega pomena za nas, Socialne demokrate. Nikakor ne bom pristajala na to, da nam razpade javno šolstvo, zato pričakujem, da bo ministrica podprla naša prizadevanja po zaščiti javnega šolstva z najvišjim pravnim aktom, ustavo.

Sicer na Odboru za izobraževanje nisem bila prisotna, vendar sem razpravo budno spremljala preko TV ekrana in njeno predstavitev in tudi njene odgovore. Moram reči, da z upravičenjem in z optimizmom pričakujem, da bo bodoča ministrica jasno razmejila to javno in zasebno šolstvo. Še posebej modra mora biti pri kakršnihkoli posegih v učno pomoč, saj gre pri tem za najranjlivejše skupine otrok. Odnos do tega je bil do danes daleč od standardov humanosti, celo mačehovsko obnašanje države bi se temu lahko reklo. Učna pomoč je ena izmed oblik pomoči učno najšibkejšim. Seveda pa ta ni edina, je pa ena izmed redkih, ki ne nazadnje omogoča sobivanje našim otrokom in otrokom s posebnimi potrebami. Globoko menim, da bi bilo treba to učno pomoč tudi nadgraditi. Znanje je javno dobro, javna odgovornost oblasti pa je v tem, da poskrbi za pogoje za njeno izvajanje in da bodo vsakomur dani ne glede na njegov izhodiščni položaj.

Varčevanje na področju šolstva ocenjujem kot nesprejemljiv odklon od šolske politike, kljub temu da smo sprejeli proračun. Ministrica bo pokrivala veliko področij, zato temu področju ministrstvu, s pravico govorimo megaministrstvo, saj obsega tako predšolsko varstvo, osnovnošolsko izobraževanje, srednješolsko izobraževanje, višješolsko, visoko šolstvo, ob tem pa ne gre zanemariti tudi znanosti in športa. Področje je res široko. Pričakujem, da bo ministrica s svojo ekipo uspešno vodila ministrstvo, na ključna mesta pa predlagala kompetentne ljudi, ki ji bodo v pomoč pri njenem delu.

Pa naj se še na kratko dotaknem ključnih točk, ki so zame bistvene in pričakujem, da jih bo ministrica uspešno izpeljala. Distanciranje od koncepta zasnove sprememb Zakona o visokem šolstvu, s katerim do sedaj nihče ni bil zadovoljen, zaščito slovenskega jezika kot znanstvenega jezika, posodobitev kurikulumov v predšolski in osnovnošolski vzgoji in analizo devetletke, večjo povezanost izobraževanja in gospodarstva, zagovarjanje javnega glasbenega izobraževanja. Poskus zmanjšanje sredstev v preteklosti in prispevkov je nesprejemljiv. Predlogu prevolitvi stroškov programa glasbenega izobraževanja na starše ostro nasprotujem. Naj spomni, da je v glasbene

programe šol vključenih 24 tisoč otrok, glasbeno izobraževanje pa ima na Slovenskem tradicijo in kvaliteto, enkratno v svetovnem merilu.

Še posebno skrb naj ministrica nameni področju znanosti, ki je žal v zadnjih letih podfinancirano. Utrjuje se naj ugled učiteljev kot enega izmed najbolj zaupanja vrednih institutov v državi, pozive k zastojkarskemu delu pa, kot v primerih učne pomoči, označi kot nedostojne. Razvija naj se sistem primerne in pravičnega vrednotenja dodatnega dela ter sistem napredovanj. Krepi naj tudi vlogo športa. Upam, da bomo pričali tudi novemu zakonu o športu. Prav tako naj posebno skrb nameni tudi manjšinam, Romom in tujcem. Da zaključim, od ministrice pričakujem veliko. Upam, da bo moja pričakovanja upravičila, saj to izkazuje s svojo energijo, ambicioznostjo in željo po uspehu. Torej ministrica, bodi trdna kot skala v morju in naj te ne zmotijo in ne premaknejo vedno višji valovi. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Irena Kotnik, pripravi naj se gospod Jernej Vrtovec.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Hvala za besedo.

Izobraževanje je eden ključnih dejavnikov za vzgojo solidarnih državljanov in državljanov na temeljih ustvarjalnosti, odprtosti in poti k oblikovanju samozavestnih, kritično mislečih in prodornih posameznikov. To pomeni, da je delo ministrice ne samo odgovorno, ampak tudi zelo zahtevno in prav zaradi tega pozdravljam prioriteto, ki jo je kandidatka za ministrico podala na svoji predstavitvi na matičnem delovnem telesu, in sicer da se zavzema za proaktivno sodelovanje in dialog z vsemi deležniki vzgojno-izobraževalnega sistema. S tem je nakazala, da bo odprta za pogovore, sodelovanje in iskanje ustreznih poti za reševanje težav na področju izobraževanja, športa in raziskovalnih dejavnosti, kar pa je bilo razvidno tudi iz odgovorov na vprašanja kolegic in kolegov na hearingu. Bodoča ministrica ima znanje, kompetence in izkušnje na področju izobraževanja. Dokazala je to tudi s svojim dosedanjim delovanjem v poslanski skupini. Seveda sem slišala danes kar nekaj očitkov s strani kolegov, da je teh znanj in teh kompetenc premalo, ampak kdo od nas ve vse in kdo od nas zna vse. Zakaj ne bi vsaj enkrat dopustili ne samo ministrici, ampak tudi vsem ostalim ljudem, da se izkažejo, da pokažejo svoje kompetence, da pokažejo svoje sposobnosti, ne pa da jih že na začetku, že pred tem, predno nastopijo svoje delo, začnejo karkoli ustvarjati, ustavljamo in jim jemljemo voljo? Zato mi je pri vsej tej stvari najpomembnejše to, da ima prav gospa Klavdija Markež dovolj volje in da bo znanje, ki ji manjka na določenih področjih, pridobila. To se pravi, da je pomembno to, da imaš v sebi to voljo in to željo, da stvari, ki jih ne obvladaš dovolj, ki jih ne znaš dovolj, pač v svojem delu dopolniš.

Izpostavila bi dve področji, ki jih je bodoča ministrica dala kot prednostne naloge in se mi zdijo tudi meni osebno zelo pomembne. Pri tem bi izpostavila povezovanje izobraževalnega procesa s potrebami na trgu dela in gospodarstvom, saj se zavedam, da je to področje, ki lahko mladim pomaga k novim zaposlitvam. Prav tako me veseli, da je kandidatka za ministrico prepoznala in nakazala, da celotno področje vzgoje in izobraževanja potrebuje tudi nekatere systemske spremembe. Kandidatko mag. Klavdijo Markež podpiram za ministrico, in sicer ne kot protiutež na negativna mnenja nekaterih medijev in nekaterih poslanskih kolegov, ki se ne strinjajo s to kandidaturo in vedno pri vseh kandidatih za ministre iščejo negativnosti, ampak ker verjamem, da ima dovolj strokovnosti, moči in volje, da bo svoje delo opravljala strokovno in odgovorno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jernej Vrtovec, pripravi naj se gospa Jelka Godec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Sam ne bom nasprotoval, da bi naša kolegica gospa Markeževa postala ministrica. Sem pa glede na to, kar sem lahko tudi sam slišal na zaslišanju pred parlamentarnim odborom, malce skeptičen, kako se bo spopadla z vsemi anomalijami, z vsemi težavami, ki so na področju šolstva. Ampak tudi jaz bom eden izmed tistih, ki bom rekel, gospa Markeževa je dobila priložnost, naj jo čim bolj izkoristi v dobro nas vseh. Kljub temu da ji primanjkuje izkušenj, tako političnih – pol leta je poslanka in to je tudi vse – ter seveda edina referenca iz šolstva je, da je bila direktorica Ljudske univerze na Ptuj. Ampak v redu, gospa bo dobila priložnost in bo imela možnost izkazati se.

Želel bi poudariti štiri pomembne stvari. Prva stvar je zadnja anomalija, s katero smo se preko sredstev javnega obveščanja lahko z njo srečali, tako imenovana afera s honorarjem. Tukaj bodoči ministrici nekako na srce polagam, da je treba to anomalijo nekako urediti. Namreč, nesprejemljivo je, da lahko visokošolski učitelj poleg svoje redne zaposlitve v okviru univerze, še tako popoldan ali pa zvečer, zasluži v nekaj letih pol milijona evrov. Torej se lahko človek vpraša – pa nisem proti temu, da nekdo dobro zasluži, problem je, ali zasluži to pošteno. Nisem proti temu, da je nekdo lahko bogat, bog ne daj, ampak ključno vprašanje je, ali so te zaslužki bili pridobljeni na pošten in transparenten način.

Druga stvar, ki je potrebna nekako večje spodbude, pa je zasebno šolstvo, spoštovane kolegice in kolegi. Zasebno šolstvo! Mi se zasebnega šolstva preveč bojimo. Bojimo se ga in govorimo, da je treba zaščititi javno šolstvo. Javno šolstvo je že danes zaščiteno kot kočevski medved. Gospa Muršičeva je dejala, da lahko vpliv zasebnega šolstva lahko ogrozi

javno šolstvo, obstoj javnega šolstva, javnih storitev. Ni res! Zasebno šolstvo lahko spodbudi k boljši kakovosti celotnega slovenskega šolstva, k boljši kakovosti storitev tudi za naše najmlajše. Tukaj naj poudarim, veste, že sedaj je javno šolstvo zaščiteno; zaščiteno s tem, ker je zakonsko onemogočeno ustavljanja zasebnih šol tam, kjer je frekvenca ljudi zelo majhna. Zaradi tega imamo mi zasebne šole v mestnih središčih, ne moremo imeti v vaseh, kajti potemtakem bi bila javna šola ogrožena, vpis v javno šolo. Se pravi, zasebno šolstvo je že sedaj nekako zaščiteno in ne smemo – oziroma javno šolstvo – ne smemo se bati vpliva zasebnega šolstva, kajti, poudarjam, zvišuje, povečuje kakovost izobraževanja. Nadalje, ena izmed ključnih nalog, "še dodatno okrepiti povezovanje med fakultetami, šolskimi ustanovami in gospodarstvom." Zdaj imamo zelo dober sistem, tako imenovano ustanavljanje start-up podjetij, kjer sodelujejo tudi univerze. To je treba samo še dodatno okrepiti, še dodaten angažma. Še vedno je treba stremeti k temu, da bi se povečeval vpis na strokovne fakultete, kajti teh kadrov tudi primanjkuje.

Za konec želim izpostaviti anomalijo, ki v zadnjem času prihaja na dan, in sicer anomalija v okviru Agencije za komunikacijska omrežja in storitve, tako imenovani AKOS. O tem smo v parlamentu govorili že v prejšnjem mandatu. AKOS je leta 2014 frekvence za mobilno telefonijo prodal za 147 milijonov evrov, čeprav so mu mobilni operaterji ponudili za te frekvence več kot 300 milijonov evrov. In po grobem izračunu naj bi torej bil proračun Republike Slovenije oškodovan za približno 150 milijonov evrov. Gospe Markež, bodoči ministrici, nekako narekujem, da bo treba bolj skrbeti za vse dogodke, ki se odvijajo na Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve, da bo morala poseči v to agencijo in pregledati transparentnost njihovega poslovanja. Ta agencija je nekako oddaljena od vsakodnevnih dogodkov v našem izobraževalnem sistemu. Ampak dogajajo se neke nepredstaviteljive stvari, čemur smo priča iz leta v leto in marsikdo izmed nas sploh ne ve, da ta agencija AKOS obstaja. Ampak tam se podeljujejo pomembne stvari, frekvence za mobilne operaterje. Bila je izvedena javna dražba, ki je bila nekako nezakonita, in se ni iskalo najboljšega ponudnika, pač pa popolnoma nekaj drugega. Bodoča ministrica bo morala zagotoviti večjo transparentnost poslovanja agencije AKOS.

Naj zaključim. Sam ne bom nasprotoval gospe Markež, da postane ministrica. Želim pa, da vse te anomalije, ki smo jim priča v tem velikem konglomeratu v okviru ministrstva, nekako prepreči oziroma se z njimi spopade. Poudarjam, urediti je treba sistem izplačevanja avtorskih honorarjev, zagotoviti še več zasebnega šolstva in tako spodbuditi konkurenčnost ter izboljšati kakovost storitev. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Jelka Godec. Pripravi naj se gospa Irena Grošelj Košnik.

JELKA GODEC (PS SDS): Predsedujoča, najlepša hvala za besedo.

Moram reči, da je kar težko govoriti o novi kandidatki, pa ne s tega stališča, da je karkoli narobe z njo; ampak gre namreč za resor, ki je dokaj razvejan, in resor, ki je zadnje čase kar velikokrat na tialu. Hkrati pa je kandidatka za ministrico za enakega področja strokovnega dela, kot sem sama. In težko ocenim, kakšna bo kot ministrica. Težko ocenim tudi po zaslišanju na odboru. Namreč, na odboru nismo dobili njenih stališč. Od nje, recimo, sama nisem zahtevala konkretnih in podrobnih odgovorov, ampak vsaj njeno mnenje o določenih zadevah; pa vendar sem dobila le splošne odgovore, po domače povedano, prebrano koalicijsko pogodbo. In kar sem lahko iz tistega razbrala, je, da ima zelo veliko prioritete. Seveda, to je normalno, ker Ministrstvo za izobraževanje pokriva veliko področij. Pa vendar mislim, da bi ministrica oziroma kandidatka za ministrico morala imeti bolj jasno vizijo oziroma bolj jasen program. Vizijo bo verjetno pisala oziroma izvajala skupaj z zaposlenimi, toda program oziroma bolj jasna stališča do določenih zadev. Veliko je govorila, da podpira in da si bo prizadevala, vendar to ni dovolj. Podpirati ni dovolj, prizadevati ni dovolj, ampak treba bo nekaj narediti, predvsem na tistih področjih, ki ste jih že danes nekateri tudi izpostavljali. Govorila je tudi, kar je bilo meni kar zanimivo oziroma pozitivno sprejeto – o profesionalnem razvoju zaposlenih v šolstvu. Ko sem jo vprašala, kaj si pod tem predstavlja, je bilo: podpiram profesionalni razvoj zaposlenih v šolstvu. Tukaj težko rečem, da sem dobila odgovor, bi bilo pa pametno slišati, kaj si je s tem zamislila.

V času njenega dela kot poslanke me je presenetila s stavki, kot so bili: podpiram vaš predlog, vendar ga ne morem podpreti. To je bilo v času, ko smo imeli v proceduri Zakon o vajeništvu, ki je sama na hearingu zelo veliko odpirala to temo, češ da to podpira. Ampak spet smo slišali "podpiramo, vendar ne bom mogla podpreti"; pa kakršnegakoli predloga. Se strinjam, da ne, ampak dajmo z nekimi argumenti razložiti, zakaj. Vse naše predloge je vzela za dobre, vse naše predloge bo proučila in jih bo vključila v svoj program. Če bo vključila naše predloge, predloge koalicije in predloge deležnikov, potem mislim, da ji ta mandat ne bo dovolj, da bo potrebovala tri mandate, da bo zadeve uredila. Jaz ji predlagam, da si vzame tiste res prioritete zadeve. Od teh, katere so pa prioritete zadeve, pa po vsem, kar sem slišala od nje, mislim, da jih ne bo sama postavljala, ampak jih bodo postavljali uradniki oziroma zaposleni na ministrstvu. Danes ste nekateri razpravljavci govorili, pa tudi ministrica zadnjič, o določenih projektih, ki nimajo veze z

Ministrstvom za šolstvo. To je recimo medgeneracijski center, ki ga tako poudarjate v Poslanski skupini Desus, kar je prav ter lepo; in tudi sama ga zelo podpiram. Ampak medgeneracijski centri, ki že delujejo v Sloveniji, niso na področju šolstva, ampak na področju sociale. In ne mešati jabolk in hrušk ter ne obremenjevati s tem ministrico, ki je to takoj zagrabila in rekla, ja, bom to podpirala. Ne ji tega nalagati. Nadaljnja zadeva je Simbioza, ki nima veze z Ministrstvom za šolstvo. Podpira ga predsednik države in tako naprej, ampak Ministrstvo za šolstvo je tukaj en delček zadaj. In ne ji nalagati še tega, ker bo spet prišla in bo rekla, tudi to bom podpirala. Pozanimajte se o zadevah, ki se tičejo Ministrstva za šolstvo in so veliko bolj pomembne, kot so recimo raziskovalna dejavnost, na katero smo opozarjali v Slovenski demokratiški stranki. Na odboru so bili sprejeti določeni sklepi, za katere upam, da jih bo nova ministrica tudi upoštevala.

Kar se tiče učne pomoči. Strinjam se, da je otrokom učna pomoč potrebna, predvsem tistim, ki jo potrebujejo; in ne tistim, ki jo izkoriščajo. Ko poslušam ravnatelje, ki me sami kličejo, jaz jih ne sprašujem o tem, ampak ko so videli, da se pogovarjamo o teh zadevah, mi pravijo, da je najmanj 30 % izkoriščanja. Ker sedaj so že vsi otroci, ki ne morejo sedeti pri miru, hiperaktivni, avtisti, ne vem kaj vse. Ampak v bistvu pa je to, kar mi pravijo sami učitelji in tudi ravnatelji, starši enostavno nimajo časa in potem rečejo, da je hiperaktiven, sedaj mu dajmo odločbo, potem imajo pa mir. In tu je treba pogledati, na to smo že tudi opozarjali Zavod za šolstvo, kaj je s temi, da je ponekod toliko teh učnih pomoči, drugje pa nič. Včasih se celo zgodi, da tisti, ki potrebujejo učno pomoč, ki so res potrebni tega, pa sploh ne zaprosijo za njo. Mislim, da se bo tukaj potem tudi našel denar za vse te, ampak pogledajte, v zadnjih letih se je ta učna pomoč neverjetno razpasla. Pa da ne govorim, potem imamo še status športnika v osnovni šoli v šestem razredu. Jaz ne vem, ali sem malo čudna, ampak v šestem razredu imeti status športnika, ne vem zakaj, saj to še niso nobeni državni prvaki. Ampak če v šestem razredu ne zmorejo narediti štirih ur treninga na teden ter šolskih obveznosti, potem verjetno tudi rabijo učno pomoč. Mislim, da bo morala slišati, poslušati, ne samo slišati, ampak jih tudi razumeti – ravnatelje, učitelje, starše, kot ste že sami dejali, in jih tudi v svojem delu nekako vključiti, vendar verjetno v tisti normalni meri, ker tako, kot je na zaslišanju govorila kandidatka, bo vključila vse deležnike in vse upoštevala. Mislim, da bodo pogajanja zelo trda in zelo dolga, če bo vse upoštevala in vse naenkrat vabila. Je pa to zelo pozitivno, da ima v zavesti, da je treba vse akterje v šolstvu vključevati.

Veliko je govorila o dualnem sistemu in podpori dualnega sistema. Jaz ji tukaj zelo težko verjamem, žal. Ko je bil naš predlog o vajeništvu, je govorila o tem, da ga podpira, pa ga ne more podpreti. Ne vem. Razočarala me je,

moram povedati, ampak jo razumem v tem smislu, da pač ni želela podajati konkretnih; pa saj tudi nisem sama pričakovala. Ampak področje izobraževanja odraslih je bila njena stroka 10 let in jaz sem tukaj pričakovala vsaj tri stavke več, kot jih je povedala. Povedala je pa dva, da je pač potrebno javno mrežo urediti na področju izobraževanja odraslih, kar vemo vsi. Na to je bila sklicana seja z naše strani. Tukaj sem pa le pričakovala malo bolj odločno njeno besedo. Rekla je, da se zavzema za slovenski jezik, dopušča internacionalizacijo. Šla sem si pogledat, kaj piše v koalicijski pogodbi. To je, bi lahko rekla, povezano tudi s tem, ne da je povezano, ampak točno tako, kot piše – učenje slovenščine kot tujega jezika v celotni izobraževalni vertikali za tiste, ki jim slovenščina ni materni jezik. Me zanima, v kateri evropski državi se na takšen način ščiti slovenski jezik. Kar se tiče zasebnega in javnega šolstva, tudi tukaj je ministrica govorila bolj tako v megli, to se moramo vsi strinjati, da se ni postavila ne na eno ne drugo stran. Govorila je, da podpira javno šolstvo in tudi kvalitetno šolstvo. Glejte, vsi, ki govorite, da bo prišlo do razpusta javnega šolstva, če se bo zdaj zasebno v 100 % financiralo. Imamo tri zasebne osnove šole v Sloveniji in 744 javnih šol – in vi govorite o razpadu javnega šolstva, v tem sistemu, da bo razpadel. Tisti, ki to govorite, preberite si ZOFVI, preberite si 86. člen, zadnje odstavke, preberite 87. člen ZOFVI, kjer piše varovanje javne mreže. In če tri zasebne osnovne šole ogrožajo javno šolstvo v Sloveniji, potem jaz ne vem, o čem govorimo, ali pa govorimo o dveh različnih zadevah. Sama sem jo konkretno vprašala, kaj pomeni za njo domovinska vzgoja oziroma ali je za to, da se v kurikulum od vrtca do konca srednje šole vnese tudi domovinska vzgoja. Sicer mi je odgovarjala o državljanski vzgoji, o čemer je nisem spraševala, pa dobro, okej; so povezane stvari, to sta dva različna pojma. Vprašala sem jo tudi, kakšno je njeno stališče glede oblačenja otrok v pionirčke. Zdaj jo bom citirala, kaj je bil njen odgovor. "Proslave na osnovnih šolah, del aktivnega vključevanja naših otrok, preoblačenje otrok v razne uniforme. Tudi ko so tematske proslave, se otroci v kakšnem živalce preoblečejo ali v kakšne druge like. Ne vidim v tem kaj kritičnega, alarmantnega." Nadalje. "Vemo tudi, da so te dejavnosti določene s kurikulumom in tudi usklajene na državni ravni." Nadalje. "Tudi se mi ne zdi sporno, če smo otroke, ker je tematsko tako, sedaj jaz ne poznam, v smeri česa je šlo, morda je bilo kaj v nestrinjanju s starši, ampak tudi če se v pionirje preoblačijo in če je tematika taka domoljubna, se mi ne zdi v tem nič spornega. Tudi ko je tematska proslava, ne vem, saj pravim, sama izhajam iz tega, da nekaj vsebinskega nič skozi določen dogodek." Torej se vam ne zdi nič spornega. Torej vam je čisto vseeno, bi se temu reklo, če govorimo, da je preoblačenje v pionirčke tematsko in namen domoljubja. Prebrala sem ta citat zato, ker prej,

ko je kolega govoril, da pač ne vidi v tem nič spornega, ste zmigovali, češ, aja, to je rekla. Ja, jaz mislim, da to ni domoljubje in tudi ne tematsko. Tematsko je bilo 29. novembra, danes to ni več domoljubje, mi smo v neki drugi državi, se ne preoblačimo več v pionirčke. Mislim, da je to povečevanje totalitarnih režimov, in žal mi takšen odgovor ni všeč. Verjamem, da se ne strinjate z mano, ampak dajmo malo razmisliti, no. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima gospa Irena Grošelj Košnik, pripravi naj se gospa Marija Bačič.
Izvolite.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Hvala, podpredsednica. Spoštovani predstavniki ministrstev, kolegice in kolegi!

Kandidatka za ministrico mag. Klavdija Markež je študirala na področju, ki je bilo posredno povezano z njenim delom, ki ga je tedaj opravljala. Takšno znanje in izkušnje ima nedvomno veliko dodano vrednost, saj je kandidatka teoretska spoznanja povezovala vseskozi s konkretnim delom pri vodenju, organiziranju, izvajanju programov izobraževanja za odrasle, pri poučevanju ekonomije, trženja, gospodarskega poslovanja in poslovnega komuniciranja. Kasneje je to znanje nadgradila in postala magistrica znanosti državnih in evropskih ved. Mlada in zagnana je sprejela izziv ter 10 let uspešno poslovno vodila ljudsko univerzo, torej vse poslovne in organizacijske procese. Še posebej pa je vzpostavila učinkovit sistem črpanja evropskih sredstev ter pri tem spoznala mnogo birokratskih ovir, ki jih bo zdaj imela možnost še nadalje odpravljati. Poleg vsebine je uspešno skrbela za gospodarno in ekonomično poslovanje javnega zavoda, saj je zavod 80 % dohodka pridobival na trgu. Poslovni kolegi so jo izvolili tudi za predsednico Zveze ljudskih univerz, da jih je 4 leta zastopala in povezovala na državni ravni. To kaže tudi na njene dobre človeške lastnosti, na zmožnost za sodelovanje in strpen dialog v različnih interesnih okoljih ter z različnimi družbenimi skupinami. Pri tem delu je pridobila tudi mednarodne izkušnje. Njena karierna pot se je nadaljevala v gospodarstvu na področju izobraževanja in upravljanja človeških virov. Tu je izkusila potrebe, da se vzpostavi bolj učinkovita vez med gospodarstvom in šolskim sistemom. To je pomembno za mlade, ki se šolajo na poklicnih smereh, da si poleg znanja pridobijo tudi čim več spretnosti in kompetenc svojega poklica. To seveda poveča možnosti njihove zaposlitve. Tu, v gospodarstvu je vzpostavljala še karierni center, razvijala sisteme priznanja neformalnega znanja in sodelovala pri promociji deficitarnih poklicev, kar so zelo aktualni izzivi in potrebe tega časa. Hkrati se kandidatka tudi močno zaveda strateškega pomena temeljnega teoretskega znanja in znanstvenih raziskav za razvoj naše družbe, pri

tem pa je pomembno medresorsko sodelovanje, saj razvojni izzivi niso povezani samo z enim ministrstvom. Velik pomen je poudarila glede kvalitete izobraževanja na celotni izobraževalni vertikali; to je še posebej poudarila na odboru na hearingu. Kot poslansko smo jo kolegi doživeli kot strpno osebo, predano delu in odgovorno poslanko.

Zaradi vsega tega je bom podprla, saj ji zaupam, da bo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport lahko zaradi teh svojih osebnostnih značilnosti, kompetenc in znanja uspešno vodila. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima gospa Marija Bačič, pripravi naj se gospod mag. Branislav Rajič.
Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Lepo pozdravljeni vsi v dvorani!

Kandidatka za ministrico za izobraževanje, znanost in šport gospa mag. Klavdija Markež je v svoji predstavitvi izrazila naklonjenost izobraževanju otrok s posebnimi potrebami od vrtca naprej, kar me še posebej veseli. Od septembra 2013 je v veljavi Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, ki vsaj na zakonski osnovi namenja nekoliko večjo senzibilnost do najbolj ranljive populacije otrok. Vendar je na tem področju še vrsta nerešenih vprašanj, od celostne obravnave otrok s posebnimi potrebami, o inkluzivnem izobraževanju, plačevanju prevozov mladostnikom starostne skupine od 18 do 26 let, ki so vključeni v posebne programe vzgoje in izobraževanja, zagotavljanje in plačevanje dodatne strokovne pomoči in učne pomoči otrokom, katerim je le-ta dodeljena in menim, da je usmerjanju otrok s posebnimi potrebami. Upam, da bo to naša ministrica uredila. Potrebno bo tudi in pričakujem od gospe ministrice, da bo opravila tudi analizo devetletnega izobraževanja, ki od 2013 še ni bila opravljena. Mislim, da so tudi na tem področju potrebne spremembe. Veliko dela čaka bodočo ministrico in menim, da je kandidatka delovna, ambiciozna, optimistična, strokovna. Pričakujem, da bo to zahtevno vlogo dobro opravljala, zato ji ob tej priložnosti izrekam podporo. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima mag. Branislav Rajič, pripravi naj se gospa Violeta Tomič.
Izvolite.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, spoštovana podpredsednica. Dober dan vsem!

Včeraj zvečer sem odšel na poslovilno pijačo s kolegico Klavdijo. Ker naju fotograf ni ujel, vam lahko poročam, da je spila eno pivo, kljub temu pa se je vedla dostojno. Osebo zelo obžalujem, da bo mag. Klavdija Markež zapustila sedež

zraven mene, se pa zavedam, da gre na mesto, kjer bo veliko več prispevala za vse nas. Področje vzgoje in izobraževanja, znanosti in tudi športa, ki ga bo s svojim visoko referenčnim timom pokrivala, je izjemno široko in kompleksno področje družbene regulacije. Posledično zahteva široka znanja, kompetence in strokovne izkušnje. Izjemno pomembno je še menedžiranje oziroma odločanje, usmerjanje, vodenje superministrstva, katerega organizacijsko značilnost številni radi izpostavljajo. S svojim dosedanjim delom je kandidatka pokazala ravno to menedžersko veščino, ki je na tako širokem in kompleksnem področju najbolj pomembna. Predstavniki opozicije so ji na zaslišanju očitali njeno pretirano poudarjanje povezovanja in sodelovanja z vsemi vpletenimi udeleženci na področju vzgoje in izobraževanja. Kandidatka se bo morala pri svojem delu spopadati z različnimi vsebinskimi področji in tudi z različnimi stopnjami izobraževanja – vse od predšolske vzgoje, do visokega šolstva, od znanosti do športa in skrbi za mladino. To, da bosta dialog in povezovanje ter medsebojno sodelovanje z različnimi deležniki ključna pri doseganju ciljev in prioritet resornega ministrstva, ni le politična floskula, ampak dejanska potreba in politična realnost. Samo takšen način dela in nearbitrarno odločanje bo prispevalo k uresničevanju ciljev; na to je kandidatka opozorila in pri tem jo popolnoma podpiram. Rad bi poudaril še njeno inovativnost v pristopu. Nekoč se je odločila za opustitev utečene službe vodenja ljudske univerze in se izkazala z aktivacijo pri ustanavljanju prve tovrstne ustanove v Sloveniji, ki bi izobraževala iskan profil strokovnjakov neposredno v proizvodnem procesu. V tem vidim potencial njenega dometa in pripravljenost, da se na področju, za katerega je pristojna, spopade z izzivi in išče ter vpeljuje sistemske izboljšave. Od imenovanja oziroma predloga kandidature pa vse do danes je bila kandidatka deležna številnih političnih in medijskih diskreditacij. Komu je stopila na žulj? Do vseh obtožb se je jasno opredelila in v Stranki modernega centra ji zaupamo. Učbeniške primere opozicijske drže sicer jemljemo kot legitimne, nikakor pa ne kot upravičene. Veseli me, da je kandidatka kot eno izmed prioritet prepoznala pomembnost dviga kakovosti vzgojno-izobraževalnega procesa, kar posledično vodi v boljše dosežke učencev in v še bolj učinkovit vzgojno-izobraževalni sistem. Vem tudi, da imata kandidatka za ministrico in njen tim veliko dobrih predlogov in rešitev, ki se jih bosta z veliko mero odgovornosti lotila takoj ob prevzemu mandata. Svojo načelnost, odgovornost, zavzetost in čut za sočloveka pa je pokazala že s svojim delovanjem v poslanski skupini. Sodeč po razpravah nasprotujočih, nihče ni dovolj dober, da se bi potegovalo za vodenje Ministrstva za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Očitno menijo, da se Marie Curie, Superman in Chuck Norris morajo združiti

v eno osebo, ki se bo včlanila v njihovo stranko, potem bi ta superklon in seveda superčlan stranke z blagoslovom vodje in še kakšne ekselence milostno začel poveljevati pomembnemu resorju. Resorju, ki je alfa in omega naše sedanjosti in obstoja. Zadnje dni manjka samo še tako zlorabljen sintagma in obvezni patetični intonaciji Za otroke gre.

V SMC smo zamudili Marie Curie, v Supermana in Chucka Norrisa pa ne verjamemo, v svojih vrstah imamo dovolj odličnih. Predlagali smo kandidatko, jo podpiramo in smo prepričani, da bo skupaj s svojo ekipo kos zahtevni nalogi ministrici za izobraževanje, znanost šport in mladino. Njena prijazna odprtost in prav takšna osebnost sta kot nalašč, da zgovorno simbolizirata dostopnost enega najbolj pomembnih ministrstev vsem dobrim idejam, vsem otrokom, dijakom, mladostnikom in študentom, vsem zaposlenim v resornih panogah ter visokim ciljem vzgoje in izobraževanja v naši državi. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Violeta Tomić, pripravi naj se gospod Primož Hainz. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Kot sem povedala prej v stališču Poslanske skupine Združene levece, kandidatke za ministrico Klavdije Markež v Združeni levici nikakor ne mislimo podpreti. Pri naši nepodpori ne gre samo za nekompetentnost predlagane kandidatke, ampak predvsem za nasprotovanje škodljivim politikam vlade na področju izobraževanja, ki si jih bo bodoča ministrica nekritično prizadevala izvrševati. Zdi se, da je glavni kriterij pri izbiri Klavdije Markež to, da bo poslušno nadaljevala s škodljivimi ukrepi in se ne bo preveč upirala rezom, ki jih bo zahteval finančni minister Mramor. Na področju znanosti in izobraževanja je nujnih kar nekaj velikih reform. Zagotovo je to področje visokega šolstva. Upamo, da ministrica ne bo nadaljevala prejšnjih usmeritev. Jasno je, da potrebujemo nov Zakon o visokem šolstvu, ki bo jasno zagotovil udeležanje javnega interesa v visokem šolstvu. Trenutno lahko na tretji bolonjski stopnji študirajo samo tisti, ki si to lahko privoščijo, ki lahko plačajo šolnino; ne pa tisti, ki bi tja sodili po meritokratskih kriterijih. Za doktorski študij je meritokracija suspendirana. Kandidatka se ni zavzela za ureditve sofinanciranja doktorskega študija in je podprla proračun, ki te postavke nima. Objava astronomskih honorarjev privilegirane akademske elite zelo jasno kaže, da se je logika gospodarstva že globoko usidrila v javni sektor, da obstaja 1 procent, ki brez sramu bogati na račun večine. Gre za zasebni, tržni interes znotraj javnega, skupnega interesa. Zasebni interes vdira v javno izobraževanje na mnogih ravneh. To ima velike družbene posledice. Izobrazba ne bo več pravica, ampak privilegij za

tiste, ki si jo bodo lahko plačali. Obenem bomo izgubili razvojni potencial, tako kadrovskega kot raziskovalnega. In kam potem vodi pot te države?!

V Združeni levici se zavzemamo za jasno ločnico med javnim in zasebnim šolstvom. Država bi morala financirati le javno šolstvo, ne pa da financira zasebnega in s tem še zmanjšuje že tako premajhna sredstva za javno šolo. Samo kvalitetna in vsem dostopna javna šola lahko omogoča izobrazbo, ki ni odvisna od premoženjskega in socialnega statusa otrok. Samo kvalitetna in polno financirana javna šola lahko zagotovi zares kvalitetno in sekularno izobrazbo. Vemo, da bodoča ministrica kot tudi celotna Stranka modernega centra ni podprla spremembe 57. člena Ustave, ki smo jo predlagali skupaj s Socialnimi demokrati, Zavezništvom in Desusom. Od zagovornice javnega šolstva pričakujemo, da bo takšno spremembo podprla. Sekularizem slovenskega šolstva in celega sistema je na preizkušnji tudi na državnih univerzah. S spremembo statuta Univerze v Ljubljani se namreč poskuša dejavnost izobraževanja učiteljev prenesti na Teološko fakulteto. Bom poskušala biti malo bolj jasna: dejavnost izobraževanja vseh učiteljev, tudi za javno sekularno šolo, bo podeljena Teološki fakulteti! Odbor Državnega zbora za izobraževanje je obravnavo te škodljive pobude pred nekaj tedni zavrnil, a sporni odlok se že naslednji teden vrača na dnevni red odbora, katerega članica je do izvolitve za ministrico bila tudi Klavdija Markež.

Kandidatko za ministrico zato na tem mestu sprašujem, čeprav mi ta trenutek ne more odgovoriti, in želim zelo jasen odgovor. Ali bo kot ministrica za izobraževanje nasprotovala tem škodljivim spremembam statuta Univerze v Ljubljani? Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Primož Hainz. Pripravi naj se gospod Ivan Škodnik.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Spoštovana podpredsednica, kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Že v svojem uvodu, ko sem govoril o kolegici Markež kot kandidatki za ministrico, sem povedal, da jo bom podprl; in tu ni nobenega dvoma. Zato ne bom ponavljal tistih dejstev, ki sem jih tam navedel, pa vendar bom nekatera vprašanja postavil javno zaradi tega, da ne bomo pozabili, na čem bo Desus oziroma vsaj jaz osebno vztrajal tudi v kasnejših razpravah na šolskem odboru oziroma Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Prvič, popolnoma jasna ločitev med zasebnim in javnim šolstvom. Tu veste, da Desus in tudi naša koalicijska pogodba zahteva ločitev javnega zdravstva od privatnega, ločitev javnega šolstva od privatnega; in bomo pri šolstvu nedvomno vztrajali. Zato tudi ustavni amandma.

Pa ne bom ponavljal, ker so kolegi sopolisniki že razlagali, in mislim, da je popolnoma jasno, za kaj gre. To ni nikakršna ataka na privatne šole. Privatne šole so z zakonom že urejene, urejeno je njihovo financiranje. Gre za nekaj odstotkov manjše sofinanciranje, če lahko tako rečem. Torej ne, da se jih vrže iz sistema, ampak bistvo našega šolstva je javno šolstvo, da ne bi povzročili situacije, kot jo poznamo v Ameriki, da je javna šola šola za črnce, če lahko čem malce grdo, ampak mislim jasno. Drugič. Kar se strokovnosti tiče, o kateri je bilo na hearingu veliko govora, sem omenil primer, pa ne vem, ali je to samo problem Odbora za izobraževanje, ker je lahko tudi problem Odbora za javno upravo. Dejstvo je, da je Janševa vlada pod Virantovim vodstvom odpravila strokovne izpite za javne uslužbenke. Mislim, da je bila to takrat velika napaka. Šlo je pa seveda za to, da so zaposlili svoje ljudi, zelo preprosto. Tisto, kar je presenetilo, je, ko je Janševa vlada padla, da tudi kasnejša vlada ni tega sistema spremenila in je ohranila prejšnji sistem. Skratka, mislim, da je to na dolgi rok velika škoda za javne uslužbenke, ker dejstvo je, da vsaka resna izobrazba, vsako resno izobraževanje, vsaka resna služba pozna tudi strokovne izpite po letu ali koliko že praktičnega dela. Tretja stvar, ki bi jo rad omenil, je vprašanje nedovoljenih poživil pri športu. Dejstvo je, da mi imamo zakonodajo dobro urejeno, to je tudi na hearingu mi bilo povedano; in tega se jaz tudi na nek način zavedam. Ampak tisto, pri čemer bom vztrajal, da se bo to ministrstvo tudi nekako opredelilo, je pa naslednji problem. Pri vprašanju dopinga ali antidopinga, da poenostavim besede, ki jih po navadi uporabljamo, je zelo preprosto. Kriv za to, da vzame doping, je športnik. Sam trdim, da to ni res, sokrivci so in veliki so krivci, če ne celo večji. Za moj občutek so tisti, ki jim ta doping vsiljujejo, dajejo, preprodajo in služijo. Dejstvo je, da so kljub vsemu, kakorkoli obračamo, nekateri tukaj že polnoletni. Z 18. letom v zanosu športnega uspeha seveda nisi vedno dovolj kritičen. Tisti, ki ti svetujejo, bi morali biti na nek način soodgovorni. Samo opozarjam na problem in mislim, da bo ministrica, upam da, zagrizla v to kislno jabolko in se tega problema lotila – kako? – tudi to plat medalje urediti z zakonom. Četrta stvar, ki bi jo omenil, predzadnja, če lahko tako rečem, je vprašanje Knafljevega doma na Dunaju. Vi veste, da v 17. stoletju je Luka Knafelj, bogat župnik, pustil vse svoje premoženje, da bi se kranjski študentje lahko šolali na Dunaju v takratni slovenski, torej kranjski prestolnici, tudi kranjski prestolnici. Ta donacija je preživela vsa stoletja. V našem času, če lahko tako rečem, sedanjem času pa je univerza to dala v privatne roke oziroma podarila, prodala poceni. Teh detajlov pravzaprav ne poznam, vem samo to, da je katastrofa, ker Knafjev dom ne funkcionira več kot neke vrste fundacija za revne študente ali tiste študente, ki hočejo priti na Dunaj in bi tam lahko poceni stanovali. Mislim, da bo treba ta

problem videti oziroma proučiti, zakaj je to univerza naredila. Ali se da na tej točki karkoli popraviti in še kaj narediti? Mislim, da 100-letna fundacija na ta način ne more izginiti, ker je nekorektno do tistega, ki je to pred stoletji ustanovil.

Zadnje vprašanje, ki ga ponavljam po dr. Tadeju Bajdu, predsedniku Slovenske akademije znanosti in umetnosti. On je napisal približno takole, da so bili doktorati v srednjem veku ali tudi še kasneje neke vrste priznanje za znanje tistega, ki ga je imel. V kasnejših časih, na začetku 20. stoletja so doktorati bili znanstveno delo študenta oziroma podiplomca in profesorja. Zadnjih 30 let se je zadeva popolnoma obrnila v to smer, da znanstveni nazivi pomenijo praviloma, žal, ali pa večinoma samo priznanje na določenem področju. To trdi dr. Bajd, jaz se z njim popolnoma strinjam. Upam, da se bo pod tem vidikom tudi gospa ministrica vedla, ko bo pisala Zakon o visokem šolstvu, Zakon o znanosti; in bodo ta element upoštevali, ker mislim, da lahko na nekaterih točkah to pomembno spremeni naš odnos do teh vprašanj. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Ivan Škodnik. Pripravi naj se gospod Matjaž Nemeč.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Pozdravljeni predstavniki Vlade! Lepo pozdravljeni tudi kolegice in kolegi poslanci! Spoštovana Klavdija Markež, kandidatka za ministrico za šolstvo, znanost in šport. Predvidevam, da nas nekje poslušate.

Gospo Klavdijo poznam kot dobro sodelavko v Poslanski skupini Stranke modernega centra. Mislim, da ima dovolj izkušenj in znanja na področju izobraževanja. Zna komunicirati z ljudmi, za kar mislim, da je to zelo dobra lastnost, ki je, žal, vsi nimamo. Nujno prednost vidim tudi v tem, da se je pri svojem delu povezala z gospodarstvom. Tu se bom malo ustavil, ker tudi sam izhajam iz gospodarstva. Moje prvo delovno mesto je bilo v lesni industriji skoraj 10 let. Tukaj vidim priložnost, ko se govori o gozdu, lesu, gozdno-lesni verigi, da bo tudi na tem področju šolstvo imelo velik pomen. Kajti če hočemo narediti preboj v lesni industriji, ne bomo potrebovali samo lesarjev, mizarjev, ampak bomo potrebovali tudi lesarske tehnike, inženirje in tudi doktorje znanosti. Zagovarja inovativni način razmišljanja na področju izobraževanja. Podpira raziskovalno dejavnost. No, tudi tu bi se ustavil. Bom razložil to raziskovalno dejavnost bolj praktično, primer dobre prakse. Dve leti nazaj, ko sem še bil v Šolskem centru Slovenj Gradec, smo se dijaki šolskega centra z lesarskimi programi povezali s študenti arhitekture v Ljubljani. Skupaj nekako, študenti so oblikovali, dijaki naredili izdelke in nastalo je kar okoli 20 unikatnih izdelkov. Danes in naslednji teden imate tudi v preddverju velike

dvorane Državnega zbora to možnost videti, šest unikatnih izdelkov je tukaj. Tudi imena dijakov in študentov, ki so to oblikovali, bi bilo dobro, da to vidite, da je to praktični primer raziskovalnega dela, inovativnega dela, ki ga je danes vse premalo in ga bomo v prihodnje morali upoštevati na vseh nivojih v gospodarstvu. Zato je za šolstvo toliko bolj pomembno, da bo s tem delom gospodarstva povezano, kajti zavedati se moramo, da nova vrednost, denar nastaja v gospodarstvu. Seveda podpira razvoj oziroma izobraževanje strokovnih delavcev, tu mislim vseh delavcev, ki delajo v šolstvu ali na drugih izobraževalnih inštitucijah. Ponuja še več možnosti za izobraževanje mladih in enake možnosti vseh, ne glede na narodno pripadnost in tako naprej. Gospa Markež obljublja učinkovito vodenje zavodov, nekako obljublja tudi pomoč ravnateljem. Vemo, da so danes marsikdaj prepuščeni sami sebi, stvari pa se precej spreminjajo in so ravnatelji na določenih stvareh zelo obremenjeni. Vesel sem, da prepozna pomen medresorskega povezovanja. Omenila je pri svoji predstavitvi povezovanje ministrstev za delo, gospodarstvo, zdravstvo, šolstvo. Spodbuja bralne in druge pismenosti.

Všeč mi je, da Klavdija Markež, kandidatka za ministrico, pri svojem delu posveča enako pozornost vsem stopnjam izobraževanja. Zaradi vseh navedenih razlogov bom danes mag. Klavdijo Markež, kandidatko za ministrico, pri glasovanju podprl. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Matjaž Nemeč; pripravi naj se gospa Ljudmila Novak.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala, gospa predsedujoča.

Za Socialne demokrate je, ko govorimo o šolstvu, vedno zelo pomembna tema. Še iz druge države, ko smo podedovali javno šolstvo, vsaj po mnenju večine je bilo relativno dobro, vsaj v primerjavi z okoliškimi oziroma primerljivimi državami, nam je prav to podedovanje šolskega sistema omogočilo, da smo se vsi skupaj v njem izobrazili in lahko nadaljevali svojo življenjsko pot. V Ustavi Republike Slovenije, v 2. členu piše, da je Republika Slovenija opredeljena kot socialna država. V tem 2. členu se dotikamo tudi javnega šolstva. Socialni demokrati vselej stremimo k temu, da bo možnost izobraževanja v javnih ustanovah ne privilegij, ampak možnost, ki ne izključuje tudi drugih. Govorimo o zasebnem šolstvu. Na nek način stremimo k temu, da razmeji javno šolstvo od zasebnega šolstva, še posebej ko govorimo o pravicah in tudi odgovornosti. Tukaj mislim v prenesenem pomenu predvsem način financiranja. Ko so ne dolgo nazaj ustavni sodniki, vsaj nekateri od njih, izdali odločbo in na nek način omogočili, da bo prihajalo do povezovanja oziroma na nek način, če se izrazim, do kanibalizma, vsaj na

področju financiranja med javnim in zasebnim, smo se Socialni demokrati odločili za potezo, da bomo obvarovali tisto, kar je bilo v naši državi dobro. Zato smo se lotili spremembe 57. člena, ki pravi, da je izobraževanje svobodno, osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev; država pa je primorana ustvarjati možnosti, da si državljani lahko pridobijo ustrezno izobrazbo. Prav kot branik in ne samo kot tisti, ki opozarjamo, ampak tisti, ki aktivno sodelujemo pri tem, smo predlagali skupaj s partnerji znotraj koalicije in širše, da spremenimo dikcijo tega člena, in sicer da osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se v javnih šolah financira iz javnih sredstev pod pogoji in v višini, kot to določa zakon; se lahko iz javnih sredstev sofinancirajo tudi zasebne šole. To javno nakazuje k temu, da nimamo proti javnim ustanovam, ampak da želimo jasno razmejitev med tema dvema. To govorimo o osnovnošolskem izobraževalnem sistemu.

Ko govorimo o visokošolskem izobraževalnem sistemu, dobro veste, vsaj tisti, ki spremljate, da je bil v prejšnjem mandatu pod taktirko takratnega ministra dr. Pikala pripravljen osnutek in že tudi v veliki meri usklajene spremembe Zakona o visokem šolstvu. In prav to je tisto, kar bodočo ministrico čaka. Socialni demokrati želimo pri tem sodelovati, začeli smo opozarjati na določene pomanjkljivosti oziroma bojazni, do katerih bi lahko v tem postopku usklajevanja prišlo, do težav, govorim. Socialni demokrati tukaj jasno zagovarjamo, da morajo imeti državljani Republike Slovenije vsaj enkrat v življenju možnost do brezplačnega visokošolskega izobraževanja, problematiziramo določene dele financiranja, ampak to je še predmet usklajevanj. Upamo, da bomo lahko s kandidatko za ministrico tudi ta zakon spravili pod streho.

Dotaknil se bom še področja športa, kar je v tem trenutku javno znano kot predmet razprave o povezovanju alkohola na športnih prireditvah oziroma alkohola in športa. Mislim, da čisto vse poslanske skupine v koaliciji in opoziciji še nimamo izdelanega mnenja, ampak na področju športa bo to zagotovo prioriteta, ki se jo bo morala bodoča ministrica lotiti. Sam pa naj izrazim še popolno pripravljenost, ne samo mojo, ampak celotne Poslanske skupine Socialnih demokratov, da bomo gospe kandidatki pomagali na njeni novi poti. Da še zaključim, ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravi naj se gospod Jože Tanko. Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo. Bistvo šolstva ni v tem, ali je javno, ali je zasebno, ali je državno. Bistvo šole je v tem, da iz šole pride človek obogaten z novimi znanji, da je boljši državljani, boljši človek. In ta moja predhodna razprava, ki je poveličevala nekoč

državno šolstvo v prejšnji državi – seveda, državno šolstvo zaradi tega, ker je bila lažja kontrola, ker so bili kontrolirani kadri, vodstva šole in tudi vsebina. Zato je bila zasebna šola onemogočena. Ker imam tako malo časa, morda samo še nekaj. Vzgoja je izredno pomembna in upam, da bo ministrica spodbujala, da bodo učitelji imeli v rokah tudi več orodij za to, da bodo lahko vzgajali. Ni potrebno, da so varnostniki v šolah, ampak naj učitelji prevzamejo več odgovornosti in imajo za to tudi več možnosti. Prav tako pa poudarjam tudi pomen poklicnega izobraževanja, ki mora biti povezano z gospodarstvom, spodbujanjem podjetništva in podjetnosti, da bodo mladi lahko prišli preko izobrazbe do kruha.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Jože Tanko, pripravi naj se gospod Uroš Prikl. Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica.

Lahko mirno ugotovimo, da je ta vlada v permanentnem prestrukturiranju ključnih izvršnih funkcij. Jaz mislim, da do danes še ni bilo meseca, ko bi bila ministrska ekipa v celoti zasedena. Enkrat iščemo nadomestnega ministra, ker je bil eden kandidiran in imenovan, izbran za evropskega komisarja. Permanentno se je ta vlada ukvarjala z iskanjem gospodarskega ministra. Sedaj imamo problem z ministrstvom in ministrom za šolstvo, da ne govorim o drugih državnih funkcionarjih ali visokih uradnikih, ki so tudi odstopali. Od vlade, ki ima toliko dela sama s seboj, predvsem pa ima veliko dela sama s sabo največja koalicijska stranka, je težko pričakovati učinkovito delo, težko je pričakovati reforme, ukrepe in ostale stvari. To se vidi tudi iz rezultatov dela te vlade. Tistih predlogov, ki jih pričakujemo v Državnem zboru, ni ravno veliko. Lahko pogledate zadnje tri redne seje Državnega zbora in lahko to mirno ugotovite. Tisto, kar prihaja v Državni zbor, so neki skrajšani postopki, marsikje se spreminjajo samo predhodne določbe ali vnašajo v zakonodajo stvari, ki z zakoni nimajo nobene zveze, kot so na primer etična priporočila Greca. Problem je, da nekako vlada težko dela, ker ni ekipirana, ker posamezni resorji niso zasedeni in si jih potem podajajo razni vedeži. Dodatni problem, ki ga ima ta vlada, pa so še bremena, ki jih imajo nekateri ministri, in to tudi otežuje kvalitetno delo vlade. Zadnji primer je problem ministra za obrambo, ki si je naložil s svojim ravnanjem velike težave; in slej kot prej se bo predsednik Vlade moral odločiti. Odločiti se bo morala tudi koalicija. Imamo primer ministra za pravosodje, ki je prišel na funkcijo z vrhunsko reputacijo kršitelja zakonov, ki jih je izvršil pri delu; ali pa tudi z odločbo Vrhovnega sodišča tudi kot primer nekoga, ki je kršil človekove pravice in opravlja funkcijo ministra za pravosodje. Rad bi povedal s tem, da vlada

oziroma predsednik Vlade pri svojih odločitvah ni konsistenten. Po eni strani poudarja visoke etične standarde, poudarja pravila pravne države, spoštovanje institucije pravne države. Po drugi strani pa ekskluzivno povabi v svojo ekipo osebe, ki ne izpolnjujejo kriterijev etičnost ali pa so dokazano, pravnomočno kršile pravila pravne države in druge norme. Predsednik vlade tudi ni dosleden. Ministrica mag. Stanka Setnikar Cankar je pač odstopila. Predsednik Vlade je odstop sprejel. Hkrati pa o osebah, ki so na istem spisku in opravljajo prav tako ministrske funkcije, ali pa je vmes celo sam predsednik Vlade, nekkih konsekvenc ne potegne. Mi v teh primerih težko govorimo, da gre za normalna ravnanja, da gre za poštena ravnanja; da ima predsednik vlade do vseh, ki jih ima v svoji ekipi ali v koaliciji, enake vatlje in enake kriterije. Sebe je vzel iz etičnega standarda, tudi svojega ministra za finance je izvzel iz tega, medtem ko je mirno sprejel odstop ministrice za šolstvo. Sedaj predlaga na to funkcijo kandidatko, ki tudi, vsaj po poročanju medijev, prinaša neka bremena v ta resor. Govori se o neracionalni, nezakoniti porabi sredstev in ni prepričljive zavrnitve. Govori se o plačevanju honorarjev funkcionarjev v mestni občini, podžupanu; pa tudi ni prepričljivih argumentov itd. Skratka, z osebo, ki jo kadruje v neki resor, in po vseh teh slabih izkušnjah, ki so bile, bi pač moral potegniti neke drugačne odločitve. Problem, ki izhaja iz hearinga, je pa v tem, da smo lahko zelo zaskrbljeni, kajti odgovori, ki smo jih slišali, so bili izjemno neprepričljivi. Kolega Lisec je v stališču poslanske skupine naštel ključne glagole, ki so bili uporabljeni pri zagovoru kandidatke za ministrico. Vse nekaj – bomo proučili, bomo pregledali, se bomo pozanimali in tako naprej. Nekdo, ki je delal praktično vso poklicno kariero v šolstvu, v izobraževalnem sistemu, nekdo, ki je član Odbora za izobraževanje v Državnem zboru že 7, 8 mesecev, več kot pol leta, bi pač nekatera stališča moral imeti bistveno bolj razdelana, bistveno bolj razdelana. Bi moral praktično vedeti, koncizno vedeti, katere stvari so potrebne prenove, katere zadeve je treba na kakšen način urediti. Tega v tej predstavitvi nismo slišali. Kljub številnim vprašanjem kolegov iz naše poslanske skupine in tudi drugih na ta vprašanja, ki so bila postavljena, ni bilo nobenih odgovorov. Kandidatka je bila tudi na pogovoru pri predsedniku Vlade, ki jo je potem predlagal, pa bi ji morda predsednik Vlade vsaj svetoval, na katerih področjih bi bilo treba kaj narediti. Predsednik Vlade je bil, mimogrede, nekaj časa v. d. na tem resorju. Ampak kar je pomembnejše, sedanjí predsednik Vlade je bil tudi član delovne skupine, ki jo je ustanovil minister Lukšič in ki se je ukvarjala s problemi v šolskem sistemu, to je bilo 2010. Sodeloval je celo na tiskovni konferenci, kjer sta skupaj s tedanjim ministrom predstavila potrebne ukrepe v šolstvu. Pa bi vsaj o teh ukrepih lahko kdo kaj povedal. Tedanji sodelavec Ministrstva za

šolstvo gospod Cerar je sedaj predsednik Vlade in tisto, kar je na tiskovni konferenci 2010 povedal – in takrat je bilo povedano, da bodo tiste administrativne, pravne preobremenitve šolstva odpravljene oziroma se jih bo vneslo v zakon do konca leta 2010, še danes niso odpravljene. Pa ima, zdaj je predsednik Vlade, svoj resor, bil je vmes tudi predstojnik Ministrstva za šolstvo oziroma v. d. ministra, ampak se ne dogaja nič na tem področju. Nič se ne dogaja, ker tudi tam je šlo očitno najbrž samo za neko ustanovitev neke komisije z nekim programom dela in za plačilo honorarja, ker implementacije po štirih letih ni. Je ni bilo ne od 2010 do takrat, ko je bil minister Lukšič minister, v tisti vladi; je ni tudi sedaj, ko je član te komisije predsednik Vlade. Nič od tega ni v tem normativnem programu vlade.

Od nekoga, ki mu ni povsem jasno, kaj je funkcija ministra, katere stvari je treba spremeniti in katere so prioritete za to mlado državo, je težko pričakovati, da bo svojo nalogo v tem resorju opravil uspešno, če je toliko stvari, ki jih je treba proučiti, preveriti, pregledati in tako naprej. Moti me tudi to, da kandidatka za ministra nima jasnega stališča glede temeljev slovenske državnosti, glede domovinske vzgoje ali državljske vzgoje, da je tej kandidatki pravzaprav vseeno, ali hodijo otroci v šolo v tistih starih pionirčkovih uniformah in sodelujejo v njih na proslavah, ali je treba kakšne druge vrednote, kakšne druge spomine na našo samostojnost obeležiti in vnesti v kurikulum. Morda bi kandidatka za ministrico vsaj predlagala, da bi vsaj v izobraževanje za tretje življenjsko obdobje vnesli nek program, nek kurikulum, da bi vsaj te starejše ljudi izobrazili, kdaj je dan državnosti, dan samostojnosti in enotnosti in zakaj se ta dva praznika praznuje. Tako pa celo politiki, funkcionarji vladne koalicije, poslanci, tudi nekateri opozicijski, ne vedo niti, kdaj sta in kako se imenujeta dva ključna državna praznika v tej državi. In odnos nekoga, ki prevzema izobraževalni sistem, do teh ključnih domovinskih datumov, do vsebin bi moral biti že razčiščen po 25 letih samostojnosti. Danes smo tu imeli nagovor predsednika Državnega zbora o slovenski himni in pomenu. Mislim, da bi morala tudi ministrica vedeti, v katere kurikule bi bilo treba vnesti določene vsebine – najbrž v vrtec, osnovno šolo, srednjo šolo, pa tudi na fakultetah za tretje življenjsko obdobje najbrž ne bi škodilo kakšno tako izobraževanje. Težko je pri tem, da bi z nekim upanjem zrl v kvaliteto dela in ocenjeval oziroma sodil o tem, da bo delo kvalitetno. Na drugi strani pa tudi vidim, da kandidatka za ministrico ni konsistentna niti v svojih dejanjih niti v svojih ravnanjih. Če nekdo pravi, da ne podpira točenja alkohola na športnih prireditvah, in to se je zgodilo sedaj, ko je kandidatka za ministrico; nekaj dni ali nekaj tednov nazaj pa pozira na športni prireditvi z alkoholom v roki, potem je očitno, da je celoten pristop kandidatke podvržen samo temu, kakšno funkcijo bo lahko dobila. In je ta status ali pa ta

odnos do nekega pojava vezan izključno na to, ali bo predlagana za neko funkcijo, ali ne bo. Ni neke konsistentnosti. Ni tistega, kar sem govoril na začetku, ko tudi predsednik Vlade v svojih odločitvah, predvsem besedah in dejanjih ni konsistenten. In tu imamo podoben primer, popolnoma identičen, ko praktično pri istem zakonu enkrat zadeve ne podpira, drugič jo pa izvaja. Če bi bila poslanka še naprej, bi verjetno še vedno to poziranje z alkoholom v roki na športni prireditvi izvajala brez problema. Najbrž bi celo zakon podprla. Ampak zdaj, ko je kandidatka za ministrico in ko se je ta javnomnenjski piar naredil okrog tega predloga Zaveznštva, je pa stališče kar naenkrat spremenila. Tako moramo biti pri teh stvareh zelo previdni in jih tudi kritično ocenjevati. Meni je žal, da kandidatka za ministrico ni praktično ničesar povedala iz koalicijske pogodbe, nič od tega, da so v normativnem programu Vlade zapisane, mislim da, spremembe 16 zakonov do konca leta. In nekdo, ki "ne ve", ki "se bo pozanimal", ki "bo proučil", ki "bo iskal deležnike za neke stvari", nima popolnoma nobenih možnosti, da teh 16 zakonov vsaj z imenom in priimkom spravi na program vlade. Da ne govorimo, kakšna bo vsebina.

Težko je zaupati, da je ta kadrovski predlog predsednika Vlade dober, če že teh kriterijev, ki sem jih naštel – najbrž sem preveč časa ob naštevanju porabil –, ne izpolnjuje. In je vse nekako zamegljeno in predstavljeno v neko prihodnost. In najbrž se ne bo nič kaj pomembnega zgodilo na tem področju. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Uroš Prikl. Pripravi naj se gospa Anja Bah Žibert.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednica. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi!

Prepričan sem, da bo kandidatka gospa Klavdija Markež dobra ministrica, odlična ministrica. Prepričan pa sem na podlagi tega, ker ima znanja, ima izkušnje, ima voljo do dela in ima takšen karakter, da se je pripravljena z vsemi deležniki, z vsemi, ki na tak ali drugačen način sooblikujejo šolski sistem, pogovarjati in prisluhnuti ter upoštevati njihove dobre ideje. Seveda je na koncu sama z ožjim krogom svojih sodelavcev, da te odločitve tudi sprejme in jih realizira. Moj cenjeni kolega Primož je v uvodu, ko je predstavljal mnenje Poslanske skupine Desus, povedal, da bo lahka odločitev. Seveda bo lahka odločitev, ker je kandidatka dobra, za podporo seveda, tako mojo kot mojih kolegov v Desusu. Bo pa izjemno težek resor, ki ga bo ministrica prevzela. Znanost, izobraževanje in šport se sliši relativno majhen del, ampak sem prepričan, da je morda samo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti po svoji širini, po svoji kompleksnosti še težje, še večje, še zahtevnejše. Na področju

izobraževanja se srečujemo z ljudmi, z otroki od najmanjše starosti, torej od vrtca pa preko osnovne in srednje šole vse do fakultete, pa če hočete tudi fakultete za tretje življenjsko obdobje – praktično cel življenjski cikel. Seveda ji ne bo lahko, ampak jaz mislim, da je na nas poslancih, do danes še njenih poslanskih kolegi, da ji damo priložnost, da jo spodbudimo z optimističnimi idejami, z iskreno željo in ji seveda tudi v nadaljevanju pomagamo pri njenem delu, da skupaj sodelujemo, da prispevamo vsi skupaj, predvsem pa ona kot prva med enakimi na področju šolstva, izobraževanja in znanosti, da naredi korak naprej, da naredi novo vrednost na področju, ki ga bo vsebinsko, organizacijsko in še kako tudi pokrivala. Zame osebno in za stranko Desus je na tem področju poglobitnega pomena, da ohranimo javno izobraževanje tako kot javno zdravstvo. Želim si, da ta segment javnega izobraževanja še okrepimo, še nadgradimo, da naredimo kvalitativni premik na tem področju. Seveda ob tem ne eliminiramo tudi na nek način komplementarnega dela, torej zasebnega, privatnega izobraževanja, kar pa je kandidatka za ministrico tudi jasno in nazorno na svojem hearingu povedala.

Kaj naj rečem ob zaključku? Na nek način sem vesel, da bo oseba, ki sem jo imel priložnost v teh nekaj mesecih spoznati kot iskreno in korektno sodelavko, iskreno in korektno poslanko, da bo dobila to priložnost, da bo lahko v svoji že sedaj bogati poklicni poti svoja znanja, svoj trud na nek način nadgradila in dosegla neke nove mejnike v svoji poklicni poti. Na nek način mi ni ravno najbolj povšeči, da tako dobra in iskrena kolegica poslanka iz naših vrst odhaja, seveda pa ji želim na njeni poti vse dobro. Bom ji tudi, če bom za to poklican, po najboljših močeh tudi pomagal. Želim pa ti, Klavdija, da tvoj iskren in šarmanten nasmeh na tvojem obrazu ne izgine tudi na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert, pripravi naj se gospod mag. Andrej Šircelj. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Predsedujoča, hvala lepa za besedo.

Tudi sama želim veliko sreče naši bodoči ministrici. Seveda z nekoliko manj optimizma kot tisti, ki so govorili pred mano. Mene osebno in tudi nekatere druge na odboru, kjer je imela možnost predstavitve in odgovarjati na res številna vprašanja, enostavno ni prepričala. In tukaj upam, da nihče ne bo zopet rekel, pa saj vi tako in tako imate vedno nekaj proti. Ne, bila so konkretna vprašanja in na ta enostavno nismo dobili odgovorov. Resno sem razmišljala, kako to, da je mandatar prišel do imena omenjene kandidatke. Ne nazadnje je izjavil, ko je našel omenjeno kandidatko za ministrico, "kandidatko imamo, če seveda ne

bom našel boljšega kandidata oziroma kandidatke". Veste, to tako izgleda, kot da je šlo za zasilno rešitev. Potem sem se nekako trudila, zakaj pa vendarle morda kandidatka. Pa se mi je utrnilo, da morda tudi zaradi njenega govora, ki ga je imela takrat, ko je bil v tem državnem zboru za mandatarja predlagan dr. Cerar. Izjavila je: "Danes sem tukaj, da vam izrazim svojo osebno podporo in zaupanje, kajti verjamem, da dr. Miro Cerar ni le izjemen akademik, pravnik mednarodnih razsežnosti, temveč predvsem človek z izjemnim srcem, odgovornostjo za sočloveka. Okoli sebe je izbral ekipo podobno mislečih ljudi, ljudi z visokimi etičnimi načeli, ljudi, ki verjamejo v vrednote te države." Predvidevam, da je verjetno to poglavitni razlog.

Končala pa je zelo zanimivo. "Naša zgodba", se pravi zgodba SMC in koalicije, "govori o prelomnem trenutku, drznih odločitvah, velikih tveganj, ki smo jih sprejeli in zaradi katerih bomo uspeli." To pa se mi zdi tisto glavno – "velikih tveganj". Sama namreč ocenjujem, da je kandidatka za ministrico tveganje. Zakaj? Že takoj na začetku je treba povedati, da se dileme, ki so se v medijih ob njenem imenovanju oziroma predlaganju na to mesto odprle, niso razrešile, pa bi se lahko. Kandidatko so javno zaprosili, če lahko pridobijo njeno magistrsko nalogo. Pa tega niso. Ko smo jo o tem povprašali na tako imenovanem hearingu, je problem. /oglašanje iz dvorane/ Seveda je problem. Ko smo jo vprašali na tako imenovanem hearingu, je povedala, da jo bo, ker jo ima doma in ne vidi nobenega problema, takoj po hearingu posredovala. To se ni zgodilo. Še več, mediji so bili bojda obveščeni o tem, da so v Stranki SMC formalno zaprosili za kopijo iz sistema. Zakaj, če jo ima kandidatka doma? Ali je tako težko narediti sken, že v Državnem zboru ga lahko narediš in zadeva bi bila verjetno rešena; ali pa ne? Stvar ostaja odprta. Osebno me je zmotilo, da je kandidatka veliko govorila o svojih izkušnjah v gospodarstvu, ko pa beremo njen CV oziroma podatke na spletni strani Državnega zbora, pa tega podatka ni. Zakaj ga je enostavno izpustila? Čemu? Se morda sramuje tega, da je delovala v podjetju, ki je bojda že v stečaju oziroma ima neke neprijetne zadeve, kar se tiče dolga do državljanov? Morda. Ampak to se vendar pove. Ko smo jo konkretno spraševali, nismo dobili odgovorov oziroma se je izkazalo, da kandidatka ne ve, kaj govori. Kolegica poslanka jo je natanko spraševala o učbenikih za srednje šole. Kandidatka je govorila o pripravah učbenikov, kolegica pa je govorila o tem, da učbeniki so, da je rok potekel že 2008, niso pa v veljavi. Sploh ni vedela, kaj jo sprašuje. Prav tako sem kandidatko osebno vprašala o konvenciji o človekovih pravicah, o zelo pomembnem 28. členu in jo zaprosila samo za 3 področja iz te konvencije oziroma 3 točke, ki bodo njena osrednja nit pri tem, da bo ta konvencija zaživela tudi v naši državi v celoti. Oprostite, mi na to ni

znala odgovoriti. Še več, odgovorila je, kaj pa je problem s to konvencijo. Tako je bilo. Dejstvo je pa, da natančno verjamem, da vi veste, kaj v tej konvenciji piše. Prvi od ministrov, se pravi dr. Cerar, je v svojem uvodnem nagovoru rekel, da kolegico Markež vsi dobro poznamo. Oprostite, jaz je ne poznam. Sedeli sva skupaj v enem od odborov, kjer praktično ni nikoli razpravljala. Tudi v Državnem zboru sem jo redko slišala. Kako naj jo potem poznam? Vem, da so vse to, spoštovani, neke slabi elementi ali slaba sporočila našim državljanom in državljanom za bodočo ministrico, ki bo prevzela še kako pomembno, raznoliko in obsežno področje. In kaj je bilo zame najhuje? V koalicijski pogodbi imate tudi spremembo kurikula za vrtnice. 8 mesecev je ta vlada, tudi ministrica, ki je sedaj v odhodu oziroma je ni več, prihaja nova, bi verjetno na tem področju, če je v vaši koalicijski pogodbi, če že ni nič narejenega, znali vsaj to povedati ali povedati, kje smo in kdaj bo. Tudi na to vprašanje, spoštovani, ni bilo odgovora. Težko me bo kdo prepričal, da so bila naša vprašanja zahtevna. Sploh ne, zelo preprosta so. Področje, s katerim se bo bodoča ministrica ukvarjala, je tako zelo zahtevno, da jo ključna vprašanja šele čakajo. Ampak njeni odgovori, spoštovani, tudi če je dobrega srca in lepih nasmehov, enostavno niso zadostovali za funkcijo, ki naj bi jo opravljala. In tukaj pa verjamem, da je tisti stavek, ki ga je podala ob imenovanju dr. Cerarja, resničen – veliko tveganje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima mag. Andrej Šircelj, pripravi naj se gospod Benedikt Kopmajer.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegi in kolegice! Moram reči, da sem pregledal magnetogram, kjer je kandidatka za ministrico podala svoje videnje o resorju, ki se mi zdi izredno pomembno in ki je tudi temelj slovenske države. Zakaj temelj slovenske države? Predvsem zaradi tega, kar je bilo danes zelo malokrat omenjeno, ker se to ministrstvo ukvarja predvsem z mladimi. Z mladino, ki ni šoloobvezna, z mladino v osnovnih šolah, srednjih šolah in na fakultetah. In danes je bilo kljub temu, da govorimo o ministrici, ki je odgovorna in bo odgovorna za ta del populacije, zelo malo besed. V osnovni šoli je po ocenah približno 160 tisoč učenk in učencev, v srednjih šolah okoli 78 tisoč dijakov in dijakinj ter približno 100 tisoč študentov in študentk imamov Sloveniji. In kakšno prihodnost jim zagotavlja ta ministrica? O tem ni bilo v njenem nastopu nobenega govora. O tem, kaj bo naredila za to populacijo, ni bilo dejansko niti besede. Danes se lahko pogovarjamo o programih, lahko se pogovarjamo o učbenikih, lahko se pogovarjamo o vsem tem, vendar vse to je namenjeno za te ljudi. In tega niti vlada Mira Cerarja niti

kandidatka za ministrico pač ni omenjala. Naslednje vprašanje, ki iz tega izhaja – v kakšnem stanju je ta populacija danes, kakšno prihodnost ima in kakšno perspektivo ji daje vlada Mira Cerarja in kakšno perspektivo in prihodnost ji daje ta ministrica? O tem v nastopnem govoru pred Odborom za izobraževanje ni bilo govora. Ali tega ne ve, ali tega noče vedeti, ali se pa dejansko v to ni poglobila. Vendar to ministrstvo je prvo, ki je odgovorno za to populacijo. In tega pač žal ni, zaradi tega imam zelo velik dvom v to, da bo ta ministrica delovala v interesu te populacije. Pa pogledajmo, koliko je diplomantov, ki so v Sloveniji nezaposleni ali nezaposeljivi. 20, 30 tisoč jih lahko prištejemo k nezaposlenim, ki dejansko nimajo perspektive, imajo pa morda trenutno status študenta. In lahko govorimo o tako imenovani dodatni latentni nezaposlenosti. In kaj bo ministrica naredila za te ljudi, ki imajo danes šolo, ki so diplomirali, ki so magistrirali in nimajo zaposlitve? In ona je tista na prvem mestu, ki mora tu nekaj spremeniti v izobraževalnem procesu. V procesu, da bomo lahko prišli do takšnih rešitev in takšnih rezultatov, da bodo mladi ljudje, ki bodo končali šolanje, tudi zaposljivi. O tem področju, spoštovana kandidatka, niti besede, žal. Ne žal za mene, ne žal za nas, žal za to populacijo. In zaradi tega je tu velik manko. In če kandidatka za ministrico meni, da bo glavni administrator na nekem ministrstvu, potem ji že danes povem, da to ni njena vloga. Njena vloga je, da da mladim vizijo, da postavi strategijo in pot, kako bo ta cilj uresničila. Vendar kandidatka za ministrico tega ni storila. Tu govorimo o Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, vendar je to ministrstvo ključno za mlade, za prihodnost in perspektivo mladih. Tega ona ni pokazala, kaj bo dejansko tu naredila, niti ali sploh želi kaj narediti. Kaj bi lahko naredila? Ali bo zagotovila zastoj učbenike? Ali bo dala vse učbenike na internet? Naj da vse učbenike na internet! In naj uniči monopole na področju izobraževanja, ki so tudi v Zavodu za šolstvo. Kaj bo naredila z učbeniki? Zakaj ne da vseh učbenikov na internet? Z lahkoto! Kaj bo naredila na področju učbenikov, da bodo ljudje imeli, da rečem temu, bolj enotne učbenike ali pa da bo manj učbenikov za posamezen predmet, če govorimo na primer o matematiki, fiziki in tako naprej. Ali bo tu naredila kakšno racionalizacijo? Tu lahko naredi nekaj za ljudi. Tu lahko naredi nekaj za učence, starše in za stroške. Ne mi reči, veste kaj, saj nekateri imajo dostop do interneta, nekateri nimajo dostopa do interneta in tako naprej. Naj vse učbenike, ki jih Zavod za šolstvo producira, da na internet. In tu bo lahko naredila veliko. Dostopnost znanja bo zagotovila tem mladim. Zagotovila bo tudi to, da bodo mladi lahko izbirali med različnimi rešitvami v učbenikih, kajti ona je tu zaradi mladih. Ni ona tu zaradi lobijev, ni zaradi lobijev na področju izobraževanja in ni zaradi lobijev na področju založništva, ki so v tem delu izredno pomembni.

Jaz sicer spoštujem to, da se bo bodoča ministrica dogovarjala, da bo upoštevala različna mnenja in tako naprej, da bo tu kooperativna. Vendar, spoštovana bodoča ministrica, sprejemati boste morali odločitve. Vi boste v vladi zato, da boste sprejemali odločitve in nosili odgovornost za vse te odločitve. Niste tu zato, da boste samo poslušali na eni strani sindikate, na drugi strani boste poslušali lobiste, ki bodo lobirali za posamezne založnike. Tu ste zato, da boste nosili tudi glavo napredaj in da boste tudi na vladi znali povedati artikulirano, kaj pričakuje slovenska družba in kaj pričakujejo otroci ter mladina od vas in od ministrstva. Drugače, če boste opravljali samo neko administrativno vlogo, je ta vloga popolnoma nepotrebna. Ne bodite prvi administrator. In tukaj, žal, ni bodoča ministrica v svojih nastopnih govorih ničesar povedala. In če velja teza o poslušnosti, potem verjetno premier ne potrebuje še ene poslušne ministrice ali ministra, ampak potrebuje ministra z vizijo, strategijo in s tem, da to tudi izvede. Tukaj ste zaradi mladih, zaradi 15 do 20 % populacije, ki danes v tej državi in ob tej vladi nima prihodnosti in nima niti vizije ter perspektive. Ampak to zaradi nas in vi jim morate to dejansko pokazati, da mladi ne bodo končali šolanja; brez perspektive, da dobijo delo, in bodo nezaposleni 5, 10 let. Taki ljudje se ne bodo nikoli več zaposlili. In taki ljudje bodo pred računalniki razmišljali, kje je njihova prihodnost. In taki ljudje bodo vedno bližje ideji o tem, da je mogoče njihova prihodnost v neki drugi državi, v nekem drugem gibanju; tam, kjer se borijo za nekaj in tako naprej, danes o ISIS. Ne želim si, da bi katerikoli od staršev dobil informacijo, da so njegovi otroci na poti preko Istanbula v Sirijo ali v katerokoli državo, kar se v Evropi dejansko dogaja. Ampak če bodo mladi brez perspektive in če ministrica ne bo pokazala te perspektive, potem se bo lahko tudi v Sloveniji kaj takega dogajalo. In kaj bo naredila na primer v tem primeru, če danes pogledamo neko novico – Zastrupitev mladih z drogami na Jesenicah. Kaj bo ministrica naredila glede tega? Ona je tukaj odgovorna za to, da tudi zagotovi varnost mladih. In kaj bo naredila o informaciji o tem, da imamo v učbenikih še vedno Kučana, imamo tolar in tako naprej. Nimamo pa tega, kdo je danes predsednik te države. Tukaj govorimo o tem. Poglejte si danes na internet, pa boste našli te novice. O tem bo morala odločati bodoča ministrica in žal o tem ni govorila nič. Zaradi tega se upravičeno postavlja vprašanje, kdo bo vodil ministrstvo – ali ona, ali predsednik Vlade, ali nekateri drugi lobiji in monopoli? Od sindikatov naprej. To je tisto vprašanje, ki je danes še posebej aktualno. Naslednje vprašanje, ki se tukaj postavlja in je danes bilo tudi izraženo od mojih kolegic in kolegov, je javno ali zasebno šolstvo. Ne, gospe in gospodje, dobro šolstvo, strokovno šolstvo, konkurenčno šolstvo, na podlagi katerega bodo diplomanti zaposljivi v Sloveniji in tudi drugje. To je temeljno vprašanje. In če govorimo o šolstvu,

potem se najprej vprašamo o tem. In zato je ministrica, da bo zagotovila dobro šolstvo, konkurenčno šolstvo, strokovno šolstvo, šolstvo, kjer bodo dijaki nekaj vedeli in ki bodo tudi prišli z znanjem in zavestjo, da so lahko ponosni na svojo državo. Žal tega danes ni.

Moji kolegi, nekateri od njih, ne bom jih imenoval, so vnaprej glorificirali bodočo ministrico. Bodoča ministrica se bo lahko izkazala v vsem tem in če se bo, dobi moje čestitke. Če se ne bo, potem je še nekaj let zamujenih za mlade generacije. Do sedaj ministrica ni o tem rekla niti besede, ni povedala, kakšna je strategija, in ni povedala, kaj bo naredila za mlade. Zato ne more dobiti moje podpore.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Benedikt Kopmajer, pripravi naj se mag. Anže Logar. Izvolite.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Kot je danes že bilo nekajkrat rečeno, ni lahek resor, ki ga danes naša kandidatka, naša kolegica gospa mag. Klavdija Markež prevzema. Sploh pa ne v luči racionalizacije stroškov v osnovnem šolstvu, na katerega se bom danes v nekaj točkah osredotočil. Na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport bodo morali s svojimi strokovnjaki, kot so to naredili za kadrovske in plačno informativni sistem, za vse šole pripraviti programsko opremo za računovodstvo, za vodenje pedagoške elektronske dokumentacije, e-računov, arhiviranje, e-dokumentacije. Vsaka šola sedaj to ureja individualno z zunanjimi ponudniki, zneski pa so za vsak zavod v tisočih evrih. Plačevati morajo tudi vse nadgradnje računalniških programov, ki so zaradi številnih sprememb v zakonodaji na najrazličnejših področjih zelo pogoste. Drugič, zmanjšati bodo morali nujne stroške, ki jih imajo na šolah z izpolnjevanjem obveznosti, ki jih nalagajo druga ministrstva. Vsako leto je več predpisov, ki jih morajo izvajati in zahtevajo dodatna finančna sredstva, in to v času, ko govorimo o racionalizacijah in varčevanju. Na primer, člani ekip za prvo pomoč morajo imeti tečaj za bolničarja, izobraževanje za vsakega člana ekipe znaša približno čez 300 evrov, šole morajo imeti tudi po več ekip glede na velikost. Torej grede stroški ponovno v tisoče evrov. Razni obvezni pregledi naprav in opreme, stroški izvajalcev so nenormalno visoki, tu mislim preglede dvigal, varnostne razsvetljave, varstva pri delu, obdobjni triletni zdravniški pregledi učiteljev, HACCP in še bi se kaj našlo. Tretjič, javna naročila, seveda skupna javna naročila, kjer je možno za vse zavode. Četrto, ministrstvo bi moralo pripraviti za šole vse notranje akte, ki jih potrebujejo; jih je pa, verjemite, na desetine. Na šolah nimajo pravnikov, zato pogosto po

nepotrebnem zapravljajo denar za nakup le-teh pri raznih ponudnikih. Združevati inštitucije, katerih naloge se pogosto prikrivajo, na primer Pedagoški inštitut, Zavod za šolstvo, Šola za ravnatelje. Šestič, sprejeti tudi kakšen neprijubljene ukrep tudi za starše, na primer uvesti obrabnino za učbenike, sedaj so že nekaj let brezplačni. Tudi za tiste starše, ki bi sicer zmogli plačilo ene tretjine vrednosti. Socialno šibki bi lahko imeli učbenike še naprej brezplačne. Ministrstvo pa že več let zaradi varčevanja nima sredstev za nabavo novih učbenikov. Stroški na nivoju države pa gredo v milijone evrov, prav tako je treba narediti lestvico pri subvencioniranju šole v naravi, podobno kot je to urejeno za šolske malice. Sedaj dobijo subvencijo vsi, tudi tisti, če lahko temu rečem, premožni. Sedmič, na področju izvajanja nalog v šolstvu pa mora zaradi varčevanja razmisliti tudi o ukinitvi nacionalnega preverjanja znanja, saj v sedanji zasnovi to preverjanje nima nobenega vpliva na učenčev uspeh, ne na vpis v srednjo šolo, ne na štipendijo; zato učenci tudi niso motivirani za pisanje preizkusov. Zato so tudi rezultati velikokrat neobjektivni in na osnovi tega je težko delati kakršnekoli evalvacije ali spremeniti način preverjanja, da bi dobil veljavo.

Širjenje izvajanja z zakonom predpisanih obveznosti; ob obveznih še uvedba neobveznih izbirnih predmetov, uvajanje obveznega tujega jezika v prvo triado, še posebej zato, ker nimajo na vseh šolah dovolj usposobljenega kadra, saj profesorji tujih jezikov naj ne bi bili usposobljeni za izvajanje tega pouka. Menim, da so strokovno popolnoma usposobljeni; s kakšnim modulom bi naj pridobili le dodatna znanja za delo z mlajšimi učenci. Popolnoma nesprejemljivo je, da bi morali opraviti dvoletni dodatni študij, šolnina seveda spet stane nekaj tisoč evrov, da ne govorimo o dodatni porabi časa, potnih stroških in tako dalje – za poučevanje predmeta, za katerega imajo že univerzitetno diplomu. Učiteljem naj bi po Zakonu o financiranju vzgoje in izobraževanja z naslednjim šolskim letom prenehala možnost opravljanja del učne obveze tudi za predmete, za katere nimajo strokovne izobrazbe, vendar so te naloge do sedaj že uspešno opravljali. To možnost naj bi jim podaljšali, saj bi tako lahko ohranili polno zaposlitev, sicer bodo zaposleni za krajši čas od polnega delovnega časa, bodo upravičeni do deleža odpravnin, drugi učitelji iz sosednjih šol pa bi hodili na posamezne šole le za nekaj ur na teden, na primer eno uro in pol za predmet gospodinjstvo oziroma naravoslovje 3 ure; kar pomeni za ministrstvo dodatne prevozne stroške, za šole pa velike organizacijske probleme. Združevanje šol – velik prihranek za ministrstvo in občine v primerih, ko so matične šole ali podružnične šole majhne, blizu drugim šolam, na primer oddaljene le nekaj kilometrov in niso na demografsko ogroženih področjih, možen prevoz na matične šole. In kadrovske načrte, minus 1 %, ni rešitev v šolstvu. Boljše je zmanjšanje povečanega obsega dela, pouka za

učitelja, vendar dokler bo o tem odločal sindikat, to seveda ne bo mogoče.

Za zaključek. Nobena sprememba na kadrovskem ali finančnem področju, ki je uvedena za javni sektor, se v šolstvu ne sme uvajati med šolskim letom, saj je šolstvo specifično, kjer se načrtuje delo za šolsko in ne koledarsko leto. Vsi posegi med šolskim letom negativno vplivajo na proces vzgoje in izobraževanja, povzročajo nezadovoljstvo med zaposlenimi, kar pa zelo vpliva na kvaliteto dela. Primer letošnjih ukinitvev plačil dodatne strokovne pomoči in tako dalje. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport naj ne posreduje v zadevah, ki niso v njegovi pristojnosti, kot je bila zadeva v Desklah, kajti reševanje tovrstnih problemov je stvar šole, šolske inšpekcije in sveta šole. Upam, da bo kandidatka za vse te navedene ugumstje in probleme v osnovnem šolstvu, ki sem jih danes izpostavil, našla rešitve. Verjamem, da bo kandidatka priložnost izkoristila. Jaz ji bom danes s svojim glasom to omogočil. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Sedaj ima besedo gospod Franc Jurša. Pripravi naj se mag. Anže Logar. Ga ni. Potem pa kar mag. Anže Logar, izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, spoštovana predsedujoča.

Mislím, da moramo na začetku te razprave priznati in pripoznati, da je na kadrovskem področju ta vlada že pogorela. Samo ni pa prva. S tistim trenutkom, ko je ta državni zbor izglasoval mag. Alenko Bratušek za predsednico Vlade, je v primeru imenovanja najodgovornejših funkcij v tej državi spustil kriterije na raven, na kateri sedaj nikomur ne moremo kakorkoli očitati. Zato v tem pogledu kandidatura kolegice Markež glede na to, da nima enega dneva izkušenj v eksekutivi in ker nima enega dneva izkušenj v državni upravi, na resornem ministrstvu, pač ne more biti neka izjema. Predsednik Vlade gospod Cerar je kandidatki v uvodu pel hvalnice. Na nek način je to logično. Nekateri moji predgovorniki so že opozorili na to in tudi sam lahko rečem, da je pač vrnil uslugo z dne 25. 8., ko se je tu glasovalo o gospodu Cerarju kot predsedniku Vlade. Kot vemo, je kolegica Markeževa takrat gospoda Cerarja kovala v zvezde, uporabila je zelo visoke besede. Med drugim je rekla: "Okoli sebe je zbral ekipo podobno mislečih ljudi, ljudi z visokimi etičnimi načeli, ljudi, ki verjamejo v vrednote te družbe; in skupaj z njimi pripravil odličen program, kako ljudem vrniti dostojanstvo in zaupanje v pravno državo, kar se mi zdi v tem trenutku še kako pomembno." Sedaj je izbral njo v ta krog, ki zagovarja visoko etična načela. S tem je naložil veliko breme in sedaj mora tudi kolegica Markeževa upoštevati in spoštovati ta visoko moralno etična načela. In to si velja zapomniti za naprej, ko bomo presojali neko delo. In naprej, kolegica Markeževa je 25. 8.

rekla o gospodu Cerarju: "Je oseba, ki v meni s svojo karizmo vzbuja avtoriteto in spoštovanje. Vsega tega ne počne z besedami, ampak s svojim ravnanjem, kulturo, načelnostjo, vrednotami, ki jih prenaša na posameznike. Tu pa nastopi ta težava. Po pol leta vlade gospoda Cerarja ugotovimo, da to vladanje ni v skladu s temi besedami, ki so mu bile na začetku mandata položene v usta. Spomnimo, ta vlada ima ministra, prvega pravnikarja, ki je kršil Ustavo, kršil človekove pravice in presegel svoja pooblastila. Ima ministra, ki je kršil temeljni zakon, na podlagi katerega deluje – Zakon o obrambi. In je imela ministrico, ki je zagovarjala javno šolstvo, zraven pa privatno masno služila. In še nekaj takih primerov je.

Sedaj predlaga kandidatko za ministrico, o kateri se je v javnosti dvigalo kar precej prahu. Spomnimo se, Dubaj, domnevna ureditev lastnega s sredstvi ljudske univerze, magisterij. In to je to, kar me skrbi. Namreč s takšnim bremenom – pa ne sodim, ali to drži ali ne drži, ampak glede na to, da oseba s takšnim pedigrejem ali s takšno uverturo stopi na posebej pomemben položaj, vam glede na lastne izkušnje zagotavljam, da bo o tem beseda še tekla v prihodnosti. In upam, da na teh besedah ni nič resnice. Kajti če je, si vlada s takšnim imenovanjem nalaga še dodatno breme v ključnem obdobju privatizacije. Takšno vlado bi v takšnem obdobju bilo še lažje zrušiti. In zakaj ključno obdobje privatizacije? Včeraj je potekala oddaja Tarča na nacionalni televiziji, kjer je predstavnik Desusa javno napovedal, da pritiskajo na zavoro pri privatizaciji. In od treh koalicijskih partnerjev je sedaj samo še SMC tista, ki zagovarja privatizacijo. In če kaj, če želi svojo politiko udejanjiti, mora imeti v svojih vrstah ljudi, ki nimajo popolnoma nobenega madeža in ki nimajo v omarah popolnoma nobenega okostnjaka, da bi padel v času mandata iz te omare in na ta način povzročil vladno krizo. Ampak zaradi pisanja medijev se bojím, da bo bodoča ministrica lahka tarča za tiste, ki želijo zrušiti privatizacijo. Sam premier je rekel, da so nekje v ozadju nekateri, ki jim gre ta vlada na živce. Torej dan, ko je Miro Cerar spoznal strice iz ozadja.

Zdaj naj zaključim. Kandidatka je 25. 8. ob tem, ko je, kot sem omenjal, na veliko hvalila gospoda Cerarja, dejala, "še več, prepričana sem, da je njegova zgodba naša zgodba". Drži, če boste danes potrdili kolegico Markeževa, bo to postala tudi njena zgodba. In dejala je tedaj, "pričakujem odgovorno, načelno in pošteno vodenje". V preteklem pol leta, saj pravim, mnenja so sicer različna, ampak po mojem mnenju tega nismo videli. Bojím se, da tudi s to kadrovsko okrepitevijo tega ne bomo. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo

razpravljati? Vidim, da je interes. Prosim za prijavo. Ne morete imeti replike, ker niste razpravljali. Prosim za prijavo. Vsak razpravljavec ima na voljo 5 minut časa. Besedo ima dr. Franc Trček. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Danes zjutraj sem bil blazno besen, ker so me v moji poslanski skupini pozabili prijaviti na razpravo. Mogoče zaradi tega, ker o resorju preveč vem. Če bi to sejo zdaj zaprli za javnost, bi vam povedal niz umazanih zgodb iz visokega šolstva in kako naj bi se uredile. Stališče naše poslanske skupine so povedali. Ali bo gospa Markež najboljša ali najslabša ministrica za šolstvo, preko prsta nekako ugotovljate. To, da je nekdo komu simpatičen, da ima lep nasmeh, še nič ne pomeni. Jaz sem se rodil v osnovni šoli, pa bi mogoče lahko bil najboljši minister za šolstvo, mogoče pa celo najslabši. Ni nujno seveda, da ste marksist, ni nujno, da berete starega dobrega Althusserja; ampak to, kar je govorila gospa Ljudmila, seveda ne drži. Šolstvo je ideološki aparat države, tega se vsi zavedajo, po navadi v vsaki koaliciji glavna stranka drži ta resor. Do sedaj je bilo v Sloveniji na tem položaju, če sem pravilno štel, 10 ljudi – 2 dami in 8 gospodov. Vsi so imeli doktorat znanosti, to jim očitno glede na stanje v resorju kaj dosti ni pomagalo. Recimo, stari LDS se je zelo dobro zavedal pomembnosti tega resorja in ga je skoraj desetletje v štirih mandatih obvladoval gospod Gaber, da se tako izrazim. Dva ključna problema sta tukaj in nimam preveč časa. Prvi je ta, da je to ministrstvo preveliko, preveč zadev meša. Ko bo šla Združena levica v izvršilno oblast, bom predlagal, da se ga razreže na ministrstvo, ki gre od jaslic do konca srednje šole plus vseživljenjsko izobraževanje; da gre šport v kulturo; da gre raziskava in visoko šolstvo skupaj s tehnologijami in gospodarstvom, kar nekatere bolj pametne države delajo in počnejo.

Kakšno je stanje v tistem resorju, ki ga poznam sam, sami vidite. Je bilo zelo lepo, ko so se mandarin zbrali in so rekli, kaj in kako. Seveda tudi sam sem dobil honorarje, približno toliko bruto kot en minister neto, ampak bom kdaj drugič razložil, kako je s tem. Sam sem s kolegi tudi pripeljal na FDV tričetr milijona v 30-milijonskem projektu, pa so nas bolj postrani gledali; pa od tistega tričetr milijona verjetno niti 2 % nisem dobil bruto v mojo plačo, čeprav sva s kolegico Simono Zavratnik oddelala sama pol tega projekta. Celo več, še najbližji sodelavci so mi točke za Cobiss za hrbtno ukradli. V visokem šolstvu – vsi mlajši, skoraj izpod 40 let, če niso politično zlizani ali mogoče celo če niso ljubimci, so zelo v težkih položajih. Mi bomo zelo kmalu imeli v visokem šolstvu, podobno kot imamo v novinarstvu, generacijsko vrzel. Naše visoko šolstvo bo po navadi šlo malo v smeri upokoјencev. Če se dotaknem, imam otroke v skoraj vseh ravneh izobraževanja, razen v vrtcu. Kurikularne spremembe so bile napovedane, nič

nisem slišal, kje se bo zgledovala kolegica. Dvakrat sem podrobno analiziral celotni magnetogram seje odbora in lahko rečem, to je lep dokaz, da v Sloveniji družboslovja ni. To je to, kar imenujete družboslovje, to je en tak kvazi neoliberalistični večerni nebuloz, ki govori o kompetencah, govori o vsem živem. To, kar sem danes tukaj poslušal, kaže na en velik problem, ki ga ima Državni zbor. To, da smo postali poslanke in poslanci, še ne pomeni, da vse vemo; in se bo treba malo podučiti. Par primerov. Vajeništvo, vajeništvo, vajeništvo. Za vajeništvo najprej potrebujete mojstre. Ali jih imamo? Drugo. Dajmo rukniti vse na internet. Potrebujete bralnike. Ali jih imamo? Katere, čigave, od kje? Tukaj je bilo ogromno nekega govorjenja na pamet.

Kolegica tudi nima dobre popotnice. Sam gospod Cerar je nekako rekel – ja, če ne bomo našli kaj boljšega. Človek, ki je predsednik Vlade, naj mu nekdo začne svetovati.

Mi seveda ne bomo podprli, pa ne zaradi kolegice same, ampak zaradi pristopa, ki nam je tuj. Upam, da bomo v doglednem času prevzeli oblast, ker bomo seveda hoteli imeti to ministrstvo. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Andrej Čuš, izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo.

Na začetku bi rad povedal, da sem danes ob razpravi na tej točki pričakoval veliko več vsebinske razprave; ampak sem ugotovil, da so poslanci koalicije bolj kot ne brali napisana stališča, dolga tri do pet minut, in glavo tiščali čim bolj dol. Če je to politika, ki bo ponesla Slovenijo iz krize, potem mislim, da bomo še kar dolgo v krizi. Sam sem prej govoril predvsem o problematiki v slovenskem športu in o položaju mladih v družbi. Ker imam še nekaj malega minut, bi se rad dotaknil drugih pomembnih izzivov, ki so pred ministrico. Zakon o visokem šolstvu smo v Državnem zboru popravljali 25-krat. To pomeni, da je sam zakon slab, da ne sledi potrebam. Popotnica iz odbora zagotovo ni najboljša tudi za sprejemanje teh sprememb v prihodnje. Pripravljeni sta dve analizi oziroma osnutka Zakona o visokem šolstvu. Če bomo še šli v pripravo nekega novega ločenega dokumenta, mislim, da tega zakona še dolgo ne bo. Je pa financiranje visokega šolstva v Sloveniji po sodbi Ustavnega sodišča neustavno. Samo vprašajte se, kaj se bo zgodilo, če bo nekdo res želel, da ta sodba začne veljati. Pomeni, da visoko šolstvo sploh ne bo financirano. Potem pa bo problem, ker ta hiša ne odrea, tudi vlada ne. Sam tudi na zaslišanju nisem slišal enega konkretnega ukrepa, kako bomo preprečili bogatenje profesorske elite, torej da nek profesor dobi za 600 tisoč evrov honorarjev v desetih letih ob tem, da dobiva dobro plačo. Tu gre za

norčevanje iz ljudi. Po drugi strani pa vsem deležnikom v resorju govori, naj delajo zastonj. Mislim, da je treba to urediti. Tudi gospod Trček je izpostavil manko mladega kadra v visokem šolstvu. Danes in tudi po zadnjem osnutku Zakona o visokem šolstvu bi naredili tako, da bi bil vsak redni profesor zaščiten bolj kot kočevski medved; mladi raziskovalci, docenti, asistenti pa bi se morali na vsake toliko časa habilitirati po veliko bolj strogimi pogoji. Redni profesor pa se ne bi rabil nič več habilitirati. Torej gre spet za neko sistemsko neenakost. Izobraževalni sistem – dejstvo je, smo v 21. stoletju. To vsi radi poudarjate, ko govorimo o človekovih pravicah oziroma bi naj govorili o človekovih pravicah. Veste, tudi globalizacija bo povzročila, da se bo moral izobraževalni sistem začeti prilagajati trendom v svetu. Več praktičnih znanj, več povezovanja z gospodarstvom in čim manj teorije, prosim lepo. Danes je problem, ko pridejo s srednje šole z neko poklicno izobrazbo in se morajo komaj v službi učiti, kaj jih čaka. To zagotovo ni dober obet in tukaj bi potrebovali konkretne rešitve. Vsi pa vemo, kdo je začel z degradacijo poklicnega izobraževanja v Sloveniji. To je takrat še bil eldeesov minister gospod Gaber.

Sam bi rad pohvalil razpravo gospoda Šircija o mladih. Veseli me, da se vedno več poslank in poslancev zaveda, da mladi v Sloveniji nimajo perspektive, zato tudi sam podpiram vse aktivnosti, ki bodo šle v smeri reševanja problematike mladih. Je pa res, da na odboru o tem ni bilo kaj veliko govora, saj mladi ne hodijo volit, za njih se ne rabimo truditi in skrbeti. V razpravah danes sem slišal tudi gonijo proti zasebnemu šolstvu. Če primerjamo osnovno šolstvo, imamo tri zasebne osnovne šole ter 747 javnih. In potem se tu vsi javno deklarirate – mi smo za javno šolstvo. Poglejte strukturo, saj imamo javno šolstvo. Zasebne šole imamo samo 3, če gledam osnovno šolstvo. Ne se zdaj tu sprenevedati in prodajati neke parole, ker je to malo hecno. Kot zadnje pa bi rad povedal tudi kot predlagatelj Zakona o ukrepih na področju pripravništva, da pričakujem od ministrice konkretne akcije in aktivnosti, da se čim prej pripravi zakon, ki bo urejal problematiko volonterskih pripravništev. Vlada je rekla, da si bo vzela 3 mesece, da analizira in proučuje; ampak jaz sem že v zadnjem mesecu dobil skoraj odgovore vseh ministrstev, koliko volonterskih pripravnikov je. Mislim, da res ne bi rabili veliko časa. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Tomaž Lisec. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča, za besedo.

Morda na začetku par odgovorov glede na diskusijo in stališče Poslanke skupine SDS. Bilo je rečeno, da gre za politične poskuse diskreditacije s strani opozicije. Spoštovani, mi smo v medijih prebrali, kaj naj bi se dogajalo na

Ljudski univerzi Ptuj, kaj naj bi se dogajalo pri njeni zaposlitvi v podjetju podjetnika, pa ga ne bom omenjal. Mi smo v medijih videli, kako je kandidatka za ministrico rekla; ne, nasprotujem alkoholu na športnih prireditvah. Potem pa pride na internet slika, ko v roku 3 dni nazaj drži kozarec piva v rokah. Mi nismo bili tisti, ki smo brskali glede njenega magisterija, novinarji sprašujejo in tako naprej. Skratka, nobene politične diskreditacije ne prihaja s strani opozicije, ampak mediji brskajo. Kot verjetno brskajo o vseh nas poslancih. Sicer res, da smo poslanci SDS malo bolj na tnalnu in nas bolj preiskujejo, kdaj smo kaj prav ali kaj narobe naredili. Potem je bilo še rečeno, da za SDS nihče ni dovolj dober. Sam predsednik Vlade je nakazal, da če ne bo drugega, bo pa gospa Klavdija dobra kandidatka. In jaz sem v stališču poslanske skupine rekel, da ima nekatere dobre, tudi strokovne, zgodovinske momente, ki bodo morda pomagali, da pa ima po našem mnenju mnogo pomanjkljivosti. Če sta gospod Rajić in gospa Markeževa skupaj spila pivo, mi ne vidimo nobenega problema, sicer bi nas lahko povabila zraven. Ampak problem je ravno to, kandidatka za ministrico je rekla ne alkoholu na športnih prireditvah. V praksi pa je spila kozarec. Malo dvolično, se vam ne zdi. Kot da bi mi rekli, jaz podpiram ne vem kaj, čez pol ure pa bi naredil nekaj ravno nasprotno. Seveda nas potem javnost ocenjuje in nas secira po elementih.

Morda še en stavek glede tistih, ki ste rekli, kaj vse je vlada Janeza Janše slabo naredila na področju zakonodaje in je treba spremeniti. Pa ne bom našteval poslancev, ki so to govorili, od ZUJF do strokovnih izpitov, do učne pomoči in tako naprej. Spoštovani poslanci SMC, Desus in SD, v vladi ste. Spremenite ZUJF, z lahkoto, glede učne pomoči smo dali amandma pri proračunu, vi ste ga zavrnili. Skratka, ne nekaj govoriti, delati pa popolnoma nekaj drugega. Jaz osebno stojim za svojim stališčem, da je gospa kandidatka čisto simpatična gospa, da pa bo morda pri njenem delu problem ta njena simpatičnost. Ne bo problem opozicija. Ko bo sedela na raznih sestankih – ali bo to usklajevanje zakonov, socialni dialog, tako in drugače –, ko bodo prišli drugi deležniki, ki jih je tako omenjala na svojem hearingu, bo šele videla, kot sem rekel v stališču, da je včasih boljše kot nasmešek imeti s seboj boksarske rokavice. Tudi podpri smo jo, smo rekli, da podpiramo njena prizadevanja, da pa nekako bo le zasledovala ta cilj, da zasebnega šolstva v Sloveniji ne smemo uničiti, še tisti majhen kakšen procent, ki ga sploh imamo. Pričakujemo, da si je v tem pol leta kot poslanka nabrala dovolj političnih izkušenj, kajti, na žalost, je sama povedala, da drugih političnih izkušenj nima. Jaz verjamem, da je za marsikaterega poslanca že dovolj, če kak mandat sedi, ne vem, v lokalnem odboru za šolstvo, za šport, morda v kakšnem javnem zavodu sedi in ima občutek, kaj se na terenu dogaja. Ampak kandidatka ima

kot strokovno in tudi kot politično kompetenco dve zadevi – pol leta poslanka, direktorica Ljudske univerze Ptuj in še predsednica Združenja ljudskih univerz.

Osnovna šola, predšolska vzgoja, srednje šolstvo, univerze, šport, mladi – njen življenjepis na tem področju je sama nula, na žalost. In zato nas je strah in se pridružujemo dvomom predsednika Vlade, da je morda – pa upam, da se resnično motimo – obula prevelike čevlje. Upam, da se motim. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: S tem zaključujem razpravo.

O predlogu kandidatke za ministrico bomo skladno s časovnim potekom seje zborna odločali danes v okviru glasovanj. S tem prekinjam tudi to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O BANČNIŠTVU V DRUGI OBRAVNAVI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki Ministrstva za finance gospe Ireni Sodin.

Izvolite.

IRENA SODIN: Spoštovana predsedujoča, poslanke in poslanci!

Dovolite, da vam na kratko predstavim glavne rešitve, ki jih vsebuje Predlog zakona o bančništvu. Večina rešitev izhaja iz Direktive o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij. Predlog zakona daje podlago za boljše upravljanje bank, saj zaostčuje zahteve glede ureditve in postopkov korporativnega in poslovnega upravljanja bank. Na novo opredeljuje upravljanje tveganj ter jasneje opredeli dolžnosti in odgovornosti članov uprave banke. Predlog nadalje uvaja stroge prekrškovne sankcije. Globe za nekatere najhujše kršitve sledijo globam iz bančne direktive. Le-ta izhaja iz spoznanja, da svoboda opravljanja storitev omogoča bankam, da si izberejo državo sedeža, s tem pa tudi kaznovalni okvir, ki naj se zanje uporabi. Da bi se preprečilo selitve bank v države z manj strogimi sankcijami, je Evropska unija poenotila višino glob. Pri uporabi načela sorazmernosti, ki je eno od vodil prekrškovnega prava, je treba upoštevati značilnosti celotnega območja Evropske unije in s tem velikost ter dejanja vseh evropskih bank. To pa pomeni, da sledeč načelu sorazmernosti slovenski banki ne more biti izrečena enaka globa, kot je lahko na primer izrečena veliki banki države članice. Predlog zakona ureja tudi dodatne kapitalske blažilnike. Banke bodo poleg kapitalskih zahtev dolžni izpolnjevati varovalni kapitalski blažilnik, ki je enak za vse banke v Evropski uniji, in pa proticiklični kapitalski blažilnik, ki se določi na nacionalnem nivoju.

Poleg navedenih dveh blažilnikov se uvajajo še blažilnik sistemskih tveganj, blažilnik za globalno sistemsko pomembne banke in blažilnik za druge sistemsko pomembne banke. S predlogom zakona se krepi nadzor bank. Na podlagi ocene tveganja bo Banka Slovenije za vsako banko pripravila nadzorni program in izvajala pogostejšo in bolj sistematično uporabo nadzorstvenih ukrepov na kraju samem. Nadzor bo temeljil na bolj trdnih standardih in oceni nadzornih organov, usmerjenih v prihodnost. Predlog zakona upošteva zadnje regulativne spremembe v pravu Evropske unije in upošteva dejstvo, da je pristojnost za opravljanje nadzora nad slovenskimi bankami deloma prešla na Evropsko centralno banko.

Dovolite, da ob tej priložnosti predstavim še stališče do dveh vprašanj, povezanih s sprejemanjem predloga tega zakona. Prvo se nanaša na očitke, da predlog zakona ne ureja vseh vprašanj, povezanih z bankami, in da je zato bančna ureditev razdrobljena in posledično nejasna. Res je, da predlog zakona ne ureja vseh vprašanj delovanja bank. Nekatera bodo urejena v bodočih zakonodajnih predlogih. Tako bosta predlagana posebna zakona za reševanje bank v težavah in za sistem jamstva za vloge. Ker Predlog zakona o bančništvu, ki ga obravnavamo, ne vsebuje pravil, ki bi urejala navedeni področji, se v tem delu ohranja uporaba trenutno veljavnega zakona. Navedeno tako razultira v prehodni razdrobljenosti zakonodaje, ki pa ne vpliva na pravno varnost, saj je jasno, kdaj se kateri zakon uporabi.

Drugo vprašanje je vezano na dopis informacijske pooblaščenke. Ugotavlja, da so nekatere določbe zakona v neskladju z ustavo, saj na bi omogočale obdelavo podatkov za drug namen, kot ga zasleduje sistem izmenjave podatkov o boniteti strank, in ker naj bi omogočale trajno hranjenje osebnih podatkov. V zvezi za namenom obdelave podatkov poudarjam, da je sporna določba le nadgradnja / znak za konec razprave/ 366. člena. Ta z dopolnilom še ni bil spremenjen, določa pa, da se podatki v sistemu uporabljajo tudi za namene statističnega poročanja in izvajanja nadzora nad kreditnim tveganjem. Zato dopolnilo, ki je bilo sprejeto v drugi obravnavi, ne vpliva na obseg uporabe podatkov. Dopolnilo le razjasni, kako lahko Banka Slovenije podatke obdeluje. V zvezi z mnenjem, da dopolnilo dopušča trajno hranjenje osebnih podatkov ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Prosim, če počasi zaključite ...

IRENA SODIN: ... prav tako ne drži. Banka lahko samo za ta del hrani podatke za učinkovito opravljanje nadzora, opisane spremembe pa prestanejo test sorazmernosti in so po našem mnenju v skladu z Ustavo Republike Slovenije.

Za konec želim samo še pojasniti, da bo Vlada v skladu s 138. členom Poslovnikom

Državnega zbora predlagala, da se na tej seji opravi tudi tretja obravnava, saj bo zakon pomembno izboljšal finančno stabilnost in varstvo vlagateljev. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 7. seji 11. 3. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o bančništvu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je na predlog zakona podala nekatere splošne pripombe ter konkretne pripombe k posameznim členom tega zakona.

V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložili Poslanska skupina Združena levica, Poslanska skupina SDS, Poslanska skupina SD in poslanske skupine SMC, Desus in SD. Članicam in članom odbora je bil predložen tudi predlog za amandma odbora k 137. členu. Na seji odbora so sodelovali poleg poslank in posancev tudi predstavniki Državnega sveta, Ministrstva za finance, Banka Slovenije, Združenje bank Slovenije in Zakonodajno-pravna služba.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance pojasnila, da večino rešitev predloga zakona izhaja iz Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, ter predstavila pogloblitve rešitve predlaganega zakona.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je opozorila na pripombe službe iz pisnega mnenja.

Predstavniki Državnega sveta je predstavil pisno mnenje Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki predlog zakona podpira, in izrazil nekatere pomisleke glede potencialnih nevarnosti ter prihodnjega razvoja slovenskega bančnega sistema.

V razpravi je sodelovala tudi predstavnica Banke Slovenije, ki je pojasnila, da Banka Slovenije podpira čimprejšnjo uveljavitev predlaganega zakona. Poudarila je, da bo sprejetje predloga zakona dobrodošlo, ker se v okviru delovanja enotnega mehanizma nadzora tudi ECB v svojih odločitvah sklicuje na direktivo, kot jo prenašamo v nacionalni pravni red. Izpostavila je še, da pripombe Banke Slovenije glede predhodnega licenciranja članov nadzornih svetov bank niso bile upoštevane.

Nadalje je v razpravi sodeloval tudi predstavnik Združenja bank Slovenije, ki je

poudaril, da prevelika regulacija in prenormiranost predpisov na področju bančništva ni ključna za preprečevanje kriz ter stabilnosti bančnega sistema, temveč je treba dati več poudarka povečanju konkurenčnosti in dobičkonosnosti bank ter izboljšanju etike in kulture v bančnem sektorju.

V razpravi so nekateri članice in člani odbora sprejetju predloga zakona nasprotovali, ker predlagane rešitve povzročajo razdrobljenost ureditve bančništva ter zmanjšujejo preglednost in razumljivost pravne ureditve. Posamezni člani odbora so menili, da je predlog zakona slabo pripravljen in da ne daje primerne podlage za izboljšanje poslovanja bank v prihodnosti. Poleg tega so nekateri razpravljavci nasprotovali sprejetju predlaganega zakona ob velikem številu vloženi amandmaje, ki so bili tudi vsebinske narave. Izraženo je bilo tudi mnenje, da predlagane rešitve ne izboljšujejo upravljanja, ne povečujejo odgovornosti Banke Slovenije in ne prinašajo pozitivnih učinkov za državljane.

Nasprotno pa so drugi članice in člani odbora rešitve predloga zakona podprli, saj te po njihovem mnenju pomenijo potrebno prilagoditev slovenske zakonodaje evropski, modernizacijo bančnega sistema, povečanje odgovornosti, zmanjševanje pretiranega zanašanja na ocene bonitetnih agencij ter potrebno uvedbo kapitalskih blažilnikov za ustrezno ukrepanje Banke Slovenije.

Izraženo je bilo tudi mnenje, da določbe predlaganega zakona omogočajo normalno oziroma boljše poslovanje bank v prihodnosti ob predpostavki zaupanja v bančni sistem in predpostavki delovanja regulatorjev.

V razpravi so članice in člani odbora več pozornosti namenili 33. členu in vloženi amandmajema Poslanske skupine SD ter Združene levice, s sprejetjem katerih bi se tudi za banke uporabljale določbe zakona, ki urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju, ter k 53. členu in vloženi amandmaju koalicijskih poslanskih skupin, ki se nanaša na pogoje za imenovanje članov nadzornih svetov bank, s katerim se odpravlja potreba po predhodni pridobitvi dovoljenja Banke Slovenije za opravljanje te funkcije.

Po mnenju predlagatelja amandmaja ima Banka Slovenije tudi brez tega potreben vzvod za preprečitev odstopanj od normalnega bančnega poslovanja. Odbor je sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin ter amandma odbora. Ostale člene zakona je odbor sprejel. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Uroš Prikl v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

V Poslanski skupini Desus bomo predlagani zakon o bančništvu večinsko podprli, saj omogoča potrebno prilagoditev slovenske zakonodaje evropski, modernizacijo bančnega sistema, zmanjševanje zanašanja na ocene bonitetnih agencij ter uvedbo kapitalskih blažilnikov.

Velika svetovna gospodarska kriza, katere posledice čutimo še danes, nas je pripeljala v situacijo, ko smo se nenadoma in po našem mnenju prepozno začeli spraševati o vzrokih za njen nastanek. Dejstvo je, da se je katastrofalno stanje začelo v finančnem in se na hitro razširilo tudi v t. i. realni sektor. Prav površen nadzor nad bančnim sistemom oziroma sektorjem je omogočil izdajanje neustreznih in nezavarovanih kreditov, ki so se dajali na osnovi vez in poznanstev.

V Poslanski skupini Desus smo se zgrozili ob informaciji, da so izgube, ki so jih zaradi krize utrpeli evropske banke, znašale skoraj en bilijon evrov ali 8 % GDP Evropske unije. Zgrozili zato, ker vemo, kako se je zgodba pisala naprej; bančna luknja se je zakrpala z denarjem davkoplačevalcev, tem se je pa v zahvalo za solidarnost naložilo breme vsakodnevnega stiskanja pasu, še posebej na področju socialnih in družinskih prejemkov, štipendij, pokojnin in še bi lahko našteval.

Bistveno predlaganega zakona je zato poskus zaježitve posledic morebitne podobne krize v prihodnosti. Z njim se v nacionalno zakonodajo prenašata dve evropski direktivi, zakonodaja pa se prilagaja trem uredbam Evropske unije. Cilj predloga je izboljšanje finančne stabilnosti in varstva vlagateljev, predvsem pa zmanjšanje proticikličnosti finančnega sistema. Načelo proticikličnosti se zasleduje s t. i. kapitalskimi blažilniki, ki naj bi omejevali pretirano kreditno ekspanzijo v dobi gospodarske rasti. Vsi dobro vemo, da do kakšne ekspanzije kreditov je pri nas prihajalo v obdobju konjunktura, in vemo tudi, da do takšnih nepremišljenih potez ne sme priti nikoli več. Ekonomist Minsky govori o tem, da do podlage za nastop krize pride prav v razmerah gospodarske rasti, torej konjunktura. Takrat namreč pride do povečanja optimizma in do spreminjanja stališča o primerni višini dolga in tveganja. V daljših obdobjih ekonomske stabilnosti se nazadnje pozabi na tveganje, da posojilojemalci morda ne bodo mogli odplačati svojega dolga. Zato v Poslanski skupini Desus podpiramo uvajanje tako imenovanih kapitalskih blažilnikov, ki sledijo načelu proticikličnosti.

Moram pa seveda poudariti, da smo imeli v Poslanski skupini Desus precej pomislekov glede določbe, ki ureja – pravilneje onemogoča – sodelovanje delavcev pri upravljanju. Četrty odstavek 33. člena pravi, "za banko se ne uporabljajo določbe iz zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju glede predstavnikov delavcev v upravi in nadzornem

svetu bank". Na to v Desusu odgovarjamo, banke vendarle sodijo med finančna podjetja, organizirana v obliki delniških družb, za katere bi morale v celoti veljati tudi določbe Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju, razen če bo morebitna drugačna ureditev, ni najti nekih stvarnih, predvsem pa razumskih in razumnih razlogov. V predlogu zakona razumnih razlogov, zakaj delavci v teh organih ne bi imeli svojih predstavnikov, seveda ni mogoče najti. Razumemo, da tega ne moremo predpisati bankam v tuji lasti, ampak ko gre za banke, ki so v državni lasti, pa jih ne bom na tem mestu našteval, pa vendarle ne kupimo argumenta, da si v času prodajanja bank tega pa res ne smemo privoščiti, kaj pa bo rekel njihov morebitni kupec. Gre vendarle za eno od osnovnih pravic delavcev, ki jo dobro razumejo v državah, kot je na primer Nemčija, kjer imajo v nadzornih svetih predstavnike zaposlenih in stvar, ne boste verjeli, funkcionira.

Spoštovani, to problematiko bi bilo v prihodnje vredno obravnavati tudi na drugih področjih, kjer je sodelovanje delavcev pri uveljavljanju onemogočeno. V tej dvorani smo bili že večkrat enotni v prepričanju, da so vodstveni kadri v bankah igrali glavno vlogo pri podeljevanju slabih kreditov – upam, da ne bodo pri odprodaji bank. Morda bi pa soupravljanje zaposlenih predstavljalo tisti jeziček na tehničari, ki bi pripomogel k povečanju ... / znak za konec razprave/ ter zmanjšanju možnosti ponovnih špekulacij v bankah, zato je pot in način za soupravljanje delavcev v gospodarskih družbah in tudi v finančnih institucijah treba najti.

Naj zaključim. Ob evidentni / nerazumljivo/ in nezmožnosti deklarativne zagotovitve soupravljanja zaposlenih v finančnih institucijah pa opozarjamo še na pomemben moment, na kar je eksplicitno opozorila že informacijska pooblaščenka gospa Prelesnik, to je posebna pozornost oziroma skrb / znak za konec razprave/ glede uporabe, obdelave in hrambe osebnih podatkov. Absolutno je treba zagotoviti način in sredstva, da nikoli in nikdar ne bi prišlo do zlorabe osebnih podatkov, sicer bo evidentno dober namen zakona s tem povsem izničen.

Predlog zakona, kot rečeno, se nam ob vsem povedanem vendarle zdi dober, saj predstavlja korak v pravo smer; korak v smeri previdnosti pri bančnem poslovanju in pripravljenosti na morebitne krize širših razsežnosti v prihodnosti. Zato ga bomo, kot rečeno, v Poslanski skupini Desusa večinsko podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Križanič bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Hvala lepa predsednik. Spoštovani zbor!

Po odstiranjem tančice v zvezi s preteklim delovanjem bančnega sistema v

Republiki Sloveniji, ki nakazuje stranpoti nepremišljenega hazarda, imamo danes na mizi nov zakon o bančništvu. Mnoge, ki v njem iščejo izključno odgovore na javno izražene očitke, predlagane določbe ne bodo zadovoljile v celoti. Prvoten namen predloga je namreč vnos direktiv o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij v Sloveniji kot eni od članic Evropske unije in o bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij. Ne glede na to velja podpora zaostrovanju nadzora, ki ga uvaja ta zakon, sankcij ter zahtev glede delovanja funkcij upravljanja tveganj in opredelitev odgovornosti članov uprav.

Pozdravljamo tudi zmanjšano vlogo ocen bonitetnih agencij, ki so v veliki mero soodgovorne za nerazumno visoko ceno, po kateri iz javnofinančnih sredstev pokrivamo bančni zapitek. Državni svet je v podpori predlogu zakona izrazil nekaj vprašanj, ki si jih zastavljamo tudi v Poslanski skupini Socialnih demokratov. Pričakujemo, da bodo predstavniki Vlade v današnji razpravi odgovorili zlasti na tista vprašanja o presoji preventivnega potenciala določb predloga na bančni hazard. Pojasnila bančnega sektorja v zvezi s kreditnim krčem, ki se bo po njihovi volji sprostil le ob gospodarski aktivnosti, očitno temelji na samopomoči pa so tako že znan odgovor na vprašanje, ki je stalnica množice razprav o delovanju bančnega sistema.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov pričakujemo, da se bodo številne razprave strokovne in politične javnosti v nadaljevanju odrazile v odločnejših, a premišljenih spremembah področne zakonodaje. Tako se pridružujemo upravičenim zahtevam po večji odgovornosti, transparentnosti in nadzoru, ki se jih predlog o bančništvu sicer dotika, a za doseg cilja bo treba narediti še precej več. Najprej bo treba odgovoriti na vsa relevantna vprašanja, ki se postavljajo ob razkrivanju okoliščin izvedene doktrine šoka. Nanje smo tudi Socialni demokrati v minulih mesecih bolj kot ne retorično iskali odgovore, saj večine le-teh od pristojnih še nismo dobili. Dokler ne bomo imeli popolne informacije o vseh relevantnih dejstvih legislativnega okolja, ki bi preprečila ponovitveno nevarnost intenzivnega zdravljenja na račun javnih financ, ne bo mogoče oblikovati. Častilci privatnega interesa sicer vztrajno ponujajo instant rešitev, prodajo, ki je Socialni demokrati ne moremo podpreti. Razsežnosti narodnogospodarske škode bi, so in bodo namreč precej večje od stroškov, ki jih bomo imeli s temi dokapitalizacijami. Po našem prepričanju bi bilo treba delovanje sektorja, ki ne deluje oziroma deluje slabo, spremeniti, ne pa z argumenti iti v njegovo razprodajo.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo zato za obravnavo na odboru vložili amandma, ki poudarja drugo možnost, vključevanje predstavnikov delavcev v uprave in nadzorne svete bank. To je po naši oceni eden izmed ključnih ukrepov za prevetritev koncepta

razpaslih slabih praks. Vztrajamo v prepričanju, da soudeležba delavcev pri upravljanju zagotavlja boljše, preglednejše in učinkovitejše poslovanje vsakega podjetja, tudi banke. Uprave in nadzorni sveti se v argumentaciji ugodnosti, ki jih prinašajo vodstvene funkcije, sklicujejo na veliko odgovornost, ki da jo nosijo. A stranpoti poslovnih običajev v državi kažejo, da so edini, ki so doslej nosili odgovornost nenavadnih poslovnih praks, državljani Slovenije kot koristniki storitev javnega sektorja in delavci v teh bankah, vendar ne zaradi svojega dela, pač pa zaradi ravnanj in špekulacij nadrejenih. Smisla v prepovedi sodelovanja v poslovnih procesih tistih, na katere ti procesi neposredno vplivajo, tako ne vidimo.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov Predlog zakona o bančništvu razumemo kot prvi majhen korak na poti sanacije naplavin špekulantstva, pohlepa in splošne neodgovornosti. Temu postopnemu pristopu pa bodo morali slediti odločnejši, a premišljeni ukrepi. Zakon bomo seveda podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

V Združeni levici se zavzemamo za povečanje pravic zaposlenih pri upravljanju podjetij. Zato ne moremo podpreti nobenega zakona, ki te pravice zmanjšuje, in tudi ne moremo podpreti zakona o bančništvu, ki izrecno prepoveduje sodelovanje zaposlenih pri upravljanju bank, kljub temu da smo v Združeni levici vložili amandma, ki bi to odpravil.

V Združeni levici smo poleg tega zadržani do predlaganega zakona tudi zaradi negativnih posledic uvajanja evropske bančne unije za delovna mesta v državah evropske periferije, vključno s Slovenijo. Zakon zahteva pet novih vrst kapitalskih blažilnikov. Se pravi, banke bodo morale povečati svoj kapital. Čudi nas, da kljub temu v obrazložitvi ni niti ene številke, na podlagi katere bi lahko ocenili, kako bodo ti dodatni stroški za banke vplivali na kreditiranje gospodarstva, niti ene številke, koliko bodo banke morale dodatnega denarja vložiti v te blažilnike. Najbrž številki ni, ker ne govorijo v prid temu zakonu in ne govorijo v prid bančni uniji. Ob tem smo zaskrbljeni nad načinom poglobljanja evropske ekonomske integracije.

Očitna posledica pretiranega integriranja evropskih držav, ki so zelo neenakomerno razvite, je poslabšanje položaja perifernih držav glede na center Evropske unije. Dobili smo dva svetova: nerazvito periferijo, ki se razvija v nerazvitost, in center, v katerem se kapital vse bolj koncentrira. Tako imajo danes skoraj vse države v centru bistveno višji bruto domači

proizvod kot pred krizo. Nemčija, recimo, ima trenutno 3,5 % več kot pred krizo, od južnoevropskih držav pa so vse daleč po BDP pod ravnimi BDP, ki so jih imele pred krizo. Grški BDP je, recimo, kar za 25 % manjši, italijanski za 8,6 %, slovenski za 7,3 %. Z vidika brezposelnosti sta center in južna periferija dva popolnoma različna svetova. V Grčiji in Španiji je brez dela kar četrtina aktivnega prebivalstva in to kljub konstantnemu odseljevanju predvsem mlade populacije, ki v teh državah enostavno ne najde več zaposlitve.

Kar bi Evropa v tem hipu potrebovala, so zato ukrepi, ki bi usmerjali denar in naložbe v periferijo, da bi tam omogočili razvoj in povečanje zaposlenosti. Pričakovali bi ukrepe, ki bi pomagali bančnemu sektorju v periferiji, da bi kreditiral ta razvoj, ampak v praksi na žalost vidimo ravno obratno. V južni Evropi še vedno vlada kreditni krč, španske, portugalske, grške pa tudi slovenske banke so v zadnjih dveh letih in pol kljub milijardam davkoplačevalskega denarja, ki so jih države vložile v bančni sektor, zmanjšale kreditiranje kar za 25 %. Denar zdaj leži v bankah, mala in srednja podjetja v južni Evropi in Sloveniji pa ne morejo do kreditov. Razmerja moči med bančnim sektorjem v centru in na obrobju so se zaradi teh zadev še bolj zaostрила, danes je centralizacija v Evropi večja, kot je bila kadarkoli prej. Kot kažejo podatki, so se tuje banke, podružnice tujih bank v krizi izrazito umaknile iz držav, v katerih so poslovale, v svoje matične države. To je zlasti prizadelo tiste države, ki so svoje razvojne modele naslanjale na tuj kapital in tuje lastništvo bank. Sklep, ki izhaja iz teh podatkov, je jasen, evropski bančni sistem ne dovaja denarja na območja, kjer je ta najbolj potreben za zagotavljanje rasti in dvig zaposlenosti.

V Združeni levici izražamo skrb, da se bo neenakomeren razvoj v Evropski uniji s krepitvijo bančne unije še zaostрил. Eden od razlogov za to so zahteve po višji kapitalski ustreznosti bank, torej 5 novih blažilnikov, ki sem jih opisal že prej. To skrb izraža tudi študija OECD iz decembra 2013, ki pravi, da bi morale biti zahteve po dodatnem kapitalu izražene v absolutnih in ne v relativnih številkah, zato da ne bi prišlo do nadaljnjega krčenja kreditov, če se povečajo zahteve po ustreznosti. Namreč, do večje ustreznosti lahko banka pride s povečanjem kapitala ali pa z zmanjšanjem kreditov. V Združeni levici smo zaskrbljeni, da banke v perifernih državah ne bodo v nobenem primeru mogle dohajati držav v centru in da bo prišlo še do nadaljnjega upada.

Bančna unija, tako nas skrbi, ne bo preprečila nove krize, ampak bo s centralizacijo evropskega bančnega sistema... / znak za konec razprave/ ...kapitalski ustreznosti okrepila tendenco, da se kapital koncentrira v centru, torej tam, kjer ga je že zdaj preveč, in odteka iz periferije, kjer bi bil pa dejansko krvavo potreben za zagotavljanje okrevanja in zaposlovanja. Zato mi tega predloga, in poleg tega zaradi

omejevanja zaposlenih pri upravljanju bank, ne moremo podpreti. Hvala.

PODPRESEDNİK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana državna sekretarka Irena Sodin!

Področje bančništva je v primerjavi s področjem gospodarskih družb zagotovo privilegirano. In to ne le pri nas, pač pa tudi v drugih državah članicah Evropske unije. Če zaide v poslovne in likvidnostne težave gospodarska družba, nastopijo posledice po veljavni, tako imenovani insolventni zakonodaji, sledi ali prisilna poravnava ali stečaj družbe. Gospodarske družbe vsaj v večini ne morejo računati na reševanje s strani države. Pri bankah pa je situacija popolnoma drugačna. Banke, ki zaidejo v težave, rešuje država z davkoplačevalskim denarjem, pa naj gre za zasebne banke ali banke v državni lasti. In to reševanje poteka celo v obliki donacij.

Tako je bilo dejansko stanje reševanja slovenskih bank doslej. Teh privilegijev si banke, ne državne ne zasebne, zlasti pa njihove uprave in nadzorniki, ne zaslužijo. Torej se tak način reševanja bank v bodoče ne sme ponoviti nikoli več. Dosedanje izkušnje glede poslovanja bank narekujejo dobro zakonsko regulacijo, predvsem pa učinkovit nadzor. Pred nami je sedaj popolnoma nov Predlog zakona o bančništvu. Torej zakon, ki je sistemski oziroma bolje rečeno, bi moral biti sistemski, pa ni. Namreč, predlog zakona ne razveljavlja do sedaj veljavnega Zakona o bančništvu v celoti, pač pa ohranja v uveljavi del teh določil in do tega smo v naši poslanski skupini, Poslanski skupini Nove Slovenije, kritični.

Sam predlog tega novega zakona je sicer že sam po sebi obsežen. Ima kar 408 členov. V svojih določilih se sklicuje na vsebino več uredb Evropske unije, ki se uporabljajo neposredno v naši notranji zakonodaji. Torej je treba pri branju zakonskih določil poznati vsebino teh uredb. Zakonodaja s področja bančništva postaja vedno manj pregledna in z vidika nomotehniko smo do predloga danes obravnavanega zakona zelo kritični. V tem delu se v celoti strinjamo in delimo mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je opozorila na ta akutni problem.

Glede same vsebine današnjega predloga zakona najprej ugotavljamo, da se v naš pravni red prenaša več evropskih direktiv, sprejetih v zadnjih dveh letih, katerih namen je zagotavljati stabilnost bančnega sistema, ob tem da se še vedno ohranja svoboda ustanavljanja bank in svoboda opravljanja storitev. Bistvo teh direktiv je, da mora pretežni del upravljanja s

tveganji prevzeti vsaka posamična banka, zatem pa bančna skupina, znotraj katere deluje posamična banka. Vsaka posamična banka mora imeti ustrezno urejeno notranjo organizacijsko strukturo, vzpostavljene notranje mehanizme nadzora in učinkovite procese upravljanja s tveganji, z jasno razmejitvijo pristojnosti in odgovornosti v banki in ustrezno politiko prejemkov članov uprave in nadzornih svetov. Banke in bančne skupine morajo imeti vzpostavljen sistem obveznih in različnih kapitalskih blažilnikov.

V zvezi z nadzornimi sveti bank v Novi Sloveniji podpiramo licenciranje članov nadzornega sveta. Zakaj? Najprej zato, ker danes obravnavani predlog zakona že predpisuje dovoljenje za opravljanje funkcije članov uprav bank, ne pa tudi za člane nadzornega sveta. Nadzorniki pa morajo, po našem mnenju, imeti vsaj enake, če ne boljše kompetence na področju bančništva, če naj učinkovito opravljajo svojo funkcijo nadzora. Licenciranje prinaša torej izboljšanje kakovosti upravljanja bank. Namreč, če kandidat za člana nadzornega sveta izpolnjuje pogoje, bo izdaja dovoljenja zgolj formalnost. Če pa kandidat merilom primernosti ne ustreza, pa je prav, da dovoljenje za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta ne dobi, predvsem z namenom zaščite interesov banke.

V zvezi z uvedbo obveznega licenciranja članov nadzornih svetov bank smo v Novi Sloveniji vložili amandma in računamo na podporo temu amandmaju. Nadalje poudarjamo, da je za stabilnost poslovanja posamične banke pomemben tudi učinkovit zunanji nadzor, torej s strani osrednjega nadzornika, to je Banke Slovenije, in od novembra lani tudi s strani Evropske centralne banke. V tej smeri podpiramo večje pristojnosti in krepitev vloge nadzornikov, ki jih prinaša predlog zakona. Vsekakor pa poslanci Nove Slovenije - krščanski demokrati vztrajamo na dejstvu, da je nujno čim prej izvesti privatizacijo bank v državni lasti. Kot smo se prepričali pri dosedanjem upravljanju bank, so zasebne banke bistveno boljše upravljane od državnih. Pri morebitnih novih potrebnih dokapitalizacijah, ki so ob sedanjem stanju slabih kreditov na državnih bankah že kar realnost, ne pristajamo na to, da se tako breme kadarkoli spet prevali na davkoplačevalce.

Predlog zakona o bančništvu bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanski demokrati podprli, če bo sprejet naš amandma.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Hvala, podpredsednik. Državna sekretarka, gospe in gospodje!

Zakon o bančništvu, ZBaN-2, je eden tistih zakonov, za katere lahko z gotovostjo trdim, da je dolgo pričakovani zakon. V slovenski pravni red pričakovano vnaša evropsko direktivo, ki bo ustrezno zagotovila varno in pregledno delovanje bank, učinkovito poslovanje bank ter učinkovito upravljanje s tveganji v bankah, ustrezen nadzor bančnega sistema, varstvo depozitarjev, uvedbo varovalnih kapitalskih blažilnikov in proticikličnih kapitalskih blažilnikov in pričakovali smo, da bo učinkovito nagovarjal nekatere sistemske težave slovenskega bančnega sistema, o katerih govorimo že kar nekaj časa.

V prejšnjem mandatu je na primer v Državnem zboru delovala Preiskovalna komisija za ugotavljanje zlorab v slovenskem bančnem sistemu. Preiskovalna komisija, za vse tiste, ki niste seznanjeni z njenim delovanjem, je na eni strani identificirala vzroke, ki so pripeljali do izjemno drage sanacije bančnega sistema, ter na drugi strani podala nekaj izhodišč za preprečitev morebitne ponovitve težav bančnega sistema.

Vsi vemo, da je uradni začetek finančne krize pripisan zlomu ameriškega podjetja in z njim povezanim trgovanjem s tretjerazrednimi hipotekarnimi posojili in ostalimi izvedenimi finančnimi instrumenti. Krizi hipotekarnih posojil in izvedenih finančnih instrumentov je hitro sledil zlom medbančnega trga, ki je povzročil nelikvidnost bank. Posledica nelikvidnosti bank je nam dobro znani posojilni krč. Glavni značilnosti kreditnega krča se tako izkazujeta v velikem pomanjkanju zaupanja, predvsem s strani bank, do posojilojemalcev in velikega pomanjkanja razpoložljivega denarja. Hitro razdolževanje bank na tujih trgih, ki je od izbruha krize do novembra 2013 preseгло 8,3 milijarde evrov ali 23 % BDP, je vplivalo na omejeno dostopnost podjetij do finančnih sredstev in prepočasno spreminjanje njihove strukture financiranja v korist povečanja deleža lastniškega kapitala.

Slovenska podjetja so se zaradi majhnega deleža lastniškega kapitala in posledično velike odvisnosti od posojil soočila z oteženim dostopom do dodatnih finančnih sredstev oziroma do reprogramiranja obstoječih. Stečajni podjetij, zlom gradbenega sektorja, plačilna nedisciplina, naraščajoče število brezposelnih in razdolževanje slovenskih poslovnih bank na mednarodnih finančnih trgih so glavni vzroki, da v zadnjih nekaj mesecev govorimo o zelo dragi sanaciji bančnega sistema. Prezadolženost bank na eni strani in prezadolženost podjetij na drugi strani so Slovenijo skorajda spravili na kolena. Upravičeno smo se vsi spraševali, kako je sploh mogoče, da smo lahko prišli do takega položaja. Vsekakor je bilo kot enega najbolj logičnih odgovorov iskati v nadzoru ali bolje v pomanjkanju le-tega. Tako smo večkrat slišali, da se je v banke v pretežno državni lasti v uprave in nadzorne svete kadrovalo tiste prave kadre; tiste, ki so pripadali ustrezni politični struji,

kompetence, usposobljenost, pa so bile drugotnega pomena. Seveda smo bili presenečeni ob ugotovitvi, da se je koalicija odločila, da obveznega licenciranja nadzornikov ne vključi v besedilo zakona. Presenečeni, saj, kot že rečeno, je očitno prav nadzor tisti, ki je zatajil, in prav nadzornik je tisti, ki bi morali odgovorno in kompetentno nadzorovati upravo in preprečiti morebitne nepravilnosti, kot na primer dajanje nezavarovanih posojil in podobno. Nekdanji guverner dr. Kranjec je celo izjavil, da ga žalosti spoznanje, da nadzorniki državnih bank nemalokrat o njih vedo le toliko, da imajo tam odprt transakcijski račun.

V Zavezništvu smo tako upravičeno pričakovali, da bi se nadzor v bankah samo dodatno krepil, tako bi lahko razmišljali celo v smeri, da se vsem zaposlenim v bankah za opravljanje njihovega dela izda licenca. Poslanska skupina Zavezništva je tako prav zavoljo nadzora vložila amandmaja, ki ponovno uvajata obvezno licenciranje za nadzornike. Na vladajočo koalicijo pa apeliramo, da naj resno premisli morebitno uvedbo obveznega licenciranja za vse bančne uslužbenke. V naši poslanski skupini predlogu zakona ne bomo nasprotovali.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Tudi za točnost.

Mag. Dušan Verbič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, državna sekretarka, prav lep pozdrav!

Cilj predloga zakona je prenos zakonodaje Evropske unije, ki neposredno ureja bančno področje. Ena od pomembnejših novosti izhaja iz uredb, in tukaj bi naštel zgolj tri; se pravi 1024, 575 ter 806 ter direktivo 2013/36, ki pomeni vzpostavitev enotnega mehanizma nadzora. To pomeni prvi korak k bančni uniji. O tej zadevi se bomo prav gotovo v parlamentu še letos tudi pogovarjali. Na podlagi Zakona o bančništvu-2 bo morala vsaka banka v Sloveniji vzpostaviti stabilno ureditev notranjega upravljanja, ki bo obsegalo jasno organizacijsko strukturo, učinkovite procese upravljanja tveganj, vključno z načrti sanacije, primerne mehanizme notranjega nadzora in ustrezno politiko in prakso prejemkov. Zakon izboljšuje upravljanje bank, ker se zaostrojuje zahteve glede ureditve in postopkov korporativnega in poslovnega upravljanja bank. Zaseduje tudi druge cilje, ki ne izhajajo iz evropskega pravnega reda kot prenos upravljanja sistema izmenjave informacij o boniteti strank na Banko Slovenije. Dodajajo pa se tudi v zakonu pristojnosti Banki Slovenije, da lahko ta izreče banki globo v višini do dvakratnega zneska dobička, pridobljenega s kršitvijo, če ga je mogoče opredeliti, oziroma 10 % skupnega letnega neto prometa. Banka Slovenije bo tudi lahko izrekala članu uprave in nadzornega sveta

globo največ do višine 5 milijonov evrov. V SMC pa posebno pozdravljamo, da se uvajajo blažilniki, ki so bili že omenjeni. S tem se preprečuje, da bodo banke v dobrih časih delovale prociklično in še same prispevale k pregrevanju gospodarstva. Seveda ima to pristojnost omejevanja Banka Slovenije, ki bi pa takšne instrumente potrebovala v letih 2006 do leta 2009.

Glede dolžnosti varovanja zaupnih podatkov je treba poudariti, da je v 126. členu zakona podana dikcija, da dolžnost banke glede varovanja zaupnih podatkov ne velja, če te podatke pisno zahteva Komisija za preprečevanje korupcije ali če jih zaradi izvedbe predkazenskega ali kazenskega postopka pisno zahteva sodišče, državno tožilstvo ali policija, razen v primerih ko za posredovanje zaupnih podatkov zakon izrecno določa odredbo preiskovalnega sodnika.

Pri tem je treba poudariti, da je tudi Ustavno sodišče razveljavilo določene odločbe Zakona o informacijah javnega značaja. Poudarilo je, da navedena človekova pravica vsebuje tudi upravičenje poslovnih subjektov, da obdržijo informacije iz svoje notranje poslovne sfere v tajnosti. Ustavno varovana poslovna skrivnost se nanaša na informacije oziroma podatke poslovne narave, ki se nanašajo na poslovanje oziroma dejavnost poslovnega subjekta, niso že javno znani in so po vsebini taki, da obstaja verjetnost, da bi njihovo razkritje povzročilo občutno škodo. Poslovna skrivnost ima še posebej veliko ustavnopravno težo na področju bančne dejavnosti.

V Poslanski skupini SMC pozdravljamo vse navedene rešitve Predloga zakona o bančništvu-2. Res je, da je zakon bil zelo amandmiran na odboru, vendar smo tudi obravnavo zakona za en mesec prestavili, zato da se tudi uskladi z vsemi deležniki. V SMC bomo Predlog zakon o bančništvu-2 podprli, ker daje dobro podlago za izboljšanje korporativnega upravljanja vseh kreditnih institucij v Sloveniji in za povrnitev zaupanja v bančni sistem. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine SDS.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice, kolegi!

Uvodoma je treba povedati, da Slovenija je edina izmed tranzicijskih držav, ki je že drugič na račun davkoplačevalcev morala sanirati bančni sistem. Zadnja sanacija bančnega sistema je nas, davkoplačevalce zaenkrat stala več kot 5 milijard evrov. V Slovenski demokratični stranki smo spremembo in dopolnitev Zakona o bančništvu pričakovali najmanj pred enim letom. V Slovenski

demokratsku stranki smo se tudi v prejšnjem mandatu zavedali stanje v slovenskem bančnem sistemu in večkrat opozarjali po nujnosti za spremembo in dopolnitev tako Zakona o bančništvu kot Zakona o Banki Slovenije, vendar smo naleteli na gluha ušesa in vse naše pripombe, dopolnitve teh dveh zakonov so bile zavrnjene. Tudi danes pri stališčih poslanskih skupin in seveda pri predstavitvi spremembe in dopolnitve Zakona o bančništvu tako s strani koalicijskih strank kot s strani Ministrstva za finance oziroma Vlade Republike Slovenije smo lahko poslušali, kako bo ta zakon zagotavljal boljše upravljanje bank, večjo varnost za vlagatelje, boljše korporativno upravljanje in boljše poslovno upravljanje bank.

Dejstvo je, da ta zakon, ki ga imamo poslanke in poslanci pred seboj, zgolj na nek način v 90 % povzema direktive Evropske komisije, pridobiva mnenje Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in pa bonitetnega nadzora kreditnih institucij in investicijskih podjetij. Zakon je po mnenju Slovenske demokratske stranke bil napisan zelo površno in pa zelo slabo. S tem mnenjem se je tudi strinjala Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora in v SDS res ne razumemo, da pri 408 členih tega zakona moral biti napravljen popravek; ali nomotehnični ali kakšen drugačen. Takšna zakonodaja že v sami pripravi vzbuja nek dvom, da bo dejansko ta zakon o dopolnitvi bančništva pripomogel k boljšemu upravljanju in boljšemu stanju bančnega sistema v Sloveniji.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da sama sprememba in pa dopolnitev zakona ZBan-2 ne bo doprinesla k temu ali pa ne bo dala neko zagotovilo, da v Sloveniji ne bomo že tretjič sanirali bank na račun davkoplačevalcev. Edini ukrep, ki bi to zagotovil, je seveda privatizacija bančnega sistema in po eni strani v Slovenski demokratski stranki ocenjujemo, da je nadzor nad tremi največjimi sistemskimi bankami sedaj pod okriljem Evropske centralne banke in da bo to neko zagotovilo, da bo slovenski bančni sistem deloval bolje, učinkovitejše, transparentnejše, in pa predvsem, da ne bo imelo posledic na davkoplačevalski denar.

V Slovenski demokratski stranki smo že tudi na matičnem Odboru za finance in monetarno politiko predlagali dopolnitev k 126. členu tega zakona. Glede na vse navedeno prej amandma zagotavlja, da varovanje zaupnih podatkov iz 215. člena tega zakona ne velja, če je banka prejela državno pomoč ali pa predmet ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank in te podatke potrebuje Državni zbor, delovno telo Državnega zbora ali Preiskovalna komisija Državnega zbora. Mi smo prepričani, da davkoplačevalci morajo vedeti, zakaj in čemu je namenjen denar.

Zdaj, generalno povedano, sam ta zakon je napisan slabo. Tudi na vsake člene je bilo treba dati dopolnitev oziroma popravke, po drugi strani

je zakon razdrobljen. Po eni strani slišimo, da deloma bo še vedno v veljavi ZBan-1, ZBan-2, kar ocenjujemo, da bo lahko prišlo do zmanjševanja preglednosti, za samo podporo temu zakonu pa v Slovenski demokratski stranki poudarjamo, da je odvisna tudi od tega, ali bo koalicija amandma k 126. členu, ki je bil podan s strani Slovenske demokratske stranke, podprla ali ne. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 26. marca 2015.

V razpravo dajem torej 4. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Prosim, če se prijavite. Nič. Nihče. Se opravičujem. Ali lahko še enkrat se prijavite? Hvala lepa.

Torej, besedo dajem gospe Nadi Brinovšek. Izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči, in lep pozdrav vsem v dvorani!

No, Zakon o bančništvu je ob sprejemu leta 1999 vseboval okrog 200 členov. Postopoma smo v vseh teh 15 letih, se pravi vse do danes, ta zakon spreminjali, dopolnjevali in zdaj imamo 408 členov. Zaradi tega bi pričakovala, da bolj ko se nek zakon dopolnjuje, spreminja, bolj kot se, mi temu rečemo, pili, boljši naj bi bil tak zakon oziroma bi moral biti. Ampak vse te dopolnitve in spremembe žal zakona niso izboljšale. Niso izboljšale bančnikom bančnega položaja. Še več, lahko bi rekla, da so ga spremenile celo na slabše. Situacija je čedalje slabša, kot ugotavljamo, kar seveda zelo občutijo naši državljani na svojih žepih – tu imam v mislih bančno luknjo – Slovenija pada na vseh primerljivih lestvicah, v medijih pa vedno znova in znova spremljamo vse mogoče informacije, kako država razmetava z denarjem davkoplačevalcev.

Prepričana sem, da več kot zakon vsebuje členov, slabša je situacija in več je možnosti, da se ta zakon zaobide. Ta obstoječi zakon s 408. členi spreminjamo danes kar v 134 členih in jih je v večini predlagala koalicija. Bojim se – ne, tu bom rekla, da kar verjamem –, da bomo še v letošnjem letu spet spreminjali ta zakon. Naj tu omenim, da je Zakonodajno-pravna služba konec januarja v svojem poročilu opozorila, da predlagane rešitve oziroma amandmaji povzročajo razdrobljenost ureditve bančništva, kar ima za posledico znatno zmanjšanje preglednosti, kar načenja pravno varnost. Glede na to mnenje je še isti dan s strani Ministrstva za finance prišla prošnja, da se ta zakon umakne oziroma s februarске seje preloži na marčevsko sejo. Ampak žal, tudi za to

sejo, vsaj za Odbor za finance, ti amandmaji niso bili usklajeni. Niso pa bili usklajeni med koaliciji in pa Vlado – vsaj tako je bilo razbrati na Odboru za finance – in poraja se mi tu vprašanje, saj je bil cel mesec časa, da bi se ti amandmaji med koalicijo in Vlado uskladili.

Prav tako se mi tudi poraja vprašanje, ali bomo s temi 134 amandmaji dosegli to, kar je na področju bančništva največji problem. Tu imam kar dosti vprašanj, moram reči, kaj bomo dosegli s temi 134 amandmaji. Sprašujem se, če bomo odpravili vzroke in nevarnosti, ki so pripeljali Slovenijo v položaj, ko se je moralo s sanacijo in z dokapitalizacijo bank reševati tako imenovano bančno luknjo. Ali nam bo s temi spremembami oziroma amandmaji uspelo preprečiti nov bančni hazard, ki smo mu bili priča v zadnjih letih, ter vse te anomalije, ki so se dogajale? Ali takšne predlagane rešitve v večji meri kot do sedaj predvidevajo oziroma zagotavljajo, da bo poslovanje bank v prihodnje bolj previdno, da ne rečem še drugega? Ali bo s tem povečana odgovornost banke do državnega parlamenta? Ali bo banka lahko razkrila zaupne podatke v primeru, da je prejela državno pomoč in da te podatke potrebuje Državni zbor in preiskovalna komisija? Sprašujem se tudi, ali bodo prejemki uprav in nadzornih svetov v bankah, ki so pretežno v državni lasti, ustrezno omejeni glede na prejeme v drugih oziroma v ostalih državnih institucijah. Ali bomo s temi amandmaji onemogočili izplačila previsokih nagrad članom uprav bank kot tudi članom nadzornih svetov? Ali bodo v zakonu predvidene kazni za odgovorne osebe Banke Slovenije učinkovite? Sprašujem se, ali bomo s tem dosegli to, da bodo morale banke v državni lasti, ki so bile dokapitalizirane, v primeru izkazanega dobička, ta denar vrniti v državni proračun. Ali bomo spremenili sposobnost odkrivanja anomalij pri podelitvi slabih kreditov? Ali bomo spodbujali banke k aktivnostim za oživiljanje kreditiranja gospodarstva? Ali bo imel zakon pozitiven vpliv na poslovanje gospodarstva? Ali oziroma kaj v tem trenutku rešujemo? Kaj bo s temi amandmaji boljše? Ali bo kaj boljše za gospodarstvo, za naše državljanke oziroma za sam bančni nadzor? Jaz sem tu skorajda prepričana, da na niti eno izmed teh vprašanj, ki sem jih zastavila, ne moremo oziroma ne morem sama odgovoriti pritrilno. Prepričana sem tudi, da niti ena ta sprememba oziroma amandma ne gre v smeri izboljšanja, temveč samo v neki smeri zamegljevanja.

Ko smo ta predlog oziroma te amandmaje oziroma Zakon o bančništvu obravnavali na seji Odbora za finance, je dr. Arhar poudaril, da nikakor ne smemo pričakovati, da bo problem, glede na to, da zakon vsebuje toliko členov in toliko amandmajev, uspešen. Imamo čedalje več členov, pa čedalje slabše rezultate. Tu se z njim prav gotovo zelo zelo strinjam.

Bistvo vsega je, da je stanje takšno, kot pač je, predvsem zaradi dajanja prijateljskih in

nezavarovanih kreditov. Odgovornost je pa vsekakor tista, ki bi se morala v vsakem primeru ugotavljati in ne nazadnje tudi sankcionirati. Točno se ve, kdo je pripravil pogodbo o kreditiranju. Ali je ta pogodba dobro pripravljena? Ali je mogoče pripravljena tako, da se jo da kršiti? In točno se ve, kdo v bankah podpisuje pogodbo. Tisti, ki jo podpiše, bi moral tudi stati za to pogodbo, da se denar vrne nazaj v banko. Mislim, da tu ne bo pomagalo 408 členov ali pa 134 amandmajev, če ne bodo jasno določena pravila in vsekakor odgovornost posameznikov. Naloga bankirjev je vsekakor, da posodijo ta denar, stojijo za tem, da se ta denar tudi vrne v banko, seveda, z nekim dobičkom.

Tu moram reči, da gre v bistvu samo za bančno kulturo in odgovornost slehernega. Ko je pogodba sklenjena, poti nazaj namreč ni. Če se pogodba ne spoštuje, še 408 členov, ali 500, ali kolikorkoli bo zaman. Pogodba je namreč akt med strankama in problem bank je prav nespoštovanje teh pogodb. Zato pa potem govorimo o sanaciji bank, o stečaju bank in tako dalje. O tem se tudi zelo razlikujemo od ostalih evropskih držav, ampak tu ne v boljšem, žal, v slabšem pomenu.

V koalicijski pogodbi vlade Mira Cerarja imate navedeno, da se zahteva družbeno odgovorno delovanje finančnih institucij, vključno z DUTB in SDH, zato se bo zahtevalo izboljšanje njihovega korporativnega upravljanja in vzpostavitve učinkovitejšega nadzora. Koalicijske partnerice bodo s tem povrnile zaupanje v nosilce nadzornih funkcij in izvajalce javnih pooblastil v finančnem svetu. Za zagotovitev povrnitve zaupanja v finančne institucije, nadzorne institucije in pravno državo bo koalicija izvedla preiskavo in opredelila odgovornost za nastalo bančno luknjo: ponavljam, bo koalicija izvedla preiskavo in opredelila odgovornost za nastalo bančno luknjo. Ja, to je zapisano v tej koalicijski pogodbi! Vse lepo in prav je, ampak sprašujem vas, ali menite, da vam bo s to spremembo zakona uspelo povrniti zaupanje, na katerega se tako sklicujete, in ali boste podprli preiskovalno komisijo v bančništvu.

Če se še vrnem nazaj na zakon, sem mnenja, da bi morali s temi spremembami razmišljati predvsem v smeri učinkovitega upravljanja predvsem slabih terjatev v korist davkoplačevalcev in učinkovitega upravljanja in pa vodenja bank ter njihovo privatizacijo. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič. Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik.

Preden bom začel s svojo razpravo, bi se rad dotaknil nekaterih navedb, ki so jih moji predhodniki navedli. Prvo je, prav gotovo ne drži, da je od 408 členov in toliko vsak člen

amandmiran. Druga zadeva: tudi v svoji uvodni predstavitvi sem navedel razloge, zakaj je bilo določeno število vloženih amandmajev, in treba je priznati, da tisti amandmaji, ki so nekako bili vezani na deležnike, vezani na posamezno vsebino, jih je bilo nekaj čez 30, res pa je, da je bila pretežna večina iz razloga nomotehnik in redakcijskih napak. Žal, pač tako je.

Če grem na svojo vsebino. Dejstvo je, da ta zakon sprejemamo v trenutku, ko je poslovno oziroma politično okolje nekako zelo specifično vezano na bančništvo in tukaj moram izpostaviti tri ključna področja. Kot prvo, dokapitalizacija bank, ki so v državni lasti. To je zadeva, ki se vleče že mnogo let, in dejstvo je, kot je bilo že danes tudi izpostavljeno, da je davkoplačevalce stalo že okoli 5 milijard evrov. Očitno so dosedanje dokapitalizacije ustrezale posameznim političnim strankam in z njimi povezanimi interesnimi skupinami. To trdim zaradi dejstva, ker ima lastnik, v tem primeru država, v svojih rokah vse vzvode, da se stanje na tak ali drugačen način prekine, predvsem ta praksa zapravljanja davkoplačevalskega denarja. Kot drugo je ustanovitev Družbe za upravljanje terjatev bank, na katero so se in se še vedno prenašajo slabe terjatve, jasno, dokapitaliziranih bank. Poznana je kot slaba banka in če to povežem s sporočilom Računskega sodišča za leto 2013, se bojim, da bo po svoji vsebini morda lahko tudi postala slaba banka. Tudi v tem primeru ne morem mimo razmišljanja, da je Družba za upravljanje terjatev bank lahko tudi plod politike in, kot že prej rečeno, z njo povezanih interesnih skupin, kako priti do poceni lastninskih deležev podjetij. Upam, da se motim. Zadnje področje je Banka Slovenije. Težko razumem vlogo bančnega regulatorja, ki ima veliko vzvodov, da ugotavlja, prepreči, sankcionira vse tiste nosilce upravljanja v poslovnih bankah, ki se niso držali načela dobrega gospodarja. Za banke vemo, da to velja načelo dobrega strokovnjaka. Res je, da smo o sami Banki Slovenije imeli pred kratkim tudi v tej hiši razpravo. Vsi trije razlogi še kako vplivajo na bančno okolje.

Še ene zadeve bi se rad dotaknil, in sicer kakšna je vloga Republike Slovenije oziroma izvršilne veje oblasti pri razvoju in upravljanju bank. Kot vemo, gre preko pravnega okvira in predvsem preko nadzornih organov, v prvi vrsti bank v državni lasti. Bistvo je, da bi morala poskrbeti za stabilno finančno okolje in tudi zaupanje v finančni sistem. Še posebnost. Še posebno pozornost bi morala nameniti spremljanju poslovanja bank v državni lasti, ki so bile deležne obilne državne pomoči. Do izstopa Republike Slovenije iz lastništva teh bank je treba te banke aktivno upravljati in tukaj bi izpostavil pač tiste ključne cilje, ki iz tega izhajajo. Zagotoviti, da bančni sektor opravlja svojo narodnogospodarsko funkcijo finančnega posredovanja na dolgoročen, vzdržen način. Kot drugo, povečati učinkovitost poslovanja bank. Privatizirati banke je tretje področje ter kot

četrt, zagotoviti sistemski okvir za delovanje bank, ki bo podpiral finančno stabilnost in zaščitil sredstva davkoplačevalcev v prihodnje. Če nadaljujem. Vse navedene okoliščine v neki smeri še kako vplivajo na sprejem Predloga zakona o bančništvu z oznako ZBan-2.

Ta uvodni del zaključujem z večkrat povedanim in tudi danes se ponavljam, da brez zaupanja v institucijo banka noben zakon, še tako dober, ne omogoča dobrega delovanja, v tem primeru bančnega sistema, če temu v prvi vrsti ne sledijo najbolj odgovorni v procesih upravljanja bank, nato odgovorni lastniki in kot tretji, ključni faktor, bančni regulator.

Če se malce dotaknem, kar se samega zakona tiče. Opređeljuje in ureja način ter pogoje poslovanja za 23, po novem, kreditnih institucij, kar pomeni bank in hranilnic. Pri tem ta zakon ne loči kapitala na državni in privatni, je zgolj kapital bank in hranilnic, seveda, ki poslujejo na območju Republike Slovenije. Moram priznati, da me zelo veseli spoznanje, da so se nosilci tega zakona ali priprave predloga zakona predhodno povezali tudi z interesnim združenjem, to je Združenje bank Slovenije, in dorekli večino stvari, logično je bilo potem tudi amandmiranje. To ocenjujem za zelo pozitivno, kajti menim, da v neki smeri je je bančna stroka poenotila.

Kot pa že prej omenjeno, slaba stran tega zakona, in tudi kolegom pred mano pritrjujem, da je preveliko število amandmiranih zadev, ki pač so bile speljane. Če se dotaknem razloga za ta zakon, bi tudi sam omenil, da je treba omeniti, da je finančna kriza, ki je bila v preteklih letih, razkrila pomanjkljivosti predvsem v delovanju bank na področju likvidnostnega tveganja in tudi kapitala, za katerega se je kasneje izkazalo, da ni bil dovolj kakovosten. Zaradi tega je bilo logično, da je bila potrebna reforma bančne ureditve in temu so sledile tudi direktive ter uredbe.

Glavni namen teh sprememb, ki so v neki smeri prenesene uredbe te direktive, pa je dejansko vezan na posamezno področje, kar se tiče pogojev za ustanovitev kreditne institucije, poslovanje, prenehanje, pooblastila, postopke za izvajanje in vse tisto, kar je potrebno, da dober zakon o bankah ureja in daje pogoje vsem subjektom na trgu, ki se s to zadevo ukvarjajo.

Rad bi omenil še neko zadevo, in sicer zelo pomembna in vredna kategorija je skladnost poslovanja bank, ki je v samem zakonu podrobno urejena. Vzpostavi to trajno in učinkovito funkcijo skladnosti predvsem za upravljanje tveganja in tisto, kar je zelo pomembno in v preteklih letih se očitno temu ni sledilo, je politika skladnosti. Zato se iz tega samega zakona upravičeno pričakuje od kreditnih institucij, da bodo odgovorno in skladno z načelom dobrega strokovnjaka – to, kar sem že uvodoma omenil – tudi poslovale in sem prepričan, da se s takim pristopom bo vzpostavilo zaupanje, večje kot je danes, v bančni sektor. Od regulatorja bančnega sistema

Banke Slovenije pa se pričakuje, da bo z vso strokovnostjo in odgovornostjo izvajal pooblastila in pravočasno ter odločno sprejemal ukrepe zoper nosilcev upravljanja v kreditnih institucijah, da se ne bo ponovilo obdobje 2008–2013. Prepričan sem, da mora Banka Slovenije delovati v smeri, da bo poslovanje bančnega sistema na nivoju, ki ga pričakujejo slovenski varčevalci, uporabniki bančnih storitev in ne nazadnje tudi Evropska centralna banka.

Rad bi se dotaknil tega, kar imamo tudi pred seboj – posameznih amandmajev. Kar se tiče amandmaja k 4. členu, mislim, da ni potrebna posebna pozornost predvsem zaradi tega, kajti interesno združenje, Združenje bank Slovenije, je popolnoma logično, da izvršuje to svojo dejavnost izobraževanja in da se širi ne samo za tako imenovane bančne uslužbenke, ampak tudi vse tiste, ki se kakorkoli navezujejo na tovrstno poslovanje. To je preprosto povedano, da se usposabljujejo tudi zaposleni v menjalnicah, da resnično odgovorno opravljajo svoje posle.

Še ena zadeva je. Ko smo se pred časom srečali s problemi, če se spomnite, tako imenovani švicarski franki. Dejstvo je, da na nivoju bančnega interesnega združenja deluje tako imenovani poravnalni svet, senat, kakorkoli že, mediacijski organ, ki prav gotovo je namenjen vsem uporabnikom bančnega sektorja, da na miren sporazum ali izvensodni način rešujejo morebitne probleme ali zagate, ki se pojavljajo v obilgacijskih razmerjih.

Tisto, kar je bilo izpostavljeno, in mislim, da je treba pa malce več besed, je pa vezano na tako imenovana amandmaja 53., 54., ki sta ju vložile poslanske skupine. Pogovarjamo se o licenciranju. Za amandmaje k tema členoma menimo, da predlog zakona ZBan-2 že v obstoječi vsebini omogoča dovolj bančnemu regulatorju, in to je Banki Slovenije, da izvaja učinkovit nadzor nad člani nadzornih svetov, se pravi nad tem delom upravljanja bank in če bo do take ureditve prišlo tudi v hranilnicah, ne glede na to, ali je to enotirni ali dvotirni sistem upravljanja bank.

Dotaknil bi, se vključno tudi s 57. členom, kajti 57. člen predloga zakona daje možnost Banki Slovenije, da vsebinsko preverja izpolnjevanje pogojev vsakega kandidata. Tukaj se moram neposredno navezati tudi na 273. člen predloga zakona, kateri Banki Slovenije omogoča, da posamezni osebi prepove upravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Za vse to skupaj menim, da zadostno predstavlja razmerje med korporacijskimi pravicami lastnika ali lastnikov ter tako imenovanim javnim interesom, gledano preko regulatorja bančnega poslovanja. Še nekaj besed glede licenciranja članov nadzornega sveta.

V prvi vrsti je na mestu vprašanje, zakaj omejevati lastnike bank glede njihove lastne izbire oseb, ki jim najbolj zaupajo in bi jih radi postavili na funkcijo člana nadzornega sveta. Prepričan sem, da ne smemo posegati v

podjetniško svobodo lastnika kreditne institucije. Predvsem, kdo je po njihovem mnenju najprimernejša oseba, ki je dovolj strokovna in kompetentna, da prevzame to upravljavsko funkcijo. Nestrinjanje s predlaganimi amandmaji, ki želijo uvesti licenciranje, se nanaša predvsem na njihovo nezavedanje, da imamo v slovenskem bančnem prostoru 23 kreditnih institucij, se pravi večino bank in hranilnic s privatno lastnino. Ta predlog zakona ureja pravila in pogoje poslovanja za vse te pravne osebe v slovenskem prostoru. Ker so slabe izkušnje z bankami v državni lasti, in teh je 5, in če dodamo še v postopku prisilne likvidacije, ne moremo postavljati zakonodajo izključno za teh 5 bank v slovenski lasti, za katere pa je znano, da se iz njih mora država umakniti do leta 2019. Nadalje, v razpravi, ki je pred kratkim potekala na temo zaupanje in delo bančnega regulatorja, to je Banke Slovenije, je bilo iz vrst opozicijskih poslancev in tudi predlagateljev tega amandmaja izrečeno veliko kritičnih besed na delovanje taistega regulatorja. Sedaj pa, ko je govor o licenciranju za člana nadzornega sveta, pa je očitno vzpostavljeno polno zaupanje. Ne razumem. Ali ni to nekoliko preveč prozorna igra politične stranke oziroma poslanca? Glede licenciranja članov uprave bank, ki je vsa leta potekala v obdobju od leta 2007 do 2013, sem na stališču, da v posameznih primerih ni potekalo, tako kot veleva Zakon o bančništvu-1. Sploh pa, če se navežem še na ukrepanje zoper nosilce upravljanja bank v državni lasti.

Samo za uprizoritev in utemeljitev mojega razmišljanja. Nekaj temeljnih pokazateljev za slovenski bančni sistem v obdobju 2006–2013. Trije pomembni dogodki so se zgodili zaporedoma: prvi v letu 2006, uvedba mednarodnih računovodskih standardov; 2007 prevzem evra ter v letu 2008 znameniti propad Lehman Brothers banke – vemo, kakšna posledica je temu sledila. Tukaj bi se dotaknil zgolj dveh kategorij, in sicer rast kreditiranja v odstotkih leta 2006. Predstavljalo je 28 % rasti kreditiranja. V letu 2007 je to poskočilo na 41 %, 2008 19 % in nato rapidno padanje, ki je pristalo v letu 2013 -21 %. Temu moram takoj vzporedno dati še eno kategorijo, delež slabih posojil v Republiki Sloveniji. V letu 2006 je tega bilo 2,8, v letu 2008 2,9. Potem smo bili priča skokovitemu dvigu: v letu 2010 8 %, v letu 2012 14 % in v letu 2013 29,7 %, se pravi 30-odstotni delež slabih posojil.

Če se vrnem nazaj. Kje so bili potem tukaj regulatorji predvsem glede tiste določbe, o kateri se pogovarjamo sedaj, o licenciranju? Moja ocena je, da za to obdobje bančni regulator ni oziroma je premalo posegel glede zakonske pristojnosti v omenjene procese, da bi morda preprečil tako veliko bančno luknjo.

Da zaključim. Pravi lastnik – poudarek je na pravi in odgovorni – se močno zaveda pomena funkcije člana nadzornega sveta, da to ni politično imenovanje, temveč imenovanje oseb, ki bodo zagotavljali lastniku kapitala temeljno

poslanstvo upravljanja banke, in to je ustvarjanje dobička. Tukaj se mi pojavlja veliko vprašanje. Zakaj se prepustiti politični demagogiji, da bo licenciranje članov nadzornega sveta bilo zagotovilo, da bo korporacijsko upravljanje s tem bilo urejeno samo po sebi? Vsi vemo, da temu ni tako in da se s tovrstno ureditvijo bi samo onemogočila, kot že rečeno, svobodna odločitev lastnika o imenovanju oseb, ki so po njihovem prepričanju najbolj kredibilni. Ravno zato ni smiselno podpreti amandmaja, kajti delničar v vlogi lastnika banke ima primarni interes za osebe, ki so zaupanja vredne. Bančni regulator pa ima v procesu možnost seznaniti se, kakšno znanje, veščine, izkušnje ima posameznik in tisto, kar je najpomembnejše, kot že omenjeno v skladu z 273. členom tega predloga zakona, da pod zapisanimi pogoji lahko sproži aktivnosti, da se preneha nekomu članstvo v nadzornem svetu. Tukaj mislim, da ni treba ničesar več dodati, razen ugotovitev, da se v tem primeru mora upoštevati interes lastnikov bank in ne interesa političnih strank, za katere menim, da še vedno želijo imeti vpliv na upravljanje bank v državni lastnini, dokler je to mogoče. Toliko o licenciranju članov nadzornega sveta in zaenkrat bi končal. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj. Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Predstavniki in predstavnice Vlade, kolegi in kolegice!

Vsekakor je treba na začetku obravnave tega zakona povedati, kako je pravzaprav prišlo do tega, da danes obravnavamo ta zakon. Namreč, vlada je ta zakon sprejela že, mislim, da v sredini decembra prejšnjega leta 2014. Glede na številne pripombe Zakonodajno-pravne službe glede na to, da so bile te pripombe ključne za samo zakonsko besedilo, se je dolgo časa dejansko oklevalo v Državnem zboru, ali takšno gradivo, pa bom sedaj vseeno rekel, sploh obravnavati ali ne. Tukaj se samo kaže na to, da so bili posamezni členi dejansko med seboj popolnoma neusklajeni, da je Vlada razdelila ta zakon oziroma direktive posameznim ljudem, skupinam ljudi, ki so vsak zase seveda nekaj pripravili, vse skupaj pa niso potem skoordinali in navsezadnje je prišlo to v Državni zbor. Potem je glede na 408 členov bilo narejenih 138 amandmajev. Na 408 členov 138 amandmajev! Tukaj ne bi govoril, kaj to dejansko pomeni, vsekakor to ni razlog za kakršnakoli nasmihanja vladnih predstavnikov. S tega zornega kota moramo vedeti, da o eni zelo pomembni materiji, če govorimo o bančništvu, govorimo pač na podlagi členov, ki po mojem tudi s strani predlagatelja niso dovolj dobro preučeni, da se je pri povzemanju direktiv delovalo – zdaj se opravičujem, ker bom dve tujki uporabil –

predvsem kako kopirati ne pa kapirati. To z drugimi besedami pomeni, da se je prepisovalo, ne da bi se pri tem tudi kaj razumelo. Tukaj gre kritika vladi Mira Cerarja.

Še zdaj do konca ni prišlo do tega, da bi se uskladile pravne določbe tega zakona in zaradi tega je tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe precej negativno, opozarja predvsem na to, da gre za nejasno, nepregledno, nedoločno urejanje te tematike, da še vedno velja tudi zakon o bančništvu številka 1, danes govorimo o zakonu o bančništvu številka 2. Da so uvedene nekatere izjeme od systemske ureditve, tudi v drugih zakonih, kar pomeni, da se ta zakon naslanja oziroma sklicuje tudi na druge zakone, kar seveda pomeni, da je nepreglednost še toliko večja. Megla in močvirje bi tako rekli, in seveda tisti, ki znajo delovati v megli in močvirju, bodo uspešnejši od tistih, ki ne, ki bodo imeli tukaj več težav in zaradi tega to pomeni, da je morda ta zakon celo pisan na kožo tistih, ki bi poslovali na takšen način ali si po svoje razlagali posamezne določbe.

Tukaj gre na nek način tudi vladna politika v smeri podcenjevanja Državnega zbora in poslanek in poslancev. Namreč, lahko mi boste odgovorili, da so vse vlade to delale. Ja, lahko se tudi strinjam s tem ali pa se strinjam s tem, vendar enkrat je treba s tem nehati. Tako kot so vse vlade sprejemale zaključne račune proračuna in so se desetletja tam navajale iste in iste zadeve in vedno je Državni zbor sprejel zaključni račun proračuna z istimi nepravilnostmi, na katere je Računsko sodišče opozarjalo. Tako se je to dogajalo, ampak je treba s to prakso prekiniti, drugače bomo dejansko prišli v stanje, ko bodo najbolj ribarili tisti, ki znajo ribariti v megli in močvirju; in to je eden izmed teh zakonov. Toliko o tem zakonu.

Naslednje vprašanje, ki se tukaj postavlja, pa je vsebinsko, in sicer da s tem zakonom urejamo banke in bančništvo, v katere smo pred letom dni, približno nekaj več, davkoplačevalci nakazali 5 milijard evrov. 5 milijard evrov, zaradi tega ker so imele te banke slabe terjatve. Slabe terjatve z drugimi besedami pomeni, da so na eni strani sprejele depozite od državljanov, na podlagi teh depozitov so del depozitov namenile za kredite, za kredite so zahtevala jamstva, ki niso bila dejansko jamstva, da bi lahko zasegali ta jamstva ali so pa ta jamstva izgubila na vrednosti, na ceni. Zaradi tega je prišel takratni minister za finance, guverner Jazbec, in povedal, da depoziti so ogroženi. Ker so depoziti ogroženi, dajte zdaj davkoplačevalci še 5 milijard. Čigavi depoziti? Depoziti teh davkoplačevalcev, kar pomeni, da so se z drugimi besedami, če nekoliko poenostavimo, pa niti ne veliko, ti davkoplačevalci še enkrat plačali te svoje lastne depozite, seveda preko davkov, proračuna in tako naprej. Tukaj je celotna tragika te zgodbe in te bančne luknje, ob tem se lahko izgovarjamo na finančno krizo, na gospodarsko svetovno krizo in tako naprej in potem je prišlo s strani

takratne vlade neko navdilo ali kakorkoli že, ideja, ki je bila potem sprejeta, da je treba prenesti te slabe terjatve, slabe kredite na Družbo za upravljanje terjatev bank, ki je bila organizirana ali pa ustanovljena, zato ker banke prej 4 ali 5 let niso glede tega nič naredile. Tukaj moramo pač povedati, da niso nič naredile ali pa premalo naredile, in Slovenija je ena zadnjih držav, ki je sploh šla v to krizo in je predolgo čakala in zaradi tega je bila cena višja, pa navsezadnje še vsi so se lahko prilagodili, tudi tisti, ki so dajali slabe kredite. Ampak to je že vse znano in povedano.

Tisto, kar je nekoliko novejše, je, da so bile prenesene slabe terjatve ali pa ti slabi krediti na DUTB po knjigovodski vrednosti takrat 4 milijarde 865 milijonov, to je bila takrat realna vrednost milijardo 561 milijonov, in delež slabitve je bil 67,9 %, tudi to je že star podatek. Nekoliko novejši podatek pa je, da imajo banke še vedno 4 milijarde in 174 milijonov slabih terjatev, še vedno imajo toliko in toliko slabih kreditov. Od tega jih ima Nova Ljubljanska banka kot skupina 2 milijardi 883 milijonov, po knjigovodski vrednosti. Če zmanjšamo to na realno vrednost, to je naredilo Ministrstvo za finance, ne jaz, je prišlo 812 milijonov, Nova kreditna banka Maribor ima še vedno 831 milijonov tako imenovanih slabih terjatev po knjigovodski vrednosti oziroma 387 milijonov po realni vrednosti, tako imenovani realni vrednosti, in druge banke v državni lasti še vedno 460 milijonov po knjigovodski vrednosti, 195 milijonov po tako imenovani realni vrednosti. Skupaj imajo te banke v državni lasti še vedno 4 milijarde 174 milijonov slabih terjatev. Mi smo ji pa že dali 5 milijard, pa 4,6 milijarde po knjigovodski vrednosti so že prenesene.

Seveda se postavlja vprašanje, spoštovani predstavniki vlade, do kdaj še. Koliko še tukaj rabite? Koliko morajo še davkoplačevalci plačati? In postavlja se vprašanje, zakaj je takrat nekega decembra 2013 Banka Slovenije v soglasju s posebno komisijo, ki je bila ustanovljena na Ministrstvu za finance, v kateri so člani Ministrstva za finance, Banke Slovenije, Ministrstva za gospodarstvo, prenesla samo 4 milijarde 600, ne pa vseh slabih terjatev ali pa 90 % slabih terjatev. Zakaj približno nekaj več kot polovico teh slabih terjatev? Zakaj ne tudi ostalih? To ni prenašala DUTB, to ni ocenjevala DUTB, to je delala Banka Slovenije in to je delala tista komisija Ministrstva za finance, vse skupaj pa je potrdila takratna vlada Republike Slovenije. Ocenjevala so ravno tako Banka Slovenije in Ministrstvo za finance. Ostali ne, ostali so samo dobili, kar so dobili.

Ob tem zakonu, ki ga zdaj tukaj imamo, me seveda zanima, kdaj bo po teh členih zakona prišlo ponovno do tega, da bodo davkoplačevalci zaproseni oziroma jim bo kar ukazano, da je treba še dokapitalizirati banke, ker je to premalo. Kakšna politika se vodi, da imajo sedanje banke, če govorimo o NKBM in o Novi Ljubljanski banki, še vedno kapitalsko

ustrezno 16 ali pa 19 %, kar ju dela nekonkurenčne v primerjavi z drugimi bankami, ob tem da se še prodajajo, je ta nekonkurenčnost še manjša, in kakšno politiko se dejansko ob tem zakonu še vodi. Ko sem govoril o teh milijardah, sem govoril o podatkih Ministrstva za finance; uradnih podatkih, ki so tudi javno povedani. Sedaj vprašanje, kaj se tukaj dogaja in kaj se dogaja ob vseh teh lepih besedah o boljšem upravljanju, o boljšem vodenju, o večjem nadzoru in tako naprej in tako naprej. Nič! Kdor to danes govori, tukaj, gospe in gospodje, to so prazne besede. Banke gredo svojo pot ne glede na to, kaj Državni zbor tukaj sprejema, in ne glede na to, katere seje tukaj zahtevamo o odgovornosti Banke Slovenije in tako naprej. Svojo pot gredo. Zaradi tega, ker se Državnemu zboru niti ne omogoči niti ne dovolijo, da bi dobil tiste podatke od Banke Slovenije, ki so nujno potrebni za njegovo delovanje. Ker se vse skriva za bančno tajnost. V to smer gre seveda tudi eden izmed teh amandmajev, za katerega osebno menim, da ga ne boste podprli in je velika škoda, samo potem ko bo ponovno prišla ta vlada ali katerakoli druga vlada po davkoplačevalski denar, potem se je treba tudi na to spomniti, kaj se je dejansko dogajalo.

Če danes govorimo o tem ali če nekateri menijo, da gre tukaj za neko dvoličnost, ko na eni strani zahtevamo odgovornost Banke Slovenije, na drugi strani pa podpiramo amandma, kjer naj bi Banka Slovenije dala soglasje za nadzorni svet oziroma za licenco – ne gre za nobeno dvoličnost. Na eni strani se zahteva odgovornost funkcionarjev Banke Slovenije, na drugi strani se pa gleda Banko Slovenije kot sistemsko institucijo, ki mora skrbeti za stabilnost bančnega sistema in tako naprej. Enkrat se jo gleda kot institucijo, enkrat se gleda pa glede na dejanja, glede na odgovornost, ki so dejansko tukaj bila. Pri vsej tej zadevi ne gre za nobeno dvoličnost, ampak gre enostavno za to, da če Banka Slovenije – in to je bilo povedano tudi na Odboru za finance in monetarno politike s strani predstavnikov Banke Slovenije –, ne bo dajala soglasja, ne bo dajala licenc, se lahko zgodi, da bo ena banka ostala brez nadzornikov. To je bilo povedano s strani Banke Slovenije.

Mene tukaj bolj skrbi to, da so pa nekateri poslanci, moram žal tako reči, bolj veseli idej, ki jih pa daje stanovsko združenje bankirjev, ampak ne stanovsko združenje nadzornikov, ampak stanovsko združenje direktorjev, članov uprav. Lahko so strokovni, ampak še vedno so stanovsko združenje in še vedno kot direktorji, kot člani uprav gledajo na svoje interese in ne na interese nadzora. V to morate biti prepričani. To dajem samo za zraven, kajti nadzora tukaj dejansko ni bilo. Tudi če govorimo o tem, kako so rastle krediti od leta 2004 naprej ali pa, če želite, 2006 naprej ali pa 2008, kako so potem seveda padali. Lahko več ali manj govorimo o tem, da smo od Banke Slovenije, od takratnih guvernerjev, od viceguvernerjev, ki so danes eni

in isti, dobivali informacije: bančni sistem je stabilen, prihranki so varni. Seveda so varni, ko davkoplačevalci še enkrat plačajo svoje iste prihranke prek davkov! In to je tragika ali pa tragikomika; za nekatere je to tragika tega sistema in tudi te zakonodaje, ki jo sprejemamo.

Danes žal, gospe in gospodje, ob vsej tej zmešnjavi, pravni zmešnjavi, na katero opozarja tudi Zakonodajno-pravna služba, se bojim, da točno ne vem, če smo dejansko preučili vse te člene, kaj dejansko pomenijo. V nekaj sem pa prepričan. Pomenijo to, da bo Vlada lahko kadarkoli prišla in bo rekla: dajte nam več denarja za banke. Zakaj pa? Kaj pa te banke sploh še delajo? Pravijo, da ne kreditirajo gospodarstva, pravimo, da sedijo na kupu denarja, ki ga ne morejo niti obračati, ker danes nima nobene vrednosti v Evropi in so pač te obrestne mere relativno nizke, ali pa jih sploh ni, ali pa so negativne. Tudi ne more biti politika tista, ki bo rekla, da dajte več kreditov. Tudi s tem se ne strinjam. Ampak spodbujamo zdaj nekaj in pravzaprav ne vemo, kaj bi, zaradi tega ker sem tudi prepričan, da isti nadzori sveti in iste uprave ne bodo nič spremenile na področju upravljanja in vodenja in tako naprej in tako naprej. Nič se ne bo spremenilo, gospe in gospodje. Status quo bo šel naprej, s tem zakonom ali katerimkoli drugim zakonom.

Mislím, da je odgovornost Državnega zbora za to zakonodajo zelo velika in ker je velika, je tudi popolnoma naravno, če želite, da želi dobiti podatke od Banke Slovenije. Ta amandma je pa vedno – že nekaj let enostavno negativen odziv. V čigavem imenu? V imenu ljudi, ki plačujejo sami sebe, sami sebi vloge, dvakrat, trikrat? Gospe in gospodje, to ni pravično! Ni pravično do državljanov in državljanek. Če boste podprli amandma Slovenske demokratske stranke, da se dejansko lahko ti podatki dostavijo oziroma predložijo tudi Državnemu zboru, potem bomo v SDS razmislili tudi o tem, da bi sprejeli drugačno odločitev o tem zakonu kot to, da ga bomo enostavno zavrnili. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Luka Mesec. Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

V Združeni levici imamo tri razloge, zakaj tega zakona ne moremo podpreti. Prvi je, kot rečeno, da nas skrbijo posledice bančne unije za delovna mesta in razvoj evropskih gospodarstev. Drugi razlog, zakaj ga ne moremo podpreti, je, ker ohranja prepoved soodločanja delavcev, zaposlenih v bankah. Tretji razlog, zakaj ga ne moremo podprti, pa je zaostrovanje kazni in nadzora Banke Slovenije in Evropske centralne banke nad poslovanjem bank, kar je sicer pozitivno, a po drugi strani nesprejemljivo, ker ti sami centralni banki ostajata brez

demokratskega nadzora in – kot sem že zadnjič dejal – dobivata nek status Rimskokatoliške cerkve. Banka Slovenije, kljub temu da je v bistvu državna institucija, postaja napol x-teritorialna enota, ki se je živ bog v tej državi ne more dotakniti.

Če preidem k prvi točki, kaj ta zakon glede bančne unije uvaja. V središču ideje tega zakona je, da bi nadaljnje krize v bančnem sektorju preprečili s kapitalskimi blažilniki, ki jih ohranja. Ta zamisel, torej, da je mogoče krize kapitalističnega gospodarstva preprečiti s tovrstnimi ukrepi, je napačna in naivna. Napačna je zato, ker tržnega gospodarstva brez ciklov ni in ga ne more biti, naivna pa zato, ker so najbolj nevarni elementi svetovnega finančnega sistema tudi po krizi ostali nedotaknjeni. Velikost bančnega sektorja v Evropi in sploh na Zahodu je še večja kot pred izbruhom krize, še bolj je porastlo tako imenovano bančništvo v senci, zato ker niti en, niti en špekulativni finančni instrument v Evropski uniji po izbruhu krize ni bil prepovedan. Investicijsko bančništvo, ki bi moralo biti ločeno od komercialnega, kot je bilo to urejeno po veliki depresiji v tridesetih, je še vedno zlito eno v drugo, tako kot je bilo to pred krizo največje banke, tako imenovane too big to fail, pa so še vedno prevelike, da bi propadle. ravno tako kot so bile leta 2008. Leta 2013 je bila skupna bilančna vsota vseh evropskih bank 44 tisoč milijard evrov. Evropski reševalni sklad, ki ga zdaj ustanovljamo z direktivami, ki jih ustanovljamo z direktivami, ki jih uvajamo tudi v slovensko zakonodajo pa bo znašal 55 milijard evrov. Se pravi, na eni strani imamo bančni sistem v Evropi, težak 44 milijard evrov, na drugi strani imamo reševalni mehanizem, težak 55 milijard evrov. Lahko si sami ustvarite sliko, da je tak reševalni mehanizem kaplja v morje za glomazen bančni sistem, ki naj bi ga reševal, če pride do nove finančne krize. Na papirju so te ideje dobre, ampak v praksi, kot vidimo, so kaplja v morje in ne bodo dosegle zelenega rezultata.

Nadalje. Zakon zahteva zaradi novih kapitalskih blažilnikov višjo kapitalsko ustreznost bank. Na tem mestu še enkrat poudarjam, da banke na periferiji zaradi tega ne bodo mogle slediti bankam v centru pri zagotavljanju te ustreznosti. Zato je najverjetnejša posledica uvajanja bančne unije, da se bo monopol bank iz Zahodne Evrope, predvsem nemških, francoskih in britanskih, še okreplil. Vse to bo šlo na škodo gospodarskega razvoja, saj je kapital, ki ga je po vsej evropski periferiji, tako vzhodni kot južni, že tako ali tako premalo, se bo še bolj koncentriral v bančnih sistemih evropskega centra. Na ta način, če se ne bo kapital prelival v periferne evropske države, do leta 2020 nikakor ne bomo mogli doseči ciljev Evrope 2020, se pravi, dviga zaposlenosti in zmanjšanje revščine. Če pogledamo trenutne statistike in želje, bomo videli naslednjo sliko. Cilj Eurostata je 75 % zaposlenost po vsej južni periferiji, se pravi, 75 % prebivalstva bi moralo biti delovno aktivnega.

Ostalih 25 %, se pravi šolajoči se otroci, upokojenci in brezposelni, ta delež naj bi znašal 25 %. Če pogledamo realno sliko na periferiji zdaj, bomo videli, da je ravno zaradi pomanjkanja kapitala in investicij delovno aktivnega prebivalstva 60 %, se pravi ne 75 %, kot naj bi bilo po ciljih, 40 % in ne 25 pa je delovno neaktivnega in to kljub temu da iz držav evropskega juga vsako leto odide na stotisoče mladih, ki v teh državah enostavno ne najdejo zaposlitev in si ne morejo urediti primernega življenja, kot to doživljamo zadnjih 5 let na žalost tudi v Sloveniji.

Ob tem je treba še poudariti, da smo v Sloveniji s kapitalsko ustreznostjo že tako ali tako pretiravali. NLB in NKBM trenutno izkazujeta 20 % kapitalске ustreznosti ali več, kar je enkrat več od predvidenega. Pa kljub temu še vedno ne kreditirata gospodarstva. Ves ta prvovrstni kapital, ki ga je država z reševalnimi milijardnimi reševalnimi paketi investirala v bančni sektor, da ga je rešila pred zlomom, zdaj leži v bilancah bank, medtem ko gospodarstvo ne more priti do kreditov, mala in srednja podjetja pa se zadolžujejo v tujini. Ob tem ko največji dve sistemski slovenski banki izkazujeta 20 in več odstotkov kapitalске ustreznosti.

Če preidem na drugo točko, zaradi česar ne moremo tega zakona podpreti, to je, da povečuje pristojnosti Banke Slovenije, hkrati pa jo še vedno prepušča povsem izven dosega kakršnekoli demokratične kontrole, bi rekel naslednje. Pristojnosti Banke Slovenije pri nadzoru nad delovanjem bančnega sistema, predvsem v smislu sankcioniranja bank, ki ne upoštevajo njenih navodil, se s spremembami zakona o bančništvu povečujejo. Prav tako se prenaša delovanje sistema za bonitetni nadzor na Banko Slovenije. Kolege koalicijske poslance bi tukaj rad spomnil, da je to že drugič v tem kratkem mandatu, ko povečujejo pristojnosti Banke Slovenije, hkrati pa niso sprejeli še nobenega zakona, ki bi Banko Slovenije podredil ciljem te družbe, tega gospodarstva in ki bi omogočil dejanski družbeni nadzor nad njo. Tukaj še enkrat poudarjam, da Banka Slovenije in celoten evropski bančni sistem z ustanavljanjem bančne unije dobiva status, kakršnega recimo uživa Rimskokatoliška cerkev, se pravi x-teritorialna enota. Ob tem je potrebno spomniti na vse škandale, ki smo jim bili zadnja leta priča v Banki Slovenije, in ob tem človek dobi občutek, da manj kot je zaupanja v delovanje Banke Slovenije, več pristojnosti bi ji vlada rada podelila, ni pa pripravljena sprejeti ali vnesti vanjo nobene varovalke.

Za konec pa se moram ustaviti še pri tistem sramotnem 33. členu, ki prepoveduje sodelovanje zaposlenih pri upravljanju v nadzornem svetu in upravi banke. Tukaj sva poslanski skupini Združena levica in SD predlagali amandma, da se to odpravi, ampak na odboru ni bil sprejet. To nas žalosti, ker vsi vemo, da bančni sistem obvladujejo menedžerske in kapitalске elite, ki ne delujejo

samo mimo nadzora državljanov, ampak tudi mimo volje večine zaposlenih v teh bankah. Razlika med nami pa je, da vladajoče stranke in desne opozicije ta monopol menedžerske in kapitalске elite očitno ne moti. Zelo rado se govori o lovkah, o hobotnicah in o ne vem še kom, ne bi pa naredili nič, da bi jih dejansko odrezali od korita. Sodelovanje delavcev pri odpravljanju ni rešitev za vse probleme, tega se zavedamo. Bi bil pa majhen, a pomembne korak k odpravljanju tega škodljivega monopola menedžerske in kapitalске elite v slovenskih bankah. Seveda bančne uprave in nadzorniki nočejo, da bi jim predstavniki zaposlenih dihali za ovratnik in gledali pod prste, ampak tukaj bi spomnil, da je celo predsednik Združenja bank dr. France Arhar na odboru, kljub temu da je Združenje bank v preteklih letih zagovarjalo prepoved imenovanja predstavnikov zaposlenih v nadzorne svete, to mnenje spremenil. Očitno se je Združenje bank v tej krizi nekaj naučilo, Vlada in vladajoče stranke ter desna opozicija, ki temu še kar nasprotujejo, pa očitno ne.

Tukaj je ironično, da na spletni strani Vlade med tem beremo, da je spodbujanje razvoja socialnega podjetništva, zadružništva in ekonomske demokracije ena od petih prioritet Vlade. Ena od petih prioritet Vlade naj bi bila ekonomska demokracija. Če je res tako, potem vladajoča stranka deluje, s tem ko prepoveduje zaposlenim, da bi nadzirali, da bi sodelovali v nadzornih odborih in upravah bank, proti lastnim deklariranim ciljem. Prav pri tem zakonu ste imeli možnost, da podprete amandmaje Združene levice in Socialnih demokratov, ki to prepoved črtajo in zaposlenim v bankah dajo enake pravice, kot jih imajo delavci v drugih podjetjih. Ampak ta zavezanost ekonomski demokraciji je očitno zgolj na površju, zgolj na ravni fraz. Kolega Verbič je na zadnji seji odbora zelo lepo povedal, kam pes taco moli, ko je rekel: "Lastniki bank so tisti, ki s sistemom vodenja in upravljanja nekako postavljajo vse vzvode in mehanizme, da je ta pretok soupravljanja lahko tudi vzpostavljen." To seveda ne drži. Ravno obratno. Država bi morala biti tista, ki mora delavcem zagotoviti pravico do soodločanja in ne lastnik. Namreč ravno antagonizem med delom in kapitalom je tisti, zaradi česar mora država poseči v ekskluzivno pravico lastnika do upravljanja podjetja in omogočiti zaposlenim in širši skupnosti, ki so odvisne od poslovanja zlasti sistemskih bank, da sodelujejo pri upravljanju in odločanju.

Dalje pa je gospod Verbič povedal še tole, citiram: "Če se vrnem sedaj še na to našo zgodbo državne lastnine v slovenskih bankah, ne pozablajmo, da so zelo jasno začrtani cilji, kaj se s to družbeno lastnino ali državno lastnino v naslednjih letih bo zgodilo, in postavljeni so tudi roki do kdaj naj se država s svojo lastnino ali 100% ali pa v nekem deležu umakne. In zaradi tega menim, da je neprimerno, da se

sedaj katerekoli lastnike, domače ali tuje, omejuje s tako določbo v zakonu." Konec citata.

Težko bi bilo bolj iskreni. SMC je očitno za prepoved soodločanja zaposlenih v bankah zato, ker noče omejevati privatnih lastnikov, še posebej pa ne tistih, ki bodo v skladu z vašimi načrti po likvidacijskih cenah kupili banke; tiste banke, ki so lani in predlani pogoltnile 3,6 milijarde davkoplačevalskega denarja. Sedaj te banke po likvidacijskih cenah prodajamo, možnosti delavskega soupravljanja pa ne bomo sprejeli, zato da ne bi novi privatni lastniki imeli problema z zaposlenimi, ko bodo krčili stroške, odpuščali in rezali sploh v bankah. Primer tega je, recimo, NKBM, o kateri beremo v današnjem Delu. V to banko je država v preteklih dveh letih vložila več kot milijardo evrov. Danes beremo, da jo, pazite, ameriški sklad špekulativnega kapitala Apolo kupuje za 200 milijonov evrov. Se pravi, temu zasebnemu lastniku smo dali 800 milijonov državne subvencije, hkrati pa razlastili 100 tisoč malih delničarjev in obvezničarjev. In sedaj ne sprejmemo soupravljanja delavcev pri upravljanju tega podjetja, zato da bo lahko nek špekulativni sklad, ki jo verjetno kupuje, zato da bo jo bo izčrpal in prodal naprej, lahko s to banko ravnal po svoji vesti, kot mu polno omogoča lastninska pravica, ki jo bo za petkrat premajhen denar dobil.

Glede na to, kako zelo se trudite ugajati Bruslju, finančnim trgov in tujim investitorjem s to privatizacijo, me čudi, zakaj se niste raje kot v Stranko modernega centra preimenovali v Stranko mednarodnega kapitala.

Rad bi zelo jasno povedal, kot sem povedal že na odboru, da zaposleni v bankah, v državah, ki imajo zelo podobne bančne sisteme kot Slovenija, na Češkem in v Avstriji, imajo pravico do tretjine članove nadzornega odbora in do člana uprave in ni nobenega utemeljenega razloga, zakaj slovenski bančni uslužbenci ne bi mogli imeti enakih pravic. Vlada se tukaj površno in z veliko mero zavajanja sklicuje na to, da je ta prepoved v našem pravnem redu že dolgo, a dejstva so čisto drugačna. V prvem zakonu o bančništvu te prepovedi ni bilo. Vladni predlog novega zakona o bankah, ki je bil v Državni zbor vložen leta 1998, prav tako ni vseboval te prepovedi, ampak je omejeval participacijo delavcev ne na eno tretjino, kot jo določa Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju, ampak na eno petino v nadzornem odboru. Leta 2006 pa je bil izsiljen amandma, ki je dejansko uvedel prepoved sodelovanja zaposlenih pri upravljanju bank. Šele leta 2006. Se pravi, pogovarjamo se o zgodbi, stari 8 let, ne pa, da je ta zadeva v Zakonu o bančništvu že od nekdaj. Poleg tega je po našem mnenju taka prepoved protustavna, ker je v nasprotju s 14. členom Ustave, torej z načelom enakosti, če delavsko soupravljanje velja za vsa podjetja, mora veljati tudi za bančni sektor, ampak tukaj v podrobnosti ne bi šel, ker v Združeni levici ne rabimo razlag Ustavnega sodišča, da bi zagovarjali to osnovno elementarno pravico delavcev do soodločanja.

Vlada in Banka Slovenije sta v vseh teh razpravah ponudila samo en argument proti, in sicer tole: razlog za drugačno ureditev soupravljaljskih pravic delavcev v bankah je v posebnih nalogah nadzornega sveta bank. Ključna pri tem naj bi bila dodatna pristojnost dajanja soglasja k določitvi poslovne politike bank, saj lahko pride do konflikta interesa člana, se pravi delavskega člana nadzornega sveta, ki bi bil zdaj po eni strani oblikovalec poslovne politike banke, hkrati pa zaposlen v banki, ki to politiko izvaja. Oprostite, ampak to je popoln nesmisel. O čem pa naj zaposleni odločajo, če ne o politiki banke? Nasprotje interesov med delom in kapitalom, še enkrat, ni razlog, da se soodločanje prepove, ampak je ravno razlog, zakaj ga rabimo: zaradi tega, ker sta delo in kapital dostikrat v konfliktu interesov. Zato zaposleni morajo imeti besedo pri tem, kako se pelje politika podjetja, tudi banke.

Kot sem rekel že na začetku, v Avstriji, na Češkem imajo praktično enako bančno zakonodajo, pristojnosti nadzornih svetov so enake. Ampak tam nihče ne meče delavcev iz nadzornega sveta. Pa pogledimo v Slovenijo. Recimo, Nadzorni svet NLB, predsednik je direktor pravne svetovalne firme RMG d. o. o. Drug član upravnega odbora je zaposlen v firmi British Petroleum, torej po tisti firmi, ki je po naftni katastrofi v mehiškem zalivu, ki je sprožila ekološko katastrofo, se kasneje preimenovala v BOP. Potem je notri še en član uprave Zavarovalnice Triglav in član uprave Gorenja. Skratka, bog ne daj, da bi o poslovanju banke odločali predstavniki zaposlenih, ni pa problem, če o tem odločajo direktorji privatnih firm in tujih multinacionalk, ki so najbrž tudi hkrati stranke te iste banke. Tako politiko se očitno gremo pri nas. Če že gledamo v tujino, pogledimo tudi takrat, ko so v tujini kakšne dobre prakse, in ureditev bančništva v primerljivih Avstriji in na Češkem je definitivno praksa, ki bi jo v Sloveniji mogli posnemati. Nikakršnega utemeljenega razloga ni, da je bil ta amandma zavrnjen in da tega Vlada noče sprejeti. Vlada, ki pravi, da je eden njenih petih ključnih ciljev, ključnih vrednot ravno soupravljanje delavcev pri upravljanju podjetij. Lepo vas prosim, ampak to je nesprejemljivo in nerazumljivo! Zakaj to počnete?

Ker imam še nekaj časa, bi se dotaknil še na kratko amandmajeve NSi in ZaAB k 53., 54. in 55. členu. S temi amandmaji se predlaga, da bi Banka Slovenije izdajala posebne licence članom nadzornega sveta, podobno kot jih izdaja za člane uprav. Tukaj se za spremembo strinjam z mag. Verbičem, da se z licenciranjem članov nadzornih svetov ne bi izboljšalo nadziranje bank ali pa se ne bi preprečilo odstopanje od normalnega bančnega poslovanja.

Namreč, usoda slovenskih bank v tistih kriznih, ključnih letih pregrevanja med 2004 in 2008, ko je nastala osnova za vse te slabe terjatve, ki jih zdaj z milijardami

davkoplačevalskega denarja zadnja leta rešujemo. V bistvu tam ni bilo, niso bile osebne hibe nadzornikov in članov uprav, ampak je do pregrevanja prišlo zaradi vstopa Slovenije v evrsko območje. Povzročila ga je razlika med obrestno mero v Sloveniji in obrestno mero na medbančnih trgih. Ta je bila tako velika, se pravi obrestna mera v Sloveniji je bila toliko višja od tiste na medbančnih trgih, da se je pač enostavno vsem splačalo zadolževanje in da je kapital enostavno moral teči sem. To je prekletstvo monetarne unije, ko imamo različno razvite države v njej.

V času pregrevanja je v takih unijah denar prepceni, v času krize pa je predrag. In nobene licence tega problema na žalost ne morejo rešiti, pomagalo pa bi, če bi Banka Slovenije v tistih letih, se pravi 2004 do 2008 zaostri kriterije kapitalske ustreznosti in če bi takratna SDS koalicija ne bi izvajala procikličnih politik, kot je bilo zniževanje obdavčitve za kapital in najbogatejše, kot je bilo financiranje izgradnje avtocest z zadolževanjem v letih, ko se je gospodarstvo že tako pregrevalo, ali predčasno poplačilo dolga do domačih bank v letih, ko je bilo kapitala že tako ali tako preveč. In to v časih, ko je gradbeništvo rastle po 15 % na leto, na kar so vsi razumni ekonomisti opozarjali, da se ne more končati drugače, kot s katastrofo, krediti so pa rastle po stopnji 30 %.

Lahko nas reši razumna politika v takih časih, ne morejo nas pa, na žalost, rešiti licence in sklicevanje pač na osebno integriteto članov uprav. Kadar so problem sistemski pojavi, jih, na žalost, moramo rešiti sistemsko. Toliko za začetek in hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani predsednik, glede na to, da tudi razpravljamo k amandmaju, upam, da me ne boste prekinjali, če bom imel malo širšo razpravo, glede na to, da so vsi predhodniki temo imeli.

Spoštovane kolegice, kolegi, predstavniki Ministrstva za finance, spoštovana državna sekretarka! Kaj je najbolj moteče meni osebno pri tem zakonu, da nekako tako s strani koalicije kot državne sekretarke smo lahko poslušali, da ta zakon naj bi zagotovil, bi rekel predvsem boljše korporativno upravljanje in pa boljše poslovanje bank in da gre tukaj predvsem za prenos evropskih direktiv, prenos direktiv evropskega parlamenta.

V to nisem prepričan. Ampak, zakaj? Zaradi tega, ker ne prejšnja vlada ne sedanja vlada še ni postavila jasnih ciljev bankam v državnem lastništvu. Sam zakon, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana vlada Mira Cerarja, ne bo prinesel boljših poslovnih rezultatov, če lastnik ne bo postavil jasnih

ciljev. Lastnik v večini petih bank je država in zato je sedaj odgovorna ta vlada in pa Ministrstvo za finance. Nimamo ne strategije upravljanja državnega premoženja, ki bi morala biti napisana junija 2014, nimamo ne predloga za člane nadzornega sveta SDH, ki bi moral biti poslan Državnemu zboru julija 2014, zaradi tega ker se vlada Mira Cerarja, pa tudi prejšnja vlada nista mogli zmeniti glede kadrovanja.

Če se že ne morete zmeniti glede kadrovanja, mislim, da bi morali pa vsaj izpisati jasne cilje, kaj se s temi bankami pričakuje. In mene kot davkoplačevalca prvo zanima, ali sploh obstaja kakšno upanje, da bomo slovenski davkoplačevalci teh 5 milijard kdaj dobili nazaj. In te cilje, tem bankam bi seveda morala postaviti še takrat vlada Alenke Bratušek, ko se je vložilo 5 milijard evrov v sanacijo bančnega sistema, december 2013. Niti enega cilja danes te banke nimajo. In kako naj potem uspešno merimo ali banke uspešno poslujejo ali ne? Niti enega cilja, vsaj v javnosti ni bilo. In jaz sem prepričan, da tukaj tudi nosi odgovornost sama banka Slovenije, da ni dala neke zaveze, čeprav so oni regulatorji, vendar na nek način je bilo njihovo sodelovanje pri tej sanaciji bančnega sistema dokaj aktivno.

Glede samih amandmajev in glede same strukture tega zakona, jaz mislim, da je bilo povedano veliko. Osebno sem razočaran, da lahko pride v Državni zbor en zakon s 408 členi, na katere potem več kot 100 členov moramo amandmirati, ker so slabo pripravljene. In tukaj bi jaz res naprosil državno sekretarko za pojasnilo, kje je ta zakon o bančništvu ZBan-2 bil pripravljen. Ali je bil pripravljen na Ministrstvu za finance ali je bil pripravljen na Banki Slovenije ali so sodelovali kakšni zunanji sodelavci tukaj ali so zunanji sodelavci za to dobili kakšno plačilo ali niso dobili kaj plačila? Kajti tako slabo pripravljenega zakona, nepreglednega, že dolgo časa v Državnem zboru ni bilo.

Verjetno, glede na to, da je Slovenska demokratska stranka v prejšnjem mandatu vsaj dvakrat predlagala spremembo oziroma dopolnitev Zakona o bančništvu in Zakona o Banki Slovenije, lahko pridemo do zaključka, da se samo stranka SDS zaveda problema, ki ga imamo. Kajti, tako v prejšnjem mandatu je koalicija Vlade Alenke Bratušek vedno vehementno zavrnila vse te naše predloge. In sedanja koalicija Mira Cerarja je ponovno na matičnem odboru za finance in monetarno politiko zavrnila amandma Slovenske demokratske stranke, ki se zavzema zgolj za neko transparentnost in da bodo davkoplačevalci na nek način lahko vedeli, čemu je bilo namenjenih teh 5 milijard. Vendar na Odboru za finance je bil z veliko večino ta naš amandma zavrnjen, ta amandma. Mogoče bomo še več spregovorili po tem, ko bo na dnevnem redu.

Bi pa samo kolegu Mescu povedal, njegova navada je že tako, da nekaj pove, potem pa odhititi ven, problematizira sanacijo NKBM. Vložili

smo skoraj eno milijardo, zdaj jo bomo prodali za 200 milijonov. Jaz mislim, da je treba vprašati po odgovornosti tiste, da smo vložili skoraj eno milijardo, danes pa bomo za banko dobili samo 200 milijonov. In to pomeni, da tisti denar, ki je bil vložen, je bil dan v neko luknjo, zelo globoko luknjo. In jaz vidim problem tukaj, ne pa zdaj, da jo bomo prodali za 200 milijonov evrov, ampak predvsem zaradi česa je bilo treba dati 800 milijonov oziroma skoraj eno milijardo in kdo je tu odgovoren, da bomo zdaj dobili na drugi strani samo 200 milijonov evrov kupnine. In jaz sem osebno prepričan, da edino orodje, da preprečimo, da bodo slovenske banke že tretjič sanirane na račun davkoplačevalcev, je seveda njihova privatizacija in umik države iz gospodarstva. Kajti jaz sem prepričan, če bi politika v letu 2001 sledila politiki in predlogu privatizacije, slovenskim davkoplačevalcem v letu 2013 s 5 milijardami evrov ne bi bilo treba sanirati bančnega sistema in bi teh 5 milijard namenili za javno šolstvo, javno zdravstvo ali za kaj drugega.

Tudi glede izjav, ki jih je dal Luka Mesec, Združena levica, izpostavljaj predvsem problematiko sodelovanja zaposlenih pri poslovodskih organih banke, tako v upravi kot v nadzornem svetu. Jaz osebno nekako na to nimam nekega negativnega pogleda, mene to ne bi motilo, če bi bili. Je pa zanimivo, da obstaja pa sindikat bančništva. Sindikat bančništva obstaja in jaz sem si, zanimivo, pogledal, kajti sindikat bančništva bi lahko tudi tukaj pripomogel k temu, da bi poskušal prepričati nas, poslance, ali pa predvsem regulatorja Banko Slovenije, da bi bila ta uvedba smiselna. In jaz sem zdaj šel na spletno stran Sindikata bančništva Slovenije in zanimivo je, kaj je 5 glavnih, bi rekel, naslovov na njihovi uradni spletni strani: Kompasova ponudba za člane sindikata banka, first minute počitnice, zimske bančne igre, pohod bančnikov Slovenije, letne športne igre bančništva. To je naslovnica, zdaj če bi bilo res tako v interesu zaposlenih, jaz mislim, da bi morala biti udarna stran tudi na spletni strani sindikata bančništva, glede na to, da se danes razpravlja tukaj o Predlogu zakona o bančništvu, da se ta njihova stvar noter da. In verjetno se tudi sam sindikat bančništva se raje ukvarja z drugimi stvarmi, kot da bi se ukvarjal s korporativnim upravljanjem bančništva. Danes jaz tudi pogrešam predstavnike Banke Slovenije, regulatorja, zakaj jih ni. Iz medijskih informacij pa verjetno se raje ukvarjajo z reševanjem imperija Petana in pa DZS. In to je skrajno zaskrbljujoče in s to politiko in s tem nadaljevanjem sem jaz skeptičen, da bomo izboljšali poslovanje slovenskega bančnega sistema, ki je v državni lasti, in jaz mislim, da za rezultat bank je v prvotnem pomenu odgovorna vlada.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Spoštovani visoki zbor!

Tudi jaz bom nekoliko širši pri tem amandmaju, kar je nekako navada, da se pri prvem amandmaju nekoliko širše tudi pove, ko je ta način razprave. Kar je v tem zakonu pomembno in je vsekakor za pozdraviti, so ravno kapitalski blažilniki, zmanjšanje vpliva bonitetnih agencij na odločitve o dodeljevanju kreditov do popolne relativizacije in pa tudi drakonske kazni, ki seveda terjajo potem od članov uprav in nadzornih svetov ustrezno previdnost. Te kazni so nastale ali pa so prišle v zakon povsem jasno zato, ker želi sedaj skupni evropski regulator poenotiti nadzor in preprečiti, da bi se prenašali s sedeži na različne strani in si s tem zmanjšali nevarnost za kazni. Problem slovenskega kreditnega sistema v osnovi zadaj, čisto na dnu, zakaj pravzaprav gre, je različna ročnost, ki jo imajo banke pri depozitih ali kreditih, če jih najamemo na medbančnem trgu, ta ročnost je kratka, ti krediti zelo hitro zapadejo, večina vlog je vezana na zelo kratek čas, in precej daljša ročnost, ki jo je realno za pričakovati, ko banke posojajo denar, zlasti v gospodarstvu, za različne projekte, pa tudi prebivalstvo za stanovanjska posojila. In čim dregnemo v to razmerje, lahko prikažemo celo vrsto terjatev kot slabe terjatve. Poljubno, poljubno. Gospod Pogačnik, replika, žal mi je, da gospoda Šircija ni, ker je rekel, da je še 4 milijarde, še 10 milijard je lahko slabih terjatev. Ko boste rekli, zdaj pa vse naenkrat vrniti, tisto podjetje tega vrniti ne bo moglo. Danes je Statistični urad objavil – tako da boste lahko pogledali v računalnik –, poslovanje podjetij v letu 2014. In predelovalne dejavnosti imajo 50 % pokrita sredstva s kapitalom, če gledate pa dolgoročna sredstva pa 80 %. Se pravi, kratkoročno so nekoliko izpostavljene. 50 % zakreditiranost ali 50 % kredit, ki ga imaš v svojih sredstvih, je normalen za centralno evropsko gospodarstvo. To je naša tradicija, to je naš razvoj, nastal je na nemškem, nastal je zaradi zaupanja v borzo in zaradi strahu pred begom kapitala. Mi smo pa zdaj sami sebi organizirali nek bega kapitala.

Ta kriza je seveda nastajala in se je dodatno zaostri, ko se je povečal obseg kreditov. Mi smo imeli še leta 2004 razmerje med depoziti in krediti 1 : 1, in je to zelo varno in zelo konservativno. Od 2004 do 2008 so se ti krediti izrazito napihnil zaradi različnih razlogov in med tem napihovanjem kreditov je tekel tudi poseben projekt umika države iz gospodarstva, ki je spodbujal menedžment, da je najemal kredite za povsem iracionalno nakupe notranjih deležev. Cela vrsta podjetij, ki je zdaj pred prodajo, je v to zdrknila ravno zaradi tovrstnega najemanja kreditov. Odplačila za te kredite so bila pa možna samo iz profita. In ko profita ni bilo več, jasno, je podjetje oziroma je tisti projekt, tisto ni bilo podjetje, to so bili neki skladi ali pa kar oseba, je ta zašel v težave, in to v velike težave. V tem obdobju je prišlo do premika, mislim da, če gledamo samo neto dolg bank, leta 2004 so

bile dolžne tujim bankam oziroma v tujini na sploh 2 milijardi več, kot so si sposodile, leta 2008 pa 8 milijard. To je bil ta premik. Zdaj so pa zopet, veste, Zdaj so pa za skoraj milijardo upnik. Prišlo je do velikega premika, do velikega odliva iz Slovenije, ravno zato, ker so bili ti krediti na medbančnem trgu našim bankam dani zelo kratkoročno. Država je to nadomestila tako, da je banke deloma dokapitalizirala, v večji meri pa šla notri z depoziti, in to dovolj velikimi, da je do julija, točno se ve, do julija 2010, gospod Verbič je govoril o padanju, zmanjševala se je rast, ampak obseg kreditov je pa še naraščal do julija 2010, gospodarstvo, govorim o kreditih gospodarstvu. Julija 2010 po uspešni dokapitalizaciji Ljubljanske banke pa je Banka Slovenije sprejela ostro regulacijo, kakršne se Nemci niso upali sprejeti za svoje banke, so rekli, šele leta 2019 bo veljala, povečanje kapitalske ustreznosti. In takrat so se začeli krediti hitro zmanjševati, hitreje pri tujih bankah kot pri domačih, ampak tudi pri domačih. In tako so kreirali dodatne slabe kredite. Zakaj? Ko enkrat imaš nek kredit vzeti v pričakovanju, da ga boš v desetih letih odplačal, pa ti potem rečejo, zdaj ga pa takoj vrni, postaneš slab kreditojemalec. In to gospodarstvo, ki je imelo takrat 21 milijard evrov kreditov in mislim da že 25 milijard evrov izvoza, leta 2010 ali pa 23 milijard, govorim trenutno na pamet. Danes, ko so banke skrčile kredite, je samo še slabih 12 milijard evrov kreditov pa 28 milijard evrov izvoza pa 37 milijard evrov bruto domačega produkta pa 70 milijard evrov obratnih sredstev. Kako mora biti to slab kredit? Dajte mi to povedati. Nemogoče. Ta zakon seveda izboljšuje upravljanje, po drugi strani pa ne daje tistega, kar bi pravzaprav mi rabili, to je revizije razmerij, ki so nastala s tisto bančno sanacijo leta 2013, da bi preprečili odliv sredstev, ki so bila za ta namen dana. Tako nam bo ostal en velik javni dolg, banke bomo pa razprodali poceni, jasno, tam po meritvah bodo pa rekli, pa še tukaj je možno pa še tam je možno, pa še ne vem kaj je možno, in zato jo potem zastonj prevzamejo. To bi bilo treba preprečiti, ta zakon tega ne preprečuje niti ne daje osnov, da bi se to lahko preprečilo. Osnovni problem pa je seveda v tem primeru kadrovski. Toliko za zdaj. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Žal mi je, ker kolega Mesca ni tukaj, ampak kljub njegovi odsotnosti si bom dovolil dati nekaj besed oziroma odgovor v zvezi z razpravo na mandatnem delovnem telesu, tema Soupravljanje zaposlenih. Tudi ta visoki zbor bi rad spomnil, tako kot sem tudi na mandatnem delovnem telesu omenil, da v zvezi s soupravljanjem zaposlenih v bankah, je bila že to tema Ustavnega sodišča iz leta 2003. Mislim, da gospod Mesec in tudi ostali, smo seznanjeni

s to zadevo. Ustavno sodišče je povedalo, kaj pomeni soupravljanje v bančništvu. Govorim zdaj o veljavnem zakonu o bančništvu, ZBan-1.

Druga zadeva. Sem vesel, ko je kolega opozicijske poslanske skupine omenil sindikat in delovanje sindikata v bančnem sistemu. Po mojem vedenju je interes uprav bank, ne glede na lastnino, velik, da je dobro sodelovanje z zaposlenimi. In če se tukaj dotaknem samega sindikata, nekaj je bilo že rečeno, je pa res, da za vse banke razen za Novo Ljubljansko banko obstaja sindikat bank. Nova Ljubljanska banka ima svoje združenje. In če pogledamo ne tako daleč nazaj, so bili popolnoma javni podatki, da so bančni uslužbenci, sploh kar se tiče bank v državni lastnini, bili pred zadnjim obdobjem zelo solidno plačani. Tisto, kar je zelo pomembno, imeli so ne tako majhen regres in tudi 13. plačo v primerjavi z drugimi, če govorim o gospodarskih subjektih.

Zaključil bi kar se tiče soupravljanja in tega, kar je v medijih pred par dnevi bilo objavljeno, v časopisu Dnevnik. Preberem. Naslov je: Zaposleni v državnih družbah v pričakovanju višjega regresa. "Na tisoče zaposlenih v energetiki, poddržavljenih bankah NLB, NKBM, Banki Celje ter drugih podjetjih z nestrpnostjo pričakujejo novico, ali bodo že v letošnjem letu deležni predkriznih regresov, ki so presegali tisoč 500 evrov, v nekaterih primerih pa celo 2 tisoč evrov. Popolnoma na mestu je vprašanje, ali je danes, ko davkoplačevalci vlagajo milijone v državne banke, predvsem v NLB, NKBM, Abanko, ali je to na mestu." Toliko v odgovor kolegu Mescu.

Uvodoma je bilo tudi izpostavljeno, da ta predlog zakona, kaj sploh prinaša oziroma zakaj se je pripravljavec zakona toliko mučil in da ne bom govoril, tudi nekaj pikrih besed je bilo na vsebino. Rad bi samo spomnil na eno direktivo, in sicer Direktiva Evropske unije 2013/36, dejstvo je, da ta direktiva bi morala v slovenski pravni red biti že implementirana do 31. 12. 2013. Zanimivo, kaj ta direktiva govori. Zelo na kratko. Vsebuje nove določbe o sankcijah, učinkovitemu upravljanju in preprečevanju prevelikega zanašanja na zunanje bonitetne ocene. Tisti, ki se kolikor toliko spozna na bančni sektor, zelo dobro ve, kaj to pomeni. Ne bom govoril, še katere direktive je bilo treba in tudi zdaj, v teh časih je še, da se implementirajo. Ampak rad bi pa še enkrat poudaril nekaj. Kakšen je glavni namen sprememb tega predloga zakona? V prvi vrsti prenos zakonodaje Evropske unije, ki je bila spremenjena predvsem zaradi nedavno finančne krize in odgovor nanjo. Dejstvo je, da ta predlog zakona med drugim ureja pogoje za ustanovitev, poslovanje, prenehanje kreditnih institucij, pooblastila in postopke za izvajanje nadzora nad poslovanjem kreditnih institucij ter pooblastila in postopke za obvladovanje systemskega tveganja v zvezi s kreditnimi institucijami. Tisto, kar je sila pomembno in očitno v bančnem sistemu do sedaj nekako ni

delovalo v okviru pričakovanj, je področje upravljanja s tveganji, ki ni omejen samo na kreditna, tržna, likvidnostna in operativna, temveč vključuje tudi tisto, kar se pričakuje, in sicer tveganje koncentracij ugleda, skladnosti, strateškega tveganja. Se pravi, ta predlog zakona zajema celotno paleto predvidenih tveganj, na katere morajo banke biti še kako pozorne.

Samo še stavek in bom tudi ponovil, ki je bilo uvodoma nekako omenjeno, da sam zakon praktično ne pomeni neke kvalitete in da bo vse v redu. Poudarjam, strinjam se s tem, kot sem tudi uvodoma omenil, noben zakon, še tako dober, ne omogoča dobrega delovanja, če temu ne sledijo v prvi vrsti in če smo v bančnem sistemu, v procesih upravljanja bank, ki predstavlja vodstvo ali uprava skupaj z nadzornim svetom tesno ob tem odgovorni lastniki in nenazadnje bančni regulator.

In za konec. Nisem se še dotaknil 126. člena, ki je amandmiran s strani opozicijske Poslanske skupine SDS. Moram priznati, da imam v zvezi s tem amandmajem malo dilemo. Tisti, ki ste vpogledali ta amandma, piše takole, če preberem: "Če je banka prejela državno pomoč ali pa je predmet ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank in če podatke iz 214. člena tega zakona potrebuje Državni zbor, delovno telo Državnega zbora ali preiskovalna komisija Državnega zbora." Tukaj imam dilemo sklicevanje na 214. člen, ker menim in sprašujem, ali je to lapsus ali je nehote napaka, kajti 214. člen je vezan na Zakon o bančništvu-1, mi se pa danes pogovarjamo o Predlogu zakona o bančništvu-2. V zvezi s tem predvidevam, da bodo predstavniki izvršilne veje oblasti prav gotovo lahko ... / znak za konec razprave/ Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, hvala lepa za besedo. Kolegice in kolegi!

Zelo zanimivo je, da se sprejema Zakon o bančništvu prav v trenutkih, v dnevih, ko so naslovnice časopisov polne, kako se Nova Kreditna banka prodaja in da je realizacija že tik pred zdajci. Iskreno upam, da temu ni tako in da predno bo do realizacije prodaje druge največje banke v tej državi prišlo, se bo pošteno pretehtalo, kaj je za to državo predvsem pa za davkoplačevalce te države dobro in da se ne bo podleglo močnim, da ne rečem brutalnim lobističnim procesom, ki so prisotni.

Zdaj pa o Zakonu o bančništvu. Kot sem že pri predstavitvi stališča Poslanske skupine Desus povedal, da seveda vidim v tem zakonu korak naprej, vidim neko dodano vrednost. V samem predlogu zakona gre za prenos nekaterih direktiv in uredb Evropske unije, gre pa tudi za neke kvalitativne premike.

Gre za ureditev oziroma vzpostavitev stabilnega notranjega upravljanja, ki obsega jasno organizacijsko strukturo, učinkovitejše procese upravljanja tveganj vključno z načrti sanacije, primerne mehanizme notranjih kontrol in ustrezne politike in prakse prejemkov. Dalje, gre za nekatere dodatne višje kazni, globe, ki jih lahko banka izreče kršiteljem. Gre za ocenjevanje kreditnega tveganja, kjer se banke ne sme izključno in samodejno zanašati na zunanje in bonitetne ocene, temveč morajo upoštevati tudi druge informacije ter uporabiti zunanje bonitetne ocene kot enega od več dejavnikov procesov odločanja v kreditih. Uvaja se – zdi se mi, da je to bistvenega pomena – varovalni kapitalski blažilnik, proticiklični kapitalski vlažilnik, vlažilnik sistemskih tveganj, blažilnik za globalno sistemsko pomembno banko in blažilnik za drugo sistemsko pomembno banko. Nenazadnje to so ukrepi, s katerimi bomo lahko vzpostavili finančno stabilnost, predvsem pa varstvo vlagateljev, mednarodno konkurenčnost bančnega sektorja Evropske unije in tako dalje in tako naprej.

Mislím, da so to pglavítini razlogi, ki me vodijo k temu, da bom ta zakon podprl, in večinsko stališče v Poslanski skupini Desusa je tudi takšno.

Pa vendarle moram se tukaj fokusirati še zelo na kratko, ne sicer tako podrobno, kot je kolega Mesec govoril, ampak vseeno moja zaskrbljenost oziroma na nek način tudi užaloščenost, da nismo uspeli s predlogom, da omogočimo soupravljanje zaposlenih v bankah. Zdi se mi, da je pač tukaj socialni blok bil prešibek in je bil liberalni blok močnejši. Jaz ne vidim nobenega tehtnega argumenta, zakaj zaposleni pa tukaj ne bi mogli soupravljati. Kakšno je lahko to navzkrižje interesov, če je eden od ne vem petih, sedmih, desetih članov nadzornega sveta predstavnik zaposlenih? Pa nenazadnje poglejmo druge institucije, poglejmo zavod pa recimo osnovno šolo, kjer je v svetu zavoda tudi predstavnik zaposlenih, pa gospodarske družbe, pa druge javni zavodi, ne vem, katere oblike še tukaj, da ne naštevam, pa so predstavniki zaposlenih notri, pa ni nobenega konflikta interesov pa gre zadeva nemoteno seveda dalje. Malo me, kot rečeno, to žalosti, vidim, ocenjujem, da to ni tisti ključni moment, pri katerem bi seveda morali zadevo do te mere zaostri, da ne bi zakona, ki je v veliki večini drugih primerov dober, korekten in verjamem, da bo pomenil finančno stabilnost, predvsem pa zagotavljal varstvo vlagatelja. Morda še samo dodatna previdnost pri upravljanju, hrambi in kakršnemkoli drugem obdelovanju podatkov, ki so osebne narave. Skušnjava je tukaj vedno zelo zelo velika povsod in zmeraj, jaz mislim, da so v določitih predloga predpisa vendarle podana takšna zagotovila, takšna jamstva, da do zlorabe tega seveda ne bo prišlo. Ni na odmet tudi posebno opozorilo informacijske pooblaščenke, ki se je tukaj proaktivno vključila pri samem sprejemu zakona. Če se bomo to

dosledno upoštevali in eliminirali tiste morebitne potencialne skušnjave pa tudi same intence, sam namen, pozitiven namen tega zakona je seveda dober, in bodo doseženi cilji, ki so s tem zakonom tudi seveda predvideni. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati o 4. členu in amandmajih poslanskih skupin SMC, Desus in SD oziroma splošno, ker to je tudi neka tradicija? Prosim, da se prijavite.

Besedo ima gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem še v mojem imenu!

Glede na to, da zgleda, da sem zadnja v tej današnji razpravi, lahko rečem, da se strinjam kar z večino razpravljavcev, ki so kritizirali ta zakon, češ da ni popoln. Tudi sama imam kar nekaj kritičnih misli o samem zakonu. Predvsem mi ni všeč, da zakon ne dovoljuje licenciranja članov nadzornih odborov, da niso upoštevani amandmaji, ki sta jih predlagala Združena levica in Socialni demokrati na 33. člen v zvezi z zastopanjem delavcev v nadzornih organih banke. Res mi je žal, ker smo tudi naša skupina, naši predstavniki Desusa v Odboru za finance podprli ta dva amandmaja in da nista bila sprejeta, tako pač danes o njih ne razpravljamo. Potem zakon mi ni všeč tudi zaradi tega, ker že to, da ima tako veliko amandmajev, kar 138 jih je, kaže na to, da ni bil v osnovi že dobro pripravljen in da tudi sedaj, ko je veliko teh amandmajev zavrnilo, ne more biti tak, kot bi si ga želeli, da bi bil v teh časih, ko res vsi ocenjujemo, da poslovanje bank ni bilo v redu, da bi moral biti večji nadzor predvsem v teh bankah, ki so v državni lasti. Prav tu bi mi imeli možnost, da bi lahko s tem večjim nadzorom, ki ga naj bi tudi izvajali zaposleni v bankah, prav tako pa tudi licencirani predstavniki v nadzornih svetih bank, vplivali na to, da bi bilo poslovanje boljše, da bi se izboljšala transparentnost in tako naprej. Poleg tega je tudi veliko pripomb, ki jih je dala Zakonodajno-pravna služba te vlade, in veliko jih ni bilo upoštevanih, tudi zaradi tega nisem navdušena nad tem zakonom.

Podpiram pa amandma, ki ga je vložili stranka SDS. Mislim, da je koristen, in mi je žal, če danes ne bo izglasovan. Jaz v glavnem mislim glasovati za ta amandma. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati o tem? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo k naslednjim amandmajem.

Ker je amandma Poslanske skupine Zavezništvo k 53. členu vsebinsko povezan z amandmajem Poslanske skupine Nove Slovenije k 54. členu ter z amandmajem Poslanske skupine Zavezništvo k 58. členu, bomo o vseh treh amandmajih razpravljali skupaj. V razpravo torej dajem 53., 54. in 58. člen ter dva amandmaja Poslanske skupine Zavezništvo in amandma

Poslanske skupine Nova Slovenija. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik. Spoštovana državna sekretarka, spoštovani kolegice in kolegi!

Naj uvodoma povem, da me je nekoliko pretresla razprava meni zelo dragega kolega Dušana Verbiča, ki je ob tem, ko je govoril o licenciranju članov nadzornega svet, govoril tudi, da je to politična demagogija. To se me je nekako zelo dotaknilo in to ostro zavračam. Če želite, vam lahko dve uri govorim, kaj vse smo preštudirali in s čim argumentiramo, da pravzaprav vladno besedilo vračamo nazaj, ki ste ga vi na odboru povozili, torej povozili ste lastno vlado. Kar nekaj evropskih smernic, direktiv, gradiva, ki ga je ogromno na spletu, samo malo je treba poguglati in si vzeti en ših časa in se srečati tudi z nekaj ljudmi. Mimogrede ta naš amandma podpira tudi Banka Slovenije. Kar pokličite guvernerja Jazbeca, telefon vam lahko takoj dam.

Vlade ne bom spraševal, če podpira amandma k 54. členu Nove Slovenije, ker je logično, da ga podpira, če je sama zapisala to besedilo v osnovni predlog zakona. Mi ta amandma vlagamo ravno zaradi tega, da se eliminira vpliv politike, kolikor se pač da. Seveda vlada kadruje, če je vlada skupščina in je logično in je politično kadrovanje, saj je vlada eminentni politični organ. Ampak vsaj nek filter pa je licenca, da ne bo katerakoli vlada, ne Mira Cerarja, katerakoli, vemo vsi, kako se to pač dela, ne reče, aha trije iz SMC, eden iz Desusa, eden iz SD in je zadeva pokrita. Saj se vedno trudimo, da so najboljši strokovnjaki, ampak istočasno pa rečemo, aha, opozicija pa nima strokovnjakov. Torej? In mislimo, zelo logično razmišljamo, če mora Banka Slovenije dati soglasje članu uprave neke banke, torej licenco, potem tisti, ki tega člana uprave, ki to upravo nadzira, mora najbrž vsaj toliko znanja imeti, ne more biti kar nekdo iz ceste, ki je pač blizu te ali one koalicijske stranke. Tako da naš amandma je iskren, dobronameren. Kolegice in kolegi, kaj nam ne funkcionira v bančnem sistemu in še kje, recimo v državnih gospodarskih družbah, v državni lasti? V nadzornem nam ne funkcionira. Poglejte, koliko bančnikov so Irci čez noč nagnali, ko so ugotovili tiste fantastične bančne luknje. Kaj pa mi? Ploskamo jim. In mene ljudje sprašujejo, kdaj bomo vendarle vzeli tistim, ki so vzeli nam, naši ljudje v Pomurju pa ne morejo živeti, eni pa se bašejo z milijardami našega denarja. In nič se ne zgodi. Nič se ne zgodi. Predstavniki generalnega državnega tožilstva pravi, da bomo prve vrtalce lukenj obsodili, morda pahnili v zapor čez 10, 15 let. Jaz to razumem: nikoli. To je v posmeh pravni državi in v posmeh vsem tistim, ki so danes brez dela in so na socialnih jasliah. Tako da tukaj se me zadeva močno dotakne. Če nismo sposobni nič narediti, potem jaz ne vem, kaj naj človek še

reče. Potem je pač treba iti domov in delati nekaj drugega.

Zdaj predlagana izdaja dovoljenj ... no, najprej še tole. Mi dajemo tudi novo ime, novi naslov 54. členu. Ta se v dopoljenem predlogu zakona imenuje Obvestilo o imenovanju člana nadzornega sveta banke. Mi pa pravimo, da 54. člen imenovanje člana nadzornega sveta banke. In ta naš 54. člen implicira 54. člen iz dopoljenega predloga zakona. Tako da tudi te zadeve želim pojasniti.

Zdaj eno kratko obrazložitev. Bo zelo kratka. Predlagana izdaja dovoljenj članom nadzornega sveta bank ima podlago v pravnem redu Evropske unije – ali smo še člani ali nismo več? –, ki daje problematiki delovanju uprav in nadzornih svetov ter korporativnemu upravljanju v bankah na sploh vedno večjo veljavo. Zakaj že delamo bančno unijo? Zakaj? Zaradi večjega nadzora. In predvsem zato, da ne bodo še enkrat davkoplachevalci plačevali bančne luknje, krpali bančne luknje z donacijami, saj nismo delničarji! Z donacijami. Ko daš Karitasu, tam ti vsaj nekdo reče hvala in te na cesti pozdravi, ko pa daš v banko pa te še grdo pogledajo. Pa bom še en primer povedal na koncu, boste videli, kaj se dogaja. Pa samo en primer, ker nimam več časa.

Evropski pravni red, recimo, naštejemo samo Direktivo 2013/36/EU od nadzornih institucij zahteva posebno pozornost pri preverjanju predpisanih lastnosti članov uprav in nadzornega sveta bank za namen presoje o tem, ali je posamezen kandidat za opravljanje funkcije primeren ali ne. Medtem ko morajo člani uprav že pridobiti dovoljenja za opravljanje svoje funkcije, je smiselna uvedba dovoljenja tudi za upravljanje funkcije člana nadzornega sveta, ki člana uprave nazdira. Menimo namreč, da je postopek preverjanja primernosti člana nadzornega sveta ter posledično odločitev o dovoljenju pomemben pogoj za izboljšanje kakovosti upravljanja bank ter dodatno zagotovilo, da bodo predlagatelji kandidatov za člane nadzornega sveta dosledno skladno z zahtevami evropskega pravnega reda – ne balkanskega, evropskega pravnega reda – izvajali ustrezne predhodne izborne postopke. S tega vidika je izdaja dovoljenja za člana nadzornega sveta zgolj dodatna potrditev, da so bili zahtevani postopki v banki ustrezno izpeljani in da je kandidat primeren za izvajanje funkcije. V tem primeru bo izdaja dovoljenja za člana nadzornega sveta zagotovo zgolj formalnost. Če kandidat za člana nadzornega sveta merilom primernosti ne bo ustrezal, pa menimo, da je prav, da takšen kandidat dovoljenja za upravljanje funkcije članov nadzornega sveta ne dobi, predvsem z namenom zaščite interesov banke. Za to gre. Poudarjamo tudi, da bi v primeru naknadne ugotovitve, da član nadzornega sveta ne izpolnjuje meril primernosti, Banka Slovenije morala prepovedati opravljanje funkcije že imenovanemu članu nadzornega sveta.

Kako smo prišli do tega, da smo med drugim prebrali smernice, ki jih je izdala Evropska bančna agencija, European Banking Authority, torej Smernice o ocenjevanju primernosti članov organov vodenja ali nadzora in nosilcev ključnih funkcij, 22. november 2012. Kratka zadeva, zelo koristna, zelo fino se bere, dobro strukturirana. Morda samo en del preberem. V poglavju 3 je govora o ocenjevanju, ki ga zvajajo nadzorni organi. Zahteva za dovoljenje ali obveščanje – Pristojni organi naj uvedejo postopek za predložitev zahteve za dovoljenje ali obveščanje za namen imenovanja in ponovnega imenovanja članov organov vodenja ali nadzora. Določijo naj se pravila, kdaj je treba predložiti zahtevo za dovoljenje ali poslati obvestilo v skladu s takšnim postopkom in tako naprej in tako naprej, seveda nimam namena brati vseh teh smernic. Je pa izjemno koristno branje, zato ga vedno najdete v mojem predalu.

Rad bi spomnil tudi na mnenje Evropske centralne banke z dne 9. septembra 2011, ko je takratno ministrstvo za finance zaprosilo Evropsko centralno banko za mnenje v zvezi z novelo Zakona o bančništvu, prav v zvezi z nadzornimi sveti. In med drugim ECB pozdravlja določbe predloga zakona, ki uvajajo dovoljenje za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta banke. Tako ECB, tega si ni izmislila Nova Slovenija, ECB.

Naprej, rad bi spomnil na sklep, ki ga je izdal Svet Banke Slovenije o skrbnosti članov uprave in nadzornega sveta bank in hranihnic. Ta seveda povzema prej omenjene smernice Evropske bančne agencije o ocenjevanju primernosti članov organov vodenja ali nadzora in nosilcev ključnih funkcij. Priporočam, da si preberete 18. člen tega sklepa. Zelo koristno branje, prav tako vedno najdete v mojem predalu.

Spoštovani kolegice in kolegi, predvsem koalicije, jaz toplo priporočam, da res razmislimo o tem, ali je treba, da je nekdo, ki ga vlada kot skupščina, kot delniška skupščina državne banke v Sloveniji ali nekdo, ki ga skupščina imenuje za člana nadzornega sveta, ali ta mora kaj vedeti o bančništvu, recimo o teh 408 členih Zakona o bančništvu ali pa je lahko kar nekdo iz ceste, samo da je naš, ker bo itak tam tiho, če bomo kje kaj kakšen kredit komu tako dali. Ker tako so zadeve do zdaj delovale. Tudi moja krivda je tukaj, ker sem pač že osmo leto poslanec. Ampak, ne želim da delamo tako naprej, nisem pa nikoli bil član uprave niti član nadzornega sveta Banke Slovenije, sem pa bil v preiskovalni komisiji v prejšnjem mandatu, ki je iskal krivce za bančno luknjo, komisijo je vodil kolega Marko Pogačnik. Vendar, seveda so bila vsa vrata, na katera smo trkali, zaklenjena, pač v imenu bančne tajnosti nismo dobili prav nobenih podatkov. Celo več, arogantne nastope ljudi, ki predstavljajo tako imenovano eminenco slovenskega bančnega sistema.

jaz seveda spoštujem, izjemno spoštujem gospoda Franceta Arharja, ampak ko je govora

o stanovskem, tako rekoč, stanovskem združenju bank, potem ko gre za licenciranje članov nadzornega sveta, prav stanovskega združenja bank ne smemo poslušati. Zakaj ne? Bom to dokazal na primeru. Prej je Luka Mesec, ki nekaj pove, potem pa pobegne, seveda tako kot vedno ni mogel mimo mandata 2004–2008, ko je fantastično narastel bruto zunanji dolg in baje da je to bila kriva takratna vlada oziroma finančni minister, ki da je imela prenizke davke. Res je, da smo takrat davke spustili, ampak koliko manj pa se je priteklo v državni proračun. Za koliko smo mi pravzaprav privarčevali davkoplačevalcem denarja glede na to, da je bruto zunanji dolg takrat porastel na 40 milijard evrov? Tako da te primerjave lahko res delajo tisti, ki pa res nimajo pojma o tem, kaj govorijo.

V prej omenjeni preiskovalni komisiji smo takratnega guvernerja Banke Slovenije gospoda Gasparija spraševali, zakaj niste stopili na zavoro, da ne bi komercialne banke šle v takšno kreditno ekspanzijo. Govoril je o tem, da so razmišljali o formiranju tako imenovanih dinamičnih rezervacijah, vendar je pravzaprav na nek način to onemogočila Evropska komisija in PricewaterhouseCoopers revizijska hiša. Že takrat ko je Banka Slovenije govorila o tem, da bo formirala dinamične rezervacije, so seveda bančniki skočili pokonci. Zakaj? Ker so rekli, ja, zdaj pa ne bomo mogli več bančnih bilanc frizirati z rezervacijami. Vemo, kako deluje oblikovanje sklada dinamičnih rezervacij, ta se seveda polni v obdobju pospešene kreditne rasti, v obdobju upočasnjene kreditne rasti pa se iz njega črpa. Torej je oblikovanje sklada dinamičnih rezervacij odvisno od kreditnega poslovanja posamezne banke.

Kot sem že napovedal v stališču poslanske skupine, je sprejetje našega amandmaja k 54. členu pogoj za podporo tega zakona, s katerim sicer imamo res velike težave, smo o njih govorili in se strinjam z mnogimi, tudi iz koalicije, ki pravijo, da je nepregleden, da je glomazen in kot tak praktično tudi neoperativen. Če bi takrat, ko smo vlado zapuščali, leta 2008, ne poskrbeli za to, da bi maksimalno, kar je bilo možno, odplačevali dolgove države, bi kriza bistveno bistveno močnejše in bolj brutalno zarezala v naše življenje. Verjemite. Takrat smo imeli – Koliko že državnega dolga? Dolg države je bil takrat 22 % bruto domačega produkta. V absolutni številki je to bilo 8 milijard evrov. Kar predstavljajte si, če bi takrat, recimo, bili na 16 ali pa 20 milijard evrov in bi na ta dolg dodajali vse te dolgove, ki ki so jih pridelale vlade, ki so potem prišle za našo vlado.

In glede privatizacije. Res je, da enostavno mnoge politične grupacije tukaj v Državnem zboru ne morejo enostavno preklopiti in se strinjati, da je zasebna lastnina bistveno bolj učinkovita od državne. Vem, da sem velikokrat s tem dejansko komu tečen, ampak še enkrat naštejemo seznam 8 držav, to je zanimivi oktet, seznam 8 držav z največjim lastniškim deležem v bankah: Kostarika, Šrilanka, Etiopija, Indija,

Irak, Sirija, Kuba in Slovenija. Lahko rečemo, da je pač to naš slovenski princip. Okej. Lahko rečemo, da je to naša slovenska folklor. Okej. Lahko rečemo, da je to naš demokratični socializem. Okej. Ampak državljani od tega nimajo nič oziroma imajo vedno manj v denarnici. Vedno manj v denarnici. Verjemite. In seveda tudi nas skrbi, da je slabih terjatev po zadnjih uradnih podatkih še vedno v naših državnih bankah 4 tisoč 174 milijonov. 4 tisoč milijonov še vedno slabih terjatev! Kaj se lahko zgodi s tem? Ponovna dokapitalizacija. Bog ne daj! In ko hodimo mi, poslanci Nove Slovenije, po terenu, se srečujemo z gospodarstveniki in sprašujemo, kako jih servisirajo slovenske banke, pravijo, da so to poglavje že davno zaključili, in da se s tem sploh več ne ukvarjajo, da gredo po denar v tujino. No, hvala bogu da smo v Evropski zvezi, pri domačih bankah preprosto ni mogoče dobiti denarja. Seveda tudi statistike kažejo, da pravzaprav naše državne banke sedaj po dokapitalizaciji praktično slabše servisirajo slovensko gospodarstvo kot pred dokapitalizacijo.

In za konec še en ocvirek, ki pa ni ocvirek, ampak me hudo boli. V 70. letih prejšnjega stoletja smo v naši vasi zgradili kulturni dom sami, ker smo bili pač daleč od Beograda in Ljubljane, čisto sami. Tisti kulturni dom smo potem čisto zastonj dali enemu slovenskemu podjetju zato, ker je bila brezposelnost izjemno slaba. In seveda, potem je prišla vmes privatizacija in tako naprej, hvala bogu danes v tem obratu dela okrog 70 ljudi. Gre za italijansko podjetje, kjer se izdelujejo usnjeni izdelki visokega cenovnega razreda, ženske torbice od 4 tisoč 500 evrov naprej. To je v naši vasi. In ta italijanski investitor je želel, ker je ves objekt in parcela v lasti NLB Leasinga, poudarjam, NLB Leasinga, in ta italijanski investitor je želel kupiti to nepremičnino in jo seveda obnoviti tako, kot se pač spodobi za proizvodnji obrat, ki dela za svetovne blagovne znamke. Soočil se je z neverjetno aroganco ljudi na NLB Leasingu – to zavestno javno povem –, ki so mu najprej postavili ceno milijon 200 tisoč, potem 800 tisoč. Italijanski investitor je bil pripravljen dati pol milijona. Vrednost po GURS, mimogrede, 236 tisoč. Zaradi arogance je spakiral in je odšel. In nikome ništa. Nikomur se nič ne zgodi. Za nas je pa vsako delovno mesto dragoceno. Pomurje je prebilo registrirano stopnjo brezposelnosti 21 %. In tudi zato danes vlagamo amandma k 54. členu, zato da bi imeli kvalificirane nadzornike, ki so sicer že tudi danes materialno odgovorni za svoje početje, vendar ne vem, koliko nadzornikov v Sloveniji je že kaj odgovarjalo v materialnem smislu. In zato predlagam, da podprete naš amandma k 54. členu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ne. Še? Prav. Potem prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani kolegece, kolegi!

Jaz osebno sem pri teh amandmajih čisto, tako iskreno povedano, malo skeptičen. Podpreti to, ne podpreti oziroma imenovanje članov nadzornih svetov bank, in sicer bom tudi poskušal argumentirati, zakaj sem tukaj notri skeptičen. Jaz nisem 100-odstotno prepričan, da bi to licenciranje, kot je tukaj notri predlagano, ki ga bi opravljala Banka Slovenije, zagotavljalo neko uspešnejšo poslovanje samih bank. Jaz sem osebnega mnenja, da to morajo znati zagotoviti lastniki in da mora to zagotoviti sam zakon. Predvsem pa dejstvo je, da v Sloveniji nimamo samo državnih bank ali pa slovenskih bank in da imamo tudi tuje banke, če pogledamo sestavo nadzornih svetov teh tujih bank, vidimo, da tukaj gre večinoma za ljudi z bogatimi izkušnjami, ljudji, verjetno mlajših od 55 let ni. Verjetno bo nekako čudno izpadlo, da bo pa potem prišel v Slovenijo in da bo moral priti pred Banko Slovenije, za katero pa sem jaz že večkrat povedal, da nimam, bi rekel, največjega zaupanje in da sem tudi prepričan, da bi morala nositi precejšnjo odgovornost za nastalo situacijo in pa sanacijo bančnega sistema v Sloveniji.

Kdo bi izvajal to licenciranje, je zame vprašanje. Neke ideje so bile tudi, da bo to Združenje članov nadzornih svetov. Verjetno bo nekdo potem hitro ugotovil, da tu obstaja neka tržna niša, kjer bo lahko bogato služil. Prepričati bi me pa nekdo moral predvsem v smislu, da bi imelo to neko dodatno vrednost za upravljanje bank. Zdaj, če bi bilo mogoče to še smiselno narediti pred letom 2013, ko smo imeli v tako imenovanih državnih bankah še neko mešano lastništvo, ko se je lahko nekdo izgovarjal, da pa, ne vem, manjšinski delničar zahteva, da ima tega pa tega člana v nadzornem svetu, in da potem ni to prišlo. Glejte, danes so pa vse banke v državni lasti v 100 % lastništvu države, so 100 % poddržavljene. To pomeni, Vlada Republike Slovenije in ministrstvo za finance lahko vsak dan skličeta univerzalno skupščino, odpokliče celotni nadzorni svet, imenuje celotni nov nadzorni svet in nenazadnje tudi odpokliče upravo. In jaz mislim, da bosta tukaj morala sprejeti odgovornost Vlada in pa Ministrstvo za finance oziroma Slovenski državni holding, koga postavlja.

Pri 53. in pri 54. členu pa absolutno ocenjujem, da je pa ta člen bistveno pomanjkljivo napisan – kakšni so pogoji za člane nadzornega sveta. Da je to, bi rekel zelo ena taka pavšalna določba, ki ima znanje, večšine in izkušnje za nadzor in spremljanje, vodenje poslov bank in družbe primerljivih velikosti in dejavnosti kot banka oziroma drugih primerljivih poslov. Tukaj bi pa mogoče bilo smiselno razmisliti, da bi pa v samem zakonu napisali, bi rekel, malo ostrejšje pogoje za imenovanje članov za člane Nadzornega sveta Banke Slovenije. Nenazadnje člani nadzornih svetov so

tudi po Zakonu o gospodarskih družbah osebno odgovorni z osebnim premoženjem in predvsem to, kdo bo izvajal licenciranje, na kakšen način se bo to licenciranje izvajalo. Tukaj imam jaz osebno, bi rekel, vrsto pomislov. Banka Slovenije vemo, da nekako lahko tudi odpokliče, odvzame licenco za člane uprave same banke. Vemo, da se nikoli ni še zgodilo v sedanji zgodovini. In tudi to delovanje Banke Slovenije meni recimo ni bilo razumljivo. Bom tako poskusil plastično povedati primer. Član uprave, ki je imel licenco in je potem hotel iti na drugo banko, ko je šel na drugo banko, mu pa Banka Slovenije ni izdala licence. To je zdaj isto: pustijo ti voziti rdeč avto, ne pustijo ti pa voziti modrega avtomobila. Če mu niso takrat dali licence, zakaj mu je potem niso za nazaj vzeli ali pa ga odpoklicali kot člana uprave. Tako da ogromno teh stvari je. Neko licenciranje, tu gre po mojem lahko tudi, bi rekel, potem za neke osebne parcialne interese. Nekdo bo na Banki Slovenije nekemu všeč, nekdo ne bo in mu Banka Slovenije iz takšnega ali pa drugačnega razloga ne bo podelila licence. Nenazadnje pa tudi Združenje bank Slovenije ima pri tem vrsto pomislov, predvsem pa dejstvo, tuje banke, da bi morali potem ti ljudje opravljati neko licenciranje pred Banko Slovenije, mogoče, če bi tukaj rekli, da je to licenciranje pred Evropsko centralno banko, bi me mogoče lahko kdo še malo bolj prepričal. Mislim pa, da je tukaj notri vrsta orodij, na osnovi katerih se lahko, bi rekel, ta zadeva črta in pa predvsem, da to licenciranje ali s strani združenja članov nadzornih svetov ali katere druge inštitucije ali inštitucije Banke Slovenije, sem jaz osebnega mnenja, da tukaj neke dodane vrednosti ne bo.

Tako da jaz osebno pač ne bom nasprotoval temu amandmaju, pač podprl ga ne bom, bom stisnil kvorum čisto iz razlogov, ki sem jih zdaj povedal.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi na tej točki še kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Zdaj dajem v razpravo 126. člen ter amandma Poslanske skupine SDS, skupaj z redakcijskim popravkom, ki se nanaša na drugi sklic, na člen. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Jaz bi se uvodoma kolegu Verbiču zahvalil za to, da je ugotovil napako, ki se nam je žal zgodila pri vlaganju amandmaja, vendar ne gre za vsebinsko napako ali pa vsebinski popravek, ampak gre zgolj za člen.

V Slovenski demokratični stranki smo že večkrat poudarjali, Slovenija je edina izmed tranzicijskih držav, ki je že drugič na račun davkoplačevalcev sanirala bančni sistem, zadnja sanacija nas je slovenske davkoplačevalce stala več kot 5 milijard evrov. Vprašanje, ali bo to zadnja vsota, o kateri se pogovarjamo, ne

izključuje se pa, da bo ta sanacija še bistveno višja, kot se v danem trenutku vidi.

Mi smo že tudi večkrat pregledali, in sicer da tam, kjer je vključen davkopačevalski denar, da bi morale biti informacije malo bolj transparentne, in sicer da za tiste zadeve, ki se vključi davkopačevalski denar oziroma ki je podvržena ukrepom sanacija bančnega sistema, da za ta del ne bi veljala bančna tajnost, seveda ne generalno, da bi lahko vsakdo gledal, ampak predvsem za potrebe Državnega zbora, za potrebe matičnega Odbora za finance in monetarno politiko, za Komisijo za nadzor javnih financ in pa seveda v primeru izglasovanja parlamentarne preiskave o bančništvu. Jaz mislim, da vsem tistim, ki je v interes, da se pride do dna, kdo je odgovoren za to bančno luknjo, ki je nastala, da bo takšen predlog amandmaja, ki smo ga vložili v Slovenski demokratični stranki, tudi podprl.

V Slovenski demokratični stranki nikoli, nikdar nismo dejali, da je velikost bančne luknje petih milijard plod kriminalnih dejanj. Težko pa nas nekdo prepriča, da je pa teh 5 milijard samo posledica gospodarske krize, to pa ne. In mi smo prepričani, da se mora prevzeti odgovornost, se mora prevzeti odgovornost za tako upravljanje kot za vodenje bank. Mislim, da obstaja vrsta razlogov, da se ta amandma podpre.

Na žalost na Odboru za finance in monetarno politiko koalicija tega našega predloga ni podprla, to pomeni, da tudi vlada Mira Cerarja nadaljuje prakso vlade Alenke Bratušek, ki je vehementno zavračala te naše predloge. Meni se je, bi rekel, zelo pozitivno zdelo, da je ena izmed poslank Desusa pa le napovedala podporo temu našemu amandmaju. Jaz mislim, če ne danes, prej ko slej, bo ta naš predlog tega amandmaja oziroma da se bo tajnost podatkov, tam kjer je vključen davkopačevalski denar, tudi umaknila.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 324. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH ZAKONA O GOZDOVIH PO NUJNEM POSTOPKU.

V zvezi s to točko sta bila v zakonodajni postopek vložena dva predloga zakona, in sicer Predlog zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih – ZGF, prava obravnava, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s

prvopodpisanim Jožetom Tankom in Predlog zakona o spremembah Zakona o gozdovih, ZGG, po nujnem postopku, katerega predlagateljica je Vlada. Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v razpravi o navedenih predlogih zakona odločil, da jih bo obravnaval v skladu s tretjim odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora. Hkrati je tudi sklenil, da bo nadaljnji postopek v skladu s 127. členom Poslovnika Državnega zbora vodil na podlagi predloga zakona, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada po nujnem postopku. V skladu s četrtem odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora dajem besedo predlagateljem obeh predlogov zakona za dopolnilno obrazložitev.

Besedo dajem najprej predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, gospodu Mihi Marenčetu.

MIHA MARENČE: Spoštovani predsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci, vsem skupaj prav lep pozdrav v imenu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano!

Evropska unija je oktobra 2010 sprejela novo uredbo o lesu, ki določa obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode. Uredba se je začela izvajati 3. marca 2013. Cilj uredbe je boj proti trgovini z nezakonito pridobljenim lesom in lesnimi proizvodi. V ta namen določa tri glavne obveznosti. Prvič, prepoveduje dajanje nezakonito pridobljenega lesa in lesnih proizvodov na trg Evropske unije. Drugič, od subjektov, ki dajejo les in lesne proizvode na trg Evropske unije, prvič, zahteva vzpostavitev tako imenovanega sistema potrebne skrbnosti. In tretjič, trgovec, ki les ali lesne izdelke kupi, ki so bili prvič dani na trg Evropske unije, je dolžan hraniti podatke o dobaviteljih in kupcih. Ključni element sistema potrebne skrbnosti je, da morajo subjekti, ki prvič dajejo les na trg Evropske unije, izvesti postopek obvladovanja tveganja v smeri preprečevanja dajanja na trg Evropske unije nezakonito pridobljenega lesa ali lesnih proizvodov. Zato je Državni zbor 15. julija 2013 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih. Temeljni cilj spremembe zakona je bil, da se zagotovi izvajanje uredbe o lesu v Sloveniji. Predpisalo se je, katere listine mora sistem potrebne skrbnosti vsebovati v našem pravnem redu, da bi s tem pomagali lastnikom pri vzpostavitvi sistema, kot ga zahteva uredba Evropske unije. Uvajanje tako imenovanih prevoznic pa se je dodatno utemeljilo še z bojem proti sivi ekonomiji pri izvajanju del v gozdovih in prevozih. Z namenom, da se dodatno zmanjšajo administrativne obremenitve sistema so se z dopolnitvijo Zakona o gozdovih z dne 7. 3. 2014 določile nekatere izjeme pri uporabi prevoznice. Za namen učinkovite izvedbe sanacije naravne ujme, žledoloma, ki je prizadel slovenske

gozdove v začetku leta 2014 je bila v isti spremembi Zakona o gozdovih določena tudi odložitev uporabe določb glede prevoznice za obdobje do 30. 4. 2015.

S predlagano spremembo Zakona o gozdovih o kateri boste, spoštovani poslanke in poslanci, odločali danes, predlagamo podaljšanje odložitve uporabe določb glede prevoznice do 31. 1. 2016. Poglavitni razlog je intenzivno potekajoča sanacija gozdov, ki so bili poškodovani ob že omenjenem žledolomu. Dodatni razlog pa so tudi zelo jasni znaki, da bodo na območju žledoloma v letošnjem letu žal tudi večje težave s podlubniki, ki sicer niso redek pojav ob tovrstnih izrednih dogodkih v gozdovih. Ob tej priložnosti želim tudi poudariti, da sanacija poškodovanih gozdov poteka zelo dobro, saj je bilo saniranih že krepko preko 60 % iglavcev oziroma blizu 40 % sortimentov v skupnem. Ob tem dejstvu verjamemo, da bo večina poškodovanih gozdov saniranih v treh letih, kar je v primerjavi s podobnimi dogodki iz tujine zelo zelo dober rezultat.

V sedANJI spremembi Zakona o gozdovih popravljamo še nazive glede na spremembo organiziranosti carinskih organov, ki sodelujejo pri nadzoru Evropske unije, torej uredbe o lesu, saj so na podlagi Zakona o finančni upravi vse pravice in obveznosti Carinske uprave RS ter pristojnosti njenih služb prešle na Finančno upravo RS. Poleg tega se zaradi učinkovitega preprečevanja dejanja na trg Evropske unije proizvodov iz lesa, ki so narejene iz nezakonito posekanega lesa, pristojnim organom daje pravna podlaga, da kršiteljem odredijo ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti v določenem roku. Večkrat omenjena uredba Evropske unije tudi določa, da komisija pripravi do 3. 12. 2015 poročilo o njenem izvajanju v državah članicah. Dejstvo je, da je komisija v zadnjih nekaj tednih glede izvajanja Evropske uredbe o lesu predlagala pilote, torej predtožbene postopke za kar 8 držav članic. Te države po mnenju komisije niso ustrezno dokazale izvajanje Evropske unije ter uredbe Evropske unije o... /znak za konec razprave/... nadzor s strani Finančne uprave Republike Slovenije. Na podlagi tega poročila bo pristojno ministrstvo Vladi RS predlagalo morebitne spremembe oziroma dopolnitve celotnega sistema v samem zakonu ali pa bo predlagalo oblikovanje samostojnega zakona, kot imajo to nekatere druge države članice. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem še predstavniku predlagatelja poslanskega predloga zakona, gospodu Zvonku Lahu.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih, Uradni list RS št. 17/14 je

zaradi naravne nesreče, to je žledoloma, iz začetka leta 2014 določil prehodno obdobje, v katerem pri prevozih gozdnih lesnih sortimentov zaradi čim hitrejše izvedbe sanacije ni treba imeti prevoznic, temveč se lahko o uporabi in prometu z gozdnimi lesnimi sortimenti vodi le listina. Prehodno obdobje se izteka konec aprila leta 2015. Ker je bilo v letu 2014 izvedeno le 35 % predvidene sanitarne sečnje po žledu, je nujno, da se tudi v prihodnje omogoči čim hitrejša odprava posledic žledoloma in s tem prepreči širjenje bolezni in škodljivcev gozdnega drevja. Do sedaj so se sečnje izvajale v bolj dostopnih gozdovih, do konca pa bo treba izvesti tudi sečnje v manj dostopnih, predvsem v zasebnih gozdovih. Zato je treba po mnenju SDS zagotoviti podaljšanje prehodnega obdobja vsaj za 2 leti.

Takoj po vložitvi našega zakona je vlada vložila svoj predlog spremembe zakona in dopolnitve zakona, ki podaljšuje prehodno obdobje samo za eno leto. Da je naš predlog boljši, se je opredelila Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Državnega sveta, predstavnik Sindikatov kmetov Slovenije pa se je zavzemal celo za podaljšanje obdobja brez prevoznice za nedoločen čas. Ker uredba EU št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta v 20. členu predvideva, da morajo države članice do 30. aprila 2015 poročati o uporabi uredbe v preteklih letih, nato pa bo evropska komisija odločila o morebitnih spremembah uredbe, bo zanimivo stališče Evropske komisije do uporabe uredbe v Sloveniji.

Po mnenju Slovenske demokratske stranke bo sedanja listina povsem zadostovala zahtevam uredbe glede sledljivosti lesnih asortimentov. Zato smo poslanci Slovenske demokratske stranke na seji odbora podprli tudi predlog amandmajev odbora k 3. členu predloga zakona, ki podaljšuje prehodno obdobje predloga Vlade, ki je bil do 30. 4. 2016, in skrajšuje prehodno obdobje predloga Poslanske skupine SDS, ki je bil 30. 4. 2017, na 31. december 2016, ki so ga predlagale poslanske skupine koalicije. Namreč, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo mnenja, da bo do 31. decembra 2016 dovolj časa, da bomo ugotovili, na osnovi ocene Evropske komisije, da prevoznica v takšni obliki, kot je sedaj v veljavnem zakonu, ni potrebna in predstavlja samo dodatne birokratske in administrativne ovire, ki si jih lahko izmislijo samo gozdarske prakse neuki državni uradniki.

Smo pa veseli, da smo z vložitvijo svojega zakona pospešili vložitev zakona Vlade, da se še pravočasno reši to problematiko, ker bi namreč s 30. aprilom 2015 nastal kaos in bi izvajalci plačevali velike kazni, ker bi začele veljati prevoznice na osnovi določb, ki so izdane splošne odločbe za določeno območje, ne pa za vsako posamezno parcelo. Zato smo veseli in bomo to spremembo zakona s predlaganim amandmajem tudi podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Simonu Zajcu.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala za besedo, spoštovani, spoštovane!

Kot je povedal že predsedujoči, je Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na 10. nujni seji 11. 3. 2015 kot matično delovno telo obravnaval dva predloga zakona, ki obravnavata isto družbeno razmerje. Pri obeh gre namreč za podaljšanje obdobja brez potrebnih prevoznic, pri prevozu gozdnih lesnih sortimentov s tem, da je po vladnem predlogu zakona rok podaljšan do 30. 4. 2016, medtem ko je predlog skupine poslank in poslancev, da se rok podaljša do 30. 4. 2017.

Odbor je v skladu s 127. členom Poslovnika poleg sklepov, ki jih je že navedel predsedujoči, sprejel tudi sklep, da se v predlog zakona, na podlagi katerega bo pripravljen dopolnjen predlog zakona, ne vključi nobenega izmed členov iz poslanskega predloga zakona.

Kot gradivo so člani odbora prejeli mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki k besedilu predlaganih sprememb nima pripomb. Vendar opozarjam, da Zakonodajno-pravna služba ne razpolaga z informacijo o tem, ali predmetna ureditev lahko pomeni odstopanje od sistema sledljivosti, ki jo ureja uredba EU, št. 995/2010. Odbor je prejel tudi mnenje Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki podpira oba predloga zakona s tem, da je bolj naklonjena sprejetju poslanskega predloga zakona.

V razpravi sta stališča do predloga zakona predstavila direktor Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, ki sicer podpira podaljšanje roka brez potrebnih prevoznic, vendar vsaj do konca leta 2016, in predstavnik Sindikata kmetov Slovenije, ki podpira podaljšanje obdobja brez prevoznic, pri čemer se Sindikat kmetov zavzema za podaljšanje brez časovne omejitve.

Predstavnik poslanskega predloga zakona je v razpravi izpostavil, da je Poslanska skupina SDS pripravljena podpreti vladni predlog zakona, vendar pod pogojem, da koalicijske poslanske skupine pripravijo kompromisni predlog glede podaljšanja roka, ki bo daljši od enega leta, kar predlaga vlada, vendar dovolj dolg, da bodo posledice žledoloma odpravljene čim hitreje, čim uspešnejše in s čim manjšimi zapleti. Na predlog koalicijskih poslanskih skupin in Poslanske skupine SDS je odbor sprejel svoj amandma k 3. členu predloga zakona, ki mu Vlada ni nasprotovala, s katerim se podaljšuje rok brez potrebnih prevoznic do 31. 12. 2016.

Odbor se je v razpravi opredelil tudi do vloženega amandmaja Poslanske skupine SMC k 3. členu, v katerem je povzeta pripomba Zakonodajno-pravne službe, in ga sprejel.

Glede na sprejeta amandmaja je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerem sta vključena sprejeta amandmaja. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del poročila odbora.

V zaključku je odbor na podlagi drugega odstavka 128. člena Poslovnika sprejel še sklep, da Predlog zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih, prva obravnava, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina SD, zanjo dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovani visoki zbor!

Poslanska skupina SD bo podprla Predlog sprememb Zakona o gozdovih, ki ga je pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, v zakonodajni postopek pa ga je vložila Vlada Republike Slovenije.

S sprejetjem predloga zakona bo zagotovljeno učinkovitejše izvajanje uredbe Evropskega parlamenta in Sveta sprejete jeseni leta 2010 in izvedbene uredbe Komisije iz julija 2012, katerih namen je preprečevanje nezakonite sečnje lesa in s tem povezane trgovine. Poleg tega ta predlog zakona zasleduje še cilj, da se čim hitreje zaključi sanacija gozdov, ki so bili poškodovani v žledolomu med 30. januarjem in 10. februarjem lanskega leta.

Že z novelo Zakona o gozdovih, ki je bila sprejeta na začetku leta 2014, je bilo med drugim sprejeto prehodno obdobje, s katerim se je določilo, da pri prevozi gozdnih lesnih sortimentov ni potrebno imeti prevoznic, temveč se lahko o uporabi in prometu omenjenih sortimentov vodi le posebna listina. Smisel takšne rešitve je bil, da se sanacija gozdov po katastrofalnem žledolomu opravi čim hitreje ter se na ta način v največji možni meri prepreči širjenje bolezni ter širjenje škodljivcev gozdnega drevja. Danes vemo, da sanacijo po žledolomu, ki je prizadel kar 51 % površine slovenskih gozdov, še ni končana in se bo nadaljevala v letošnjem in najverjetneje tudi v prihodnjem letu. Predmet največje sanacije v tem obdobju bodo iglavci, zato je realno pričakovati velik delež sanitarnega poseka zaradi podlubnikov. Ker se bodo torej aktivnosti sanacije gozdov še nadaljevale, predstavlja ključno rešitev tega zakona podaljšanje prehodnega obdobja veljavnosti omenjene listine za prevoz gozdnih lesnih sortimentov. To prehodno obdobje bi se po veljavni ureditvi izteklo 30. aprila letos. Z dopolnjenim predlogom zakona, ki smo ga sprejeli na matičnem odboru, pa se veljavnost takšne ureditve podaljšuje do konca leta 2016. Do sedaj za prevoze gozdnih lesnih sortimentov

ne bo potrebna prevoznica, katere namen je, da se izvaja sistem oziroma načelo sledljivosti, ki ga zahtevajo tudi evropske uredbe. To pomeni, da moramo imeti v vsakem trenutku prevoznega procesa ustrezno dokazilo o poreklu lesa. Po sedanjih ureditvah se skuša sledljivost zagotavljati z obveznostjo lastnikov gozdnih zemljišč pa tudi drugih zemljišč, na katerih so bili pridobljeni gozdni lesni sortimenti, da vodijo in hranijo listine s podatki o uporabi in prometu teh gozdnih sortimentov. Poleg tega se v državnih gozdovih izvaja še poseben nadzor preko posebnega elektronskega sistema. Kakorkoli že, glavni namen in javni interes je trenutno največji ta, da se zagotovi sanacija naših gozdov po žledolomu in se v tem primeru prepusti tudi večjo deregulacijo in težjo sledljivost lesa za to prehodno obdobje.

Končno je treba omeniti, da predlog zakona daje Finančni upravi Republike Slovenije dodatno pooblastilo, da kršiteljem, ki dajejo na trg les in lesne proizvode z neko pravno napako, odredi ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti v določenem roku. To do sedaj v zakonu ni bilo urejeno.

Kot rečeno, Socialni demokrati bomo ta zakon podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Ko smo v Poslanski skupini Združene levice prejeli vladni predlog spremembe Zakona o gozdovih, smo najprej pomislili, da bi rad minister Židan ustanovil svoje gozdno podjetje po nujnem postopku, tako da smo si oddahnili, ko smo videli, da gre samo za malenkostno spremembo zaradi odprave posledic žledoloma. Šalo na stran.

Žledolom je prizadel kar 51 % površin slovenskih gozdov. To zahteva veliko poseke iz sanitarnih razlogov za preprečitev širjenja škodljivcev. Na srečo lahko ugotovimo, da do napovedanega razmnoževanja podlubnikov ni prišlo. Za to se moramo zahvaliti predvsem vremenu, ne pa toliko ukrepom Vlade in upravljavcem gozdov. Poudariti je treba, da nevarnost razkroja škodljivcev še ni prenehala, zato se morajo ukrepi nadaljevati. Zavod za gozdove Slovenije je po žledolomu ocenil, da bo treba posekati 9,3 milijona kubičnih metrov lesa. V letu 2014 je bilo realizirane približno 3,5 milijonov kubičnih metrov sanitarne sečnje ali 38 %. Torej čaka upravljavce in lastnike gozdov še veliko dela, sploh zato ker gre pri teh 38 % večinoma za les iz lažje dostopnih leg. To pomeni, da bo spravilo preostalih 62 % veliko bolj zahtevno, zato je seveda treba ukrepati. Podaljšanje moratorija za uporabo prevoznice je lahko spodbuda. Pravim spodbuda, ker vemo, da so glavne ovire za spravilo drugje, v visokih stroških, pomanjkanju delovne sile, predvsem pa v slabem upravljanju gozdov. Zato smo

zadovoljni, da se moratorij podaljšuje za leto in pol, še bolj pa bi bili zadovoljni, če bi se podaljšal samo za leto dni, kot je prvotno predlagala Vlada. Prevoznica pač ni sama sebi namen, ampak je namenjena preprečevanju prodaje lesa na črno ali celo sekanja v tujih gozdovih. Zato ne bi podprli predloga Sindikata kmetov, da bi moratorij veljal za nedoločen čas.

Trg lesa mora biti urejen, to je eden od pogojev za gospodarno ravnanje z gozdovi, lahko pa se seveda pogovarjamo o tem, ali bi se dalo prevoznice poenostaviti. Veliko radi govorimo o tem, da je gozd naše največje bogastvo, v praksi pa z njim ne ravnamo tako. Zato nisem popolnoma po naključju omenil zamisli o ustanovitvi državnega gozdnega podjetja. Posledice žledoloma se pri nas odpravljajo tako počasi predvsem zato, ker imamo zelo veliko oddaljenih lastnikov gozdov, ki teh gozdov ne znajo in ne morejo upravljati, zato je gozd za njih samo davčno breme, za družbo pa izgubljena priložnost. Skrajni čas je torej, da uvedemo javno storitev, ki bo koristila tako malim lastnikom gozdov kot državi. Bistvo te storitve bo moralo biti v tem, da bo lahko mali lastnik upravljanje gozda in prodajo lesa prepustil javni službi. Javna služba bo gozd upravljala trajnostno. Del prihodkov od prodanega lesa bo namenjen kritju stroškov izvajanja javne službe, del pa bo šel malemu lastniku. Mali lastniki, ki niso kmetje, bi na ta način dobili nek prihodek od svojega gozda, po drugi strani pa bi bilo manj zanemarjenih gozdov in zlorab.

Upamo, da bomo imeli novembra 2016 vzpostavljeno učinkovito javno službo na področju gozdov in da bo sanitarno spravilo poškodovanega lesa vsaj v grobem končano. Res si ne želim, da bi novembra 2016 spet po nujnem postopku sprejemali podaljšanje zasilnih ukrepov.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije Krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik! Kolegice in kolegi, predstavnik Vlade!

Krščanski demokrati pozdravljamo dogovor, ki sta ga sklenila oba predlagatelja skoraj identičnih predlogov Zakona o gozdovih. Slovenska demokratska stranka z Zakonom o gozdovih, inčica F, in takoj zanjo Vlada Republike Slovenije z Zakonom o gozdovih, inčica G. Dejansko sta obe noveli predlagali podaljšanje prehodnega obdobja, v katerem pri prometu z gozdno lesnimi asortimenti ni potrebno imeti prevoznice, ampak je dovolj listina o uporabi in prometu. S pogovori sta oba predlagatelja dosegla dogovor, da se to prehodno obdobje podaljša do 31. decembra 2016. Podaljšanje prehodnega obdobja je po podatkih obeh predlagateljev potrebno, ker

sanacijska dela v gozdovih zaradi odprave posledic žledoloma februarja 2014 še niso zaključena. Še več, po podatkih Zavoda za gozdove, naj bi bilo do sedaj izvedene le 35 odstotkov sanitarne sečnje. Z nadaljnjo čim hitrejšo odpravo posledic bi preprečili razvoj škodljivcev in širjenje bolezni, ki bi lahko povzročili nastanek velike sekundarne škode.

Krščanski demokrati že vseskozi nasprotujemo prevoznicam, od uvedbe naprej. Poudarjamo, da pomenijo nepotrebno obremenitev lastnikov gozdov. Predvsem kmetje bi s to ureditvijo bili podvrženi dodatnim birokratskim postopkom, ki bi jim še otežili normalno delo. Delno je to hitro uvidel že minister, ko je predlagal odpravo prevoznic za les, ki ga prevaža lastnik iz lastnega gozda za lastno uporabo, do količine 6 kubičnih metrov. Ministra pozivamo, da v tem prehodnem obdobju pripravi vse potrebno za dokončno ukinitve prevoznic. Sistem brez njihove uporabe bo namreč po dveh letih in pol na to povsem pripravljen.

Poslanci Nove Slovenije – krščanskih demokratov bomo predlog novele podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): V Poslanski skupini SMC bomo predlagane spremembe seveda podprli.

Najprej, na podlagi Zakona o Finančni upravi so vse pravice in obveznosti Carinske uprave prišle na Finančno upravo. V skladu s to spremembo Predlog zakona o spremembah Zakona o gozdovih ustrezno popravlja navedbo pristojnega organa v zakonu. Poleg tega se v skladu z določbami Uredbe EU št. 925/2010 finančni upravi daje pooblastilo, da kršiteljem uredbe odredi ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti v določenem roku, ker tega pooblastila ni imela po dosedanjih predpisih.

Podpiramo pa tudi podaljšanje odložitve uveljavitve prevoznic do 31. 12. 2016. S tem datumom smo se strinjali tako poslanci koalicije kot tudi opozicije in tudi Vlada. Na ta način v času odprave posledic žleda, ki bodo, upam no, do takrat odpravljene, zasebnim lastnikom gozdov ne nalagamo dodatne birokratske obveznosti, ti morajo sicer še vedno voditi evidenčni list.

Konec leta bo tudi Evropska komisija podala poročilo o uresničevanju uredbe in priporočila za njeno izvrševanje. Na podlagi tega poročila pa bo Slovenija, če bo treba, pripravila nov sistem potrebne skrbnosti. Datum 31. 12. 2016 je po našem mnenju primeren tudi za pripravo teh morebitnih sprememb, zato kot že rečeno, navedene spremembe v naši poslanski skupini podpiramo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Predsedujoči, hvala. Spoštovani sekretar, kolegice in kolegi!

Naj predstavim stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke o Predlogu zakona o spremembah Zakona o gozdovih.

Glavni cilj spremembe zakona in dopolnitve zakona o gozdovih je nadaljnja nedokončana sanacija gozdov po žledu, ki je Slovenijo prizadel v letu 2014 brez nepotrebnih administrativnih postopkov, to je prevoznic. S tem predlogom smo prepričani, da lahko velik procent lesa, ki je še vedno v gozdovih po žledu, odstranimo iz slovenskih gozdov, nadaljnje omogoča odstranjevanje podrtega in poškodovanega drevja ter s tem zagotoviti prevoznost gozdnih prometnic, preprečiti širjenje bolezni in škodljivcev gozdnega drevja, predvsem pa osamiti drevje, ki ogroža življenja in premoženje ljudi.

Ker predlog zakona z dopolnilom prinaša obdobje brez prevoznic do konec leta 2016, bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ta zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani državni sekretar!

Dovolite, da vam predstavim stališče Poslanske skupine Desus glede Predloga zakona o spremembah Zakona o gozdovih.

Že drugič v tem mandatu obravnavamo tako imenovani hibridni zakon, ki pa je prvi s področja kmetijstva. V obravnavi smo imeli namreč naenkrat dva predloga novel Zakona o gozdovih. Prvega je en teden pred Vlado v obravnavo vložila skupina poslancev, drugega pa Vlada. Razlika med njima ni bila samo v vrsti postopka, saj je Vlada predlagala, da se predlog obravnava po nujnem postopku, skupina poslancev pa po rednem postopku, razlika je bila tudi v različnih rešitvah iste problematike, podaljšanje obdobja brez prevoznic. Skupina poslancev je predlagala, da se obdobje podaljša za dve leti, Vlada pa je predlagala, da prevoznic kot dodatnega instrumenta za zagotavljanje sledljivosti lesa ne bo treba imeti do konca aprila 2016. Člani odbora smo dosegli kompromis koalicije in opozicije, zato smo sprejeli amandma, ki je v predlog novele vnesel določbo, da prevoznice ne bodo potrebne do 31. decembra 2016.

Kot nas je na sami seji odbora seznanil minister, je bilo po žledolomu v naših gozdovih doslej saniranih okoli 60 % poškodovanih iglavcev ter

približno 30 % listavcev. Iglastim gozdovom, ki še niso bili sanirani, grozi epidemija lubadarja, če se gozdovi ne bodo hitro počistili. Minister nas je seznanil še s tem, da je bilo lani posekanih 6,3 milijona kubikov lesa, kar naj bi bil po njegovih beseda rekorden posek, za katerega pa si želi, da bi se tudi letos ponovil. Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog zakona sicer podprli, vendar pa bi ob tem želeli opozoriti, da kljub temu, da so za sekanje lesa v državnih gozdovih prevoznice in označevalne ploščice na hlohlih vseeno že obvezne, se sodeč po opozorilih prebivalcev Kočevskega, Gorenjske še vedno dogajajo kraje državnega lesa. Opozarjajo, da tovarnjaki ob nenavadnih urah ponoči množično vozijo les iz državnih gozdov, nadzora ni nobenega, kar očitno prevozniki dobro vedo. Zato na tem mestu apeliram na pristojno ministrstvo in pristojne službe, da vendarle zagotovijo nadzor nad nezakonitim sekanjem in odvažanjem državnega lesa, saj to pomeni ne samo finančno oškodovanje države, temveč tudi trajno uničevanje slovenskih gozdov.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem z drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili čez 40 minut v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 18. uri in 30 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 17.48 in se je nadaljevala ob 18.32.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o bančništvu v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 26. 3. 2015. Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 4. členu. Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 1. (Za je glasovalo 46.) (Proti 1.) Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine k 53. členu. Če ta amandma ne bo sprejet, postaneta amandmaja Poslanske skupine Nove Slovenije k 54. členu ter amandma Poslanske skupine Zavezništva k 58. členu brezpredmetna. Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za so glasovali 3, proti 60. (Za je glasovalo 3.) (Proti 60.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Ker amandma Poslanske skupine Zavezništvo k 53. členu ni bil sprejet, sta postala amandma Poslanske skupine Nove Slovenije k 54. členu ter amandma Poslanske skupine Zavezništvo k 58. členu brezpredmetna. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 126. členu. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Glede na dejstvo, da smo v Sloveniji že drugič na račun davkoplačevalcev sanirali bančni sistem v višini več kot pet milijard evrov, smo tudi pri tej spremembi oziroma noveli Zakona o bančništvu v Slovenski demokratični stranki vložili amandma, in sicer da v primeru, kadar je v igri proračunski denar, denar davkoplačevalcev, da se stopnja zaupnosti umakne, umakne se za potrebe Državnega zbora, za potrebe Odbora za finance in monetarno politiko, Komisije za nadzor javnih financ in pa eventualnih preiskovalnih komisij. Mi smo že s tem predlogom poskušali v mandatu vlade Alenke Bratušek, ponovno poskušamo sedaj. Zavedamo se problematike bančnega sistema in v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da smo dolžni do davkoplačevalcev dolžni sprožiti ukrep, ki bo omogočal, da so tudi davkoplačevalci seznanjeni, kaj se je dogajalo z denarjem, ki je poniknil v slovenskih bankah. Od vlade Mira Cerarja pričakujemo in pa od koalicije danes možnost, da ta naš amandma podpre. Na Odboru za finance in monetarno politiko koalicija tega našega amandmaja ni podprla in s tem nekako nakazala, da bo koalicija in pa vlada Mira Cerarja nadaljevala politiko vlade Alenke Bratušek. Podpora temu amandmaju je tudi nekakšna sama podpora s strani Poslanske skupine SDS k dopolnitvi oziroma spremembi Zakona o bančništvu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 126. členu. Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 42. (Za je glasovalo 20.) (Proti 42.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 324. členu. Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 2.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 2.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti obravnavi k manj kot desetini členov do polnega predloga zakona, je predlagatelj predloga zakona že v uvodni obrazložitvi predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika zbora še na tej seji opravi **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 16.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 16.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v torek, 31. 3. 2015, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bosta vključena sprejeta amandmaja in člena, h katerima sta bila amandmaja sprejeta. Amandmaje k tema členoma lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora. Prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o gozdovih po najnem postopku.

Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet.

Prehajamo na zaključitev zakonodajnega postopka za predlog zakona, ki ni bil osnova za pripravo dopolnjenega predloga zakona. Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlaga zboru, da sprejme naslednji sklep: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih, prva obravnavo, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, predsednik, za besedo.

V poslanski skupini smo zakon, ki ga je predlagala Vlada prej, podprli. Čeprav smo v

poslanski skupini en teden prej vložili zakon, ki je z razliko od Vladnega predvideval podaljšanje moratorija za uveljavitev prevoznic za dve leti, za kar sta se zavzemala tudi Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Državnega sveta kot tudi Sindikat kmetov Slovenije. Vendar je Vlada po Poslovniku lahko vložila kljub temu, da je pozneje vložila zakon po najnem postopku, in ta postopek našega zakona prehitela. Na samem odboru so poslanske skupine koalicije vložile amandma, ki predstavlja kompromis med našim zakonom in Vladnim, smo zaradi okoliščin, ki bodo sledile, podprli ta amandma in tudi zakon. Veseli nas, da je Vlada pohitela s tem zakonom, ker bi sicer nastale po 30. 4. posledice, moteno bi bilo odpravljanje sanacije po žledu oziroma s prevoznicami tudi izvajanje te sečnje po žledu. Zato nerodno izgleda, ko zdaj naš zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Nas pa veseli, da smo to situacijo tudi z našo pobudo pravočasno rešili.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim za tišino, kolega Han.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 14.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 14.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda – s tretjo obravnavo Predloga zakona o cestninjenju v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v sredo, 25. marca 2015, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je zbor na predlog Vlade kot predlagateljice predloga zakona sklenil, da na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora, v drugi obravnavi predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda – Predlogom kandidatke za ministrico za izobraževanje, znanost in šport.

Prehajamo na odločanje. Odločali bomo o naslednjem predlogu sklepa. Za ministrico za

izobraževanje, znanost in šport se imenuje mag. Klavdija Markež.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovani predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Kandidatke za ministrico za izobraževanje, znanost in šport gospe Klavdija Markež v Poslanski skupini SDS ne bomo podprli.

V bistvu kandidatke niti ne moremo podpreti, kajti ob samem predlogu kandidature je o njej dvomil tudi predsednik Vlade. Citiram, ko je bilo že jasno, da je poslanka SMC najresnejša kandidatka za ministrico in še preden je isti dan popoldne Markežovo predlaga, je premier Vlade Miro Cerar namreč dejal: "Če pa bi se izkazalo, da imamo še boljšega kandidata ali kandidatko, bom še kakšen dan počakal z odločitvijo." Danes so si poslanci SMC namesto 90 minut hvaljenja svoje kandidatke izvolili samo 30 minut za hvaljenje oziroma za branjenje kandidatke za ministrico. Vlada si je izpogajala 10 minut, a je bila hočemo ali nočemo tiho. Mediji so v tem tednu o njej izbrskali kar nekaj zadev. Ne bomo sodili, ali medijski zapisi veljajo ali pa gre za navadne trače, ampak kar nekaj odprtih tem, ki govorijo o tem, da verjetno vse pa le ni v redu oziroma da se bo verjetno kakšna zgodba o ministrici oziroma kandidatki še našla. Ljudska univerza Ptuj, zamolčala, zakaj je bila zaposlena v podjetju Vuk, govori, da alkohola na športnih prireditvah ne bi dovolila, pa jo slikajo s kozarcem v roki, danes smo dobili vsi poslanci na mail pismo gospoda, ki je govoril o avtomobilski nesreči in tako naprej.

V Poslanski skupini SDS ne bomo sodili, ali so to novinarske race ali pa gre za dejstva, a verjetno kjer je dim, je tudi ogenj. V Poslanski skupini SDS se strinjamo z njenimi zagovorniki, da je gospa čisto okej, da je pridna, da je simpatična in da ima veliko volje do dela. A na žalost, ko pogledamo njene politične in strokovne izkušnje, je ta življenjepis bolj prazen. Politične izkušnje – pol leta poslanka, poslanica določenih odborov, na Odboru za izobraževanje se je oglasila natančno enkrat. Strokovne izkušnje – direktorice Ljudske univerze Ptuj. In to je to. Nobenih lokalnih izkušenj, nobenih ostalih izkušenj iz ostalih področij, ki jih bo pokrivala. Tudi njeni splošni odgovori na hearingu, bomo se pogovarjali, bomo proučili in tako naprej z vsemi deležniki, nam vzbujajo skrb. Minister je tisti, ki pripravlja zakone, in minister je tisti, ki izvršuje zakone. S takimi splošnimi občutki menimo, da kandidatka ne bo kos vsem nalogam, ki jo čakajo. Upamo pa, da se motimo, ampak o tem bo sodila prihodnost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus, gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Bom zelo kratek. Uvodoma, seveda Poslanska skupina Desus, normalno, bo podprla predlagano kandidatko. Mi je ne bomo sodili na podlagi takšnih ali drugačnih pisanj v medijih, mi jo bomo sodili, ampak to šele čez nekaj časa, po njenem delu. Zdaj in v tem trenutku pa ji želimo obilo sreče pri tem delu, ne bo lahko, bo zahtevno, bo naporno. Srečo in pa vse svoje znanje in izkušnje iz preteklosti, ki si jih je nabrala, bo seveda rabila. Bomo pa ostali brez ene zelo dobre in predane poslanke.

Še enkrat, Poslanka skupina Desus jo bo podprla in ji želimo obilo sreče na njeni novi poti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC, gospa Irena Kotnik.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani predsednik Vlade, ministri, kolegice in kolegi!

Danes sem slišala kar nekaj besed oziroma kar nekaj mnenj o tem, ali je bodoča kandidatka primerna za ministrico ali ni. Velikokrat je bilo rečeno, da ima premalo strokovnega znanja oziroma da na delovnem matičnem telesu ni dajala konkretnih odgovorov. Kot sem že danes v razpravi rekla, kdo od nas tukaj, ki tukaj sedimo, vse ve. Kdo od nas tukaj vse zna? Mislim, da nihče. Menim pa, da je nekaj zelo pomembno, in sicer to, da ima bodoča ministrica voljo in da ima bodoča ministrica moč, da bo pridobivala nova znanja, in to na področjih, kjer nima izkušenj.

Druga stvar, kar je, bi rada omenila to, da glede na to, da sem jo spoznala v tem času v poslanski skupini kot kolegico, je njen zelo odgovoren odnos do dela. Mislim, da bo to odgovornost in vse te osebne značilnosti, kar jih je pokazala v sodelovanju z nami, prinesla tudi na delo na ministrstvo. Na predstavitvi in pa ne samo na predstavitvi, tudi kar smo imeli stika z njo, je zelo proaktivna, je odprta za pogovore, za sodelovanje. Mislim, da so to značilnosti, ki ji bodo pomagale pri njenem delu, se pravi, pri iskanju poti za rešitve na področju izobraževanja, športa in pa tudi raziskovanja. Verjamem, da bo svoje delo opravljala z veliko mero odgovornosti, in zaradi tega jo bom tudi podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SD gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, predsednik.

Socialni demokrati bomo enotno in soglasno podprli kandidatko Klavdijo Markež, ki se je izkazala v zadnjih mesecih kot vzorna sodelavka, hitro učeča. Verjamemo, da bo lahko za njo predvsem prednost, da nima izkušenj v

političnem ringu. Ravno to bo mogoče ravno tisto, kar jo bo naredilo tako drugačno.

Za Socialne demokrate je zelo pomembno njena podpora našim namenom, da se spremeni 57. člen Ustave in tudi odnos in pogled do Zakona o visokem šolstvu. Socialni demokrati se zavedamo, da bomo morali skupaj s partnerji iz koalicije na področju visokošolstva oziroma šolstva na sploh še veliko storiti in veliko se sporazumevati in dogovarjati, ampak verjamemo in vemo, da bomo zmogli.

Naš glas, glas Socialnih demokratov gospe mag. Markež zagotovo gre.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa.

Jaz bom seveda podprla kandidatko, našo, zaenkrat še stanovsko kolegico mag. Klavdijo Markež za novo ministrico, za to izjemno pomembno področje slovenske družbe in politike.

Ob tej priložnosti pa bi se ji želela zahvaliti za vse dobro delo, ki ga je opravila kot poslanka naše Poslanske skupine SMC in ji zaželeli še več dobrega in uspešnega v njeni novi funkciji. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na odločanje o sklepu, da za ministrico za izobraževanje, znanost in šport imenujemo mag. Klavdijo Markež.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 46, proti pa 16.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je mag. Klavdija Markež imenovana za ministrico za izobraževanje, znanost in šport.

Ministrici Vlade čestitam k imenovanju in ji želim uspešno opravljanje dolžnosti.

Prosim novoimenovano ministrico, da v skladu s 113. členom Ustave Republike Slovenije priseže pred Državnim zborom.

/aplavz/

MAG. KLAVDIJA MARKEŽ: Prisegam, da bom spoštovala ustavni red, da bom ravnala po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi delovala za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi ministrica spregovoriti pred Državnim zborom? Prosim.

MAG. KLAVDIJA MARKEŽ: Dragi kolegi in kolegice, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, spoštovani predsednik Vlade in vsi ministri, moji bodoči kolegi!

Želela bi se zahvaliti za izkazano zaupanje. Zavedam se, da je odgovornost, ki ste mi jo dali na moja ramena, neizmerna, vendarle

pa verjamem, da bo premagal razum, konsenz, socialni dialog in tudi nenazadnje srce. Hvala lepa.

/aplavz/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je poslanka mag. Klavdija Markež imenovana za ministrico, v skladu s 14. členom Zakona o poslancih začasno ne more opravljati poslanske funkcije. O tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da zboru sporoči, katera kandidatka oziroma kandidat bo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih nadomestila oziroma nadomestil navedeno poslanko. Na podlagi obvestila Državne volilne komisije bo Mandatno-volilna komisija o svojih ugotovitvah poročala zboru.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda ter prekinjam 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v ponedeljek, 30. 3. 2015, ob 12. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 27. MARCA 2015 OB 18.59 IN SE JE NADALJEVALA 30. MARCA 2015 OB 12.01.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 6. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Andreja Katič do 16. ure, dr. Simona Kustec Lipicer, mag. Tanja Cink, gospa Jelka Godec, gospa Janja Sluga, gospa Irena Kotnik do 14. ure, gospod Ivan Škodnik, gospod Danilo Anton Ranc, dr. Matej T. Vatovec, gospod Simon Zajc od 17. ure dalje, gospod Igor Zorčič od 13. ure dalje, gospod Roberto Battelli, gospod Janez Janša, gospod Franc Breznik, gospod Uroš Prikl do 16. ure in gospod Benedikt Kopmajer.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 46 poslanskih vprašanj. Obveščam vas, da je poslanec gospod Franc Breznik v petek, 27. 3. 2015, odjavil svoji ustni poslanski vprašanji. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom ter drugim odstavkom 245. člena Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslank in poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsaka poslanka oziroma poslanec ima za postavitev vprašanj na voljo 3 minute. Predsednik Vlade in ministrica in ministrica odgovorijo na vprašanja v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora,

ne mora pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v 2 minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ 3 minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade in ministrica ali minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili: gospod Karl Viktor Erjavec minister za zunanje zadeve, gospod Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve, ter mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano od 15.30 ure dalje. Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovnem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovoril predsednik Vlade dr. Miro Cerar. Najprej mu bo poslansko vprašanje postavil gospod Jože Tanko.

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Vsem prav lep pozdrav.

Spoštovani predsednik Vlade! Jutri bo tako imenovana mavrična koalicija v Državnem zboru verjetno zaključila postopek izbire sodnika na sodišču Evropske unije v Luksemburgu. Na razpis se je prijavilo šest kandidatov. Vlada je predsedniku Pahorju predlagala tri kandidate, in sicer dr. Marka Ilešiča, dr. Verico Trstenjak in dr. Boštjana M. Zupančiča. Predsednik republike je opravil pogovore z vodji poslanskih skupin. V SDS smo dali podporo Verici Trstenjak, Stranka modernega centra pa dr. Ilešiču. Predsednik Republike je oba predlagal tudi kot kandidata za eno razpisano mesto sodnika. Pred dnevi po seji Mandatno-volilne komisije je dr. Verica Trstenjak odstopila od kandidature, zato bo na glasovnici samo en kandidat, dr. Marko Ilešič. Nedavno pa se je razkrilo, da ste se 11. februarja, to je v času odprtega kandidacijskega postopka, ko se o kandidatih ni izrekel še nihče, na sodišču Evropske unije srečali s kandidatom dr. Ilešičem. Če informacije držijo, je bil dr. Ilešič tudi edini od prijavljenih kandidatov, s katerim ste se osebno srečali.

Gospod predsednik Vlade:

Ali držijo navedbe, da ste se z dr. Ilešičem, kot edinim izmed prijavljenih kandidatov za sodišče Evropske unije, srečali in

opravili z njim pogovor v odprtem kandidacijskem postopku?

Ali menite, da je tak pristop predsednika Vlade, ki sodeluje v postopku izbire in ima potem še možnost vplivati tudi na ravnanje svoje poslanske skupine, primeren, ko se že navzven v javnosti vzbuja vtis, da postopek izbire ne potega nepristransko oziroma da nima niti videza nepristranskosti?

Prosim za odgovor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani gospod Tanko, hvala lepa za to vprašanje.

Naj najprej povem, da vsaj tri kandidate oziroma kandidatko in kandidata, ki kandidira oziroma so kandidirali za položaj sodnika v Luksemburgu na ta ugledni položaj, osebno dobro poznam, tako gospo Verico Trstenjak kot gospoda dr. Boštjana M. Zupančiča in dr. Ilešiča. Torej tudi dr. Trstenjakovo seveda. In verjemite mi, da se kot pravnik, kot bivši profesor in tudi kot bivši predsednik Sodnega sveta še kako dobro zavedam, da je treba v takšnih postopkih ne le paziti, da v vlogi, ki jo imam, pa tudi pri vplivu, ki ga imam recimo v svoji stranki, delujem povsem nepristransko in objektivno in hkrati dajem tudi videz takšne nepristranskosti in objektivnosti. Zato sem seveda kljub temu da vse te tri pravniške kolege dobro poznam in sem z njimi tudi občasno v kakšni komunikaciji, ob obisku v Luksemburgu, kjer sem resnično obiskal tudi visoko sodišče pravice in se sestal tudi z dr. Ilešičem, pa tudi imel poseben pogovor s predsednikom sodišča in z nekaterimi našimi člani, ki tam delujejo, tudi recimo s sodnikom Mirom Prekom in drugimi, še posebej pazim in tudi v naprej zahteval, da se protokol srečanja oblikuje tako, da se z dr. Ilešičem ne bova sestala posebej in imela kakšnega posebnega razgovora, da ne bi slučajno kdo pomislil, da sva se lahko ob takem pogovoru, pa se zagotovo ne bi, tudi pogovarjala kaj nedopustnega oziroma neprimernega v zvezi s kandidaturo. Tako da zagotovo sem bil na to pozoren in vam zagotavljam, da nisem v tem kontaktu z dr. Ilešičem uporabil te priložnosti, da bi se kakorkoli z njim pogovarjal o kandidaturi. Da bi pa uspel kdo na mene vplivati v tem postopku, in govorim sedaj o vseh treh kandidatih, ne nazadnje sem imel tudi neko, spomnim se, dopisovanje o neki drugi zadevi z dr. Boštjanom Zupančičem, in tudi dr. Trstenjakova mi je v zvezi s tem napisala neko elektronsko pošto, torej v nobenem od teh primerov nisem storil nič takega, kar bi lahko vplivalo na mojo osebno objektivno presojo v tem primeru, in še manj sem kadarkoli kot predsednik stranke ali kot predsednik Vlade vplival ali želel vplivati na to, da bi se to ocenjevalo pristransko. Tu so kriteriji jasni, treba je ocenjevati predvsem po strokovnih kriterijih, po izkušnjah, po kompetencah, ki jih imajo ti kandidati. In

prepričan sem, da je stranka SMC šla po tej poti in sprejela tudi v tem smislu svoje stališče.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jože Tanko ima besedo za zahtevo za dopolnitev odgovora.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Poteka tudi razpisni postopek za sodnika na Evropskem sodišču za človekove pravice. Tu je prijavljenih 12 kandidatov, Slovenija pa mora poslati listo najmanj 3 kandidatov, od katerih mora biti najmanj ena ženska. Vlada listo, ob predhodnem mnenju Sodnega sveta, spet pošlje predsedniku republike, ta pa v potrditev Državnemu zboru. Našega sodnika izvoli Parlamentarna skupščina Sveta Evrope. Med prijavljenimi je tudi dr. Gregor Virant, ki je v odprtem kandidacijskem postopku spet najbrž edini imel pogovor z vami, s čimer tudi na ta postopek pade dvom nepristranskosti. Naj spomnim, da vas je dr. Virant izrecno podprl za mandatarja po njegovi zrušitvi druge Janševe Vlade in da sta sodelovala v Ustavni komisiji, ko je bil dr. Virant predsednik Državnega zbora, vi pa strokovni sodelavec. Virant pa je nedavno podprl tudi visoke honorarje v znanstveni oziroma akademski sferi. Prav tako je bil dr. Virant kot predsednik Državnega zbora ključni člen predsednika KPK, nekdanjega predsednika KPK Gorana Klemenčiča pri zrušitvi Janševe vlade, slednji pa je sedaj minister za pravosodje v vaši ekipi.

Menite, da ta postopek poteka nepristransko ali daje vsaj videz nepristranskosti?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala.

Z dr. Virantom sem se dejansko kratko srečal pred nekaj tedni. Govorim po spominu, datuma točno ne vem, vendar je bilo srečanje namenjeno povsem drugi tematiki. In lahko vam zagotovim, da se nisva pogovarjala o tematiki njegove kandidature. Omenil mi je, ali vem, da je kandidat, sem rekel, da vem, vendar o tem ne bova razpravljala. In sva se o tem oba strinjala, kajti jaz sem ga imel pri sebi na sestanku zaradi vprašanj, ki zadevajo reformo javne uprave. On je bil prej minister na tem področju in z ministrom Koprivnikarjem sem v tesni zvezi, ko gre za nekatere reformne projekte, tudi recimo za e-demokracijo, e-upravo. In sem tudi že v preteklosti, pred leti sodeloval kot strokovnjak z dr. Virantom na tem področju. Zato sem želel v pogovoru z njim razčistiti nekaj vprašanj. Bi pa tako rekel. Poglejte, seveda v Sloveniji, še posebej ker je majhen prostor, prihajamo v stik še posebej strokovni kolegi. Jaz tudi med temi kandidati številne osebe poznam. Morate vedeti, da med temi raznimi kandidati za sodnike so celo nekateri, s katerimi sem v prijateljskem odnosu. Temu se človek ne more izogniti. Zato

je edini garant, da smo tu objektivni in nepristranski, to, da zmanjšamo ta videz in dejansko stike na ta način, da ne dajemo nobenih signalov, ki bi na to neodvisnost in našo nepristranskost vplivali. Tako tudi tu absolutno zagotavljam, da ni bilo nobenega nedovoljenega vpliva, pogovora, komunikacije v smeri kandidature.

Naj pa tudi rečem, da kot predsednik Vlade nimam ne v prejšnjem postopku ne v tem neke odločilne pristojnosti. Tako veste, da pravzaprav kandidate za ta visoka mesta na teh sodiščih predlaga predsednik države in o njih odloča vaš cenjeni zbor. Tako da, verjemite, v vseh teh primerih sem zelo pozoren, včasih pa se stikom z neko osebo enostavno ne da izogniti, ker gre za strokovne, delovne ali drugačne stike. Zavračam pa vse tiste navedbe, tu se motite, ko pravite, da sem kakorkoli z gospodom Virantom politično sodeloval, pomagal pri kakršnihkoli rušenjih ali projektih, ki so bili politične narave. O tem pa ni bilo govora, ko sem deloval kot strokovnjak. In v času, ki ste ga omenili, sem deloval izključno strokovno, nisem se vmešaval v politiko in enostavno zato to ne drži.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jože Tanko ima besedo za postopkovni predlog, da se glede vprašanja opravi splošna razprava.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Moram reči, da z odgovori in prepričljivostjo odgovorov predsednika Vlade nisem zadovoljen, zato tudi predlagam, da se v skladu s poslovníkom opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade.

To, da se predsednik Vlade sestane in pogovarja v odprtem kandidacijskem roku samo z enim izmed prijavljenih kandidatov, z ostalimi prijavljenimi pa ne, jasno pomeni, da je eden od kandidatov privilegiran, vsi ostali prijavljeni kandidati v postopku pa diskriminirani in pri kandidaturi niso v enakopravnem položaju. Navedena postopka ne dajeta niti videza nepristranskosti, kaj šele, da bi bila nepristranska.

Ob tem bi vas spomnil že na zaključek kolumnne, ki ste jo pred dobrim letom, točneje 6. januarja 2014, objavili v Dnevniku in je imela naslov Zakaj pravo ni eksaktno, v kateri je zapisano naslednje, citiram: "Težava, ki je v preveliki meri prisotna tudi v Sloveniji, nastopi predvsem takrat, kadar so pri pravnih razlikah v njihovem dožemanju prava posledica njihove neetične pravne držbe, to je takrat, kadar zasledujejo v resnici politične ali zgolj osebne obogatitvene cilje, ter le-tim nepošteno prirejajo svoja pravna vrednotenja in stališča. V takih primerih gre za prodane duše, ki škodujejo pravu in družbi." Konec citata.

Torej, gospod predsednik, današnji odgovori sodijo prav v to kategorijo in tudi že nekaj ali več vaših ravnanj v dosedanem delu vlade prav tako. Bi vas rad pa ob tem še opozoril na izjave vaše vodje poslanske skupine gospe dr. Simone

Kustec Lipicer, ki je že večkrat v svojih izjavah dejala, da bo poslanska skupina počakala na odločitev predsednika Vlade in bodo potem odločitev predsednika Vlade podprli, ker ji zaupajo. V obeh teh primerih je Vlada predlagatelj. V obeh primerih predsednik Vlade odloča o oblikovanju ali kandidatne liste ali kandidata. Tudi gospod Klemenčič odloča v tem primeru, ker je minister in globoko povezan kot nekdanji predsednik senata KPK z dr. Virantom, in najbrž je težko v teh primerih govoriti, da gre za nek neodvisen postopek, še posebej če upoštevamo izjave dr. Simone Kustec Lipicer. Zato, gospod predsednik Državnega zbora, menim, da je razprava o odgovoru predsednika Vlade potrebna oziroma nujna. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jože Tanko o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 31. marca 2015, v okviru glasovanja.

Kot druga bo predsednika Vlada spraševala Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Letos mineva 70 let od konca 2. svetovne vojne, ki nam je prinesla 60 milijonov mrtvih, 35 milijonov ranjenih, 3 milijone pogrešanih, 45 milijonov zaprtih, 20 milijonov otrok brez staršev in 30 milijonov uničenih zgradb. Tudi Slovenija je bila popolnoma opustošena. Umrlo je skoraj 100 tisoč ljudi, kar je skoraj 7 % vsega prebivalstva Slovenije. Od tega je bilo kar 37 % civilistov. Med vojno so bile požgane celotne vasi in porušena mesta. Od več kot 80 tisoč izgnanih jih danes živi samo še 11 tisoč 297, beguncev in pregnancev pa 12 tisoč 15. V vsej našeti statistiki se skriva nešteto osebnih tragedij, mučenj in vojnih zločinov. Po koncu vojne so zavezniške sile na mirovnih konferencah od agresorskih nacifašističnih držav zahtevale poplačilo vojne škode. Poplačilo za vso povzročeno škodo in odškodnine nikakor ne morejo izbrisati razsežnosti nacističnega in fašističnega zla, a lahko vsaj delno pripomorejo k zadoščenju zaradi premoženjskih izgub. Jugoslavija je dobila povrnjen le del vojne škode. Državni zbor je že februarja 1994 obravnaval poročilo Medresorske komisije Vlade za obravnavo vojne škode, ki je bila ustanovljena oktobra 1992. Državni zbor je sprejel kar 20 sklepov, s katerimi je Vlado pozval k pripravi celovite ocene vojne škode, k oblikovanju zahtevka za plačilo vojne odškodnine, k nadaljevanju pogajanj za izterjavo vojne škode ter k ustanovitvi posebnega sklada, v katerega bo Nemčija vplačala dogovorjeno vojno odškodnino. Leta 2001 je bil sprejet Zakon o skladu za poplačilo vojne odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja za fizično in psihično trpljenje ter za umrle. Materialna vojna škoda pa naj bi se reševala s posebnim zakonom. Sklepa Državnega zbora iz leta 1994, ki je nalagal Vladi, da pospeši pogajanja z Nemčijo za izterjavo vojne škode, do danes ni realizirala nobena vlada. Skladno s pariškim

sporazumom iz leta 1946 je bilo Jugoslaviji priznано 36 milijard dolarjev odškodnine, ki naj bi jo plačala nemška država. Po sukcesijskem dogovoru pa Sloveniji pripada 16 % te vsote, kar znese približno 5,7 milijarde dolarjev ali približno 3,5 milijarde evrov.

Zato vas sprašujem:

Ali bo Vlada končno pričela z aktivnostmi, ki so ji bile naložene s sklepi Državnega zbora iz leta 1994?

Ali bo Vlada skladno s sprejetimi sklepi zahtevala povračilo za povzročeno vojno škodo? Ali bo Vlada Republike Slovenije pripravila zakon o poplačilu materialne vojne škode oškodovancem 2. svetovne vojne, ki do danes niso bili niti simbolično poplačani? Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovana poslanka Tomić, hvala za vprašanje.

Mislím, da to vprašanje zahteva postavitev celotne zadeve v nek širši politični in tudi zgodovinski kontekst. Res je, zelo boleča so dejstva, ki ste jih navedli, ko ste govorili o vsej izgubi, ki jo je Slovenija utrpela v 2. svetovni vojni. Tako človeški, ta je bila najhujša, kot seveda tudi premoženjski, moralni in vsakršni drugi. Seveda pa je treba upoštevati, da je, kot ste sami ugotovili, od takrat minilo 70 let. Tako kot je minilo tudi od sklepa Vlade iz leta 1994 več kot 20 let. V tem času so se seveda razmere bistveno spremenile. Vi veste, da ne more biti naključje, da so slovenske oblasti prav leta 2004 prenehale z naslavljanjem tega vprašanja v bilateralnih odnosih z Zvezno Republiko Nemčijo, kajti Slovenija je takrat sprejela neko temeljno prelomno odločitev, da se pridruži Evropski uniji, s tem tudi tesneje poveže z Nemčijo in vsemi ostalimi državami, od Italije, Avstrije in vseh ostalih, ki so bili na tej ali oni strani v 2. svetovni vojni, in da s tem pravzaprav pokažemo, da tudi mi začnemo na ta način kot del združene Evrope presegati zgodovinsko delitev in dediščino 2. svetovne vojne na načelih solidarnosti, kohezije in pravičnosti. Gre, če uporabim misel, izraženo v francoskem dnevniku Le Monde v prejšnjem tednu, za enega od temeljev evropskega projekta, torej preseganja cikla vonj in ponižanj, ki so privedla Evropo do uničenja. Slovenija seveda še vedno smatra, to vsi razumemo, da to vprašanje, ki ste ga izpostavili, torej odškodnin, ni dokončno urejeno. Jasno pa je tudi nasprotno stališče oziroma drugačno stališče Zvezne Republike Nemčije, ki pravi, da je bilo vprašanje odškodnin rešeno z dogovorom med Willyjem Brandtom in Josipom Brozom Titom in da so bile vse obveznosti v preteklosti že izpolnjene med takratno Zvezno Republiko Nemčijo in takratno SFR Jugoslavijo.

Težko bi našli državo, ki bi štela, da ji je bila vojna odškodnina poplačana v celoti, pravično in tako, da bi to pomirilo vse želje,

bolečine in ostalo. Zavedam se tega. Ampak slovensko politično stališče, drža, ravnanje, tudi naša konstruktivna drža in prispevek k nadaljnjemu razvoju Evropske unije upošteva vse okoliščine, ki se tu srečajo. Tako da danes imamo z vsemi članicami Evropske unije, tudi z Nemčijo, dobre odnose, še posebej z Nemčijo tudi vsestranske politične, gospodarske in kulturne odnose. Vemo, da največ izvažamo na to področje, z njo imamo tudi strateško partnerico, Nemčija je tudi naša, kot sem rekel, najpomembnejša zunanjetrgovinska partnerica. Tu so številne kulturne, medčloveške in seveda druge povezave.

Jaz seveda ohranjam v mislih to vprašanje, hkrati pa ne želim, da bi se zdaj, torej prav danes, v tem času v slovenski politiki neka vprašanja poenostavljenih receptov, ki jih ta hip zaznamo na kakšnem drugem delu, ki se prikazujejo kot neka instant možna rešitev za neke druge probleme, privedle do poslabšanja odnosov med našo državo, Zvezno republiko Nemčijo in še nekaterimi drugimi državami, skratka, s katerokoli evropsko partnerico. Zato poudarjam, da kljub temu bremenu iz preteklosti, kljub tem pomislekom, našemu občutku, da stvari niso bile do konca pravično izpolnjene, moramo upoštevati ta kontekst. Bi pa poudaril še nekaj, kar je tudi bilo ugotovljeno, zelo strokovno, premišljeno, tudi s strani Ministrstva za pravosodje denimo izrecno izpostavljeno, jasno je, da Slovenija ne more kot država prevzemati odgovornosti za škodo, ki je bila povzročena posameznikom in družbi zaradi agresije tuje države. Tukaj ne gre samo za politično stališče, ampak gre tudi za stališče, ki je izkazano v zelo jasni praksi sodišč in tudi v ustavni presoji našega Ustavnega sodišča, izhaja pa tudi iz sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Violeta Tomić ima besedo za zahtevo za dopolnitev odgovora.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Spoštovani!

Z odgovorom nikakor ne morem biti zadovoljna, kajti moja vprašanja so bila postavljena zelo konkretno, odgovori pa sploh ne. Če sem vas prav razumela, smo z vstopom v Evropsko unijo leta 2004 odpisali Nemčiji dolg. Ta vaš odgovor je zelo pomenljiv, glede na to, da delovni ljudje v Sloveniji in celotni Evropski uniji zaradi varčevalnih ukrepov oziroma zategovanja pasu živijo vedno slabše, pri opravičevanju teh protisocialnih in protičloveških ukrepov pa se sklicujejo ali bolje rečeno sklicujete na dolg. Pri dolžniškem vprašanju je ravno Nemčija oziroma nemška vlada tista, ki najbolj ostro in goreče vztraja pri poplačilu vseh obveznosti do zadnjega testa. Kako je možno, da se tako zdajšnja, kot tudi prejšnje vlade klanjajo Angeli Merkel, ki zahteva neživiljenjsko zategovanje pasov, brez da bi se kdorkoli vprašal, kdaj bo Nemčija poplača svoj dolg do Slovenije?

Moje vprašanje je konkretno:

Kdaj bo Vlada odprla problematiko vračila vojne škode na bilateralni ravni?

Kdaj bo sprožila vse postopke, ki so ji na voljo?

Kdaj bo vlada sprejela zakon o poplačilu materialne vojne škode oškodovancem drug svetovne vojne?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Res upam, da nisem bil tudi sicer narobe razumljen. Namreč, naše prizadevanje za dobro sodelovanje, za strpnost, za medsebojne odnose v Evropski uniji nikakor ne pomeni, da se komurkoli klanjamo. Slovenija se ne klanja, se ne sme klanjati in se ne bo klanjala nobeni državi, tudi Nemčiji ne. To moram povedati povsem jasno. Tu ne gre za odgovor, ki bi vodil v kakršnikoli takšni smeri. Gre enostavno za to, da moramo razumeti, da so te zadeve bile reševane v preteklosti, rešene do neke mere, v marsičem neustrezno. In tega se zavedamo. To hranimo v spominu. Mi tega dolga, naj povem zelo jasno, nismo odpisali. Seveda ga nismo odpisali, kako bi lahko kaj takšnega odpisali. Dejstvo pa je, da morajo za kaj takšnega, da lahko ta dolg učinkovito uveljavimo in ob tem ostanemo v neki konstruktivni vlogi članice Evropske unije, imeti za to nek ugoden trenutek, za to ugodne okoliščine in sredstva. In ko bo to nastopilo – in seveda situacijo spremljamo, proučujemo – bomo tudi tako ravnali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Violeta Tomić ima besedo za postopkovni predlog, da se glede tega vprašanja opravi splošna razprava.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Očitno s strani Slovenije še ni bil sprožen noben postopek zahteve po povrnitvi vojne škode, zato predlagam, da o odgovoru predsednika Vlade opravimo razpravo na naslednji seji.

Seveda v upanju, da bo do takrat Slovenija oziroma Vlada Republike Slovenije zavzela manj servilno oziroma hlapčevsko stališče do Evropske unije in predvsem vladajočih konservativnih elit, na čelu z Angelo Merkel, in v upanju na to, da bo končno ugotovila, da je treba za povzročeno vojno škodo tudi odgovarjati, ne glede na to ali pa ravno zato, če si Nemčija, ki zahteva od vseh drugih spoštovanje nekih pravil, ki jih sama ne spoštuje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 31. marca 2015, v okviru glasovanja.

Kot tretji bo predsedniku Vlade zastavil vprašanje mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade. Naj vam uvodoma najprej čestitam za vašo držo v primeru afere gospoda Vebra, da ste se postavili na stran pravne države in transparentnosti.

Moje tokratno vprašanje pa gre prestrukturiranju slovenskih podjetij, saj je prav prestrukturiranje slovenskih podjetij eno izmed ključnih in temeljnih točk, ali bo slovensko gospodarstvo dokončno splavalo in ali bo Slovenija ponovno zadihala s polnimi pljuči. Če se boste spominjali preteklih razprav, ki smo jih v zvezi z bančnim sistemom v tej dvorani že kar precej imeli, potem lahko ugotovite, da je bilo v času debelih krav ogromno denarja. Banke so imele na razpolago številne vire, s katerimi so dostopale do ogromne količine denarja, ki so ga tako posredovale domačim podjetjem. Relativna lahkotnost dostopanja do denarja na mednarodnih trgih je pomenila, da so celo bankirji klicali slovenske menedžerje in jim ponujali poceni denar za tako imenovane menedžerske odkupe. O tem so prostodušno in popolnoma odrto govorili tudi menedžerji. Pred desetimi leti so tako zlasti banke v državni lasti ponujale slovenskim podjetjem ugodne kredite, ki so bili dani pod obljubo, čeprav so bili kratkoročni, pod obljubo, da se bodo preoblikovali v dolgoročne. Leta 2008 je prišlo do zloma nepremičninskega trga v Ameriki, kar je povzročilo finančno in ekonomsko krizo. To pa je tudi od slovenskih državnih bank terjalo, da so ogromne količine denarja, ki so si ga izposodile na mednarodnih trgih, začele pospešeno vračati. Da so pa ta denar lahko vračale, so seveda terjale denar od tistih, katerim so ga posodile. To pa so slovenske podjetja. Od tiste obljube, da se bodo kratkoročni krediti kmalu preoblikovali v dolgoročne, ni bilo nič. Posledica tega pa je bila, da so začela podjetja podati kot domine, eno za drugim, ker enostavno niso imela dovolj denarja, da bi ga učinkovito in hitro vračala naprej.

Danes imamo tako številna visoko zadolžena podjetja. Zadolženost pa ostaja visoka predvsem zaradi pomanjkanja lastniškega kapitala. Zadolženost je eden od temeljnih problemov, s tem se ukvarjamo vsi. Ne gre zgolj za tista podjetja, ki so bolj ciklično občutljiva, ampak se to širi v vse ostale panoge. Sprašujem vas, spoštovan predsednik Vlade: Kakšni bodo ukrepi vaše vlade, da boste pomagali pri razdolževanju slovenskih podjetij in s tem tudi pri prestrukturiranju podjetij?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade, dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani poslanec Tonin, hvala za vaše vprašanje.

Ugodna okoliščine pri tem, ko odgovarjam na to vprašanje, je ta, da Slovenija sedaj le počasi, vztrajno gospodarsko okreva, se pravi, lahko odgovarjam na to relativno zahtevno vprašanje v luči nekega novega nastajajočega optimizma, ki je krhek, kajti vemo, da ne smemo

storiti kakšnih kardinalnih napak, da bomo ta proces s strani politike uspešno spodbujali in olajševali, da bo šlo tako naprej z gospodarsko rastjo, s povečanjem zaposlovanja, kar je sedanji trend, da ne naštevam še vseh ostalih ugodnih trendov, ki nam lahko dajejo vsaj nekaj resničnega optimizma. Seveda vlada želi pospešiti proces učinkovitega prestrukturiranja gospodarstva. Strinjamo se, da je to izjemnega pomena. Opažamo ne le to, kaj je bilo v preteklosti, vse te slabe, pretekle bančne in druge prakse, ampak tudi v tem, da so banke pretirano zadržane do tega procesa in ga absolutno premalo spodbujajo.

Ministrstvo za finance že pripravlja prenovu Zakona o ukrepih za krepitev stabilnosti bank, da se Družba za upravljanje terjatev bank, torej DUTB aktivneje vključi v prestrukturiranje podjetij. Z zakonom bodo uvedeni dodatni instrumenti za pospešeno razdolževanje in poslovno prestrukturiranje podjetij. DUTB bo z novelo krepil vlogo organizatorja bank, upnikov in lastnikov pri prestrukturiranju podjetij. Poleg teh zakonodajnih ukrepov, ki bodo kmalu tudi prišli do Državnega zbora, kjer jih boste proučili in upam, da v tej smeri sprejeli, bi dejal, da smo tudi s spremembo v sami strukturi uprave DUTB, kjer smo med štirimi neizvršnimi direktorji zamenjali tri, gledali ravno na to, da smo te tri nove člane izbirali takšne, ki imajo izkušnje prav s prestrukturiranjem tudi podjetij in smo temu tudi namenili na ta način neko posebno pozornost, ki smo jo večkrat že javno artikulirali. Zavedamo se namreč, da je predvsem DUTB v preteklosti se preveč ukvarjala, če odmislim nekatere druge pomanjkljivosti, s prodajami, premalo pa s tem, da bi podjetja z nekimi razvojnimi modeli, z neko perspektivo, kjer je treba tudi zavarovati ta socialni vidik, delovna mesta ali ga celo spodbuditi, premalo so se torej ukvarjali v DUTB s prestrukturiranjem.

Na področju insolventne zakonodaje ne predvidevamo posegov v sistemu, okrepili pa bomo učinkovitost sodišč pri izvajanju te zakonodaje. Temu je namenjena tudi delovna skupina, ki rešuje operativna vprašanja za učinkovito izvajanje zakona, pri čemer prenovljena insolventna zakonodaja z novimi instrumenti, kot sta prostovoljno prestrukturiranje in poenostavljena prisilna poravnava, že daje dobre rezultate. Vlada je januarja tudi ustanovila medresorsko delovno skupino za prestrukturiranje in razdolževanje podjetij, ki spremlja napredek pri prestrukturiranju in predlaga nove sistemske ukrepe. Delamo tudi na tem, da bi podjetjem z dolgoročno možnostjo preživetja, ki pa imajo davčni dolg, ki je nastal zaradi okoliščin gospodarske krize, s posebnimi ukrepi pomagali, da jih davčni dolg ne bi pahnil v insolventnost. Tukaj proučujemo marsikaj in sprejemo različne, kako bi rekel, pripravljamo konkretne kot tudi sistemske ukrepe. S procesi prestrukturiranja uspešno znižujemo tudi obseg slabih kreditov v bankah in s tem povečujemo stabilnost bančnega sistema, zato še posebej

Vlada venomer javno ponavlja, kajti njene pristojnosti so tukaj omejene, da je treba v bankah, ki so bile deležne državne pomoči z davkoplačevalskim denarjem, absolutno pospešiti te procese prestrukturiranja podjetij, torej odpraviti ta tako imenovani kreditni krč in aktivno sodelovati pri vsem tem, za kar se je treba tudi po vašem mnenju zavzemati. Seveda za vse to je pomembno tudi stimulatивно ugodno splošno gospodarsko okolje in na tem področju pripravljamo strategijo internacionalizacije slovenskega gospodarstva in delamo vse, da bi obrnili negativne trende tam, kjer še niso obrnjeni, v pozitivne, skratka, da bi na nek način odpravili tudi tiste strukture slabosti v našem gospodarstvu, v javni upravi in povsod, ki negativno vplivajo na možnosti prestrukturiranja gospodarstva.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Matej Tonin ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Prestrukturiranje podjetij je ključno. Od tega je odvisno, ali bo podjetje še naprej životarilo ali pa bo dokončno zaživelo. Od tega je odvisno, ali bo zadeva propadla ali pa bomo ustvarili neke nove temelje, od katerega bo podjetje lahko živelo, plačevalo tudi davke državi in od česar se bo celotno kolesje vrtelo.

V vašem odgovoru ste napovedali, da sicer načrtujete določene popravke Zakona o ukrepih za stabilnost bank, da pa ne načrtujete nobenih konkretnih popravkov insolventne zakonodaje, ki je bila sprejeta decembra leta 2013 in na nek način predstavlja pravno podlago za sistemsko razdolžitve velikih in srednje velikih podjetij, torej podjetij, ki imajo zaposlenih več kot 50 ljudi. Ta sistemsko razdolžitve je bila urejena v obliki preventivnega prestrukturiranja. Preventivno prestrukturiranje je namenjeno podjetjem, ki sicer še niso v postopkih insolventnosti, vendar je verjetno, da bodo zašla v stanje insolventnosti v obdobju enega leta. Ta zakon, ki je bil sprejet, še niti ne vemo, kakšni so konkretni učinki od uveljavitve, zato mislim, da lahko od vlade upravičeno pričakujemo, da bi predstavila konkretne številke začetih in dokončanih postopkov preventivnega prestrukturiranja. Kar se mi pa zdi še bolj ključno, pa je to, da smo že v fazi sprejemanja te zakonodaje v Novi Sloveniji opozarjali, da gre za zakon, ki ne daje pravne podlage za razdolževanje mikro in malim podjetjem. In prav teh mikro in malih podjetij je največ. Zato je moje dopolnilno vprašanje:

Kaj bo vaša vlada naredila, da bo pomagala prav tem mikropodjetjem, da bi se lahko učinkovito razdolžila, prestrukturirala in tudi končno zaživela, ker od tega je odvisna tudi usoda Slovenije?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade dr. Miro Cerar bo dopolnil svoj odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Naj najprej ponovim, da insolventna zakonodaja po naši oceni ni potrebna ta hip nekih sprememb, ker se je začela dobro uveljavljati v praksi. Vidni so prvi rezultati že sprejetih dopolnitev in sprememb. Gre dejansko za to, da zdaj to spremljamo, tudi številke bomo seveda predstavili, se strinjam, da so lahko zelo koristne, in okrepili bomo, kot sem rekel, učinkovitost sodišč pri njenem izvajanju. Zato imamo tudi posebno delovno skupino. In tu vlagamo napore, da zadevo intenzivno spremljamo, analiziramo, in če bi se pokazalo, da je kje sprememba zakonodaje še dodatno potrebna, bomo to predlagali Državnemu zboru. Prej nisem omenil, da Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo pripravlja tudi novelo Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah. To pa zato, da se uveljavijo evropski principi prestrukturiranja in reševanja podjetij z minimalno udeležbo proračunskih sredstev in z uporabo garancijske sheme za znižanje tveganj bank ter izboljšanje likvidnosti gospodarstva. Mislim, da se tu skriva že tudi del odgovora glede mikro in malih podjetij, kajti želel bi poudariti, da vlada nikakor ne želi pozabiti na to vrsto podjetij. To je tudi naše posebno slovensko bogastvo in zato bomo v teh okvirih, ki sem jih omenil, absolutno pozorni tudi na to, da stimuliramo in pomagamo pri osvobajanju kreditnega krča in z drugimi metodami, da bodo tudi preživela in lahko prosperirala takšna podjetja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Matej Tonin ima besedo za postopkovni predlog, da se glede vprašanja opravi splošna razprava.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Odgovori predsednika Vlade in tudi moja vprašanja, mislim, da so jasno pokazala, da ta tema terja dodatno razpravo v parlamentu, da bi bila zato taka razprava koristna. Mi smo se doslej ogromno ukvarjali z velikimi mastodonti, bankami in drugimi velikimi podjetji, s katerimi smo se praktično vsi ukvarjali, od opozicije do vlade, kaj konkretno bo država storila za to, da ne propadejo. Ob vsem tem delu za velike, če smem tako reči, se je pa vse prevečkrat pozabljalo na ta majhna družinska podjetja, ki pa jih je v Sloveniji velika večina in zaradi katerih Slovenija ostane ali pade. Poleg vladnih ukrepov, o katerih je govoril predsednik Vlade, pa mislim, da so pri tem prestrukturiranju in spremembi določene klime v gospodarstvu pomembni tudi drugi deležniki. In enega bom izpostavil. To je Banka Slovenije, ki lahko igra pomembno in aktivno vlogo pri prestrukturiranju podjetij. Če berete dnevno časopisje, potem lahko ugotovite, da se na primer Banka Slovenije pri prestrukturiranju nekaterih podjetij zelo intenzivno vključuje. Zadnji članek je razkril, da v primeru prestrukturiranja dolgov DZS gospoda Petana so se nekateri uslužbenci

Banke Slovenije aktivno angažirali pri prestrukturiranju, medtem ko pa pri drugih podjetjih – ravno prejšnji teden me je klical nek podjetnik s celjskega, zelo uspešnega, zagotovo ga vsi poznate, in je rekel, da je sklenil dogovor s petimi bankami, ki so ga že celo podpisale, da se bodo dogovorile, kako bi to podjetje prestrukturirali, pa se je čez pet dni neka konkretna banka premislila in spremenila svojo odločitev. In to je, recimo, prav konkretna stvar, kjer se jasno pokaže, da če je neka stvar dogovorjena, potem jo z vidika dobre prakse ni možno ali pa ne bi smelo biti možno kar naprej od danes na jutri spreminjati. In to je en razlog, zaradi katerega mislim, da bi morali to razpravo opraviti v parlamentu. Drugi razlog je pa, kot sem že dejal, da premalo pozornosti posvečamo malim in mikropodjetjem. Prepričan sem, da bi lahko tudi poslanska razprava dodala kakšen kamenček v mozaiku k temu, da bi slovensko gospodarstvo lahko lažje in boljše zadihalo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 31. marca 2015, v okviru glasovanja.

Kot četrty bo predsednika Vlade spraševal gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem! Spoštovani gospod predsednik! V preteklem mesecu je bilo ob sprejemanju rebalansa proračuna za leto 2015 in novele Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2014 in 2015 po določenih napetostih in zapletih le nekako doseženo soglasje za izvedbo usklajevanja pokojnin v mesecu januarju 2016, ob pogoju 2,5-odstotne rasti BDP v letu 2014. Dogovorjeno je bilo tudi, da bodo sredstva za to zagotovljena v proračunu za leto 2016. Ker je Desus partner, ki verjamemo in zaupamo v spoštovanje dogovorjenega, smo ravno zaradi tega doseženega kompromisa o preložitvi uskladitve pokojnin rebalans tudi podpri. Tako da se v letošnjem letu ohranja proračunski primanjkljaj pod 3 %. Nekaj dni kasneje, natančno 26. Februarja, ob seji Sveta Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in njihovem pozitivnem sklepu za izredno usklajevanje pokojnin ste, gospod predsednik, sicer zelo jasno spomnili na pred nekaj dnevi doseženi koalicijski kompromis in dali jasno zavezo o ponovnem usklajevanju pokojnin v začetku prihodnjega leta. Ne glede na doseženi kompromis tik preden smo v Državnem zboru glasovali o rebalansu samem in ne glede na nekaj vaših konkretnih izjav kasneje v zvezi s tem, pa so nas poslance Desus malce kasneje, ko so tekla pogajanja z ministrom za finance v zvezi s fiskalnim pravilom, nekoliko presenetile, pravzaprav bi že rekel osupnile izjave v naši poslanski skupini, saj ni potrdil dogovora sklenjenega med vami, gospod predsednik, in tudi nami, ki smo na teh pogovorih sodelovali. Glede na to, da se že pripravlja okvir proračuna za naslednje leto, je absolutno primerno in

pričakovano, da od vsega začetka vsi igramo pošteno igro, da ne bi prišlo do neprijetnih situacij ob sklepnem dejanju, ko bo Državni zbor sprejemal proračun za naslednje leto.

Zato vas še enkrat sprašujem in vas prosim, da daste konkretno izjavo v zvezi s tem, kar ste že v prihodnosti izjavili v zvezi z usklajevanjem pokojnin. Naše upokojenke in upokojenki, se pravi slovenski – ne Desusovi, pričakujemo jasen in konkreten odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, poslanec Jurša.

Naj takoj povem, da se bom tako kot se do sedaj svojih političnih zavez, ki jih pač javno izpostavim, držal in se jih tudi držim. Res je, da smo, kot veste, v zahtevni situaciji, kjer se venomer prepletajo med seboj želje te koalicije, kajti mislim, da tu razmišljamo vsi trije koalicijski partnerji na podoben način, da bi ljudem čim prej prinesli nekaj več pri plačah, nekaj več pri standardu, da bi jim omogočili na splošno lažje sobivanje v tej družbi, torej višji standard. Še posebej pa to velja za našo usmeritev do tistih najbolj ranljivih družbenih skupin, med njimi tudi upokojenecv. Seveda se hkrati vsi zavedamo, in na to je verjetno želel opozoriti minister za finance, da vse to lahko počnemo v nekem vzdržnem javnofinančnem okviru, kar je seveda tudi, prepričan sem, vaše vedenje in vedenje, ki ga imamo vsi v vladi in na sploh v našem prostoru. Toda kadar se sprejme takšna zaveza, kot sem jo izrazil po našem tudi skupnem dogovoru tik pred sprejetjem rebalansa za leto 2015, ta zaveza drži in mora držati. Tu bo vlada naredila vse napore, da to zavezo izpolnimo. Zavedam se, da se pokojnine že nekaj časa ne usklajujejo in da ta kriza na splošno prizadene na ta način še posebej določene skupine upokojenecv. Seveda pa bi želel povedati, ob tem ko sem prej dejal, da so gospodarski kazalci ta hip dobri, da smo očitno po še neuradnih podatkih celo dosegli oziroma presegle 2,5-odstotno rast, kar je pogoj za takšno usklajevanje pokojnin v prihodnosti, da računam in apeliram na vse dejavnike v politiki in tudi v koaliciji, da ob tem ubiramo tiste poti, da hkrati zagotovimo tudi ustrezno javnofinančno vzdržnost in da si prizadevamo tudi za tiste projekte, ki bodo pripeljali do potrebnih strukturnih reform, do ustrezne javnofinančne konsolidacije.

Da ne bo dvoma, naj v tem trenutku citiram tisto, kar sem pravzaprav skupaj s koalicijskima partnerjema, torej s predstavnikoma obeh strank izjavil tudi za Televizijo Slovenija in kar je vaš predsednik stranke tako simpatično komentiral, da sedaj, ko sem temu rekel, pa bo temu zaupal. Rekel sem, da nas zavezuje koalicijska pogodba in da je v primeru te višje gospodarske rasti, ki sem jo omenil, treba potem pristopiti k usklajevanju pokojnin, ampak ker to v letu 2015

ni mogoče, bomo to poskušali storiti v letu 2016. In to je sedaj naš dogovor. Ta dogovor ste povzeli tudi v vprašanju, ko ste rekli, da smo dosegli soglasje za izvedbo uskladitve pokojnin v začetku leta, torej v januarju 2016, ob pogoju 2,5-odstotne rasti BDP v letu 2014. Zato si moramo sedaj vsi skupaj prizadevati, da ta dogovor uresničimo. To bi bil moj današnji odziv na vaše vprašanje.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Franc Jurša ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Vseeno moram priznati, da sem nekako zadovoljen, a ne v celoti, z odgovorom. Bi pa seveda, gospod predsednik, še dodatno naslovil na vas eno čisto enostavno, preprosto vprašanje. Jaz mislim, da se vi zavedate, da usklajevanje pokojnin ni dvig pokojnin, ampak da je usklajevanje pokojnin dejansko usklajevanje z rastjo plač in z rastjo življenjskih stroškov. Mislim, da mi niti ni treba odgovarjati, ker sem prepričan, da to razumete.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Bolj iz vljudnosti.

Seveda, gospod Jurša, to razumem, tako kot razumem tudi to, da cilj te vlade niso neke gole številke, neke bi rekel predstavitev gospodarske rasti, zvišanje bonitetnih ocen, padec obresti. Cilj te vlade je to, da omogočimo slovenskemu človeku človeka spodobno življenje. Mislim na skupni cilj. Govorim, sem prepričan, v imenu vseh tukaj prisotnih. Vsak ima svojo vizijo, kako do tega priti. Ta vlada ima svojo vizijo, kako do tega priti. Je pa res, da zaradi zamujenih priložnosti v preteklosti sedaj mora tudi ta vlada sprejemati in se soočati z nekaterimi zahtevnimi izzivi tako na področju javnih financ kot tudi na področju sociale. To je zelo težka naloga in zato želim poudariti, da pot do tega cilja, ki ga skupaj zasledujemo, ni lahka, ampak jaz mislim, da smo mu vsi zavezani. Zagotovo pa sem mu zavezan jaz in seveda razumem, kaj ste povedali.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Predsedniku Vlade se zahvaljujem za podane odgovore. Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev.

Ministra za finance dr. Dušana Mramorja bo spraševal mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani minister za finance dr. Dušan Mramor! V nadaljevanju vam zastavljam vprašanje v zvezi s privatizacijskimi postopki družbe Telekom, d. d. Znano je dejstvo, da je Državni zbor Republike Slovenije junija 2013 sprejel sklep o odprodaji kapitalne naložbe v lasti Republike Slovenije. Od nezavezujočih

ponudb za prodajo te družbe je minilo več kot devet mesecev. V medijih lahko zasledujemo informacije, da se postopki in pa roki za oddajo zavezujočih ponudb odmikajo. Zanima me in zastavljam vam vprašanje kot resornemu ministru:

Kje so razlogi, zakaj se rok za zavezujočo ponudbo odmika in pa predvsem tudi kje so razlogi in kdaj naj bi ta rok za oddajo zavezujočih ponudb za nakup deleža Republike Slovenije v družbi Telekom, d. d., tudi postal zavezujoč, kdaj lahko to pričakujemo?

Osebnega mnenja sem, da vsi ti postopki, ki se dogajajo v zadnjem obdobju, in da s časom na nek način pridobivajo kupci, država pa z odmikanjem ponudb, ki jih naj bi dobila, predvsem zavezujočih, izgublja na ceni. Vemo tudi, da zadnji kvartal družba Telekom ni naredila v tistih planih, kot ga bi, in s tem posledično verjetno ko se odlaša s tem rokom za oddajo zavezujočih ponudb, se bodo verjetno morali tudi vsi postopki nekako ponoviti – od pregleda poslovnih rezultatov, do pregleda vseh tožb in pa odprtih postavk, ki jih lahko zasledimo na sodišču.

Vljudno naprošam, če mi lahko odgovorite na vprašanje.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani poslanec mag. Marko Pogačnik, hvala za vprašanje.

Postopek prodaje naložb države v družbi Telekom Slovenije poteka na podlagi, kot ste že dejali, sklepa Državnega zbora z dne 21. 6. 2013, s katerim je bilo dano soglasje k odtujitvi naložb v Telekomu Republike Slovenije, Kad, Sod, Modre zavarovalnice, DSU in PDP. In potem je bilo dano pooblastilo Sodu, zdaj SDH za izvajanje teh postopkov. SDH te postopke vodi samostojno in neodvisno. Vlada nima neposrednih informacij glede samih postopkov, zato vam v nadaljevanju posredujem odgovor, ki nam ga je posredoval SDH. Zaradi odločitev, sprejetih v letu 2014, je prišlo do določenega časovnega zamika, kar pomeni, da je bilo v skladu s primerljivo mednarodno prakso investitorjem treba zagotoviti posodobljene informacije o družbi, ki so odražale poslovanje in izvedene aktivnosti družbe v vmesnem obdobju. Izvesti je bilo treba dopolnitev poročil o skrbnih pregledih družbe ter dopolniti podatkovno sobo. Vse navedeno je bilo treba zagotoviti pred uradnim začetkom nadaljevanja prodajnega procesa – kot veste, je bil zaustavljen. Aktivnosti so sovpadale tudi z zaključkom leta 2014, zato so investitorji pričakovali, da se vsa poročila nanašajo tudi na stanje konec leta 2014 in ne le na stanje konec tretjega kvartala 2014, kot je bilo prej predvideno, kar je bilo mogoče zagotoviti šele v februarju 2015. Glede na obsežnost dokumentacije so investitorji zahtevali, da imajo na voljo dovolj časa za pregled vseh zbranih podatkov, ki je potreben za

ustrezno razumevanje stanja v družbi in oceno možnosti njenega bodočega razvoja. V tem obdobju je že potekalo tudi intenzivno usklajevanje prodajne dokumentacije s ponudniki z namenom zagotoviti čim boljše končne ponujene pogoje prodaje za delničarje in družbo Telekom, d. d. Mi smo po tem odgovoru še enkrat zaprosili za bolj natančne podatke o tem postopku, kje zdaj je in kdaj se pričakuje. Odgovorili so nam naslednje. V zvezi z vašim pozivom vam sporočamo, da smo osnutek odgovora na zastavljeno poslansko vprašanje uskladili tudi s svetovalno družbo, to je finančni svetovalec, ker gre za občutljive informacije, katerih razkritje bi lahko škodilo uspešnemu zaključku prodajnega postopka. V posredovanem osnutku odgovora – to je tisti, ki sem ga prej navedel – na zastavljeno poslansko vprašanje so vključili glavne razloge, ki pojasnjujejo časovnico prodajnega postopka. So pa poudarili, da ne glede na to pa zagotavljajo, da je bil zadnji krajši zamik roka za oddajo zavezujočih ponudb izključno posledica zagotavljanja večje konkurenčnosti prodajnemu postopku.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Marko Pogačnik ima besedo za zahtevo za dopolnitev odgovora.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Jaz se vam zahvaljujem, spoštovani minister, za ta del odgovora, čeprav pa v tem vašem odgovoru pogrešam tisti vsaj okvirni rok, da bi bilo navedeno, ali bo to še do začetka letošnjega poletja ali se bo ta zadeva podaljšala. To pomeni, zanima me, kdaj naj bi bil ta rok za oddajo zavezujočih ponudb. Jaz osebno menim, da verjetno ta postopek, razkritje te informacije naj ne bi smelo imeti prevelikega vpliva na zmanjšanje prodajne cene ali da bi se celo kakšen prodajni postopek ogrozil. Prepričan sem, da gre tukaj za eno transparentno informacijo, ki bi jo morala dati dana ponudba. Vemo, da se prodajni postopki tukaj ne obnavljajo, ampak da gre verjetno tukaj za rok za oddajo zavezujočih ponudb tistih, ki so v samem prodajnem postopku že izkazali nek interes. Nedvomno pa se tudi vsem skupaj potem zastavlja vprašanje, ali to odlaganje ponudbe za oddajo zavezujočih ponudb nima tudi posledice neusklajenosti v okviru same vlade glede imenovanja nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. Vsi vemo, da bo imel verjetno novi nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga pomembno besedo tukaj. Zanima me:

Ali obstajajo razlogi, da se politika vlade Mira Cerarja ne more poenotiti glede imenovanja nadzornikov v SDH ali ima to kakšno povezavo? Ne nazadnje pa me tudi zanima:

Ali ste kot finančni minister bili seznanjeni z analizo, ki jo je naročil minister za obrambo obrambni obveščevalni službi v zvezi s

pozitivnimi in negativnimi ... / znak za konec razprave/... privatizacije družbe Telekom?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Kot sem rekel, ne bi želel posegati v ta postopek, ker za to nimam niti pristojnosti, ampak po mojih informacijah naj bi bilo to v kratkem, pred poletjem. Toliko so moje informacije.

Glede nadzornikov SDH, kot je bilo sporočeno javnosti in kot verjetno veste, je bil postopek s strani ministrstva za finance končan, predlog poslan na vlado. Na vladi je prišlo do različnih mnenj glede kakovosti kandidatov, ki so bili predlagani s strani ministrstva za finance, in na koncu je prevladalo mnenje, da je spornost vsaj dveh kandidatov razlog, da se zavrne celotna lista in da se postopek ponovi. To s privatizacijo Telekomu in drugih 15 podjetij, zdaj je preostalih 12, ki so na spisku, nima nobene zveze.

O tej analizi pa nisem bil obveščen.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vprašanje bo naslednji zastavil gospod Luka Mešec, in sicer gospodu ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister!

Moje vprašanje se bo dotikalo privatizacije. Ena izmed glavnih predvolilnih obljub takratne stranke Mira Cerarja je bila transparentna, premišljena, strateško usmerjena, pametna privatizacija. Politike, ki jih je ta vlada, ki jo vodi Stranka modernega centra, izvajala v zadnjih mesecih, pa ne bi mogle biti dlje od teh obljub. Prodan je bil Aerodrom, zdaj tečejo prodajni postopki za Novo Kreditno banko Maribor, vlada pa še kar odlaša s strategijo in predvsem s klasifikacijo državnih naložb. Ob tem se sliši, da vlada niti ne namerava vključiti preostalih 12 s tistega zloglasnega spiska 15 podjetij v to strategijo. Se pravi, da recimo za Telekom sploh ne bo presoje, ali gre za strateško podjetje ali ne. In zato me najprej tukaj zanima:

Zakaj si Vlada ne upa dati teh preostalih dvanajst podjetij s spiska petnajstih v to strategijo?

Zakaj, če pa je recimo premier dr. Miro Cerar 12. januarja na javni televiziji sam rekel, citiram: "Dejstvo je, da je bilo teh 15 podjetij dano na spisek dokaj nestrategično, bi rekel nesistematično, brez neke čvrste logike." Konec citata. Zakaj jih potemtakem ne daste v strategijo in klasifikacijo?

Poleg tega me pa zanimajo še mnenja o dveh privatizacijah, ki se zdaj bližata koncu. Prvič, glede prodaje Nove Kreditne banke Maribor. To je banka, v katero je država v zadnjih dveh letih

vložila več kot milijardo evrov. Banka, ki izkazuje, če se ne motim, 624 milijonov knjigovodske vrednosti. V petek smo pa brali v dnevnem časopisju, da se je zdaj sklenila prodaja ameriškemu skladu Apollo, ki naj bi jo kupil za pičlih 200 milijonov evrov. Se pravi: Kako lahko prodate banko, v katero je država vložila več kot milijardo evrov za 200 milijonov evrov?

In drugič. Glede na to, da zagovarjate strateško privatizacijo, me zanima:

Kako lahko prodate drugo največjo slovensko banko skladu, za katerega je znano, da gre za sklad špekulativnega kapitala?

Se pravi, najverjetnejši scenarij bo, da bo ta sklad banko izčrpal, ker jo je bistveno pod ceno kupil in jo bo enostavno potem prodal naprej.

Kako lahko tako privatizacijo zagovarjate kot strateško?

Pa še čisto na kratko glede Cinkarne Celje. Cinkarna Celje ima dva problema. Prvič. Problem je sanacija zemljišč okrog cinkarne. Ne vem, kako lahko garantirate, da jih bo novi privatni lastnik saniral. In drugič. Vprašanje delovnih mest. Gre namreč za zelo heterogeno podjetje. Imamo dele, ki proizvajajo veliko dodane vrednosti, pa imamo dele, v katerih je zaposlenih 400 delavcev, ki proizvajajo malo manj dodane vrednosti in me zanima:

Kako boste zagotovili, da se ne bo ponovil že tolikokrat viden scenarij, da bo novi lastnik enostavno tistih 400 delavcev, ki so zaposleni v manj profitabilnih oddelkih, enostavno odpustil, država pa bo ostala ... ? / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Minister dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani poslanec Luka Mesec, v zvezi z vašimi vprašanji najprej nekaj odgovorov glede Telekomoma pa NKBM. Glede te preveritve utemeljenosti prodaje Telekomoma, NKBM in drugih podjetij za prodajo s tega spiska je še preostalih dvanajst, je z vidika kriterijev, ki jih določa predlog strategije upravljanja kapitalskih naložb države, treba poudariti, da je Državni zbor odločitev prodaje teh družb že sprejel 21. 6. 2013, in sicer na podlagi utemeljitev, ki jih je pripravila tedanja vlada. Prodaja dvanajstih družb s seznama petnajstih še ni končana, zato so vse te družbe formalno še vedno v lastništvu države in zato sestavni del strategije. Seveda pa so vse te družbe jasno označene s pojasnilom, da je Državni zbor odločitev o njihovi prodaji že sprejel, zato da bodo tudi po sprejetju strategije ostale portfeljske in se bodo postopki prodaje nadaljevali. Razloge za to je Vlada že večkrat pojasnila ob obravnavi vaših zahtev za preklic sklepa Državnega zbora o prodaji petnajst državnih družb. Mi smo zelo poglobljeno analizo naredili, kakšni so plusi, minusi spremembe tega sklepa sredi postopkov prodaje. Ugotovili smo,

da so minusi daleč večji kot plusi. Negativne posledice, ki bi sledile preklicu tega sklepa, bi pomembno vplivale poleg ostalega, poleg stroškov in tožb, še na verodostojnost Republike Slovenije na mednarodnih finančnih trgih, s tem pa seveda na pogoje poslovanja slovenskega gospodarstva, ki s temi izboljšavami pogojev na finančnih trgih v tujini ima sedaj popolnoma drugačen položaj in je bistveno bolj konkurenčno, pa tudi država s temi trideset milijardami dolga, kot ga ima, se lahko zadolžuje po čisto drugačnih obrestnih merah, kot če bi to verodostojnost izgubila.

V primeru NKBM pa je treba opozoriti tudi na dejstvo, da je bila banka lahko dokapitalizirana na podlagi jasnih in nedvoumih zavez Evropski komisiji z vidika državnih pomoči, in sicer da bo Slovenija banko prodala najkasneje do 31. 12. 2016. Opozoriti velja tudi, da so bila na seznamu petnajstih podjetij za prodajo le tri v neposrednem lastništvu Republike Slovenije. Skupna točka vseh teh podjetij pa je, da je država konec leta 2012 in v začetku leta 2013 na podlagi odločbe ATPV izgubila glasovalno pravico. V primeru Telekomoma Slovenije to konkretno še danes pomeni, da država Republika Slovenija, SDH in Kad kljub 72,38-odstotnemu lastništvu nima glasovalnih pravic oziroma pravice upravljanja s Telekomom Slovenije, zato z njim dejansko upravljajo manjšinski lastniki. Glede cene, o kateri se razpravlja, jaz ne poznam cene, po kateri bo kupoprodajna pogodba sklenjena. Vendar manipuliranje s tem, da smo vložili eno milijardo in da bomo dobili za banko 200 milijonov, je dejansko samo manipulacija, ker eno milijardo smo vložili zato, da smo pokrili ogromno luknjo, ki je bila v tej banki, in s tem samo nadomestili sredstva, ki jih ni bilo, da bi lahko ohranili vrednost depozitov, ki so bili v tej banki, in da bi vlagatelji v banke ne izgubili svojega premoženja in svojih vlog. Seveda se pa banka prodaja po primerljivih pogojih, kot se prodajajo v tujini. Edini pravi kriterij, ali je cena ustrezna ali ne, je kriterij, po koliko se takšne banke prodajajo v tujini. In to se običajno navede v odstotku knjigovodske vrednosti ali kakršnemukoli drugem odstotku oziroma multiplikatorju. In to bo edini kriterij, vse ostalo je pa zavajanje.

Glede ostalih podjetij, ki so v prodaji izmed teh 12 še, lahko samo rečem, kot sem že prej dejal, da država, se pravi, Republika Slovenija nima neposrednega nadzora nad tem, ker smo postavili sistem v skladu s temi smernicami OECD, da imamo dve neodvisni instituciji, to sta DUTB in SDH, predvsem SDH upravlja z državnimi kapitalskimi naložbami in oni sprejemajo odločitve neodvisno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zahtevate dopolnitev? Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala lepa za besedo.

Z odgovorom seveda nisem zadovoljen. Če dovolite, bi najprej navedel tri ugovore.

Prvič. Pravite, da je bila odločitev o prodaji teh 12 družb že sprejeta. Drži, ampak brez kakršnihkoli parametrov, ne kako bomo prodali, ne kdaj, ne na kakšen način. Zato me zanima:

Zakaj je privatizacija teh podjetij nujna zdaj, če take zaveze nismo nikoli nikjer dali?

Drugič. Glede NKBM ste sami povedali, da je zaveza, da se jo proda do konca leta 2016. Zanima me:

Zakaj se jo prodaja sredi oziroma v prvi polovici leta 2015, in to špekulativnemu skladu Apollo verjetno bistveno pod ceno?

Tretjič. Pravite, da je bila ena milijarda vložena v to banko zato, da se pokrije njena luknja. Morda, ampak dejstvo je, da banka trenutno izkazuje preko 20 % kapitalске ustreznosti, kar je enkrat več od predpisane. Se pravi, da bo lahko novi lastnik 10 % enostavno pač vzel ven. In drugič, banka izkazuje 624 milijonov knjigovodske vrednosti. Se pravi, ta denar v banki še vedno je, ni bil vržen v neko luknjo brez dna. Toliko za odgovore.

Zanima me pa še ena stvar. Medtem ko se pogovarjamo o teh podjetjih, se v slabi banki dogaja tiha privatizacija. Prodala se je Radenska nedavno, zdaj slišimo, da je šlo v bistvu za tajkunski prevzem, prodajata se obe največji slovenski pivovarni, Union in Laško, prodaja se Elan. In me zanima:

Zakaj Vlada teh podjetij, največjih slovenskih blagovnih znamk, ki so bile vzpostavljene skozi desetletja, da so dobile status, ki ga danes uživajo, zakaj Vlada za ta podjetja ni predvidela, da bi jih vključili v strategijo in klasifikacijo?

Zakaj si največje slovenske blagovne znamke ne zaslužijo, da bi o njih presojali, ali gre za strateška podjetja ali ne? Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zadnji del je dodatno vprašanje, gre pa samo za dopolnitev.
Gospod minister, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Kot sem že prej povedal glede teh podjetij, ki so bila določena za privatizacijo v letu 2013, je bila določena institucija in so bili postopki za prodajo sproženi. Ko so bili v različnih fazah ti postopki za prodajo, smo naredili analizo. In o tej analizi sem govoril že prej, kaj bi pomenila zaustavitev, seveda bi bili negativni učinki bistveno večji od pozitivnih.

Glede NKBM, zakaj prodajaš 2015 in ne 2016, tik pred dospeljem. Zaradi tega ker potem bi pa res zmanjšal vrednost, če bi čakal do konca, ker bi vsak vedel, da moraš prodati. Kot sem že prej povedal, vi vseskozi poudarjate, pod ceno. Še enkrat vam povem, cena, ki je ustrežna, je ustrežna cena, ki se za take banke dosega danes na teh trgih. Glede kapitalске

ustreznosti banke. Kapitalška ustreznost je ustrežna. Kot smo videli pri stresnem testu, je točno taka, kot je bilo treba. Določena dokapitalizacija 30 milijonov je bila še potrebna v letošnjem letu iz dobičkov. Skratka, točno na meji. Zakaj je 20 %? Ker na drugi strani je treba pogledati, ko gledaš, koliko je kapitalška ustreznost, tudi koliko je pa slabih naložb. Naša NKBM ima pač daleč nadpovprečen obseg slabih naložb. Kaj je knjigovodska vrednost in kaj je dejansko dosežena vrednost – razlika je zelo jasna. Cena, ki jo je nekdo pripravljen plačati za katerokoli kapitalsko naložbo, je odvisna od prihodnjih pričakovanih denarnih tokov, koliko mi bi ta naložba prinesla, ne kolikor je njena knjigovodska vrednost danes. Zato se tudi te kapitalске naložbe prodajajo in kupujejo po multiplikatorju knjigovodske vrednosti. Lahko je 0,5, lahko je 0,3, lahko je 2, lahko je 4, odvisno od tega, kaj lahko s tako naložbo narediš v prihodnosti.

Glede tihe privatizacije bi pa rekel takole. DUTB je iz bank potegnila kredite. In te kredite upravlja namesto bank. Dela tisto, kar bi banke delale. Banke bi poskušale maksimirati vrednost teh kreditov, da bi ohranile vrednost depozitov. In to dela DUTB. In to ni SDH.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zahtevate postopkovno? Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Ja, v bistvu če si smem še malo polemike privoščiti. Za to zadnje, kar ste rekli, da slaba banka dela to, kar bi delale banke, se pravi optimira vrednost, je v bistvu drugačno stališče povedal pred vami v odgovoru gospodu Toninu dr. Cerar, ki je rekel, da to slaba banka res da dela sedaj, ampak da je treba njeno delovanje usmeriti v to, da bo prestrukturirala podjetja, ne pa samo gledala optimizacijo vrednosti. Očitno prihaja do neskladij med člani vlade v tem, kaj naj bi bile naloge slabe banke.

Drugič. Predlagam, da se o tihi privatizaciji, ki poteka za našimi hrbti, opravi razprava v Državnem zboru. Kot vidimo, se druga največja slovenska banka prodaja špekulativnemu skladu špekulativnega kapitala. Njena prihodnost se s tem postavlja pod vprašaj. Prodajajo se največje slovenske blagovne znamke, kot so Radenska, Elan, Pivovarna Union, Pivovarna Laško, pa javnost o tem ne ve nič. Državni zbor pa gleda proč, zato predlagam, da se o teh zadevah opravi razprava, ker so to ključne odločitve za prihodnost slovenskega gospodarstva in družbe. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 31. marca, v okviru glasovanja.

Dr. Jasna Murgelj bo zastavila vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

DR. JASNA MURGELJ (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovana gospa ministrica! Iz težkih finančnih debat na ljudi, ki ne morejo skrbeti iz različnih razlogov sami za sebe. V Sloveniji še vedno nimamo enotno urejenega sistema dolgotrajne oskrbe za kronično bolne, invalide in oslabele osebe, ki pri opravljanju vsakdanjih opravil potrebujejo pomoč druge osebe. Tako že nekaj let in po nekaj neuspešnih poskusih še vedno nimamo zakona, ki bi celovito sistemsko urejal področje dolgotrajne oskrbe in osebne asistencije ter posebno zavarovanje zanjo. Predpisi in področja, ki se ukvarjajo z dolgotrajno oskrbo za osebe, ki potrebujejo pomoč, so neuskkljeni, dolgotrajna oskrba pa bi na drugi strani morala biti sestavni del celovite socialne politike države. Pri tem je tudi bistveno, da se populacija v Sloveniji stara in da bo treba poskrbeti sistemsko za to področje. Na potrebo po urejanju dolgotrajne oskrbe je tudi opozorila večkrat že strokovna javnost. Potem imamo drugo področje. Področje, ki ga ureja Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb iz leta 1983, za katerega je Ustavno sodišče že ugotovilo, da je neustaven, že leta 2007 in za katerega je treba najti ustrezno ureditev. V zvezi s tema dvema področjema bi ministrico vprašala naslednje:

Kako daleč je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pri pripravi zakona o dolgotrajni oskrbi, osebni asistenci in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo oziroma kako se bo ta zakon v prihodnje imenoval?

V kakšni fazi je priprava novega zakona, zakona, ki bi zamenjal ta zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb? Torej naj bi bil zakon o socialnem vključevanju.

Kdaj bosta ta dva zakona dokončno pripravljena in posredovana v parlamentarno proceduro?

Bistvenega pomena pri pripravi in sprejemanju teh zakonov je tudi sodelovanje civilne družbe, zato bi prosila gospo ministrico, da odgovori:

Kako, na kakšen način se v pripravo teh dveh zakonov vključuje tudi civilna družba?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Drage poslanke in poslanci! Spoštovana poslanka dr. Jasna Murgelj, hvala za vprašanje.

Kar se tiče dolgotrajne oskrbe, bi takoj na začetku izpostavila, da je v koalicijskem sporazumu o sodelovanju v vladi vzpostavitev dolgotrajne oskrbe izpostavljena kot ena od prioritarnih točk. Skladno s takšno usmeritvijo koalicijske pogodbe sem konec lanskega leta imenovala medresorsko delovno skupino, ki

nadaljuje z delom, ki je bilo že začeto. Osnovo za pripravo novega zakona predstavljajo izhodišča, ki jih je sprejela Vlada Republike Slovenije septembra 2013. Ključno je, da se vzpostavi zakon s cilji uvedbe solidarnostnega financiranja področja dolgotrajne oskrbe, ki bo temeljil na načelih socialnih zavarovanj in zagotovitev finančno vzdržnega sistema dolgotrajne oskrbe, omogočanja dostopa do kakovostnih individualiziranih storitev oziroma pravic dolgotrajne oskrbe vsemu prebivalstvu, ki jih potrebuje, pri čemer bo prednost in prioriteta dana storitvam, ki bodo ljudem pomagale, da dlje časa ostanejo v svojem domačem okolju, doseganju večje učinkovitosti, transparentnosti sredstev, ki jih vlagamo v dolgotrajno oskrbo, povezovanju formalnih in neformalnih izvajalcev dolgotrajne oskrbe v funkcionalno celovit, racionalen in učinkovit sistem, načrtno razvijanje preventivnega delovanja in spodbujanje rehabilitacije in uporabo sodobnih informacijsko komunikacijskih-tehnologij na področju dolgotrajne oskrbe, poenotenje in ponastavitev postopkov v zvezi z ugotavljanjem, zagotavljanje podpore invalidom pri izvajanju tistih aktivnosti, vezanih na vključevanje v družbo, spodbujanje odgovornosti posameznika in družine. Torej obstaja sistem, delovna skupina deluje. Dejansko je tudi v normativnem načrtu Vlade Republike Slovenije predvideno, da v letošnjem letu obravnava ta predlog. Prav tako smo se v socialnem sporazumu zavezali k pripravi zakona, vendar je treba tukaj povedati, da dolgotrajna oskrba kot nov sistem je močno povezana tako s področjem zdravstva kot tudi sociale in je nujna tudi reforma zdravstvenega varstva, predvsem financiranje zdravstvenega varstva, da bomo lahko ta sistem vzpostavili. In tu se ministrica neizmerno trudi, da pregled in pa osnutek spremembe tega zdravstvenega dela pripravila čim hitreje, do konca leta, tako da bo treba dolgotrajno oskrbo, ki se vzpostavlja, vezati tudi na spremembo na področju zdravstva. In to je eden izmed elementov, ki predstavlja določeno oviro, vendar na ministrstvu se zavedamo tega pomena, tudi dolgoživa družba, ne samo tisti, ki prihajajo, starejši, ampak vsi tisti danes, ki težko plačajo dom za starejše. Vemo, kakšen je sistem financiranja pomoči na domu, razlike med občinami so zelo velike, tako da se tega zavedamo. Ministrstvo bo predstavilo osnutek predloga, ki bo potem v daljši javni razpravi in želimo vanjo vključiti tudi javnost, pričakujemo pa, da bo v drugi polovici leta. Dejansko si želim, da bi postopek v Državnem zboru začeli v letu 2016. Bo pa tudi prehodno obdobje, ker gre za vzpostavitev novega sistema.

Še eno zelo problematično področje izpostavljate, hvala vam za to. To je, kot ste omenili, zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb. Mi smo si zapisali letos v normativni plan vlade, da bomo zakon o socialnem vključevanju pripravili do decembra 2015. Želela bi vas obvestiti, da trenutno na

ministrstvu zbiramo predloge za imenovanje v delovno skupino, ki naj bi sprejela strokovna izhodišča za nov predpis, v drugi fazi pa pregledala osnutek pripravljenega zakona Ministrstva za delo in se opredelila do ključnih sistemskih sprememb. Vsekakor iz tega že izhaja, da želimo čim širšo strokovno javnost glede tega vključiti. Na žalost pa so tudi stvari finančno povezane, vedno je tako, se bomo pa trudili ob sodelovanju in podpori Vlade za rešitve, ki so za to področje nujne. Gre predvsem za možnost prehajanja med različnimi skupinami, torej da ni ena odločba, ki velja za celo življenje, ampak za večjo pretočnost sistema socialnega vključevanja ljudi s posebnimi potrebami. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek bo zastavila vprašanje ministrici za zdravje Mariji Milojki Kolar Celarc.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem v dvorani! Spoštovana gospa ministrica!

V zvezi s samo pripravo pravilnika o nujni medicinski pomoči in z njegovo mrežo smo v Slovenski demokratični stranki že v začetku februarja sklicali nujno sejo Odbora za zdravstvo. To sejo smo sklicali predvsem na pobudo direktorjev javnih zavodov in pa županov, ki so ocenili, da nimajo informacij glede samega poteka priprave tega pravilnika oziroma prepričani so bili, da se jim nekaj prikriva. Na tej nujni seji Odbora za zdravstvo so takrat prisotni izrazili tudi željo oziroma zahtevo, da naj bo pri pripravi pravilnika prisotna tudi stroka. Ministrica, vi ste takrat na tisti nujni seji dejali, da je vaš interes iskren, dobronameran, v korist ljudi za boljšo oskrbo. Jaz vam to verjamem. Dejali ste še, da vam naj damo še dva, tri tedne časa in da boste zaprli svoje ljudi in ne boste pustili nobenega ven, dokler tega pravilnika ne uskladite. Sedaj jaz upam, malo za šalo, malo zares, da ste jih pustili ven oziroma kolikor imam podatkov, vem, da eden vam je celo ušel iz te projektne skupine ali pa ste ga odslovili. To ste dejali 13. februarja.

2. marca sem vas na seji Državnega zbora ponovno vprašala glede te problematike in takrat ste dejali, "dajte nam še dva do tri tedne časa, da pripravimo ta pravilnik". Moram reči, da ste takrat tudi zelo vehementno odgovorili, da se osnutki delajo, da se bodo dali v obravnavo, če bo le možno, ponavljam, če bo le možno, direktorjem javnih zavodov in pa županom. In rekli ste še, da nas prosite samo še za dva tedna potrpljenja, da lahko v celoti pripravite ta pravilnik. Sedaj sta minila tudi ta dva tedna, zato vam ponovno zastavljam vprašanje:

V kateri fazi priprave je pravilnik o službi nujne medicinske pomoči? Kdaj predvidevate, da bo ta pravilnik stopil v veljavo?

Ali imate že pripravljeno časovnico, usklajeno z direktorji javnih zavodov in pa z župani, glede obiskov na terenu?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za vprašanje, gospa poslanka.

Ja, res je tako, kot ste rekli. Naj vam povem, da je osnutek pravilnika o službi nujne medicinske pomoči skupaj s prilogami pripravljen. Je v zaključni redakciji oziroma v notranjem usklajevanju z vsemi pristojnimi službami kot tudi z vodji delovnih skupin. Kot veste, gre pa za eno zelo pomembno zadevo, o kateri smo tudi na tej izredni seji Odbora za zdravstvo govorili, in sicer za prehodno obdobje. Zakaj za prehodno obdobje? Zaradi tega, da se bodo lahko urgentni centri, zdravstveni domovi in bolnišnice ustrezno pripravili do tiste končne izpolnitve, ko bo ta sistemski del pravilnika začel v celoti veljati. Ravno sedaj smo v fazi, ko te tako imenovane prehodne določbe usklajujemo. Do 15. aprila bo pripravljen in usklajen razpored obiskov po Republiki Sloveniji, tako kot smo obljubili. Naj na tem mestu še povem, da se ne bi zdaj ponavljala, ker je to ključna zadeva, da je sestavni del pravilnika tudi priloga, s celotno mrežo, torej ne samo urgentnih centrov, temveč tudi satelitskih urgentnih centrov z razporedom, številom vozil reamobilov, vozil nujnih reševalnih prevozov in tudi ekip. Bomo pa z vsemi temi lokalnimi skupinami in zainteresiranimi, predvsem tistimi, ki jih to najbolj zadeva, to so direktorji zdravstvenih domov in tudi župani občin, ki jih bo posamezni urgentni center zajel, jih bomo obiskali in jim predstavili to mrežo. Naj povem, da ob priliki obiska vlade v regiji Koroške smo delno imeli tudi že tovrstne razgovore, kako bo ta zadeva potekala. V prehodnih določbah bodo znane podrobne aktivnosti, kaj se bo zgodilo 1. januarja 2016. Kot sem že povedala, so tudi v zaključni fazi priprave za organizacijo in izgradnjo dispečerskih centrov, ki bodo dejansko potem omogočali delovanje teh urgentnih centrov v celoti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zahtevate dopolnitev? Izvolite, gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo.

Spoštovana ministrica, jaz verjamem, da razumete, da do vseh teh vprašanj, ki jih je bilo več, ne bi prihajalo, če bi se na ministrstvu držali nekega dogovora oziroma tistega, kar ste vi dejali najprej na nujni seji, dva do tri tedne in da boste povsod predstavili, nato ste na redni seji rekli, še dva tedna, da boste šli na teren in predstavili pravilnik o nujni medicinski pomoči,

če bo le možno. In o tem se nam tako poraja dvom. Zaradi tega dvoma je prišlo tudi, vsaj tako so nam sporočili, da je 17. marca potekala tudi izredna skupščina javnih zavodov Slovenije oziroma 24. marca je potekal tudi posvet o reorganizaciji nujne medicinske pomoči v Zasavju. Tudi na ta posvet ste bili vabljeni strokovni delavci ministrstva, ampak žal se tega posveta ni udeležil nihče, niti opravičila niste poslali, kar je bilo s strani prisotnih zaznano zelo negativno. No, vesela pa sem tega posveta v Zagorju, ker so se ga udeležili tudi predstavniki koalicije. In vsi predstavniki, bili so še trije poleg mene, so zagotovili prisotnim, da bodo vztrajali pri predstavitvi osnutka pravilnika mreže na terenu.

Še enkrat vas sprašujem, gospa ministrica:

Ali bo predstavitev za vse direktorje javnih zavodov oziroma regije in ali bodo lahko na teh posvetih podali pripombe, ki jih boste potem upoštevali?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Marija Milojka Kolar Celarc, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala še za to dodatno vprašanje.

Naj se vam opravičim zaradi neudeležbe oziroma neprisotnosti našega direktorja direktorata. Žal je moral v Bruselj en dan prej, kot je bilo predvideno. Se pa opravičujem, ker res niso administrativne službe uspele poslati opravičila za ta posvet v Zasavju.

Ja, odgovor je da. Seveda bodo, saj to je vendar namen javne razgrnitve in predstavitve, da bodo lahko podali pripombe, da se jim predstavi dejansko, kako bo to potekalo. To bo potem osnova tudi za eventualne spremembe ali dopolnitve pravilnika.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Spoštovana ministrica, vem, da boste razumeli.

Glede na to, ne vem, ali vam lahko čisto verjamemo, da bo ta zadeva stopila v veljavo oziroma da boste 15. 4. začeli s predstavitvijo tega pravilnika po terenu, bi prosila, da se v skladu s poslovníkom opravi javna razprava na to temo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

O vaši zahtevi bo Državni zbor glasoval jutri, 31. marca, pod točko glasovanj.

Gospod Jožef Horvat bo zastavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju ter ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku. Slednji je odsoten.

Izvolite, gospod Jože Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministrici, spoštovana ministra, drage kolegice in kolegi!

V zvezi s trenutnim kršenjem t. i. pomurskega zakona prvenstveno postavljam ustno poslansko vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku, ki je skrbnik omenjenega pomurskega zakona, in ministru za finance dr. Dušanu Mramorju, ki pa je na nek način skrbnik državnega proračuna.

Pomurski zakon ali točno rečeno Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015 je bil sprejet v letu 2009. Namen tega zakona je bil, da se s celovitim programskim pristopom zagotovijo dodatna finančna sredstva za razvojno podporo Pomurju. Cilj sprejetega zakona je pospešitev razvoja Pomurske regije z ustvarjanjem novih delovnih mest ter ohranjanjem obstoječih, vzpostavljanje razvojne infrastrukture in odpravljanje posledic finančne in gospodarske krize, ki je bila za to regijo posebej boleča ob razpadu večjih podjetij iz te regije, kot sta na primer Pomurka in Mura. Pomurski zakon je pravna podlaga za zagotavljanje namenskih sredstev v proračunu Republike Slovenije za razvoj Pomurske regije. Razdeljen je na štiri ukrepe, pri čemer predstavlja prvi ukrep, ki se imenuje Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010–2015 najpomembnejši člen razvojnega prestrukturiranja regije in je zanj zakonsko določenih 33 milijonov evrov za obdobje 2010–2015. Z iztekom letošnjega leta preneha veljavnost tega zakona in s tem tudi obveznost zagotavljanja proračunskih sredstev za te namene. Iz dokumentov rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2015, ki ga je sprejel Državni zbor, je razvidno, da je glede na realizacijo po zakonu definiranih razvojnih programov zagotovljenih premalo finančnih sredstev. Torej je ta trenutek Vlada na nek način že kršiteljica t. i. pomurskega zakona. Zato oba spoštovana ministra sprašujem:

Ali ste že začeli s postopkom priprave sprememb in dopolnitev Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji?

Kdaj načrtujete sprejetje zakona na vladi?

Kakšna bo časovna dinamika zagotavljanja preostanka finančnih sredstev, ki so predvidena v pomurskem zakonu?

Za odgovore se najlepše zahvaljujem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa, poslanec Jožef Horvat.

Jaz se bom moral opravičiti, ker to vprašanje je popolnoma v pristojnosti ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo in glede na svoje pristojnosti ne morem odgovarjati nanj.

Edino, kar bi lahko povedal, je, da je v začetku marca MGRT v medresorsko usklajevanje že posredoval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o razvojni podpori Pomurja v regiji za obdobje 2010–2015, se pravi spremembo tega zakona. Vso vsebino in tudi finančna sredstva, vezana na to, ki se zagotavljajo znotraj Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, pa bi prosil, če lahko naslovite na ministra za gospodarstvo, ki je za to res pristojen.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod minister za to pojasnilo.

Jaz seveda vaše pojasnilo povsem sprejemam, saj sem tudi uvodoma povedal, da sem prvenstveno vprašanje naslovil na ministra gospoda Zdravka Počivalška. Je pa to, kar ste povedali, da je pravzaprav novela pomurskega zakona že v medresorskem usklajevanju, zame nek pozitiven signal, seveda ne zame, predvsem za Pomursko regijo. Ker namreč, kolegice in kolegi, spoštovani predstavniki vlade, preprosto ne moremo tolerirati, da bi se ne zagotovila vsa sredstva po zakonu in se tudi plasirala v Pomurje, torej tista sredstva, predvsem govorim o 33 milijonih evrov, ki so bila predvidena za povečanje konkurenčnosti v Pomurju. Zakaj ne morem tega tolerirati? Zaradi tega, ker so se zadeve na področju brezposelnosti po poročanju Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, območne službe Murska Sobota, pravzaprav dramatično poslabšale. Konec februarja delo čaka v Pomurju 10 tisoč 184 ljudi. 10 tisoč 184 ljudi. Včasih operiramo s stopnjo registrirane brezposelnosti, za orientacijo in za primerjavo s slovenskim povprečjem, ta je bila konec januarja 21,4 %. Torej dramatični, frapantni podatki in verjamem, da to vlada tudi spremlja in da bo dejansko svojo zavezo iz leta 2009 v celoti tudi realizirala.

Gospod predsedujoči, zadovoljil se bom s pisnim odgovorom ministra Zdravka Počivalška. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister vam bo odgovoril pisno.

Gospod Zvonko Lah bo zastavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen ter ministrici brez resorja pristojni za razvoj, strateške projekte in kohezijo Alenki Smerkolj.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Lep pozdrav ministrom, ministricam, kolegicam in kolegom!

Ponovno postavljam vprašanje črpanja kohezijskih sredstev. Namreč, prejšnja vlada je v juniju lanskega leta sprejela sklep oziroma obvestila investitorje, da lahko začnejo z

izgradnjo teh 11 kohezijskih projektov z lastnimi sredstvi. V mesecu novembru je na osnovi sklepov štirih odborov tudi vaša vlada sprejela sklep, da se prioriteto obravnavajo ti projekti v novi finančni perspektivi. Februarja je bil tudi potrjen operativni program. Prej je bil podpisan že partnerski sporazum. Zdaj pa čakamo uredbo, ki bo določila pravila za črpanje iz te finančne perspektive oziroma da bodo ti projekti dobili končno odločbo, da lahko nadaljujejo z deli. Pred nami je nova gradbena sezona. Izvajalci podaljšujejo bančne garancije in se sprašujejo, ali od tega bo kaj ali ne. Vsi izvajalci se skoraj ubadajo s preživetjem in so jim ti objekti, ki so jih začeli graditi, zelo pomembni, da jih nadaljujejo. Investitorji so se tudi organizirali tako, da če bi bila možna fazna gradnja, bi nekatere objekte lahko tudi letos že dokončali do konec leta, če bi bilo možno počrpati še kaj stare finančne perspektive. Tudi tako so organizirani. Vsak dan je dragocen, vse od takrat, ko bodo lahko nadaljevali z deli. Mislim, da v korist vsem nam. Slišati je tudi govornice, da bodo nekateri projekti, ki so v izvedbi, težko izvedljivi do konca tega leta. Upam, da bomo kmalu dobili poročilo o črpanju za prve tri mesece letošnjega leta in da bo tam kaj bolj jasno in da bi lahko čim prej ukrepali. Imamo pol leta še praktično gradbene sezone za izvedbo teh projektov oziroma dokončanje teh projektov iz stare finančne perspektive.

Zato vaju sprašujem:

Kdaj bo do teh odločb res prišlo in s kakšno gotovostjo lahko ti izvajalci računajo, da bodo lahko nadaljevali s temi deli?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa Alenka Smerkolj. Izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Spoštovani poslanec Lah, hvala za vprašanje.

Najprej nekaj zgodovine. Res je, prejšnja vlada je junija lanskega leta občinam, ki so v teh 11 okoljskih projektih, naložila, da v okviru svojih lastnih sredstev lahko začnejo z izvajanjem projektov. Nekatere so si to upale narediti in so tudi dejansko začele z gradnjo, nekatere ne. Tisto, kar smo mi v novembru letošnjega leta naredili kot že nova vlada, je, da smo v operativni program, ki je osnova za črpanje kohezijskih sredstev v novi perspektivi, v bistvu uvedli kriterij načela, ki praktično omogočajo, da ima teh 11 okoljskih projektov prednost. To je seveda sedaj ključno, kako hitri bomo sposobni vzpostaviti sistem. Mi smo v marcu letošnjega leta, prejšnji teden, imeli odbor za spremljanje. Odbor za spremljanje je tisto telo, ki vzpostavi in dokončno potrди merila in kriterije v novi finančni perspektivi. Na tem sodelujejo ne samo vsi pristojni resorji, ampak tudi vsi ostali partnerji, tako kohezijske regije kot tudi občine, nevladne organizacije in Gospodarska zbornica, se pravi

gospodarstvo. V tem delu moram reči, da se je pri samem usklajevanju meril malo zapletlo, pa o tem bom mogoče potem več odgovarjala, ko imam še eno poslansko vprašanje gospe poslanke Andreje Potočnik ravno na to temo. Zato bi se zdaj osredotočila rajši na teh 11 projektov.

Kar se tiče uredbe je od 20. februarja v medresorskem usklajevanju. Tudi tukaj ni šlo vse gladko, ker seveda imamo kar nekaj partnerjev. In glede na to, da se vsi zavedate, da imamo težave s proračunom in na integralni praktično ni sredstev, si vsi partnerji, tako resorji kot tudi zunanji partnerji, želijo v merilih in kriterijih in v uredbi na nek način zagotoviti svoj življenjski pristo, ker so to še edina sredstva, ki so ostala. In zato so razgovori in diskusije na temo te uredbe veliko bolj kritične, ker ne govorimo o samem sistemu, ampak govorimo o tem, kako ga bomo sploh lahko zadovoljili. Mi smo se odločili teči še en krog. Vmes sta tudi Ministrstvo za finance in pa Služba Vlade za zakonodajo predlagala, da bi najbolj kritični del novega sistema, ki bo v bistvu omogočal, da se bodo projektom, ki ne bodo delovala, sredstva lahko tudi odvzela. V bistvu so nam predlagali, da se ta del pokrije ne v uredbi, ampak v zakonu, v ZIPRS. Mi bomo ta teden nov predlog uvedbe in predlog sprememb zakona dali na našo spletno stran, verjetno najkasneje to sredo ali četrtek. In verjamemo, da bodo v bistvu tako merila, se pravi vzpostavitev sistema, kot tudi uredba sama šla čez vladno proceduro do konca aprila. To je vzpostavljanje sistema. Tisto, kar smo pa seveda naredili v tem trenutku za teh 11 projektov, je pa, za te štiri velike smo na svojo lastno iniciativo začeli postopek z JASPERS ... – se opravičujem, sedaj sem šla predaleč ... še malo lahko govorim, gospa Majcen, bom odgovorila očitno samo na dopolnilno vprašanje – in pa v bistvu tudi stopnjo sofinanciranja smo ohranili na enakem nivoju. Tako da bo sistem vzpostavljen do konca aprila, to pomeni približno enomesečno zamudo od tistega, kar smo govorili, mislim pa, da je to vredno, zato ker bomo imeli tudi z vsemi ostalimi partnerji boljše diskusije ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): No, me veseli, da boste poskušali z zakonom na nek način rešiti. Opozoril bi vas pa še na to, da projekti, ki ne bodo izvedeni, iz stare finančne perspektive, ker bojazen obstaja, da poskušate na nek način tudi reševati in mogoče bi z vračilom tistih odločb, recimo za CERO II dobili le neki del pravice porabe sredstev iz stare finančne perspektive pa vključili kakšen projekt, ki bo praktično do konca tega leta že dokončan ali pa zaključen del določenega projekta.

Zanima me potem pa nadaljevanje:

Če bo uredba do konca aprila sprejeta, kaj je zdaj s poročilom vpliva na okolje?

Glede na to, da je prejšnji minister za okolje rekel, da kar se tiče njihovega ministrstva, je bilo v lanskem letu že vse dorečeno, vsi projekti so bili potrjeni, s strani posredniškega telesa nimajo nobenih vprašanj več in za njih so projekti ready-to-go. Kaj je zdaj na tem? ker če bomo šli po ustaljenem redu pridobivanja teh okoljskih poročil in dovoljenj, bo to trajalo kakšno leto ali več. Mislimo, da je to neumestno, glede na to, da se ta poročila po navadi pridobivajo v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja. Ti projekti imajo vsi gradbeno dovoljenje, še več, ti projekti so v izvedbi. Kaj če se zgodi, da potem pa ne bodo v izvedbi? Jaz mislim, da bi lahko glede na naše predpise na nek način te projekte spustili z neko ... / znak za konec razprave/ ... utrdbo teh projektov glede na nove pogoje. In ti projekti se bodo lahko čim prej nadaljevali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa Alenka Smerkolj. Izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Ja, mogoče samo na kratko. Nisem se prej dotaknila poročila. Mi mesečno z vsemi pristojnimi resorji pregledamo obstoječe projekte. Res so nekateri v zaostanki, recimo tudi CERO Novo mesto, o katerem ste govorili, dejansko postaja očitno, da do realizacije ne bo prišlo. Vendar mi še nismo dobili zahtevka oziroma pristojno ministrstvo še ni dobilo zahtevka za vračilo. In dokler se to dejansko ne zgodi, praktično ne moremo ničesar ukreniti. Je pa po drugi strani tudi res, da še vedno vsak mesec, ko gremo čez vse projekte, ugotovimo, ali je še vedno zagotovljena v okviru obstoječih dodanih pravic porabe. Ve se da imamo tam kar 185 milijonov več podpisanih pogodb kot pa dejansko je tega, 30 milijonov približno, če se pravilno spomnim, je od tega Novega mesta. Zaenkrat je teh sredstev, ki so že vnaprej dogovorjena, še dovolj. In tisti projekti, ki tečejo in bodo tekli in tečejo zaenkrat normalno, še vedno zagotavljajo 100 % črpanje. Ne grem pa stran od dejstva, da če se zgodi, da nam med letom, ker ne vemo, kaj se bo dogajalo, karkoli tukaj še dodatno pade, potem pa seveda ne rečem, da ne bi kakšnega projekta lahko rešili tudi še v okviru 2007–2013. Hvala. O presoji vpliva na okolje pa vseeno mogoče pristojna ministrica.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Boste še vi, gospa Irena Majcen? Izvolite.

IRENA MAJCCEN: Hvala, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci, gospod Lah!

V delu ministrstva je sprememba uredbe, ki govori o okoljevarstvenih soglasjih, predvsem iz naslova, da se zmanjša prag, kdaj

je treba OVD pridobiti in kdaj ne, kar bo prav gotovo v iskanju teh dovolil oziroma teh soglasij pri pridobivanju gradbenih dovoljenj za tiste projekte, kjer je že gradbeno pridobljeno, velika pomoč. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, postopkovni predlog, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bi vseeno izkoristil ta postopkovni predlog, da se opravi razprava v Državnem zboru glede na perečo problematiko.

Me pa veseli, če bo uredba spremenjena oziroma če bodo kriteriji znižani in bodo s tem tudi ti projekti imeli kaj od tega oziroma bodo spuščeni brez kakšnega dodatnega administriranja. Mislim, da so vsi projekti, ki so bili pripravljani, že šli čez neko preverbo, ki ni bila kar tako. O zaostrovanju teh kriterijev po novi uredbi bi veljalo res dobro premisliti, ker mislim, da je marsikakšen objekt notri, ki ni potreben preverbe po teh merilih. Upam, da bodo potem ti projekti šli skozi brez potrebnega PVO. Mogoče še kakšna kratka ugotovitev s strani ministrstva, pa da bodo odločbe res izdane tam v kratkem času po sprejetju te uredbe. V nasprotnem primeru bodo imeli velik problem sami izvajalci in projekti, ko stojijo gradbišča, stojijo, izvajalci se morajo potem lotevati drugih del in ustvarja se samo gospodarska škoda. Mislim, da bi se morali tega tudi zavedati na ministrstvih in vlada in res to pospešiti čim prej.

Upam, da dobite tudi kakšno odločbo vrnjeno in da se kakšen projekt pokrije iz stare finančne perspektive, ker mislim, da bo na koncu leta to dobrodošlo tudi vam. Ne misliti, da mi nalašč kompliciramo, mi želimo s tem tudi vam pomagati na eni strani, na drugi strani smo pa pod pritiskom vseh teh izvajalcev in investitorjev, ki smo jim skupaj obljubljali, da bodo ti projekti izvedeni. Nekateri že težko čakajo pitno vodo, rešitev odvajanja in čiščenje odpadnih voda – na tem področju pa je večino teh projektov.

Upam, da bo na glasovanju ta predlog šel skozi in da opravimo tudi eno tako razpravo, ker mislim, da je pravi čas zdaj spomladi za to, kako naprej s črpanjem teh kohezijskih sredstev, tako stare kot nove finančne perspektive.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

O vašem postopkovnem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 31. marca, v okviru glasovanj.

Mag. Mirjam Bon Klanjšček bo zastavila vprašanje ministrici za kulturo mag. Julijani Bizjak Mlakar.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Hvala lepa. Lepo pozdravljeni!

Spoštovana gospa ministrica, Vila Vipolže je spomenik državnega pomena in izreden primer renesančne profane arhitekture po beneškem vzoru. Leta 2013 se je začela njegova obnova, ki je bila zaključena konec lanskega leta, za letošnjo jesen pa je napovedano odprtje gradu. Dobrih 11 milijonov evrov je Republika Slovenija namenila obnovi gradu Vipolže, kar je druga največja državna investicija v kulturno infrastrukturo v zadnjem času. Seveda je več kot odlično, da je država ta izjemni spomenik obnovila. Kot poslanka prihajam iz te regije, sem hvaležna, da je država storila ta prepotrebni korak. A nedvomno so še zahtevnejša naloga od same investicije v obnovo pri gradovih pojavi v trenutku, ko je treba z njimi upravljati in izvajati program. To pa je povezano z dodatnimi stroški, kar nam potrjujejo primeri delovnih gradov, ki jih poznamo. Zgolj trije gradovi v Sloveniji se lahko vzdržujejo sami, in sicer Blejski, Predjamski in Ljubljanski grad. A celo tu so vložki javnih sredstev nepogrešljivi. Ker na spletni strani Občine Brda piše, da bo grad Vipolže postal medkulturni center na stičišču dveh kultur, v katerem se bodo odvijale kongresne, izobraževalne in kulturne dejavnosti, me zanima:

Koliko programov in kakšen program bo obiskovalcem dostopen v obnovljenih prostorih Vile Vipolže?

Kdo bo upravljavec gradu in koliko sredstev bo Ministrstvo za kulturo na letni ravni namenilo izvajanju programa?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa ministrica Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za vprašanje. Spoštovani predsedujoči, spoštovana gospa poslanka, poslanke in poslanci, ministrice in minister!

Zelo se strinjam z določenimi vašimi ugotovitvami in se vam seveda zahvaljujem, spoštovana mag. Mirjam Bon Klanjšček, za to vprašanje.

Res je, Vila Vipolže je zelo dober potencial za razvoj turizma in kulturnega dogajanja. Zaradi tega je Ministrstvo za kulturo odločilo, da bo Vila Vipolže, spomenik državnega pomena v lasti Republike Slovenije, obnovilo in oživilo s programom multikulturnega središča, ki ga bo vodil bodoči upravljavec, to je Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Brda, ki je ustanovljen s strani občine Brda, seveda pod pogojem, da prevzame obveznost rednega tekočega vzdrževanja oziroma tiste obveznosti, ki so določene tudi v zakonu za upravljavca. V vili bodo, tako kot ste ugotovili, potekale različne dejavnosti, delavnice in srečanja umetnikov z vseh področij kulture, učna srečanja in delavnice mladih umetnikov, konferenčna srečanja, prireditve, razstave, predvidena je tudi

mednarodna povezava kulturnih vsebin z Italijo, Avstrijo in Hrvaško. Multikulturno dogajanje bo spremljala tudi gostinska dejavnost, ki po eni strani dopolnjuje ponudbo središča, po drugi strani pa lahko funkcionira povsem samostojno. V namen upravljanja je bil izdelan program delovanja multikulturnega središča s strani zavoda, ki je bil vključen že v osnovni investicijski program Vile Vipolže, saj je bil znan upravitelj obnovljenega objekta eden od prednostnih kriterijev pri vlogi za odobritev nepovratnih evropskih sredstev. Lahko povem, da je bilo za obnovo tega gradu namenjenih manj sredstev, kot je bilo prvotno ocenjeno, tako je vrednost celotnega projekta znašala 7 milijonov 330 tisoč 71,53 evra. Ob tem je prispevek Evropske unije, tako kot običajno, to se pravi, večji del, 85 %.

Kar se tiče celotne aktualne vsebine, ki naj bi bila ob odprtju Vile Vipolže in ki smo jo pridobili od direktorice Zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport Brda, so konkretne vsebine trenutno predstavljene. Ob tem seveda, da se te vsebine še dopolnjujejo in da bodo dokončno znane tedaj, ko bomo dali objekt v upravljanje. Vendar se sučejo te vsebine v okviru tistega, kar je bilo prvotno zastavljeno. Tako naj bi v kletnih prostorih bila postavljena stalna razstava, predstavitev zgodovine Vile Vipolže, ki jo pripravlja Goriški muzej. V vili se bo izvajala šola evropskega zborovskega petja s čezmejnimi sodelovanjem akademskih partnerjev iz Italije in Avstrije. Potem sodelovanje z društvom Nova iz Nove Gorice, Akademija mladih glasbenih talentov, kjer se bodo aktivno vključili tudi številni glasbeniki iz Slovenije in Italije. Sodelovala naj bi še mednarodna šola, kompozicije v sodelovanju s SAZU, z vključitvijo raziskovalnih projektov iz Slovenije, Italije, Avstrije in tudi Hrvaške. Projekt bo zajemal medgeneracijsko sodelovanje in vključevanje ranljivih, ogroženih skupin mladih glasbenikov kot stičišče treh kultur skozi prostor in čas v sodobni interpretaciji glasbe. Šlo naj bi za stare ljudske pesmi v novi glasbeni preobleki, strokovno raziskovanje Posodobitev stare ljudske glasbe. Nato naj bi se tukaj odvijale tudi gledališke predstave v izvedbi SNG Nova Gorica, in sicer naj bi SNG Nova Gorica v vili sodelovalo z izvedbo vsaj šestih predstav letno. Potem naj bi obstajala tam tudi Gradnikova soba, kjer bi predstavili nova dela in rokopise in še druge stvari. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Mirjam Bon Klanjšček ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Hvala lepa.

Spoštovana gospa ministrica, mene nekaj zelo skrbi. Namreč Občina Brda štejejo okoli 6 tisoč prebivalcev in ima letni proračun 6,7 milijonov evrov. Zato je skorajda nemogoče, da bi v celoti prevzela financiranje zahtevnega in

obsežnega programa, kot ga terja Vila Vipolže. Občina Brda namreč ni zmogla zagotavljati niti sredstev za že odobreni kulturni projekt Razpršeni muzej Brda. Slednje najbolj ponazarja zmožnosti tako majhne občine. Poleg tega bi rada opozorila na 3,6 milijonov evrov vredne obnove gradu Snežnik skupaj s pristavami, ki pa so nato nekaj let vse do lanskega leta čakale na ustrezno gostinsko ponudbo, brez katerega kulturno-turistična ponudba takšnega grajskega kompleksa ne more živeti. Drug tak primer je 3,6 milijonov evrov vredna obnova gradu Pišece, ki še danes nima ne upravljavca in ne najemnika. Vila Vipolže ne glede na vzorno obnovo, zato po moji oceni nima možnosti, da je preživela zgolj s sredstvi lokalne skupnosti in s sredstvi, pridobljenimi na javnih razpisih, ima pa potencialne, da razvije res posebno kulturno in turistično ponudbo, vendar bodo za slednje vsaj na začetku potrebna stabilna javna sredstva tako lokalne skupnosti kot tudi države.

Zato vas sprašujem:

Ali boste razmislili, kako bi skupaj z občino zagotovili stabilno financiranje in izvajanje programa v Vili Vipolže, ki nam bo vsem v ponos, regiji pa v razvojno spodbudo?

Naj vas spomnim, da 67. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo omogoča financiranje programov, ki presegajo občinski pomen, s strani države.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa še za ta dodatna vprašanja.

Če smem samo dokončati, kaj vse se še namerava postaviti oziroma s čim se nameravajo še ukvarjati v Vili Vipolže. Torej, hkrati naj bi deloval tudi poletni filmski mladinski festival Tabu mladih, ki ga bo organizirala Miranda Brataševc v spomin na Silvana Furlana. Poleg tega je Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Brda na upravno enoto Nova Gorica naslovil vlogo za registracijo poročnega objekta in objekta kongresnega turizma, ki se bo izvajal v Vili Vipolže. Skratka, lahko rečem, sama sem si šla tudi ogledati tedaj, ko je bila še malo bolj v surovem stanju Vila Vipolže, pogovarjala sem se tudi z županom, tudi z direktorico zavoda, o katerem je govora. Načrti so veliki. Kar se pa tiče možnosti financiranja, pač v skladu s sofinanciranjem s strani Ministrstva za kulturo, pa se to odvija v skladu z ustaljenimi postopki, v skladu z zakonom. Torej tudi če gre za 67. člen, o katerem ste govorili, potem je treba to dokazati, da gre za takšne programe, ki so seveda širšega interesa, ki niso, lahko rečemo, nekaj trajnega, kar se tam odvija, torej, da gre resnično za nekaj izrednega. Hkrati so tudi možni javni razpisi po teh ustaljenih postopkih, kot tudi ostali, ki kandidirajo za programe na Ministrstvu za kulturo, lahko tudi ti, ki bodo upravljali z Vilo Vipolže, pridejo do teh sredstev.

Kar se tiče upravljanja, je seveda z zakonom določeno, kaj sodi med upravljanje, ko gre za te večje investicije. Seveda je pa tukaj ministrstvo, ki je lastnik objekta in ki zaradi tega tudi zagotavlja financiranje večjih investicij. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Mirjam Bon Klanjšček ima besedo za postopkovni predlog, da se glede vprašanja opravi splošna razprava.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Po mojem mnenju bi bilo nujno, da pričnemo na razvoj dediščine gledati celoviti od obnove do upravljanja in izvajanje programa. Če ne bomo zagotavljali stabilne podpore življenju tega in drugih državnih spomenikov, se nam bosta ponovila Snežnik in Pišece. Namesto uživanja v vrhunsko obnovljeni dediščini in novih razvojnih spodbudah, ki jih takšen objekt lahko prinese v regijo, bomo imeli opraviti s še eno neizkoriščeno investicijo. Zato vam ponovno v razmislek polagam možno uporabo 67. člena krovnega zakona o kulturi, ki ministrstvu omogoča financiranje programov, ki presegajo občinski pomen, seveda, če boste prepoznali Vilo Vipolže kot prioriteto. To bo za delovanje Vile Vipolže edina pravilna ureditev. Zgolj prijave na javne razpise bodo, po moji oceni, premalo. Sicer pa menim, da bi bilo na to temo celovite skrbi za razvoj kulturne dediščine smiselno opraviti tudi razpravo na Odboru za kulturo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 31. marca 2015, v okviru glasovanj.

Zdaj pa bo ministrico za kulturo mag. Lilijano Bizjak Mlakar spraševala mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovani ministrici, spoštovani minister, kolegice in kolegi! Kolegica pred mano je spraševala o gradovih, tudi jaz sprašujem o gradovih. Država je želela prodati gradove, a si je premislila. Za prodajo so bili predvideni Borl, Viltuš in Šrajbarski turn. Kot sami na ministrstvu že ugotavljate, interesa za nakup gradov ni. Na vašem ministrstvu ste tudi podali obrazložitev, da si boste na kulturnem ministrstvu prizadevali, da boste zagotovili nujna sredstva za vzdrževanje. Kot sami vemo, sredstev v proračunu za vzdrževanje ni, gradovi propadajo. Za grad Borl je Ministrstvo za kulturo predvidelo obnovo do konca leta 2013 s pomočjo sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj. Pridobljena naj bi bila ustrezna dokumentacija, ustrezna soglasja in gradbena dovoljenja.

Spoštovana ministrica, zanima me: V kakšni fazi je zdaj obnova in vzdrževanje tega gradu?

Kdaj lahko pričakujemo, da bo odprt za javnost in organizacijo prireditev ter dogodkov ter kakšna bo njegova vsebina?

Nadalje pa sprašujem tudi za Viltuški grad, ki izgublja iz leta v leto.

Spada v regijo, iz katere prihajam tudi sama. Grad vse od zaprtja doma za starejše izgublja svojo prvotno obliko, prihaja do ropanja in celo do tega, da se v teh prostorih zbirajo narkomani. Sicer pristojne institucije to zelo pazijo, vendar do propadanja vsekakor prihaja. Notranjost je povsem izropana. Grad izgublja iz leto v leto in celo prvotno podobo. V Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2014–2017 je zapisano, da je skrb za ohranjanje kulturne dediščine vse bolj celostna in kompleksna in se širi iz profesionalizacije institucij k nosilcem kulturne in prostorske entitete s ciljem, da bi kulturno dediščino fizično zaščitili pred propadanjem. Viltuški grad je za Občino Selnica ob Dravi skupaj s Turističnim društvom Selnica ob Dravi zelo pomemben za razvoj turizma, ki je sestavni del razvojne strategije občine. Zato se tako Občina Selnica ob Dravi in turistično društvo že dalj časa zavzemata za ohranjanje gradu in ureditev grajskega vrta. Grad je pomemben in potreben celotne obnove. Finančno bo veliko breme, ki si ga lokalna skupnost ne more privoščiti. Že leta 1988 je bil izdelan konservatorski program, ki dokazuje, da je grajski kompleks v zelo slabem stanju in potreben vzdrževalnih in sanacijskih del. Vložki v obnovo gradu bodo zelo visoki. Manj sredstev pa potrebujemo za obnovo in ureditev parka pri gradu Viltuš. Park je angleškega tipa, zasejan z mnogimi redkimi drevesnimi vrstami, ki jih je smiselno ohraniti. Turistično društvo se s pristojnim ministrstvom dogovarja o možnosti uporabe in ureditve že od leta 2013. Vsako leto izgublja, izgublja se ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo. Spoštovana gospa poslanka mag. Bojana Muršič, tudi vam se zahvaljujem za ta vprašanja.

Res je. Kar se tiče gradov, zadeve niso enostavne tudi zaradi zanemarjenosti tega področja vrsto let. Vendar pa tudi, ko sem prišla na to ministrstvo, je bilo nekako rečeno, da v zidovje se pa ne bo več vlagalo, kar seveda pomeni za dediščino to, o čemer govorite. Vendar pa mislim, da to ni pravi pristop. Tudi na lanskem sestanku ministrov držav Evropske unije v Bruslju je bil sprejet delovni načrt ministrov do leta 2018, ki je med prioritete dela ministrov za kulturo Evropske unije postavil prav kulturno dediščino. To je eden izmed razlogov takšnega pristopa, da so prav varovanje, ohranjanje, promocija in razvoj kulturne dediščine ena izmed današnjih štirih prioritet dela našega Ministrstva za kulturo. V skladu s tem ministrstvo skupaj z Zavodom za varstvo

kulturne dediščine pripravljata tudi strategijo varstva kulturne dediščine, to je sektorska strategija na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine in nacionalnega programa za kulturo, ki jo ministrstvo pripravi v sodelovanju z drugimi resorji, katerih naloge segajo na področje varstva kulturne dediščine. Trenutno Ministrstvo za kulturo seveda sledi pri svojem delu vsebinam nacionalnega programa za kulturo. Hkrati pa proučuje tudi posledice sedanje politike neodplačnega prenosa oziroma prodaje gradov tudi z namenom priprave strategije varstva kulturne dediščine, priprave poročila o izvajanju nacionalnega programa za kulturo in seveda priprave potrebnih sprememb nacionalnega programa za kulturo. Hkrati so bila Zavodu za varstvo kulturne dediščine, Direktoratu za dediščino in tudi Inšpektoratu Republike Slovenije za kulturo in medije dane naloge za ukrepanje v skladu z njihovimi pristojnostmi v zvezi z gradovi, graščinami in dvorci, kjer se pojavlja nevarnost njihovega propadanja. Tako bo direktorat skupaj z Zavodom za varstvo kulturne dediščine pripravil seznam dediščine, ki jo je treba nemudoma zavarovati z najnujnejšimi ukrepi zaradi tega, da dediščina ne izgubi spomeniških lastnosti, lastnika pa se v primeru ogrožene dediščine prijavi inšpektoratu. Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije je dobil nalogo, da v načrt dela za leto 2015 prednostno uvrsti nadzor ogrožene tovrstne kulturne dediščine, katerih cilj bo zavarovanje kulturnih spomenikov pred nadaljnjim propadanjem, in seveda za varovanje pred plenjenjem, krajo in podobno. Gradovi, po katerih sprašujete, so bili večkrat v prodaji. Cena se je, lahko rečem, nesramno zniževala, tako da je bilo v javnosti govora o razprodajah gradov. Večina ljudi, ki so se oglašali v povezavi s prodajami, je bila kritična do prodaj teh spomenikov državnega pomena. Še kot državnozborna poslanka sem prejela pisma tistih, ki so se zgražali nad prodajami te kulturne dediščine državnega pomena. Zaradi tega Ministrstvo za kulturo pripravlja letos oceno realizacije Nacionalnega programa za kulturo v letu 2014 in v okviru tega bo tudi treba pripraviti, kot rečeno, potrebne spremembe, ki jih načrtujemo v letu 2016, ko bo znana prva evalvacija vsebine nacionalnega programa za kulturo. Med drugimi tudi določbe o prodajah ali brezplačnih odsvojitvah spomenikov državnega pomena. Evalvirati bo treba neodplačne prenose kot tudi prodaje zasebnim lastnikom. Zadnji dve leti je prišlo do odprodaje na primer Graščine Socka, ki je bila prodana zasebniku, ter do naslednjih neodplačnih prenosov, Vrt ob vili Ferrari v Štanjelu, grad Rihemberk, kompleks gradu Turnišče, del dominikanskega samostana in objekt Vičava Ptuj, vse troje je bilo predano na občino Ptuj, del kompleksa gradu Kostel na, lahko rečemo, prezadolženo občino s prenizkim proračunom za vzdrževanje in obnavljanje gradu, saj bi morala občina po podatkih, ki sem jih trenutno prejela, dati kar nekaj proračunov za

obnovo gradu, kar pomeni verjetno ogrožanje obnove gradu. Dediščina je po definiciji nekaj, kar družba prepozna kot ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Bojana Muršič ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa.

Ministrici se zahvaljujem, da ugotavljate, da bo treba v bodoče tudi nekako vzdrževati te gradove. Ugotavljam, da ni zaključila svoje besede.

Kljub temu pa bi konkretno vprašala:

Kdaj lahko pričakujemo, da bo grad Borl odprt in kakšna bo njegova vsebina?

Pod drugo pa sprašujem:

Ali lahko Turistično društvo Selnica ob Dravi za park, ki je zraven gradu Viltuš, pričakuje s pogodbo rešene stvari, da bo lahko začelo urejati košnjo parka in uporabljalo park za turistične namene?

Hvala lepa za odgovor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Dovolite, da odgovorim še na prejšnje vprašanje, ki se je tudi dotikalo gradu, še mag. Bon Klanjšček. Omenila je grad Pišece, kot nekaj, kar naj bi ne bilo v redu narejeno, vendar zadeve niso takšne. Ta grad bomo po izvedbi parkirišč, zaradi tega ga še nismo dali v najem ali v upravljanje, ker je treba še izvesti parkirišča.

Grad Borl ste omenjali. Grad Borl je že, mislim da, od leta 2011, na pamet se ne spomnim, ker je res veliko gradov, s katerimi se ukvarjam, ampak mislim, da je bilo leta 2011 ugotovljeno, da ni varen za obiskovalce. To je bil razlog, da je zaprt. Poleg tega, kolikor mi je znano, naj bi bilo tudi neko plazišče, kjer naj bi DARS izvedel sanacijo, vendar ker ni bilo v proračunu sredstev, se to ni izvedlo. To se pravi, varnostni, kolikor mi je znano, gre samo za to, da so varnostni vidiki tisti, zaradi katerih ne deluje. Tudi osvetljen ni. Težave so, ni elektrike in tako naprej. Skratka, to je razlog, da zadeve še niso dane v upravljanje, je pa interes za upravljanje. Tako, da upamo, da bomo te stvari, ki trenutno zavirajo to, da bi se dalo grad Borl v upravljanje, da jih bomo uspeli rešiti.

Za Viltuš ne vem, ali je to društvo dalo kakšno vlogo, torej sama s tem še nisem bila seznanjena, bom pa vsekakor vprašala in vam bom potem posebej še povedala, ko izvem, kaj je pravzaprav s tem, ker ne poznam razlogov, zakaj naj bi ta njihova ponudba ne bila ustrezna, če so jo dali na ustrezen način.

Skratka, interesov je, je pa tako, da je treba biti zelo previden, kadar gre za kulturno dediščino, torej za spomenik, ki je državnega pomena. Tukaj je treba skrbeti za varovanje kulturne dediščine. Tukaj se ne da prenašati. Imamo primere dajanja zasebnikom, ki so

katastrofalni, tako s strani občine ali s strani države, recimo grad Javornik, grad Podčetrtek. Imamo primere dobrih praks pri javni lastnini, recimo, če omenimo samo Bled ali pa kaj drugega ali pa zadnjič sem bila v Slovenj Gradcu ... / znak za konec razprave/. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa bo ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču vprašanje zastavil dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz ne bi o gradovih, o katerih smo zdajle govorili toliko časa, ampak o pravosodju. Zdaj mislim, iz pisne narave poslanskega vprašanja je pravzaprav razvidno eno, da sprašujem o ustavnopravnih zakonskih razmerjih med vlado, parlamentom in sodstvom. In da vas sprašujem o vaših pogledih, kako naprej na tem področju. In že v uvodu naj povem, ker osebno menim, da je na tem področju marsikaj narobe in že to dolga leta, seveda moje poslansko vprašanje hudo presega vaš mandat, ker menim, da je stanje, tako kot je, že mnoga mnoga leta po osamosvojitvi pravzaprav vseskozi in da verjetno en mandat enega ministrstva, pa tudi če je ta poln, torej v polnem času trajanja, verjetno ni dovolj za sanacijo stanja na tem področju. Zato naj rečem takole, jaz menim, da smo leta 1991 vendarle postavili ustavnopravna razmerja, kakršna smo postavili med sodstvom, zakonodajno vejo oblasti, izvršno vejo oblasti in da smo v mnogih delih pač, če temu rečemo poenostavljeno, ponekod posrečeno, ponekod manj posrečeno kopirali sisteme v drugih evropskih državah. Zdaj tisto, kar imamo mi postavljeno v ustavi in zakonih, je pravzaprav evropsko. Je po nekih načelih, po katerih delujejo demokratične države, pa vendarle vsaj področje sodstva in kamor štejem tudi tožilstvo, po mojem mnenju ne deluje tako, kot je bilo to zamišljeno, ali pa tako kot je v ustavi in zakonih. Namreč vsak sistem, vsak neodvisen sistem, ki nima mehanizmov kontrol, načeloma ga začne razjedati erozija. In če imamo med parlamentom in vlado tudi vzpostavljena neka razmerja in kontrole, kot vemo, recimo, v Državnem zboru po vsakih volitvah odide 50 ali 60 poslancev, na vladi tako ali drugače lahko prihaja do menjav, pa vidimo, da na področju pravosodja ni tako. Pravosodje za zaprt sistem, ki čedalje bolj vidno ščiti samega sebe. Ščiti svoje lastne napake, ščiti ljudi, ni odziven in ni odgovoren.

Zato me pravzaprav zanima:

Kako vi gledate na to odnosno kaj lahko v vašem polnem mandatu pričakujemo od vas na tem področju, kater ukrepe?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa za besedo. Predsednik Državnega zbora, poslanec dr. Vinko Gorenak, spoštovane poslanke in poslanci, kolega minister!

Najprej, dr. Gorenak, jaz sem navdušen, da vendarle dopuščate možnost, da bom cel mandat. /smeh/ To je prva stvar.

Druga stvar je, da se v enem delu z vami strinjam. Ne v vaši včasih, po moje, pregrobi kritiki sodstva, vendar pa v delu, da razmerja med ključnimi gradniki, ki vplivajo na vstop v sodni sistem, na nadzor nad sodnim sistemom, na razmerje med oblastmi, v Sloveniji ni optimalen. Razvilo se je skozi zadnjih 25 let, ustavni okviri so podani in so bolj ali manj primerljivi s tujino, razen v enem delu, kjer pa, in to je treba povedati, ko pravite, da mehanizmov kontrole ni. Mehanizmi kontrole so. Mogoče niso povsod tako učinkoviti, kot bi morali biti. Vendar mehanizmi kontrole so. V določenem delu celo večji kot v tujini – v tistem delu, da smo ena redkih držav v Evropi, kjer Državni zbor oziroma parlament imenuje sodnike. V mnogih državah je to prepuščeno samo sodnemu svetu. Jaz sem, in to veste, večkrat poudaril, da mislim, da je tukaj treba vzpostaviti neka nova razmerja sil in moči, ravnovesij in zavor, če hočete je lepši izraz. Zato imamo letos v normativnem programu zapisan tudi sprejem, prvič sprejem zakona o sodnem svetu, ki naj bi bil prvi korak v tej smeri. Sodni svet je danes primarno kadrovik v slovenski ureditvi in v Evropi imamo sodne svete, ki so precej močnejši in opravljajo večji del funkcij, ki ste jih tudi sami omenili, v smislu zagotavljanja kontrole, nadzora in kvalitete sodstva. Danes to v veliki meri v Republiki Sloveniji opravlja Vrhovno sodišče, ki je v tem smislu in tudi v smislu pravosodne uprave izjemno močno, česar jaz sicer ne smatram kot slabo, zato ker jim je to omogočilo, da so vsaj na področju, kot je informatizacija sodstva in tako naprej, naredili kar pomembne korake naprej. Bili so uspešni tudi pri črpanju evropskih sredstev in tako naprej.

Kakšna bi morala biti ta razmerja, vemo, da tudi v strokovni javnosti ni enoznačnega odgovora, niti ni nekega dobrega modela, ki bi ga lahko iz tujine kar prevzeli. O tem se je v preteklosti tudi premalo govorilo. Mogoče ste, verjamem, da ste seznanjeni s prispevkom podpredsednice Sodnega sveta dr. Mateje Končina Peternel v Pravni praksi, kjer je pred kratkim predstavila svoj pogled in svojo vizijo delovanja Sodnega sveta v razmerju do Vrhovnega sodišča, na primer. In je menila, da ima Vrhovno sodišče trenutno preveč organizacijsko-upravljalvskih nalog in odgovornosti v razmerju do Sodnega sveta. V enem delu se s tem lahko tudi strinjam. Ampak, če skrajšam, ker danes ne bova prišla do konca tega, aprila začne delovati širša delovna skupina, ki naj bi pripravila dolgoročno strategijo slovenskega sodstva in izhodišča za pripravo zakona o Sodnem svetu, kjer želimo v prvem koraku vključiti tako predstavnike Sodnega

sveta, Sodniškega društva, Vrhovnega sodišča in Ministrstva pa pravosodje. Res je, te razmere se v kratkem ne bodo spremenile. Moje osebno mnenje pa je, da je treba okrepiti Sodni svet, politiko čim bolj umakniti iz njega, da pa mora sodstvo pri tem nadzoru delovati še bolj transparentno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Tudi zato, da boste imeli več časa, naj navedem nekaj primerov, pa ti primeri seveda niso kak očitok vam, ker je to stvar pravosodja, ampak opodbuda, da ostreje posežete.

Imenovanje gospe Dolinškove, veste, kaj se je dogajalo, 82 poslancev je to zavrnilo. Glejte, tam so to označili za napad na odvetništvo. Tam so to označili za napad na pravosodje. Pri čemer pravosodna veja oblasti absolutno pozablja na 82. člen ustave, ki pravi, da smo poslanci neodvisni pri svojem glasovanju. Se pravi, kot da smo neka glasovalna mašina, tako se obnašajo. Potem, če gremo naprej, recimo, primer. Dva dneva nazaj ali pa tri dni nazaj je generalni državni tožilec, kot veste, rekel, inšpekcijske službe, inšpekcija pri meni ni ugotovila nič narobe. Ali se spomnite te zadeve? Zagotovo se, kajne. Najprej je nasprotoval inšpekcijskemu pregledu, je rekel, "ne, vi ne boste gledali," tako da ste morali vi poseči, da je sploh prišlo do inšpekcijskega nadzora. Potem je na svoji spletni strani in v medijih seveda – STA je to povzela in mediji tudi – reče, "ne, pri meni pa ni bilo nič narobe, Gorenak je s svojo prijavo pogorel." Glejte, potem pa pride zapisnik, v katerem je na 8 straneh pravzaprav 16 nepravilnosti naštetih. Generalni državni tožilec pa – bom kar rekel, da se zlaže. Tudi pri sodišču, naj navedem samo en primer, ker mi bo časa zmanjkalo. O vaši odločbi KPK, ko ste bili še tam šef, je Vrhovno sodišče odločalo 16 mesecev. 16 mesecev! Šele potem je odločilo. S čimer seveda zelo jasno ščiti nekoga drugega, ščiti gospoda Fišerja. Skratka, kaj hočem povedati – da sistem sam sebe ščiti, da sistem sam sebe dela manj sposobnega, če želite. In zato še ti dve ali tri minute, kolikor imate, da poveste še svoj pogled. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Pa ne bom izkoristil celotnega, zato ker, glejte, izpostavili ste primere, ki jih ne morem komentirati, ker so bile tem primerom namenjene celotne seje Odbora za pravosodje, pa plenarke, kjer ste jih izpostavljali, in smo se o tem ali pa ste se o tem precej pogovarjali. Sistem sebe ščiti, vsak sistem sebe ščiti in včasih je tako tudi prav. Odvisno je pred kakšnimi napadi se ščiti. Jaz sem večkrat

povedal, ne boste zadovoljni s tem odgovorom in hudič je biti med tnalom in nakovalom, ker ne verjamem, da je v pravosodju vse v redu. Verjamem pa tudi, da se sistem pred določenimi napadi, ki presegajo mejo, mora ščititi. In danes smo v tem sistemu, da v bistvu ljudje, ki imajo občutek, da so neupravičeno napadeni, bodisi posamezni tožilci bodisi posamezni sodniki ali sistem kot celota, se zaprejo vase in še tistih napak, ki bi jih sicer priznali, ne priznajo. In smo se o tem pogovarjali že v tej sobi in tudi na Odboru za pravosodje, ko smo spreminjali zakon, ki ste mu vi sicer rekli, da je šlo za kozmetične spremembe, kjer smo določili tudi, premaknili v bistvu določbo okrog, da mora biti sodnik osebno primeren za opravljanje svoje funkcije, kar je bil v preteklosti predlog Sodnega sveta, je seveda sistem se čutil napadenega v tem smislu, da se tak člen lahko zlorabi za neko družbenopolitično preverjanje sodnikov, ki bodo nekoga obsodili, pa najsi bo to takšen ali drugačen politik.

Se pravi, jaz bi si zelo želel, da bi glede tega dela sodnih reform lahko usedli skupaj. Ne vem, ali je to mogoče dokler smo obremenjeni s temi primeri, s katerimi smo obremenjeni, in se je vsak zakopal v svoj rov. Dejstvo pa je, da določene spremembe bodo potrebne, ne bodo pa mogle biti to spremembe z mesarico in ne bodo mogle biti, kot vi pravite, da se odločneje v to poseže. Vi ste samo to poskusil – verjamem, da celo dobronamerno – s tožilstvom, ki ste ga predstavil, kot ... mislim, saj ga niste vi, ampak dobro, vi ste bil takrat minister, vlada ga je predstavila kot Ministrstvo za notranje zadeve in veste, da je to imelo veliko več negativnih posledic kot pa pozitivnih. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak ima besedo za postopkovni predlog, da se glede vprašanja opravi splošna razprava.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ja, hvala lepa.

Zdaj, seveda je 7 minut ministru ali pa 5 minut meni za tako obširno debato bistveno premalo. Zaradi tega seveda predlagam, da Državni zbor odloči o predlogu za splošno razpravo na to temo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 31. marca 2015, v okviru glasovanj.

Zdaj pa bom ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospodu Zdravku Počivalšku, ki je upravičeno odsoten, vprašanje zastavila Suzana Lep Šimenko, pri čemer prosim, da poveste, ali želite pisni ali ustni odgovor.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala, predsedujoči, za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana ministrska ekipa!

Ministra za gospodarstvo danes žal ni nami.

Mala in srednje velika podjetja, torej podjetja, ki imajo do največ 249 zaposlenih, imajo pomembno vlogo pri pospeševanju gospodarske rasti in ustanavljanju novih delovnih mest. So daleč najštevilčnejša, saj predstavljajo kar 99,8 % vseh podjetij v Sloveniji. Od tega imamo kar 94 % mikropodjetij, to je podjetij z do 10 zaposlenimi, 4,7 % malih podjetij in 0,9 % srednje velikih podjetij. Skupno mala in srednje velika podjetja ustvarijo 70 % prihodkov in zaposlujejo 72 % vseh zaposlenih. Tradicionalno so bolj usmerjena na domači trg. Le 12 % je izvoznikov in v primerjavi z velikimi podjetji so tudi manj inovacijsko aktivna. Glede na nanizane podatke lahko vidimo, da so pomembno gonilo našega gospodarskega razvoja. Mnoga med njimi so uspešna in v sebi nosijo izjemen razvojni potencial. Številna, predvsem mikropodjetja pa se zaradi visokih davčnih obremenitev in birokracije borijo za vsakdanji kruh.

Zanima me:

Kako boste pomagali malim in srednje velikim podjetjem, da bodo obstala in da se bodo razvijala?

Koliko sredstev bo v letu 2015 namenjenih razvoju malih in srednje velikih podjetij?

V kratkem nameravate kot vladna koalicija uvesti tudi davčne blagajne, za katere vemo, da po oceni Obrtno-podjetniške zbornice niso dobra rešitev. In tudi ne bodo zmanjšale dela na črno, ampak v večji meri bodo predvsem pomenile dodatno obremenitev predvsem malega gospodarstva. Prav tako v koalicijski pogodbi planirate uvedbo nepremičninskega davka.

Zato me zanima mnenje ministra za gospodarstvo:

Kako ocenjuje vpliv uvedbe davčnih blagajn in nepremičninskega davka na mala in srednje velika podjetja?

Ali bodo malim in srednje velikim podjetjem v zameno za dodatne obremenitve morda namenjene tudi kakšne razbremenitve na davčnem in administrativnem področju?

Spoštovanega ministra prosim za pisni odgovor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala.

Zdaj pa bo ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča spraševal dr. Dragan Matić.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister.

Podatki o dolžini sodnih postopkov, tudi sodnih zaostankov so znani, lahko jih spremljamo prek spletne aplikacije SOSTAT. Rezultati resda niso optimalni, so pa vsaj javno preverljivi. Ni mi pa znano, da bi bila dostopna kakršnakoli analiza ali vsaj podatki, ki bi kazali na dolžino trajanja predkazenskih postopkov ali sodnih preiskav. Kolikor razumem, dolžina le-teh tudi ni zakonsko omejena. Znani so primeri sodnih zaostankov in ukrepov za njihovo omejevanje, a vendar se zdi, da je danes – predvsem v primerih gospodarskega kriminala ali v povezavi z

vplivnimi osebami oziroma politiki – posebej pereča praksa zaostankov v času od zaznave oziroma ovadbe in prvih aktivnosti organov odkrivanja in pregona, to se pravi do vložitve zahteve za sodno preiskavo oziroma vložitve ustreznega obtožnega akta ali drugačnega zaključka zadeve. V političnem prostoru imamo pomembne akterje, ki so javnosti znani zaradi resnih sumov, da so vpleteni v kriminalna dejanja. Ti sumi pa so potrjeni s splošno znanimi dejstvi, da so preiskave začete, saj se velikokrat postopki odvijajo v luči žarometov in pred kamerami. Od trenutka, ko državljani v medijih beremo ali na ekranu gledamo začetke hišnih preiskav, pridržanja, in tako dalje, poteče tudi leto, velikokrat pa tudi več let do zaključka kazenskega postopka, pa naj bo to obsodilna, oprostilna ali zavrnilna sodba. Na ta način se v javnosti zbuja nezaupanje v politiko, saj ljudje upravičeno pričakujejo, da so na odgovornih mestih ljudje, ki niso vpleteni v kazniva dejanja. Ker pravosodni sistem časovno gledano ne deluje, kot bi bilo treba, se zbuja vtis, da je politika prepredena s kriminalom. Zato bi bilo v eminentnem javnem interesu, da se ta družbena škoda odpravi in stori vse, da se predkazenski postopki bistveno skrajšajo.

Zato vas, gospod minister, sprašujem naslednje: Ali Ministrstvo za pravosodje razpolaga s podatki o dolžini predkazenskih postopkov pri obravnavanju kriminalitete, zlasti gospodarske kriminalitete, ali jih ima morebiti državno tožilstvo?

In drugič:

Ali je bila oziroma ali bo opravljena kakšna analiza vzrokov za takšno stanje in ali bo ministrstvo uporabilo svoje pristojnosti in ustrezno ukrepalo, da bi se ti postopki skrajšali na razumno mero?

Hvala za vaše odgovore.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani poslanec dr. Matić, poslanke in poslanci!

Vaše vprašanje je še kako na mestu. Odgovora nanj, dokončnega, žal nimam.

Izpostavili ste problematiko, ki je tudi po mojem prepričanju ena ključnih problematik uspešnosti delovanja slovenskega kazenskega pravosodja od začetka do konca. Se pravi, od policijskega delovanja preko tožilstva in potem sam sodni postopek. Tako kot ste sami, mislim da tudi v vprašanju omenili, trenutno imamo v Sloveniji vzpostavljen relativno spodoben sistem spremljanja sodnih zaostankov, časovnega upravljanja s posameznimi postopki. Ta orodja imajo tudi predsedniki posameznih sodišč, okrajnih, okrožnih, višjih in vrhovnega. Medtem ko nimamo niti skupni preverljivih, predvsem pa koristnih informacij o tem, koliko časa trajajo postopki pred tem, predvsem pa postopki od tistega trenutna naprej, ko je izvršeno neko

preiskovalno dejanje v smislu hišne preiskave, odvzema prostosti in tako naprej. Edina časovna omejite, ki je v zakonu, je v primeru pripornih zadev. Znani so postopki, ki ste jih samo omenili in ki po mojem bolj kot ravnanje sodišč včasih, kot se rado izpostavlja tudi v tem parlamentu, znižuje ugled in vero v pravno državo v Republiki Sloveniji, ko po opravljeni hišni preiskavi ali celo v primeru pripora včasih potem zadeva sploh ne da ne doživi epiloga na sodišču, ampak se ne ve, kje zadeva je leta in leta in leta po tem. To je slabo za javni interes in je seveda slabo tudi z vidika spoštovanja človekovih pravic, z vidika tistega osumljenca ali obdolženca, ki v takem postopku je.

Kratek odgovor na vaše vprašanje: Ne, take analize ni, ni je na Ministrstvu za pravosodje, ni je na policiji in ni je na državnem tožilstvu, vsaj ne analize, ki bi omogočala usmerjeno in ciljno spremljanje in odzivnost na te postopke. Splošna statistika seveda že je, samo v splošni statistiki nekje in flagrantni delikti in neke male tatvine seveda izboljšujejo statistiko, po domače povedano. S tem smo se že začeli ukvarjati na Ministrstvu za pravosodje in zavzemali se bomo v dveh stvareh. Najprej, pri spremembah ZKP bomo poskušali po vzoru tujih držav predkazenske postopke časovno omejiti. Ne s prekluzivnim rokom. Vam bom povedal, tak primer je že bil v času prejšnje vlade. Pozitivna Slovenija je takrat vložila predlog spremembe enega člena v ZKP, ki bi rekel, recimo po domače povedano, če v pol leta zadeva v predkazenskem postopku ni zaključena, se ne sme nadaljevati. To se sliši super, vendar potem vemo, da bi bilo kar na enkrat en kup stvari tudi zastaranih in temu se je na Ministrstvu ... ne, ni važno, ampak eno posebno ime je dobil ta člen, ki, hvala bogu, sploh ni šel v nadaljnjo razpravo. Vendar določene omejitve časovne so mogoče in jih poznajo tudi druge države, ki so se s takim problemom soočale, in to bo prišlo na vrsto pri spremembah ZKP.

Druga stvar pa je, v okviru upravljaljskih in organizacijskih ukrepov, ki jih imata na voljo tudi Vrhovno državno tožilstvo in pa policija, doseči eno spremljanje, podobno spremljanje kot imamo predsednikove plošče danes v sodiščih, da bi z informatizacijo državnega tožilstva prišli do tega, da bi spremljanje tovrstnih postopkov bilo bolj transparentno, to bi bil eden od modulov tega našega supervizorja. Prvi korak, ki pa bo, moram pa povedati, da absolutnih pristojnosti tukaj nima Ministrstvo za pravosodje, in bo potrebovalo tako sodelovanje Vrhovnega državnega tožilstva kot sodelovanje Ministrstva za notranje zadeve, je pa opraviti analizo, pregled teh postopkov. Koliko časa trajajo, koliko preiskovalnih aktivnosti je bilo sploh urejeno, ker osebno ne morem pristati na to, da je vedno izgovor samo to, gre za kompleksne zadeve in zato morajo trajati tri, štiri, včasih celo pet let. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Dragan Matić ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): spoštovani gospod minister! Veseli me, da razmišljate v tej smeri, da je treba sistem nadgraditi, vendar kot ste sami omenil, gre za tukaj zelo občutljivo področje, ker gre za več pristojnih institucij, ki so med seboj tudi neodvisne, in prav je, da je tako. Vendarle vseeno je v eminentnem javnem interesu, da se tukaj, tako kot sami ugotavljate, zagotovi neka transparentnost, da ne bo videz, da lahko prihaja v samem sistemu do zlorab, do tega, da se določeni postopki namerno zavlačujejo.

Še enkrat bi rad izpostavil, da obstajajo zelo znane javne osebnosti, ki so tudi politično aktivne, ki so obremenjene z resnimi sumi kriminalnih dejanj, da so se posamezna preiskovalna dejanja zgodila pred kamerami, in da se potem mediji in vsa javnost tudi upravičeno sprašuje, kdaj bo prišlo do nekega razumnega epiloga v razumnem roku. Kajti, še enkrat bi rad izpostavil, s tem bi bila tudi politika razbremenjena. Ker politika sama je obremenjena z določenimi posamezniki, pa tudi gospodarstvo oziroma javno življenje nasploh, in dokler ne bomo imeli nekega preglednega sistema, kot ste sami omenili, morda celo v bistvu nekega registra, ki bo javno dostopen, da bomo lahko preverjali, kaj se dogaja in kje zadeva je v določnem momentu, kje je žogica, če se lahko tako izrazim, seveda bo ta problem ostal. Je pa to v našem predvolilnem programu bilo, da je pravna država pravzaprav izhodišče našega delovanja. Se mi zdi, da je to tudi v koalicijski pogodbi, tako da računam na to, da nas boste sproti obveščali o napredku na tem področju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Saj ni drugega za reči, kot da se z vami strinjam in da sta pač vzvoda za to dva. Eden je zakonski, kjer je v končni fazi zadeve nekoliko lažje urediti in predpisati neke roke. Ampak vemo, kako je z roki. Če so prekluzivni v kazenskem postopku, se pravi, če so določni, potem je nevarnost zastaranja. Če rečeš, neka preiskava ne sme trajati še več kot 6 mesecev, ker drugače človeka ne smeš več preiskovati, je to lahko problematično. In tudi zlorabljen. Ampak so vmesne poti, o tem se bomo pogovarjali, ko pridemo do tega. Verjamem pa, da v enemu delu, kar se tiče ZKP, Zakon o kazenskem postopku, že letos. Drug je pa ta organizacijsko-upravljaljski in z vidika tudi podpore informacijskih sistemov in lahko vam rečem, da tudi v novi finančni perspektivi v okviru e-pravosodja nameravamo v tej perspektivi letos pa potem naslednja leta bistveno več pozornosti posvetiti skupaj z

Vrhovnim državnim tožilstvom tožilstvu in informatizaciji tožilstva na tem področju, ker tukaj je izrazito veliko nesorazmerje med kapacitetami, ki jih ima Vrhovno sodišče, in pa med kapacitetami, ki jih ima Državno tožilstvo, ki je šele pred kratkim celo prešlo na elektronski vpisnik. Že ta informacija, šele danes uvajajo elektronski vpisnik, kar mimogrede ni njihova krivda, ampak je krivda Ministrstva za pravosodje, ker je odgovorno za njihovo informacijsko infrastrukturo, ampak šele danes imajo v bistvu vsaj zametek elektronskih podatkov, ki bi omogočale spremljati tovrstne podatke. Nič drugega kot to, tudi tukaj se zavežem, javno, da se tega problema boleče zavedamo in da ga bomo poskušali reševati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa bo ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču vprašanje zastavila gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani gospod minister!

4. člen Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije pravi naslednje: "Integriteta je pričakovano delovanje posameznikov in organizacij pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji ali etičnimi kodeksi." Seveda vsi vemo, da integriteta ni vezana samo ali pa zlasti na neko trenutno funkcijo, ki jo nekdo opravlja, ampak predstavlja način ravnanja določenega posameznika.

Spoštovani gospod minister, pokrivata področje pravosodja, sama pravosodna veja oblasti pa je še posebej občutljiv sistem, saj mora pri svojih odločitvah slediti dokazom in resnici, obenem pa spoštovati človekove pravice v postopkih. Že večkrat sem tudi na naših sejah Državnega zbora opozorila, da sta na najvišjih funkcijah v pravosodju, tu imam v mislim gospoda Maslešo in gospoda Fišerja, osebi, ki nikakor ne sledita prej omenjeni definiciji integritete. Oba sta namreč kršila človekove pravice, tako v prejšnjem sistemu kot v sedanjem, gospod Masleša v različnih sodnih sestavih celo več kot 14-krat. Večkrat ravnata politično namesto neodvisno. Gospod Fišer pa je še po ugotovitvah vaše Komisije za preprečevanje korupcije pa tudi Upravnega sodišča ravnal nezakonito in morda celo koruptivno v primeru zaposlitve gospoda Škrleca. Pa ne bom komentirala teh zadnjih odločitev v zvezi s tem.

Ker vem, da v zvezi z njima kot minister ne boste ukrenili nič, ker smo vas predstavniki Slovenske demokratske stranke k temu že večkrat pozvali, vas sprašujem naslednje:

Kako nameravate kot minister za pravosodje zaradi kompromitiranih in spornih oseb na tako visokih položajih zaščititi integriteto sodstva kot celote, zlasti zaradi tega, ker je v pravosodnem

sistemu veliko število ljudi, ki svoje delo opravljajo korektno in kvalitetno?
Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa. Zdaj sem ugotovil, kakšno bo vaše vprašanje, ker vaša najava je bila tako splošna: Ministra za pravosodje bom vprašala glede integritete in spoštovanja zakonodaje. To je bila napoved vprašanja.

Poglejte, ne morem vam odgovoriti na vaše vprašanje zato, ker je vprašanje bazirano na podmeni, s katero se ne strinjam in za katero menim, da nisem primeren, da bom odgovarjal. Vi pravite, predsednik Vrhovnega sodišča, generalni državni tožilec, kršilca človekovih pravic, večkrat ravnata politično in tako naprej. Tega mnenja jaz z vami ne delim in menim, da vprašanja ministru oziroma vprašanja vladi niso namenjena temu, da bi razčiščevali vprašanje, za katera sami veste, da jih razčiščujemo vse enkrat mesečno na odborih, pa tudi na plenarnem zasedanju. Tudi se ne morem se strinjati s tem, da gre v obeh primerih za, kot ste rekli, kompromitirane osebe ... / oglašanje iz klopi/ Ja, zaradi omenjenih stvari, ki pa, veste, so stvar političnega pogleda, ali da večkrat ravnata politično in tako naprej. Moja skrb je v okviru pristojnosti, ki jih imam kot minister za pravosodje. Ko govorimo o integriteti in etičnem ravnanju, pred mesecem dni smo pripravili spremembo, skupek sprememb zakonodaje, ki so bili majhen korak, za vas kozmetičen korak sicer, ste rekli, v tej smeri in namenjeni ravno krepitvi integritete in etike znotraj delovanja pravosodnega sistema. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Eva Irgl ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, gospod predsednik.

Takšen odgovor, ki sploh ni odgovor, sem tudi pričakovala od vas, spoštovani gospod minister. Najbrž tudi zaradi tega, ker imate tudi sami izjemno velik problem z definicijo integritete. Poglejte, zakaj to govorim. Lansko leto je Računsko sodišče izdalo negativno mnenje glede delovanja Komisije za preprečevanje korupcije takrat, ko ste jo tudi vi vodili in vaša dva namestnika. Računsko sodišče je takrat ugotovilo, da je bilo kršenih kar osem zakonov in nekaj uredb, med drugim tudi Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, ki pa je pravzaprav osnovni zakon, se pravi neka podstat za delovanje vaše takratne komisije, ki ste jo vodili. Pred kratkim je tudi Vrhovno sodišče, sicer prepozno, na kar smo mi večkrat opozorili, ker se je namensko zavlačevalo, na vaše poročilo v zvezi s premoženjskim stanjem Janeza Janše ugotovilo, da ste kršili ustavo, saj ste nezakonito

posegli v z ustavo določene človekove pravice. Ampak za to dejanje ste bili pač nagrajeni s funkcijo ministra za pravosodje. Zaradi tistega vašega poročila, vsi vemo, in tukaj ne potrebujemo slepomišenja, je padla vlada Janeza Janše. Ampak vi ste, spoštovani gospod minister, ker ste ravno minister za pravosodje, prvi, ki mora spoštovati zakonodajo in dajati vzgled vsem nam. Minister za okolje in prostor, gospod Erjavec, je zaradi ugotovitev Računskega sodišča odstopil. Tega se verjetno spomnite, pa so bile te njegove kršitve bistveno manjše od teh, ki so bile očitane vam oziroma Komisiji za preprečevanje korupcije.

Zato vas sprašujem:

Ali menite, da imate potrebno integriteto, še vedno, za opravljanje funkcije ministra za pravosodje?

Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Vedno znova kolesi, se vrača to poročilo Računskega sodišča in vedno znova ja bilo to tudi že pojasnjeno, pa vendar še enkrat. Komisija za preprečevanje korupcije v senatu, ki sem ga vodil, je pol leta po nastopu funkcije sama naročila zunanjo revizijo, ki je odkrila precej nepravilnosti v delovanju komisije. Na podlagi tega so sledili tudi določeni ukrepi, vključno s podajo kazenske ovadbe in odpravljanjem teh ugotovljenih nepravilnosti. Rad bi vendarle povedal, ker ste, recimo, rekli, ne poznam poročila Računskega sodišča glede ministra Erjavca, poznam pa poročilo glede Komisije za preprečevanje korupcije. In v tistih 18 ali 8 zakonih, ki naj bi bili kršeni, recimo, sta 2 zakona kršena zato, ker smo objavili delovno mesto, kjer smo napisali, da iščemo informatika z univerzitetno izobrazbo. Računsko sodišče je ugotovilo, da bi moralo pisati, da iščemo informatika z univerzitetno izobrazbo družboslovne ali tehnične smeri. Pogodba za elektriko je bila sporna. Sklenjena je bila leta 2008 in smo plačevali računa za to elektriko in zato je kršitev padla na nas. Najemna pogodba je bila sporna, ki je bila sklenjena leta 2008. Mi smo jo v tem času s 25 evrov na kvadratni meter zmanjšali na 10 evrov na kvadratni meter, nismo je pa mogli prekiniti, ampak kršitev je bila. Kakorkoli, iz samega mnenja Računskega sodišča – in zato je bilo tudi negativno mnenje, ker je šlo za velike zneske, ki so se nanašali predvsem na najemnino. Ampak, v redu, s tega vidika menim, da vso integriteto ohranjam. In tudi, mimogrede, v samem mnenju Računskega sodišča ni bilo niti enega popravljalnega ukrepa predvidenega, zato ker smo še pred zaključkom revizije in v glavnem še pred začetkom revizije večino težav odpravili. Bi pa opozoril, da sta dve vladi, vaša in prejšnja, dobili negativno mnenje Računskega sodišča glede vzpostavitve in delovanja DUTB, 1,4 milijarde evrov.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Eva Irgl ima besedo za postopkovni predlog, da se glede vprašanja opravi razprava o odgovoru.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala, gospod predsednik.

Poglejte, mislim, da je treba opraviti razpravo o odgovoru ministra, kajti zlasti na prvo vprašanje nisem dobila popolnoma nobenega odgovora. Danes smo govorili o integriteti in kršenju zakonodaje in zakaj je bistveno, da imajo funkcionarji integriteto na svojih položajih, ker potem lahko tudi kakšne stvari izpeljejo do konca. Gospod Klemenčič, vi ste kot predsednik Komisije za preprečevanje korupcije ravnali tudi tako, da niste prijavili, recimo, podjetja svoje žene in niste znali pojasniti, zakaj hiša, v kateri prebivate, ni bila vnesena v evidenco GURS. Lahko povem, zakaj je pomembno, da razpravljamo o tem. Tudi niste želeli pojasniti, da ste kredite dobili cenejše, kot so bili takrat dostopni na trgu. Od predsednika Janeza Janše ste, recimo, zahtevali vsak račun, tudi za elektriko, za 10 let nazaj, sami pa niste želeli Mandatno-volilni komisiji predložiti računov, vezanih na obnovo vaše hiše. Jaz osebno sem bila članica in sem še vedno Mandatno-volilne komisije, ki je preiskovala vaše premoženje, pa žal nismo prišli do konca. Vsekakor gre za vprašljivo vprašanje integritete za ministra, zlasti če je zadolžen za pravosodje. Ker sedaj smo videli, da se ne spoštuje zakonodaje, da se celo krši ustavo, obenem pa se ne želi delovati transparentno, ko je ta minister povprašan o svojem lastnem premoženju. Seveda pa to transparentnost v vlogi še posebej predsednika Komisije za preprečevanje korupcije takrat zahteva od drugih.

Tudi glede na to, da vam očitno, vsaj tako sem razbrala iz tega prvega vašega odgovora, prav nič ne pomeni integriteta ljudi na najvišjih položajih v pravosodju, se pravi, na tistih najvišjih dveh funkcijah, predlagam, da opravimo širšo razpravo o teh odgovorih ministra, ki so bili izjemno pomanjkljivi, v skladu s Poslovnikom seveda. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 31. 3. 2015, v okviru glasovanj.

Naslednji sprašujem Matjaž Hanžek in to ministrico za okolje in prostor gospo Ireno Majcen.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

Spoštovana gospa ministrica, monitoring voda v Sloveniji izvajamo že od leta 1986 na zelo visokem in kakovostnem nivoju. Monitoring stanja voda v Sloveniji služi za oceno kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda, količinskega in kemijskega stanja podzemnih voda ter stanja voda na območjih s posebnimi zahtevami. V Sloveniji področje monitoringa stanja voda urejata Pravilnik o monitoringu površinskih voda in Pravilnik o

monitoringu podzemnih voda, merila in načine ocenjevanja stanja voda pa določa Uredba o stanju površinskih voda in Uredba o stanju podzemnih voda. Spremljanje kakovosti voda na območjih s posebnimi zahtevami je določeno še z nekaterimi dodatnimi predpisi. Osnovni principi monitoringa in ocenjevanja stanja voda so določeni v Direktivi 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. 10. 2000, ki določa okvir za delovanje skupnosti na področju vodne politike, vodna direktiva, in nekaterih drugih direktivah s področja voda. Vodna direktiva je za vse države članice Evropske unije postavlja enotne principe za sprejemanje ocenjevanja stanja voda. Članice Evropske unije so tako dolžne poročati Evropski komisiji o stanju voda. Pred letošnjim rebalansom proračuna je bilo monitoringu namenjenih 862 tisoč 890 evrov, po letošnjem rebalansu pa le še 287 tisoč in še nekaj evrov.

Zaradi zgoraj navedenega vas sprašujem:

Ali bo v letošnjem letu s predvidenimi sredstvi sploh izvedljiv monitoring vseh površinskih in podzemnih voda, kot to zahtevajo zakonska določila?

Morda so kje drugje ta sredstva.

Kako boste Evropski komisiji upravičili dejstvo, da Slovenija ne bo izvedla monitoringa v celoti, če seveda ta sredstva ne bodo zadostovala?

Kako boste davkoplačevalcem in davkoplačevalkam upravičili strošek kazni Evropske komisije, če bo le ta ugotovila, da direktive nismo izpolnjevali?

In še to:

Ali morda razmišljate, kdaj se boste odločili za uvedbo varuha okolja?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCEN: Hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani poslanec, Matjaž Hanžek, hvala za postavljena vprašanja.

Podala bi naslednji odgovor. S trenutno zagotovljenimi finančnimi sredstvi, kot ste že sami navedli, koliko jih je, bomo na ARSO izvedli monitoring kemijskih parametrov pri rekah na mejnih profilih s sosednjimi državami, monitoring bioloških elementov kakovosti na tistih vodnih telesih, katerih ocena je med dobrim in zmernim stanjem, monitoring kakovosti kopalnih voda, kemijske analize ter analize fitoplanktona na Blejskem in Bohinjskem jezeru. Trenutno imamo iz programa izključen del monitoringa ekološkega in kemijskega stanja rek in zadrževalnikov. Prav tako je izključeno kemijsko in ekološko stanje morja, kemijsko stanje podzemnih voda ter analize nevarnih snovi v živih organizmih in sentimentu. Skupaj s predstavniki ARSO pa tudi nami si prizadevamo poiskati sredstva, ki nam bo v prihodnje omogočalo izvedbo preostalih monitoringov, katere smo dolžni izvajati.

Rada bi povedala, da je poročanje o izvedbi monitoringov letno za kopalne vode. Za nitratno direktivo in pa vodno direktivo pa so ta obdobja daljša. Za nitratno direktivo je treba oddajati poročila vsaka tri leta, za vodno direktivo pa vsake šest let. Mi smo tudi intenzivirali pripravo načrta upravljanja z vodami, imenujemo ga 2, ker prvi načrt je bil že potrjen, in prav v tem delu sama vidim veliko pozornosti, ki jih je treba namenjati temu delu, predvsem zaradi tega, ker nas pri pripravi načrta upravljanja z vodami pa že Evropska unija sledi s pilotom. Tako lahko rečem, zagotavljam, da bomo izvedli monitoring v celoti, moramo pa zagotoviti oziroma prenesti ta sredstva iz drugih postavk, da bo v letošnjem letu monitoring izveden v predvideni količini in davkoplačevalcem ne bo treba upravičevati strošek kazni, ki sledi iz monitoringa.

Prav tako sem prepričana, da bodo strokovne službe, smo zdaj prenovili pripravljalno skupino za načrt upravljanja z vodami, to svoje delo zaključili do konca letošnjega leta.

Za uvedbo, morebitno uvedbo varuha okolja pa povem, da je za varovanje pravice do zdravega življenjskega okolja v skladu z 2. odstavkom 14. člena Zakona o varstvu okolja poleg Ministrstva za okolje in prostor pristojen tudi Varuh človekovih pravic, in prepričana sem, da bodo v primeru potrebe prav na tem organu poskrbeli za to, da bo ta varuh okolja ustanovljen, ko bodo pač ocenili, da je to potrebno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Matjaž Hanžek ima besedo.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, gospa ministrica.

Vseeno me niste čisto prepričali. Verjamem vam, da boste poskušali najti sredstva v drugih postavkah. Ni to samo vaša krivda, da je premalo, vem, da iz finančnega ministrstva na vsa ministrstva pritiskajo za zmanjševanje sredstev. Prepričan pa sem, da so vode v svetu in še posebej v Sloveniji izjemno pomembna stvar. Voda namreč, čista voda, zdrava voda je nafta prihodnosti. V malokaterih državah to že vejo in se že skoraj vojne pripravljajo za vodo, ker voda je tisto, kar nas bo v prihodnosti reševalo. Zato se mi vseeno zdi, da je treba temu posvetiti veliko, veliko več pozornosti, tudi zaradi nas samih, ne samo zaradi evropskih direktiv. Ker če bomo samo tisto gledali, kar nam evropske direktive in predpisi od nas zahtevajo, se seveda obnašamo zelo neodgovorno do lastnih voda.

Jaz zaenkrat sicer verjamem vašim željam, da se trudite, ampak to ni samo v vaši pristojnosti. Želim pa vam, da bi v vladi in v nasprotju z drugimi, ki želijo zmanjševanje sredstev, uspeli. Zato me bolj konkretno zanima:

Ali veste vsaj približno od kod bi lahko pobrali teh manjkajočih, na okroglo pol milijona evrov? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Z vami se popolnoma strinjam v tistem delu, ko govorimo, da je voda naša dobrina, naše največje bogastvo. V smislu vodnatosti je Slovenija seveda država, ki prekaša mnoge države po tem bogastvu, torej pitni vodi. Potem imamo mnoge vodotoke, mnoga jezera, podtalnico, morje, v tem obsegu, torej na tako majhnem prostoru, kot je v Sloveniji, toliko vod, se to bogastvo odraža tudi pri stroških, ki so potrebni za monitoring in priznam, da je naša naloga v nadaljevanju seveda zagotoviti ta potrebna sredstva, če bi se dalo to, bi rekla, tako enostavno, bi pravzaprav midva danes ne rabila o tem razpravljati. Tako da dajem zagotovilo, da se bomo potrudili in speljali stvari, kot se od nas pričakujejo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Matjaž Hanžek ima besedo za postopkovni predlog, da se glede vprašanja opravi razprava o odgovoru.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

Delno sem zadovoljen z odgovorom, gospe ministrice, ampak vseeno jaz mislim, da je to in seveda tudi v Poslanski skupini Združene levice, da je to tako pomembna stvar, da bi bila potrebna dodatna debata v Državnem zboru. Slovenija ima drobižek nafte, ki jo uporabi, ampak ima ogromno vode, ki, kot sem že prej rekel in se oba z ministrico strinjava, je to nafta prihodnosti. In tako moramo razmišljati tudi naprej, ne samo o tem, da ta trenutek, konkretno govorimo o monitoringu, ampak sploh moramo razmišljati o vodi, o zaščiti voda v Sloveniji tako zdravstveni kot tudi vse ostalo. Zato bi predlagal, da o tem v skladu s poslovnikom opravimo dodatno pogovor. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 31. marca 2015, v okviru glasovanj.

Zdaj pa ima besedo Urška Ban, da zastavi vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa.

Spoštovani minister za javno upravo, gospod Boris Koprivnikar. V Poslanski skupini SMC pozdravljamo pripravo strategija razvoja javne uprave 2015–2020, saj v Sloveniji že od leta 2005 za področje javne uprave ni bilo sprejetega krovnega strateškega dokumenta, ki bi bil podlaga za njeno prenovo in modernizacijo. Sklepamo lahko, da je ravno zaradi dosedanjega pomanjkanja vizije na tem področju javna uprava v Sloveniji po učinkovitosti pod evropskim povprečjem. Evropska komisija ocenjuje, da je neučinkovita javna uprava ena glavnih ovir za poslovno konkurenčnost in gospodarski razvoj v mnogih

državah članicah, zato je reformo javne uprave uvrstila med pet najpomembnejših nalog. Tudi OECD je leta 2012 izdal pregled delovanja slovenske javne uprave, v katerem med drugim ugotavlja, da strategija Slovenije za izhod iz krize ne vsebuje strategij in ukrepov, s pomočjo katerih bi pomagali javni upravi, da postane učinkovitejša in posledično dolgoročno stabilna. Ključna je torej prenova in modernizacija javne uprave v Sloveniji, zato pozdravljam napore MJU za končno pripravo strategije in nadaljnjih ukrepov, ki iz nje izhajajo. Me pa zanima, spoštovani minister, predvsem prenova informatike v državni upravi, o kateri ste razpravljali tudi na eni izmed zadnjih sej Vlade. Vemo namreč, da Republika Slovenija letno povprečno za državno informatiko namenja cirka 75 milijonov evrov, kar je izredno veliko.

Sprašujem vas:

Kako bo potekala prenova državne informatike, v katerih nivojih in predvsem kolikšen je predviden prihranek za našo državo? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar.

BORIS KOPRIVNIKAR: Spoštovani predsednik, poslanke in poslanci!

Spoštovana poslanka Banova, kot ste sami ugotovili, je strategija razvoja javne uprave en dokument, ki ga dejansko potrebujemo, ampak ne zgolj dokument, ampak dejansko potrebujemo jasne odločitve, v kateri smeri, s kakšnimi orodji bomo dejansko izboljšali učinkovitost javne uprave. Informatika je na tem področju ključno orodje, ker prav z informatiko omogočamo način, da javna uprava deluje, da spremljamo celotno njeno delovanje in da tudi usmerja vse pretoke informacije, ki so bistvo našega dela.

Sama priprava strategije razvoja informatike se je začela že v bistvu v letu 2013, takrat je bila pripravljena analiza razprav o rešitvah, načrt prenove in pripravljen tako imenovani projekt kvantnega preskoka in izgradnje državnega računalniškega oblaka. Pomemben korak naprej je bil narejen z koalicijsko pogodbo te vlade z Zakonom o Vladi in Zakonom o državni upravi, ki sta to postavila kot posebno, drugače organizirano področje, zato smo v celoti revidirali ta dokument in tudi v preteklih tednih predlagali Vladi v obravnavo Sklep o imenovanju skupine strateški svet za razvoj informatike in dveh podskupin, se pravi usmerjevalne in tehnične, ki vodita ta celotni projekti, vključno s časovnico, po kateri bomo do konca leta 2017 ponovno konsolidirali informatiko ožje državne uprave, zgradili računalniški oblak v treh verzijah, če želite, eno je državni računalniški oblak, ki se že v letu 2015 dejansko postavlja, sedaj ko govoriva, drugi je računalniški oblak za javno upravo, ki bo verjetno zgrajen v javno-zasebnem partnerstvu

in bo dostopen celotnemu javnemu sektorju, tretji pa je tako imenovani razvojni oblak, ki bo predvidoma postavljen v sodelovanju z neko razvojno-raziskovalno inštitucijo, ta bo pa odprt tudi za inovacije in za sodelovanje z razvojno sfero. Ključni postopki tega procesa seveda vsebujejo štiri temeljna področja. Eno je, da se uredi upravljanje s podatki. V tej državi imamo velike težave pri urejenosti in preglednosti podatkov – kaj so ključni, kako so zapisani, kdo je nosilec podatkov, kdo ima izvorno bazo – in zato prihaja do neuskajenosti, neažurnosti in podvajanja.

Drugi pomemben sklop je konsolidacija infrastrukture. Tukaj govorimo vse od strežniških kapacitet do linije varnosti in celotnega infrastrukturnega ustroja, na koncu tudi namizne opreme, ki jo uporabljamo v državni upravi.

Tretji pomemben sklop je konsolidacija aplikativnih rešitev. Trenutno smo v eni zelo nesprejemljivi situaciji, da uporabljamo za iste namene zelo različne aplikacije, ki so med sabo nezdružljive, ali pa celo, da uporabljajo različni državni organi isto aplikacijo ali aplikacijo istega proizvajalca, ki pa je večkrat zaračunana in prilagajana in zato želimo tudi urediti najprej konsolidacijo tega aplikativnega nivoja.

Četrty pomemben sklop je po mojem mnenju precej zanemaren in izjemno pomemben – enotna varnostna politika celotnega informacijskega sistema. Da točno veno, kakšne so pristojnosti vpogledov, dostopov, kreiranja podatkov in da zagotovimo tudi sledljivost vpogledov v podatke.

To so ti ključni sklopi, ki jih pa pri samem izvajanju področja izgradnje centralne informatike med sabo strogo ločujemo ravno zato, da ne bi s podvajanjem z izvajalci, ki hkrati izvajajo naloge več kot enega od teh štirih sklopov, prišli v situacijo, iz katere se zdaj postopno izvijamo, da smo ključno odvisni od posameznih dobaviteljev. Tako da na tak način rešujemo še ta problem odvisnosti od dobaviteljev.

Pri samem procesu informatizacije se seveda ukvarjamo s ključnimi deležniki, to so uporabniki: ministrstva, organi v sestavi, javni uslužbenci, in na drugi strani informacijska podjetja, ponudniki infrastrukture, omrežij in vseh ostalih resursov, ki jih potrebujemo za vzpostavitev tega. Pomembno je pa tudi, da smo v tem enotnem finančnem načrtu konsolidacije kadrov, konsolidacije infrastrukture in pa centralizacije nabavne funkcije tudi jasno opredelili dejavnike tveganja.

Po projektu so ocenjeni prihranki v prvih treh letih 20 milijonov evrov, v letošnjem letu se je proračun že zmanjšal za 9 milijonov evrov. Točno, kako bomo te prihranke dosegali, bomo videli skozi prihodnja leta. Pomembno je pa tudi to, da se struktura porabe sredstev iz vzdrževanja v veliko večji meri seli v razvoj. In to je bistveni dosežek. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj pa bo ministra za finance dr. Dušana Mramorja spraševal mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, gospod predsednik.

Spoštovani minister za finance, slovensko javnost je na nek način močno pretresla in zamajala sanacija slovenskega bančnega sistema. V slovenske banke smo ob tej drugi sanaciji vplačali davkoplačevalci okoli 5 milijard evrov, nekateri med nami pa smo morali to sanacijo plačati dvakrat. Nekateri celo trikrat. In sicer preko dodatnih stroškov, preko odpisa delnic, prek 100o tisoč Slovenk in Slovencev se je moralo posloviti od svojih prihrankov, ki so jih namenili v NKBM, in še dodatno nekateri ob nakupu podrejenih obveznic državnih bank. Slovenija ima v tem trenutno pravzaprav venezuelski bančni trg. Skoraj 70 % bank je državnih in slovenska vlada se je zavezala k privatizaciji bančnega sistema v naslednjih dveh oziroma nekaj več letih. Glede na to, da smo o podrejenih finančnih instrumentih in vpisu podrejenecv tu, v državnem zboru precej podrobno razglabljali, bila je sklicana izredna seja komisije za nadzor nad javnimi financami, Odbor za finance, bila je sklicana izredna seja Državnega zbora, vendar pa v tem pogledu nekaj konkretnjših odgovorov nismo dobili.

Zato na tem mestu sprašujem ministra za finance, glede na to, da sta se predsednik Združenja bank dr. Arhar in njegov predhodnik gospod Čufer javno izrekla za iskanje neke normativne podlage za poplačilo ali delno poplačilo tistih, ki so v izbrisu podrejenih finančnih instrumentov izgubili svoje prihranke:

Ali Vlada na tem področju pripravlja kakšen zakon, kakšno zakonsko rešitev?

Ali se strinja s tovrstnim dejanjem?

Kakšna je skupna vrednost vložka fizičnih oseb, ki so po prigovarjanju bančnih uslužbencev na državnih bankah svoje prihranke, namesto da bi jih položile na varčevalni račun, namenile v, recimo, 26. izdajo podrejenih obveznic Nove Ljubljanske banke?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani poslanec, mag. Anže Logar, sanacija, kot ste sam dejali, bank je bila v Republiki Sloveniji izvedena na način, da se je zagotovila njena skladnost s pravili Evropske unije, ki ureja državno pomoč. Da so bili ukrepi, ki jih je Republika Slovenija izvedla, primerni in potrebni, so v zadnjem času večkrat javno potrdili tudi predstavniki Evropske komisije. Pravila Evropske unije o državnih pomočeh namreč zahtevajo, da kadar je kapitalski primanjkljaj tak, da je vrednost njenega premoženja manjša od njenih dolgov, breme reševanja te banke nosijo tudi imetniki podrejenih finančnih instrumentov. Navedena zahteva Evropske unije je odraz dejstva, da so v

tem primeru njihovi podrejeni finančni instrumenti manj vredni oziroma brez vrednosti. To pa pomeni, da bi tisti, ki bi v banko vstopil, takoj izgubil del svojega vložka, saj bi se denar porabil za povečanje vrednosti finančnih instrumentov, ki so bili v trenutku njegovega vstopa lahko brez vrednosti. Ker tega ne bi storil noben zasebni investitor, Evropska unija meni, da tega ni primerno dovoliti niti državi.

Če bi to država storila naknadno, kar bi se zgodilo v primeru Slovenije, bi navedeno še vedno predstavljalo kršitev pravil Evropske unije o državnih pomočeh. V zvezi z naknadnim delnim poplačilom nekaterih imetnikov podrejenih finančnih instrumentov pojasnujem, da je v nekaterih primerih do navedenega res prišlo – odgovor na te predloge s strani predsednika Združenja bank in bivšega finančnega ministra.

A pomembna je pravna podlaga, na podlagi katere je bilo tako plačilo izvršeno. Tako na primer v primeru nizozemske banke SNS Reaal do plačila ni prišlo, ker bi bil izbris nezakonit, temveč ker je banka podrejene instrumente prodajala, ne da bi kupcem obrazložila tveganje. Zato poplačila tudi ni opravila država, temveč sama banka, in to iz lastnih sredstev. Ker slovensko pravo že danes omogoča tak zahtevek, posebne spremembe v tej smeri niso predvidene.

V zvezi z vprašanjem, kolikšna je vrednost podrejenih finančnih instrumentov, ki so bili prodajani na bančnih okencih in nato izbrisani, poudarjam, da je za vzpostavitev odgovornosti banke pomembno, ali so bili potrošniki pri nakupu zavedeni, in ne, na kakšen način so finančni instrument kupili. Sicer pa pojasnujemo, da je skupna vrednost izdanih podrejenih obveznic NLB 26, to se pravi teh obveznic, ki se v kontekstu vprašanja največkrat omenjajo, znašala 61 milijonov evrov, pri čemer pa mi nimamo podatka, kolikšen del izdaje naj bi bil prodan tako imenovanim nepoučenim vlagateljem, to so ti manjši vlagatelji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Anže Logar ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Spoštovani minister, odgovora nisem prejel. Omenili ste oziroma navedli ste, da naj bi bil izbris podrejenih podrejenecv opravljen skladno s pravili, da so bili ukrepi primerni in postopki pravilni in da naj bi vam to potrdili predstavniki Evropske komisije. Dobro, ampak predstavnik slovenske stroke dr. Arhar, predstavnik slovenske politike gospod Čufer, vaš predhodnik, vendarle menita rahlo drugače.

Pa mi dovolite, da citiram, kaj sta rekla na komisiji 13. 2. v tem visokem zboru. Gospod Arhar je rekel: "Pa vem tudi, kako je tekel postopek. Tako da če mi vzamemo vzgled to, kar se je nekje dogajalo, jaz predlagam, da

najdemo pred sodišči neko rešitev za te investitorje. Kajti, ti investitorji so izgubili zaupanje." In gospod Čufer, "... ampak meni je pravzaprav blizu ta pobuda, da bi iskali nek kompromisen predlog". Torej, celo gospod Čufer, ki je izvedel na podlagi priporočil teh strokovnjakov v Evropsko komisiji, je mnenja, da bi morali najti pravno podlago, da bi utemeljili oziroma da bi rešili ta problem, ki je sedaj na Ustavnem sodišču. Da pa je to resen problem, nas v to prepričuje tudi zadnje pogovarjanje s skladom, ki kupuje NKBM, kjer, kot veste, želijo poseben dogovor o poplačilu teh podrejenecv v primeru sodbe Ustavnega sodišča. To priča o tem, da če tuji investitor postavlja takšne pogoje, mislim, da minister za finance mora najti rešitev za ta primer. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Takrat seveda nisem bil del te vladne ekipe, ki je peljala postopke in sem, ko sem postal finančni minister, poskušal dobiti vpogled v to, kako so tekli; ali so bili ti postopki v skladu s pravili EU ali ne in ali je Evropska komisija imela pristojnosti v bistvu za take zaveze, kot so bile dane. Pri vseh teh preverjanjih je bil rezultat, da je bilo v skladu s pravili in da Evropska komisija v tem primeru ni naredila napake in tudi z naše strani je bilo upoštevanje teh zahtev DG COMP ustrezno. Kot ste že sami dejali, to je sedaj pred Ustavnim sodiščem. Kot ste videli, tudi Ustavno sodišče ni samo brez mnenja Evrope želelo sprejeti odločitev in je prosilo za mnenje Evropsko sodišče in je sedaj na Ustavnem sodišču, da odloči.

Do takrat menim, da je vseeno ta moja ugotovitev, v bistvu ugotovitev ekipe na Ministrstvu za finance, da je to skladno s pravili, ustrezna. Kakšna bo pa potem odločitev Ustavnega sodišča, bomo pa videli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Anže Logar ima besedo za postopkovni predlog, da se glede vprašanja opravi razprava o odgovoru.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa.

Poglejte, v prvem delu odgovora je minister za finance navedel primer Nizozemske in ga opisal, da banka ni investitorjem obrazložila tveganja, zato je tudi bila primorana poplačati te obveznosti. Popolnoma enako je v primeru 26. izdaje podrejenih vrednostnih papirjev oziroma obvezniških vrednostnih papirjev. Iz tega lahko sklepamo, da bomo imeli v Sloveniji enak problem.

Gospod Mramor je navedel, da ni država dolžna poplačati škodo, ki je zaradi tega nastala. Ampak v Sloveniji imamo zanimiv problem, kot sem dejal, skoraj 70 % bančnega trga je državnege. Te banke, ki so zadevne v tem

primeru, so državne. Torej bomo državljani morali plačati ta zapitek.

Prej sem omenil navedbe dr. Arharja, gospoda Čufarja. Oba sta dejala, da so zaradi tega dejanja, posebej gospod Arhar, investitorji izgubili zaupanje. Dvakrat je poudaril te besede. Spoštovano Vlado opozarjam na tretji odstavek prve strani njihove koalicijske pogodbe, ki pravi, "glavno poslanstvo te vlade je zato povrnitev zaupanja ljudi in v državo". Poglejte, v primeru bančnega sistema so slovenski davkoplačevalci, v bistvu državljanke in državljani, izgubili zaupanje v državo. Nekateri, ponavljam, celo trikrat in z nekim rokohitrskim odgovorom, češ evropski funkcionarji, funkcionarji Evropske komisije so rekli, da je to v redu, prejšnja vlada je to naredila, mi s prejšnjo vlado nimamo nič in pogledajte, Nizozemski se je to zgodilo, tudi s tem mi nimamo nič; pač, s tako perečim vprašanjem ne bo šlo.

Zato predlagam, da Državni zbor opravi podrobnejšo razpravo na to temo in da Ministrstvo za finance pripravi horizontalen odgovor oziroma horizontalen odgovor na to kompleksno vprašanje in postreže z vsemi relevantnimi informacijami, ki bodo slovenski javnosti morda bolj razsvetlile to vprašanje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 31. 3. 2015, v okviru glasovanj.

Sedaj bo ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc vprašanje postavil gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Spoštovana gospa ministrica, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, kolegice in kolegi!

Naš zdravstveni sistem ima veliko anomalij in ena izmed večjih anomalij so zagotovo dolge čakalne vrste, ki so se v zadnjem letu enormno, znatno povečale. Nekaj dejstev, ki so tudi bila zapisana v enem izmed slovenskih dnevnih časopisov. Na ambulantne preglede in posege pri specialistih je v začetku meseca februarja čakalo 105 tisoč bolnikov. Še dodatno 87 tisoč bolnikov pa čaka na operacije ter na nekatere druge, pomembne seveda, posege. Zaradi dolgih čakalnih vrst nastajajo stroški tako na strani delodajalcev zaradi bolniških kot tudi ne nazadnje, kar je izrednega in nadvse pomembnega pomena, slabša se kakovost zdravljenja ljudi. Za 189 % pa so se povečale tudi čakalne vrste nad dopustno dobo pri tistih, ki imajo hitro napotnico za operacije in nekatere druge storitve.

Spoštovana gospa ministrica, sami priznavate, da sistem, takšen kot ga imamo sedaj, ne deluje. Nedavno ste dejali oziroma ste izrazili prepričanje, da se čakalne vrste tudi zlorablja s strani bolnišnic. Ob tem ste poudarili, da težava torej ni le v pomanjkanju denarja, saj se čakalne vrste mnogokrat zlorablja prav zato, da zdravstveni zavodi dobijo več denarja. Tudi

gospod Fakin je nedavno dejal, da do konca leta ne bi več smelo biti čakalnih dob za preglede pri specialistih, ampak hkrati, spoštovana gospa ministrica, je dejal, da če temu ne bo tako, bo za to kriva Vlada. Torej, gospod Fakin je na vas že vnaprej prevrnil vso krivdo.

Za konec še popolnoma konkretno vprašanje. Ljudje, davkoplačevalci, mi v tej dvorani, ki plačujemo kar precejšnje vsote denarja v zdravstveno blagajno, upravičeno pričakujemo, da smo hitro in kakovostno zdravljeni.

Ne zanimajo nas analize, strategije, ampak konkretni ukrepi, zato jasno in jedrnatno vprašanje:

Kaj boste storili, da se bodo čakalne vrste zmanjšale, skrajšale?

Kakšni bodo ukrepi, da bo teh dolgih čakalnih vrst čim prej konec?

Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za zdravje gospa Marija Milojka Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo.

Pozdravljeni, gospod predsednik Državnega zbora, poslanke in poslanci, cenjeni gospod poslanec!

Zelo sem vam hvaležna za to vprašanje – in zakaj? Prav zaradi tega, ker se v javnosti vse prevečkrat uporablja ali pa, če hočete, deloma tudi zlorablja, da so čakalne dobe in prekomerne čakalne dobe izključno samo posledica pomanjkanja financiranja. Lahko vam zagotovim, kaj je pokazal tudi inšpekcijski pregled Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije v nekaterih bolnišnicah, ko so pregledovali te čakalne liste, da temu ni tako. Lahko da je v enem delu – tam, kjer so te čakalne liste korektno ustvarjene, vodene in razporejene – praviloma dejansko res nekaj pomanjkanja denarja. Je pa veliko takih čakalnih vrst, ki dejansko ne zaslužijo, da so čakalne vrste, ker niso pravilno niti ustvarjene, vodene, analizirane in ni razporejanja pacientov. Kot sem že povedala, bom zaradi tega povedala nekaj o konkretnih ukrepih, ker nas žal izkušnje iz preteklosti o tem niso izučile.

Zato sem te dni pozvala direktorje bolnišnic, to je prva faza ali prvi ukrep, da najprej sami, znotraj hiše, bodisi z notranjo revizijo ali pa z drugim nadzorom pregledajo svoje čakalne sezname. Vemo, kar sem že omenila iz teh inšpekcijskih pregledov, da je veliko istih ljudi, ki se pojavljajo celo v dveh ali treh čakalnih vrstah. Hkrati smo predlagali oziroma so v pripravi tudi spremembe pravilnikov o čakalnih vrstah, kjer je predvsem problem pri definiciji napotnic "hitro" in "nujno", zaradi tega, da bi se lahko te čakalne liste res urejale na celovit in centraliziran način. Seveda, ko bomo e-naročanje in e-recept vpeljali, to bo proti koncu leta, v celo Slovenijo, potem bomo res lahko imeli centraliziran, računalniško voden

seznam čakalnih vrst, kjer ne bomo mogoče ročno poseganje in popravljanje tudi za nazaj. Naj omenim, da se čakalnim vrstam verjetno ne bo dalo v celoti izogniti, vendar gre za to, da te ne presejajo določenega časovnega obdobja in so tisti, ki rabijo nujno oziroma zelo hiter pregled pri specialisti, na vrsti v zelo kratkem času.

Dejansko ugotavljamo, da na žalost ta sistem pri nas ni urejen in ne deluje, kot je zamišljen, zato bomo po pridobitvi poročil teh notranjih revizij v bolnišnicah v naslednjem koraku zahtevali tudi pregled Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kajti tudi oni imajo svoja pooblastila preko svojih nadzornih zdravnikov, kjer bi ta nadzor lahko opravljali veliko bolje in več, predvsem pa takrat, ko bo sklenjen splošen dogovor, preden se sklene pogodba o programu s posameznim izvajalcem – zdaj v primeru za leto 2015.

Zaradi tega bo drugi korak oziroma ta drugi ukrep tudi, da se od Zavoda za zdravstveno zavarovanje zahteva, da preden sklene pogodbo s posameznim izvajalcem, ugotovi, kaj je tisti nujni program, ki ga lahko posamezen izvajalec izvede, in v tem sklopu sklene pogodbo. Zaradi tega bo treba tudi družinske zdravnike ponovno pozvati, da je nezmožno in nepotrebno podaljševanja bolniškega staleža zaradi razloga čakanja na operacijo, kajti potem bo treba vedno ponovno opomniti tudi vse tiste, kjer nekdo nerazumno čaka na neke nujne posege in mu zato, da rečem, predlogo podaljšujejo bolniški stalež.

To bo cel niz ukrepov, skupaj tudi s tem pravilnikom, ker na žalost tudi zdaj ni instrumenta za sankcioniranje pri kršitvi teh čakalnih dob. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec ima besedo, zahteva dopolnitev odgovora.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovana gospa ministrica, najlepša hvala za vaš odgovor. Osebno vam pač verjamem. Ampak mislim pa, da gre v primeru čakalnih vrst za tako anomalijo, da gre za rakrano našega bolnega zdravstvenega sistema in da bomo tudi te čakalne vrste lahko skrajšali oziroma jih izkoreninili le tako, da bo nek sistemski zakon narejen, da bomo priča neki celoviti zdravstveni reformi. Če bomo le pozivali bodisi ZZS bodisi naše zdravnike, nisem prepričan, da bomo prišli do konca tem čakalnim vrstam.

Imam pa še eno dopolnilno vprašanje, seveda, tudi vezano na čakalne vrste. Namreč, tudi čakalne vrste in drugi nakopičeni problemi, ki so v zdravstvu, so ne nazadnje posledica nerealizacije večkratnih sklepov vlade, da Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije pripravi standarde in normative storitev. Ker ti sklepi še vedno niso realizirani, so se stvari torej lotili zdravniki.

Zanima me:

Ali ste preučili dokument Modra knjiga standardov in normativov zdravnikov in zobozdravnikov, ki so jo pripravili?

Na kakšen način se boste zavzeli za njihovo realizacijo, saj vam drugače v aprilu grozi že vnaprej napovedana stavka?

Kaj menite, da je glavna ovira, da ZZZS še ni izpolnil sklepov Vlade, da pripravi standarde in normative storitev in drugih pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki so podlaga za določanje cen zdravstvenih storitev, s katerim bi v času zaostrenih pogojev zaposlovanja zagotovili ustrežnejši sistem financiranja?

Sami veste, da je vlada, tako prva vlada Janeza Janše kot Pahorjeva vlada, sprejela sklep, da nalaga ZZZS, da naredi standarde in normative. Ampak, ZZZS, na čelu z gospodom Fakinom, tega še do danes ni naredil.

Hvala za vaš odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za zdravje gospa Marija Milojka Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala tudi za to vprašanje.

Res je – to, kar ste na koncu dejali –, da je vlada že dvakrat zapored v prejšnjih mandatih naložila Zavodu za zdravstveno zavarovanje pripravo teh standardov. Po tej vlogi glede na časovno obdobje težko ocenjujem, zakaj ti standardi in normativi niso bili pripravljene, naj vam pa povem, da mi te standarde, normative, ki so jih koordinacije zdravstvenih organizacij pripravile v obliki Modre knjige, poznamo. Mi smo se tudi s predstavniki teh organizacij dobili, ustanovljena je bila mešana delovna skupina s predstavniki tako teh organizacij kot Zdravniške zbornice in našega ministrstva. Ti bodo na osnovi teh pripravljenih izhodišč za te standarde pripravili nekako do poletja skupaj – kot veste, tudi za zdravstveno nego se intenzivno pripravljajo v sklopu strateškega sveta zdravstvene in babiške nege priporočila oziroma izhodišča za standarde te nege, ker bo treba skupaj pripraviti priporočilo za t. i. time, kar bo sicer tudi osnova za 10- in 15-letno kadrovske planiranje po potrebah zdravstvenih delavcev, skupaj s strategijo zdravstvenega varstva v Republiki Sloveniji.

Tako dela na obeh izhodiščih potekajo, naj pa kljub vsemu omenim, da so zelo redke države v Evropi, ki imajo bodisi na nacionalni ravni ali pa celo zakonodajno sprejete standarde. Bolj gre to v smer priporočil, koliko zdravnikov oziroma kdo je v enem timu za določen zdravstveni program. In to vam lahko zagotovim, ker imajo te delovne skupine roke in način dela, da bo to pripravljeno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec ima besedo za postopkovni predlog, da se glede vprašanja opravi razprava o odgovoru.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik, spoštovana gospa ministrica!

Seveda predlagam, da bi o vprašanju razpravljali na redni seji oziroma izredni seji Državnega zbora, kajti precej pomembna je ta razprava, predvsem pa je produktivna. Zaradi tega ker je zdravstveni sistem v Republiki Sloveniji, spoštovani gospe in gospodje, na prvi pogled zelo zakompliciran sistem, ki pozna, sem že dejal, polno anomalij; po drugi strani pa se nas zelo dotakne takrat, ko sami zbolimo, ko smo sami pacienti. Takrat šele vidimo, kakšne so te anomalije. Zaradi tega je prav, da za dobro vseh davkoplačevalcev, vseh pacientov, ki ne nazadnje plačujejo v to zdravstveno blagajno velike finančne vsote, velike zneske – mi ne damo tako malo denarja v zdravstveni sistem – in je prav, da se o tem temeljito pogovorimo, in je prav, da nekako družno dorečemo določene stvari.

Zaradi tega predlagam, da se o čakalnih vrstah kot tudi o standardih in normativih, kar je že vlada dvakrat naložila, temeljito pogovorimo tudi v Državnem zboru. Zaradi tega predlagam razpravo v skladu s poslovníkom.

Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 31. marca 2015, v okviru glasovanj.

Zdaj pa bo ministru za finance dr. Dušanu Mramorju vprašanje postavil gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovani gospod minister!

Uvedba davčnih blagajn ponovno razburja podjetnike in obrtnike, ki vključno z Obrtno-podjetniško zbornico zatrjujejo, da takšna rešitev ne bo zajela sive ekonomije. Če želimo to doseči, je treba znižati davčne stopnje, odpraviti ovire pri davčni administraciji, dvigniti davčno moralo in uvesti davčne spodbude. Dejstvo je, da bi bilo treba najprej pridobiti ustrezne podatke o učinkih uvedbe davčnih blagajn v državah, ki jih jemljejo za zgled v tem primeru.

Dejstvo je tudi, da uvedba davčnih blagajn tudi po mnenju obrtne zbornice Slovenije nima pomembnega vpliva na zmanjšanje sive ekonomije, kar kaže 10-letno povprečje obsega sive ekonomije v državah Evropske unije z uvedbami davčnih blagajn, kjer se te gibljejo od 25 pa vse do 40 % bruto družbenega proizvoda. Posebej je pomembno poudariti, da je na primer v Nemčiji, Švici, Avstriji, kjer nimajo davčnih blagajn, stopnja sive ekonomije med najnižjimi v Evropi. Zato sem prepričan, da je bil dovolj učinkovit ukrep proti sivi ekonomiji uveden že z uvedbo virtualnih blagajn leta 2013.

Iz teh dejstev jasno izhaja, da uvedba davčnih blagajn ni potrebna in bo po nepotrebnem ponovno dodatno finančno obremenjevala podjetnike in obrtnike poleg že tako ali tako previsokih dajatev, ki jih ti morajo

plačevati za dodeljevanje, torej za delovanje državnega in javnega sektorja.

Sem popolnoma prepričan, da bi namesto davčnih blagajn morali dodelati sistem, ki v sosednji Avstriji odlično funkcionira in je tudi preverjen – torej govorim o pavšalni obdavčitvi – , ki prinaša več denarja v državno blagajno, hkrati pa omogoča več zaposlitev in manjšo administrativno obremenitev malih in srednjih podjetnikov in obrtnikov. Očitno pa v naši državi delamo ravno nasprotno; namesto da bi državo pocenili, z novimi in novimi ukrepi dodatno obremenjujemo gospodarstvo in tako krepimo moč države in njenih uradnikov.

Zato sprašujem:

Ali ste na ministrstvu preigrali tudi drugačne rešitve, kot je na primer pavšalna obdavčitev?

Ali ste se za uvedbo davčnih blagajn odločili na podlagi podatkov, zbranih s strani tistih držav, ki imajo uvedene davčne blagajne?

Sprašujem:

Če boste uvedli davčne blagajne, kdo bo nosil stroške, ki bodo nastali z uvedbo le-teh?

Prosim za odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani gospod poslanec, v skladu s koalicijskim sporazumom o sodelovanju v Vladi Republike Slovenije za to mandatno obdobje je uvedba davčnih blagajn eden izmed prioritarnih projektov koalicije. Tako je v okviru cilja zaježitve sive ekonomije predvidena uvedba davčnih blagajn za vse subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, s čimer bo dosežena širitev davčne osnove zaradi zajetja celotnega prometa posameznega subjekta.

Ministrstvo za finance se zaveda, da je uvedba davčnih blagajn le eden izmed ukrepov, ki bodo prispevali k zasledovanju cilja zaježitve sive ekonomije, ter da zgolj z uvedbo davčnih blagajn ta cilj ne bo mogoče doseči. V ta namen se vzporedno s pripravo zakonskih podlag za uvedbo davčnih blagajn oziroma natančneje uvedbo sistema posredovanja računov Finančni upravi Republike Slovenije z namenom registracije še pred njihovo izdajo. Pripravljajo se oziroma že odvijajo tudi dodatne aktivnosti, ki predstavljajo celovit nabor ukrepov z namenom zaježitve sive ekonomije, vzporedno s pripravo predloga zakona pa bo Ministrstvo za finance pripravilo tudi dodatne ukrepe in spodbude za zavezance z namenom spodbujanja izdajanja računov. S strani FURS se sicer že izvaja okrepljen nadzor za obvladovanje tveganj pri gotovinskem poslovanju, kot ste že omenili, ter okrepljen nadzor na področju preprečevanja dela in zaposlovanje na črno. Prav tako pa se izvajajo tudi aktivnosti z namenom ozaveščanja zavezancev in dviga splošne kulture prostovoljnega izpolnjevanja davčnih obveznosti in posledično pravičnejše porazdelitve davčnih bremen med vse davčne zavezance. V ta name

se na primer izvajajo aktivnosti ozaveščanja mladih o pomenu davka in njihovega plačevanja. Pri sprejemanju odločitve o uvedbi davčnih blagajn so bile upoštevane tudi izkušnje držav, ki so davčne blagajne že uvedle. Davčna blagajna je namreč že uvedla vrste držav članic EU, kot na primer Belgija, Bolgarija, Ciper, Grčija, Hrvaška, Italija, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Portugalska in Romunija. Prav tako pa sta uvedbo davčnih blagajn napovedale tudi Avstrija in Češka. V preteklih obdobjih se v okviru iskanja ukrepov na področju obvladovanja sive ekonomije v letu 2012 uvedla tako imenovana pavšalna obdavčitev, in sicer ob pripravi nadgradnje sistema normiranih odhodkov pri obdavčitvi dejavnosti oziroma uvedba tega sistema tudi za pravne osebe. Ukrepa uvedbe davčnih blagajn in ukrepa pavšalne obdavčitve v danih razmerah ni primerno obravnavati kot alternativna ukrepa, saj sta usmerjena v različne pojave sive ekonomije. Pavšalna obdavčitev je usmerjena predvsem v cilj administrativne poenostavitve ter povečanja pravne varnosti in s tem manjšanje obsega dela in zaposlovanja na črno, medtem ko je ukrep davčnih blagajn usmerjen predvsem v neustrezno izkazovanje oziroma evidentiranje poslovnih dogodkov in s tem ustreznega izkazovanja prihodkov in odhodkov oziroma prometa.

V skladu z davčnimi predpisi – to glede zniževanja davčne osnove oziroma nošenja stroškov uvedbe davčnih blagajn – pa se v skladu z davčnimi predpisi ti stroški nakupa davčnih blagajn, ureditve dostopa do interneta in tako naprej priznavajo kot davčno priznani odhodki, ki znižujejo davčno osnovo. Pri nakupu računalniške opreme lahko zavezanec v letu nakupa uveljavi amortizacijsko stopnjo 50 %, poleg tega lahko zavezanci v skladu z že veljavno zakonodajo uveljavijo davčno olajšavo za investicijo davčne blagajne. V skladu s 55. a členom Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb lahko zavezanec uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 40 % investiranega zneska v opremo in v neopredmetena sredstva, vendar največ v višini davčne osnove. Na podlagi 66. a člena Zakona o dohodnini lahko zavezanec uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 40 % investiranega zneska v opremo in v neopredmetena dolgoročna sredstva v davčnem letu vlaganja. Poleg tega dodatno preučujemo tudi možnost določene finančne razbremenitve nakupa davčne blagajne za zavezance v obliki znižanja obveznosti plačila davka v letu uvedbe blagajn v določenem fiksnem znesku. Vsi ti ukrepi naj bi olajšali ta prehod.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Marijan Pojbič ima besedo za zahtevo po dopolnitvi odgovora.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod minister, za ta odgovor, vendar moram povedati, da z njim nisem nikakor

zadovoljen, ne glede na to, da ste kar zelo dobra povedali to, kar sem v nekem delu pričakoval, ne pa želel.

Mislím, da podjetniki in obrtniki, ko so sedaj poslušali vaš odgovor, nikakor ne morejo biti zadovoljni. Izhajam tudi iz enega razloga, če se spomnite oziroma se zelo dobro spomnite, da je bil nedavno podpisan socialni sporazum med Vlado in socialnimi partnerji za obdobje 2015–2016, ki vsebuje zavezo Vlade, da ne bo dodatno obremenjevala gospodarstva. Uvedba davčnih blagajn gre v nasprotno smer in je kršitev sporazuma, saj bodo blagajne dodatno obremenile gospodarstvo. Spoštovani gospod minister, enostavno ne razumem, kako lahko Vlada nek dokument podpiše pred mesecem dni, potem pa v nekem naslednjem koraku z v nekaj minutah spremeni svoje mnenje in naredi pač to, kar se bo z, uvedbo teh davčnih blagajn storilo. To pomeni dodatno obremenitev gospodarstva. Mislím, če ste podpisali sporazum, bi se morali tega sporazuma tudi držati, sicer postajate nekredibilni.

V resnici imam zadnje čase stalno bolj občutek, da ta vlada govori eno, dela pa drugo, in to je tisto, kar me strašansko moti. Vsi sporazumi, vsi dokumenti, ki so podpisani s strani te vlade, se ne izvajajo in se ne držijo. Vlada se ne drži tega, kar podpiše. Mislím, da je to skrajno neodgovorno.

Zato, gospod minister, v vašem odgovoru pričakujem, da boste povedali med drugim tudi to, da če se je za Vlada za uvedbo davčne blagajne odločila, bo nosila tudi stroške. Ne samo da so mogoče določene olajšave in tako naprej – to, kar sem poslušal –, ampak naj nosi tudi stroške, če se je že za takšno odločitev odločila ... / znak za konec razprave/ Prosim.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa za to dodatno vprašanje.

Bom zelo jasno povedal, da znotraj dogovorov o socialnem sporazumu sta bila dva zakona na davčnem področju, to se pravi uvajanje davčnih blagajn in Zakon o nepremičninah, ves čas obravnavana in sta bila na mizi. V zvezi s tema dvema spremembama je bilo tudi mnenje, da sta ti dve spremembi še sprejemljivi, pri davku na nepremičnine v smislu, da se tisti, ki plačujejo sedaj nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča in še ostale premoženjske davke, da se bodo plačevali enako, in pri davčnih blagajnah, da bodo uvedene na način, da bodo kar najmanj bremenile tiste, ki so zavezanci za imeti te davčne blagajne. S tega vidika vse te razbremenitve, ki sem jih navedel in ki že veljajo in so veljale seveda pri uvedbi teh, bi rekel, virtualnih davčnih blagajn in še dodatno, kar proučujemo sedaj, je po našem mnenju v skladu s socialnim sporazumom.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Pojbič, postopkovni predlog, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod minister!

Poglejte, obrtniku je obrtna zbornica zapisala naslednje: "Ob uvedbi davčne blagajne Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije pričakuje, da stroškov za nakup blagajne ne bodo nosili gospodarski subjekti. Stroške naj nosi država, vključno s stroški strojne opreme oziroma naj jih da zavezancem v brezplačen najem." Obrtniki in podjetniki so morali že leta 2013 sami pokriti stroške nakupa osebnih programov, ki onemogočajo brisanje računov. Zaradi tega imajo stroške z vzdrževanimi pogodbami, nove davčne blagajne pa bi pomenile še dodatne stroške za internetno povezavo, kar je še dodatna obremenitev gospodarstva. Hkrati so temu obrtniku zelo jasno napisali, Obrtno-podjetniška zbornica, kje so tisti ključni problemi, če želimo zajezi to sivo ekonomijo, in da to niso nikakor v uvajanju davčnih blagajn, ampak so zapisali naslednje: "Glavni vzroki za davčne utaje: previsoke davčne stopnje, prezapletena davčna administracija, previsoki prispevki za zaposlene, dragi pogoji poslovanja, standardi, certifikati, dovoljenja, ni nagrad za davčno korektne zavezance, pomanjkanje dobrega zgleda države." Predlogi obrtne zbornice za znižanje davčnih utaj: uvedba motivacijske davčne olajšave po načelu vsak račun šteje, znižati davčne stopnje, odpraviti ovire pri davčni administraciji, znižati prispevke zaposlenih, nujna transparentnost upravljanja s proračunskimi sredstvi.

Spoštovani gospod minister, koliko časa bodo še potrebovale te naše institucije, da bodo ugotovile in enkrat poslušale tiste segmente v tej družbi, ki jasno povedo, kje so ključni problemi, da se pride do tistega cilja, do katerega želimo skupaj priti, in tudi do izboljšanja stanja v tej državi, do višje blaginje in tako naprej? Ampak z dodatnimi obremenitvami in s pristopom, ki ga uporablja sedanja vlada, ne bomo prišli do teh učinkov.

Ne razumem, da vse to skupaj, kar Obrtno-podjetniška zbornica zapiše, kot da ne obstaja. Kot da ne obstaja. Pričakujem, da bo enkrat ta vlada začela ne samo poslušati, tudi slišati, kar govorijo in na podlagi tega lahko potem pričakujemo, da bodo rešitve šle v pravo smer. Če pa ne bomo slišali tistih, ki ustvarjajo v tej državi, zato da ta državna in javna uprava preživita, potem pa gremo po tej poti, kot so šle vse leve vlade v naši dragi državi Sloveniji.

Zato predlagam, da se o tem vprašanju opravi širša razprava v Državnem zboru, seveda v skladu s poslovníkom. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal 31. marca, torej jutri, pod točko glasovanje.

Gospa Marinka Levičar bo postavila vprašanje ministrici za zdravje Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Lep pozdrav obema ministricama in vsem vam kolegice in kolegi!

Spoštovana gospa ministrica, namesto da bi se razmere v zdravstvu izboljševale, se slabšajo na številnih področjih. Po dobrem pol letu vašega vodenja ministrstva smo razočarani, saj nismo zasledili niti tega, kakšne systemske ukrepe v zdravstvu pripravljate, niti kdaj bodo pripravljeni. Čas ni ne vaš niti naš zaveznik. Ureditev razmer v zdravstvu je nujna, česar se moramo zavedati vsi. Sodeč po vaši izjavi na kongresu SMC, da ne pristajate na urgentno ukrepanje, ker to lahko privede do napak, kaže na to, vsaj po mojem mnenju, da se ne zavedate, da z odpravo teh nevzdržnih razmer ne moremo oziroma ne smemo čakati.

Moje poslansko vprašanje se je dejansko želelo nanašati samo na čakalne vrste, ker problemov je veliko, zato sem se želela osredotočiti samo na vprašanje povečanja čakalnih vrst. No, to isto vprašanje je imel kolega Vrtovec in na njega ste kar temeljito odgovorili z vseh vidikov, kaj boste torej naredili in kateri akterji bodo vključeni v to, da se bodo čakalne vrste skrajšale.

Mene zato sedaj zanima v zvezi s čakalnimi vrstami samo še to, zakaj niste v tem dobrem pol leta, odkar ste ministrica, in ko so se v tem letu čakalne dobe precej povečale, zlasti pri specialističnih pregledih, kot je že opozoril na statistične podatke kolega Vrtovec, zato jih ne bi ponavljala.

Zakaj niste ukrepali?

Kdaj lahko pričakujemo državljani in državljanke te naše lepe Slovenije, da bodo te razmere v zdravstvu urejene?

Da pač ne bomo trepetali, koliko časa bomo morali še čakati na preglede pri specialistu, da se nam v tem času ne bo naše zdravstveno stanje tako poslabšalo, da ne bo več rešitev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa ministrica Marija Milojka Kolar Celarc. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Spoštovani! Spoštovana poslanka, hvala za vprašanje. Dovolite mi najprej kratek odgovor na prvi del.

Mislím, da je normativni program dela Vlade in s tem tudi Ministrstva za zdravje vsaj za letošnje leto pa tudi za drugo prihodnje leto zelo detajlno dorečen in se točno ve, kateri ukrepi oziroma kateri systemski zakoni bodisi vezani na vpeljavo evropske direktive ali pa celotni systemski zakoni kot del začetka nadgradnje ali – če hočete – reforme zdravstvenega sistema. Zato smo v fazi zaključne priprave Resolucije o

nacionalnem planu zdravstvenega varstva Slovenije za obdobje 2016–2025, ki bo vključevala vse aktivnosti, ukrepe in tudi ciljne kazalnike, ki jih želimo z njim doseči. Hkrati skupaj z analizo, ki se pripravlja, in tudi še s številnimi zakoni, bodisi po skrajšanem postopku ali pa s spremembami in dopolnitvami. Toliko navzlic prvi vaši konstataciji oziroma vprašanju.

Tudi čakalne dobe, tako kot sem že gospodu Vrtovcu odgovorila, dejansko ne moremo smatrati, da so to, kar se objavlja, res prave in realne čakalne vrste. Zakaj to govorim? Zaradi tega ker smo zdaj dobili celovito poročilo pregleda Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije, ki je pregledovalo kar dolgo obdobje te čakalne sezname po različnih bolnišnicah. Ugotovitve so bile take, kot sem jih navedla malo prej v odgovoru na vprašanje. Vzpostaviti moramo ta nadzor na vseh nivojih zaradi tega, da bomo dejansko prišli do realnih čakalnih vrst, potem pa bomo lahko govorili o tem, kakšne so, kako dolge so, ali so predolge in tako naprej. To je prvo.

Drugo pa je to, da pravite, da po teh petih mesecih nisem nič naredila. Žal vam moram povedati, pa verjetno ste zasledili, da smo se na Ministrstvu za zdravje močno zavzemali in uspeli v sklopu Aneksa številka 2 k Splošnemu dogovoru za leto 2014 pridobiti samo za čakalne vrste 6,6 milijona Veste, dodatno je precej hrupa povzročilo v javnosti vizavi poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje – smo tudi za presežke programov uspeli zagotoviti 30 milijonov dodatnih sredstev za presežke programov in delno tudi za čakalne dobe. Tako se žal ne moremo strinjati, da v teh petih mesecih ...

Mislím, da smo veliko naredili, se pa strinjam, da je iz preteklosti še veliko podedovanega in nerešenih zadev. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa!

Gospod Danijel Krivec bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen ter ministru za zunanje zadeve Karlu Viktorju Erjavcu, ki je pa opravičeno odsoten.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav, ministricam!

Kot ste že omenili, sem želel postaviti vprašanje tudi ministru za zunanje zadeve, kajti problem, o katerem govorim in na katerega bo odgovarjala ministrica za okolje in prostor, se dotika dejansko obeh. Gre pa za plinski terminal v Žavljah. Po medijih ponovno beremo, da naj bi italijansko ministrstvo za okolje ponovno začelo z razmišljanjem o umeščanju plinskega terminala v Žavljah. Leta 2013, ko se je ideja o gradnji le-tega prvič pojavila, je slovenska vlada temu ostro nasprotovala. Sedaj so razmere sicer drugačne, Evropska komisija je zaradi uvedbe sankcij zoper Rusijo že večkrat opozorila, da bi

morala Evropska unija zmanjšati odvisnost od ruskega plina.

Slovenske in italijanske občine okoli Tržaškega zaliva pozivajo sicer Italijo, da naj ustavi postopke za plinski terminal Žavlje. Pri tem se sklicujejo tudi na to, da je Evropska komisija leta 2014 določila, da mora Italija lokacijo za plinski terminal v severnem Jadranu poiskati v sodelovanju s Slovenijo, a kot kaže, ima Italija drugačne načrte, saj na novi seznam prednostnih energetskih projektov ni uvrstila nobenega plinskega terminala v severnem Jadranu. Tako bi lahko plinske načrte uresničevala tudi brez upoštevanja Slovenije in Evropske unije.

Dejstvo namreč je, da z novo evropsko prednostno listo, ki bo pripravljena čez nekaj mesecev in na kateri ni terminala v Žavljah, ugasnejo vse pravice in dolžnosti iz stare listine iz leta 2013. Tako ugasne tudi določba Evropske komisije, da je treba lokacijo v Jadranu iskati medsosedsko, na katero stavijo tudi nasprotniki plinskega terminala v Žavljah. Umik s prednostne liste pa tudi pomeni, da očitno ne računajo več na evropski denar, ga pa lahko umeščajo po nekem svojem postopku. Res so še vedno zavezani ES po konvenciji in direktivi o čezmejnih vplivih na okolje, a so obveze bistveno mehkejše. Res je, da nas mora Italija še vedno obveščati, ni pa več obveznega soglasja ter mehanizma pritožb in tožb. Zato me zanima:

Ali ima Slovenija sploh relevantne informacije glede ravnanja Italije v zvezi s plinskim terminalom v Žavljah?

Namreč, po dosedanjih informacijah italijanska komisija za presojo vpliva na okolje meni, da je ta skladen z osnutkom pristanišča Trst, na našem okoljskem ministrstvu pa poudarjate, da načrt, ki ste ga prejeli v čezmejni postopek, ne vsebuje terminala.

Zato me zanima:

Kakšno je stališče ministrstva v zvezi z nameravano gradnjo terminala v Žavljah?

Ali sta že ministrtvi kakorkoli ukrepali?

Hvala za odgovor.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa!

Odgovorila bo gospa Irena Majcen. Izvolite, ministrica.

IRENA MAJCCEN: Hvala, spoštovani gospod predsedujoči. Spoštovani poslanec gospod Danijel Krivec!

Vzela si bom to moč, da vam najprej odgovorim odgovor, ki so ga pripravili na Ministrstvu za zunanje zadeve, imam zaprosilo ministra gospoda Karla Erjavca, da ga podam. In sicer, Ministrstvo za zunanje zadeve deluje v skladu z uradnimi slovenskimi stališči, torej nasprotuje konkretni lokaciji terminala v Žavljah. Kolikor ste že seznanjeni, Slovenija meni, da so potencialni okoljski vplivi morebitnega terminala v Žavljah škodljivi, ohranjanje pa tudi druge resne

zadržke, ki temeljijo na dokazanem negativnem vplivu plinskega terminala na okolje, prebivalstvo in dejavnosti – varstvo plovbe, ribištvo, turizem. Zato Ministrstvo za zunanje zadeve sodeluje v medresorski delovni skupini za terminale v Tržaškem zalivu in skupaj z drugimi resorji, še posebej z Ministrstvom za okolje in prostor, tesno sodeluje in se usklajuje pri pripravi konkretnih odzivov Slovenije na dejstvo, da je italijansko ministrstvo za okolje in varstvo prostora in morja zopet uveljavilo okoljevarstveno soglasje iz leta 2009, ki je bilo pred tem zamrznjeno.

Aktivna je slovenska DKP mreža, tako Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu kot Konzulat Republike Slovenije v Trstu in Stalno predstavništvo Republike Slovenije v Evropski uniji. V petek, 27. 3. 2015, je gospod Geržina slovensko odklonilno stališče do terminala v pogovoru prenesel italijanski veleposlanici v Sloveniji.

Slovensko stališče, ki je bilo preneseno italijanskim sogovornikom, se sklicuje na pričakovanje Slovenije, da v nadaljnjih notranjih postopkih v okviru italijanske vlade Italija projekta plinskega terminala Žavljje ne potrdi in torej ne izda soglasja za gradnjo ter Slovenijo uradno obvesti o končni okoljski odločitvi v skladu s 6. členom Konvencije o čezmejnih vplivih na okolje. Poudarja tudi, da je bilo ob sprejemanju evropskega seznama projektov skupnega interesa v letu 2013 ob prisotnosti Evropske komisije sprejeto, da bo o lokaciji terminala v severnem Jadranu odločala v soglasju s Slovenijo, zato Slovenija pričakuje, da bo Italija o lokaciji morebitnega terminala v severnem Jadranu sodelovala s Slovenijo.

Poleg okrepljenih dvostranskih stikov je bila predlagana tudi oživitve sodelovanja vseh držav v severnem Jadranu v okviru tristranske severnojadranske delovne skupine za energetsko in prometno infrastrukturo, ki bi lahko pripomogla k iskanju sinergij v regiji v skladu s trajnostnim razvojem. Slovenija je v stiku z deželno Furlanijo-Julijsko krajino, ki po naših informacijah ohranja negativno stališče do projekta. Naše ministrstvo tesno sodeluje z Ministrstvom za okolje in prostor, osebno pa sem seznanjen z aktivnostmi, ki jih ministrica Majcnova vodi do Italije in drugih subjektov.

To je odgovor Ministrstva za zunanje zadeve, medtem ko Ministrstvo za okolje in prostor v skladu s povedanim meni, da je plinski terminal Žavljje nesprejemljiv, saj bo imel vrsto škodljivih vplivov tudi na ozemlju Republike Slovenije, in sicer na vodno okolje Tržaškega zaliva zaradi disperzije toksičnih čistilnih sredstev, uporabljenih pri postopku ogrevanja ukapljenega plina z morskovo vodo, in disperzije kovinskih spojin, zlasti pa remobiliziranega živega srebra ob resuspenziji sedimentov ob gradnji in obratovanju plinskega terminala v Žavljah – še posebej ob izvedbi plinovoda po morskem dnu – na ribištvo, marikulturo, solinarstvo, turizem, zdravje prebivalcev, na

biodiverziteti morskega okolja celotnega severnega Jadrana, na prometno-varnostne razmere zaradi zahtev varne plovbe do terminala v Tržaškem zalivu, splošne varnostne razmere zaradi možnosti nepredvidenega ali nenadzorovanega gorenja parnega oblaka ukapljenega zemeljskega plina in toplotnega sevanja, ki pri tem nastane, ter zaradi kumulativnih in sinergijskih vplivov naštetih dejavnikov.

Zato se je Republika Slovenija vključila kot stranski udeleženec v upravni spor, ki je bil vložen pred Upravnim sodiščem v Rimu, vendar od leta 2009 do letos, torej do leta 2015, postopek stoji, sklicana še ni bila niti glavna javna obravnava. Vlada Republike Slovenije je tedaj sprejela sklep o pripravi tožbe pred Evropskim sodiščem v Luksemburgu, teze so bile pripravljene, a tožba ni bila vložena zaradi začasnega zadržanja veljavnosti okoljskega soglasja, izdanega leta 2009.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Zahteva za dopolnitev odgovora, gospod Danijel Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za ta prvi sklop odgovorov.

Precej stvari je, ki so že znane, jaz sem bolj spraševal, ali imate relevantne podatke o tem, kaj se dejansko v tem trenutku dogaja, tudi s tega vidika, da tudi druge države v sosedstvu umeščajo določene objekte brez sodelovanje Slovenije – govorim o potencialnem črpanju nafte v Jadranu in tudi o plinskem terminalu na Krku, ki ga postavlja hrvaška država.

Zato me vseeno bolj konkretno zanima, kakšni so naši odzivi glede na to, da ste se o tem v začetku meseca pogovarjali tudi z vašim kolegom z italijanske strani, ki je sicer zatrdil, da je italijanska vlada izdala okoljevarstveno soglasje za gradnjo terminala v Žavljah, in pojasnil, da čakajo še potrditev lokalnih oziroma njihovih regionalnih oblasti. Če vemo, kako stvari v Italiji potekajo, je upravičena skrb, da se bodo lahko v zelo kratkem času nekatere stvari zelo hitro odvile. Predvsem zato, ker je tudi povezava trenutne deželne oblasti zelo povezana z vlado v Rimu in je lahko zelo hitro sprememba nekega stališča na nivoju dežele Furlanije-Juljske krajine.

Zato me vseeno zanima:

Ali imate pripravljen kakršenkoli scenarij, kako odreagirati v danem trenutku?

Nekaj ste že omenili, da so sproženi nekateri postopki, ki so trenutno v mirovanju, vendar kot opozarjam, tudi druge države očitno glede na izkušnje, ki jih imamo z italijansko stranjo, umeščajo svoje objekte, ne glede na vse konvencije, ki so podpisane z obeh strani.

Zato sprašujem ponovno, kakšno je stališče – smo že dobili odgovor, vendar me zanima:

V kateri smeri ste na ministrstvih že ukrepali in katere ukrepe imate pripravljene na zalogi, če se

kakršnakoli stvar začne ponovno intenzivno odvijati?

PODRPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Za terminale na Krku bi povedala, da smo po zahtevi za vključitev v postopek pridobili dokumentacijo in je potekala javna razgrnitev preko naše spletne strani. V primeru Italije je dejansko bistveno vprašanje, ali gre za isti namen, kot je bil v letu 2009, ali gre mogoče za spremembo. Zato smo v tej medresorski delovni skupini, o kateri govori že minister za zunanje zadeve, v začetku meseca marca sprejeli sklep, da se piše ministru za okolje in ministru za gospodarstvo v Italijo in da se piše na Evropsko komisijo. 20. 3. 2015 je bilo pismo posredovano ministroma preko poti, ki je za to predvidena, v tem pismu pa pravimo, da je Komisija za strateške presoje in presoje vplivov na okolje pri Ministrstvu za okolje in varstvo prostora in morja izdala mnenja, češ da projekt plinskega terminala v Žavljah ni v neskladju z načrtom pristanišča Trst in ocena, da je zopet v veljavi okoljevarstveno soglasje iz leta 2009 in da smo nad to njihovo informacijo presenečeni. Opozarjamo, da je bilo ob odločanju evropskega seznama projektov skupnega interesa v letu 2013 dogovorjeno, da bo v lokaciji terminala v severnem Jadranu Italija odločala po dogovoru s Slovenijo. Predlagamo nadaljnje pogovore z Italijo o lokaciji morebitnega terminala v severnem Jadranu in o drugih relevantnih vidikih te tematike in ob upoštevanju še nezaključenih čezmejnih postopkov. Gre za plinski terminal v Trziču in načrt pristanišča Trst ter oživitve sodelovanja vseh držav v severnem Jadranu v okviru tristranske severnojadranske delovne skupine za energetske in prometno infrastrukturo. Pričakujemo uradno pojasnilo o sedanjih postopkih glede projekta plinskega terminala Žavljje ter posredovanje končne okoljskega odločitve v skladu s 6. členom Konvencije o čezmejnih vplivih za okolje in želimo, da Italija projekta plinskega terminala Žavljje ne potrdi.

Pismo Evropski komisiji se še pripravlja in se vsebina usklajuje med člani medresorske delovne skupine. Hvala.

PODRPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo postavil vprašanje ministrici za zdravje Mariji Milojki Kolar Celarc. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Z dne 22. 3. letos je minil zakonsko določeni rok za dokončen prenos Uradnega kontrolnega laboratorija Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke, JAZPM, na Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano,

NLZOH. UKL pod JAZPM je prenehal z delovanjem. Ampak, ali je začel delovati pod NLZOH? Niti približno po naših informacijah! V tem trenutku je Slovenija brez operativnega kontrolnega laboratorija. Na našem trgu se lahko farmacevtske družbe pasejo, kot jim ustreza, in kot vemo, jim ustreza profit, nikakor pa zdravje. Po naših informacijah UKL v resnici ne more opravljati svoje funkcije in to iz več razlogov. Prvi razlog je kadrovski razlog. S prenosom UKL se namreč z njim ni prenesel tudi njegov najbolj vitalni del, to so ravno zaposleni, kot je opozarjala Konfederacija sindikatov Pergam, novega kadra ne bo mogoče pravočasno usposobiti, in prav to se je zgodilo. UKL v novih okvirih NLZOH ne more delovati že iz kadrovskih razlogov. Drugi razlog so standardi, ki jih mora laboratorij izpolnjevati, da lahko opravlja funkcijo uradnega kontrolnega laboratorija. NLZOH opravlja analizo kakovosti zdravil tudi za zasebna podjetja.

Poleg očitnega konflikta interesov na škodo državljanov in njihovega zdravja ima s tem hud problem tudi evropska mreža kontrolnih laboratorijev, saj tako dvojno vlogo izrecno prepoveduje. Po besedah dekana Fakulteta za farmacijo zato NLZOH akreditacije sploh ne more pridobiti. Ne sam, da UKL nimamo, do njega sploh ne moremo, in to je v praksi bistveno večji problem kot kršitev zakona v točki roka prenosa. Nimamo nadzora nad zdravili in ne moremo ga nazaj vzpostaviti kar tako, v danih razmerah pa je to sploh nemogoče.

Kdo s tem uničenjem nadzora nad zdravili pravzaprav pridobi? Zaradi specifičnosti situacije je kadrovska kuhinja in politika kot po navadi zelo neprepričljiv razlog. Prav tako odpade razlog o politikah varčevanja, saj je prihranek tega prenosa precej dvomljiv. Edini še smiselni razlog, ki se človeku porodi, je, da je nekje nekemu v interesu, da Slovenija operativnega kontrolnega laboratorija nima. V takih razmerah lahko farmacevtska podjetja na trg vržejo, kar se jim pač zazdi. Da služijo le svojim profitnim interesom, ne pa interesom javnega zdravja in da lobiji mogočih ne izbirajo sredstev, pa tako ali tako že vemo.

Zato ministrico Milojko Kolar Celarc sprašujem: Kakšni so predvideni javnofinančni učinki prenosa UKL?

Ne zanima me morebiten strošek samega prenosa, ampak razlika v stroških delovanja prej in pozneje.

Kako bo prenos laboratorija koristil javnemu zdravju v Republiki Sloveniji?

Trenutno uradnega kontrolnega laboratorija v kakršnemkoli tehtnem smislu te besede nimamo, nič ne kaže, da bo v prihodnje bolje.

Kako boste sanirali situacijo in v kakšnem roku? Hvala.

PODRPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani poslanec!

Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano v nadaljevanju NLZOH, je na podlagi prvega odstavka 207. člena Zakona o zdravilih od Javne agencije Republike Slovenije za zdravila, medicinske pripomočke, skrajšano JAZMP, prevzel poslovne prostore, opremo, materiale za izvajanje analiznega preizkušanja zdravil, dokumentacijo, arhiv in nedokončane zadeve, ki se nanašajo na izvajanje nalog Uradnega kontrolnega laboratorija, in sicer na lokaciji Ptujška 21 v Ljubljani in je na tej lokaciji tudi ostal.

Pri odgovoru na vaše vprašanje, torej kako bo ta prenos laboratorija bodisi koristil javnemu zdravju v Republiki Sloveniji in tudi učinkovitejši in boljši kontroli ter nadzoru zdravil, je treba izhajati iz tega, kaj natančno je v bistvu naloga države oziroma kaj mora država zagotavljati na področju kontrole kakovosti zdravil, da bi zavarovala javno zdravje. Država, tudi če gledamo tozadevno področje primerjano pravno, izvaja redne, izredne in posebne kontrole zdravil. Torej, učinkovito regulativno in nadzorstveno funkcijo. Tako JAZMP in NLZOH strokovno sodelujeta, zato sta podpisala poseben medinstitucionalni sporazum, ki deluje tudi v praksi pri ocenjevanju tveganja za posamezno zdravilo oziroma skupine zdravil, kot to določa Zakon o zdravilih, kar zagotavlja izvajanje uradne kontrole kakovosti zdravil pri nas na visoki strokovni ravni.

Uradni kontrolni laboratorij, ki bo v okviru NLZOH svoje aktivnosti uradnega analiznega preizkušanja zdravil lahko izvajal racionalnejše. Optimiziral bo stroške, ker ima na razpolago vso laboratorijsko infrastrukturo NLZOH, prav tako tudi vso prevzeto opremo iz Javne agencije za zdravila; v laboratorij, delo laboratorija, pa bo po potrebi vključeval tudi svoje usposobljene analitike. Tako bo s skupnimi nabavami lahko preko javnih naročil zmanjšal stroške pri nabavi potrebne laboratorijske opreme, pri njenem sistemskem izvrševanju, pri obveznih kalibracijah v laboratoriju, pri laboratorijskih materialnih za delo v analitiki, pa tudi pri sistemu vzdrževanja kakovosti v laboratoriju.

Zaradi tega je NLZOH z vključitvijo UKL združil vse potrebno laboratorijsko strokovno podporo v državi na področju javnega zdravja. Se pravi, vse sorodne dejavnosti in njihova kontrola so tako združene na enem mestu. To so voda, živila, materiali, fitofarmaceutska sredstva, kozmetični izdelki, splošna raba, zdravila, prehranska dopolnila, tobak in ostalo. Zaradi tega naj povem, da tudi UKL v zadnjih letih delovanja v okviru JAZMP je realiziral kontrolo okrog 300 zdravi letno, kar je komaj dobra polovica potreb na našem trgu z zdravili. Razlog za to so bili predvsem razpoložljivi kadrovske resursi, ki jih je bilo tam premalo, zato so se iz leta v leto kopičili tudi zaostanki uradnih

kontrol. Je pa res, da se določene kontrole lahko pridobijo tudi preko mednarodne oziroma evropske mreže teh laboratorijev.

Zato bodo v NLZOH dejavnost lažje okrepili in razvili do te mere, da se bo v državi zagotovil optimalen nadzor nad kakovostjo zdravil in na ta način varna preskrba naših državljanov z zdravili. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa!

Zahteva za dopolnitev odgovora, gospod Miha Kordiš, izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala!

Iz odgovora gospe ministrice je bilo razvidno, da odgovora pač na moje vprašanje, kako bo situacijo okrog Uradnega kontrolnega laboratorija razrešila, kako bo presekala ta gordijski voz – pač, iz njenega odgovora je bilo razvidno, da sploh nimamo problema, ker tega gordijskega vozla ni. Ampak jasno sem vprašal: Kako je z vprašanjem financ, kako je z vprašanjem nekih prihrankov, ki so nastali s tem prenosom?

Zelo konkretno me zanimajo stroški v tem trenutku uradnega kontrolnega laboratorija pod NLZOH, in stroški, ki jih je imel NLZOH pod JAZMP. Zelo konkretna številka me tukaj zanima. To je prva stvar.

Druga stvar, Uradni kontrolni laboratorij ne obstaja kot uradni kontrolni laboratorij brez Evropskega direktorata za kakovost zdravil. Ta stvar je problematična vsaj v dveh točkah. Prvič, zaradi tega, ker kadrovske UKL v tem trenutku niti približno ni popoln, kakor bi moral biti; se pravi, s kompetentnim kadrom, ki tam ve, kaj počne, ki je visoko usposobljen za svoje delo in tako naprej.

Drugič, tudi če bi ta kadrovska dopolnjenost tam bila, to čisto nič ne pomaga v razmerah, ko Evropski direktorat pač ne priznava tega, da hkrati neka taka institucija opravlja dejavnost kontrole zdravil tudi na trgu v nekih komercialnih okvirih.

Skratka, ocenjujem, da je bil vaš odgovor netočen, da je bil vaš odgovor pomanjkljiv, ker se je pač začel s tem, da sploh ne prepoznavate problematičnosti situacije in se pač temu izognete. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa!

Odgovorila bo ministrica Marija Milojka Kolar Celarc. Izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Na kratko še nekaj števil. Situacija res ni problematična, kar se tiče dela in zagotavljanja nadzora nad kakovostjo zdravil. Dokler je bil UKL v Javni agenciji za zdravila in medicinske pripomočke, so v letih od 2012 do 2014 znašali njegovi prihodki od 600 do 700 tisoč evrov, skupni stroški pa od 850 do 970 tisoč evrov. Se

pravi, da so bili stroški oziroma odhodki večji od prihodkov. V NLZOH pa so za leto 2015 načrtovani prihodki v približno enaki višini, okoli 580 do 600 tisoč evrov, in odhodki so v višini planiranih prihodkov. Torej, ker so nižji stroški dela, nižji stroški storitev, podpore in vlaganja v opremo. Kar, če gledamo ozko, ne bo organizacijska enota, ki je samostojna in ločena, zaradi tega, da ne bi prišlo do konflikta interesov, poslovala brez izgube. O končnih učinkih in o končnih prihrankih bomo pa lahko ugotovili po enoletnem delovanju UKL znotraj NLZOH. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala.

V skladu s poslovníkom predlagam, da se o odgovoru gospe ministricke opravi razprava na eni izmed naslednjih sej. Zlasti je tu problematično, da se sicer o številkah lahko pogovarjamo in je prav in je tudi moje vprašanje merilo na to, ampak nastane pa problem na točki, kot sem že prej dejal, da Uradnega kontrolnega laboratorija pač ni brez Evropskega direktorata za kakovost zdravil. In po spremembah Zakona o zdravilih iz leta 2014, ta zakon je stopil v veljavo z 22. marcem 2014, je ravno pred kratkim pretekel enoletni rok za poln prenos UKL z JAZMP na NLZOH. To se je mogoče zgodilo, kot ste sami, gospa ministrica, ugotovili, v nekem materialnem smislu, nikakor pa se to ni zgodilo v smislu dejanske zmožnosti opravljanja nalog Uradnega kontrolnega laboratorija, kot jih je ta prej opravljal. Konkretno, kot sem dejal, Uradnega kontrolnega laboratorija brez žegna Evropskega direktorata za kakovost zdravil preprosto ni.

Mnogo se je leto dni nazaj po našem javnem prostoru razmetavalo o tem, kako pa do marca bo že vse urejeno, kako bo do takrat že za vse poskrbljeno, pa to sploh ni res. Ja, je bil res predviden obisk Evropskega direktorata za kakovost zdravil pri nas – inšpekcija, če hočete – za marec letošnjega leta. Ampak to je bilo popolnoma neizvedljivo. To je bilo popolnoma neizvedljivo že z vidika zasedenosti in urnika Evropskega direktorata za kakovost zdravil. Kar nas sedaj čaka, je v resnici ta presoja v mesecu juliju. To je kar nekaj mesecev preko zakonsko določenega roka, tako da je v tem trenutku v resnici kršen zakon.

Druga stvar, ki je tu problematična, je pa vprašanje, ali bo UKL pod NLZOH to presojo Evropskega direktorata za kakovost zdravil sploh preстал. V tem trenutku, kot sem povedal že uvodoma, nadzora nad kakovostjo zdravil pač nimamo, ker nimamo institucije, ki bi to lahko izvajala. V kakršnemkoli tehtnem smislu nimamo te institucije: akreditirane, v kadrovskega smislu; skratka, nadzor nad zdravili v tem trenutku pri nas ne obstaja. To je vsekakor neka točka, o kateri se moramo pogovoriti, katero

moramo odpreti, ker gre kar nekako mimo javnosti, hkrati se pa tu razpira zelo veliko in zelo problematično področje. Vendarle gre za področja javnega zdravja, za vprašanje zdravil in za vprašanja farmacije, ki je tu močan lobi, kot vsi vemo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Spoštovani gospod poslanec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 31. marca, pod točko glasovanja.

Dr. Franc Križanič bo postavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči. Hvala lepa, visoki zbor!

Značilnosti sanacije bank v letu 2013 so bile med drugim dvomljiva zakonitost, verjetno pa nezakonitost razlastitve delničarjev in lastnikov podrejenih obveznic pri NLB, NKBM, Abanki in Banki Celje, prepoved dokapitalizacije NKBM decembra 2012 in potem še enkrat junija 2013. Na DUTB, se pravi na slabo banko, so bila prenesena kakovostna podjetja z rekordnim ali 71- po drugih ocenah pa 63-odstotnim odpisom – nikjer drugje v Evropi ni bilo takega odpisa. Očitno je, da ima projekt sanacij bank končne koristnike v kupcih teh saniranih bank, ravnokar opazujemo primer NKBM: država je vanjo vložila približno 870 milijonov evrov, prodaja jo po ceni, glede na javne informacije, 200 milijonov evrov, knjigovodska vrednost te banke je 640 milijonov evrov, neka poštena minimalna vrednost bi bila 1,4-kratnik te vrednosti, 900 milijonov evrov. Za banko stoji močno izvozno usmerjeno gospodarstvo, ki raste, in eno od najmanj zadolženih prebivalstev v evro skupini.

Banka Slovenije je leta 2013 v sodelovanju z izvajalci opravila tri stresne teste, enega sama, dva pa druga podizvajalca. Eden je pokazal dve milijardi 700 milijonov slabih terjatev, drug je pokazal 3,3 milijarde slabih terjatev, tretji je pokazal 4,8 milijarde slabih terjatev in izbran je bil avtomatsko najslabši mogoč scenarij, kar je največ, kolikor se je dalo, povečalo javni dolg. Ta javni dolg seveda zaradi poceni razprodaj sedaj bank ne bo več poplačan, ne glede na težave, ki jih bo imelo slovensko gospodarstvo, ko bodo banke v celoti v tuji lasti, podružnice in podobno, nam ostaja velik javni dolg. Šlo je v bistvu za napad na naše javne finance.

Zanima me – in to je moje vprašanje:

Koliko proračunskih sredstev bo v letu 2015 namenjenih za poplačilo obresti iz najetih posojil oziroma izdanih obveznic za sanacijo bančnega sistema v letu 2013?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa, spoštovani poslanec, za to vprašanje.

Malo daljši odgovor, ker ni čisto preprosto. V skladu z 81. b členom ZJF, ki je bil dopolnjen takrat decembra v letu 2013, je država v letu 2013 za zagotovitev stabilnosti finančnega sistema z denarnim plačilom in stvarnim vložkom pridobila kapitalska naložba v bankah in hranilnicah, tudi za to je bila podlaga sklep Vlade.

Sredstva za pridobitev kapitalskih naložb so bila zagotovljena z zadolževanjem sklada z obsegom zadolževanja države v določenem zakonu, ki to letno ureja, in prvim odstavkom 81. člena ZJF ter iz prostih denarnih sredstev državnega proračuna. Na osnovi vseh teh sklepov se je dokapitalizacija bank in DUTB izvedla v naslednjih skupnih zneskih, in sicer 2 milijardi 81 milijonov v denarju in 984, 985 milijonov v vrednostnih papirjih Republike Slovenije – zaokroženo.

Sredstva za dokapitalizacijo v denarju so bila v letu 2013 zagotovljena iz zadolževanja, izvršenega v okviru zakonsko določenega obsega zadolževanja v skladu z letnim programom financiranja proračuna Republike Slovenije. Glede na to, da zadolževanje Republike Slovenije, skladno s tem programom za posamezno leto, obsega zadolževanje za potrebe financiranja in izvrševanja državnega proračuna, v katero vključuje financiranje primanjkljaja bilance prihodkov in odhodkov, financiranje primanjkljaja računa finančnih terjatev in naložb ter financiranje odplačila glavnice dolga do državnega proračuna v tekočem letu ter za zadolževanje za odplačilo glavnice dolga državnega proračuna v prihodnjih dveh letih, ni mogoče neposredno določiti vira zadolževanja, ki je bil namenjen za dokapitalizacijo. Za namen ocene stroškov proračuna v letu 2015 iz naslova dokapitalizacije v denarju je uporabljena predpostavka, da je bila le-ta izvedena iz sredstev zadolžitve, izvedenih z izdajo 3-letne evro obveznice v mesecu novembru, ker je bila dokapitalizacija decembra, ter delno z izdajo 5-letne USD, se pravi ameriške obveznice, v ameriških dolarjih v mesecu maju 2013.

Na osnovi navedenih predpostavk predstavlja strošek iz naslova obresti za dokapitalizacijo v letu 2013 v denarju skupaj 96 milijonov evrov v letu 2015. Za namen dokapitalizacije vrednostnih papirjih so bili v okviru dovoljenega obsega zadolževanja, določenega z ZIPRS, izdani dolgoročni in kratkoročni vrednostni papirji Republike Slovenije v skupnem nominalnem znesku 998 milijonov, od tega dolgoročnih vrednostnih papirjev v višini 873 milijonov in kratkoročnih vrednostnih papirjev zakladnih menic v višini 124 milijonov evrov. Dolgoročni vrednostni papirji so bili izdani z reodprtjem obstoječih obveznic RS, kratkoročne vrednosti papirji šest- in devetmesečne zakladne menice pa z dodatnimi novimi izdajami. Strošek iz naslova obresti za navedene vrednostne papirje v letu 2015 znaša skupaj 35 milijonov.

Skupni strošek, se pravi ob teh predpostavkah, v breme proračuna 2015 iz naslova obresti za zadolžitve, namenjene dokapitalizaciji bank, je tako ocenjen na skupaj 131,7 – recimo 132 milijonov. Ob tem treba poudariti, da je bila dokapitalizacija bank financirana z zadolžitvami, če je ta predpostavka prava, s temi zadolžitvami, ki so bile relativno kratkih ročnosti, ki bodo ob dospelosti refinanciranja z zadolžitvami po ugodnejših pogojih, ker od takrat so naše obrestne mere bistveno padle, kar pomeni tudi ustrezno nižji strošek prihodnjih proračunskih let.

Tukaj sem spustil še DUTB, ker za najete obresti za obveznice, ki jih je pa izdala DUTB v višini milijarde in pol, te obresti financira DUTB sama. V letu 2014 je plačala 46,2 milijona evrov obresti. To je pa za tisto, kar je izdala DUTB. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert bo postavila vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar ... / oglašanje iz klopi/ Dobil sem obvestilo, da boste spustili vprašanje, če ministra ne bo, sicer se vam pa opravičujem, če je bil nesporazum. Bojan Podkrajšek, izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani predsedujoči, za dano besedo. Cenjena ministrica, kolegice in kolegi!

Naj povem, da glede na to, da je minister odsoten, pričakujem njegov ustni odgovor na naslednji seji, vprašanje pa bom postavil danes.

Moje vprašanje se pa nanaša na samooskrbo z zelenjavo v Sloveniji. Vsi ugotavljamo že kar nekaj časa, da smo s samooskrbo zelenjave zelo slabo oskrbljeni. Ta procent je slab, je pod 40 % in ker veliko kmetij razmišlja o pridelavi te zelo zahtevne panoge, to je zelenjava, je pa težava v tem, da govori Zakon o dohodnini v 49. členu o tem, da intenzivna pridelava vrtnin in zelišč ne šteje kot osnovna kmetijska dejavnost, torej ne more biti obdavčena po katastrskem dohodku. Kot intenzivna pridelava vrtnin in zelišč opredeljuje pridelavo ene vrtnine ali več v posameznem letu. To pomeni, da če na določeni kmetiji pridelujejo več kot eno zvrst zelenjave, se ne šteje kot osnovna kmetijska dejavnost. Glede na to, da imamo v novi perspektivi, to je od 2014–2020, tudi veliko nejasnosti, kar se tiče področja kmetijstva, predvsem se s temi nejasnostmi srečujejo manjše kmetije, sprašujem ministra in Ministrstvo za kmetijstvo:

Kakšne ukrepe predvidevajo, da se bo pridelava zelenjave na kmetijah štela kot osnovna kmetijska dejavnost?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Na naslednji seji boste dobili odgovor gospoda ministra.

Gospa Andreja Potočnik bo postavila vprašanje ministrici brez resorja, pristojni za razvoj, strateške projekte in kohezijo Alenki Smerkolj. Izvolite.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovana gospa ministricala!

Kohezijska politika je glavna naložbena politika v Evropski uniji, saj v njenem okvirju predstavlja dobrih 32 % skupnega proračuna ali nekaj manj kot 352 milijard evrov. Sloveniji sta od tega na voljo 3,2 milijardi, skupaj s kmetijsko in ribiško politiko pa 4,1 milijarde evrov. Za uspešen začetek črpanja je zelo pomemben dokument nacionalna uredba, ki jo pripravlja Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Poleg tega je bilo napovedanih še nekaj sprememb, med drugim odprti razpisi, kombiniranje sredstev s povratnimi viri financiranja, e-razpisi, ustanovitev enotne točke, kjer se bodo zbrali vsi relevantni podatki za potencialne upravičence. Napovedali ste tudi, da boste v čim večji mogoči meri poenotili izvajanje proračuna. Ena izmed ključnih usmeritev je tudi sprememba filozofije, kjer cilj ne bo zgolj porabiti sredstva, kot je bilo to mnogokrat do sedaj, temveč bo cilj sredstva pametno porabiti za projekte, ki bodo imeli dolgoročne koristi in učinke za Slovenijo.

Zanima me:

Kako daleč je Vlada s pripravo vseh potrebnih normativnih podlag za začetek izvajanja evropske kohezijske politike za 2014–2020?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministricala Alenka Smerkolj, izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Spoštovani predsedujoči, spoštovana poslanka, ostali poslanci!

Kar intenzivno obdobje je v tem trenutku ne samo za našo službo, ampak tudi za ostale resorje. Dva ključna dokumenta sta v fazi priprave, prvi je nacionalna uredba, ki jo je poslanka Andreja Potočnik tudi omenila, in prvi osnutek te uredbe smo v skladu z načrtom posredovali v medresorsko usklajevanje konec februarja oziroma 20. februarja letošnjega leta. Na ta osnutek smo prejeli kar nekaj pripomb. Glede na to, da smo želeli dobiti tudi pripombe vseh deležnikov v tem procesu, je od enakega datuma na naši spletni strani v bistvu bil predlog uredbe tudi objavljen in oglašili so se tudi praktično vsi ostali deležniki. V mesecu marcu smo zato z vsemi deležniki opravili konzultacije ne samo z ministrstvi in pristojnimi resorji, temveč tudi z ostalimi deležniki. To so gospodarstvo, lokalne skupnosti, regije, zelo pomembne, nevladne organizacije in na koncu tudi sindikati.

Poskušamo uredbo spraviti na Vlado, vendar smo se odločili, da glede na vse pripombe odtečemo še en krog, zato da bo sistem boljši. Tako predvidevamo, da bo ta teden, to sredo, drugi osnutek uredbe poslan v novo medresorsko usklajevanje in bo tudi hkrati objavljen na spletu naše službe, tako da odtečemo še en krog. Verjamem, da je v smislu partnerskega odnosa to dobro. Smo pa z vsemi dogovorjeni, da ne bomo uveljavljali celotnega tridesetdnevnega roka, tako da bi lahko uredbo sprejeli na Vladi do konca aprila letos.

Še en krog dokumentov je zelo pomemben. To so pa v bistvu merila in kriteriji. To je dokument, ki je pomemben za vzpostavitev sistema, potrdi pa ga Odbor za spremljanje. Odbor za spremljanje je potekal 25. marca, se prvi prejšnji teden. Takrat je bila tukaj tudi Evropska komisija in v Odboru za spremljanje so prisotni tudi vsi ostali deležniki in vsa pristojna ministrstva. Odbor za spremljanje je ugotovil visoko stopnjo pripravljenosti dokumenta in hkrati tudi datumski postopek, kako se bodo merila in postopki sprejemali.

Skratka, da ne grem predaleč, pričakujemo, da bo okvir za vzpostavitev nove kohezijske politike vzpostavljen do konca meseca aprila. Tukaj bo potem še en dodatek, ki bo sedaj po novem tudi na predlog Službe Vlade za zakonodajo urejen ne v uredbi, ampak v zakonu o izvajanju proračuna, se pravi v ZIPRS. To bo pa del, ki je izjemno pomemben in s katerim smo imeli v prejšnji koheziji kar nekaj problemov, to pa je, da projektom, ki niso delovali, nismo mogli odvzeti sredstev. To bo zdaj urejeno, ne bo urejeno v uredbi, ampak še v bolj pomembni podlagi, se pravi v zakonu. Z Ministrstvom za finance smo dogovorjeni, da ta predlog uvrsti na majsko sejo. Ni pa to pomembno za vzpostavitev samega sistema.

V bistvu smo konec aprila oziroma potem še z zakonom konec maja pripravljene za začetek izvajanja nove kohezijske politike. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Jelke Godec ni. Mag. Bojan Kranjc – ga ni.

Gospa Anja Bah Žibert, izvolite. Postavila bo vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar, ki je pa odsotna.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani vsi prisotni v dvorani!

Prosim potem za pisni odgovor. Pač upam in želim si, da ga bom prejela čim prej.

Na prvi redni seji Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb je bilo predstavljeno obsežno gradivo o kemičnih in ubojnih sredstvih nekdanje Službe državne varnosti, ki predstavljajo veliko družbeno nevarnost. Še posebej je zaskrbljujoč podatek, da so nekatera ta življenjsko nevarna sredstva še danes v zasebni lasti, da so skrita v tako

imenovanih bunkerjih, depojih in bazah po različnih delih Slovenije. Po ocenah naj bi bilo takšnih bunkerjev okoli 300. Samo po znanih podatkih je tega orožja in razstreliva pravzaprav za malo vojsko.

Govorimo torej o sredstvih, ki predstavljajo resen varnostni problem in terjajo hitro in učinkovito posredovanje oziroma odkrivanje. Njihovega odkrivanja nikakor ne smemo prepustiti naključju ali postranski zadevi. Namreč, med temi sredstvi so strelna orožja, eksplozivi, sredstva za tiho likvidacijo, farmakološka sredstva, torej različni organski, anorganski strupi, narkotiki, kemična, zažigalna sredstva, ampule za vznemirjanje množic in še ogromno drugega.

Osrednji problem, ki ga tukaj imamo, je, da so ta sredstva še vedno v tako imenovani operativni funkciji, velik problem predstavljajo evidence, ki jih bojda ni. Zastrahujoč je tudi podatek iz dokumentacije pri enem od depojev, da v primeru, da depo odpre nepoklicani, se aktivira mina, ki uniči celotno vsebino. Si predstavljate, da nekaj takšnega najdejo otroci ali družina pri obnovi kakšnega objekta? Z varnostjo se pač ne smemo igrati in ministrica to dobro ve. Pri teh sredstvih gre za nekontrolirane zadeve, ki lahko ogrožajo cela mesta. Zaskrbljujoč pa je še toliko bolj podatek, ker se s temi sredstvi razpolaga nepooblaščen. Skratka, gre za resen problem, ki zahteva pridobitev natančnih informacij oziroma lokacij in, končno, varno uničenje najdenih snovi.

Glede na to, da problematiko ministrica pozna, vsaj morala bi jo, sprašujem:

Kaj konkretno v zvezi s tem je že narejenega in kaj še namerava ukreniti, zavedajoč se, da govorimo o grožnji premoženju in življenjem ljudi?

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:

Najlepša hvala.

Odgovor bo podan pisno.

Sedaj bo postavil vprašanje gospod Hainz. Izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Gospa podpredsednica, hvala. Kolegice in kolegi! Hvala lepa, tudi moje ministrice sicer ni, ampak vendar bom zastavil vprašanje in upam, da bom dobil odgovor.

Namreč, gre za naslednje. Za ustavno opredelitev, da je Slovenija socialnega država, je izjemnega pomena ureditev področja zdravstvenega varstva ljudi. V koalicijski pogodbi smo zapisali, da se bo vlada zavzemala za kakovost in učinkovito zdravstvo, obvezno zdravstveno zavarovanje bo ohranilo svojo univerzalnost in dostopnost do zakonsko določenih zdravstvenih storitev ob solidarnem zagotavljanju sredstev. Na področju opravljanja zdravstvene dejavnosti se bomo zavzemali za jasnejšo mejo med javnim in zasebnim izvajanjem zdravstvene dejavnosti.

Ob teh temeljnih izhodiščih bi vam rad povedal misel in zastavil vprašanje. Prva misel je gotovo naslednja. Slišim, da je ministristvo naročilo študijo o problemih slovenskega zdravstva v tujini. Kolikor vem, so predali na ministrstvu polni analiz o slovenskem zdravstvu, poleg tega se je v razpravo vključila tudi slovenska civilna družba in preko sredstev informiranja objavila vrsto člankov od zdravnikov in tudi ljudi, ki se na zdravstvo spoznajo, tako da je vprašanje, koliko je nujno potrebno to naročiti v tujini. Istočasno pa tisto, kar moramo vedeti ali kar je bistveno, da enak ukrep v neki tuji državi ali situacija v neki tuji državi ni primerljiva z našo, in enak ukrep, enak zakon, iz psiholoških ali političnih razlogov lahko pripelje do različnih rezultatov doma. Vsekakor pa bi se lahko, ne glede na ostale dele zdravstvene reforme, zelo hitro odločili za spremembo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, kar pa je bistvo mojega vprašanja. Lahko bi matematično izračunali, koliko denarja se danes zbere iz naslova prostovoljnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in ga pač razdelili po neki socialno določeni lestvi in ne enako za vse, kot je to doslej. To je posebno pomembno za Desus oziroma za ljudi, ki jih zastopamo in so večinoma s spodnjega dela socialne lestvice. Zato sprašujem:

Kdaj se bo Vlada lotila ureditve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja kot pomembnega dela zdravstvene reforme?

Vem, da sem malce poenostavil ta izračun, ampak vendar mislim, da je odgovor lahko zelo enostaven.

Hvala lepa za odgovor gospe ministrice.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Odgovor bo podala ministrica za zdravje Marija Milojka Kolar Celarc, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo.

Spoštovani gospod poslanec Primož Hainz, hvala za vprašanje.

Kot ste že pravilno navedli, je dejansko v koalicijskem sporazumu zaveza za preoblikovanje oziroma ukinitvev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v neko obliko dajatve, ki bo nadomestila prihodke, ki se zdaj zberejo iz tovrstnega zavarovanja.

Kot verjetno veste, je v normativnem programu za letošnje leto predvideno, da se do konca letošnjega leta pripravi zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki bo vključeval tudi tovrstne spremembe. S tem zakonom bo vzporedno tekel tudi zakon o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju. Zaradi tega bo treba ne le samo preoblikovanje tega zavarovanja glede na zdaj zbrana sredstva, temveč bo treba tudi v kontekstu demografskih gibanj oziroma staranja naše družbe in potreb po zakonodajni ureditvi dolgotrajne oskrbe vključiti v to preoblikovanje oziroma spremembe tega zavarovanja tudi tovrstne zahteve oziroma

izdatke, skupaj z dajatvijo, ki bo zbrana po solidarnem oziroma vzajemnem principu, in tudi tistega dela, ki naj bi ostal komercialnim zavarovalnicam za t. i. prave prostovoljne zavarovalne produkte bodisi v zdravstvenem delu kot tudi v delu dolgotrajne oskrbe.

Če bi samo spreminjali dopolnilno zavarovanje v sedanjem kontekstu, se ve, da je povprečna nominalna premija okrog 28, 29 evrov za osebe, ki so zavarovane v tem sistemu, približno jih je milijon 420, milijon 430 tisoč, bi dejansko lahko res to spremenili v neko dajatev in s tem pridobili, najmanj kar je, vse tiste obratovalne stroške, ki jih sedaj zavarovalnice potrebujejo za svoje obratovanje in pa še tudi tisti del, ki bo ob uvedbi direktive solventnosti s 1. januarjem 2016 eventuelno zahteval dodatne dokapitalizacije zaradi kapitalske neustreznosti. Poleg tega bo pri tem preoblikovanju treba upoštevati tudi različne variante oziroma načine, pri čemer je lahko eden izmed mogočih načinov enak nominalni znesek za vse, mogoče so pa tudi druge kombinacije, kjer bi se upoštevala ta dohodkovna solidarnost in bi, recimo, ta nominalni znesek bil odvisen od dohodkovnega statusa posameznega zavarovanca.

Da zaključim, do konca leta bo ta predlog šel v javno razpravo skupaj z zakonom o dolgotrajni oskrbi z vsemi mogočimi rešitvami in kombinacijami. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod Tomaž Liseč bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, spoštovana podpredsednica.

Sicer bi bilo vprašanje veliko lažje postaviti, če bi bila ministrica v dvorani. Po mojih informacijah ni napovedala odsotnosti, ampak upam, da nekje posluša, predvsem pa bo dobro, če bo potem odgovor vsebinski in pozitiven.

Ministrico za okolje želim vprašati glede urejenosti plovnosti slovenskih rek z motornimi vozili. Gre za vprašanje, ki se dotika marsikatere občine in kraja, ki leži ob kakšni izmed slovenskih, predvsem večjih rek. Kot vsi vemo, imajo občine možnosti, da z odlokom uredijo plovnost določenih delov rek, ob katerih ležijo, ampak ko se vprašanje dotika plovbe z motornimi vozili, pa je to v skladu s slovensko zakonodajo, torej z Zakonom o plovbi po celinskih vodah in z Zakonom o vodah, v pristojnosti Vlade, ki ima možnost, da s posameznimi uredbami uredi to vprašanje.

Vsaka reka ima neke svoje značilnosti, tako da je nek splošen odgovor predstavnikov minister že zadnje desetletje, da nekega skupnega zakona o plovnosti slovenskih rek z motornimi vozili ne moremo dati na nek skupen enačaj, da mora vsaka reka oziroma vsak osek svoje reke imeti neko svojo uredbo, zato me zanima glede na primer dobrih praks v tujih državah, predvsem tistih, po katerih se

zgleujemo, Avstrija, Nemčija, ko želijo pripomoči k lokalnemu gospodarstvu, predvsem pa turizmu, da jim omogočijo plovbo z motornimi vozili. Ampak pri nas zgleda primer dobre prakse nekako takole. Sam prihajam s spodnje Save, kjer imamo že kar nekaj hidroelektrarn zgrajenih: hidroelektrarna Boštanj, Blanca, Krško, pred dokončanjem je hidroelektrarna Brežice, pa vsi Posavci upamo, da bo nekoč tudi zgrajena hidroelektrarna Mokrice in očitno bo morala vsaka hidroelektrarna imeti svojo uredbo, če bo hotela imeti plovbo z motornimi vozili.

Gospoda Židana, predhodnika ministra, sem vprašal maja leta 2013, kako je z uredbo o uporabi motornih vozil na hidroelektrani Boštanj in je odgovoril, da je sprejetje uredbe predvideno v prvi polovici letošnjega leta – torej leta 2013. Eno leto – nič se ni zgodilo. Isto vprašanje maja 2014, odgovor: "Možnost plovbe bo že v tej plovni sezoni" – pa se ni zgodilo nič. Sedaj sem že dvakrat vprašal aktualno ministrico za okolje, kako je s plovbo po akumulacijskem jezeru hidroelektrarne Boštanj, torej z motornimi vozili, in drugič je bilo rečeno: "Sporočamo vam, da je uredba na seznamu normativnega delovnega programa Vlade v letu 2015 in da bo predvidoma sprejeta konec marca leta 2015." Ministrica ima še en dan časa, da sprejme uredbo, ampak dve leti čakamo na prazno / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Spoštovani gospod Tomaž Liseč, zahtevate pisni ali ustni odgovor na naslednji seji? / oglašanje iz dvorane/ Niste se izrekli okoli ...

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik, še enkrat za besedo.

Uredba bo predvidoma sprejeta konec marca 2015. To je v skladu z normativnim delovnim programom Vlade Republike Slovenije. Jaz sem pričakoval ustni odgovor danes. Pričakoval sem pozitiven ustni odgovor. Če bom čakal na ustni odgovor aprilske seje, bo datum zamujen. Če bom čakal na pisni odgovor, glede na to, da se vlada po navadi komaj drži enomesečnega roka, vsaj kar imam osebne izkušnje, sem dobil zadnji odgovor ministra za zunanje zadeve, ki je čakal tri mesece na odgovor, in bo verjetno spet Spodnje Posavje dobilo iste ustne ali pisne odgovore leta 2013 – letos, leta 2014 – letos. Resnično upam, da kakršenkoli bo odgovor, da ne bo odgovor leta 2015, jaz pa bom spet marca 2016 spraševal, kdaj se bo kakšna uredba sprejela.

Pričakujem pisni odgovor in ga pričakujem v roku enega tedna. Če se vlada drži svojih obljub, naj jih tudi izpolni. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dobro, vaše mnenje bomo posredovali ministrstvu in upam, da boste dobili odgovor.

Gospod Ljubo Žnidar bo zastavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči. Pozdravljeni spoštovani gospod minister, gospa ministrica!

Dars in njegovi zaposleni trenutno izvajajo naloge cestninskega nadzora nad plačevanjem cestnine na podlagi Zakona o javnih cestah. Z opravljanjem te naloge cestninskega nadzora se generirajo prihodki iz naslova izdanih plačilnih nalogov, se pravi glob, ki so v celoti prihodek državnega proračuna. Celotni neposredni in posredni stroški, kot so delo, storitve, material, amortizacija, zapore, administrativni stroški, so v celoti breme družbe Dars d. d. To je v Sloveniji edinstven primer, kjer upravljavec cest izvaja cestninski nadzor, vsi prihodki so prihodki proračuna Republike Slovenije, samega izvajalca pa bremenijo stroški opravljanja te naloge.

Spoštovani gospod minister, jaz vem, da to področje ni direktno, skratka, je področje, ki spada pod resorno Ministrstvo za infrastrukturo. To področje urejata dva zakona: Zakon o cestah in Zakon o cestninjenju.

Ker je ta naloga vezana tudi na prihodke proračuna in ker brez vašega soglasja, se pravi brez Ministrstva za finance, ne gre; minister, vas sprašujem:

Kako vi vidite v prihodnje povrniti stroške cestninskega nadzora Darsu?

PODPRESEDNİK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani poslanec, hvala lepa za vprašanje.

Na žalost, kot ste že sami ugotovili, to vprašanje ne sodi v mojo pristojnost in jaz ne smem posegati v pristojnosti drugih ministrov. Ta problematika je takšna, da jo je treba urediti sistemsko; tudi to ste že omenili, to se pravi v področni zakonodaji, o čemer so že po mojem vedenju potekali razgovori. Jaz, kot sem že rekel, v vsebinske odločitve ostalih ministrov ne morem posegati. Tudi v Zakonu o javnih financah so določbe vezane na odločitev pristojnosti predstojnikov neposrednih proračunskih uporabnikov in ključna je odgovornost za zakonitost, namenskost in gospodarnost razpolaganja s proračunskimi sredstvi. Zakaj to izpostavljam? Ker povračilo teh sredstev nazaj Darsu bi moralo iti iz proračuna Ministrstva za infrastrukturo in je torej v popolni pristojnosti ministra za infrastrukturo. V medresorskem usklajevanju se usklajujejo vsebinski ter finančni vidiki in tam sodelujemo; ampak kako se pa cel sistem zamisli in postavi; je pa stvar ministra za infrastrukturo. Meni je zelo žal, da vam ne morem odgovoriti, ker kot profesor si zelo želim odgovoriti na vprašanje.

PODPRESEDNİK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa za odgovor, spoštovani minister.

Če zdaj samo konkretiziram, za kakšen red velikosti v finančnem smislu tukaj gre. Letno se od glob prispeva direktno v proračun malo manj kot 7 milijonov evrov. Stroškov z naslova izvajanja tega cestninskega nadzora pa je nekaj več kot 3 milijone. To se pravi, da gre dejansko tukaj, če tako rečem, za povrnitev stroškov Darsu za te dobre 3 milijone. Tudi sam se absolutno strinjam z vami, da se ta zadeva sistemsko uredi.

Bi pa vas zdaj vprašal:

Ali v tem medresorskem usklajevanju, ker gre tukaj za poseg v proračun – res ni ta velik, govorimo o dobrih 3 milijonih na leto –, če bi bilo tukaj vaše soglasje v primeru, da se gre v spremembo ostale resorne zakonodaje, če bi šlo tukaj za soglasje, da se ti stroški upravičencu povrnejo?

Hvala.

PODPRESEDNİK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Mi na Ministrstvu za finance ne posegamo v posamezne proračune posameznih ministrstev. Če Ministrstvo za infrastrukturo zagotovi ta sredstva znotraj svojega proračuna, seveda v okvirih, ki pa se postavljajo in se potem o njih pogaja na celi vladi, potem mi temu ne nasprotujemo. Vsak minister določi svoje prioritete in znotraj tiste skupne omejitve, ki jo ima, določa, kam bo denar razporedil. Tukaj minister za finance ne posega.

PODPRESEDNİK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani minister, hvala za to dopolnitev.

Ampak tukaj v celoti nad to spremembo oziroma spremembo zakona samo resorno ministrstvo v celoti ni samostojno, ker je to vezano na državni proračun. Drugo bi bilo, če bi te globe šle v okviru resornega ministrstva; potem je to izključno in edinstveno samo njihova domena, kako razporejajo s prihodki in odhodki resornega ministrstva. Ker pa gredo ta sredstva v državni proračun, ima pa kompetence za državni proračun Ministrstvo za finance. Vemo, v kakšnem stanju je družba Dars, da ima veliko finančnih obveznosti, da ima v prihodnosti za zgraditi še manjkajoče avtocestne odseke in da bo potrebno dokaj dobro vzdrževanje avtocest. Vključno z izjemnim povečanjem tovornega prometa je to vzdrževanje iz leta v leto toliko dražje. Dars je družba, ki je v 100-odstotni lasti

države in za katero finančne obveznosti je tudi država dala poročilo. Ne more nam biti kar vseeno, kako Dars ravna s svojimi prihodki. Vsak evro je treba racionalno obrniti v tej družbi. Sam menim, da ni prvenstveno naloga Darsa, da polni slovenski proračun, ampak da dobro gradi in upravlja slovenske ceste. Zaradi tega predlagam, da se o tej problematiki opravi javna razprava. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

O vašem postopkovnem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 31. marca.

Gospa Erika Dekleva bo zastavila vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo.

No, tudi jaz sem želela zastaviti vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Ker ta trenutek ni prisotna, prosim za pisni odgovor; in tako kot kolega Lisec upam, da ne bo treba nanj čakati 30 ali več dni.

V jeseni 2014 so Slovenijo prizadele obsežne poplave, ki so prizadele večji del območja države. V tem času je bilo veliko govora o tem, da vodotoki niso primerno vzdrževani, zato je Vlada Republike Slovenije 27. 11. 2014 sprejela akcijski načrt interventnih aktivnosti zaradi poplav, ki ga je pripravila neformalna medresorska delovna skupina v sodelovanju z Agencijo Republike Slovenije za okolje. Akcijski načrt je razdeljen na več sklopov; v prvem sklopu je opredeljen nabor nujno potrebnih interventnih gradbenih del na slovenskih vodotokih in vodni infrastrukturi, ki bodo preprečila, da bi bile škode v primeru ponovne poplave, seveda govorimo o podobni intenziteti ali obsegu iz leta 2014, še večje. Nabor del je pripravila Agencija Republike Slovenije za okolje v sodelovanju z izvajalci gospodarske javne službe urejanja voda, izvedena pa naj bi bila v roku 6 mesecev. Za ta dela naj bi bila zagotovljena sredstva v višini do 11 milijonov 949 tisoč 500 evrov; in sicer do višine 841 tisoč evrov v proračunu za leto 2014 in do višine 11 milijonov 108 tisoč 500 evrov v proračunu za leto 2015, ki bi se zagotovila v mesecu januarju.

V povezani z navedenim me zanima:

Kakšna je realizacija izvedenih del po preteku polovične dobe, predvidene za izvedbo prvega sklopa akcijskega načrta?

V kakšni fazi je izvajanje drugega sklopa, kjer gre za vzdrževanje vodotokov, vodne infrastrukture ter vodnih in priobalnih zemljišč za leto 2015, s katerimi se na splošno zagotovi večja pretočnost slovenskih vodotokov?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJČEN: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči; spoštovana poslanka gospa Erika Dekleva.

V letu 2014, ste že sami povedali, so bila izvedena dela; prav tako imamo sedaj zagotovljena vsa sredstva za intervencijska dela, ki so na različnih vodotokih različno začeta. Recimo za porečje Mure imamo zaključenih 1/4 predvidenih ukrepov, za Dravo tudi približno 1/4, porečje Savinje tudi približno 1/4, spodnja Sava je praktično v zaključni fazi, saj je 6 od 7 ukrepov že izdelanih. Porečje srednje Save je približno 1/2. Pri zgornji Savi je manj, je 4/36, to je 1/9. Na zgornji Savi moramo še krepko prijeti za delo. Pri reki Soči je tudi približno tako, je izvedena približno 1/11. Jadranske reke – 3/18, smo tudi v začetku izvajanja intervencijskih del.

V samem akcijskem načrtu je naštetih tudi mnogo drugih ukrepov, ne samo zagotavljanje protipoplavne varnosti v izvedbi. Tako je za redna vzdrževalna dela v proračunu trenutno zagotovljenih milijon evrov, smo pa tudi v fazi sprejemanja načrta vodnega sklada, kjer bomo s pomočjo spremenjenega načrta podnebnega sklada lahko še dodatno zagotovili približno 7 milijonov evrov, tako da bi potem skupno imeli v teh začetnih mesecih za redna vzdrževalna dela zagotovljenih 8 milijonov evrov. Sama pa vidim uspešnost tega akcijskega programa samo v tem, da bi bila izvedena v celoti vsa dela, ki smo jih planirali, predvsem zaradi tega, ker je pri zagotavljanju višje protipoplavne varnosti nujno, da se vodotok ureja v celoti. Če se ne, potem pomeni, da na posameznem odseku, na posameznem delu vodotoka, če dela niso izvedena, še kako hitro pride do poplav.

Verjetno je že znano precej o tem, da se je v lanskem letu zaključil razpis za izbor koncesijskih izvajalcev. Podpisane so bile pogodbe, sklep Vlade je bil, potem so bile dane pritožbe na revizijsko komisijo, ki je izbore potrdila, razen v dveh sklopih, tako da smo na ministrstvu dolžni ponovno preveriti postopka za izbor koncesionarja za Sočo in zgornjo Savo. To pa pomeni, da bi v prihodnje bile tudi nekaj nižje cene za koncesionarje. V tem programu izvedbenih del pa jemljem kot zelo pozitivno tudi dejstvo, da se župani v mnogih primerih odločajo z nekim deležem prispevati na svojem območju tudi ukrepe, ki zagotavljajo višjo protipoplavno varnost, kar pomeni, da se tem ukrepom namenja nekaj več sredstev in veliko več pozornosti kot doslej, kajti z izplačili škod in odškodnin se seveda ne stori prav nič za to, da bi se te dogodke preprečevalo. To se lahko stori samo z izvedenimi deli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš bo zastavil vprašanje ministrici za zdravje Mariji Milojki Kolar Celarc.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Spoštovani ministrici in ministri!

Gospod podpredsednik, jaz moram opozoriti, da pričakujem, da v prihodnje, če se bo zgodilo, da minister nenapovedano manjka in mu naši poslanski kolegi postavijo vprašanje, vsaj za nekaj minut prekinete sejo Državnega zbora, ker mislim, da gre za podcenjevanje opozicije. Ali pa recite, da te točke nočemo imeti na dnevnem redu, pa ukinito Državni zbor. Pač, moja opazka, nad tem sem razočaran, nad tem odnosom vlade.

Naj grem zdaj na vsebino. Spoštovana gospa ministrica, vprašanje urgentnega centra Ptuj – lahko rečem, da se že pol leta pogovarjava o tem na dolgo in široko, kaj se dogaja, kdaj se bo kaj premaknilo. Odbor za zdravstvo je na svoji 2. redni seji, ki je potekala 11. februarja, sprejel sklep: Odbor za zdravstvo predlaga Vladi Republike Slovenije, da vključi urgentni center Ptuj v mrežo urgentnih centrov. Ta sklep je bil sprejet soglasno, s petnajstimi glasovi "za", kar me veseli, ker so člani odbora prepoznali potrebo spodnje podravske regije po organizaciji urgentnega centra na tem območju. Ob tem bi tudi rad opozoril, da skupno število obravnav za leto 2014 znaša kar 44 tisoč 366, to pomeni teh urgentnih, kar je glede na podatke ostalih primerljivih okolij popolnoma primerljivo in pričakovano. Ob tem pa razgalja tudi jasno upravičenost in potrebo po organizaciji urgentnega centra Ptuj, in to celo stopnje C2, saj se bo sicer nadaljevala in poglobljala neenakost obravnave prebivalcev omenjenega področja, ki tako že leta prejema bistveno manj zdravstvenih programov in denarja kot ostala primerljiva okolja. Ob tem pa je treba opozoriti, da je Splošna bolnišnica Ptuj s svojimi aktivnostmi že zelo daleč. Pripravljena je vloga za gradbeno dovoljenje, sama Splošna bolnišnica je vložila že preko 100 tisoč evrov lastnih sredstev. Po seji odbora sem se udeležil tudi kolegija županov Spodnjega Podravja, to je bilo 9. marca letos, kjer ne da predlagajo ali prosijo, da se na Ptuj organizira urgentni center, ampak zahtevajo. Ker ugotavljamo, da drugače, kot da zahtevaš in nekako narediš s silo, se v tej državi ne da premakniti nič.

Ob tem bi pa rad tudi opozoril, da smo v Poslanski skupini SDS že v sklopu rebalansa proračuna predlagali spremembo proračuna. Z amandmajem smo želeli zagotoviti 3 milijone evrov za gradnjo urgentnega centra Ptuj; to pobudo pa je podprlo kar 20 županov Spodnjega Podravja. Lahko jih grem naštevati, od Slovenskih Goric, Haloz ... / znak za konec razprave/
Izražam oziroma prenašam na vas zahtevo, da čim prej pristopite k delu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa!

Gospa ministrica Marija Milojka Kolar Celarc, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, spoštovani gospod poslanec Čuš, ostali poslanke in poslanci!

Ministrstvo za zdravje ta moment podrobno pregleduje projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki so ga poslali iz Splošne bolnišnice Ptuj in njihovo skladnost s sprejeto metodologijo za oblikovanje urgentnih centrov v Sloveniji. Takoj, ko bo končan ta celovit pregled projekta, bomo vse pripombe in odprta vprašanja posredovali vodstvu Splošne bolnišnice Ptuj. Prav tako tudi od Splošne bolnišnice Ptuj pričakujemo ustrezna pojasnila glede obsega projekta. V dokumentu identifikacije investicijskega projekta iz leta 2012, s katerim je seznanjeno naše ministrstvo, naj bi šlo le za projekt urgentnega centra oziroma izgradnje pritličnega objekta za ta namen, medtem ko projektna gradbena dokumentacija, s katero razpolagamo, obsega dvoetažni projekt. Ključno je torej, da Splošna bolnišnica Ptuj seznanila ministrstvo z investicijskim programom, iz katerega bo jasno razvidno, kateri dejavnosti bo namenjen prizidek, kdo bo financer za program te dejavnosti, kdo bo investitor tega dela objekta. Šele po uskladitvi zgoraj navedenega, potrditvi investicijskega programa in glede na razpoložljiva sredstva proračuna bodo izpolnjeni vsi pogoji, da Ministrstvo za zdravje oziroma vlada uvrsti graditev urgentnega centra Ptuj oziroma uvrsti ta projekt v načrt razvojnih programov. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš, izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Zahvaljujem se vam za prvi del odgovora.

Ob tej priliki bi rad izpostavil, da se za urgentni center na Ptuj pogovarjajo – ne da se pogovarjamo, takrat me še ni bilo zraven oziroma nisem bil v Državnem zboru – že vse od leta 2003. Kolikor sem tudi sam uspel izvedeti, lahko jutri oziroma pojutrišnjem pričakujete dokumentacijo v zvezi z izgradnjo urgentnega centra Ptuj. Gre za dokumentacijo iz preteklosti, ob tem pa bi tudi rad opozoril, da Splošna bolnišnica Ptuj in lokalna skupnost potrebuje neko vašo konkretno zavezo ali sklep, s katerim uvrščate urgentni center Ptuj sploh v mrežo urgentnih centrov. Danes je veliko govoric ali pa ljudje rečejo, kaj ste pa delali zadnja leta. Saj splošna bolnišnica sploh ni vedela, kaj naj naredi, kako naj razvija svoje aktivnosti v prihodnje, ko pa na papirju ni imela tega potrdila s strani države, s strani ministrstva, da so vključeni v nacionalno mrežo urgentnih centrov.

Zato me zanima oziroma bi rad izvedel: Kdaj boste Splošni bolnišnici Ptuj poslali papirje, s katerimi bo potem bolnišnica Ptuj pristopila k nadaljnjemu razvijanju in projektiranju urgentnega centra? Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite odgovor.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Kot sem že tudi na odboru dejala, ne morem presojati in ocenjevati, zakaj urgentni center v preteklosti ni bil vključen v sistem tako imenovanih NRP oziroma načrt razvojnih programov. Očitno so bile tu tudi neke regionalne pomanjkljivosti, če se tako izrazim, tudi na drugi strani, se pravi bolnišnice. Ampak ne glede na to je treba gledati v prihodnost. Jaz bom lahko ugotovila, kdaj bo vključen v gradnjo oziroma v NRP urgentni center Ptuj, takrat, ko bodo s strani tudi ptujske bolnišnice izpolnjeni vsi pogoji in vsa projektna dokumentacija, ki bo sposobna presoje in odgovorov, da se lahko uvrsti v ta NRP, kot zahtevajo proračunska pravila. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, postopkovno.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Se opravičujem, gospod predsedujoči, bom izrabil možnost postopkovnega.

Sam ne bom dal postopkovnega predloga, bi pa rad prenesel vabilo. Gospa ministrica, v lokalni skupnosti, torej na Ptuj, so se vam župani in predstavniki bolnišnice pripravljali prilagoditi in vas vabimo na Ptuj, da se čim prej usedemo za mizo in dorečemo konkretne aktivnosti v prihodnje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dušan Verbič bo zastavil vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču. Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovana poslanka, poslanci, prav lep pozdrav!

Evropska komisija je nedavno objavila rezultate raziskave z naslovom Pregled stanja na področju pravosodja 2015. Primerjalni rezultati za Slovenijo so v nekaterih pogledih spodbudni, pri drugih nekoliko manj. Med slednjimi je za pomen konkurenčnosti slovenskega gospodarstva relevantno področje dostopnosti do objavljenih sodb. Iz objavljenih podatkov v raziskavi izhaja, da je pri objavi predvsem prvostopenjskih sodb Slovenija primerjalno gledano šibka oziroma se nahaja na spodnji polovici lestvice.

Zato vas, spoštovani minister, pristojen za pravosodje, sprašujem naslednje:

Ali te rezultate ocenjujete kot zadovoljive?

Ali načrtujete pripravo dodatnih ukrepov, ki bi okrepili transparentnost sojenja, predvsem v kontekstu dostopnosti javnosti do vseh sodb oziroma drugih pisanj sodišč?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister mag. Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala za besedo, predsedujoči. Poslanka in poslanci, kolegice in kolegi!

Spoštovani gospod poslanec mag. Verbič, hvala za vprašanje. Ker bodo tako imenovani Justice Scoreboard, vi ste jih lepo slovensko prevedli, ti rezultati bodo predmet ločene razprave na Odboru za pravosodje in najbrž tudi potem na plenarnem zasedanju; bi se samo na kratko strinjal z vašo ugotovitvijo, da so ti rezultati na splošno nekoliko toploladni. V marsičem je slovensko pravosodje nadpovprečno. Celotna komisarka Jourova ga je glede določenih stvari pohvalila. To je danes, ko je pravosodje velika tarča, na katero se strelja z vseh strani, treba poudariti. Na drugi strani pa bi si lahko mogoče želeli tudi boljše rezultate – in to točno na področju, če dovolite, kot ste ga izpostavili vi. Dejstvo je, da je bila Republika Slovenija ena prvih, ki je ogromno sodb, še celo iz časa bivše, rajnke Jugoslavije spravila na internet. Še sam se spomnim, da sem kot študent še v DOS sistemu, še na starem računalniku lahko do določenih sodb dostopal. Tukaj je Vrhovno sodišče v zadnjih letih naredilo velik napredek naprej. Sodbe so dostopne na internetu. Problem, ki ga zaznava tudi ta raziskava, pa je, da to ne velja za sodbe vseh nivojev, da to v prvi vrsti velja za sodbe najvišjih instanc, ne pa za prvostopenjske sodbe, predvsem v civilnih in gospodarskih sporih, in za sodbe pri Upravnem sodišču. Vaša ugotovitev je pravilna, z njo se je treba strinjati. Kaj lahko storimo? Tudi sodstvo, v mojih pogovorih z njimi, ob izidu tega pregleda, te raziskave oziroma poročila Evropske komisije se je strinjalo, da je tukaj treba storiti korak naprej. Poznate moje izhodišče o pravosodnem Supervizorju, ki bi moral vsebovati vse sodbe in tudi kakšne druge odločitve sodišč, tako kot to velja za nekatere države, recimo tudi za Združene države Amerike, kjer bi težko rekli, da imajo preprost pravosodni sistem. Mislim, da bi deloma do tega lahko prišli že konec letošnjega leta. Praktična težava, ki iz tega izhaja, je preprosto vzpostaviti sistem, ki bi te sodbe avtomatično obdelal na način, da bi iz njih izločil osebne podatke in tiste podatke, ki ne morejo biti na spletu dostopni. Tudi na tem smo na Ministrstvu za pravosodje že začeli določene aktivnosti, predvsem v povezavi z nekaterimi kolegi iz tujine, ki tak sistem že poznajo. Dodal bi še to, da smo tudi v okviru nove finančne perspektive in projektov, ki bodo izvedeni in pripravljani v okviru 11. razvojne osi, se pravi učinkovitega pravosodja, v delu katerega bo še vedno obstajalo tudi e-pravosodje, posebno pozornost namenili tudi temu.

Skratka, v najkrajšem možnem času – govorimo pa ne samo o mesecih ali tednih,

verjamem pa, da manj kot v enem letu – bi tudi v Sloveniji lahko prišli do tega, morali priti do tega, da bi lahko poslovni subjekti in posamezni državljani iskali po celotni pravosodni zbirki s preprostim dostopom do interneta. In to ne velja samo za, kot rečeno, sodbe, ampak tudi druge odločitve sodišča. Trdno sem namreč prepričan, da transparentnost povečuje kvaliteto, hkrati pa tudi pravno varnost. Hvala za vaše vprašanje.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo zastavil vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegici poslanki, spoštovani kolegi poslanci, spoštovani ministrici in spoštovani ministri!

Vsakodnevno se nam postavljajo številna vprašanja, posledično tudi ideje, zamisli in rešitve, kako bi lahko to državo naredili bolj odprto, bolj prijazno, predvsem pa manj birokratsko v odnosu do gospodarskih subjektov, še posebej pa do ljudi, do fizičnih oseb. Seveda ne gre za razmišljanja po izboljšavah zgolj in izključno na državni ravni, v državnih institucijah; temveč tudi na uradih in okencih na lokalni, občinski ravni. Ob tej priložnosti ne bom spraševal, čeprav je skušnjava huda, kdaj bo zaživel zakon o pokrajinah. Sem trdno prepričan, to pa vseeno moram povedati, kljub skušnjavi, da bi institut pokrajine dejansko pomenil, da zaživi lokalna samouprava v pravem pomenu besede, prav tako pa tudi regionalni razvoj.

Gospod minister, želim vas vprašati:

Kakšni so vaši načrti v zvezi s spremembami zakonodaje na področju lokalne samouprave in kakšne aktivnosti je moč pričakovati v kratkem v zvezi s to tematiko?

Predvsem me zanima:

Kaj si lahko obetajo občine v kontekstu razbremenitev pri čedalje širšem spektru nalog in tudi zahtevnosti le-teh, ki jih nanje prenaša država? Ter posledično – ali bo mogoče v najkrajšem možnem času vzpostaviti jasen, transparenten, predvsem pa dolgoročno finančno vzdržen način financiranja lokalnih skupnosti?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister za javno upravo Boris Koprivnikar, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala. Cenjeni poslanke in poslanci! Hvala, gospod Prikl, za to vprašanje.

Glede lokalne samouprave je mogoče pomembno poudariti to, da smo prav sedaj v trenutku pripravljanja Strategije razvoja lokalne samouprave, ki smo jo tokrat zastavili malo drugače v primerjavi z drugimi strategijami in

popolnoma v skladu z Resolucijo o normativni dejavnosti. To pomeni, da smo odprli ključna vprašanja in s temi ključnimi vprašanji šli v koalicijska usklajevanja, pogovore z predstavniki združenj občin in v njih iščemo skupne odgovore; točno to, kar je tudi predmet vašega poslanskega vprašanja.

To pomeni, kako razbremeniti občine, kako narediti bolj učinkovite, kako zagotoviti tisto ustavno načelo neodvisnega financiranja. Tukaj je odprto vprašanje morebitne vzpostavitve regij oziroma načina vzpostavitve regij, ki so pa prav tako ustavna kategorija. Mogoče lahko povem samo, da smo v izhodiščih za te pogovore, tudi glede oblikovanja vmesnega pokrajinskega nivoja oblasti, izhajali iz stališča, da je treba celotno vsoto pooblastil in nalog, ki se delijo med državo in lokalno skupnostjo, prepoznati in se odločiti, katera pooblastila in naloge se izvajajo na občinskem nivoju, katera na regionalnem in katera na državnem; da ne bi prišlo do ustanavljanja pokrajin iz zgolj političnih želja, da bi pokrajine kot take imele. In bi zato vzpostavili nov mehanizem, ki bi ne opravljal neke popolnoma jasne naloge in s tem tudi podražil našo državo in še povečal birokratsko breme, ki bi ga morebiti tako ustanovljene pokrajine prinesle. Hkrati smo se pa z vsemi deležniki strinjali, da je cela vrsta nalog, ki jih je zelo smiselno tudi izvajati na pokrajinskem nivoju. Ta strategija bo dala bolj natančne odgovore na to, katere so tiste naloge, ki jih lahko tudi na pokrajinskem nivoju izvajamo in naredimo bolj združene.

Mogoče pa še konkretno, za razbremenitev občin je pomemben tudi rezultat pogovorov, ki smo jih imeli v preteklem letu oziroma v začetku letošnjega s predstavniki občin, in sicer je to oblikovanje čisto usmerjenih delovnih skupin, ki na posameznih sklopih zakonskih ureditev v sodelovanju med pristojnimi ministrstvi in predstavniki občinskih združenj iščejo konkretne zakonske spremembe za razbremenitev občin. Ob tem pa je pomemben del tudi Strategija razvoja državne uprave, ki se sicer kot strategija zaključuje, v praksi se pa v veliki meri že izvaja. Ta se tiče tudi delovanja občin, ker naslavlja vprašanja, ki se nanašajo na učinkovitost javnih uslužbencev, ki se nanaša na informacijsko podporo, nepodvajanje nalog, koncentracijo in povezovanje organov. Tudi ta strategija je tesno povezana z delovanjem na lokalnem nivoju. Pri razbremenitvah občin je pomembno vedeti, da vsakič, kadar se na željo predstavnikov občin želi zmanjšati neko občinsko breme v smislu financiranja določene dejavnosti ali neke birokratske ovire, na drugi strani se soočimo z zagotavljanjem nekega standarda, ki ga občina tudi mora financirati. Če ga ne občina, ga pač mora nekdo drug. Tukaj je dilema, kako, do kje z razbremenitvijo občin in kako lahko zaradi te razbremenitve zmanjšamo standard neke javne dejavnosti. Druga pomembna zadeva je birokratska razbremenitev. Soočamo se vedno

znova z dilemo, da bi lahko določene postopke zelo poenostavili, zelo sprostili, zelo prepustili v prosto presojo ali veliko bolj svobodno odločanje posameznim organom, v tem primeru občinam; po drugi strani se pa hkrati dnevno soočamo z zahtevami, da bi določene anomalije odpravili na način, da bi bolj jasno in bolj togo regulirali določene sisteme.

V obeh primerih gre za neko tehtanje argumentov za in proti. Meni je v zadnjem času največji dosežek, ki smo ga uspeli vzpostaviti, ravno ta, da smo vzpostavili tesno, periodično sodelovanje s predstavniki lokalnih skupnosti in predstavniki posameznih resorjev, ki dejansko morajo te zakonske spremembe tudi pripraviti in implementirati. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Uroš Prikl, zahteva za dopolnitev.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.

Gospod Koprivnikar, zelo pozdravljam in sem zadovoljen, da ste se lotili strategije razvoja lokalne skupnosti, čeprav vsi vemo, da sama strategija še nima tistih obligatornih momentov, kot je sama zakonodaja. Je pa sigurno en korak naprej pri iskanju dolgoročne vzdržnosti. Še enkrat bom poudaril, jasna razmejitev sebe in vas, bom ponovil, jasna razmejitev nalog med državo in občino je bistvenega pomena. Radi govorimo o tako imenovani vitki državi in lokalni skupnosti, predvsem pa je to bistveno za optimalno delovanje države na vseh njenih nivojih, predvsem v korist državljanov.

Zakaj sem vam ravno to vprašanje postavil zdajle? Predvsem iz razloga, pred vrati je sprejemanje proračuna za leti 2016 in 2017. Jaz si nikakor ne želim, da bi zopet pod neko časovno presijo, pod neko časovno stisko iskali zadnje minute in takšne ali drugačne rešitve, kako pod navednicami "zapreti" proračun za naslednji dve leti. Ob tem pa morate vedeti, da smo tukaj predstavniki ljudstva, vsega ljudstva, vendarle prihajajoč iz posameznih lokalnih skupnosti, ki se na nas obračajo. Občine se na nas obračajo z željo, da jim pomagamo. Seveda željni tega, da smo všečni in pomagamo svojim občinam pri tem, da kar najuspešneje opravljajo svoje delo, pač izkoristimo to priložnost in na nek način spodbujamo tudi resorno ministrstvo, da včasih naredi morda celo več, kot pa ima v danem trenutku resursov in danih možnosti. Jaz bom zelo vesel, če boste spravili v življenje to tako imenovano dvoživko, ki bo ... / znak za konec razprave/ dvoživko pokrajino, ki bo vmesni člen med osnovno celico ureditve, torej lokalno skupnostjo, in med državo kot celoto. Hvala lepa, se pa vam tudi zahvaljujem za vaš pisni odgovor, ki ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Boris Koprivnikar, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Če dovolite, še malce dodatnih pojasnil. Gre za razmejitve in zato tudi opozarjamo na Strategijo razvoja državne uprave, ker gre tukaj za vprašanje pristojnosti občin, potem pa tudi tistih, ki so prenešene na upravne enote. Gre za vprašanje povezovanja. Jaz zelo spodbujam sodelovanje občin na tekočih nalogah preko skupnih občinskih uprav in povezovanje občin na razvojnih nalogah. Do sedaj ugotavljamo, da ta povezovanja v praksi že tečejo. Recimo, v skupne občinske uprave je vključenih 195 ali 197 občin, po drugi strani pa bi morale te oblike povezovanja dobiti tudi neko bolj formalno obliko zaradi nastopa na evropskih sredstvih – torej gre v pravo smer. Kar se pa tiče proračunov in finančnega bremena – dejstvo je, da vsi delujemo v nekih finančnih okoliščinah, ki so omejene in moramo na nek pameten način ta sredstva, ki so nam na voljo, tudi razporediti. Ravno primer iz leta 2015 je ta, da smo za dogovor o povprečnini v drugem delu na vladni strani sprejeli zelo ostre zaveze, da bodo zakonske spremembe urejene. S tem se pogojuje tudi sprememba financiranja občin v drugi polovici leta. Prav tako pa bomo s takim načinom dialoga nadaljevali tudi v letu 2016 in 2017. Vprašanje je, kje čim bolj racionalno izvajati tista pooblastila in tiste naloge, ki so razdeljene med občine, morebitne pokrajine in tudi državo. To je tudi odgovor na to vprašanje, ki je po mojem mnenju tudi v interesu občanov, volivcev, državljanov, da se njihova sredstva, davkoplačevalska sredstva čim bolj racionalno porabijo za razvoj lokalnih skupnosti, pa tudi države. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Postopkovno? Ne. Hvala.

Gospod Marko Ferluga bo zastavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav ministricam, obema gospodoma ministroma, našim damam poslankam in kolegom poslancem!

Jaz bi ministrico vprašal za eno zgodbo, ki ima že dolgo kozjo brado. Za kaj gre? Za plinski terminal v Žavljah. Italijansko ministrstvo za gospodarstvo oziroma ekonomijo je že pred dvema letoma tole zgodbo nekako zaključilo, jo je zamrznilo in sedaj jo spet na pobudo investitorja Gas Natural iz Španije ponovno odpira. Jasno, da je to verjetno v sklopu teh zgodb z energetske suverenosti Evropske unije in tudi zaradi tega, ker je bil žal Južni tok odpovedan. Dejstvo je, da je ta plinski terminal za obalo in tudi za nas Primorce zelo nevaren. Nevaren v smislu vpliva na okolje, na delovna mesta in, bog ne daj, še za morebitne nesreče. Raznorazne pobude so bile pred leti. Jasno je bilo tudi s strani slovenske vlade že dano

negativno mnenje. V tem času, ko se je to ponovno odprlo, je Renzijska vlada dala ponovno zeleno luč za ponovno načrtovanje in dejansko nadaljevanje tega postopka za izgradnjo tega plinskega terminala. V veliki bojazni so se župani na italijanski in na slovenski strani, civilne iniciative in vsi ostali deležniki našega priobalnega življenja ustrašili, da se bo ta postopek nadaljeval. In zato so bile sklicane tudi razne pobude in javne tribune. Pred kratkim je bila v Kopru, v kateri smo bili prisotni tudi poslanci s strani Desusa, predstavnik SMC in Združene levice. Šlo je pač za to skrb, ki so jo tudi župani in ostali mediji zaznali, da se bojimo, kaj bo italijanska vlada naprej naredila.

Moje vprašanje, ki se nanaša na vas, je pa naslednje:

Kakšno je stališče Ministrstva za okolje in s tem seveda tudi slovenske vlade?

Jaz upam, da je negativno in da boste z nekim pismom ali nekim pritiskom to naredili, ker vem, da ta projekt brez nekega izrecnega dovoljenja, Slovenije verjetno ne bo mogel iti.

Ali imate v vidu tudi morebitne tožbe proti italijanski vladi?

Naj še povem, da smo se v Klubu primorskih poslancev zavzeli in podali peticijo proti temu plinskemu terminalu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanec gospod Marko Ferluga!

Kot ste navedli v vašem delu in v krogu širše slovenske skupnosti, posebej na Primorskem, je novica, da je vlada potrdila to okoljevarstveno dovoljenje, ki je dolgo časa mirovalo, zelo odjeknila – in to v negativnem smislu. Po naših informacijah – tudi v lokalnih skupnostih na italijanski strani. Stališče MOP se v ničemer ni spremenilo. Menim, da je plinski terminal Žavljje nesprijemljiv, saj bo imel vrsto škodljivih vplivov tudi na ozemlje v Republiki Sloveniji, in sicer na vodno okolje Tržaškega zaliva zaradi disperzije toksičnih čistilnih sredstev, uporabljenih pri postopkih ogrevanja ukapljenega plina z morskovo vodo, in disperzije kovinskih spojin, zlasti remobiliziranega živega srebra ob suspenziji sedimentov ob gradnji in obratovanju plinskega terminala v Žavljah; še posebej ob izvedbi plinovoda po morskem dnu. Nadalje bo negativno vplival na ribištvo, marikulturo, solinarstvo, turizem in zdravje prebivalcev, na biodiverzitetno morskega okolja celotnega severnega Jadrana, na prometovarnostne razmere zaradi zahtev varne plovbe do terminala v Tržaškem zalivu, splošne varnostne razmere zaradi možnosti nepredvidenega ali nenadzorovanega gorenja parnega oblaka ukapljenega zemeljskega plina in toplotnega sevanja, ki pri tem nastane; ter zaradi kumulativnih in sinergijskih vplivov naštetih

dejavnikov. Kljub temu ali pa prav zaradi tega, ker se je v postopku zgodilo mnogo sprememb v obdobju od leta 2009, bomo s pomočjo zunanjih strokovnjakov novelirali študije čezmejnih vplivov, iz katerih sledijo že te dosedanje ugotovitve. Sami ste že navedli, da ima ta zgodba že dolgo brado. Začela se je leta 2009 in takrat se je Slovenija vključila v upravni spor, ki je bil vložen pred upravnim sodiščem v Rimu, vendar postopek stoji. Sklicana ni bila niti glavna obravnava. Takrat je bil že sprejet tudi sklep o pripravi tožbe pred evropskim sodiščem, vendar ker je bil kasneje ta postopek zamrznjen in se ni nadaljeval, do te tožbe ni prišlo. Ker je bilo 6. februarja izdano strokovno mnenje, da je plinski terminal v Žavljah skladen z načrtom pristanišča Trst, se je tudi revitaliziralo omenjeno okoljsko soglasje in tudi postopki pri nas. Z delom je ponovno začela medresorska delovna komisija za plinske terminale in je sprejela na svojem prvem srečanju sklepe, in sicer da se odzovemo, da se stopi v kontakt do ministra za okolje na italijanski strani in tudi do ministra za gospodarstvo ter da pišemo Evropski komisiji. Mi smo ta pisma ministrom na italijanski strani že poslali, pričakujemo uradno pojasnilo z vidika naših nadaljnjih ukrepov, predvsem zaradi Konvencije o presoji čezmejnih vplivov na okolje; in pismo Evropski komisiji, to pa še na nek način čakamo in pričakujemo odziv z italijanske strani.

Jaz se temu dogajanju posvečam, moram priznati, da sem tudi s tega srečanja v primorju, ki ste ga sami opisali, dobila že prve odzive. Ga bomo še naprej spremljali in skupaj izvajali ustrezne ukrepe. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

S tem smo končali prvi krog in prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev.

Gospod Franc Jurša bo zastavil bo vprašanje ministrici brez resorja, pristojni za razvoj, strateške projekte in kohezijo Alenki Smerkolj. Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospod podpredsednik, hvala za besedo. Tudi z moje strani vsem skupaj prav lep pozdrav!

Prosil bi ministrico za okolje in prostor, če ji čas dopušča, da v času mojega vprašanja in odgovora ministrice ostane v dvorani, kajti to vprašanje je zelo povezano. Ampak jaz sem se pač odločil, da bom postavil vprašanje ministrici brez resorja, za strateške projekte in kohezijo gospe Alenki Smerkolj.

V uvodu naj povem, da sem povezan s tem pomurskim vodovodom več kot deset let, sem bil tudi župan ene izmed nosilnih občin, sem podpisal prvo pogodbo, 26 občin je takrat podpisalo pogodbo, sedemindvajseta občina, v kateri sem bil jaz župan, pa ni podpisala. Ocenil sem, da je treba te aktivnosti peljati, da bodo vsi državljani in državljanke, občanke in občani, tudi naša občina dobili zdravo pitno vodo na svoj

dom. Službe Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je izvedla inšpekcijski nadzor zaradi izraženih sumov goljufij pri projektih oskrbe Pomurja s pitno vodo. Ministrstvo za okolje in prostor je predlagalo zaustavitev izplačil iz proračunske postavke evropske kohezijske politike do razjasnitve okoliščin, kar se je tudi zgodilo. Država je ustavila plačila za opravljena dela, zato z njimi zamuja že več kot dva meseca. Dolg države graditeljem pomurskega vodovoda je tako višji kot 6 milijonov evrov. Neodvisne strokovne komisije so sum goljufije preverile in ga zavrnile kot neutemeljenega. Posledično je Ministrstvo za okolje in prostor Službi Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko že 9. marca in nato ponovno 17. marca predlagalo sprostitev začasno zaustavljenih izplačil. Žal do danes sredstva še niso bila sproščena, vsaj jaz do danes nisem dobil te informacije. Vaša služba je ob prvem pozivu s strani Ministrstva za okolje sporočila, da vsi pogoji za sprostitev zaustavljenih izplačil še niso podani.

Zato me zanima:

Kateri so ti pogoji, ki še niso bili izpolnjeni?

Kdaj bo vaša služba sprostil omenjena sredstva?

Sprašujem vas tudi glede iskanja odgovornosti za nastalo situacijo.

Kdo je odgovoren za to, da je sploh prišlo do zaustavitve izplačil na podlagi neutemeljenih sumov? Kdo je odgovoren za to, da pomurski vodovod ne bo zgrajen do konca tega leta – upam, da bo –, kot je predviden?

Kakšne bodo posledice za odgovorne osebe oziroma odgovorno osebo, ki se bo določila za zamudo pri gradnji, s tem pa tudi gospodarsko škodo?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa!

Odgovorila bo gospa ministrica Alenka Smerkolj.

ALENKA SMERKOLJ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanci!

Spoštovani poslanec Jurša, se zahvaljujem za to vprašanje in mi je tudi v veselje, da bom razjasnila nekatere stvari. Kaj se je v resnici zgodilo? 29. 12. lanskega leta, se pravi tik pred silvestrovim, smo v Službi Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko prejeli v vednost dopis, ki ni bil naslovljen na nas, ampak na specializirano državno tožilstvo. Poslal pa ga je Inšpektorat Republike Slovenije za promet, energetiko in prostor. V tem dopisu je prijavil sum storitve kaznivega dejanja goljufije na škodo Evropske unije. Kaj smo potem storili mi? Na podlagi take prijave in na podlagi tega, da je Inšpektorat Republike Slovenije za promet, energetiko in prostor samostojen državni organ, in ker tudi zahteva za inšpekcijski nadzor ni prišla s strani naše službe, smo lahko v naši službi v vlogi organa upravljanja lahko odreagirali samo na en

način – in to je, da do razjasnitve vseh situacij zaustavimo izplačila. Na podlagi prijave Inšpektorata smo zaprosili pristojno ministrstvo, se pravi Ministrstvo za okolje in prostor, da nemudoma oziroma tudi čim hitreje razjasni, kaj se je dejansko zgodilo. MOP je v resnici takoj odreagirala in kot posredniški organ so na teren poslali in izvedli več kontrol na kraju samem. O svojih ugotovitvah so nas obvestili z dvema dopisoma. S prvim, 9. 3. – zahtevali smo še dodatna pojasnila, ki smo jih potem prejeli 17. 3. V obeh dopisih je MOP kot posredniški organ navedel, da na podlagi ugotovitev strokovnih komisij upravičencev ter opredelitev izvajalcev, s katerimi so komunicirali, ter ugotovitev in mnenj posredniškega telesa, navedenih v poročilih o izvedenih izrednih kontrolah na kraju samem, nepravilnosti na projektu Oskrba s pitno vodo ni bilo mogoče zaznati. To pomeni, da nepravilnosti, ki jih Inšpektorat ugotavlja, enostavno niso bile ugotovljene.

Na podlagi tega odgovora in pojasnil MOP smo mi kot Služba Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko z dopisom dne 19. 3. ugotovili, da ni več razlogov za zadržanje plačil in povračil sredstev evropske kohezijske politike na projektu Oskrba s pitno vodo Pomurja. Dopis je bil posredovan Ministrstvu za okolje in prostor, Ministrstvu za finance v vlogi plačilnega organa, Ministrstvu za finance v vlogi revizijskega organa in tudi predstavnikom upravičencev, se pravi občinam Črešnjevci, Grad in Ljutomer. S tem so bila sproščena izplačila sredstev evropske politike na tem projektu. Naj pa na tem mestu še enkrat poudarim, da še vedno teče postopek, ki ga koordinira specializirano državno tožilstvo in ga izvaja Nacionalni preiskovalni urad. Ta postopek je neodvisen od naših dejanj oziroma tudi od vseh ostalih deležnikov in na omenjeni postopek ne moremo vplivati. Mi smo storili to, kar je bilo v naši moči. Ker nepravilnosti niso bile ugotovljene, smo sprostil sredstva. Dovolite pa še, da poudarim, da verjamem, da bo gradnja vseh treh oziroma vseh štirih krakov pomurskega vodovoda pravočasno končana. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, zahteva za dopolnitev odgovora, gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospa ministrica, zahvaljujem se vam za odgovor.

Bi pa vseeno vprašal konkretno, ker tega odgovora nisem dobil:

Kdaj bodo občine dobile ta denar nakazan?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Mi smo 19. 3. sredstva sprostil, zdaj gre vse ostalo lahko po ustaljenem

postopku – preko posredniškega organa, ki pregleda račune, in potem organa za potrjevanje, ki potem izplačila iz proračuna izvrši.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Mirjam Bon Klanjšček ima vprašanje za ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anjo Kopač Mrak, izvolite.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Hvala lepa.

Spoštovana gospa ministrica! V Poslanski skupini Zavezništvo nas veseli, da je bil Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih sprejet, saj v njem vidimo rešitev za mnoga vprašanja. Vsi smo pred zakonom enaki. In le z doslednim spoštovanjem tega načela in le tako, da drug drugemu ne vsiljujemo svojega načina življenja, bomo kot družba lahko napredovali, predvsem pa postali strpnejši. Žal se moram vrniti v leto 2012, v čas referendumskega odločanja o Družinskem zakoniku. Tudi takrat smo slišali podobne argumente nasprotnikov, ki so se oddaljili od same vsebine, ki jo je zakonik prinašal. Šlo je namreč za združitev družinskega prava v enem zakoniku, ki je na zakonodajno raven prinašal nekatere nove rešitve in rešitve, ki so se sicer že oblikovale v sodni praksi in na ravni centrov za socialno delo. Med drugim je urejal tudi razmerja med starši in otroki, oblike pomoči države pri težavah med partnerji in dolžnost preživljanja, posvojitve, rejništvo in skrbništvo. In kar je najpomembnejše, omogočal je tudi hitrejšo intervencijo države v družinska razmerja, kjer je to potrebno z vidika varovanja družinskih članov. V Sloveniji pri 722 rejniških družinah živi kar 977 otrok. Torej 977 otrok, ki nimajo svoje družine ali pa iz različnih razlogov ne morejo živeti pri starših. Rejništvo naj bi bilo po svoji prvotni naravi kratkotrajen ukrep, vendar je v praksi to povečini postalo dolgoročno razmerje, ki sega tudi daleč čez polnoletnost rejenca. Vse večkrat je slišati, da s takim sistemom rejništva, kot ga imamo sedaj, otrokom ne pomagamo. Ponujenih rešitev je kar nekaj. V Poslanski skupini Zavezništvo smo prepričani, da zgolj z odvzemanjem otroka biološkemu staršem in postavitvijo otroka v rejniško družino nismo dosegli nič. Veljalo bi razmisliti o omejitvi z določeno dobo, recimo treh let. Če se biološki starši v tem času ne bi odzvali in bi ostali malodušni, bi se jim lahko odvzelo starševske pravice in te rejence namestilo v posvojiteljske družine, kjer bi dobili predvsem notranji mir, ki ga išče vsak otrok. Kot ena možnih rešitev pri otrocih v dolgotrajnem rejništvu in ko so prognoze glede vrnitve v matično družino slabe, se ponuja tudi možnost tako imenovane odprte posvojitve. To so posvojitve, pri katerih starši in otrok lahko ohranijo določen obseg stikov ob upoštevanju potreb otroka.

Zanima me:

Kako daleč je sprejem ustrezne celovite družinske zakonodaje, kot jo je nakazal že Družinski zakonik?

Kakšne rešitve boste predlagali na področju ureditve rejništva in odločanja o otrocih, ko se ti znajdejo v nevarnih družinskih okoliščinah?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Izvolite, ministrica dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovana poslanka mag. Mirjam Bon Klanjšček, hvala za vprašanje. Spoštovani podpredsednik in vsi prisotni poslanke in poslanci v Državnem zboru!

Družinski zakonik se ni brezpredmetno imenoval zakonik. Šlo je za dejansko celovito ureditev teh razmerij, še vedno me globoko žalosti, da je Družinski zakonik padel na referendumu, ampak tako se je zgodilo. Del zgodbe se bo urejalo, upam, da zdaj; da bo stopila tudi v veljavo z Zakonom o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, kot ste omenili. Vsekakor pa nas čaka na ministrstvu tisti ključni del, to je prenova ureditve ukrepov za zaščito otrok. Zdaj tečejo priprave, strokovne podlage, tudi takrat, ko se je pripravljala Družinski zakonik, so bile odprte vse diskusije glede instituta rejništva, posvojitve in tudi glede skrbništva. To je eden izmed treh ukrepov na področju zaščite otrok, kadar dejansko starši, naj bodo biološki ali socialni, ne skrbijo v skladu z interesom otroka. Takrat ima država pravico in tudi dolžnost poseči v ta najboljčutljivejša družinska razmerja. Takrat je bilo veliko govora o rejništvu, o trajanju rejništev. V predlogu Družinskega zakonika je bilo rejništvo načeloma omejeno na tri leta, hkrati pa so bile dane izjeme, ker so nujne. Rejništvo sedaj po pregledu, ko pogledamo situacijo, ugotovimo, da je v rejništvu kar nekaj otrok, ki so polnoletni, ki je v njihovem interesu, da zaradi različnih razlogov to rejništvo traja dlje in da se jim pri 18 letu ne odvzame možnosti rejništva. Drugo je, ko so starši, ki imajo različne, na primer motnjo v duševnem razvoju in želijo za otroka skrbeti, vendar ne morejo. V takih primerih imamo dolgotrajna rejništva in potem še rejništva pri sorodnikih. Tudi takih imamo zelo veliko. Treba je pogledati, se strinjamo, ko gre za starše, biološke ali socialne, torej starše, ki imajo roditeljsko oziroma starševsko pravico, kot je bilo poimenovano v Družinskem zakoniku, če ne skrbijo in da je v intenzivnem delu s centri za socialno delo, ki morajo nuditi izvorni družini pomoč, da odpravi razloge, za katere ne more dovolj dobro skrbeti za otroka, mu ne nudi dovolj dobrega okolja za razvoj, da v tem zelo intenzivnem delu v določenem časovnem roku, ki mora biti razumen, se ne odpravijo posledice, je treba izpeljati najbolj drastičen ukrep – to je odvzem starševske oziroma po našem trenutnem zakonu poimenovane roditeljske pravice. Vsekakor je odprto in prav zato je delovna skupina, ki dela na tem področju, ker se

instituti družinskega prava zelo hitro v tujini spreminjajo. Ni moč enostavno reči, bomo prekopirali odločitve, ki so bile v Družinskem zakoniku. Zato dela ekipe na ministrstvu v sodelovanju s stroko in tudi javna razprava bo. V letošnjem letu pripravljamo te ukrepe in bi jih želeli tudi na Vlado in Državni zbor. To je eno izmed področji, ki ga želimo še v letošnjem letu urediti. Tudi zanimivo je vprašanje odprtih posvojitvev. Tukaj smo imeli nekaj razprav. Opravljena je bila tudi študija. Pri Družinskem zakoniku jo je pripravila, mislim da, dr. Darja Zaviršek in raziskovalci. So plusi in minusi odprtih posvojitvev, predvsem je potrebna diskusija. Odločitev bo na koncu strokovna, ne morem pa v tem trenutku prejudicirati, kako bo. So pa nekateri instituti, Francija ima na primer možnost delno odprtih posvojitvev, so različne možnosti. Je pa treba ločiti, imamo ukrep skrbništva, imamo ukrep rejništva in posvojitve, ki so za različne namene; in prav je tako. Velikokrat se izpostavi, da je treba prej otroke odvzeti in jih dati v posvojitve. Ja, majhne otroke res vsi želijo v posvojitve. Ko so otroci starejši, teh možnosti ni tako veliko, da bi se trlo posvojiteljev. Med temi instituti je treba biti pozoren.

Zakonodaja je jasno v skladu z namenom napisati, vendar dati tudi možnosti izjem, ker so situacije zelo različne. Se pa vsekakor strinjam, da potrebujemo prenovo teh ukrepov, ki danes veljajo še od leta 1976. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, mag. Mirjam Bon Klanjšek, zahteva za dopolnitev odgovora.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Rada bi se vam zahvalila za izčrpen odgovor. Veseli me, da je ta problematika vaša prioriteta; upam in želim si, da jo boste tudi v tem letu speljali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Potem odgovor ni potreben.

Dr. Franc Križanič bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak. Izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Spoštovani predsedujoči, ministrica, visoki zbor!

Gospodarjenje je dejavnost, teoretično vzeto, s katero ljudje zmanjšujemo omejenost sredstev. Če gremo na raven narodnega gospodarstva, se deli na 4 velike faze: proizvodnja, poraba, razdelitev in menjava. Ob optimalni proizvodnji in menjavi, ali pa če za ti dve štejem, da se trenutno ne bomo posvečali problemom z njima, potem imamo za rezultat gospodarjenja odločilni druge dve fazi – to sta razdelitev in poraba. V sodobnem narodnem gospodarstvu pri razdelitvi domnevamo, v vseh

učbenikih praktično domnevajo, da je cilj blaginja. Se pravi, da imajo korist od rezultatov gospodarjenja vsi ljudje, ki v danem narodnem gospodarstvu živijo; in ne recimo akumulacija kapitala v neki manjšini, ali moč države ali celo korist za tuje lastnike, če je država že v postkolonialni fazi razvoja, ali moč njihove države. Tudi ko smo opazovali učinkovitost tujih investicij pri Ircih, ki so najbolj učinkovito spodbujali te investicije, smo videli, da so z vidika blaginje – tudi ekološko seveda, tudi izvozno usmerjeno – preverjali, ali je investicija smiselna ali ni. In zdaj prihajam na vprašanje. V zadnjem času se pojavlja več informacij, da prihaja do resnega odstopanja od principa blaginje pri zlorabi določil o delovnem času, zlasti pri podjetjih v tuji lasti.

Moje vprašanje pa je:

Katere ukrepe izvaja oziroma načrtuje Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za sankcioniranje zlorab delovnopravne zakonodaje s strani delodajalcev v trgovinski dejavnosti, in sicer na področju krajšega, praviloma štiriurnega delovnega časa? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Ministrstvo, predvsem pa inšpektorat, ki je organ v sestavi Ministrstva za delo, je zadolžen za nadzor nad delodajalci. V primeru trgovinske verige je opravil več nadzorov. V letu 2014 je Inšpektorat Republike Slovenije za delo, dejavnost trgovine opravil tisoč 396 nadzorov. Med vsemi kršitvami, ki so jih v letu 2014 ugotavljali inšpektorji s področja delovnih razmerij in dejavnosti trgovine, je bilo tisoč 13 kršitev, izstopale so kršitve v zvezi s plačilom za delo – 240 kršitev; ter delovni čas, odmor in počitki – 133. Inšpektorji so ugotovili tudi več kršitev s področja varovanja dostojanstva delavcev pri delu – 45 ali kršitve v zvezi s sklepanjem pogodb za določen čas zunaj primerov, ki jih določa 54. člen Zakona o delovnih razmerjih, tu je bilo 54 kršitev. Nadzori so bili opravljeni tudi pri delodajalcih Hofer trgovina, d. o. o., in Lidl, kjer pa ni prišlo do večjih odstopanj. Ker je bilo velikokrat tudi javno glede tega, da se sklepa pri trgovinski mreži Hofer in Lidl zaposlitve s krajšim delovnim časom, na tem področju je bil opravljen nadzor, vendar inšpekcija ni ugotovila kršitev. Zakon o delovnih razmerjih določa v svojem 65. in 66. ter 67. členu možnost sklepanja pogodb za krajši delovni čas. Ko se pogovarjamo z delodajalci glede določb Zakona o delovnih razmerjih, je predvsem s strani delodajalcev velikokrat izpostavljeno, da v Sloveniji to stroškovno ni najbolj ugodno. Mi je bilo zelo zanimivo slišanje, da se mreža Hofer in Lidl tega poslužujeta. Zanimivo je tudi in je treba gledati tudi kolektivno pogodbo za trgovino, ki je bila sklenjena, ki

dopušča drugačno razdelitev nadurnega dela; hkrati pa gre za pogodbe, kjer gre za soglasje delavcev, kot tudi so v skladu z kolektivno pogodbo trgovinske dejavnosti. Tudi Hofer in Lidl sta, ko se je to pojavilo; mislim, da je Hofer poslal obrazložitev, tudi na nek način zagovarja, da so plače višje, kot je v povprečju v trgovinski branži. Določeno fleksibilnost Zakon o delovnih razmerjih seveda mora dopuščati, mi imamo določbe, da zakon, če gre za starševsko varstvo ali s področja zdravstvenega varstva, da za delo za krajši delovni čas država plačuje prispevke. Tukaj gre sigurno za te delavke in delavce, verjetno bi raje delali za polni delovni čas, morda pa tudi ne. Vprašanje, koliko je seveda prostovoljnosti v tem ali obveznosti prisile, tako kot mora biti neka prožnost v zakonu dana. Nas pa seveda skrbi, kaj bo to pomenilo za te delavke in delavce v primeru pokojnin. Moramo vedeti, da so plačani nižji prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za krajši delovni čas, kar se bo seveda na koncu poznalo. Dejansko pa ni elementov kršitve zakonodaje, da bi bile pristojnosti. Je pa zanimivo in je treba zakon v povezavi s kolektivno pogodbo za to branžo brati skupaj, ker je drugje, za druga področja po navadi razlaga zaradi omejitev, kot so nadurno delo, razdelitev nadurnega dela. V drugih branžah tega dogovora ni bilo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Križanič ima zahtevo za dopolnitev.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Hvala za odgovor.

Vprašal bi:

Ali v tem primeru ni zakonskih osnov, da se reagira in vzpostavi neka normalna razmerja, kakršna bi pričakovali pri nekom, ki pač iz našega trga črpa svoje dohodke, ne prinaša izvoza, daje pa delo, pa naj vsaj to delo plača primerno?

Ali predvidevate kakšne spremembe v zakonodaji?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Tukaj gre na nek način za ugotavljanje, ali omejiti popolnoma svobodno voljo ljudi in tudi na nek način tistih, ki sprejemajo; saj možnosti za sprejemanje in delo s krajšim delovnim časom poznajo vse evropske države. In v tem primeru ureditev Slovenije na tem področju ni drugačna. Tudi če pogledamo delež ljudi, ki delajo za krajši delovni čas v Sloveniji v primerjavi z drugimi evropskimi državami, je ta absolutno pod povprečjem Evropske unije. Smo dejansko na repu dela s krajšim delovnim časom. Je pa vprašanje, ali lahko z zakonodajo zgolj prepovedujemo in s tem onemogočamo tudi tistim, ki bi morda želeli delati s krajšim delovnim

časom prostovoljno. Se strinjam, težko je določiti ta element prostovoljnosti oziroma prisile. Namen zakonodajalca je ščititi bolj ranljivo kategorijo, ampak dejansko se to pojavlja samo v trgovinski branži, kar je, po moji oceni in glede na pregledano, predvsem v povezavi s kolektivno pogodbo za trgovinsko dejavnost; in ne toliko samo predmet Zakona o delovnih razmerjih.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod poslanec Andrej Čuš bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Še enkrat hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Spoštovani gospod minister! Konec leta 2014 ste v javno obravnavo in razpravo podali novo Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji. Ko se pogovarjamo o dolgoročnih strateških usmeritvah, naj gre za področje prometa, stanovanjske politike, mladih, se mi zdi prav, da se pred tem opravi dobra, kvalitetna razprava – ne samo na področju z drugimi deležniki, ampak tudi v Državnem zboru. Zanima me, ko se pogovarjamo o tej strategiji razvoja, udeležil sem se namreč okrogle mize, ki je potekala pred nekaj tedni v Ormožu, tam sem se seznanil z nekaterimi cilji strategije.

Zanima me:

Kakšna je približna časovnica usklajevanja in sprejemanja te strategije? Ali se bo o njej odločalo tudi v Državnem zboru?

Zagotovo pa me kot Ptujčana zelo zanima, ker prihajam iz spodnje podravske regije, ki velja za eno izmed slabše razvitih:

Ali ste pri pisanju teh strateških usmeritev upoštevali tudi to, da imamo v Sloveniji v veljavi zakon o skladnem regionalnem razvoju? Vsak poslanec mora vedeti, od kod prihaja, in nekako bi bilo logično, da zagovarja razvoj svojih krajev. Ugotavljamo pa, da se še vedno v Sloveniji določeni centri razvijajo veliko hitreje na račun nerazvitosti drugih delov. Tu mislim tudi bolj severovzhodnega dela Slovenije.

Zanima me konkretno:

Kako bo ta strategija vplivala na razvoj prometa v slabše razvitih delih Slovenije, torej spodnje podravskega delu?

Kako bo ta strategija vplivala na izgradnjo oziroma dokončanje projektov, ki bi se v preteklosti že morali dokončati, pa se mogoče sploh še niso pričeli graditi, ali pa so se te faze izgradnje zaustavile?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo gospod minister dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci ter spoštovani poslanec gospod Andrej Čuš!

V zvezi z vprašanjem glede strategije bi povedal sledeče. Strategija, kot že samo ime pove, je strateški dokument in kot takšen naslavlja problematiko razvoja prometa dejansko na strateški ravni. Obravnava vse ravni prometa, se pravi cestni, železniški, pomorski, letalski in tudi javni potniški promet. In naloga strategije je, da ugotovi prometne potrebe, pravzaprav prometne probleme v nekem opazovanem planskem obdobju na podlagi prometnega modela, ki pa je bil tudi mednarodno verificiran in vpet v širši prostor; ni samo prometni model na območju Republike Slovenije. Na podlagi tega prometnega modela so bile potem identificirane dejanske potrebe in v tem okviru je bila tudi identificirana potreba po zagotovitvi ustrezne prometne povezave med Ormožem in Ptujem ter Ormožem in Mariborom. V tem smislu je strategija naslovlila tudi to problematiko te regije, seveda pa ne podaja konkretnih odgovorov, na kakšen način se bo ta prometna problematika reševala. Ta del načrtujemo potem obdelati s tako imenovanim operativnim načrtom, ki bo sledil na podlagi sprejete strategije.

Kakšna je ta časovnica, načrt? Računamo, da bo strategija pripravljena v osnutku za obravnavo na Vladi nekje do poletja. Računamo, da bo na Vladi potem tudi sprejeta do jeseni, do septembra. Ni pa predvideno, da bi strategija bil dokument, ki se bo sprejemal v Državnem zboru. V tem smislu bo to vladni dokument in na podlagi tega, kot rečeno, se bo potem pripravljali operativni načrt.

Glede vprašanja, kaj bo s projekti, ki so v preteklosti že bili vključeni v neke predhodne dokumente, kot je recimo Resolucija o Nacionalnem programu izgradnje avtocest. Kot rečeno, bomo na podlagi tega rezultata, ki bo izdelan v operativnem načrtu, kjer bomo upoštevali te realne potrebe in možnosti za izvedbo, kjer želimo proučiti tudi alternative v smislu rekonstrukcije, nadgradnje v okviru obstoječega omrežja. Če to ne bo možno in na takšen način zagotoviti ustreznega prometnega standarda, pa potem pridejo tudi preveritve možnosti izvedbe novih cestnih odsekov. Skratka, na ta način se bodo te zadeve proučile in lahko, da bodo rezultati drugačni, kot so bili v preteklosti, recimo v nekih drugih časih že zamišljeni. Konkretno na tem delu med Ptujem in Ormožem vemo, da se je skušalo umestiti štiripasovno hitro cesto, vendar je bilo s tem umeščanjem kar nekaj težav, na odseku mimo Ptujskega jezera. Ta umestitev je naletela na težave in pravzaprav ni nikoli bila potem uspešno zaključena; na tistih delih bližje Ormoža pa že. Vemo, da so se celo določeni odseki tudi že v preteklosti zgradili, pa dejansko niso sedaj v svoji polni funkciji.

Skratka, vsa ta dejstva se bodo skušala upoštevati in potem ustrezne prometne povezave definirati, ki bodo dejansko služile potrebam in bodo tudi ekonomsko upravičene, da jih bo možno potem izvesti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, zahteva za dopolnitev, gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa, gospod minister, za prvi del odgovora.

Nekako me tudi veseli, da ste pri svojem odgovoru navedli primer hitre povezave med Ptujem in Ormožem. Sam sem se namreč udeležil okrogle mize v Ormožu pred nekaj tedni in moram povedati, da je bila zelo dobro obiskana. Ob tem pa sem tudi imel v prejšnjem mandatu Državnega zbora poslansko pisarno v občini Markovci. Tam so se v veliki meri naslanjali na mene predvsem v zvezi s to hitro cesto. Beremo lahko veliko, nihče pa ne ve, kaj bo natančno. In ko sem zdaj prvič slišal za strategijo, sem dobil slab priokus, ker po navadi se v Sloveniji vse nekako pakira v strategije in potem pozornost preusmerja na strategijo, da se nekaj pomete pod preprogo. V omenjeni povezavi hitre ceste Ptuj–Ormož bi rad povedal, da so občine že v preteklosti namenile preko 10 milijonov evrov. Dvakrat se je že začela gradnja, čaka pa se na rezultat, produkt že 20 let – in gre za res nekaj neverjetnega. Projekt se vleče predolgo. Dogajalo se je vse živo vmes in upravičen je bes ljudi iz tiste regije in krajev, ker bi morala biti cesta tudi po projekcijah iz leta 2004 končana že v letu 2013. Lokacijski načrt pa je bil že izdelan leta 1997. Na tej okrogli mizi so predstavniki civilne iniciative tudi jasno povedali, da ne bodo sedeli križem rok in da pričakujejo od vlade in Ljubljane, da urgira, da upošteva te želje, da upošteva, koliko denarja in sredstev je šlo v preteklosti v to. V končni fazi pa nas preteklost uči, ko gledamo danes, se končno nekaj dogaja na relaciji Draženci–Gruškovje, da moramo biti vztrajni in trmasti in se da vse izboriti. In tako tudi napovedujem v tem primeru. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo gospod minister dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Želel bi samo to povedati, da se zavedamo, da je bilo tukaj v preteklosti vloženih ogromno naporov, vendar rezultat ni bil željen. Kot rečeno, mimo Ptujskega jezera do umestitve v prostor ni prišlo, na delu bližje Ormoža pa je. Naša naloga zdaj je, da moramo najti način, kako to povezavo na nek drug način eventualno, drugače kot z novo štiripasovnico, rešiti to

navezavo s Ptujem. Upam in računam, da bomo tukaj z lokalnim prebivalstvom tudi uspeli vzpostaviti nek dialog, da mogoče z malo drugačnimi očmi pogledamo na ta problem in vendarle to potrebo po boljši navezavi z eno ustrežno rešitvijo premagamo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Potem smo končali. Predsedniku Vlade, ministricam in ministrom se zahvaljujem za podane odgovore.

S tem **prekinjam 1. točko dnevnega**, ki jo bomo nadaljevali jutri, 31. marca 2015, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločal o predlaganih sklepih.

Prekinjam tudi 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 30. MARCA 2015 OB 18.38 IN SE JE NADALJEVALA 31. MARCA 2015 OB 9.03.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 6. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: dr. Simona Kustec Lipicer, mag. Tanja Cink, gospa Janja Sluga, gospa Iva Dimic od 16. ure dalje, gospa Irena Grošelj Košnik do 14.30, dr. Matej T. Vatovec, dr. Franc Trček, gospod Roberto Battelli in gospod Marjan Dolinšek.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANKI SLOVENIJE.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 21 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 20 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Slovenija je edina izmed tranzicijskih držav, ki je že drugič na račun davkoplačevalcev sanirala bančni sistem. Zadnja sanacija je davkoplačevalce stala več kot 5 milijard evrov in je vprašanje, ali je to dokončna vsota ali ne. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da del odgovornosti za stanje v slovenskem

bančnem sistemu nosi tudi regulator, in sicer Banka Slovenije. Ne glede na dejstvo, da je s spremembo evropske zakonodaje Evropska centralna banka sedaj postala nadzornica nad tremi največjimi sistemskimi bankami, smo prepričani, da bo Banka Slovenije imela še vedno zelo pomembno vlogo pri bančnem sistemu in bo od Banke Slovenije odvisen tudi rezultat delovanja bank v Sloveniji, neposredno oziroma posredno pa bo vplivala tudi na stanje slovenskega gospodarstva.

V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da Zakon o Banki Slovenije potrebuje dopolnitve in spremembe. Cilji in načela predlaganega zakona pa so predvsem povečati oziroma zagotoviti preglednost delovanja in vzpostaviti demokratično odgovornost Banke Slovenije oziroma njenih organov, to je guvernerja in Sveta Banke Slovenije. Predlog zakona zasleduje načelnost, preglednost, transparentnost in odgovornost delovanja javnih institucij in njihovih organov. V nadaljevanju bom predstavil poglobitve rešitve, ki jih prinaša predlagani zakon, več obrazložitev posameznih sprememb pa seveda v nadaljevanju razprave.

Banka Slovenije sestavlja popolnoma isto poročilo tako za Državni zbor kot za najširšo javnost, kar pomeni, da Banka Slovenije enači odgovornost in poročanje Državnemu zboru z najširšo javnostjo, čeprav iz ustave Republike Slovenije in zakonov to ne izhaja. V Slovenski demokratični stranki zato predlagamo, da se dopolni člen z določbo, da mora biti poročilo za Državni zbor izčrpno in, če je to potrebno, mora vključevati tudi zaupne podatke in informacije.

Veljavni Zakon o Banki Slovenije med drugim določa, da Svet Banke Slovenije ureja pravice in obveznosti iz delovnih razmerij za člane Sveta Banke Slovenije. Torej si člani Sveta Banke Slovenije sami sebi določajo plačo in druge pravice iz delovnega razmerja, kar je za Slovensko demokratično stranko sporno. Javnost je bila že večkrat zgrožena nad ekscesnimi prejemki članov Sveta Banke Slovenije in pričakuje se, da bo ta problematika primerneje urejena tudi s sodelovanjem Evropske centralne banke. Vendar pa to, da veljavni Zakon o Banki Slovenije določa tudi to, da člani Sveta Banke Slovenije sami sebi ugotavljajo tudi nezdržljivost opravljanja funkcije članov Sveta Banke Slovenije, ni samo sporno, ampak tudi neetično.

Na sejah Banke Slovenije lahko sodelujeta predstavnik odbora Državnega zbora, pristojnega za finance in monetarno politiko, in minister, pristojen za finance, vendar nimata glasovalne pravice. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je treba zagotoviti večjo preglednost in demokratičnost delovanja Banke Slovenije, zato s predlagano spremembo predlagamo, da se Sveta Banke Slovenije lahko udeležuje tudi predsednik Komisije za nadzor javnih financ, kar pomeni, da bi imela opozicija svojega predstavnika, seveda brez glasovalne pravice.

V predlogu zakona se predlaga sprememba določb glede števila mandatov guvernerja in viceguvernerjev ter glede imenovanja in razširitve članov Sveta Banke Slovenije. Tako bi bili guverner in viceguvernerji lahko ponovno imenovani največ enkrat, razširitev članov Sveta Banke Slovenije bi lahko predlagal predsednik republike, o njej pa bi odločal Državni zbor z dvotretjinsko večino vseh poslancev. Z dvotretjinsko večino vseh poslancev bi se imenovali tudi člani Sveta Banke Slovenije. Zaradi zagotavljanja učinkovitejšega poslovanja Banke Slovenije se predlaga, da bi guverner lahko kadarkoli brez razloga razrešil direktorja ali namestnika direktorja oddelka v Banki Slovenije.

V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da bi vse te spremembe izboljšale delovanje Banke Slovenije, omogočile bi učinkovitejši nadzor, predvsem pa, da bo posledica ... / znak za konec razprave/... boljše delovanje bank v Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnicam Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance gospe Ireni Sodin.

IRENA SODIN: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci! Državni zbor danes razpravlja o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije, ki ga je v obravnavo vložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. Dovolite mi, da na kratko predstavim mnenja Vlade Republike Slovenije k omenjenemu predlogu.

Vlada Republike Slovenije ugotavlja, da predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o Banki Slovenije posegajo v neodvisnost Banke Slovenije, kot jo določa pogodba o delovanju Evropske unije in statut Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke. V zvezi s konkretnimi predlogi sprememb zakona pa Vlada Republike Slovenije meni naslednje. Z dopolnitvijo 26. člena Zakona o Banki Slovenije, ki ureja poročanje Banke Slovenije Državnemu zboru, mora biti poročilo Banke Slovenije izčrpno in v kolikor je to potrebno vključevati tudi zaupne podatke in informacije. Vlada Republike Slovenije je mnenja, da je poročanje Banke Slovenije že sedaj urejeno ustrezno in izčrpno, zato spremembe na tem področju niso potrebne. Glede informiranosti predstavnikov Državnega zbora o delu Banke Slovenije, Vlada Republike Slovenije ocenjuje, da imajo predstavniki Državnega zbora dobre možnosti za pridobitev informacij s področja delovanja Banke Slovenije. V skladu z veljavnim Zakonom o Banki Slovenije na sejah Sveta banke namreč lahko sodeluje predstavnik Odbora za finance in monetarno politiko Državnega zbora. Ta pristojnosti Državnega zbora je v smislu pridobivanja ustreznih informacij dejansko močnejša od

rednega poročanja Državnemu zboru kot predlagajo predlagatelji zakona.

Vlada Republike Slovenije prav tako nasprotuje predlogu, da bi bili lahko guverner in viceguvernerji ponovno imenovani največ enkrat, saj meni, da ni utemeljenih razlogov za tovrstno omejevanje števila mandatov guvernerja in viceguvernerjev. Imenovanje guvernerja in viceguvernerjev je v pristojnosti Državnega zbora. S tem pa je poslancem dana možnost, da guvernerja ali viceguvernerja, ki svojega dela nista opravljala uspešno, ne imenuje ponovno.

Vlada Republike Slovenije se prav tako ne strinja s predlogom, da bi bila za imenovanje člana Sveta Banke Slovenije potrebna dvotretjinska večina vseh poslancev Državnega zbora. Sedanja ureditev, v skladu s katero je za imenovanje potrebna večina vseh poslancev, je ustrezna in primerljiva z ureditvijo v drugih primerljivih zakonih, kot sta Zakon o Ustavnem sodišču in Zakon o Računskem sodišču. Veljavni zakon v zvezi z razrešitvijo članov Sveta Banke Slovenije predpisuje, da je član Sveta Banke Slovenije lahko predčasno razrešen samo, če sam zahteva razrešitev, če v času trajanja mandata nastopijo razlogi za nezdržljivost opravljanja funkcije ali če se v predpisanem roku ugotovi, da ne izpolnjuje več pogojev, ki se zahtevajo za opravljanje njegovih dolžnosti ali je zagrešil hujšo kršitev.

Predpis, ki ureja navedeni postopek, je v skladu z zakonom izdala Banka Slovenije v soglasju z Ministrom za finance. Vlada Republike Slovenije ugotavlja, da je sedanji postopek za predčasno razrešitev guvernerja skladen z določbami statuta evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, ki zagotavljajo neodvisnost organov odločanja nacionalnih centralnih bank. Zato ne soglašajo s predlogom, da bi Državni zbor presojal o tem, ali je član Sveta Banke Slovenije zagrešil hujšo kršitev zakona oziroma ustave, saj bi bila s tem kršena načelna neodvisnost Banke Slovenije. Vlada ne nasprotuje predlogu, da se Računskemu sodišču zagotovi pravna podlaga za revidiranje Banke Slovenije z vidika uporabe javnih sredstev, vendar je ustrezno podlago treba zagotoviti v Zakonu o Računskem sodišču, pri čemer je treba dosledno upoštevati zahteve, ki jih v svojem mnenju izpostavlja Evropska centralna banka.

Vlada na podlagi navedenega in na osnovi mnenja Evropske centralne banke ne podpira predlaganega zakona in meni, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanka skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Spoštovani gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Evropska centralna banka in Banka Slovenije sta šolska primera, da neoliberalizem nima nič skupnega s svobodo, ampak ga je vedno treba uvajati z administrativno, ekonomsko in politično prisilo. Tako v Evropi. Če gremo v Latinsko Ameriko včasih celo z orožjem. V Evropi nam tako v zadnjih desetih letih pred očmi nastaja center moči, ki ima toliko oblasti kot še nobena centralna banka v zgodovini. Ta center moči je, kot je nedavno opozoril francoski ekonomist Thomas Piketty, "vedno bolj neodvisen", kar v praksi pomeni, da je vedno bolj odtujen od državljanov in gospodarstva, zato pa toliko bližje nosilcem interesov finančnega kapitala. Tega niti nihče ne skriva, saj je status ECB popolnoma jasen. Naloga Evropske centralne banke je namreč zagotavljanje cenovne stabilnosti, torej varnosti finančnih naložb na škodo razvoja in zaposlenosti. Če pogledamo čez lužo v ZDA, ki so vodilna kapitalistična država, njihova centralna banka deluje na popolnoma drugačnih načelih. Na prvo mesto postavlja zaposlenost, torej kreditiranje gospodarstva in razvoj. Na drugem mestu pa je stabilnost cen, ampak pozor, uravnotežena z omejevanjem višine obrestnih mer. Visoke obrestne mere so namreč leglo rentništva, ker preusmerjajo investicije iz realnega sektorja v finančne spekulacije. Kot je rekel Keynes: "Evtanazija rentnika je predpogoj za politiko polne zaposlenosti." V Banki Slovenije so Keynesa že zdavnaj nehali brati, zagotovo pa ne berejo njegovega učenca Hymana Minskyja, saj bi se sicer teh načel držali in med letoma 2007 in 2008 bi verjetno izvedli kakšen ukrep proti pregrevanju finančnih trgov.

Če pogledamo, kako so se stvari odvijale po krizi, lahko primerjamo okrevanje ZDA po letu 2010 in kalvarijo, ki jo je v teh letih doživljala Evropa, pa mora vsakomur postati jasno, ali imajo prav ordoliberalci v Frankfurtu ali keynesianci v New Yorku. Razlika med BDP ene in druge države je, da ima ZDA zaradi svoje monetarne politike danes 108 % ravni predkriznega BDP, EU pa 99 %. EU niti ni presegla svojega BDP iz leta 2007 oziroma če primerjamo to z ZDA, pomeni, da je EU zaradi svoje monetarne in fiskalne politike zgubila 726 milijard BDP v letih od 2010 naprej.

Tak sistem evropskega centralnega bančništva pa seveda nekaterim ustreza. Ustreza najmočnejšim evropskim državam, saj ustvarja Evropo dve hitrosti. Nemčija se tako danes, če malo ilustriram, pelje s hitrim vlakom in je presegla predkrizno raven BDP za 3,5 %. Periferija, tudi Slovenija, pa je prisiljena v vožnjo po industrijskem tiru, zato je BDP Slovenije še vedno za 7,3 % manjši kot pred krizo. Pa seveda še zdaleč nismo najslabši ali najpočasnejši. Skratka, evropski sistem centralnih bank je tako na papirju kot v praksi zavožen, zato bo potrebna radikalna sprememba.

Če pogledamo sedaj še Banko Slovenije, ki je materija današnje točke. Njen simptom je to, da

se mora zatekati k vedno bolj drastičnim disciplinarnim ukrepom, po drugi strani pa ne opravlja svojih primarnih funkcij. Njena oblast se krepi. Tudi naš bančni sistem se centralizira, rezultat pa je en velik paradoks. Več kot ima Banka Slovenije pristojnosti, manj zaupamo v naš bančni sistem.

Če pogledamo samo nekatere pristojnosti, ki jih ima Banka Slovenije trenutno. Banka Slovenije se lahko trenutno obregne ob vsako poslovno odločitev komercialnih bank. Banka Slovenije lahko odvzame licenco kateremukoli članu nadzornega sveta katerekoli banke. Ima moč, da banko, ki po mednarodnih računovodskih standardih izkazuje 824 milijonov pozitivnega kapitala, pošlje v prisilno poravnavo, torej stečaj. Govorimo seveda o primeru NLB z dne 30. 9. 2013. Banka Slovenije izdaja odločbe, s katerimi lahko razlasti lastnike in upnike. Samo na primeru NKBM je bilo takšnih kar 100 tisoč. Banka Slovenije določa zneske dokapitalizacije, sodloča o prenosni vrednosti, kazni, ki jih izreka, so vedno višje. V okviru zakona o makrobonitetnem razvoju in vedno novih zakonov o bančništvu bo določala dodatno kapitalsko ustreznost, torej nove ovire za kreditiranje, dodatne stroške za banke in komitente. Če pogledamo v sosednjo Avstrijo, bomo opazili zanimiv podatek. Avstrija se danes sooča s krizo svoje tretje največje banke, po Hypu in Volksbank se je namreč zamajala tudi Raiffeisen in zdaj se tam pogovarjajo o tem, da bi kapitalsko ustreznost bank zvišali z 10 na 12 %, pri nas pa je kapitalna ustreznost dveh največjih bank preko 20 %, se pravi NLB in NKBM izkazujeta preko 20 % kapitalne ustreznosti, pa Banka Slovenije še vedno ni zadovoljna. Lahko bi še našteval, ampak ni treba. Mislim, da že iz tega postaja jasno, zakaj ta institucija rabi demokratičen nadzor in demokratično usmerjanje. Poleg tega pa je treba pod vprašaj postaviti tudi cilje in načine vodenja monetarne politike v Sloveniji. Slovenija je imela, če pogledamo nekoliko v preteklost, 15 let neodvisno centralno banko, ki je pametno držala nizko vrednost tolarja, v primerjavi z marko in pozneje z evrom. S tem je spodbujala izvoz in preprečila prevelike pritiske na plače in zaposlenost. To je prispevalo k temu, da je med letoma 1992 in 2005 Slovenija dohitevala stare članice Evropske unije po družbenem produktu, in to brez zunanjih neravnotežij. Do leta 2005 je bila Slovenija dejansko neto upnica do tujine, javni dolg se je zmanjševal in ni nikoli dosegel niti 30 % BDP, danes ga imamo 80. Plačilnobilančni primanjkljaj je bil minimalen, ni bilo nobenega napihovanja finančnih in nepremičninskih balonov, brezposelnost se je postopno zmanjševala. Banka Slovenije, tukaj vidimo njeno moč, je z drugačnimi politikami v tistem času pred vstopom v evrobmočje opravila vlogo, ki se pričakuje od centralne banke v socialno tržnem gospodarstvu. Skrbela je za rast in zaposlenost, ne pa za stabilnost cen in varnost finančnih naložb, kot to počne

centralnobančni sistem danes. Bančni sistem se poleg tega vse bolj oddaljuje od ljudstva in sledi popolnoma napačnim politikam.

Predlogi, ki jih imamo danes na mizi, gredo vsaj v smeri, da se povečuje legitimen nadzor demokratičnih institucij nad centralno banko, zato bomo v Združeni levici v prvem branju te rešitve podprli. Imamo pa pripombe na določene člene, ki pa jih bomo komentirali kasneje v razpravi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima poslanska skupina Nove Slovenije – krščanski demokrati, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Vsem voščim prav lep dober dan. Pozdravljam državno sekretarko s sodelavkama. Ob ugotovitvi, da smo slovenski davkoplačevalci že dvakrat izdatno sanirali slovenske državne banke, gotovo ne sme biti brez ukrepov, brez temeljitega razmisleka tudi zakonodajalec, se pravi Državni zbor. Treba je sprejeti odločne ukrepe, da se to nikoli več ne bo zgodilo. Mi smo velike denarje, mnogo milijard evrov vrgli v bančno. In kaj se je zgodilo? Za državljane praktično nič. Čisto nič se ni zgodilo za državljane. Še danes predvsem mala podjetja ne morejo dobiti kreditov in prav zaradi tega, ker smo veliko razvojnega denarja vrgli v bančno luknjo, ki je neke vrste krater, je to dejstvo dejansko tudi na nek način Slovenijo pahnilo v razvojni zaostanek. Tisti, ki so nam še leta 2004 pa tja do leta 2008 govorili, da je Republika Slovenija nova uspešna zvezda na evropskem nebu in so nas imeli za vzornike, tisti nas danes preHITEVajo po levi in desni. Slovenija zaostaja. Zato je gotovo prvi odgovor na vprašanje, kaj storiti, da se bančne luknje ne bodo ponavljale, gotovo je prvi odgovor okrepiti nadzor in okrepiti upravljanje v državnih bankah. Drugi odgovor je gotovo privatizacija. V skladu z zakonom o bančništvu je Banka Slovenije osrednja institucija, ki je pristojna za izvajanje nadzora nad bančnim sistemom. Stanje v slovenskem bančništvu, kjer smo že reševali skoraj 5-milijardno bančno luknjo je pokazalo, da je bil nadzor nad bančnim sistemom v zadnjih letih nezadosten ter da je potrebno na tem področju vzpostaviti strožje nadzorne mehanizme z dodatnimi pooblastili nadzornika. Treba pa je vzpostaviti tudi pravno podlago za večjo odgovornost nadzornika, to je Banke Slovenije. Po sedaj veljavnih predpisih niti guvernerja, niti članov sveta Banke Slovenije ni mogoče poklicati na odgovornost zaradi hujše kršitve njihovih obveznosti oziroma jih ni mogoče zaradi tega razloga predčasno razrešiti z njihove funkcije. In v tem delu je Zakon o Banki Slovenije zagotovo treba dopolniti.

Na zadnji seji Komisije za nadzor javnih financ smo s strani državnega sekretarja Ministrstva za finance slišali, da je v bankah, ki so bile izdatno sanirane z davkoplačevalskim denarjem, ostalo slabih terjatev za skupni

znesek skoraj 5 milijard evrov. Torej lahko samo čakamo, kdaj bo potrebna njihova nova dokapitalizacija. Seveda spet najbrž z davkoplačevalskim denarjem, ob tem da po nedavni odločbi Ustavnega sodišča širša javnost nima pravica izvedeti, kdo so bili prejemniki slabih kreditov in kakšna je njihova višina, ki so ostali v bankah. Imajo pa davkoplačevalci pravico in dolžnost stalno pokrivati nastale bančne luknje. Naše državne banke so kljub ustanovitvi Družbe za upravljanje terjatev bank ostale neočiščene slabih terjatev. Javnost bi seveda zanimalo, zakaj so nekateri krediti bili preneseni na Družbo za upravljanje terjatev bank, in so postali javni, nekateri pa ne, in so ostali v bankah. Sprašujemo se, kakšni so bili kriteriji za odločitev, katere terjatve prenesti na Družbo za upravljanje terjatev bank in na ta način omogočiti javnosti vpogled v slabe kredite, katero terjatev pa zadržati v banki in omogočiti prejemnikom kredita, da ostanejo v varni bančni tajnosti.

Podatki o takih kreditih morajo biti dostopni, če že ne širši javnosti prek spletnih strani pa vsaj Državnemu zboru, njenim delovnim telesom in preiskovalnim komisijam. V tem delu zakonske rešitve v Novi Sloveniji vsekakor podpiramo. Ena izmed predlaganih novosti je možnost sodelovanja opozicije, konkretno predstavnikov Komisije za nadzor javnih financ na sejah sveta banke, seveda brez možnosti glasovanja. Druga bistvena novost je krepitev nadzorne funkcije Državnega zbora nad delom Banke Slovenije. Banka Slovenije mora po predlogu zakona pogosteje, polletno in natančneje poročati Državnemu zboru tudi o morebitnih tajnih in zaupnih podatkih, na primer slabih terjatev v bankah, kot smo že omenili prej. Posebej je izpostavljena dolžnost natančnejšega poročanja Banke Slovenije za primere, ko bi posamična banka ali hranilnica potrebovala državno pomoč. Predlog zakona predvideva tudi vzpostavitev nadzora nad poslovanjem Banke Slovenije preko Računskega sodišča, in to seveda pozdravljamo. Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bomo predlog zakona v prvem branju podprli, saj menimo, da je področje nadzora bančnega sistema potrebno zakonsko urediti in je to celo nujno, da bo Banka Slovenije kot bančni nadzornik ukrenila vse, da se ne bi v bodočnosti soočili z novimi dokapitalizacijami bank z davkoplačevalskim denarjem. Poudarek na odgovornosti nadzornikov je zato povsem na mestu, saj menimo, da je bil nastanek bančne luknje v veliki meri posledica nezadostnega nadzora in ukrepanja Banke Slovenije v preteklosti nad poslovnimi bankami, zlasti nad sistemskimi državnimi bankami. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Zavezništvo, zanj mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB):
Hvala lepa.

Spoštovani! Maja 2014 smo obravnavali Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije. Takratni predlagatelj ni bila Vlada, kot bi mogoče pričakovali. Obravnavali smo poslanski predlog, ki ga je tako kot danes vložila Poslanska skupina SDS. In zanimivo je, da so skoraj pred enim letom predlagali enake ali skoraj enake rešitve kot danes. Pa pogledimo nekaj dejstev. S sprejetjem Zakona o Banki Slovenije dne 25. junija 1991 je bila ustanovljena Banka Slovenije, ki je tako postala državna centralna banka. Njeni organi upravljanja in sploh delovanje Banke Slovenije so, tako kot pravi zakon, neodvisni. Pomeni, da po Zakonu o Banki Slovenije niso vezani na sklepe, stališča in navodila državnih ali katerihkoli organov, niti se ne smejo nanje obračati po navodila ali usmeritve. Od 1. januarja 2007 je skladno s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti in Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke Banka Slovenije tudi članica Eurosistema. Te pogodbe in statute pa mora Banka Slovenije pri svojem delovanju v celoti uresničevati. Temeljne funkcije Banke Slovenije so nadzor finančnega sistema ter oblikovanje in izvrševanje pogojev za stabilen bančni sistem, uspešno poslovanje bank ter za varnost vlog v bankah in hranilnicah. Zakaj tak uvod v osnove delovanja Banke Slovenije? Preprosto. Vse zapisano jasno pove, da se sprememb zakonodaje, ki ureja delovanje Banke Slovenije, pač ne moremo lotevati parcialno in kar tako malo po čez.

Pa pogledimo kaj predlagatelji z zakonom želijo. Prvič. Izčrpnjša poročila, sploh ko gre za banke, ki so bile deležne državne pomoči. Drugič. Drugačno ureditev delovnopравnih razmerij, in to glede plač in imenovanj guvernerja in vice guvernerjev, maksimalno število ponovitev mandatov in uvedbo možnosti glede razrešitve članov Sveta Banke Slovenije. Tretjič. Širitev Sveta Banke Slovenije, kjer bi poleg finančnega ministra in predsednika Odbora za finance in monetarno politiko to pristojnost podelili tudi predstavniku opozicije, to je predsedniku komisije za nadzor javnih financ. Četrto. Pristojnost Računskega sodišča glede nadzora pravilnosti delovanja Banke Slovenije. Petič. Možnost razkritja zaupnih informacij za banke, ki so dobile državno pomoč in bi telesa Državnega zbora to želela pridobiti.

Državni zbor je enako kot lani tudi ta predlog posredoval v mnenje Evropski centralni banki, katere del je Banka Slovenije. Enako kot lani tudi letošnjega predloga Evropska centralna banka ni ocenila pozitivno. Še več. Evropska centralna banka je v preteklih tednih tudi javno pozvala vlado, da zagotovi neodvisnost Banke Slovenije. Neodvisnosti pa ne zagotavljajo predlagane spremembe. Še več. Prav predlaganje možnosti razrešitev članov organov

odločanja Banke Slovenije bi lahko močno poseglo v neodvisnost. Statut evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke posebej onemogoča vladi ali parlamentu, da bi diskrecijsko odločali o razrešitvi guvernerja. Ali bi mogoče, cenjeni predlagatelji, glede na to, da je podobno mnenje Evropska centralna banka izrekla že lani, predlagali spremembo statutih Evropske centralne banke in Evropskega sistema centralnih bank? Tako bi ustvarili podlago, da bi morebitno tretje mnenje na morebitni tretji predlog enakega ali podobnega zakona bilo pozitivno. Tudi glede izčrpnjšega poročila je Evropska centralna banka izrazila negativno mnenje. Zahteve, kot predlagano, bi posegale v institucionalno neodvisnost Banke Slovenije ter v neodvisnost samih članov sveta Banke Slovenije. Torej prav v neodvisnost, ki mora biti zagotovljena. Prav tako pa ni odveč poudariti, da so predstavniki Banke Slovenije večkrat poudarili, da brez težav posredujejo informacije in podatke, ki bi jih Državni zbor potreboval. Ne nazadnje so to tudi ne dolgo nazaj pokazali, ko so nam posredovali več kot 6 tisoč strani gradiva o ukrepih in metodologijah ob sanaciji bančnega sistema. Vprašajmo se, koliko poslancev je v resnici proučilo dokumentacijo pa prelistalo. Evropska centralna banka je v mnenju izpostavila še neke tehnične vidike težav glede izdatnejših poročil, ki jih sedaj ne bi naštevala, so pa seveda enako pomembni in bi jih vsekakor morali vzeti v ozir, ko lahkotno zahtevamo izčrpnjše poročanje Banke Slovenije. Tudi rešitve, povezane z revidiranjem pravilnosti poslovanja Banke Slovenije s strani Računskega sodišča, Evropska centralna banka ni sprejela prav pozitivno, čeprav te možnosti ni popolnoma izključila je tu treba vključiti dodatna varovala, ki bi Banki Slovenije zagotovila institucionalno neodvisnost, opredeliti bi morali obseg nadzora ter razmejiti pristojnosti z neodvisnimi zunanji revizorji.

Za konec bi še nekaj besed namenila bančni tajnosti. Če kaj, potem ste spoštovani predlagatelji dosledni v vaših zahtevah po razkritju zaupnih informacij, in to ne glede na dejstvo, da se je tudi Ustavno sodišče že izreklo, in to negativno. Ne glede na to, da se je tudi Evropska centralna banka že izrekla, in to negativno. Vaša vztrajnost zasluži javno pohvalo, saj ne glede na vse zavrnitve in argumentacije, zakaj razkritje zaupnih informacij ni možno, še vedno vztrajate. Vztrajate tudi ne glede na dejstvo, da taka ureditev ni skladna z evropskimi direktivami.

Spoštovani! Podoben, skoraj identičen predlog smo maja 2014 že zavrnili. Poslanska skupina Zavezništva zaradi razlogov, ki sem jih podrobneje predstavila, zato tudi tega predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije ne bo podprla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci, državna sekretarka prav lep pozdrav!

V Stranki modernega centra menimo, da so predlagane spremembe zakona pot k zniževanju ugleda Slovenije, s predlogi, ki kršijo Statut Evropskega sistema centralnih bank in bi v nekem delu odpravili neodvisnost Banke Slovenije. Nismo naklonjeni temu spoznanju in v to nas prepričuje mnenje Evropske centralne banke z dne 2. 3. 2015. To mnenje napotuje na dejstvo, da predlagatelj predloga Zakona o Banki Slovenije nekako želi urediti področje centralnega regulatorja, konkretno posamezna področja, kot so vezana na guvernerja in trajanje mandata, Sveta Banke Slovenije z razširitvijo članov in podobno. Izhajajoč iz citiranega mnenja Evropske centralne banke, sam predlog zakona preveč posega v institucijo, ki je izrednega pomena za delovanje zagotovitve neodvisnega izvajanja monetarne politike. Vsekakor ne more delovno telo Državnega zbora namesto sodišča ugotavljati kršitve zakona. Neprimerno je, da bi razrešitev člana Sveta Banke Slovenije temeljila na diskrecijski oceni delovnega telesa Državnega zbora. S tem predlogom zakona gre za poskus političnega podrejanja Banke Slovenije in odločanje o pristojnostih, ki jih lahko ugotovi le sodišče, ne poslanci. Na to tudi opozarja Evropska centralna banka. Se pa strinjamo z mnenjem Vlade, ki ne podpira dopolnitve 40. člena Zakona o Banki Slovenije, ki določa, da bi guverner Banke Slovenije lahko brez razloga razrešil direktorja ali namestnika direktorja oddelka, saj meni, da sedanja ureditev na najbolj primeren način ščiti tako zaposlene, vodstvene delavce kot tudi delodajalca, in to je Banka Slovenije.

Glede poročanja Državnemu zboru je treba poudariti, da smo ravno imeli seji Državnega zbora in je guverner poročal o tekočih zadevah. V zvezi s posredovanjem zaupnih podatkov Državnemu zboru menimo, da je to področje treba urejati v skladu z nacionalnimi predpisi s področja varovanja zaupnih podatkov kot tudi predpisi, ki to področje urejajo na nivoju Evropske unije, ter v skladu z mnenjem Evropske centralne banke. Vloženi predlog zakona tudi v tem delu ni skladen s predhodnim navedenim mnenjem.

Iz razloga navedenih dejstev bo Poslanska skupina Stranke modernega centra glasovala proti predlogu, kajti po oceni Evropske centralne banke in Vlade Republike Slovenije bi posegel v neodvisnost Banke Slovenije. Ocenjujemo, da je treba ohraniti kredibilnost države, in to tudi v odnosu do evropskega regulatorja za sistem bančnega področja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani predstavniki Vlade!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke nenehno opozarjamo na sporna dogajanja v bančnem sistemu in si prizadevamo, da bi se morebitne nepravilnosti razčistile, ugotovljene nepravilnosti pa ustrezno sankcionirale.

Kot je bilo v zadnjih mesecih že velikokrat izpostavljeno, nas je druga sanacija bančnega sistema stala 5 milijard evrov. Razlogi za potrebno sanacijo so zlasti v dodeljevanju kreditov podjetjem in posameznikom, ki jih niso bili sposobni vračati, in podeljevanju kreditov po prijateljskih vezeh. Uprave bank so banke vodile nestrokovno in negospodarno, organi nadzora pa svoje naloge niso opravljali. Banka Slovenije, ki mora naloge regulatorja opravljati učinkovito, neodvisno, strokovno in v skladu z veljavno zakonodajo, je kot regulator bančnega sistema odpovedala. Da banke delujejo v skladu z zakonodajo, je odgovorna prav ona, zato je za stanje v slovenskem bančnem sistemu soodgovorna z upravami in nadzornimi sveti bank. Ko se je vprašanje nadzora in zakonodaje na tem področju v letu 2013 obravnavalo v Evropskem parlamentu, so poslanci od Evropske centralne banke pred potrditvijo zakonodaje o evropskem bančnem nadzoru zahtevali, da pojasni, kako bo Evropska centralna banka zagotovila preglednost dela nadzornikov in njihovo odgovornost. Ker nov nadzorni sistem prenaša velik del pristojnosti z nacionalne ravni na raven EU, so evropski poslanci zahtevali ustrezen nadzor nad Evropsko centralno banko. Ob tem je prišlo do sklenitve dogovora med Evropskim parlamentom in Evropsko centralno banko, da bo imel Evropski parlament pravico dostopati do obsežnega nabora informacij, seveda z ustreznim varovanjem zaupnosti podatkov.

Zadnje tedne so pri nas medijsko zelo odmevale navedbe lastnikov razveljavljenih delnic in podrejenih obveznic bank, da je Banka Slovenije pri izvedbi sanacije slovenskih bank prirejala podatke o kapitalski neustreznosti na način, da bi se izkazoval negativen kapital, ki je bil podlaga za odločitev Evropske komisije glede državne pomoči. Še danes ni jasna metodologija oziroma natančneje vhodni podatki, ki so jih uporabili v izračunih kapitalske ustreznosti in so bili podlaga za izbris. Prav tako se zadnje dni v medijih pojavlja informacija o vpletenosti Banke Slovenije v pogajanja bank glede reševanja posameznih dolžnikov.

Vse navedeno upravičeno zamaja zaupanje v regulatorja našega bančnega sistema. Zato želimo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke s predlagano spremembo

povečati preglednost delovanja in vzpostaviti demokratično odgovornost Banke Slovenije oziroma njenih organov, guvernerja in Svet Banke Slovenije. Banka Slovenije sestavlja ista poročila za Državni zbor kot za najširšo javnost, kar pomeni, da enači odgovornost in poročanje Državnega zbora s širšo javnostjo. Ustava Republike Slovenije v 152. členu sicer določa, da ima Slovenija centralno banko, ki je v svojem delovanju samostojna in ki odgovarja neposredno Državnemu zboru. Zakon o Banki Slovenije pa v 1. členu 26. člena določa, da ne glede na druge zakone Banka Slovenije o svojem delu poroča izključno Državnemu zboru in da so ta poročila najmanj polletna. Predlagamo dopolnitev tega člena z določbo, da mora biti poročilo izčrpno in da če je to potrebno, vključuje tudi zaupne podatke in informacije. V tem primeru se mora ravnati v skladu z zakonodajo, ki ureja varovanje zaupnih podatkov. Nadalje se določa obveznost takojšnjega poročanja Državnemu zboru, če bi Banka Slovenije presodila, da banka ali hranilnica potrebuje državno pomoč. Državni zbor je namreč tisti, ki sprejema državni proračun, zato je to izjemnega pomena. Veljavni zakon o Banki Slovenije med drugim določa, da Svet Banke Slovenije ureja pravice in obveznosti iz delovnih razmerij za člane Banke Slovenije, torej si člani Sveta Banke Slovenije sami sebi določajo plačo in druge pravice iz delovnega razmerja, kar se nam zdi sporno. Prav tako je bila javnost že večkrat zgrožena nad visokimi prejemki članov Sveta Banke Slovenije. Zato pričakujemo, da se ta problematika primerneje uredi. Tudi to, da veljavni zakon o Banki Slovenije določa, da člani Sveta Banke Slovenije sami sebi ugotavljajo nezdržljivost opravljanja funkcije, se nam zdi neetično. Zato predlagamo, da bi ugotavljanje nezdržljivosti opravljanja funkcije opravljal zunanji revizor. Na sejah Sveta Banke Slovenije lahko sodelujeta predstavnik odbora Državnega zbora, pristojen za finance in monetarno politiko, in minister, pristojen za finance, vendar nimata pravice glasovati. To pomeni, da lahko na sejah Sveta Banke Slovenije sodeluje predstavnik Vlade in predstavnik vladajoče koalicije, ne more pa sodelovati predstavnik opozicije. V Slovenski demokratiški stranki ocenjujemo, da bi sodelovanje predstavnika opozicije na sejah Sveta Banke Slovenije povečalo preglednost in odgovornost delovanja Sveta Banke Slovenije, zato v predlaganem zakonu tudi to predlagamo. V predlogu zakona se predlaga tudi sprememba določb glede števila mandatov guvernerja in viceguvernerjev ter spremembe glede imenovanja in razrešitve člana Sveta Banke Slovenije. Guverner in viceguvernerji bi lahko bili ponovno imenovali največ enkrat. Razrešitev člana sveta bi lahko predlagal predsednik republike o njej pa bi odločal Državni zbor, vendar ne več z navadno, temveč dvotretjinsko večino vseh poslancev. Z dvotretjinsko večino bi se imenovali tudi člani Sveta Banke Slovenije. V

javnosti so večkrat pojavile informacije o negospodarnem, neučinkovitem in neuspešnem poslovanju Banke Slovenije, zato predlagamo, da poslovanje revidira zunanja revizijska družba, ki bi jo izbral Državni zbor. Dolžnost varovanja zaupnih bančnih podatkov se velikokrat uporablja kot izgovor za prikrivanje napačnih odločitev vodstev bank, ki so lahko marsikdaj tudi na meji zakonitosti. Zato v Slovenski demokratiški stranki tudi predlagamo določbo, da dolžnost varovanja zaupnih podatkov ne velja za podatke, ki se nanašajo na banke in hranilnice, ki so prejele državno pomoč, ali pa je bila banka predmet ukrepov po zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. In te podatke zahteva Državni zbor, delovno telo ali preiskovalna komisija Državnega zbora. S tem bo Državni zbor, ki mora sprejemati pomembne odločitve v zvezi z reševanjem težav v slovenskem bančnem sistemu, končno imel možnost, da pridobi ustrezne podatke o stanju in odgovornosti za nastalo stanje.

S predlaganimi ukrepi želimo povečati preglednost delovanja in vzpostaviti odgovornost Banke Slovenije ter posredno vsaj deloma pripomoči k povrnitvi zaupanja v regulatorja bančnega sistema, zato jih bomo v Slovenski demokratiški stranki seveda podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana sekretarka in sodelavke, spoštovani poslanci in poslanke, lep dober dan vam želim!

Dovolite mi, da vam predstavim stališče Poslanske skupine Desus za Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije. Na odmevno temo o ugotovljeni nepravilnosti pri delovanju Banke Slovenije ter sanaciji bančne luknje smo opravili že več razprav v tem parlamentu, toda tematika je še vedno aktualna ravno zaradi dejstva, da pristojni še vedno ne odgovarjajo za svoja dejanja. Brez odgovornosti ni napredka. Ne moremo kar tako zaključiti zgodbe, dokler ne odstranimo posledice, zato tudi večino časa zremo v pretekla dejanja in pozabimo ustvariti pogoje za naprej. Odgovornost posledično pomeni tudi vpogled v transparentno poslovanje, pa naj gre za zasebno podjetje ali državno institucijo. Pravila so enaka. Najodmevnejša določba v tej noveli zakona je dostop do zaupnih podatkov, s katerimi razpolaga Banka Slovenije. Zakaj? Ker strokovno in tudi najširšo javnost še kako zanima, kaj se dogaja z davkopolčevalskim denarjem. Banko Slovenije pozivamo na razkritje vseh podatkov, analiz in postopkov, ki so pripeljali do enormne vsote, potrebne za sanacijo bank. Skromna in nepopolna poročila po mnenju večine ne bodo zadostovala.

Pa se zrimo za trenutek tudi na povprečno prebivalstvo, ne pa samo na tiste na vodilnih pozicijah. V Poslanski skupini Desus nenehno dobivamo pripombe zaskrbljenih upokojencev, ki skrbijo za vsak cent svoje še kako zaslužene pokojnine. Tukaj pa govorimo o milijardah, ki čarobno izginjajo, ne da bi se videlo zakaj in kako. Ravno v teh milijardah se skrivajo dodatni zneski za pokojnine in nova delovna mesta. Sociala trpi zaradi bančne sanacije, in to je dejstvo, kateremu ne gre oporekati. Zato je več kot smiselno zahtevati podatke, ki bodo razkrili, zakaj je temu tako. Vendar pa opozarjamo, da ko gre za zaupne podatke, moramo biti izjemno pozorni. Zagotovo ne morejo do njih dostopati vsi kar tako. Zloraba je pojem, ki zelo hitro pretehta nad pojmom transparentnosti. Ker gre šele za splošno razpravo, v Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da bo v primeru nadaljnega zakonodajnega postopka največ zapletov prinesla določba, ki omogoča obširnejše poročanje Banke Slovenije Državnemu zboru zlasti zaradi potreb po nemotenem delovanju. To bi pomenilo, da ima dostop do podatkov pristojno matično delovno telo, še posebno ko obravnava tematiko, ki se neposredno nanaša na odločanje o državni lasti, kot so denimo soglasja o privatizaciji, soglasja o dokapitalizaciji, revizijska poročila, parlamentarne preiskave itd. Kvalitetna in pravočasna informacija naj bi pripomogla k lažjemu in bolj argumentiranemu odločanju pri sprejemanju zakonodajnih postopkov. Iz nacionalnega kakor tudi evropskega pravnega reda mora Banka Slovenije ohranjati vlogo nacionalnega bančnega regulatorja, ki zagotavlja učinkovito, neodvisno in strokovno opravljanje nalog. Obvezen del nalog, ki se jih mora držati, je tudi poročanje Državnemu zboru o svojem delovanju. Ravno o slednjem govori današnja potreba po noveliranju, in sicer potreba po dopolnitvi veljavnega 26. člena, ki govori o poročanju Banke Slovenije. S tem se širi možnost, da Državni zbor nemudoma dostopa do izčrpnega poročila, ko Banka Slovenije zaradi stabilnosti bančnega sistema zaprosi za državno pomoč. Banka Slovenije bo v tem primeru morala Državnemu zboru posredovati poročilo, ki bo oblikovano tako, da bo ponudilo konkretne argumente o razlogih, ukrepih in ne nazadnje vlogi ter odgovornosti organov vodenja banke za nastalo situacijo. V Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da bi bilo na tem mestu bolj smiselno dopolniti določbe, s katerimi bi zagotovili obvezno letno revidiranje pravilnosti poslovanja Banke Slovenije. menimo, da bi le-te bilo veliko bolje urediti v samem Zakonu o Računskem sodišču. Da gre za generalno načelo osebnosti neodvisnosti delovanja Banke Slovenije, je še enkrat v svojem mnenju bila kritična tudi Evropska centralna banka. Tudi Vlada v svojem mnenju ugotavlja, da predlogi predlagateljev za

spremembe in dopolnitve tega zakona posegajo v neodvisnost Banke Slovenije.

Ravno zaradi teh dejstev bomo v Poslanski skupini Desus zavrnilo možnost, da bi se zakonodajni postopek nadaljeval. Vsekakor pa pričakujemo od Vlade, da v najkrajšem možnem času v zakonodajni postopek vloži novelo zakona, ki bo to področje celovito in sistemsko uredila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialni demokrati, zanjo dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovani visoki zbor!

Ko so bile v prvih februarskih dneh razkajene meglice okoli sanacije bančnega sistema, je vsa javnost, zainteresirana in politična, terjala hitre odgovore in hitre ukrepe. A ne prvih in ne drugih v zadovoljivi meri še do danes nismo dobili. Nekaj je treba storiti. S tem smo se strinjali tudi poslanke in poslanci ob vložitvi zahteve za sklic izredne seje Državnega zbora, na podlagi katere naj bi prišlo do razkritja metodologije izvedbe stresnih testov. Na predhodnih sejah so bila sprejeta tudi priporočila Banki Slovenije, naj pripravi celovito poročilo o vzrokih za nastali kapitalski primanjkljaj pregledanih bank, njeni vlogi pri tem kot bančnega regulatorja učinkovitosti sistema korporativnega upravljanja bank v državni lasti in načinu reševanja posledic kapitalске neustreznosti poslovnih bank. A še preden smo v Državnem zboru prejeli prva pojasnila bančnega regulatorja, so v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke že v zakonodajni postopek vložili predlog novele Zakona o banki Slovenije. Kot je bilo že povedano, gre za zakon, ki ga je Državni zbor pred dobrim letom prepoznal za neprimerne. Sedaj je nekoliko spremenjen in dejstvo, da gre za hibrid, se pozna v samem tekstu, uvod in zakon nista povsem usklajena. Nekoliko na hitro je bilo vse narejeno. V predlogu zakona so podane nekatere rešitve, ki morebitne ponovitve bančnega hazarda ne bodo preprečile, pa tudi rešitve, ki bi morebitno preprečitev ali vsaj zajezitev krize lahko preprečile ali nanj bistveno vplivale, dejstvo pa je, da bi morale te rešitve biti predhodno usklajene tako na ravni naše ekonomske politike, se pravi z Vlado in še zlasti z Evropsko centralno banko. Med nesmiselne rešitve sodita sodelovanje predstavnika Komisije za nadzor javnih financ na sejah Sveta Banke Slovenije ter zahteva, da Državni zbor guvernerja Banke Slovenije in štiri viceguvernerje imenuje z dvotretjinsko večino. Tu se lahko ustvari neka kriza, če je razdeljenost v parlamentu večja. Smiselni, a neusklajeni, se pravi ta, ki bi ga dejansko lahko podprli, samo mora biti usklajen, je predlog, da lahko 15 poslank in poslancev, ne predsednik zbora, gospa Šimenko, ampak 15 poslank in poslancev, piše v tej verziji zakona, predlaga

razrešitev guvernerja ali viceguvernerja oziroma vseh viceguvernerjev. To bi seveda pomenilo jasno opredelitev njihove odgovornosti in zmanjšalo verjetnost, da bi tudi v prihodnje vodili ali pristajali na tako nepremišljene projekte, kot je bila sanacija bančnega sistema v letu 2013. Da je bil predlog zakona napisan na hitro, kaže ureditev, po kateri pobudo za razrešitev guvernerja in viceguvernerja sprejme ali zavrne delovno telo Državnega zbora zgolj z glasovi večine članov, medtem ko isti predlagatelji za samo imenovanje, se pravi odločanje na plenarni seji predlagajo dvotretjinsko večino v Državnem zboru. O absolutni dvotretjinski večini poslancev, ki jo ponujajo predlagatelji za imenovanje članov sveta Banke Slovenije, velja poudariti, da ta ne velja niti za imenovanje ustavnih sodnikov, niti za imenovanje predsednika Računskega sodišča. V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da gre pri tem zakonu za piarovsko akcijo, deloma jo lahko razlagamo tudi za poskus nekaj storiti, pa karkoli že bo. Žal odgovor Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, da je treba storiti karkoli, četudi slabo, ni pravi odgovor. V Poslanski skupini Socialnih demokratov zato na Vlado naslavljamo pričakovanje, da bo pri svojih nadaljnjih korakih na tem področju odločnejša, zlasti da se ne bo prepustila razprodajnemu valu, kjer se močno dokapitalizirana podjetja prodajajo kot na kakšnem sejmu s ceneno robo. Socialni demokrati predloga tega zakona ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona. Besedo ima predlagatelj mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Predvsem je bilo zanimivo poslušati stališča poslanskih skupin, predvsem poslanskih skupin koalicije. Pri vseh poslanskih skupinah koalicije, tako Stranke modernega centra, Socialnih demokratov kot Desusa smo lahko prišli do spoznanja, da se na nek način zavedate problematike zakona o Banki Slovenije in da na en način pričakujete od Vlade Republike Slovenije, da bo pripravila spremenjeno oziroma dopolnjeno zakonodajo, zakon o Banki Slovenije, da bi se nedvomno, kot je bilo iz vaših stališč razbrati, povečala neodvisnost in predvsem odgovornost. Iz tega razloga si lahko razlagam, da boste predlaganemu zakonu, spremembi, nasprotovali zgolj zaradi dejstva, da ga je predlagala Slovenska demokratska stranka. Vemo, da po zakonodajni proceduri v Državnem zboru Republike Slovenije je danes to prvo branje, in v primeru podpore temu delu, bi lahko z nekimi skupnimi močmi tako koalicije kot opozicije pripomogli, da bi bil zakon o Banki Slovenije boljši. Nedvomno ne moremo pozabiti besed, ki jih je vlada Mira Cerarja izjavljala pri

svojem imenovanju, da pričakuje sodelovanje opozicije. Vendar danes je dejstvo po šestih mesecih te vlade, vsak predlog, ki ga Slovenska demokratska dala ali katera druga izmed opozicijskih strank, je ta koalicija zavrnila. Ni bilo enega koraka, da bi rekli: "Poglejte, ta zakon ocenjujemo, da je ustrezen, vendar je potreben določenih popravkov." In jaz se strinjam oziroma sem prepričan, da kvalitetno zakonodajo v Sloveniji lahko dobimo izključno s sodelovanjem opozicije in koalicije. In na nek način tukaj koalicija vehementno zavrača. Stranka modernega centra si je vzela za stališče, ne vem, manj kot 3 minute. Res ne razumem, da po eni strani se zavedate tega, da je potrebna sprememba, in imate tukaj na mizi možnost sodelovanja in spremembe tega zakona, pa to zavračate. In ne nazadnje, da je tudi februarja letošnjega leta sedanji predsednik vlade dr. Miro Cerar izrazil mnenje, da je pri menjavi guvernerja Banke Slovenije potrebna sprememba zakona. Spoštovane, spoštovani, v SDS smo prepričani, da predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o Banki Slovenije na noben način ne zmanjšujejo njene neodvisnosti in da tudi mnenje Evropske centralne banke ni tako negativno do teh sprememb, kot jih poskušajo prikazati nekatere koalicijske stranke, na drugi strani pa tudi predstavniki Ministrstva za finance oziroma vlada. In pogledajte, jaz sem osebno prepričan, da nedvomno je treba ohraniti neodvisnost Banke Slovenije kot same inštitucije, vendar če je ena inštitucija neodvisna, pa še to ne pomeni, da ta inštitucija ne potrebuje nadzora. In tukaj mislim, da smo v Sloveniji prišli do koraka, kjer bi morali določene ovire, ki jih nekateri, imam občutek, namensko postavljajo, tudi preskočiti. Neodvisnost inštitucije še ne pomeni, da neka inštitucija ne sme imeti nadzora. In ta nadzor mora biti kvaliteten in pa predvsem neodvisen. In vse te spremembe, ki jih s predlaganim zakonom predlaga SDS, niti v enem koraku ne zmanjšujejo neodvisnosti delovanja Banke Slovenije. Prepričani pa smo, da te spremembe lahko omogočajo kvalitetnejši nadzor, transparentnejše delovanje in pa vsekakor da bo Banka Slovenije, kar je tudi njena ključna naloga, njeno poslanstvo, zagotovila predvsem na en način varovanje varčevalcev v bankah, po drugi strani pa zagotovila zakonito delovanje teh bank in tudi izboljšala sam rezultat. Kdo je lahko odgovoren, da smo morali decembra 2013 z davkoplačevalskim denarjem že drugič v zgodovini Slovenije sanirati bančni sistem v višini več kot 5 milijard evrov? Mi smo se vedno spraševali, ali je Banka Slovenije izpolnila vse naloge, ki jih mora. Prepričan sem, da če bi izpolnila vse naloge, do 5-milijardne luknje ne bi bilo treba priti. Vprašanje je pa seveda, ali je ta številka tudi dokončna. Prepričan sem, da ne, in da bomo davkoplačevalci morali v nadaljevanju ponovno krpati bančne luknje. In do danes niti eden še ni prevzel za to odgovornosti. Dejansko se z enakim problemom verjetno tudi srečala

Italija leta 2005, Antonio Fazio, in še druge države. In je bilo tudi veliko prahu. Mislim, da tukaj notri Državni zbor Republike Slovenije, poslanke, poslanci imamo danes priložnost, da rečemo, da se zavedamo situacije in Zakon o Banki Slovenije potrebuje spremembe. In to je del sprememb, ki jih predlaga SDS. Glede na to, da je zakon v prvem branju, sem prepričan, da bi lahko tudi s sodelovanjem koalicije, Vlade Republike Slovenije, Banke Slovenije prišli do kvalitetnejše zakonodaje, ki bi pa predvsem na nek način dala tudi neko varovalko davkoplačevalcem, da ne bodo dejansko ali pa da bodo vedeli, zaradi česa je prišlo do odliva denarja iz proračuna za sanacijo samih bank. In v niti eni sami rešitvi, ki jo mi predlagamo, ne zmanjšujemo neodvisnosti te banke. Kaj je sporno za koalicijo, da bi morala Banka Slovenije polletno poročati Državnemu zboru in da bi v tem poročilu morale biti v primeru, da nastanejo neke zaupne informacije, te informacije tudi vsebovane v tem poročilu? Zanima me, zakaj nasprotujete temu, da bi lahko na sejah Sveta Banke Slovenije bil tudi predstavnik Komisije za nadzor javnih financ kot predstavnik opozicije brez glasovalne pravice. Kje imate tu zadržke? Ali želite nekaj skrivati, ali želite, da dejansko kot koalicija, kot vlada stoddstotno obvladujete tudi guvernerja Banke Slovenije oziroma Svet Banke Slovenije. Zdaj imata možnost tu sodelovati minister za finance in predsednica Odbora za finance in monetarno politiko. In me zanima, kolikokrat se je predsednica Odbora za finance in monetarno politiko do sedaj udeležila Sveta Banke Slovenije. Ali ona ocenjuje, da je kakšna takšna skrivnost, zakaj predstavnik opozicije oziroma predsednik Komisije za nadzor javnih financ ne bi smel biti prisoten na taki seji?

Predlagamo tudi spremembo glede števila mandatov. Mislim, da je treba to narediti, da ne more biti nekdo dosmrtni guverner Banke Slovenije. In predvsem zagotavljanje učinkovitejšega poslovanja banke, da lahko guverner Banke Slovenije sam postavi svojo ekipo. To pomeni, razreši in imenuje direktorje oziroma namestnike direktorjev oddelkov v Banki Slovenije. Tu bi ponovil besede, ki jih je izrekel nekdanji guverner Banke Slovenije na preiskovalni komisiji, ko je dejal, da je dejansko imel zvezane roke pri razrešitvi oziroma imenovanju direktorjev direktoriatov v okviru Banke Slovenije. Ne glede na to, da se je podrla njegovo zaupanje v določene direktorje teh oddelkov, mu svet banke ni dovolil zamenjave teh direktorjev. Ne nazadnje je pa guverner odgovoren za delovanje te banke. Jaz predlagam, da v primeru, da sledite samo predlogu, ki ga je dala Vlada, da se ta zakon ne podpre – ti argumenti, ki jih je vlada navedla, zaradi katerih ne podpira teh sprememb, ki jih predlaga Slovenska demokratska stranka, zame niso dovolj trdni – v poslanskih skupinah še enkrat pregledate, kaj dejansko predlaga in katere spremembe so vključene v ta zakon.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Matej Tonin. Pripravi naj se gospod Tilen Božič.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Zakon, ki ga obravnavamo, prinaša predvsem dve novosti, prinaša več informacij o delovanju Banke Slovenije in prinaša večji nadzor nad delovanjem Banke Slovenije. Mislim, da sta to dva ukrepa, ki gresta v pozitivno smer. In težko kdorkoli izmed poslancev, ki zagovarjate transparentnost, takim ukrepom nasprotuje. Ta hiša, ta zbor, ta parlament ima pravico vedeti, kako se porablja davkoplačevalski denar. Prepričan sem, da če smo odgovorni poslanci in če odločamo o tem, kako se bo določen denar porabil, potem imamo pravico tudi vedeti, za kaj in kako se bo porabil. V primeru sanacije bančnega sistema in v povezavi z bankami pa se je v zadnjem času zelo velikokrat dogajalo, da poslanci nismo smeli vedeti, zakaj smo morali nek denar nameniti prav za določeno stvar. Vse se je skrivalo za tako imenovano bančno tajnostjo. Če govorim v prisposodobah, potem bi rekel, da je pri tej sanaciji bančnega sistema, bančni tajnosti in varovanju vseh teh podatkov, da poslanci nismo smeli izvedeti vseh teh podatkov, nekaj podobnega, kot da se vam pokvari avto, vi peljete na popravilo ta avto, ampak avtomehanik vam ne pove, katere dele vam je zamenjal, ker je to bančna tajnost. Ampak vi ste plačnik, vi ste tisti, ki boste to popravilo plačali, zato je nujno, da veste, kaj plačate. In enak princip se mora uporabljati tudi v primeru bančne tajnosti, ko gre za državne pomoči. Težko si predstavljam, zakaj prav v tem primeru taka posebnost, ko pa imamo v državi tudi druga področja, kjer se operirajo in uporabljajo tajni zaupni podatki. Recimo eden izmed takih komisij je tudi Komisija za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb, kjer redno operiramo z zaupnimi podatki in seveda smo poslanci tudi vezani na določene načine, da s temi podatki ravnamo pravilno, ko pa ugotovimo zlorabe, te stvari tudi obelodanimo širši javnosti. Mislim, da bi morali podobne principe uporabiti tudi v primeru bank in samega bančnega sistema. Pravilno je, da smo poslanci obveščeni o podrobnostih, o detajlih za kaj se bo določen denar porabil, za kaj bo šel za točno določeno sanacijo. Če so vse zadeve čiste in neproblematične, potem se ve, kako je treba s temi podatki ravnati in jih varovati. Če pa so zadeve kriminalne, alarmantne, potem je pa naša dolžnost, da s temi stvarmi seznanimo javnost, ker je to edini način, da tovrstne ekscese in nepravilnosti preprečimo tudi v prihodnje, ker drugače se nam lahko stare zgodbe vedno znova in znova ponavljajo. Poglejte primer sanacije bančnega sistema. Drugič to sanacijo bančnega sistema ponavljamo. Očitni se iz sanacije prvih napak nismo nič naučili. Očitno smo se premalo o teh stvareh pogovarjali. Ker drugače si težko

predstavljam, zakaj bi ene in iste napake ponavljali kar dvakrat.

Eden izmed pomembnih korakov naprej, ki jih ta zakon prinaša, je zagotovo več informacij o delovanju same Banke Slovenije, saj Banki Sloveniji nalaga, da dopolni svoja poročila tudi z določenimi zaupnimi podatki in informacijami. Jaz to stvar absolutno podpiram, ker bo prispevala k temu, da bomo boljše obveščeni in se bomo na podlagi boljših informacij tudi lažje odločali. Prav tako pa ta zakon prinaša omejeno bančno tajnost za primer, ko gre za državne pomoči. Tudi tukaj se mi zdi nujen ukrep, da če namenjamo ogromne milijarde za sanacijo bančnega sistema, da vemo, za kaj smo te milijarde morali tudi porabiti. To je en vidik pozitivnih elementov, ki jih ta predlog zakona prinaša.

Drugi pomemben vidik je pa večji nadzor. Jaz sem bil presenečen, ko smo s strani Evropske komisije in tudi nekaterih drugih evropskih inštitucij dobivali razna pisma, kjer so visoki evropski uradniki kazali svojo bojazen, da parlament pretirano posega v Banko Slovenije in da je avtonomnost Banke Slovenije ogrožena. Jaz mislim, da je bila njihova skrb popolnoma odveč. Zahtevati informacije in pojasnila ne more biti zmanjševanja avtonomnosti. Kdorkoli razume svojo avtonomijo tako, da lahko počne karkoli želi, karkoli se mu zljubi, in za to ni treba nikomur odgovarjati, nikomur poročati, potem to ni avtonomnost, potem je to nekaj drugega, kar bi lahko bolj primerjali z brezpravnostjo, divjim zahodom in še kaj. Če je nekdo avtonomen in če ima mirno čisto vest, potem lahko brez večjih težav poroča o stvareh, o katerih ga posamezniki poslanci, druga zainteresirana javnost sprašujejo. Zato ni potrebno nobenega strahu, da se bo kakorkoli v avtonomnost posegalo.

Svet Banke Slovenije je v samem sistemu Banke Slovenije ključen in pomemben organ. Ta zakon prinaša nekaj novosti, ki mislim, da bi izboljšale samo delovanje Sveta Banke Slovenije, predvsem nadzor nad delovanjem in pa tudi povečala bi se preglednost. Element, ki mi je v tem zakonu všeč, je definitivno ta, da se bi lahko po novem sej Sveta Banke Slovenije udeleževal tudi predstavnik Komisije za nadzor javnih financ, kjer ima po našem poslovniku večino opozicija. V sedanji obstoječi ureditvi se lahko sej Sveta Banke Slovenije udeležuje predstavnik Odbora za finance in monetarno politiko, kjer ima, če pogledate zgodovino, vedno doslej koalicija večino absolutno in pa predsednika. Če na eni strani se lahko teh sej Sveta Banke Slovenije udeležujejo koalicijski predstavniki, potem bi bilo tudi z vidika uravnoteženosti oziroma, če hočete, poštenosti pravilno, da bi to predstavništvo uravnotežili tudi z opozicijo, torej da bi bila v Svetu Banke Slovenije zastopana oba krila tega parlamenta – tako koalicija kot opozicija. Zdi se mi, da ta predlog je res popolnoma neškodljiv in lahko

prispeva k temu, da je delovanje Sveta Banke Slovenije preglednejše in pa boljše.

Poleg tega se mi zdi, da se jasno predpisujejo postopki za razrešitev članov Banke Slovenije, kljub temu da je gospod Križanič opozoril na določene nedorečenosti v smislu, da za imenovanje je potrebna dvotretjinska večina, za razrešitev je potrebna navadna večina. Ampak, saj veste, te zadeve se lahko enostavno popravijo v nadaljnjih obravnavah. Danes gre za prvo obravnavo, za začetek in te pripombe se v nadaljevanju lahko upoštevajo, če si želiš narediti korak naprej, če si želiš stvari izboljšati. Če pa iščeš elemente, kako bi to stvar zavrnil, pa lahko najdeš vse mogoče stvari.

Še ena stvar, ki je vsaj za mene neproblematična in ne bi smela biti problem niti poseg v neodvisnost delovanja Banke Slovenije, da bi lahko njihovo delo revidiralo tudi Računsko sodišče. Jaz težko razumem logiko tistih, ki govorijo, da to bi bil pretiran poseg v neodvisnost Banke Slovenije, če bi Računskemu sodišču omogočili, da bi revidiral njihovo delo, hkrati pa lahko Banka Slovenije praktično naroča kogarkoli, tudi zunanjega izvajalca, če želi, da izvede revizijo nad njihovim poslovanjem. To ni poseg v avtonomijo, če bi te stvari delalo Računsko sodišče, pa bi bilo. Te stvari mi enostavno ne gredo v kontekst.

Zdi se mi, da govorimo o pomembni temi, da pa jo številni jemljete preveč lahkotno, češ, to je opozicijski predlog, zavrnil ga bomo s hitro roko. Jaz mislim, da vendarle je to super priložnost, da se razprava o teh temah odpre, da se iz preteklih napak nekaj naučimo in da poskušamo sistem izboljšati, tako da bi v primeru naslednjih kriz deloval boljše. To je vsa poanta. Tukaj bi morali imeti skupne cilje in skupaj iskati rešitev, ne pa po stari koalicijski opozicijski navadi, če predlog prihaja s strani opozicije, ga je treba zavrniti, se sklicevati na neke male detajle.

Jaz vas nagovarjam, da enostavno vi daste zeleno luč temu zakonu v prvi obravnavi, pa bodite malo inovativni, drzni, pa ga, potem v drugi obravnavi amandmirajte in popravite po svoji lastni presoji, saj imate vendarle večino. Jaz vem, da je to nekoliko bolj zahtevno delo, ampak je pa z vidika parlamentarizma definitivno boljše, bolj učinkovito. Stvari hitreje in lažje tečejo, če opozicijske predloge sprejmete, da vam predstavljajo neko spodbudo, ki jih potem dodatno popravite.

Kot sem dejal, v preteklosti se je pokazalo veliko napak in te napake je potrebno odpravljati. Jaz ne trdim, da čisto vse, kar je v tem zakonu, je zlata vredno, ampak po moji oceni definitivno lahko predstavlja korak naprej in bi bilo nelogično tako pobudo in tak korak že v samem startu zavrniti. Če samo nekaj let zadeve nazaj prevrtite, potem lahko ugotovite, da so se dogajale nenavadne stvari, ko je nekdanji guverner Banke Slovenije leta 2012 trdil, da je vse v redu, potem pa se je v enem letu vse

spremenilo. Očitno z našim sistemom ni vse dobro, zato bi ga veljalo dopolniti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tilen Božič. Pripravi naj se mag. Andrej Šircelj.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Jaz se bom v svoji razpravi predvsem osredotočil na člene 6, 7 in 8 predloga. Uvodoma bi pa vseeno eno stvar izpostavil, ko je bilo prej rečeno, da neodvisnost ne pomeni, da ni potrebe po nadzoru oziroma da ni nadzora na tak način. Kar se tiče Banke Slovenije, mislim, da je tu nadzor vzpostavljen, kar tiče Evropske centralne banke, potem imamo zunanje revizorje, ki pregledujejo poslovanje, imamo Državni zbor. V zadnjih mesecih smo tudi videli, kako to deluje znotraj Državnega zbora, glede na to, koliko plenarnih sej smo imeli tukaj, pa tudi na odborih, kjer smo zahtevali pojasnila. Mislim, da smo pretežni del oziroma praktično vse te odgovore nekako dobili. Dobili smo tudi zelo obsežna in izčrpna gradiva. Praktično karkoli smo si zaželeli, je prišlo do nas, smo to lahko pogledali, se do tega opredelili in nekako zavzeli stališče, kaj mislimo glede tega. Del pa je, kot je bilo že uvodoma povedano, kar je pristojnost Računskega sodišča, bi bilo morda tam smiselno pogledati tudi v Zakon o Računskem sodišču, pa kaj so tiste njegove pristojnosti, da bi se tam del, kar se tiče nadzora, uredil. Vodilo pri tem, kar se tiče Banke Slovenije, mislim, da ga je treba nekako zasledovati, je predvsem to, da se ohrani neka neodvisnost, strokovnost, pa tudi moč regulatorja. Se pravi, da če se že gre, se gre v smeri, da se vse te lastnosti nekako krepijo. Kar se tiče tega predloga, bi vseeno izpostavil še eno zadevo, da Svet Banke Slovenije je v prvi vrsti strokovni organ, ni politični organ. Jaz del tega predloga vidim tudi na ta način, da bi prišlo lahko do politizacije Sveta Banke Slovenije, kar pa mislim, da ni v redu. Verjamem, da to nikakor ni bilo mišljeno s predlogom, ampak to je ena opazka, mislim, da bi lahko s tako rešitvijo se dejansko, dajmo reči, politični pritiski ali pa politično delovanje tam notri okrepilo. Če gremo gledat, recimo 6. člen, ki predvideva dvotretjinsko večino pri potrjevanju članov Sveta Banke Slovenije, se strinjam s tem, da vsekakor je treba iskati, se pravi pozicija, ko prihaja tudi do teh predlogov in tako naprej, išče širši konsenz, se pravi, da pridemo do več kot morda polovične ali pa dvotretjinske večine celo. Ne vem, sicer je morda nekoliko drugačen primer, ampak v primeru guvernerja Banke Slovenije je bil konsenz 77:7 v glasovih, kar je zelo dobro, recimo, pa ni take zahteve, da mora biti tako velika večina, da se to sprejme. Jaz nekako podpiram to, da so prizadevanja za to, da vsakič koalicija išče to podporo, ne pa da je to obvezno, predvsem zaradi tega, ker po mojem v nekaterih občutljivih trenutkih bi lahko prišlo do nekega dodatnega političnega zaostrovanja,

politične krize in po navadi so ta vprašanja najbolj pomembna ravno takrat, ko je Slovenija v težkih časih.

Če gremo naprej na 7. člen, kar se tiče tega, da bi Državni zbor ugotavljal nezdržljivost opravljanja funkcij članov sveta Banke Slovenije, pa potem v 8. členu ta drugi odstavek, ki se ukvarja tudi s pobudo za razrešitev člana Banke Slovenije, ki bi ga podalo 15 poslancev, potem bi ti poslanci tudi dali nekako opis opisane kršitve, predložili bi tudi dokaze o kršitvi zakona in tako naprej. To se mi nekako ne zdi primerno, ker se bojim, da bi prihajalo do pogostih političnih linčev članov Sveta Banke Slovenije in drugih, ki so zaposleni v Banki Slovenije. Na ta način bi prišlo do nekaterih dodatnih, za moje pojme, nedopustnih pritiskov. Mislim, da ti, ki so tam, delajo strokovno, in s tem, da bi jih neprestano "vlekli" v Državni zbor in zahtevali od njih, tako je bilo v zadnje čase, sicer del je bil pravičen, del pa tudi morda nekoliko pretiran, se jih tudi nekoliko ovira pri njihovem delu, pri tistem, kar morajo delati, se pravi nadzirati in opravljati tiste svoje naloge.

Kar se tiče naloge Državnega zbora, je naša prva naloga zakonodajna funkcija. Ta veja oblasti smo mi. Ena od določenih dodatnih nalog, jaz vidim predvsem težave, ki so nastale uvodoma, se pravi, da zakonodaja ni bila pripravljena oziroma dodelana do te mere, da bi lahko to preprečevala. Da bo pa zdaj Državni zbor svoja pooblastila in delo popravil na tak način, da bo zdaj, blago rečeno, pametoval o tem, kaj bi morali delati organi pregona, kaj bi morala delati sodišča, kaj bi morala delati policija, ki bi moral delati Nacionalni preiskovalni urad, se mi pa zdi, da to pa nekako ni primerno, ker na ta način nekako odmaknemo pozornost od tistega, kar je bilo uvodoma narobe, se pravi ta izvorni greh, ki je slabo pripravljena zakonodaja. Tako da jaz mislim, da je naša prva in glavna skrb to, da bo zakonodaja pripravljena tako, kot je treba. Tukaj lahko vidimo, mislim, da je danes tretja obravnava zakona o bančništvu, potem kar se tiče morda zakona o Računskem sodišču in tako naprej, kjer se da te zadeve še izboljšati, nikakor pa ne, da se bomo zdaj nekako spravljali v situacijo, ko se bomo mi postavili v pozicijo, da mi boljše znamo opraviti delo, ki ga opravlja NPU, preko raznih preiskav, da znamo boljše opraviti delo, kot bi ga morda opravili tisti, ki so za to usposobljeni, na primer tožilci in tako naprej. Jaz bi se res tukaj vrnil nazaj, se obrnil na naše delo in dajmo te zadeve na začetku narediti na tak način, da bo zakonodaja delovala predvsem preventivno, da ne bo treba naslednjič spet dokapitalizirati bank z dodatnimi milijardami, in bomo potem spet posegali v delo tistih organov, ki smo jim pa pripravili, da bi svoje delo delali tako, kot je treba, slabe podlage. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Andrej Šircelj, pripravi naj se dr. Franc Križanič.

Besedo ima pred tem še predlagatelj mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Iz te razprave kolega Božiča je bilo večkrat razbrati glede politizacije Banke Slovenije. Jaz mislim, če Slovenska demokratska stranka predlaga spremembo tega zakona pri imenovanju, da je namesto navadne večine potrebna dvotretjinska večina, jaz mislim, da s tem politizacijo kvečjemu zmanjšujemo, kajti s tem onemogočimo, da dejansko neka vlada, neka koalicija sama imenuje guvernerja na predlog predsednika Republike Slovenije. Ampak mi se zavzemamo predvsem za čim širši konsenz in čim širšo podporo. Govorimo o Banki Slovenije, govorimo o neodvisni instituciji, ki je pomembna za delovanje bank v Republiki Sloveniji, ki je pomembna za varovanje varčevalcev po teh bankah, ne govorimo o politizaciji. Mi to politizacijo kvečjemu znižujemo, kajti verjetno je potreben širši konsenz, če potrebujete dvotretjinsko večino ali če potrebujete navadno večino. In osebno mnenja sem, da Banka Slovenije je ena izmed najpomembnejših institucij. Če že pogledamo zgodovino naše mlade države, lahko ugotovimo, da, ne vem, davkoplačevalci smo izgubili precej denarja zaradi delovanja bančnega sistema. In jaz mislim, da z regulatorjem nekaj ne more biti v redu, če ti saniraš banko s 5 milijardami evrov na račun davkoplačevalcev. In da je to že druga sanacija bank na račun davkoplačevalcev. Mislim, da se z vašimi trditvami, spoštovani kolega Božič, ne morem strinjati, da mi poskušamo v Banko Slovenije dati nek politični vpliv, če poskušamo to zadevo širiti, čim širši konsenz: namesto navadne večine, dvotretjinska večina.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Bi samo razložil, v katerem delu sem bil morda nekoliko napačno razumljen.

Moje stališče je šlo v tej smeri, da z dvotretjinsko večino bi predvsem prišlo do večjega pritiska, ki ne nujno pripelje do boljšega rezultata. V obstoječi rešitvi, ki je na razpolago, bi ponovno opozoril na to, da prejšnji guverner se je sprejel s 77 glasovi, večina, ki jo vi predlagate, pa je 60. In moje stališče je pač šlo v tej smeri, da kljub temu da to ni predpisano, po eni strani daje manj pritiska na tiste, ki morajo doseči tako širok konsenz, se pravi še več kot 60, in po drugi strani, da pač ta zadeva deluje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Andrej Šircelj, kot sem rekel, naj se pripravi dr. Franc Križanič.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane predstavnice Vlade, kolegice in kolegi!

Če zagovarjamo nadzor nad Banko Slovenije, to pomeni odgovornost. Zakaj? Zaradi tega ker danes v 152. členu Ustave piše oziroma je določeno, da Banka Slovenije odgovarja Državnemu zboru. Kako odgovarja, zakaj odgovarja in kaj ima Državni zbor v svojih rokah, da tako rečem, da je ta nadzor lahko zadosti učinkovit? Mislim, da je v tem Državni zbor brezzobi tiger. Brezzobi tiger zaradi tega, ker smo že večkrat ugotovili, da Državni zbor nima instrumentov, nima niti metod, nima tistega, kar bi vsak nadzornik potreboval in vsak nadzornik potrebuje, da sploh lahko pregleda poslovanje nekega subjekta, kaj šele Banke Slovenije. Državni zbor je sprejemal poročila Banke Slovenije na takšen ali drugačen način. Ta poročila so bila javna – kot za vse ostale. In pravzaprav ni imel nobenih metod, nobenih vzvodov, da bi karkoli več zahteval. Je pa Banka Slovenije delala in dela naslednje. Nadzoruje poslovne banke, ob tem da nima več vloge monetarnega izdajatelja denarja, ker je del Evropske centralne banke, in ko ugotovi, da kapitalna ustreznost posamezne banke ni ustrežna, izda odločbo, sklep, nek pravni akt in naroči ustanovitelju, da dokapitalizira banke. In v Sloveniji je pač po sili razmer to največkrat država. In guverner Banke Slovenije pošlje pismo predsedniku Vlade, ministru za finance, in naroči: dokapitaliziraj banko. To naredi Banka Slovenije. Dejansko je to delala tudi v zadnjih šestih, sedmih letih. In minister za finance da na Vlado zahtevek, naj se vzame toliko in toliko državnega denarja, toliko in toliko denarja davkoplačevalcev in dokapitalizira banke. Potem prideta guverner in minister za finance pred kamere, tako kot sta prišla konec leta 2013, in povesta številke, povesta, kako je vse skupaj v redu in kako se to dejansko potem zgodi. Banke Slovenije glede tega, oprostite, ne nadzoruje nihče. Še več, niti Računsko sodišče ni do danes pregledalo niti pravilnosti niti gospodarnosti niti ekonomičnosti Banke Slovenije v imenu tako imenovane neodvisnosti. Tu dejansko lahko neodvisnost pomeni neodgovornost. In, oprostite, gospe in gospodje, navsezadnje mi potem sprejemamo zakone o povečanju davkov, o tem, kako morajo davkoplačevalci več plačati, in potem guverner napiše pač sklep, odločbo, karkoli, pošlje Vladi in Vlada da ta denar. Za tako imenovano stabilnost finančnega sistema, stabilnost finančnega sistema pa pomeni to, da morajo biti depoziti ljudi varni. In potem ti ljudje enkrat preko davkov plačajo svoje depozite, drugič jih pa že tako ali tako tam imajo, so jih pač nekoliko izgubili, ker so banke dale toliko in toliko kreditov, ki jim niso bili povrnjeni. In nad tem ne bdi nihče. In mene čudi mnenje Vlade, ki v imenu ne vem česa, neodvisnosti, strokovnosti in tako naprej, brani takšno neodvisnost – pravzaprav ne vem, za kakšno sprego tu gre, da

bi bila Banka Slovenije nadzorovana, kar je v skladu z ustavo. Ampak enostavno nima mehanizmov, metod, Državni zbor skratka nima nobenih vzvodov, da bi dejansko lahko nadzoroval Banko Slovenije. In tukaj, ko pravi kolega Božič, saj imajo pa potem revizorja, pa revizor napiše mnenje. Nimajo pa Računskega sodišča in Banka Slovenije je danes edina inštitucija, ki nima nadzornika. Ima lahko Evropsko centralno banko, ki je ta nadzornik. Ampak Banka Slovenije je, če želite, ekspozitura Evropske centralne banke in dela po navodilih Evropske centralne banke. In tisti, ki je nalogodajalec, ne more biti hkrati nadzornik. V Sloveniji se to ne more zgoditi. Tudi če je nekdo v Frankfurtu, ne more tisti, ki nalaga, da naj se nekaj izvrši, zraven biti še nadzornik. Oprostite, gospe in gospodje, to je skregano z logiko. Državni zbor je pač tisti tukaj, ki enostavno vse požre in tukaj seveda potem lahko govorimo, ja, primarna vloga Državnega zbora pa je, da sprejema strokovne in ne vem kakšne predpise. Oprostite, gospe in gospodje, Zakon o bančništvu je imel 42 strani, pa 125 amandmajev. Ali je bilo to strokovno, kolega Božič, ko zagovarjate, naj se Državni zbor osredotoča na to? Pred dvema dnevoma ali pa pred tremi dnevi ali pa pred enim tednom smo pa ravno tako glasovali o nekem zakonu, ki je imel 135 amandmajev, ker se nista mogli dve službi pravno zmeniti in ker pač službe niso delovale, kakor naj bi delovale, na Ministrstvu za finance. Ne si metati peska v oči in enkrat govoriti tako, potem pa tako, kakor nam dejansko pride. Dajmo biti konsistentni glede tega. In dajte potem zavrniti Vladi zakon, ki je nestrokovno pripravljen. In dajte potem zavrniti proračun, finančni izid proračuna za leto 2013, ker so tudi napake notri, ki jih Računsko sodišče določa, že, ne vem, 10 let. Takrat je pa pač disciplina SMC, ko vladna predstavnica ali pa vladni predstavniki naročijo, kako je treba glasovati in dajo mnenje, kako je treba glasovati. In potem pač cela stranka glasuje tako, kot pravi Vlada. Tukaj bodimo pač toliko fer sami do sebe in si priznajmo tudi lastne napake. Tukaj jaz pač ne razumem tega, da se v imenu zdaj tako imenovane neodvisnosti dejansko brani nek status Banke Slovenije, ki je popolnoma brez nadzora. Gre za to, da se tukaj poveča nadzor nad Banko Slovenije, ki ga danes dejansko ni, s tem da pride seveda s petimi milijardami, da je treba plačati in potem se to tukaj požegna, da tako rečem.

Dejansko me tukaj čudi ta povezava Banke Slovenije pa Vlade Republike Slovenije. Vlada Republike Slovenije je izvrševalec tistega, kar reče Banka Slovenije, v imenu davkoplačevalskega denarja. Pozivam, apeliram k temu, da pred glasovanjem še enkrat premislite, ali ne bi bilo morda modro zakon spustiti v drugo obravnavo, ga prilagoditi, ga dejansko narediti tako, da bo pa Državni zbor vseeno imel neke vzvode, da bo nadzoroval Banko Slovenije in da bo nadzoroval s tem

porabo davkoplačevalskega denarja. Gre za to. Ne gre za to, kdo je guverner, pa kdo ni guverner, pa kako je treba njega nadzorovati in tako naprej. Gre za to, da se nadzoruje poraba davkoplačevalskega denarja. Pet milijard. In za to gre. Dejansko še enkrat pozivam, da razmislite o tem, da se zakon podpre v prvem branju in da se dejansko potem prilagodi tako, da bo Državni zbor imel neke vzvode za nadzor. Kajti tudi Računsko sodišče je bilo zdaj mnenja, da po tistem Zakonu o računskemu sodišču, dokler je bil prejšnji predsednik, ni pristojno za to, da bo nadzorovalo Banko Slovenije. Tudi to je napad na neodvisnost Banke Slovenije. Halo?! Pa dajmo, no! Tukaj gre za to, da se dejansko pusti neko institucijo popolnoma brez nadzora, da lahko pač dela z davkoplačevalskim denarjem, kar želi. Računsko sodišče do danes ni pregledalo poslovanja Banke Slovenije, niti zakonitosti, niti gospodarnosti. V čigavem interesu je to? Jaz itak menim, da Računsko sodišče to lahko naredi. In tukaj je spet mnenje Vlade Republike Slovenije, da tega pa ne sme delati, to pa je zdaj napad na neodvisnost. Kakšen napad pa je takrat, ko Banka Slovenije zahteva toliko in toliko denarja na denar davkoplačevalcev?! Tega se tukaj ne sprašujemo.

In še enkrat, prosim, dajmo podpreti ta zakon, dajmo iti naprej s tem zakonom in dajmo zagotoviti, da bo Državni zbor imel pač več vzvodov za nadzor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Križanič, pripravi naj se gospa Urška Ban.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Hvala, predsednik. Spoštovani visoki zbor!

To, kar se odpira v tem zakonu in je relevantno, je postopek za zahtevo odgovornosti guvernerja Banke Slovenije. Zakon ga postavlja dosti jasno. Če se pripozna ta potreba, potem bi bilo seveda možno zakon v tej obliki sprejeti in ga potem krepko popraviti, tudi uskladiti z ECB in iti naprej. Seveda je to stvar odločitve v širšem krogu in verjetno tu na plenarni seji tvornostne odločitve ne moremo sprejeti na kakršenkoli način. Dejstvo je, da problem obstaja, dejstvo je, da je potreba po tej odgovornosti velika, dejstvo je, da jo vidi vsak, tudi laik, z različnih aspektov. 130 milijonov evrov bomo plačali iz proračuna letos, hkrati črtamo učno pomoč, zavarovanje, subvencije za zavarovanje za tiste, ki intenzivno kmetuje in so bolj izpostavljeni vremenskim nepravilnostim in podobno. Se pravi, en kup stvari varčujemo, hkrati pa smo 130 milijonov iz tekočega proračuna namenili za obresti. En del kot izdane obveznice, tako da država samo obresti plačuje, drugi večji del, dve tretjini pa si je morala dejansko izposoditi in zdaj tiste obresti vrača. Ta prvi del je 30 milijonov, je včeraj poročal finančni minister, in ko se bo neka banka poceni odprodala, recimo, da je tretjino tega dobila, bo 10 milijonov ta dotična banka,

veste, o kateri govorim, 10 milijonov bo njen kupec, ki jo bo kupil za drobiž, dobil iz proračuna in odrinil dobesedno crowding out, bi rekli Angleži, odrinil bo tiste ljudi, ki bi dejansko potrebovali socialno ali razvojno pomoč. Sredstva za znanost so se prepolovila v zadnjih treh letih in sčasoma tudi ta izvoz, ki ni čudežen, je posledica razvojnih politik na različnih ravneh, ne bo več deloval. Določeni ljudje mislijo, da se je to zgodilo samo, da se kar samo odvija, tudi ob nekaterih razpravah to opazim, da še se dogaja, še se izboljšuje, rezultati za to četrletje bodo dobri. Ampak slej kot prej se bo to nehalo, ker se je s to bančno sanacijo se je kot nek polip prisesala in seveda bi zdaj bilo treba reagirati. Ker imam čas, lahko malo več komentiram, zanimiv je odnos Slovenske demokratske stranke, ki je opazila to patologijo ali kakorkoli temu rečete, te nepravilnosti, zdaj pa reagira na njih, čeprav jim je prej nekako botrovala. Ampak se je vsaj odzvala. Ko je opazila, se je odzvala. To je izrazito človeško. Kakršni so, so. Ampak je človeško. Ko opaziš napako, jo poskušaš popraviti, tudi če si bil ti zraven, ko je bila zagražena. Nekje drugje tega ni zaznati. Obratno. Se kar gleda stran in drži vrečo. Jaz bom glasoval, tako kot se je koalicija odločila, ampak z nekimi simpatijami pa gledam na ta poskus, tudi če je neroden, tudi če gospa Šimenko govori, kako bo predsednik države zahteval razpravo o odgovornosti, hkrati pa 15 poslancev, piše v zakonu, kar je verjetno neka prejšnja verzija imela. Ampak je človeško. In na drugi strani ni človeško, je nenavadno, je presenetljivo, je robotsko. Kdo pa tega robota vodi, se je gospod Šircelj retorično spraševal, pa tudi jaz se retorično sprašujem. Kdo je potem tukaj tisti lobi v ozadju, ki je to speljal. Ekonomisti rečemo revealed preference. Jaz ne vem, kaj potrošnik kupuje, ampak kaj hoče kupiti, ampak ko pa kupi, pa opazim in ugotovim, česa želi več in česa želi manj. En prodor se je zgodil 30. septembra 2013. Takrat je prišlo očitno do spremembe metodologije in do poslabšanja rezultatov stresnih testov. Tam bi se dalo iskati naprej, če bi bil še kdo v tej državi, ki je sposoben to delati, iskati neka ozadja, kdo so in kaj in kje se profitira. Profitirali bodo tisti, ki kupujejo. To je jasno. Domačini dobijo napitnino od tega, tistih 30 srebrnikov dobijo, razumete, ki jih je original potem nazaj vrgel na vrt, pa so njivo kupili. A ne? Je tako.

Kakšni so problemi, zaradi katerih bi morali odgovornost zaostri, pa je zelo verjetno ne bomo? Prvič, razlastitev malih delničarjev ali manjšinskih delničarjev, ki je bila dvomljivo zakonita, izvedena je bila z antidatiranjem, tako da je bilo opaziti v sami aktivnosti, da je šlo za neke vrste goljufijo. Ni bilo treba biti ne vem kako moder. Kmet lahko to opazi, če je datum prestavil nekdo nazaj, zato da je dosegel nek namen, da sodišče ni moglo več reagirati. To pač ni pošteno. Ni treba imeti ne vem kakšnega zakona, ne vem kakšnega predpisa, da ti to prepoveduje. Potem nejasna metodologija

stresnih testov z omenjenim 30. septembrom, ko je prišlo do nekega vdora, še dodatne zahteve po poslabšanju rezultatov teh testov. Tukaj se kaže, da je prišlo do, govorimo o neodvisnosti Banke Slovenije. Tukaj je prišlo do hudega napada na neodvisnost Banke Slovenije od nekod iz tujine. Jaz bi se strinjal, enkrat je, mislim da, prof. Prašnikar pisal, naj razkrije guverner. Naj vsaj razkrije, kdo je izvajal takrat te akcije, zaradi katerih je bil rezultat tak, kakršen je.

Potem diskrepanca rezultatov stresnih testov. Bili so vsaj trije stresni testi z diametralno nasprotnimi rezultati, tisti, ki ga je Banka Slovenija sama naredila, in tisti, ki ga je naredili Oliver Wayman. To je ena proti dva skoraj. Roland Berger pa je nekje v sredi. Vsak dober gospodar bi potem rekel: "Tole prekinjam, na novo bom proučil, kaj se sploh godi." Ali pa bi se na svoj stresni test uprl. Nikakor pa ne bi na slepo kar ustrelil, če rečem pod narekovaji, in izvedel tako atako, tak napad na slovenski proračun. In to vse bi bilo še, recimo ali bi izpostavili odgovornost ali ne bi ali je odgovorna ali ni odgovorna, komu je odgovorna, ampak tisto, kar je pa res še globlji problem, je pa prepolovitev kreditov slovenskega bančnega sistema do tako imenovanih nefinančnih družb, do gospodarstva, do realnega sektorja. Jaz sem še v petek govoril, da kaže, da je januarja prišlo do malega izboljšanja, februarja se je to že nazaj poslabšalo. Sedaj je prišel nov Bilten Banke Slovenije, spet je padlo iz januarja na februar je obseg kreditov zopet padel nefinančnemu sektorju. To seveda vsakdo opazi, slehernik, vsak gostilničar opazi, ker ima prazno gostilno, vsak mali obrtnik, ker zlepa ne dobi kredita. In kako smo to preživeli? Zaradi tega izvoza, zaradi presežka, ker 3 milijarde je večji izvoz od uvoza. Ko se odlijejo vsi dohodki, še vedno 2 milijardi ostaneta. Ta priliv nas rešuje, dokler pač razvojne politike ne bodo zakrnele do te mere, da ne bo več vzvodov, ki so slovensko gospodarstvo dvignile in dale temu narodu zadostne pogoje, da je pokazal svojo moč. Jaz mislim, da odgovornost bi morala biti. Ta zakon, kolikor je na hitro narejen, ker to je problem, dejansko je problem hitrica, naglica, s katero je bil narejen, v želji nekaj narediti, bi se dalo popravljati ali bi se ga dalo kako drugače komunicirati. Zaskrbnjujoče je poslušati predstavnike Vlade, ki dejansko govorijo, gospa Sodin, moja bivša sodelavka, mi smo izjemno cenili njen prispevek v EBRD, kot da ni nobenega problema, kot da je vse v redu. In ta dokapitalizacija, če bo tako šlo naprej, ne bo zadnja, ker krčenje kreditov kreira slabe kredite. Ko v sistemu ni kreditov, potem še tisti gostilničar, ki ima prazno gostilno, na koncu postane slab dolžnik. To so pač makroekonomske zakonitosti. Strinjam se, da je tu treba nekaj narediti. Na osnovi tega zakona je pobude verjetno ne bo danes, ampak moral pa bi se najti nek dogovor ali kakorkoli na ravni parlamentarnih strank in potem z nosilci

ekonomske politike skomunicirati odgovornost, da se preko te odgovornosti spremeni obnašanje. Če se zamenja Janez s Petrom, je čisto vseeno, če se obnašanje ne spremeni. Evropska centralna banka dela praktično vse, da bi pognala gospodarstvo. Najprej so dali že oktobra posebne kredite, da bodo direktno kupovali obveznice od bank, ki naprej kreditirajo gospodarstvo. In sem mislil, aha, morda bo pa to tudi do nas prišlo. En mesec se je malo pokazalo, potem je šlo pa spet navzdol. Zdaj je začela s temi nekonvencionalnimi odkupi državnih obveznic, že izvaja dva meseca, pa se zopet nič ne pozna na kreditnih aktivnostih, februarja je šlo zopet navzdol, ko je bilo že upanje, morda pa je januar tisto dno, pa bo zdaj začelo – spet nič. In to v gospodarstvu, veste, ki ima omenjeni presežek, ki ima rast, ki jo večkrat omenjamo, govorimo o tistih 2,6, ampak če gledate v evrih, je 3. Kje so dobili 0,4 inflacije, jaz ne vem, ker inflacije ni, je deflacija. 3 % se je povečalo. In letos vsi signalni kažejo, da bo rast najmanj taka kot lani. Se pravi, to sproščanje kreditov ECB nam bo vsaj na izvozu koristilo, če že tu ne. Zakaj se pa tu ne uredi, je pa stvar nekih posebnih presoj, ki verjetno presegajo informacije, ki jih mi tu lahko podamo. Toliko bi imel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Urška Ban. Pripravi naj se gospod Jožef Horvat.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

V zadnjih dveh mesecih smo se v parlamentu veliko ukvarjali z morebitnimi nepravilnostmi v postopkih zadnje sanacije bank, od noveliranja bančne zakonodaje v letu 2013 do izvedbenih postopkov sanacije bank s strani Banke Slovenije. Pa se ne bom tu vračala na vse že izrečene očitke na eni strani in pojasnila, ki so nam bila tokom teh dveh mesecev podana tako s strani Vlade kot Banke Slovenije na drugi strani, ker sama menim, da so od tu naprej za podajanje še potrebnih odgovorov odgovorne za to pristojne institucije in specializirani organi, ki morajo opraviti svoje poslanstvo neodvisno od politike in kakršnihkoli drugih interesov. V vseh teh razpravah, ki smo jih na temo Banke Slovenije in bančne sanacije imeli v našem parlamentu, pa se zdi, da se tudi na ravni Evropske unije v zadnjem času intenzivno ukvarjajo z vprašanjem neodvisnosti Banke Slovenije, saj opozorila prihajajo tako iz Evropske komisije kot tudi iz Evropske centralne banke. Evropska centralna banka je že v letu 2014 na takratno zakonodajno pobudo poslancev Državnega zbora, ki je v določenih delih celo identična tej spremembi, ki jo obravnavamo danes, izrazila določene tehtne pomisleke. Nekatere danes predlagana spremembe so torej identične lanskim predlogom, ki jih je tudi vložila SDS in o katerih je tudi Evropska centralna banka že lani izrazila

mnenje, pomisleki pa so bili podobni tokratnim. Takrat zakonodajna pobuda v razpravi v Državnem zboru ni bila sprejeta tudi zaradi upoštevanja pomislekov, ki jih je podala Evropska centralna banka, zlasti glede varstva neodvisnosti centralnih bank. Evropska centralna banka je ponovno mnenje izdala v odzivu na predlagane spremembe, ki jih je v parlamentarni postopek ponovno vložila opozicijska SDS, in sicer februarja 2015, zaradi očitkov o ravnanju Banke Slovenije pri sanaciji bank. Evropska centralna banka je pravno mnenje k predlaganim spremembam Zakona o Banki Slovenije izdala skladno s svojo pristojnostjo po pogodbi EU na prošnjo Državnega zbora. To mnenje je javno in je tudi objavljeno na spletnih straneh ECB.

Kaj so predlagane spremembe na katere se je odzvala Evropska centralna banka? Poslanci SDS so vložili v parlamentarni postopek novelo zakona o Banki Slovenije, s katero želijo, tako so zapisali in povedali, povečati preglednost delovanja slovenske centralne banke in vzpostaviti večjo odgovornost guvernerja in Sveta Banke Slovenije. Če na kratko povzamem, kaj predlagajo: večje zahteve za poročanje Banke Slovenije Državnemu zboru, da bi na sejah sveta Banke Slovenije sodeloval tudi predstavnik opozicije. Tukaj naj mogoče še pojasnim svojo vlogo sodelovanja na svetih Banke Slovenije. Kot predsednica Odbora za finance dobim vsa gradiva, ki se obravnavajo na svetih Banke Slovenije in sem informirana, kaj se sprejema in o čem se odloča na svetih Banke Slovenije, tudi če se zaradi kakšne seje odbora ali seje državnega zbora seje tega sveta takrat ne morem udeležiti. Sveti Banke Slovenije potekajo ob torkih, lahko pa se kdorkoli od poslancev obrne name tudi v zvezi s tematiko Banke Slovenije, kot se obračate name v zvezi z drugimi tematikami, mi daste pobude, vprašanja, želje po razpravi na seji odbora na temo, ki je v pristojnosti Banke Slovenije. Ko bom pa sama ocenila, da je na podlagi določene teme, ki se obravnava na seji Sveta Banke Slovenije, potrebna širša razprava tudi na seji odbora, bom takšno sejo odbora tudi sklicala in nanjo povabila tudi predstavnike Banke Slovenije. Do zdaj pa so redno udeleženi na vseh naših sejah odbora, ne na vseh, ampak tam, kjer je tematika vezana na področje bančništva, Banka Slovenije nam korektno odgovarja, pojasnjuje in izvršuje sklepe, ki jih na odboru sprejmemo.

Potem so še druge spremembe, in sicer spremembe postopka za razrešitev članov Sveta Banke Slovenije zlasti v primeru zagrešitve hujše kršitve in nezdržljivost funkcij, nadalje spremembe, ki dajejo guvernerju Banke Slovenije možnost, da brez razloga razreši direktorje in namestnike direktorjev oddelkov, da pravilnost poslovanja Banke Slovenije revidira Računsko sodišče, da bi bila guverner in viceguverner ponovno imenovana največ enkrat. Na navedene spremembe, ki sem jih tukaj na kratko povzela, je podala svoje stališče, kot sem

že prej povedala, tudi Evropska centralna banka.

Pa naj se še sama mogoče dotaknem nekaj področij. Prvič, revidiranje. Revidiranje poslovanja Banke Slovenije je posebej urejeno v Zakonu o Banki Slovenije. V skladu z določbami tega zakona poslovanje Banke Slovenije revidira neodvisni mednarodni revizor. Posebna ureditev revidiranja Banke Slovenije je bila sprejeta zaradi njene neodvisnosti, ki je določena tako z ustavo Republike Slovenije kot tudi s pogodbo o delovanju Evropske unije. Pri ureditvi revidiranja je upoštevano, da računovodske izkaze Evropske centralne banke in nacionalnih centralnih bank revidirajo neodvisni zunanji revizorji. V našem primeru tisti, ki ga Banka Slovenije izbere po Zakonu o javnem naročanju in ga predlaga v postopek dokončnega izbora, kjer ga najprej obravnava svet ECB in ga priporoči svetu EU, ki revizorja tudi potrdi. Revizorji so izbrani in delujejo tudi v skladu z dobrimi praksami za izbiro in mandat zunanjih revizorjev, ki jih je določila ECB, zahteve glede revidiranja subjektov javnega interesa pa ureja tudi uredba Evropskega parlamenta in Sveta. Zakon o Računskem sodišču pa ne predvideva nadziranja Banke Slovenije in takšnemu nadzoru ta zakon tudi ni prilagojen. Do zdaj se je vprašanje pristojnosti revidiranja Računskega sodišča izpostavilo enkrat, leta 2012, in še takrat Računsko sodišče ni zahtevalo revizije poslovanja Banke Slovenije, ampak pregled nadzorniških aktivnosti Banke Slovenije. Torej trditve, da nad delovanjem Banke Slovenije nihče ne opravlja pregleda, ne držijo. Revidiranje je torej že v sedanjem zakonu urejeno skladno s pogodbo o delovanju Evropske unije in statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke. Če pa bi spreminjali ureditev, ki velja sedaj, bi bilo najprej treba poseči oziroma določiti pravno podlago v Zakonu o Računskem sodišču za pristojnost revidiranja Računskega sodišča nad pravilnostjo poslovanja Banke Slovenije. Ob tem bi morali strogo upoštevati okvir revidiranja, ki ga je v svojem mnenju predstavila oziroma na njega pokazala Evropska centralna banka. In to določbo bi bilo najprej potrebno urediti v Zakonu o Računskem sodišču.

Potem naprej, večja vloga poročanja. V skladu z določbami Zakona o Banki Slovenije Banka Slovenije že sedaj poroča o svojem delu Državnemu zboru. Prej sem že govorila, da je prisoten skoraj na vsaki seji Odbora za finance tudi predstavnik Banke Slovenije. V tem okviru je Državni zbor seznanjen z letnim poročilom in finančnim načrtom Banke Slovenije. Banka Slovenije posreduje vse informacije, ki jih zahtevata Državni zbor ali Odbor za finance in monetarno politiko, če zanjo ni izrecnih zakonskih omejitev. Kot sem že prej povedala, na seji sveta banke lahko sodeluje poleg ministra tudi predstavnik Odbora za finance in monetarno politiko. Na teh kot predsednica odbora na sejah sodelujem jaz, in sem vas že

prej pozvala za vse morebitne drugačne načine dela, kot jih imam sama, da mi te pobude tudi podate.

Glede poročanja Državnemu zboru je treba poudariti, da smo tudi ravnokar imeli sejo Državnega zbora, kjer je guverner izčrpno poročal o vseh postopkih pretekle sanacije bančnega sistema in odgovarjal na vprašanja poslank in poslancev. Sedanja ureditev torej zagotavlja vključenost in informiranost Državnega zbora o delu Banke Slovenije. Menim, da bi drugačna ureditev lahko vodila tudi v določeno politično podrejenost Banke Slovenije oziroma politično vmešavanje v delovanje Banke Slovenije, saj nobena institucija na Banko Slovenije ne sme vplivati, ne sme dajati navodil, niti Banka Slovenije se ne more po navodilo obračati na druge organe. V procesih presojanja postopkov Banke Slovenije, ugotavljanja kršitev zakonodaje in podobno, kot sem že prej povedala, so pristojni drugi organi. V zvezi s posredovanjem zaupnih podatkov Državnemu zboru menim, da je to področje potrebno urejati v skladu z nacionalnimi predpisi s področja varovanja zaupnih podatkov kot tudi predpisi, ki to področje urejajo na nivoju Evropske unije ter v skladu z mnenjem ECB, česar sedanji predlog ne zagotavlja.

Glede razrešitve organov odločanja. ECB glede razrešitve organov odločanja Banke Slovenije opozarja na pogodbo EU v 130. členu, ki določa načelo osebne neodvisnosti, ki je ključni vidik načela neodvisnosti centralnih bank za članice evropskega sistema centralnih bank. Po tem načelu, ki je vključeno tudi v statut, so guvernerji lahko razrešeni le, če ne izpolnjujejo več pogojev, ki se zahtevajo za opravljanje njihovih dolžnosti, ali če so zagrešili hujšo kršitev. Evropska centralna banka tudi izpostavlja, da vsak kršitev zakona ali ustave sama po sebi še ne pomeni hujše kršitve oziroma ni enakovredna hujši kršitvi in zato take določbe širijo zajem hujše kršitve po pravu Unije na take kršitve. Temu ustrezno nacionalni zakonodajalec ne bi smel opredeliti, kaj pomeni hujša kršitev. Namen je, da se organom, ki sodelujejo pri imenovanju guvernerjev, zlasti vladi ali parlamentu prepreči, da bi diskrecijsko odločali o razrešitvi guvernerja, opozarjajo pri Evropski centralni banki. Pri tem pa še dodajajo, da bi bila osebna neodvisnost ogrožena, če ista pravila ne bi veljala tudi za druge člane organov odločanja nacionalne centralne banke.

Razkrivanje zaupnih informacij. Ob izrednih ukrepih se je zaostriло vprašanje, v kakšnem obsegu lahko Banka Slovenije javno razkriva podatke, ki jih pridobi ob nadzoru bank. Slovenska in evropska bančna zakonodaja namreč nalagata Banki Slovenije obveznost varovanja zaupnih informacij, ki jih pridobi ob nadzoru. Evropska centralna banka v svojem mnenju ugotavlja, da določbe direktive o izmenjavi informacij in poslovnih skrivnosti ne dajejo pravne podlage za razkritje zaupnih informacij Državnemu zboru kot takemu.

Pa če zaključim. Na podlagi povedanega sem mnenja, da predlagane spremembe zakona vodijo k zmanjševanju ugleda Slovenije na tem področju. V določenih segmentih kršijo statut Evropskega sistema centralnih bank in lahko posegajo v neodvisnost Banke Slovenije. V nekaterih segmentih predlog tega zakona kaže na politično podrejanje Banke Slovenije in odločanje o pristojnostih, ki jih lahko ugotovi le sodišče, ne pa poslanci. In na to je tudi jasno opozorila Evropska centralna banka. Sama sem mnenja, da se urejanje delovanja centralne banke ne moremo lotevati na površen, hiter in parcialen način, kot je predlagano s tem predlogom zakona, in s tem ogroziti institucionalno odvisnost centralne banke, zato predloga tega zakona ne podpiram. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Najprej je želel repliko gospod mag. Andrej Šircelj. Boste povedali, v katerem delu ste bili napačno razumljeni.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Vsekakor bom povedal. V tistem delu, ko sem govoril o nadzoru. Gospa Urška Ban je govorila o nadzoru, nadzoru Evropske centralne banke, ne pa nadzoru Državnega zbora. Se pravi, celotno poglavje glede nadzora. Jaz tukaj zelo cenim mnenje Evropske centralne banke kot mnenje. Ampak 152. člen Ustave govori o tem, da je Banka Slovenije neodvisna in odgovarja neposredno Državnemu zboru. Upam, da ni tukaj kakšnih zelo veliko inštitucij, ki so nad ustavo Republike Slovenije. To je ena zadeva. Glede tega nimam nobenih težav s tem, da Evropska centralna banka nadzoruje Banko Slovenije po svojih kriterijih. Težave pa imam, če Državni zbor v imenu davkoplačevalcev ne more nadzorovati Banke Slovenije, ki upravlja z denarjem davkoplačevalcev. In če govorimo o tem, potem dejansko v Sloveniji nimamo revizorja, ker Evropska centralna banka govori o revizorjih in revidiranju in tako naprej, ki ga izvaja Evropska centralna banka za svoje potrebe. In gre tukaj za skupnega revizorja, če želite, komercialnega revizorja, ki je izbran na podlagi takšnih in drugačnih kriterijev, meril in tako naprej. Vendar še enkrat, gospe in gospodje in gospa Urška Ban, gre za ustavno določbo, ki jo tukaj mi imamo in kateri smo zavezani. Ustavna določba se ne izključuje z mnenjem Evropske centralne banke. In tudi mnenje Evropske centralne banke je mnenje in ni nad vsemi ostalimi. Ni nad ustavo to mnenje. In ne more biti. Ne glede na to, če Draghi piše Junckerju, če Juncker potem da to pismo komisarju in tako naprej in ga potem dobimo v Slovenijo. Ali so to pritiski na neodvisnost? Kaj pa obratno? Tukaj se sedaj sprašujemo zelo retorično: kakšni pritiski so pa potem to? Ali bomo na to odgovorili in ali bomo zahtevali to, da bo denar davkoplačevalcev zaščiten, tudi, če želite, s strani Banke Slovenije in tudi s strani

Evropske centralne banke? Tukaj se nadzor nad Banko Slovenije ne izključuje z nadzorom Evropske centralne banke. Mislim, da je treba spoštovati 152. člen Ustave in dejansko v Državnem zboru zagotoviti nadzor nad Banko Slovenije.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod mag. Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo.

Ko poslušam takole nekatere predstavnike koalicijskih poslanskih skupin, verjetno tisti, ki ne pozna situacije v Sloveniji, lahko pride do zaključka, da imamo v Sloveniji ene izmed najbolj zdravih bank in da tako dobro delo, kot ga opravlja Banka Slovenije, ne opravlja niti ena izmed centralnih bank v Evropski uniji. Ne nazadnje smo pa davkoplačevalci že drugič v zgodovini Slovenije sanirali bančni sistem in smo za to porabili v danem trenutku več kot 5 milijard evrov. Vprašanje je, kakšna bo pa ta vsota do konca. Res ne razumem nekaterih, da tukaj govorimo samo o posledicah stanja v slovenskem bančnem sistemu, ne pogovarjamo se pa o vzrokih. Jaz sem prepričan, da eden izmed ključnih vzrokov za stanje v slovenskem bančnem sistemu je tudi slabo delovanje regulatorja in da zaradi tega se absolutno potrebuje sprememba oziroma dopolnitev Zakona o Banki Slovenije. Danes gre za prvo branje. Prižge se zelena luč in lahko upoštevamo pripombe in predloge na te spremembe Evropske centralne banke in predloge pa pripombe koalicijskih strank, ki se na eni strani zavzame za to, da se mora spremeniti Zakon o Banki Slovenije, na drugi strani pa ne, zato ker je to predlagala SDS. In res ne razumem in tudi v mnenju in pa v predlogu, ki ga je napisala Evropska centralna banka, jaz ne morem razbrati, da s temi spremembami in s temi dopolnitvami, ki jih predlaga SDS, zmanjšujemo neodvisnost Banke Slovenije in da dodajamo neko politizacijo pri tem odločanju. Ampak v SDS se zavedamo, da so tukaj potrebne spremembe in da smo davkoplačevalci preveč plačali za to. Dva črna petka sta se slovenskim davkoplačevalcem zgodila v letu 2013: 6. september in pa 13. december. 6. septembra so slovenski davkoplačevalci reševali dve zasebni banki, Factor banko in pa Probanko. Ni šlo za državne banke, ampak za dve zasebni banki. In v SDS smo prepričani, da je pošteno do davkoplačevalcev, da davkoplačevalci vedo, koga so s svojim denarjem, sploh pa privatne banke, reševali, in zaradi česa. Vrsto zadev je, ki bi jih morala Banka Slovenije dodatno pojasniti, pa jih ni. Tako pri zadnji sanaciji bančnega sistema, pri metodologiji ko ni dokončno pojasnjena, ne pri drugih zadevah. Če se vrnem k reševanju dveh zasebnih bank, Factor banke

in pa Probanke, 6. septembra, ko sta Ministrstvo za finance in Banka Slovenije odločili, da gremo v neko nadzorovano likvidacijo, da se dve zasebni banki rešujeta z davkopačevalskim denarjem. Zakaj ni Banka Slovenije odreagirala pri teh bankah prej? Tukaj je nekaj narobe. Iz revizorskih poročil, letnih poročil te družbe, tako Probanke kot Factor banke je bilo aprila leta 2013 razvidno, da obe revizijski hiši, ki sta revidirali ti dve banki, tako Deloitte kot PVC napišeta, da obstaja veliko tveganje, da skupina ne bo mogla v prihodnosti delovati kot delujoče podjetje. Ali je Banka Slovenije kaj odreagirala? Ni. Ena izmed nadzornic v tej zasebni banki je dobila doživljenjsko prepoved opravljanja poslov v Srbiji zaradi malverzacije pri Agrobanki. In ta ista oseba je še 29. avgusta 2013 postala predsednica nadzornega sveta Factor banke. Banka Slovenije ponovno ni odreagirala. In vi pravite, da tukaj deluje vse dobro. Ne deluje. In zaradi tega mi predlagamo te spremembe. Poglejte si, kaj piše v trenutnem zakonu o Banki Slovenije: organi banke – guverner in svet banke. Navsezadnje navzven zglada lepo. To pomeni – imaš guvernerja, potem pa imaš svet banke, ki je nadzorovalni organ. Ko greš pa podrobneje pogledat, pa ta svet banke sestavljajo guverner in štirje viceguvernerji. Ali vam je to neodvisnost? Ali vam je to nadzor? To pomeni, da isti, ki je organ delovanja banke, ki je odgovoren za delovanje, potem pa imaš pa ti tukaj še organ sveta banke, ki je pa isti. To pomeni, upravljaš in nadzoruješ sam sebe. Pogovarjamo se tukaj noter o reviziji poslovanja same banke. Kdo predlaga revizijsko službo za revidiranje Banke Slovenije? Svet Banke Slovenije. To pomeni, isti organ, tukaj notri so guverner in štirje viceguvernerji. Spoštovane in spoštovani, dajmo se tukaj malo zamisliti, kam gremo. Jaz mislim, da če smo si dopustili "prijatelje v stečajih", si ne moremo dovoliti še "prijatelje v bankah". In marsikateri konflikt interesov je bil tukaj. Če se ponovno vrnemo k reševanju teh dveh zasebnih bank, Factor Banke in Probanke. Banka Slovenije je postavila izredno upravo in v to izredno upravo je imenovala osebo, ki je bil predsednik nadzornega sveta družbe Merkur. Merkur pa je pod vodstvom sina, oče pa je vodil Factor banko, ki je šla v nadzorovano likvidacijo. Jaz mislim, da marsikatera poteza Banke Slovenije v zadnjem obdobju ni bila takšna, da bi imela tukaj noter za posledico preprečitev določene malverzacije ali nepravilnosti. Glejte, v zadnjem obdobju beremo, vsaj v prejšnjem tednu so določeni slovenski mediji poročali, kako se je Banka Slovenija spustila v reševanje imperija Petan in DZS. Višji svetovalec banke Slovenije urgira na NLB, kako mora zadevo reševati. In dejansko sta tukaj noter razkrita maila in potem, ne vem, guverner reče, da mnenje zaposlenega ne more biti mnenje Banke Slovenije. Spoštovane in spoštovani! Kam smo mi prišli? Še je priložnost, da danes temu predlaganemu zakonu, ki ga je predlagala Slovenska

demokratska stranka, se v Državnem zboru prižge zelena luč. Še enkrat bom poudaril, neodvisna agencija še ne pomeni, da ta agencija ne mora imeti nadzora.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravi naj se mag. Anže Logar.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana državna sekretarka!

Uvodoma moram reči, da sem z iskrenimi simpatijami poslušal razpravo dr. Franceta Križaniča v tistem delu, ko je govoril o človeški dimenziji, o človeški komponenti, ki bi jo pravzaprav ta državni zbor moral upoštevati in moral negovati. In prav na tej človeški dimenziji, na tej komponenti jaz vidim tudi cilje današnjega predlaganega zakona. Mi se namreč, kolegice in kolegi, moramo postaviti za ljudi, moramo biti bolj blizu ljudem, pa ne zaradi tega, ker je to slogan Nove Slovenije, ampak zaradi tega, ker so nas sem poslali ljudje, da delamo dobro za ljudi in da tukaj govorimo v imenu naših državljanek in državljanov. In poglejte, ko se je leta 2009 pojavila finančna kriza in je potem njej sledila državna dolžniška kriza, so dejansko evropske inštitucije relativno hitro pristopile k iskanju rešitev. Tako Evropski parlament, Evropska komisija, ne nazadnje Evropska centralna banka, Evropski svet je sprejmal ključne odločitve. Kaj pa mi? Tukaj je Državni zbor Republike Slovenije. Ob vsem tem kar smo doživeli, se pravi, 13. decembra 2013 odločitev Vlade, da z davkopačevalskim, ponavljam, da z davkopačevalskim denarjem zakrpa 5-milijardno bančno luknjo. To ni bilo enkratno dejanje, ki se je začelo in se končalo 13. decembra 2013. Ne, gospe in gospodje! To je v bistvu proces, ki bo še dolgo časa tepel predvsem mlade generacije, ki prihajajo. Saj si ne moremo predstavljati kaj je 5 milijard. Nekateri podjetniki mi pravijo, da novo delovno mesto stane približno 50 tisoč evrov. Potem bi s petimi milijardami razvojnega denarja mi naredili sto tisoč novih delovnih mest. Pravzaprav ravno toliko, kot jih potrebujemo. In tukaj se spet postavljam za ljudi, na stran ljudi, ki me na cesti, na pločniku, v vasi sprašujejo in rotijo: "Vzemite tistim, ki so nam pokradli, vzemite tistim, ki so vzeli nam!" Stokrat sem že to tukaj ponovil in ponovno se sprašujem – kaj pa mi? Kaj smo pa mi naredili v smislu večjega nadzora? Ker če nič ne naredimo in ob upoštevanju, da imamo v državnih bankah, predvsem te izpostavljam, še toliko, približno spet 5 milijard slabih kreditov, je lahko samo vprašanje časa, kdaj bo treba spet z davkopačevalskim denarjem zakrpati to bančno luknjo. Ob tem, kot je praksa sedaj, da praktično tisti, ki bi potrebovali finančno servisiranje, recimo gospodarstvo, še posebej mikrogospodarstvo, pravzaprav od te dokapitalizacije bank nimajo nič, čisto nič. In kaj

smo mi naredili do danes? Praktično nič. Danes boste nekateri podprli zakon o bančništvu, kjer bo, če smem slikovito povedati, lahko vajenec, z vsem spoštovanjem do vajencev, imam jih zelo rad, kjer bo lahko vajenec nadziral mojstra. To boste danes podprli. Amandma Nove Slovenije, ki po meni neznanih razlogih niti ni prišel na glasovanje, je zahteval, da mora biti tudi nadzornik strokoven človek. In če mi delamo isto kot doslej, zgolj ugotavljamo napake in se čudimo, potem pa pričakujemo, da bodo neki rezultati, potem je to neumno početje, če se spomnim gospoda Alberta Einsteina, ki je zelo pomenljivo definicijo norosti zapisal. Zapisal je: Norost je delati vedno znova iste stvari in pričakovati drugačne rezultate. Če to sedaj prevedem na današnjo temo, se pravi, norost je delati pravzaprav po istih zakonih, morda celo v kakšnem delu slabših, in pričakovati, da se nova bančna luknja nikoli več ne bo zgodila. Hvala bogu, hvala bogu, da smo 1. 1. 2007 prevzeli skupno evropsko valuto euro in da imamo danes bančno unijo, ki je pravzaprav zato bila narejena, da bi preprečila že prej omenjeno finančno krizo iz leta 2009 in državno dolžniško krizo. Tukaj bi pa izpostavil samo enotni mehanizem nadzora, kar je zelo pomembno. Enotni mehanizem nadzora je nov sistem bančnega nadzora v Evropi. Sestavlja ga Evropska centralna banka in nacionalni nadzorni organi sodelujočih držav. Kaj bomo sedaj mi dali, kakšno orodje nacionalnim nadzornim organom? Isto staro orodje, ki očitno ni delovalo in je privedlo do bančne luknje ali pa bomo morda danes temu zakonu dali zeleno luč in naredili neko novo, boljše orodje, da bo nadzor boljši in da bo preprečeval nove bančne ... / izklop mikrofona /

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima mag. Anže Logar. Pripravi naj se mag. Dušan Verbič.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednica.

Meni je neverjetno, kako se koalicijske stranke tako hitro navzamejo oblastniške drže, ampak oblastniške drže v tej smeri, da na vse kriplje branijo status quo in da kar naenkrat vse institucije, ki so v predvolilni tekmi bile slabe, za proučiti, za preveriti, za prevetriti, jih je danes treba spoštovati, ker so bojda zelo strokovne in se ne sme posegati v normativno zakonodajo, ki ureja njihove delovanje. Zakon, o katerem danes razpravljamo, mislim, da je to treba povedati v uvodu, je zakon, ki ni predmet usklajevanja z Evropsko unijo. To je naš zakon, mi določamo, kako bomo v tej državi imeli zdrave javne finance. Situacija nas prepričuje, da smo do sedaj to slabo razumeli. Namreč, v nasprotnem primeru ne bi imeli 5-milijardne luknje, ki bi jo davkoplačevalci že pokrili. In še, kot je zadnjič državni sekretar povedal na Komisiji za nadzor

javnih financ, še štirih dodatnih slabih milijard v bankah zaradi slabih kreditov.

Jaz upam, da kolega Tilna Božiča nisem čisto dobro razumel, ko je govoril, češ, ne pojdimo v to smer, sprejemajmo samo zakone, ker potem ne razumem, kaj počne tukaj. To, kar danes predlagamo, je zakon. In mi sprejemamo zakone, in to je naša naloga, ki je od volivk in volivcev dodeljena, zato da to državo spreminjamo na bolje. Če si sposodim besede kolege Božiča, ki je dejal, "ta izvorni greh slabo pripravljena zakonodaja, tako da jaz mislim, da je naša prva in glavna skrb, da bo zakonodaja pripravljena tako, kot je treba." Da, ampak to pomeni tudi, da spreminjamo slabo zakonodajo, saj kolega Božič, predstavnik največje vladne stranke, pravi, da je izvorni greh slabo pripravljena zakonodaja. Če kolega Božič iz vladne stranke ugotavlja, da imamo slabo pripravljeno zakonodajo in zaradi slabo pripravljene zakonodaje imamo 5-milijardno luknjo in še več, potem res ne vem, kje je logika, da se ta slabo pripravljena zakonodaja ne amandmira, ne spremeni. SDS je prišla s predlogom. Prišla je s predlogom, da se spremeni Zakon o Banki Slovenije, da se naredi ustrezen nadzor, ki bo onemogočil takšne malverzacije z bančnim, javnim denarjem, kot se je zgodilo v Sloveniji v preteklih letih. Kolega Božič in vse ostali, naj vas spomnim, kaj ste zapisali v koalicijsko pogodbo. Pravite: "Odgovornost za izvedbo preiskave bančne luknje se prenese z DUTB na Banko Slovenije. Potrebna bo aktivnejša vloga Banke Slovenije glede zahtev bankam, da aktivno obravnavajo preostala slaba posojila v svojih bilancah in da pripravijo akcijski načrt v zvezi z njihovo obravnavo." V koalicijski pogodbi Banki Slovenije dajete dodatne pristojnosti, zraven jih pa puščate ali pa nas puščate z invalidno zakonodajo, torej s slabo zakonodajo, kot kolega Božič pravi, "ta izvorni greh, slabo pripravljena zakonodaja", zraven pa instituciji, ki bazira na tej slabi zakonodaji, dodajate še nove pristojnosti. Kako naj davkoplačevalci pričakujejo, da bo pa tokrat drugače? Dajete še nove pristojnosti. In Vlada v svojem odgovoru, kot da ne živi na tem svetu, pravi glede 26. člena, "že sedaj je poročanje urejeno ustrezno." Ah, dajte, no! Če bi bilo poročanje urejeno ustrezno, potem bi to 5-milijardno luknjo prej sanirali. Saj so bivša premierka, kolegica Bratušek, in ostali na tisti izredni seji dejali: "Če bi prej reagirali, bi bil ta znesek bistveno nižji." Ampak nismo, ker poročanje ni bilo ustrezno. Banka Slovenije je še leta 2012 trdila, da je vse v redu. Še več. Še leta 2013, ko je država dokapitalizirala dve privatni banki Foruma 21, je Banka Slovenije jasno zagotavljala, da so ostale banke v našem bančnem sistemu popolnoma varne.

Razprava o Banki Slovenije me zelo spominja na razpravo o slovenskem sodstvu pred dvema letoma. Pred dvema letoma ste vsi – vi ne, ampak tisti, ki so sedeli v tej dvorani – govorili, kako je v slovenskem sodstvu vse v

redu, kako so to največji strokovnjaki, kako je treba pustiti stroki, da opravi svoje. In danes enako govorite o Banki Slovenije. Čez dve leti, ko bo – upam, da ne, če bo sprejet ta zakon, zagotovo ne ali pa večja verjetnost, da ne, boste pa postopoma spoznavali, da morda pa vendar niso taki strokovnjaki, morda pa vendar, četudi so taki strokovnjaki, potrebujejo dodaten nadzor. Še posebej zato ker jim sami s koalicijsko pogodbo dajete dodatna pooblastila.

Nekaj predlogov samo preletim, kar smo predlagali v tej noveli zakona. Namreč to, da bi na sejah sveta sedel tudi predsednik Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb. Prej je kolegica Ban rekla: "Jaz tam sedim, četudi ne sedim, dobim dokumente, lahko me vprašate, če kaj rabite." Pa vas sprašujem, spoštovana kolegica Ban, ali so bile tiste odločbe o izbrisu antidatirane ali niso bile. Povejte slovenski javnosti! Vstanite in povejte slovenski javnosti, da ne bomo imeli potem spet izrednih sej – so bile antidatirane ali niso bile? In drugič. Ali je bilo vse v zvezi z dokapitalizacijo in tremi revizijami tako, kot mora biti, ali ni bilo? Morda, pogledajte, morda, če bi v svetu že sedel predstavnik oziroma predsednik Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb te razprave ne bi bile tako živahne, ker bi tam sedela tudi opozicija. Težko poslušam argumentacijo predstavnika, ki sedi v tem svetu, ki je predstavnik Vlade, "ni razloga, da v tem svetu sedi tudi opozicija, saj jaz tam sedim." Glejte, če želimo širiti demokratična načela in če želimo povečati transparentnost, potem moramo tudi opoziciji dati možnost, da pride do ustreznih informacij.

Nadalje predlagamo tudi spremembe glede pristojnosti sveta. Kot veste, veljavni zakon o Banki Slovenije določa, da Svet Banke Slovenije ureja pravice in obveznosti iz delovnih razmerij za člane Sveta Banke Slovenije. Torej sami sebi določajo plačo, odločajo pa tudi o tem, ali opravljajo funkcije, ki so nezdržljive z njihovimi nalogami. Povejte mi, ali poznate še kakšen tak poklic, kjer si sami določajo plače in obveznosti iz delovnega razmerja. Pa če se vam to ne zdi pomembna dilema, potem pa si zamislite, da si mi v Državnem zboru sami določamo plače in si sami določamo, kje lahko sodelujemo, kje presegamo svoja pooblastila in kje ne. Ali mislite, da bi volivke in volivci to z razumevanjem sprejeli? Se vam zdi to v svetu ravnovesij nek smiseln predlog ali neka smiselna rešitev? Verjetno ne. Tako kot, pogledjte, se mi zdi nesmiseln ali zelo zanimiv podatek ta, ki ga je Ministrstvo za finance dalo v poslanskem odgovoru ene naših kolegic, namreč na Švedskem ima centralna banka štiri uslužbenke na sto tisoč prebivalcev, v Sloveniji pa 22. Ampak Švedska nima bančne luknje. In če se ne motim, švedski strokovnjaki svetujejo nam, kako to bančno luknjo zakrpati. Se vam zdi torej, da je vse v redu v Banki Slovenije, da deluje na najvišjih vrtljajih in da iz svojih kapacitet stisne

vse, kar je možno in da za to ne potrebuje nobenega nadzora? Ne vem, če.

Kar se tiče poslovanja Banke Slovenije, sami izbirajo revizorja, ki naj bi jih revidiral, mi pa predlagamo, da naj bi Državni zbor izbral družbo, ki bi opravila revizijo. Jaz sprašujem, kaj je s tem narobe. Kaj je s tem narobe, če Državni zbor izbere revizorja Banki Slovenije? Pogledajte, spomnite se, za eno revizijo je Banka Slovenije oziroma smo dali davkoplačevalci 21 milijonov evrov. Narejene so bile tri revizije bančnega sistema, zato da je bila na koncu izbrana tista prava. Jaz in Državni zbor ne more prevzeti odgovornosti za to. Če pa bi Državni zbor izbral revizorja, pa bi lahko. In na ta način bi lahko tudi volivke in volivci opravili nadzor nad delom Državnega zbora in posameznimi strankami. Tu pa imamo neko strokovno institucijo, ki si sama določa plače, ki si sama izbira revizorja, mi v Državnem zboru naj pa – kaj? Rečemo, stroka se je odločila. Ne vem, če se da na takšen način tako poslovati.

Slišali smo tudi glede delovanja Banke Slovenije, kako je v preteklosti naredila vse, kar je bilo treba. Imeli smo izredno sejo Državnega zbora na to temo. Banka Slovenije je v tem poročilu, ki ga imam pred seboj, rekla, da je v bistvu glavni krivec za nastalo bančno luknjo vlada Boruta Pahorja, ker ni pravočasno upoštevala predlogov Banke Slovenije o dokapitalizaciji. Pogledajte, tudi tem besedam Banke Slovenije jaz ne verjamem oziroma jih ne jemljem kot suho zlato. Preprosto zato, ker mi demantira, ne demantira, ampak ker mi nek slab priokus da ena druga tabela, v kateri pravi, koliko ukrepov je Banka Slovenije naredila oziroma poslala bankam kot opozorilo, da je treba nekaj spremeniti. In v letu 2009 je bilo število teh opozoril največje, in sicer 212. Ampak veste, kdo je bil takrat predsednik nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke, tiste, ki je naredila največjo bančno luknjo? Današnja viceguvernerka. Tista, ki govori, da banke niso upoštevale nadzora, je bila ravno v tistem času na mestu, ki bi lahko to zagotovila. In me danes prepričuje, da je banka naredila vse, kar je v njeni moči. Kaj pa, če gospa ni naredila vse, kar je bilo v njeni moči, ko je bila predsednica nadzornega sveta? In pri nas imamo posebej v bančništvu en velik problem, da vedno eni in isti ljudje kolobarijo po najpomembnejših funkcijah. Potem pa se sprašujemo, tako kot so se kolegi že večkrat vprašali, kako to, da imamo vsakič tako slab rezultat. Ja, če vedno z enimi in istimi rešitvami ne gre, verjetno tudi z enimi in istimi ljudmi vedno pač ne gre.

SMC, največja vladna stranka, je že napovedala, da tega predloga ne bo podprla. Jaz vseeno predlagam, naj še enkrat razmislijo o tem. Gre za prvo branje, v drugem branju se lahko stvari še spremenijo z amandmaji. In zagotovo je volja in želja SDS v tem, da se poveča transparentnost in da se izboljša način upravljanja z javnim denarjem tudi v bankah. SMC pravi, da gre poskus političnega podrejanja

Banki Slovenije. Jaz tukaj sprašujem, kaj konkretno gre tukaj za politično podrejanje Banki Slovenije. A to, da naj Banko Slovenije preverja Računsko sodišče? A je to je politično podrejanje Banke Slovenije? Sprašujem. Očitno po današnjem dnevu bo Računsko sodišče veljalo za politično institucijo. A to, da naj si Svet Banke Slovenije ne določa več svojih plač in pogojev poslovanja, je torej politični pritisk, politično podrejanje Banki Slovenije? Kdo na tem svetu si pa še sam določa plače? Razen predsednika vlade, pa še ta gre na nižji količnik. A to, da naj bi v svetu poleg vladnega predstavnika in poleg predstavnika koalicije sedel še predsednik Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb, torej predstavnik opozicije? A je to politično podrejanje? Ampak, SMC, glejte, tudi vi, če boste preživeli druge volitve, boste enkrat v opoziciji. In s strani moči, vladne strani oporekati opoziciji, da ima v tako pomembni instituciji, ki je davkoplačevalce stala v tej drugi dokapitalizaciji 5 milijard in lahko še več, oprostite, to pa je nedostojno in za ta čas po mojem popolnoma neprimerno, popolnoma ne v skladu je pa tudi s koalicijsko pogodbo, ki se zavzema za neka višja moralno-etična načela in več transparentnosti. In to, da mora Banka Slovenije parlamentu priskrbeti dodatne informacije – jaz ne vem, res ne vem, kako je lahko poslanec proti temu določilo. Ali želimo imeti skupino nevednih poslancev? Ne želim dodatnih informacij. Ne razumem, kako lahko nekdo ubrani ne željo vedeti več. Samo zato, ker je stroka rekla, da potem pa bi morali eno poročilo napisati. Saj so plačani za to. Saj so nas stali veliko. 5 milijard evrov in še več lahko. Ali je drugi razlog bolj ta, da ne želim biti informiran, ker če ne vem, nisem kriv? V tej bančni zgodbi smo pa vse prevečkrat priča tej zgodbi, "nismo vedeli, mi smo naredili vse, kar je bilo v naši moči, nismo krivi". To je bila prejšnja vlada, to je bil tisti direktor. Vzvodov pa ni. Zato pa je naloga in poslanstvo nas poslancev, da spremenimo zakonodajo in jo spravimo v tako življenje, da bo omogočala ustrezen nadzor.

Grande finale: ECB pravi, da ne smemo. Glejte, ECB ima v tem mnenju kar zanimiva stališča. Recimo, pravi pri točki 4. 5, "po mnenju ECB širok obseg mandata, ki ga predlagana sprememba daje Računskemu sodišču glede Banke Slovenije, ni združljiva s 27. členom /.../ in načelom neodvisnosti". Glejte, to pa nima nobene zveze z neodvisnostjo. Po diktaciji, ki nam jo pravi ceh bankirjev, ker to pa se je treba zavedati, ceh bankirjev drži skupaj in vedno bo. Tako kot ceh sodnikov drži skupaj in vedno bo. Zdaj pa, ali boste poslanci padli nad temi visokimi besedami, ki jih ima ceh bankirjev, ali boste znali ločiti zrno od plev. In naloga poslanca je, da loči, kaj je pomembno in kaj ni. Ampak po diktaciji te točke 4.5 pomeni neodvisnost to, da si brez nadzora. Vse, kar je bilo v zgodovini brez nadzora, se je, kot vemo, oddivjalo v eno ali drugo smer. In če nas je stalo

5 milijard evrov – ali bomo ostali brez nadzora, bomo dopustili, da ostanemo brez nadzora? Glejte, Factor banka in Probanka sta brez nadzora dajali kredite podjetjem Foruma 21. In kdo jih je pokril? Davkoplačevalci. Je to tista politika, kar naj bi zakonodaja omogočala in za kar naj bi se mi poslanci morali boriti. Pa seveda tisto določilo, ki ga sam berem z drugačnimi očmi kot kolegica Ban, in sem enkrat to že citiral, pravi: "ECB izpostavlja, da vsaka kršitev zakona ali ustave sama po sebi še ne pomeni kršitve. Temu ustrežno nacionalni zakonodajalec ne bi smel opredeliti, kaj pomeni hujša kršitev." Si predstavljate kaj takega? Ne vem, jaz sem nad temi besedami osebno zgrožen – da nekdo pravi, da nacionalni zakonodajalec ne sme določiti, kaj je hujša kršitev. Da to pravi ECB v svojem mnenju in da to SMC predstavi kot argument, zakaj so proti temu zakonu. Težko si predstavljam, da lahko podpremo takšna stališča. Še posebej gledam v luči tega, da je predsednik vaše stranke v predvolilnih soočenjih govoril, "ne bomo se podrejali Bruslju." Sicer je to Frankfurt, pa kakorkoli, tujim mednarodnim institucijam. Ampak glejte, kar se tiče bančnega sistema in kar se tiče slovenskih bank in Banke Slovenije, ne moremo trditi, da je vse v redu. Prej ko bomo spoznali, da ni vse v redu, prej bomo začeli iskati rešitve. Rešitev se pa ne išče tako, da že v začetku pobijete vsak predlog opozicije, ampak da iščete dobre strani in dobra določila opozicijskih predlogov, jih potem nadgradite, ker ne nazadnje boste vi prevzeli odgovornost, ker ste vladna stran, in jih potem spremenite v to smer, da ima ustrezna nadzorna institucija ustrezen nadzor. Danes sem slišal samo to, "pogojno sprejemamo to, da Računsko sodišče opravi nadzor nad Banko Slovenije." Zatorej pričakujem, da bo jutri oziroma v najkrajšem času SMC vložila predlog sprememb Zakona o Računskem sodišču, kjer bo to zavedeno. V drugem primeru pa pozivam k ponovnemu premisleku. Spomnite se na 5 milijard dolga, ki so ga neodgovorni bankirji pridelali našim zanamcem. In razmislite, čeprav predlog predlaga opozicija, ali ga ni vredno podpreti za drugo branje. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Repliko je želel gospod Tilen Božič. Boste povedali, v čem ste bili napačno razumljeni.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Napačno sem bil razumljen predvsem, kar se tiče sprejemanja zakonodaje s strani Državnega zbora oziroma kar je naša naloga. Rad bi samo poudaril svoje stališče, ki morda ni bilo dovolj jasno razumljeno. Ta predlog zakona po mojem mnenju ne rešuje, kar je problem, in ne rešuje odpravljanja težav, o katerih govorite. Je pa do določene mere res, da je trenutno v postopku Zakon o bančništvu, ki pa rešuje del te problematike. Vložila ga je Vlada in ta zakon je tudi izdatno dodelal Državni zbor. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Repliko je želela še gospa Urška Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa.

Odzvala bi se samo v delu, ko me je gospod Logar pozval, naj vstanem in podam odgovor, ali je Banka Slovenije ponarejala dokumente. Tu sem bila narobe razumljena. Jaz sem v Svetu Banke Slovenije od septembra 2014. Nisem preiskovalni organ, da bi tam preiskovala za nazaj, to lahko povprašate druge predstavnike, ki so takrat sedeli na sejah Sveta Banke Slovenije. Tudi vaš predstavnik je bil takrat član z neglasovalno pravico. Vsi odgovori v zvezi s tem, kar ste spraševali, pa so bili javno podani tako na seji odbora kot na seji Državnega zbora. Pa še – ne vem, kakšno je razumevanje – ves čas svoje razprave ste se obračali na to, da mora na sejah Sveta Banke Slovenije sodelovati predstavnik Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih službe. Tukaj v predlogu zakona pa navajate Komisijo za nadzor javnih financ. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Gospod mag. Anže Logar bo povedal, v zvezi s čim želi proceduralno.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Jaz se opravičujem davkoplačevalkam in davkoplačevalcem in tudi vsem prisotnim za mojo neljubo napako. Drži, glede na dogajanje, mislim, da na tisti klopi čez in glede na javno polemiko na nekem drugem problemu, se mi je namesto predsednika Komisije za nadzor javnih financ večkrat prikradla dikcija predsednik Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. Tako da se opravičujem za to napako.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Gremo naprej.

Besedo ima mag. Dušan Verbič, pripravi naj se gospa Nada Brinovšek.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci lep pozdrav!

Uvodoma bi rad odgovoril spoštovanemu poslancu mag. Pogačniku, da se ne strinjam z njim, da bomo zavrnil predlog zakona zgolj zaradi tega, ker ga je vložila opozicijska stranka SDS. Na kratko bom v nadaljevanju navedel razloge, zakaj menim, da je danes razlog za zavrnitev. Prav gotovo se zavedamo, da je veliko okoliščin v zadnjem času, ki še kako vplivajo na sistem samega bančnega poslovanja, in menim, da marsikater nove okoliščine bi bilo treba vključiti na tak ali drugačen način v sam zakon o Banki Slovenije. Kot prvo. Že iz koalicijske pogodbe smo zavezani, da je preiskava bančne luknje in opredelitev odgovornosti, in kljub pomislekom s strani prej omenjenega poslanca, kako to zadevo vidimo, je dejstvo, da se ta odgovornost prenese z Družbe za upravljanje terjatev na

Banko Slovenije jasno v primeru suma kaznivih dejanj na pristojne organe.

Kot drugo. Menim, da je zelo pomembno povezano vprašanje soodgovornosti Banke Slovenije, ki je bilo danes tudi že izraženo.. Banka Slovenije ima zmanjšano pristojnost glede bonitetnega nadzora poslovanja bank v Republiki Slovenije. Nadalje, direktive EU, vezano na Banko Slovenije, kar se tiče vključenosti v monetarno unijo. Banka Slovenije prevzema popraviljanje sklada za reševanje bank in sredi leta tudi sklad za jamstvo vlog. Ne nazadnje tudi v primeru sprejetja zakona o banki ... / znak za konec razprave/ ... prav tako izmenjava informacij v sistemu strank. Vse to, pa še kaj drugega, je prav gotovo razlog za premislek, vključno tudi s pobudami in predlogi današnjega ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Besedo želi predstavnik predlagatelja mag. Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo.

Spoštovani kolega Verbič, v celoti se z vašimi izjavami ne morem strinjati. Treba je poudariti, da gre za prvo branje. Jaz bi razumel vaše argumente, ki ste jih navedli, če bi bilo za drugo obravnavo, ampak v prvi obravnavi dejansko se temu zakonu prižge samo zelena luč, da gre lahko v drugo obravnavo in da se ta zakon z amandmaji in pa s pripombami še izboljša. In ne nazadnje tudi sam predsednik vlade, katerega član stranke ste tudi vi, je februarja dejal, da Zakon o bančništvu potrebuje spremembe predvsem pri imenovanju in pa pri razrešitvi guvernerja. Vse te zadeve so odprte. SDS se zaveda situacije, v kateri smo, in smo te predloge tudi podali. Veliko ste tudi v zadnjih dveh minutah povedali, da vam je v interesu razkritje nastalih posledic in pa predvsem vzrokov in pa odgovornosti za nastalo bančno situacijo. Zanima me, več kot 6 mesecev je vlada Mira Cerarja na položaju, katere ukrepe ste za to sprejeli? Ali ste poslali kakšen zakon? Ali ste zahtevali kakšen odstop? Ali ste predlagali kakšno razrešitev? Po mojih vedenjih ne.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Besedo ima gospa Nada Brinovšek, pripravi naj se mag. Branko Grims.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Predsedujoča, hvala za besedo. Lep pozdrav vsem v dvorani! Danes smo že večkrat v dvorani slišali in vsem nam je že splošno znano, da nas je sanacija bank, ki je bila izvedena v letih 2013 in deloma tudi v letu 2014, stala več ko 5 milijard. Tu nikakor ne smemo pozabiti še na obresti, ki jih bomo za to plačali, tudi čakamo še na presojo Ustavnega sodišča glede ugovora imetnikov podrejenih obveznic zaradi njihovega izbrisa. In

tudi tu nas čaka po vsej verjetnosti še okoli dodatnih 500 milijonov.

Sanacija bank je torej vplivala na vse državljane, država pa še vedno vztraja pri politiki varčevanja. Kje je sedaj odgovornost za nastalo situacijo? To se verjetno vsi tu v tej dvorani sprašujemo. Upam, da se ne bo še kdo tu spomnil in za to okrivil davkopllačevalce. Moram reči, da sem to rekla zaradi tega, ker s strani koalicije oziroma koalicija v zadnjem času predlaga in sprejema vse mogoče zakone. Zadnjič me je nek domačin iz zgornje Savinske doline, od koder pač prihajam, rekel: "Pa saj v Državnem zboru sprejemate vse mogoče in nemogoče zakone. Sploh se ne bi več čudil, če sprejmete še zakon o vodah, da bo Savinja tekla nazaj gor proti izviru v Logarsko dolino. Pri tej sestavi državnega zbora je vse mogoče. Še pravila narava boste spremenili tako, in pri tem tudi verjeli, da se bo v naravi res to zgodilo. Tako z lahkoto in samozavestjo sprejemate vse po vrsti." To so njegove besede in moram reči, da sem se ob tem sprva nasmejala, nato pa se kar precej zamislila.

Dobro leto po sanaciji je jasno, da ni bil izpolnjen noben cilj oziroma nobeden od ciljev projekta sanacije. Banke ne kreditirajo več, celo manj kot pred sanacijo, podjetja pa še vedno z veliko težavo prihajajo do posojil pri državnih bankah. To je ne nazadnje priznal tudi guverner Banke Slovenije gospod Boštjan Jazbec, ko je govoril o slovenskem fenomenu rasti brez kreditiranja. Sprašujem se, komu je bilo tudi v interesu, da Slovenija v banke vloži več denarja, kot so ga le-te v resnici potrebovale. Iz uradnih virov je bilo slišati, da si bo Slovenija s temeljito sanacijo bank povrnila kredibilnost na finančnih trgih. Ali si jo je? Verjetno odgovor tudi poznamo.

Jaz menim, da odgovornost za nastalo situacijo mora prevzeti tako prejšnja vlada, ki se je enormno zadolžila za sanacijo bank, kot pa tudi ta, ki še vedno ni zagotovila uspešnega in učinkovitega nadzora in pa upravljanja bank. Seveda pa je odgovornost, in to še kakšna odgovornost, na strani Banke Slovenije, ki svojega nadzora očitno še vedno ne opravlja dovolj dobro. Naloga Banke Slovenije je nadzor nad bankami in pa hranilnicami ter prizadevanje za finančno stabilnost. Banka Slovenije bi morala namreč svoje naloge regulatorja upravljati učinkovito, odgovorno, neodvisno, strokovno in v skladu z zakonodajo. Da banke delujejo dobro, pa je seveda odgovoren guverner Banke Slovenije in pa Svet Banke Slovenije. Iz tega lahko ugotovimo, da je tudi Banka Slovenije odgovorna za stanje v slovenskem bančnem sistemu. Prav tako pa tudi vlada, ki še vedno ni sprejela strategije poslovanja državnih bank, z jasno določenimi cilji in politiko za vrnitev vsaj deleža vložnega davkoplčevalskega denarja. Vemo pa, da do dokapitalizacije bank prihaja zato, ker so banke še vedno v državni lasti. In v večini je koalicija še vedno mnenja, da je državna lastnina državna

srebrnina. Tu bom ponovila besede razpravljavca na eni izmed februarskih sej Odbora za finance, ki je v zvezi s to državno srebrnino dejal: "Državna srebrnina je kup železa, ki leži na nekem skladišču, za katero plačujemo le še ležarino. V nasprotnem primeru bi morali mi vsi – in seveda v prvi vrsti davkoplčevalci – od te srebrnine kaj občutiti tudi v svojih žepih." Čeprav moram tu reči, da v svojih žepih davkoplčevalci res občutijo marsikaj; vendar v negativnem smislu. Guverner banke je na eni izmed sej Odbora za finance nedavno nazaj izjavil tudi, da je naš bančni sistem dober. Moram reči, da je tudi ministrica za zdravje na eni od sej Odbora za zdravstvo dejala, da je naš zdravstveni sistem dober; pa vidimo, kje smo na področju zdravstva, financ ter tudi na področju bančništva. Samo zgleda, da je za to koalicijo značilno to, da so vsi zadovoljni s svojimi področji oziroma svojimi resorji – in to je največji problem.

Naj zdaj preidem na naš predlog dopolnitev zakona, ki smo ga predlagali. S temi spremembami zakonov o bankah želimo v prvi vrsti zagotoviti transparentnost delovanja Banke Slovenije in vzpostaviti odgovornost Banke Slovenije oziroma njenih organov, se pravi guvernerja in Sveta Banke Slovenije. S temi spremembami želimo tudi opozoriti, da se kadrovska politika v bankah nadaljuje in da člani Sveta Banke Slovenije sami sebi določajo plače in druge pravice iz delovnega razmerja, kar je zelo sporno, kar je omenil že prejšnji kolega Anže. In da do sedaj še nismo bili priča nobenemu ponujenemu odstopu ali odstopu iz krivdnih razlogov. Prav tako si člani Sveta Banke Slovenije sami ugotavljajo svojo nezdržljivost opravljanja funkcije člana Sveta Banke Slovenije. To ni samo sporno, ampak tudi zelo neetično. In tu bi zdaj rada potrkala malo na vašo etiko in moralo, s katero se v koaliciji tako radi ponašate. V predlogu sprememb predlagamo tudi spremembo oziroma omejitev glede števila mandatov guvernerja in viceguvernerjev ter imenovanje in razrešitev članov Sveta Banke Slovenije. Seveda je za Banko Slovenije tudi zelo ugodno, da na sejah Sveta Banke Slovenije v tem trenutku ne more sodelovati predstavnik opozicije. Prisotnost članov opozicije bi vsekakor povečala preglednost in odgovornost delovanja Sveta Banke Slovenije, se pravi transparentnost. Ampak zavedati se moramo, da je treba to dopustiti in da je banka državna. Banka je last nas vseh in mi vsi, državljani, bi morali biti seznanjeni z njenim poslovanjem. Na področju varovanja zaupnih bančnih podatkov predlagamo, da se to varovanje ne bi več uporabljalo kot izgovor za slabe poteze, če se seveda nanašajo na banke, ki so prejele državno pomoč. Predlagamo tudi, da bi poslovanje bank revidirala zunanja revizijska družba, ki bi jo izbral Državni zbor, ki bi mu le-ta potem morala tudi poročati o poslovanju banke. Torej če povzamem, glavni cilj predlaganih

sprememb Zakona o Banki Slovenije je povečati oziroma zagotoviti transparentnost poslovanja, na katero se, bom spet rekla, v koaliciji radi izgovarjate; in vzpostaviti odgovornost Banke Slovenije oziroma njenih organov. Jaz upam, da bo prej sprejeta kakšna sprememba zakona, kot pa da bo potrebna še kakšna sanacija oziroma dokapitalizacija bank. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Luka Mešec, pripravi naj se Marjana Kotnik Poropat.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Že v stališču smo v Združeni levici povedali, da načeloma rešitve, ki jih zakon oziroma novela zakona ponuja, podpiramo in da bomo zato tudi dali zakonu zeleno luč v prvi obravnavi, ker je del našega programa demokratizacija tudi bančnega sistema. Mislimo, da ta zakon, ki ga imamo pred nami, napravlja prve korake k bolj učinkovitemu nadzoru nad Banko Slovenije in dalje k nekemu demokratičnemu usmerjanju te inštitucije, ki si je v zadnjih letih nakopičila ogromno moč. Bom pa naslednje minute izkoristil, da bom na kratko pokomentiral konkretne rešitve, ki jih ta zakon ponuja z našega vidika; in sicer bom šel kar po členih. Če se najprej ustavim pri 26. členu, ki govori o poročanju Banke Slovenije. Tukaj je po našem mnenju trenutni zakon slab, kar smo videli predvsem v zvezi s sanacijo bank ter z razlastitvijo malih delničarjev in obvezničarjev – smo videli, da ta sistem ne funkcionira. Banka Slovenije trenutno Državnemu zboru pošilja poročila, ki so v bistvu povzetki javno objavljenih poročil na njeni spletni strani. Na ključna vprašanja, ki jih zastavljamo že več mesecev, pa Državni zbor in slovenska javnost ne dobiva odgovorov. Recimo, kako se je ocenjevala likvidacijska vrednost bank, kako je bila lahko razlika obremenitvenega testa po metodi od spodaj navzgor in od zgoraj navzdol kar 45 %, kako so prišli do zneska potrebne dokapitalizacije in tako dalje. Na ta vprašanja še vedno ne dobimo odgovorov in jasno je, da obstoječe poročanje ni zadoščalo za to, da bi Državni zbor lahko učinkovito opravil svoje delo. Zato se strinjamo z dopolnili, ki jih dodaja novela, zlasti s tisto alinejo, ki določa, da poročilo po potrebi vsebuje tudi zaupne podatke. Kot smo videli v vseh opisanih primerih, se je Banka Slovenije venomer sklicevala na zaupnost. Mislimo, da je nujno, da Državni zbor dobi dostop do teh informacij, da bo lahko učinkovito vršil nadzor nad to inštitucijo. Potem dalje. Če se ustavim pri 33. členu, to je sodelovanje drugih oseb na sejah Sveta Banke Slovenije. Novela tukaj dodaja, da bi bila zagotovljena na sejah Sveta Banke Slovenije tudi prisotnost predstavnika Komisije za nadzor javnih financ. Tukaj je stališče Združene leveice, da daje predlagana rešitev prevelik vpliv dvema največjima strankama v Državnem zboru.

Namreč, zdaj bi v Svetu sedela predstavnik Odbora za finance, ki je po navadi iz vrst koalicije, in predstavnik Komisije za nadzor javnih financ, ki je po navadi iz največje opozicijske stranke. Dve največji stranki bi dobili tako rekoč ekskluziven vpliv na pretok informacij iz Banke Slovenije v Državni zbor, zato bi tukaj mi rajši predlagali, da se razširi 26. člen, da naj bo Državni zbor obveščen o vsem, kar je nujno za učinkovito opravljanje nadzora. Državni zbor pa tukaj pomeni vse poslance, ne samo dveh največjih poslanskih skupin; seveda skladno s pravili za varovanje podatkov. Če grem dalje, na 35. in 36. člen, ki govorita o omejevanju mandatov guvernerja in drugih članov Banke Slovenije – to absolutno podpiramo. Sicer mislimo, da problemi našega bančnega sistema v pretežni meri niso personalne narave, ampak so sistemske; ampak podpiramo, ker v demokratični družbi ni normalno, da bi bil nekdo kar aboniran na nek položaj brez kakršnihkoli omejitev. Zato bomo seveda podprli predlagano rešitev, da se mandati omejijo na največ dva mandata.

Če grem do 39. člena, ki govori o razrešitvah članov Sveta Banke Slovenije. Tukaj se strinjamo s stališčem, da v trenutni ureditvi razrešitev člana Sveta Banke Slovenije iz krivdnih razlogov praktično ni mogoča, ker je zelo ohlapno določena. Piše samo, da naj bi bila ta hujša kršitev, zaradi katere je guverner lahko razrešen v smeri, da mora guverner kršiti pogodbo o evropskih skupnostih oziroma Pogodbo o delovanju Evropske unije, kar je izjemno široka opredelitev. Zato se strinjamo, da bi bilo bolj smiselno, da se v primeru suma kršitev guvernerja ali pa kakšnega drugega člana Sveta Banke Slovenije zasliši pred Komisijo za nadzor javnih financ. Treba je določiti kriterije, kaj je kršitev in kaj je hujša kršitev oziroma kaj so ti kriteriji, zaradi katerih naj bi bil določen član razrešen. Tega v trenutni ureditvi še ni, ampak mislimo, da lahko do drugega branja to dopolnimo. Potem 40. člen, ki govori o organizaciji in poslovanju Banke Slovenije. Predlagatelj bi tukaj dodajal možnost, da lahko guverner brez obrazložitve razreši direktorja ali namestnika direktorja oddelka. S tem se ne strinjamo zlasti zaradi tega, ker je brez obrazložitve. Cilj noveliranja, kot ga mi razumemo, naj bi bil ravno večja racionalnost in preglednost delovanja Banke Slovenije. Če damo guvernerju še te pristojnosti, da lahko brez obrazložitve razrešuje direktorje, potem gremo ravno v obratno smer od zadanega cilja. Tega členu s tega stališča ne moremo podpreti; mislimo pa, da bi guverner ob razrešitvi neke osebe vedno moral vsaj znati razložiti svoje dejanje. In še zadnja zadeva, 39. člen, ne, se opravičujem – 25. člen. Tukaj je govora o seznamu subjektov, ki naj jih revidira Računsko sodišče. Predlagatelj predlaga, da bi se sem uvrstila tudi Banka Slovenije. S tem se strinjamo, imamo pa dva načelna pomisleka. Glede teh vsebinskih revizij je naše stališče, da ima

Računsko sodišče že zdaj vse pristojnosti, da opravlja revizijo Banke Slovenije. Banka Slovenije je oseba javnega prava in je v 100-odstotni lasti države. Izpolnjuje oba kriterija v Zakonu o računskem sodišču, da lahko Računsko sodišče opravlja nadzor nad to inštitucijo. Drug zadržek pa je, da je treba ločiti med revidiranjem letnih računovodskih izkazov na eni strani, kar preiskuje Računsko sodišče, ter med revizijo ali preiskavo smotrnosti in zakonitosti poslovanja na drugi strani. In del, ki bi ga moral zakon razrešiti, je predvsem drugi – revizija, preiskava smotrnosti in zakonitost poslovanja. To pa ni naloga, ki bi jo opravljalo Računsko sodišče.

Toliko na kratko, to so naše pripombe. Kot rečeno, zakon v njegovem duhu večjega demokratičnega nadzora nad Banko Slovenije podpiramo.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič. Pripravi naj se gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica.

Ko sem danes poslušal to razpravo, vse skozi poslušam o neodvisnosti, samostojnosti, o nedopustnosti vmešavanja v te institucije države, torej tudi v Banko Slovenije, ki delajo neodvisno, delajo izjemno pošteno, odgovorno in tako dalje. Neprestano od koalicije in tudi od predstavnikov Banke Slovenije poslušamo to, da bog ne daj, da bi si kdo privoščil v tej državi, pa tudi če je Državni zbor Republike Slovenije, predlagati ustrezno zakonsko rešitev, ki bi poostrila, pa seveda na zakonit način, nadzor nad tem, kar se je v zadnjem času tudi v Banki Slovenije dogajalo. Če pogledamo nazaj prvo dokapitalizacijo naše države, potem smo prišli do druge dokapitalizacije, do ogromne bančne luknje; pa vedno znova in znova vsi tisti, ki so tako ali drugače odgovorni za to stanje, prihajajo v državni zbor in nas prepričujejo, da mi pač nimamo pravice, da so oni samostojni in tako dalje – in ne smemo čisto nič storiti, ker delajo maksimalno odlično, maksimalno dobro, maksimalno kvalitetno, maksimalno odgovorno. In sprašujem se seveda enako, kot se sprašujejo državljanke in državljani Republike Slovenije. Kaj pa je potem narobe v tej državi, če smo prišli v bančnem sistemu do situacije, v kateri je ta država, če smo prišli do druge dokapitalizacije naših državnih bank? Kaj pa je v tej državi narobe? Očitno Državni zbor Republike Slovenije, zakonodajna veja oblasti, in Vlada Republike Slovenije ne izvajata v skladu z Ustavo in zakoni svoje dolžnosti in sprejemata ustrezno zakonodajo, ki bi zagotavljala – in jaz sem prepričan, da zagotavlja v večini primerov, razen seveda nekih sprememb, ki so nujno potrebne –, da bo Banka Slovenije kot institucija izvajala svojo nalogo v

dobro te države, državljanke in državljane ter v skladu z zakonskimi predpisi in ustavnimi določili.

Zanimivo, ko tako vehementno, tako odprto, tako jasno trdimo, da je Banka Slovenije oh in sploh in vse v redu; pa zasledim pred nekaj dnevi članek v Financah in si ga lahko preberete. Gospa iz Banke Slovenije, prosim, da si to preberete. Ne glejte dol v tla, ampak pogledajte sem. Prav je, da to veste. Preberite si, prosim, počakam, da vidite vsi in si preberite, kaj tukaj piše. Vidite, kaj piše tukaj? In veste, kaj piše – Kako se je Banka Slovenije vmešala v reševanje Bojana Petana. Ali ste to že kdaj slišali? Zakaj ste zdaj tako tiho, prej je pa bilo toliko takih različnih pogovorov, dragi moji?! To so vprašanja, jaz tega ne govorim na pamet, to je napisal časnik Finance. In med drugim je v tem časniku zapisano tudi pod točko 1 – Kakšno vlogo pri reševanju imperija DZS ima Banka Slovenije? "Kot razkrivamo v sosednjem članku, je Franci Tušek, višji svetovalec v Banki Slovenije, pisno žugal, da NLB ogroža sporazum o prestrukturiranju in da se bodo odločili, kako bodo pristopili k reševanju tega problema. Izgovori Banke Slovenije, da ne gre za njihovo uradno mnenje, so malce čudaški. Tušek je sporočilo poslal iz svoje službene elektronske pošte. Kaj torej ni jasno?" In spoštovane kolegice in kolegi, zdaj se jaz sprašujem, kaj torej ni jasno. Tukaj imamo predstavnike Banke Slovenije, pa naj pojasnijo, kaj ni jasno. Meni je jasno vse. Pričakujem pa, da bo postalo jasno tudi ostalim, ki sedite v državnem zboru. In tukaj še piše, bom tudi citiral. "Banka Slovenije in NFD Holding: leta 2013 za potop. Piše naslednje: "DZS je finančni holding, pa ga Banka Slovenije pomaga reševati. Ni pa enako ravnala pri vseh. Centralna banka je namreč odigrala ključno vlogo tudi pri dogovorih o obstoju NFD Holdinga leta 2013, leta 2013 so v Banki Slovenije še menili, da se finančnih holdingov ne sme reševati. Zakaj ne ravnajo enako pri Petanu, niso odgovorili." Spoštovane, gospe in gospodje, ali ni to vprašljivo delovanje Banke Slovenije – pri različnih primerih različno?! Meni se zdi, da so to pomembna vprašanja, na katere bi vsekakor morali dobiti odgovore.

Predlog zakona, ki smo ga v Slovenski demokratični stranki vložili v parlamentarno proceduro, je namenjen temu, da ustvarimo pogoje, da bo na vseh področjih v tej državi večja kontrola na določenih segmentih, kjer smo lahko ocenili, da je po naši oceni premajhna. In da se v prihodnje ne bi več zgodile posledice in problemi, ki so se zgodili v našem bančnem sistemu, ter te velike bančne luknje, ko niso odreagirali tisti, ki bi morali in so odgovorni oziroma soodgovorni za to. V Slovenski demokratični stranki si želimo in poskušamo tudi koalicijo in vlado opozoriti na to, da je na tem področju nujno potrebno storiti določene spremembe, da v prihodnje do takih problemov ne bi prihajalo. Danes sem velikokrat slišal, da si

s tem zakonom poskušamo politično podrediti Banko Slovenije. Ta stavek je na magnetogramu, kjer se ga da preveriti. Vsi, ki ste ta zakon prebrali, jaz upam, da razumete in veste, kaj pomeni politično podrežati koga; in tukaj ni ene besedice o tem. Tukaj gre za predlagane rešitve, ki bi šle po poti, o kateri sem govoril prej. Mislim, da ga ni v Državnem zboru, ki bi lahko takemu predlogu zakona nasprotoval, ker ta zakon sledi rdeči niti – večja transparentnost, večja odgovornost ne glede na to, da se poskušamo skrivati za neodvisnostjo. In temu sledi ta zakon. Mislim, da je v pravem trenutku na pravem mestu. Če ga sedaj spustite skozi prvo obravnavo, ga je možno v drugi obravnavi in do sprejema na plenarnem zasedanju dovolj kvalitetno in dobro dodelati, da bi sledili tem ciljem. Lahko pa je tudi drugi interes – da se še naprej v megli skrivajo določene rešitve, ki pa so definitivno krive za to, da imamo tako stanje in takšno bančno luknjo v državi in da jo morajo vedno znova in znova pokrivati naši davkoplačevalci. Mislim, da moramo temu narediti enkrat konec. Zadnji čas je, da temu naredimo konec, združimo moči – vse stranke v tem parlamentu, ne glede na politično pripadnost – ter gremo po tej poti, ker mislim, da sedimo v tem parlamentu zaradi interesa državljanek in državljanov Republike Slovenije; ne pa zaradi rdečih, zelenih, rumenih ali katerikoli. Mislim, da moramo vsi skupaj stopiti, to mora biti v našem skupnem interesu. Samo po tej poti lahko pridemo do tiste točke, o kateri govorimo, ker si želimo neko boljšo in lepšo prihodnost za naše državljanke in državljanje. In da ne bodo znova in znova tisti, ki bodo pokrivali svinjarije, ki jih je počenjal bančni sistem, ko je podeljeval kredite na lepe oči, ko so politični botri lahko dobili, kar so hoteli brez garancije itd. Če za to ni odgovorna Banka Slovenije, tudi delno odgovorna, pa me naj vzame hudič.

Še eno vprašanje. Pred dvema dnevoma sem dobil eno informacijo in me zanima. Zadnji mesec, mesec in pol je potekalo izjemno intenzivno usklajevanje med Abanko in Banko Celje o združitvi, so potekali vsi postopki o združitvi. Pred dvema ali tremi dnevi pa je prišlo jasno navodilo, da morajo takoj prekiniti vse medsebojne pogovore. Kdo je to naročil in zakaj je bilo to naročeno? Ta podatek drži stoodstotno. Res me zanima, ali je Banka Slovenije kot regulator prisotna v teh zadevah, ali pa ni. To je pomembno vprašanje. To je tudi vprašanje za predstavnike Banke Slovenije, da preverijo, če ne vedo, kaj se je tukaj zgodilo. No, zanimivo, za vašim hrbtom se odlične stvari delajo. Jaz moram po ne vem kakšnih kuloarjih izvedeti, kaj se dogaja. In včeraj, predvčerajšnjim je prišlo jasno navodilo, da se morajo prekiniti vsi pogovori, strogo, niti ena komunikacija ne sme več teči, na tak ali drugačen način. Prosim, da to preverite kot regulator bančnega sistema v Republiki

Sloveniji, če to drži. In s tem zaključujem. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod dr. Vinko Gorenak, pripravi naj se mag. Bojana Muršič.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala.

Tema, ki je na sporedu, sicer ni matično moja tema, pa vendarle. Jaz vedno postanem pozoren, ko je govora o tem, da je nekdo neodvisen. Mi smo v tej državi po letu 1991 naredili vrsto nekih neodvisnih organov, takšnih in drugačnih; nekatere je seveda nujno po ustavi in zakonu, nekaterih sploh ne. Ta je en od tistih, ki je nujno samostojen, pa vendarle; od KPK do Urada za varstvo konkurence in tako dalje, ker smo očitno, ali pa so leve vlade očitno običajno prepričane v to, da nek neodvisen organ – bo pa že vse v redu. Samo v Sloveniji načeloma neodvisnost pomeni nedelo, zlorabe ali slabo delo. Toliko o tem. Zelo pozorno sem poslušal nekdanjega finančnega ministra dr. Križaniča, ki je govoril. Ne vem, kdo ga je poslušal, kdo ga ni, ampak če sem prav razumel, je njegova debata tekla v tej smeri, da je ta zakon pravzaprav pravi in dober. Potrebne so pač kakšne spremembe, tako sem razumel. Jaz ne vem, če ste vi iz SMC to razumeli, ampak on bo pač podprl po neki strankarski logiki; ampak to me niti ne zanima. Zanima me to, da nekdanji finančni minister, ki je bil vendarle tri leta odgovoren za delovanje finančnega ministrstva, to ugotovi. Večina tistih, ki se na finance spozna toliko kot jaz – jaz se namreč spoznam bolj toliko, kot imam v denarici, kaj več pa že ne –, pa ste očitno prepričani v vse ostalo, zlasti kolegi iz SMC. ECB je tako rekla – ja, seveda je tako rekla, kako pa bi drugače rekla. Ampak to še ne pomeni, da moramo to spoštovati. Zakaj pa? Zakaj pa potem ne spoštujete poročila Evropske komisije o pravosodju, oni so tudi rekli, da je pravosodje eno najslabših v Evropi. A tam pa ne, tistega pa ne spoštujemo, tukaj pa moramo spoštovati mnenje ECB; zakaj pa, dajte no. Banka Slovenije – za moje pojme, tako vsaj jaz razumem situacijo – je najbolj odgovorna vsaj za drugo dokapitalizacijo, najbolj odgovorna; pa tudi za tretjo, ki verjetno bo, če bomo tako nadaljevali. Je tista, ki je pravzaprav tudi najbolj odgovorna za to, da je vsak državljan danes zadolžen za nekaj tisoč evrov več, kot bi bilo treba. Taista Banka Slovenije, ko Državni zbor od nje zahteva podatke, ki jih je po zakonodaji dolžna dati, reče: Ne, tega vam ne bomo dali, to je zaupno. Napokajo nekaj kamionov denarja, v narekovajih rečeno, in seveda rešijo dve privatni banki ter vržejo tja pol milijarde. Mi pa tega ne smemo vedeti, mi lahko iz časopisa izvemo, kaj so naredili – in to se vam zdi prav. Meni se to ne zdi prav. In nam rečejo: Ne smete vedeti. Hkrati pa najnižji uradnik Finančne uprave Republike Slovenije, ki se gre kakšna ugotavljanja, preverjanja kakšnih davčnih napovedi, napiše dopis na banko, recimo na Ljubljansko banko, in

bo dobil vse vaše podatke, za sleherni evro bo dobil vse podatke, kako ste vi poslovali. Ta uradnik je torej upravičen, da dobi podatke o malem človeku, če smem temu tako reči; Državni zbor Republike Slovenije pa ni upravičen do podatkov, kam je šlo 5 milijard. Mene ne morete farbati s tem, kljub temu da se na finance ne spoznam, ampak farbati me pa s tem ne more nihče. Verjetno je Državni zbor upravičen do tovrstnih podatkov, ne pa do tistega, kar oni objavijo na internetu kot svoje poročilo; in tisto, kar je za neko staro mamó doma na internetni strani, je dobro tudi za Državni zbor. Dajte no! To je neumnost, da se s takšnim zadovoljujemo. Po moji oceni je nujno – pa pustite ECB, dajte no, ali imamo mi ustavo, ali imamo zakonodajo, ali je nimamo? Ali imamo samo ECB na tem področju?

Zagotovo mi lahko uredimo odnos med Banko Slovenije in Državnim zborom povsem drugače, in to približno tako, kot smo mi rekli v našem predlogu zakona. Če vi menite, da to ni v redu, pa spustite zakon v drugo branje ter popravite tiste člene. Ampak pristajanje na sedanje stanje pa pomeni držati, oprostite, žakelj tistim, ki kradejo. Bosta pa oba kriva. Zakaj? Iz razloga, kjer drvimo v naslednjo dokapitalizacijo. In sedaj pustiti te gospode na Slovenski cesti v Banki Slovenije nedotakljive, ki sami sebi določajo, vsaj Svet banke, tudi plače in še kaj drugega, potem pa za mene to ni neodvisnost, ampak je to že na meji tistega, čemur se reče ropanje državljanov. Jaz pri tem ne bom sodeloval, zato bom zakon podprl.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima mag. Bojana Muršič, pripravi naj se gospa Eva Irgl.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoča, za besedo.

V uvodnih stališčih, tudi mojega kolega Franca Križaniča, je bilo že veliko povedanega o tem predlogu zakona, ki ga imamo danes v obravnavi. Žal, bom rekla, sem si pač tudi pogledala lanskoletno razpravo tega zelo podobnega gradiva. Razlika je zgolj v eni določbi, da lahko razrešitev članov Banke Slovenije predlaga skupina 15 poslank in poslancev. V lanskem predlogu pa je bilo navedeno, da lahko predlog poda zgolj predsednik republike. Menim, da bom ta zakon težje podprla. Pri tem pa ne smem spregledati tudi dejstva, da presoja o izpolnjevanju pogoja za predčasno razrešitev članov Sveta Banke Slovenije in pogojev za združitev funkcije ne more biti presoja Državnega zbora, ki vprašanja obravnava, žal, politično, kar je v nasprotju z načelom neodvisnosti Banke Slovenije, ki je določena v 152. členu Ustave in tudi v 2. členu Zakona o Banki Slovenije. Ne morem tudi mimo tega predloga, da je razrešitev možno doseči zgolj z večino članov, med tem ko gre pri imenovanju za potrebno dvotretjinsko večino. Po naši zakonodaji to ne velja niti za imenovanje

ustavnih sodnikov niti za predsednika Računskega sodišča; pri teh funkcijah je potrebna zgolj večina poslancev. Sicer moram reči, da je bil 2. aprila 2013 imenovan Jazbec s 77 glasovi, vendar Socialni demokrati takrat nismo podprli. To pomeni, da je bila dvotretjinska večina. Pogledala sem si tudi mnenje Evropske centralne banke in tudi tukaj ne morem oporekati vsemu navedenemu. Vendar kljub temu menim, da današnja razprava in predložen zakon žal ne bosta rešila težav ljudi, ki so izgubili službo, usod ljudi, ki so izgubili dostojanstvo, usod ljudi, ki s svojimi dohodki ne morejo živeti, in usod ljudi, ki so izgubili zaupanje v prihodnost – žal je med slednjimi veliko otrok.

Predlagam, da naredimo čim več na tem, kakor smo sprejeli na januarski seji, da priporočila pridobimo od Banke Slovenije, da začnemo reševati težave in naredimo nekaj boljšega za naše zanamce. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospa Eva Irgl, pripravi naj se gospod Jože Tanko.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Slovenija je od osamosvojitve dalje izvedla že drugo sanacijo bančnega sistema in vedno je bil za to delovanje razlog enak. Banke so namreč podeljevale sporne kredite oziroma kasneje se je ugotovilo, da so bili to sporni krediti podjetjem in posameznikom, ki jih potem niso bili zmožni ali pa jih celo niso želeli odplačevati. Ti krediti pa so se največkrat podeljevali po politično-prijateljskih linijah. Večkrat smo bili s strani stranke SMC na različnih odborih in komisijah vprašani, na podlagi česa trdimo, da je šlo pri teh spornih kreditih za politične in prijateljske povezave. Povedala bom en primer. Gospod Zoran Jankovič je kot župan Ljubljane – še danes je župan – sam prostodušno priznal, da je klicaril na Novo Ljubljansko banko, da se podeli enega od teh spornih kreditov za projekt Stožice. Stožice, ki so se danes izkazale za nasledli projekt. Tu imamo nekatere politike, ki so dejansko želeli in so tudi vplivali na to, da so se podelili ti sporni krediti. Transparentnost na področju bančnega sistema je zato nujna zaradi tega, ker le s transparentnostjo lahko zagotovimo uspešen nadzor nad finančnim sistemom in uspešno poslovanje bank.

Zdaj se bom na kratko osredotočila še na nekaj, ker vem, da to še ni bilo omenjeno, ampak vidim sama to tudi kot problem. Na skupni seji Odbora za notranjo politiko in Odbora za pravosodje smo obravnavali tudi kazensko odgovornost za tiste, ki naj bi povzročili bančno luknjo; kajti do sedaj za to še nihče ni odgovarjal. In zanimivo, Komisija za preprečevanje korupcije, ki jo je v tistem času vodil gospod Goran Klemenčič, naj bi preiskovala to bančno luknjo in te sporne

kredite, ampak ugotovila ni ničesar; ker ni prišla do nobenih zaključkov, ker je ta komisija potem zelo hitro odstopila, takoj ko je bil opravljen umazan posel v zvezi z rušitvijo vlade Janeza Janše. Potem je odstopila. Še celo več, zakaj vidimo to kot problem? Ker je namestnik predsednika Komisije za preprečevanje korupcije gospod Rok Praprotnik tri mesece kasneje dobil službo v Novi Ljubljanski banki – in to brez kakršnegakoli razpisa. To službo je dobil preprosto zato, ker ga je gospod Medja poklical in rekel: Pogledjte, na razpolago imamo službo, lahko jo dobite, in to v vodstvenem sistemu banke. Čeprav gospod Praprotnik ni nikoli deloval na bančnem področju in sploh če vemo, da so v tistem času iz banke odpustili več kot 700 ljudi, ki so pa zelo dolgo delali v bančnem sistemu. Takrat smo v Slovenski demokratični stranki zahtevali izredno sejo Državnega zbora in tudi jasno povedali, da gre za sistemsko korupcijo. Tisti, ki je oziroma naj bi preiskoval banke oziroma bančno luknjo, večmilijardno bančno luknjo, je na koncu dobil zaposlitev v Novi Ljubljanski banki. Tisti, ki se je boril, ki naj bi se boril proti sistemski korupciji, je potem za nagrado zaposlen ravno v tisti organizaciji, ki naj bi jo preiskoval. Če ni to najvišja oblika sistemske korupcije in klientelizma, potem jaz ne vem, kaj je. In potem, zanimivo, Komisija za preprečevanje korupcije v oceni stanja v slovenskem bančnem sistemu z vidika sistemske korupcije zapiše naslednje, citiram: "Komisija priporoča bankam, da izboljšajo postopke izbire in imenovanja vodilnih in vodstvenih oseb tako, da bodo onemogočali izbiro oziroma zaposlovanje politično, poslovno in osebno povezanih, nezadostno usposobljenih ter izkušenih posameznikov in hkrati zagotavljali izbiro posameznikov, katerih rezultati minulega dela obetajo in jamčijo uspešnejše ter odgovornejše kadre, s tem pa kakovostnejše vodenje poslov ter družb." Mislim, da ni potreben nikakršen komentar.

Kot je razvidno iz stanja na bančnem področju, so uprave bank ravnale negospodarno, ravnale so neodgovorno, nadzorni organi niso opravili dela, kot se od njih pričakuje. Neučinkovit nadzor, zlasti s strani Banke Slovenije, dajanje kreditov po politično-prijateljskih linijah danes kaže neizogibne posledice. In te se kažejo v slabi gospodarski in finančni situaciji, v propadanju podjetij, v povečevanju brezposelnosti in v nižjem standardu naših državljanov in državljanov. Zahtevam, da Banka Slovenije preneha skrivati dokumente in da se stvari razčistijo na transparenten način. Kolega Pogačnik je v prejšnjem mandatu vodil preiskovalno komisijo v zvezi z bankami in veliko dokumentov sploh ni mogel pridobiti, ker je Banka Slovenije to konstantno preprečevala. In drugo, upam, da bo v tej državi enkrat za vselej nekdo odgovarjal za to večmilijardno bančno luknjo. Vendar imam občutek, da vladajoča koalicija – pa sem res mogoče naivno menila, da se bo z novimi standardi to spremenilo – očitno

ščiti te, ki so povzročili bančno luknjo. Zakaj to govorim? Prvič, ker ne podprete našega zakona, in drugič, ker niste bili pripravljeni dati podpisov za to, da se ustanovi preiskovalna komisija, ki bi se ukvarjala ravno s tem področjem. Jaz, oprostite, tega razumem. Zadnji čas je, da v Stranki Mira Cerarja, ker ste pač največji, preidete od besed k dejanjem. Se opravičujem, Stranka modernega centra. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Jože Tanko. Pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Najprej morda eno vprašanje, retorično vprašanje. Zakaj so leve koalicije – pa katerakoli je že bila, od vlade Boruta Pahorja, pa naprej recimo koalicija Alenke Bratušek ali sedanja stranke predsednika Vlade Mira Cerarja – vedno proti temu, da bi kakorkoli posegli ali pogledali v drobne bančnega sistema? To je eno ključnih vprašanj. Ne nasprotujejo temu stranke, ne vem, SDS, Nova Slovenija; nasprotujejo pa tiste stranke, ki se imajo za to, da govorijo veliko o transparentnosti, veliko o odgovornosti. Ko pa je treba karkoli na tem področju narediti, pa enostavno čisto vse postopke blokirajo. Ni to prvi predlog spremembe Zakona o Banki Slovenije, ni to prvi poskus, da bi se karkoli znotraj bančnega sistema razkilo; predvsem ali pa izključno na področjih, kjer gre za slabe posele in slabe odločitve, celo za kazniva dejanja. Ampak vedno se najde prepričljiva večina, ki ima izrazit predznak, ki to enostavno blokira. Stroške plačujemo vsi, niso majhni, so enormni glede na obseg slovenskega BDP in kar je najhujše – niso končani. Mislim, da je še približno polovico slabih terjatev v bankah, ki niso prenešene, in to bo pač terjalo še dodaten davek. Da ne govorim o vseh tistih intervencijah vlad Republike Slovenije, ko se je zadolžilo državo samo zato, da je vložilo depozite na bančni sistem, da se je vsaj ustvaril videz kvalitete bančnega portfelja. Mislim, da so bile to tudi provokacije prejšnjih ministrov za finance. Mnogi se sklicujete na stališče Evropske centralne banke, vendar Evropska centralna banka dopušča tudi poseg v kadrovsko strukturo Banke Slovenije in tudi drugih centralnih bank v katerikoli državi v primerih, če so zagrešene hujše kršitve. Tudi guvernerja se lahko na ta način razreši. Vendar če hočeš ti sprožiti postopek odgovornosti v Banki Slovenije, potem moraš priti do dejstev, do podatkov, da so bile storjene kršitve. In do teh v kondiciji pa ni možno priti, če zadeva ni pregledna, če ni transparentna, če ne moreš, če se ne dopušča vpogleda v to, ali je šlo v določenih primerih za kazniva dejanja znotraj delovanja banke, bančnega sistema; ali pa da je šlo za neodgovorno ravnanje Sveta Banke Slovenije in guvernerja, ko niso pravočasno in pravilno reagirali v primerih, ko so zaznali kršitve. Dokler se nekaj ugotovi in se ne dopušča v to vpogleda, to se pravi, da celo v

tistih spornih ali celo kaznivih postopkih ni transparentnosti, do takrat ni možno uveljaviti popolnoma nobene odgovornosti. In to, kar počne koalicija, sedanja koalicija, kar je počela koalicija Boruta Pahorja, gospod Križanič je bil finančni minister, ali pa koalicija Alenke Bratušek, pomeni izključno sistemsko zaščito tistih, ki delajo slabo ali celo povzročajo kazniva dejanja v bančnem sistemu. Mislim, da je to hud problem. Da nekaj v delovanju Banke Slovenije ni dobro, kaže tudi izjava Stanislave Zdravce Capriolo na Tarči, ko je dejala, ko je bila vprašana v zvezi metodologijo oziroma vhodnih podatkov, je izjavila naslednje: "Metodologija /.../ , ki pa so individualni podatki tudi o komitentih in jih ne moremo in tudi ne bomo objavili; bodo pa na voljo podrobnejši podatki v sodnih postopkih, če bo sodišče presodilo, da so potrebni za njihovo presojo. Nikoli pa ne bodo objavljeni ti podatki javno, ker preprosto potem pa res lahko gremo vsi v zapor." Torej že iz izjav najodgovornejših predstavnikov Banke Slovenije je več kot jasno, da gre v delovanju bančnega sistema in za težave, ki jih potem plačujemo z dokapitalizacijami ali pa z zadolževanji na zalogo, ki jih naredi država, samo za to, da se enostavno stvari zaščitijo, da se zaščitijo pred odgovornostjo, da se zaščitijo pred sproženjem postopkov. In tudi zato ta koalicija najbrž ne bo dovolila, da bi celo Računsko sodišče poseglo v pravilnost poslovanja in delovanja Banke Slovenije. V nekaterih primerih so te zaščite, ki jih dovoljuje in ki jih povzročajo člani Cerarjeve koalicije ali prej Pahorjeve ali Bratuškove, pravzaprav zato, da se ščitijo slabe odločitve. In kolegi so že opozorili in pokazali na primer številnih malverzacij znotraj bančnega sistema, kjer so sodelovale tudi vlade. Recimo, pri zadnji programirani sanaciji teh dveh malih bank gre že za zelo hude indice, da nekaj ni bilo v redu, ker se je z državno pomočjo izčrpalo iz Probanke in Factor banke veliko denarja, poplačale dividende in tako naprej; plačali smo pa državljani.

Dokler se sistem ne odpre, dokler ni možno tudi v primerih očitnih zlorab priti do podatkov in do odgovornosti, do takrat – lepo povejte državljanom – bodo zvesti plačniki dokapitalizacij in sanacij bančnega sistema. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

Replika, gospod Križanič, boste povedali, v čem ste bili napačno razumljeni.

DR. FRANC KRIZANIČ (PS SD): Spoštovani!

Dejansko so vlade imele omejeno možnost ali pa praktično niso imele bistvene možnosti vplivanja na kreditno aktivnost. So bili posamezni projekti – tisti slavni umik države iz gospodarstva, ki je povzročil kreditni val, potem odločitev, da se razgradi en del rezerv, ki je bil plasiran v času Janševe vlade –, ki so pospešili

kreditno aktivnost; drugače pa vlade tu bistveno vplivati niso mogle. Vlada tudi po mojem mnenju nima pravice vplivati na Banko Slovenije, Državni zbor ima pa tu nekoliko drugačen položaj. Zato je ta zakon smiseln, če bi bil predelan; ali pa je za pričakovati, da bo vlada pripravila drug, morda bolj konsistenten zakon.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Očitano nam je bilo, da ponovno predlagamo zelo podoben zakon, s podobno vsebino. To drži, vendar je to z razlogom. V tem času se namreč ni zgodil noben premik na področju nastale situacije v bančnem sistemu, ki nas je, kot smo že velikokrat slišali, stala 5 milijard evrov. Vemo, zakaj je do tega prišlo – zaradi podeljevanja kreditov po prijateljskih linijah, zaradi neustreznih zavarovanj in tudi zaradi neodgovornega ravnanja uprav bank, nadzornih svetov bank in tudi regulatorja bank, torej Banke Slovenije. Glede na številne informacije, ki so bile v medijih, se širši javnosti upravičeno poraja vprašanje o transparentnosti sanacije bančnega sistema. Predvsem je bilo veliko očitkov na področju nenavadnega vrednotenja bilanc bank. Tudi to, kar je bilo v javnosti pred nekaj dnevi glede vpletenosti Banke Slovenije v pogajanje bank glede reševanja posameznih dolžnikov, je popolnoma nesprejemljivo. Glede na veliko bančno luknjo, torej 5 milijard evrov, lahko upravičeno rečeno, da je Banka Slovenije kot regulator bančnega sistema zatajila, odpovedala. Banka Slovenije mora naloge opravljati učinkovito, neodvisno, strokovno in v skladu z veljavno zakonodajo. Da banke delujejo v skladu s to zakonodajo, je odgovorna prav ona. In iz tega lahko upravičeno sklepamo, da je neodgovorna za nastalo situacijo. Upravičeno se tudi lahko vprašamo, ali so poročanja Banke Slovenije ustrezna. Ali ne gre tu za kakšno prikrivanje informacij, ki jih sicer ne bi želeli razkriti širši javnosti. Ker imamo v Sloveniji še zmeraj večino bank v državni lasti, gredo vsi stroški teh prikritih informacij in posledično slabih odločitev v breme davkoplačevalcev. Časnik *The Economist* je v mesecu februarju navedel, da se Banka Slovenije po kriteriju števila zaposlenih uvršča na sam vrh glede na število 100 tisoč prebivalcev; pa ne na evropski vrh, ampak kar svetovni vrh. Po številu zaposlenih se pred njo uvršča le Ruska centralna banka, ki pa za razliko od Banke Slovenije opravlja tudi naloge plačilnega prometa in vodenja denarne politike. Kot je že bilo rečeno, primerjava s Švedsko centralno banko, mislim, da se je treba prav zamisliti nad temi podatki. Švedska centralna banka ima 4,1 zaposlene na 100 tisoč prebivalcev, medtem ko imamo v Banki Slovenije povprečno 21,6 zaposlenih na 100

tisoč prebivalcev. Zdaj boste rekli, da je Banka Slovenije neodvisen organ – drži; 152. člen Ustave pravi, da je v svojem delovanju samostojna, vendar pa odgovarja neposredno Državnemu zboru. V komentarju Ustave je ob 152. členu v dvanajstem odstavku zapisano: "Parlament mora imeti možnost, da redno analizira in kontrolira izvajanje denarne politike. Guverner centralne banke mora biti vedno pripravljen, da daje pojasnila parlamentu in ga informira o vseh zadevah s področja denarne politike." Torej, eno je samostojnost Banke Slovenije v svojem delovanju, drugo pa je neposredna odgovornost Banke Slovenije Državnemu zboru.

Veliko dvoma je bilo glede zaupnosti podatkov v poročilu. Državni zbor je tisti, ki sprejema proračun, zato je izjemno pomembno, da ve, kaj je v ozadju tega, kar sprejema. In če bi govorili o neki normalni situaciji, če ne bi govorili o sanaciji z davkoplačevalskim denarjem, če ne bi govorili o 5 milijardah, potem bi še razumeli, zakaj je taka skrb okoli zaupnosti teh podatkov. Ampak kakorkoli, Državni zbor je do teh informacij upravičen. In ravno zaradi tega smo predlagali spremembe, ki smo jih ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Želi besedo predstavnica Vlade? (Ne.)
Predstavniki predlagateljev?
Proceduralno, gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovana predsedujoča.

Mislil, da je na tej seji še posebej izbrano, prvič, da ministri sploh ne prihajajo na plenarne seje Državnega zbora in, drugo, da državni sekretarji ali drugi, ki imajo pooblastilo za zastopanje stališč Vlade, sploh ne govorijo, ne pojasnijo, se ne vključujejo v razpravo. Vse te zadeve potekajo zelo enostransko, kot da Vlade ni. Ne vem sicer, zakaj so si tu najavili pol ure časa in pri točki prej še eno uro. Vlada se niti ne potruzi, da bi se vključila v diskusijo in zadeve obrazložila, pojasnila. Mislil, da je na sejah Državnega zbora Vlada sestavni del postopka, da mora opraviti razpravo in predstavniki Vlade so dolžni vsebinsko zadeve pojasnjevati, tekoče, sproti, kot se pojavijo; ne da čakajo, da čas mine, zapravijo tukaj tri, štiri, pet ur časa, ko spremljajo razprave poslancev, in potem na kratko zaključijo ali pa sploh ne razpravljajo in gredo. To je neprimerno. Predlagam, da prenesete predsedniku Državnega zbora, da vlado pisno opozori, da takrat, kadar nimajo ministri mednarodnih dejavnosti, zastopajo Vlado v Državnem zboru pri točkah dnevnega reda neposredno. In ne da pošiljajo v državni zbor osebe, ki jih nadomeščajo. Ampak od teh nadomestil, smo se že prepričali na tej seji Državnega zbora, ni nobenih informacij, ni odgovorov, pojasnil, ničesar.

Predlagam, gospa podpredsednica, da to prenesete predsedniku Državnega zbora in da poskrbi, da Vlado zastopajo ministri, ki lahko

odgovarjajo z mandatom, ali pa tisti državni sekretarji ali drugi uradniki, ki lahko govorijo v imenu Vlade in ki bodo dali ustrezne odgovore. Mi to od Vlade pričakujemo, zato jo tudi imamo. Vlade nimamo za to, da pride spremljat sejo Državnega zbora. To lahko mimogrede naredi na RTV Slo 3, ko spremlja neposredni prenos v svojih pisarnah ali tam, kjer ima vlada svoje prostore. To je neprimerno in kaže na to, da Vlada ni kompetentna opravljati nalog, ki so ji ljudje zaupali z volitvami, in tudi nalog, ki jih je s tem, ko se je konstituirala in oblikovala, prevzela. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima predstavnica Vlade, državna sekretarka na Ministrstvu za finance gospa Irena Sodin.

IRENA SODIN: Hvala lepa.

Jaz sem pojasnila stališča Vlade v svojem uvodnem govoru za tiste, ki so ga poslušali, in sicer smo se do posameznih členov več ali manj opredeljevali v svojem govoru. Slišala sem kar nekaj zadev, pri katerih je bilo rečeno, da so retorična vprašanja. Običajno na retorična vprašanja človek naj ne bi odgovarjal, čeprav lahko. Gospod Gorenak je rekel, da ECB je tako rekla, da je treba spoštovati mnenje Evropske centralne banke. In on je, sem predvidevala, retorično vprašal – zakaj pa je to treba spoštovati? Prvič, ker se je Slovenija prostovoljno odločila, da bo postala del evropskega pravnega reda in s tem prevzela tudi akte, ki v ta red sodijo. Se pravi, Pogodba o delovanju Evropske unije odloča in določa pristojnosti Evropskega parlamenta, ki sprejema ustrezne zakone, katere naj bi potem spoštovala tudi država članica; tako na strani držav kot potem na drugi strani pravil Evropske centralne banke in sistema evropskih centralnih bank, kamor sodi tudi slovenska centralna banka. Vprašanje je bilo, ali si je Slovenija res pridobila zaupanje na mednarodnih trgih. 18. marca je Slovenija izdala 20-letno obveznico po zgodovinsko najnižjih stroških, z 1,5-odstotno obrestno mero. Mislil, da je to zadosten dokaz, da si je Slovenija definitivno pridobila zaupanje mednarodnih investorjev. Gospod Tanko je vprašal, zakaj ... in potem je bilo slišati kar nekaj vprašanj, naslovljenih na predstavnico Banke Slovenije. Sedaj tu v parlamentu ne vidim nobenega predstavnika Banke Slovenije, tako da se bom od teh vprašanj ogradila, verjetno je treba ta vprašanja usmeriti na pravi naslov. Kar se tiče mnenja Evropske centralne banke o tem, ali je vprašanje gospoda Tanko, da je možno razrešiti guvernerja – in da je to lahko naredi oziroma razsodi o tem, kdaj so kršitve hujše –, tudi v pristojnosti Državnega zbora. Evropska centralna banka zelo jasno določa, da so kršitve vedno v pristojnosti sodišč in ne organov, za katere se meni, da so lahko politično vodeni. Toliko. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Ob zaključku bi rad kot predlagatelj povedal, da smo tudi med današnjo razpravo prišli v Slovenski demokratični stranki do spoznanja, da smo predlog oziroma dopolnitev Zakona o Banki Slovenije vložili z razlogom ... / oglašanje iz dvorane/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Pogačnik, samo trenutek.

Ali bi, lepo prosim, levi kot, lahko klepetali zunaj?!

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Banka Slovenije je ena izmed najpomembnejših državnih inštitucij, regulator bančnega sistema. Vsi vemo, v kakšnem stanju je slovenski bančni sistem, in da smo večino k okrepitvi tega bančnega sistema in k sanaciji prispevali davkoplačevalci. Žalostno je, da koalicijske poslanke in poslanci v razpravi pridejo do spoznanja, da je potrebna sprememba in dopolnitev Zakona o Banki Slovenije, vendar je ne bodo podprli iz razloga, ker ga je vložila Slovenska demokratična stranka. Gre za prvo branje in pričakoval bi predvsem od koalicije, ki je pred volitvami in potem ob nastopu svojega mandata izrazila, da pričakujejo od opozicije neko sodelovanje. Ko pa opozicija ponudi roko sodelovanja, je pa to že postalo pravilo, da jo ta koalicija vlade Mira Cerarja tudi vedno in znova zavrne. Danes je lepa priložnost, ki bi se pokazala, da se poslanke in poslanci Državnega zbora zavedamo svoje odgovornosti k temu, da z dopolnitvijo in spremembo zakona o banki želimo, da bi Banka Slovenije kot inštitucija delovala transparentno, učinkovito in da bi bila predvsem kot regulator v pomoč k boljšemu delovanju bančnega sistema v Sloveniji. Niti enega argumenta in razloga, ki smo ga navedli, kot kaže, koalicija ne bo upoštevala. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da s tem zakonom, ki ga predlagamo, ne zmanjšujemo nobene neodvisnosti regulatorja. Še več, s tem zakonom bi zagotovili preglednejše, transparentnejše in predvsem bolj odgovorno delovanje inštitucije, kot je Banka Slovenije.

V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da mora Banka Slovenije za nastali položaj v bančnem sistemu nositi svojo odgovornost in da je sigurno tudi odgovorna za nastalo situacijo. Če bi Banka Slovenija delovala bolj odgovorno in hitreje, bi bila verjetno sanacija za davkoplačevalce bistveno manjša. Predvsem pa smo v Slovenski demokratični stranki prepričani, da ne glede na to, ali je kakšna inštitucija neodvisna, to še vsekakor ne pomeni, da ta inštitucija ne potrebuje kvalitetnega nadzora. Mislim, da bi to Banka

Slovenije kot inštitucija morala potrebovati. V Slovenski demokratični stranki nas moti, da koalicija verjetno 100 % svojega časa porabi za govorjenje o posledicah bančnega sistema, ne pa o vzrokih. In če mi ne bomo odpravili vzrokov oziroma ugotovili odgovornosti za nastal vzrok in za bančno luknjo, obstaja veliko tveganje, da bomo slovenski davkoplačevalci morali še tretjič sanirati bančni sistem. Ne glede na vse vložene milijarde – zadnja sanacija, 5 milijard evrov, december 2013. Tudi po takratnih zagotovilih predstavnikov Banke Slovenije in guvernerja, da imamo po tej sanaciji ene izmed najbolj zdravih bank v Sloveniji, je sledil šok. Stresni testi ECB slabo leto po tej sanaciji so pokazali, da sta dve največji slovenski sistemski banki na stresnih testih padli. Prepričan sem, da je bila to dovolj velika klofuta za Banko Slovenije in da je za ta nastali položaj tudi odgovorna. Po eni strani smo zadovoljni, da je s spremembo evropske zakonodaje nadzor nad tremi največjimi sistemskimi bankami prevzela Evropska centralna banka. Vendar smo prepričani, da Banka Slovenije zakonsko in organizacijsko potrebuje korenite spremembe.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Časa še nismo porabili, vsi prijavljeni pa ste bili na vrsti. Po 71. členu Poslovnika dajem čas za razpravo, če je še želja. Prosim, če se prijavite.

Izvolite, mag. Dušan Verbič, pet minut.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Ker mi je prej malce zmanjkalo časa, si bom dovolil še zdaj nekaj besed v zvezi s to tako imenovano bančno luknjo in predlogom zakona predlagateljev opozicijske stranke SDS. Ker je bilo s strani predlagatelja rečeno: ja, saj če se v neki smeri načeloma strinjate, da je predlog zakona kar dober, pa bi ga potem amandmirali. V zvezi s tem moram reči sledeče. Mislim, da se vsi tukaj prisotni poslanke in poslanci zavedamo, da je ravno področje bančništva tisto področje, ki bo v naslednjih mesecih deležno najverjetneje veliko sprememb. Moram še enkrat omeniti tisto, kar sem prej zelo na hitro omenil, kajti ravno zaradi tega bomo potem prišli do zaključka, da je treba to področje urediti; vendar se res lotiti zadeve ne tako, kot je bilo s strani posameznikov rečeno, da je bil ta zakon kar na hitro vložen. Kot prvo, prav gotovo preiskava bančne luknje in opredelitev odgovornosti. To je zadeva, ki mora iti z vso silo in energijo v aktivnost. Če govorim iz svojega zornega kota, se držim načela zakonitosti in verjamem v pravno državo. Zaradi tega je tudi Vlada Republike Slovenije sprejela odločitev, ki je zavezala določene organe izvršilne oblasti, da se aktivno začnejo ukvarjati s to zadevo. Kot drugo, neposredno povezano tudi s tem, in se pridružujem vsem tistim poslankam in poslancem, ki smo se že velikokrat tudi v tem

zboru izrekli, da je tudi Banka Slovenije soodgovorna za nastalo bančno luknjo, ki je nastala predvsem v obdobju 2008–2013. Okoliščine, ki gredo v to, da se bo treba tega Zakona o Banki Slovenije sistemsko lotiti, je prav gotovo to, kar nam je že znano, da se Banki Slovenije zmanjša pristojnost glede bonitetnega nadzora poslovanja bank. Kot je bilo rečeno s strani posameznikov, vemo, da Evropska centralna banka neposredno prevzema nadzor. Nadalje, vsi se zavedamo, vendar ta hip še ne vemo, kaj pomeni za Banko Slovenije in slovenski bančni prostor vključitev v monetarno unijo znotraj EU. Tisto, s čimer smo se nekako že srečali, je, da Banka Slovenije prevzema upravljanje sklada za reševanje bank. Tudi v tej zadevi je bila polemična razprava na matičnem delovnem telesu in preprosto se ne moremo temu izogniti. Tesno v tem kontekstu je tudi sklad za jamstvo vlog, kot smo se tudi že dotaknili. Nadalje, prej sem že na hitro omenil, da v primeru sprejetja Zakona o bančništvu 2 Banka Slovenije prevzema tudi določene dodatne aktivnosti, in sicer konkretno sistem izmenjave informacij o boniteti strank. Tudi sam se pridružujem razmišljanju poslank in poslancev glede števila zaposlenih ali tisto mesto o kvaliteti. Prej je bila omenjena primerjava med Švedsko in Slovenijo. Tukaj nimam nobenega pomisleka, kar se tega tiče, ali je prav ali ni. In vse te navedbe nas napotujejo na vključenost v spremembe predmetnega Zakona o Banki Slovenije. Sem pa trdno na stališču, da zgolj samo z amandmiranjem ne bi dosegli tistega cilja, ki je v današnjem času potreben. In za konec, če je predlagatelj tega zakona resnično imel namen celokupno urediti vsebino same materije, mi je nenavadno, da je v 5. členu prvega odstavka Zakona o Banki Slovenije še vedno naveden tolar kot osnovni kapital. Verjamem, da je predlagatelj to nehote spregledal.

Zaključujem s tem, da se zavedam, da je obstoječi zakon treba korigirati. Na podlagi pripomb, predlogov, ki smo jih tudi danes slišali, mislim, da bi lahko prišli v naslednjih mesecih do dobrega zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 9. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA, PRVA OBRAVNAVA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 21 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagatelja gospe Jelki Godec. Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala za besedo. Prav lep pozdrav gospe ministrici, državni sekretarki!

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, torej ZOFVI, je krovni zakon, ki ureja vzgojo, izobraževanje od vrtca do konca srednje šole, obsega vse pomembne elemente za definicijo in vzpostavitev vzgojno-izobraževalnih zavodov, mrežo teh zavodov, njihovo financiranje, pravno identiteto in organiziranost, hkrati pa tudi določa cilje izobraževalnih programov. Zakon je tako temelj za vse druge specializirane zakone s področja vertikale. S spremembami in dopolnitvami ZOFVI, ki so bile sprejete leta 2007, so bile v zakon vnešene rešitve o razvijanju zavesti o državni pripadnosti, nacionalni identiteti ter vedenja o zgodovini Slovenije in njene kulture. Omenjeni spremembi ZOFVI je sledila tudi sprememba Zakona o osnovni šoli leta 2007, ki je obvezni predmet Etika in državljska vzgoja preimenoval v Etika, domovinska in državljska vzgoja. Leta 2013 je bil ta zakon ponovno spremenjen, ko se je predmet preimenoval v Etiko, domovinsko in državljsko vzgojo. Kljub zapisu v zakonodaji praksa kaže, da razvijanje zavesti o državni pripadnosti, o domoljubju, nacionalni identiteti in vedenju o zgodovini Slovenije in njeni kulturi nedosledno z obeležitvijo državnih praznikov, katerih sestavni del je izvedba himne Republike Slovenije, in z drugimi dejavnostmi, ki se odvijajo v omenjenem času, ki je prekratek za poglobljen razvoj zavesti o pripadnosti in ljubezni do domovine. Ocenjuje se, da bi bilo treba bolj poglobljeno pristopiti k tematiki in v te procese vpeti v življenje šole na vseh področjih. Zlasti v osnovni šoli pa se mestoma opazijo, pa zadnje čase tudi v srednjih šolah, silno zaskrbljujoči pojavi, ko se učencem predstavlja totalitaristične simbole kot nekaj pozitivnega; s tem pa pojave totalitarizma predstavlja kot nekaj sprejemljivega, celo pozitivnega. Tako prakso je treba ne le prekiniti, temveč kulturo in vzgojo v šolah izvajati na temeljih evropskih in civilizacijskih vrednot. Zato je treba temeljne vrednote, kot so domoljubje in zavedanje o temeljnih človekovih pravicah, vključiti ne le v občasne prireditve, pojave v šolah, temveč vpeti v kurikulum kot tak. To pa pomeni, da je treba te vrednote vključiti tudi v učne načrte vseh predmetov v programih vrtca, osnovne šole in srednje šole.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah ZOFVI spreminja določila o ciljnih vzgoje in izobraževanja ter dodaja novo alinejo v 2. členu tega zakona, ki določa, da je treba vzgajati tudi za zavedanje proti vsem vrstam

totalitarizmov. Zakon v 12. členu na novo določi tudi obveznosti določanja načinov vključevanja domoljubja v vzgojno-izobraževalne procese. V nadaljevanju pa ZOFVI v 86. členu določa, da zasebni šoli, ki izvajajo programe iz prvega odstavka tega člena, za izvedbo programa zagotavljamo 85 % sredstev, ki jih država oziroma lokalna skupnost zagotavlja za izvajanje programov javne šole. Ustavno sodišče je 4. decembra 2014 z odločbo določilo, da je prvi stavek drugega odstavka 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v delu, ki se nanaša na javnoveljavne programe osnovnošolskega izobraževanja v zasebnih šolah, v neskladju z Ustavo. Zato predlagamo, da se v 86. členu spremeni določilo in da se zasebne šole izenačijo s financiranjem v javnih šolah v 100-odstotni kvoti. Svet Evrope je v dokumentu leta 2009, vezano na Resolucijo 9004, navedel, da morajo Svet Evrope in države članice zagotoviti izobraževalni sistem, ki zagotavlja enake možnosti in visoko kakovostno izobraževanje za vse učence, da posredujejo tako znanje in vrednote, ki razvijajo in spodbujajo temeljne pravice in demokratično državljanstvo. Prav tako morajo zagotoviti temeljno pravico do svobode izbire v izobraževanju, v skladu s členom drugega dodatnega protokola k Evropski konvenciji o človekovih pravicah. Tako spremembe zakona ZOFVI sledijo odločbi Ustavnega sodišča, hkrati pa omogočajo vključevanje domoljubnih vsebin v osnovno šolo, srednje šolo, v vse predmete, v vse vsebine, interesne dejavnosti in v celotni šolski prostor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za izobraževanje, znanost in šport mag. Klavdiji Markež.

MAG. KLAVDIJA MARKEŽ: Hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni vsi skupaj!

Želela bi podati mnenje Vlade Republike Slovenije k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev. Želela bi povedati, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja 24. februarja 2015 vložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. Vlada Republike Slovenije navedenemu predlogu nasprotuje, kar utemeljujemo z naslednjim. Kot prvo bi želela izpostaviti, da se predlagatelj novele zakona, Poslanska skupina SDS, glede predlagane spremembe drugega odstavka 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, v nadaljevanju bom uporabljala tîrmin ZOFVI, sklicujejo na Odločbo Ustavnega sodišča, številka U-I-269/12-24 z dne 4. decembra 2014, s katero je bilo ugotovljeno, da je prvi stavek

drugega odstavka 86. člena ZOFVI v delu, ki se nanaša na javno uveljavljene programe osnovnošolskega izobraževanja, v neskladju z Ustavo. S predlagano spremembo, ki določa, da se zasebnim osnovnim šolam, ki izvajajo program iz prvega odstavka 86. člena ZOFVI, zagotavlja stoprocentno financiranje sredstev, ki jih država oziroma lokalna skupnost nameni za izvajanje programa osnovne šole; in naj bi bilo odpravljeno diskriminatorno financiranje zasebnih osnovnih šol. Poleg navedenega je Poslanska skupina SDS predlagala dopolnitev 2. člena ZOFVI, ki opredeljuje cilj vzgoje in izobraževanja z novim ciljem vzgajanja za svobodno družbo z obsodbo vseh totalitarizmov. V povezavi s tem je predlagana tudi dopolnitev 12. člena ZOFVI, ki na novo določa obveznost določanja načina vključevanja domoljubja v vzgojno-izobraževalne programe. Predlagatelji novele zakona ocenjujejo, da bi finančne posledice predlaganega zakona na letni ravni prinesle dodatnih 390 tisoč evrov stroškov za državni proračun; seveda ne v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet. Navedene finančne posledice se nanašajo le na spremembo 86. člena Zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja. Kot drugo, Vlada Republike Slovenije je predlagano novelo zakona proučila in v zvezi s predlaganimi spremembami in dopolnitvami sprejela stališče, da predlagane rešitve ne temeljijo na predhodno opravljenih analizah, ki so podlaga za oceno stanja in pripravo poglobitih rešitev sprememb in dopolnitev zakona. Predlagane spremembe, ki se nanašajo na financiranje zasebnih osnovnih šol, so po mnenju Vlade pomanjkljive, saj problematike zasebnega šolstva ne urejajo celovito. Povzemajo le odločbe Ustavnega sodišča v delu, ki se nanaša na višino financiranja zasebnih šol. Na takšen način upoštevajo le vidik financiranja zasebnih šol in ne rešujejo statusa zasebnih šol ter ne obravnavajo vprašanj v zvezi s sprejemanjem programov zasebnih šol ter izpolnjevanjem pogojev za njihov vpis v razvid izvajalcev javno veljavnih izobraževalnih programov na področju vzgoje in izobraževanja. Na pristojnem ministrstvu se že pripravlja novela Zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja, s katero bomo resnično celovito uredili področje zasebnega šolstva z vidika financiranja zasebnih šol in ureditve statusa zasebnih šol. V zvezi s predlagano dopolnitvijo, ki se nanaša na cilje vzgoje in izobraževanja, poudarjamo, da je kljub pomembnosti razvijanja zavesti o državni pripadnosti, nacionalni identiteti ter védenja o zgodovini Slovenije in o njeni kulturi pred sprejetjem navedene dopolnitve treba narediti natančno analizo trenutnega stanja na področju obstoječih izobraževalnih programov v osnovnih in srednjih šolah. V zvezi s tem je treba tudi ugotoviti, v kolikšni meri so predlagane vsebine že zajete v osnovnošolskih in srednješolskih izobraževalnih programih. Ker predlagane rešitve v noveli ZOFVI upoštevajo le vidik

financiranja obstoječih zasebnih šol, ne predstavljajo realnih finančnih posledic, ki jih bo tovrstno financiranje imelo tudi v prihodnje. Novela ZOFVI, ki pa se pripravlja na ministrstvu, pristojnem za izobraževanje, bo pa vsebovala prav te sistemske rešitve, ki bodo upoštevale trenutno javnofinančno situacijo.

Glede na navedeno Vlada Republike Slovenije ne podpira predloga sprememb in dopolnitev Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki ga je v zakonodajni postopek vložila skupina poslancev. Vlada Republike Slovenije bo v zakonodajni postopek vložila predlog zakona, ki bo ustrezno uredil predloženo tematiko. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana gospa ministrica, podpredsednik, kolegice in kolegi!

Predlagana novela zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja prinaša zelo pomembne spremembe. Krščanski demokrati smo nedavno ob imenovanju nove ministricke kot prvo točko naših pričakovanj izpostavili uskladitev 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Spoštovana ministrica, kolegi iz SDS so vam priskočili na pomoč in vam prihranili veliko dela, čeprav pravite, da boste kmalu pripravili svoj zakon. Ustavno sodišče je ob ugotavljanju neskladnosti določbe o stopnji sofinanciranja izvajanja javno veljavnih osnovnošolskih programov med drugim ugotovilo, da je osnovnošolsko izobraževanje v Sloveniji obvezno. Starši imajo pravico izbrati osnovnošolsko izobraževanje svojih otrok v državni ali zasebni šoli, ki izvajata javno veljavni osnovnošolski program, ali pa tudi izobraževanje na domu. Iz razvida osnovnih šol v Republiki Sloveniji ugotavljamo, da je v Sloveniji skupaj 458 osnovnih šol, od tega so le trije zasebni izvajalci javno veljavnega osnovnošolskega programa, to je le 0,7 %. Zakaj potem takšna bojazen, da bo zasebno šolstvo uničilo državne šole? Krščanski demokrati ponovno ugotavljamo, da ima država še vedno precej negativen odnos do zasebnega šolstva, s čimer pa je bistveno okrnjena pravica staršev do izbire načina šolanja svojih otrok. Dejstvo je, da od zasebnih izvajalcev javno veljavnega osnovnošolskega programa le eden prejema stoddotno sofinanciranje programa, torej izenačeno z državnimi šolami, ostala dva pa le 85 % sredstev. Naj poudarimo, da gre za sredstva za zagotavljanje plač in drugih osebnih prejemkov ter za kritje materialnih stroškov

dejavnosti in nalog, ki so potrebne za opravljanje izobraževalne dejavnosti. Ustavno sodišče je izrecno napisalo, da se vloga in posledično odločba ter obrazložitev ne nanašajo na naložbe, investicijsko vzdrževanje in opremo ter da se ne nanaša na posebne vsebine, ki jih ponujajo zasebne osnovne šole, na primer konfesionalni pouk in drugo. Odločba o neskladju z Ustavo Republike Slovenije se nanaša samo in izključno na različno državno financiranje javno veljavnih osnovnošolskih programov v različnih šolah. Krščanski demokrati smo prepričani, da so zasebne šole obogatitev za slovenski šolski prostor, ker zagotavljajo možnost izbire, vplivajo na izboljšanje kakovosti izobraževanja in spodbujajo zdravo konkurenčnost; predvsem pa so za državo cenejše kot državne šole. Krščanski demokrati v skladu s svojim programom podpiramo tudi obveznost vključevanja domoljubnih vsebin v izobraževalne programe. Upamo pa tudi, da bo novela prinesla boljšo vključenost sodobnih raziskav, ugotovitev in spoznanj nevtralnih strokovnjakov za raziskovanje novejših slovenske zgodovine v predmetnike osnovnih ter srednjih šol. Le tako se bomo soočili z vsemi dejstvi naše zgodovine, jo sprejeli za svojo, četudi nam ni vedno všeč; in tako presegli delitve in blokade, ki hromijo razvoj naše države. Predvsem pa je objektivni zapis dejstev v poduk mladim generacijam, da bodo bolj objektivno gledale na preteklost, predvsem pa, da ne bodo ponavljale istih napak, kot so jih delali naši predniki.

Poslanci Nove Slovenije – krščanskih demokratov bomo novelo Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Mirjam Bon Klanjšček bo predstavila stališče Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Hvala lepa. Spoštovani!

Poslanske skupine SD, Desus, Združena levica in Zavezništvo smo februarja letos v zakonodajno proceduro vložile predlog za spremembo Ustave. Namen pobude je jasna razmejitev med javnim in zasebnim šolstvom. Predlog je nastal kot odziv na decembra 2014 sprejeto odločitev Ustavnega sodišča, ki je po našem mnenju kontroverzna in tudi nedosledna glede na odločitev istega sodišča iz leta 2001. Samo šest dni po vložitvi pobude za spremembo Ustave so predlagatelji današnjega predloga novele Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanje vložili danes obravnavano novelo. Predlagana sprememba 86. člena, ki bi zagotovila 100-odstotno financiranje javno veljavnega programa šoloobveznih otrok zasebnim šolam, pa nikakor ni edina sprememba, ki bi jo v tej razpravi, to je v razpravi o razmejitvi javnega in zasebnega

šolstva, pričakovali. Skušnjave po odpiranju ideoloških vprašanj, kot so narodnoosvobodilni boj, domoljubna vzgoja otrok že od vrtca naprej, so vse preveč privlačne, da bi se jim predlagatelji lahko uprli; pa čeprav naj bi šlo le za vprašanje financiranja javno priznanih programov v zasebnih šolah. Vprašanje, ali iz javnih sredstev financiramo tudi zasebne zavode, je že, kot rečeno, dvakrat zaposlovalo Ustavno sodišče. Leta 2001 je sodišče sprejelo odločitev in to citiram. "Pomislek, da so starši otrok, ki pošiljajo otroke v zasebne šole in morajo plačevati šolnino, v neenakopravnem položaju v primerjavi s tistimi, katerih otroci obiskujejo javne šole, pa z vidika Ustave ni utemeljen. Zakonodajalčeva odločitev, da država financira v celoti le javne šole, v katere lahko vpišejo svoje otroke vsi starši, je v polju njegove presoje in zato ni v nasprotju z Ustavo."

V Zavezništvu se ne bomo ukvarjali z ugibanjem, ali gre pri tem vprašanju, kot trdijo nekateri, za željo po privatizaciji javnega šolstva po celotni šolski vertikali. Le Državni zbor, tako Zavezništvo, ima kot ustavodajalec pravico, da v Ustavi ohrani temeljne vrednote te družbe, ki jih je v Ustavi zapisal že leta 1991; in sicer, da je primarna skrb države na področju osnovnošolskega izobraževanja zagotavljanje financiranja javnih šol iz javnih sredstev. Z dopolnitvijo Ustave bomo dosegli zgolj to, da se bo v Ustavo zapisalo, da je javno šolstvo vrednota, kot je bilo že interpretirano leta 2001, in bo tako postalo edina oblika osnovnošolskega izobraževanja, ki ima tovrstno pravno zaščito. Predlog ustavnih sprememb torej ne posega v utečeno razmerje med javnim in zasebnim osnovnošolskim izobraževanjem, zagotavlja enako financiranje kot doslej, zakonodajalca pa bo nedvoumno jasno zavezalo k temu, da primarno skrbi za javno šolstvo. Po našem prepričanju predlog sprememb Ustave podpira načelo nevtralnosti države in pluralizma v nacionalnem izobraževalnem sistemu. V ničemer pa ne posega v pravico do ustanavljanja zasebnih šol in možnost za te šole, da so del nacionalnega izobraževalnega sistema. Je pa res, da primarno zagotavlja preživetje in kakovost omrežja javnih šol.

V Zavezništvu torej ne nasprotujemo omejenemu obsegu financiranja zasebnih osnovnih šol, ki izvajajo javno veljavni izobraževalni program. Zasebne šole po našem mnenju bogatijo šolski prostor z drugačno pedagogiko ali pa staršem omogočajo, da se otroci šolajo v ustanovah z istim svetovnim nazorom, v katerem le-ti vzgajajo svoje otroke. Ne strinjamo pa se s tem, da bi zaradi slednjega morali osiromašiti mrežo javnih osnovnih šol. Zasebne šole se lahko zato, po našem mnenju, sofinancirajo v omejenem obsegu na način, kot to določa zakon.

In če se nekoliko dotaknem še državljske vzgoje, ko bi zavest o pripadnosti in nacionalni identiteti privzgjajali že otrokom v vrtcih in pozneje skozi celotno izobraževanje. Verjetno

bo dovolj, če rečem, da so različni ministri, predvsem desnega pola, imeli različne ideje, ki so jih skušali uveljavljati; pa se je izkazalo, da rezultati niso bili takšni, kot je bilo pričakovano. A razumemo, da stranki desnega pola očitno napenjata mišice v izkazovanju domoljubja v uresničevanju idej in predlaganju nenavadnih predlogov, ki očitno ne sodijo v zakon, ki naj bi primarno obravnaval financiranje javnega in zasebnega izobraževanja. V Zavezništvu menimo, da so tovrstne vsebine že vključene v učne načrte in da so mednarodne primerjalne raziskave, ki so bile opravljene, pokazale, da poznavanje omenjenih vsebin ni tako slabo. Domovinska in državljska vzgoja je namreč vse od začetkov samostojne države predmet posebnega interesa, zato je uvrščena med temeljne cilje vzgoje in izobraževanja v okviru sistema vzgoje in izobraževanja. Če pa povežem še predloge, ki jih je današnji predlagatelj že predstavljal v tem državnem zboru in so povezani s himno in vprašanjem narodnoosvobodilnega boja, odnosa do partizanstva, pa oprostite, ne morem preko vtisa, da nam pod krinko financiranja želite prodati lastne politične nazore. Največja opozicijska stranka tudi tokrat v tej noveli znova predlaga vsebine, ki smo jih imeli na mizi nazadnje lansko oziroma na začetku letošnjega leta, pred tem pa skoraj vsako leto v prejšnjem mandatu. Gre za temo, ki jo predlagatelj uspe vključiti skorajda v vsak dokument, in to ne glede na osnovno vsebino. To pa je obsodba vseh totalitarizmov, pri čemer ima SDS v mislih predvsem komunizem, NOV in partizane. V Poslanski skupini Zavezništva smo prepričani, da zgodovine in s tem povezanih simbolov, kot je rdeča zvezda, ne spreminjamo vsak dan, še posebej pa ne zaradi dnevnopolitičnih potreb stranke SDS. Še posebej neprimerno pa se nam zdi, da nam Poslanska skupina SDS to razpravo ponovno vsiljuje ob 70. obletnici osvoboditve in zmage nad nacifašizmom v 2. svetovni vojni. Predlagatelje bi rada spomnila, da za večino Slovencev partizani z rdečo zvezdo, osvobodilna fronta in NOB pomenijo simbole svobode in upora proti nacifašističnim okupatorjem in njihovim sodelavcem v letih od 1941 do 1945. Ti simboli so povezani tudi s koreninami slovenske državnosti, večina pa v njih vidi glavno silo, ki je s partizanskim bojem zagotovila preživetje narodne skupnosti. Spomnimo se, kaj so prisegli takrat – da bodo dali vse svoje moči in sposobnosti osvobodilni stvari slovenskega naroda, delovnega ljudstva ter vsega naprednega in svobodoljubnega človeštva v sveti vojni proti fašističnim tlačiteljem; da ne bodo odložili orožja do popolne zmage nad fašističnim okupatorjem in do popolnega uresničenja velikega osvobodilnega cilja slovenskega naroda. Če bo treba, bodo žrtvovali za svoj narod tudi svoje življenje. Sprašujem se, ali ni ravno ta prisega najvišji možni odraz vrednot domoljubja.

Naj stališče Zaveznitstva končam z zelo povedno izjavo Združenja zveze borcev za vrednote NOB ob tej častiljivi obletnici, da je zgodovino mogoče potvarjati, "svobode in volje po svobodi nikoli". V Poslanski skupini Zaveznitstva na podlagi navedenih argumentov predloga zakona ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Kotnik bo predstavila stališče Stranke modernega centra.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Spoštovani kolegice, kolegi!

V Poslanski skupini SMC področje vzgoje in izobraževanja postavljamo kot temeljno politiko za človeka, ki je eden od ključnih gradnikov družbe. Glede na to je vsebina krovnega zakona, ki ureja celotno vzgojno-izobraževalno vertikalno, še posebej pomembna. Naj že na samem začetku poudarimo, da je razvijanje domovinske in domoljubne zavesti že del slovenskega šolskega sistema na različnih ravneh od predšolske vzgoje dalje. To je tudi jasno zapisano v že obstoječih vzgojno-izobraževalnih ciljnih ter popolneno s ciljnim vsebinami znotraj različnih predmetov in njihovih učnih načrtov. V poslanski skupini se ne glede na to zavedamo potrebe po krepitvi teh vsebin in vzgajanju ter izobraževanju za domovinsko in državljansko pismenost ter demokratične vrednote; vendar ne na način in s spremembami, ki jih skušajo na politično eklatanten način vpeljati predlagatelji zakona. Nadgradnja vsebin domovinske in državljanske vzgoje mora temeljiti na strokovnosti ter sodobnih družbenih pomislekih in premislekih. V primerjavi s predlagatelji trdno stojimo na stališču, da je treba te vsebine nadgrajevati na vsebinsko-strokovnih in ne političnih ali celo ideoloških stališčih. Zavedanje o temeljnih človekovih pravicah in dolžnostih ni povezano le z domovinskim aspektom, ampak tudi z državljansko vzgojo, na krepitev katere pa predlagatelji v predlogu zakona pozabljajo. Aktivna udeležba posameznikov v delovanju družbe gre namreč vedno z roko v roki, z ljubeznijo do domovine, pozitivnim odnosom do naroda in narodne zavesti. Državljanstva in domovinska vzgoja sta neizogibno povezani tudi z vrednotami – vendar ne z vrednotami, ki razdvajajo, ampak s tistimi, ki povezujejo, utrjujejo in zbližujejo. Domovinska vzgoja je vedno vzgoja "za" in ne vzgoja "proti". Sprašujemo se tudi, ali je sistematična dopolnitev učnih načrtov z vzgojo za domoljubje pri slehernem predmetu smiselna, glede na to da je domovinska vzgoja povezana predvsem z družbeno-humanističnimi učnimi vsebinami. V Poslanski skupini smo prav tako mnenja, da so izrednega pomena tudi vse šolske vsebine, ki jih lahko posamezna šola oblikuje v duhu domoljubnih vrednot, ne da bi zato bilo treba spreminjati zakonodajo. V zvezi s predlagano

dopolnitvijo, ki se nanaša na financiranje zasebnih šol in s katero predlagatelj pravzaprav sledijo odločbi Ustavnega sodišča iz leta 2014, menimo, da sprememba ni celovita oziroma ne odpira še drugih vprašanj, ki se dotikajo zasebnih šol, kot je npr. njihov status, sprejemanje izobraževalnih programov, vpis v razvid izvajalcev javno veljavnih programov in tako naprej. Naše programske usmeritve na tem področju so – ob siceršnjem spoštovanju odločitev Ustavnega sodišča – jasne. Zasebno izvajanje izobraževalne dejavnosti razumemo kot dopolnitev javnega, v okviru katerega se zagotavlja pravica staršev in otrok do izbire. Ob bok spremembi 86. člena zakona, ki upošteva le vidik višine financiranja obstoječih zasebnih osnovnih šol, menimo, da je treba vprašanje rešiti celovitejše, kar pa predlagane spremembe zakona ne predvidevajo.

Ker ima vzgojno-izobraževalno področje domovinske vzgoje pomembno vlogo pri uresničevanju dolgoročnih ciljev javnega sistema vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji in ker vprašanje zasebnih šol ni povezano le z višino financiranja, morajo biti vsakokratne spremembe krovnega zakona, o katerem danes razpravljamo, premišljene, načrtovane, strokovne in usklajene. Iz prej navedenih razlogov v Poslanski skupini SMC novele zakona ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec bo predstavil stališče Poslanske skupine SDS, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegi, kolegice, vsem lep pozdrav!

Pri tej noveli Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, torej ZOFVI, kot ga vsi poznamo, gre za dve čisto enostavni rešitvi. V neki normalni pravni državi, posuti z etiko in moralo, predvsem pa iz vidika spoštovanja ustavnega reda in spoštovanja lastne domovine ne bi smelo biti ovir za njegovo sprejetje. Ena rešitev sledi zelo natančno odločbi Ustavnega sodišča iz decembra lanskega leta, ko je Ustavno sodišče ugotovilo, da je prvi stavek drugega odstavka 86. člena ZOFVI v delu, ki se nanaša na javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja, v neskladju z Ustavo Republike Slovenije. Ker ima ta vlada ogromno dela sama s sabo, ko ministri mesečno prihajajo in odhajajo, smo se v SDS odločili, da njihovo delo naredimo mi. Ker gre za zelo enostavno rešitev. V drugem odstavku 57. člena Ustave je sedaj zapisano: osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev. Trenutno še veljavni 86. člen ZOFVI v nasprotju z navedenim členom Ustave določa, da zasebni šoli, ki izvajajo javno veljavni program, pripada za izvedbo programa le 85 % sredstev, ki jih država oziroma lokalna skupnost

zagotavlja za izvajanje programa javne šole. Država torej financira samo izvedbo programa, ne pa tudi investicij in opreme v zasebni šoli; kajti zakon je jasen. Zasebnim šolam ne pripadajo sredstva za naložbe, investicijsko vzdrževanje in opremo. Torej želimo predlagatelji zakona le striktno slediti odločbi Ustavnega sodišča, za katero v SDS upamo, da so jo današnji razpravljavci ter nova ministrica prebrali. Ker potem bi bila podpora zakonu samoumevna. No, pa da ne bi imeli problema s finančnimi posledicami, smo izvajanje financiranja umestili v presečni datum 1. september 2016, da se ne bi koalicija spotikala, kako se vtikamo v že sprejeti proračun za leto 2015. Pa še tukaj gre po naših natančnih izračunih za maksimalni znesek 400 tisoč evrov na letni ravni – maksimalni znesek. Za zadevo, da zakon uredimo v skladu z Ustavo in ustavno odločbo.

No, ko človek prebere stališče Vlade, se močno začudi; oni bi tako enostavno zadevo, kot je zapisano v ustavni odločbi, reševali, citiram, "sistemske, s predhodnimi analizami in možnostmi vpliva". Sprašujemo se, kaj se ima za analizirati, če je odločba Ustavnega sodišča jasna, enostavna in preprosta?! Pač, da je osnovnošolsko izobraževanje obvezno in se financira iz javnih sredstev, kar v praksi pomeni, da je treba šoli, ki izvaja javno veljavni program, torej zasebni in javni, zagotoviti za izvedbo programa 100 % sredstev. Še več, vlada celo zapiše, da so predlagane spremembe pomanjkljive. Sprašujem spoštovane predstavnike Vlade, če smo vsi skupaj prebrali isto ustavno odločbo. Potem pa vlada v svojem mnenju napiše še neko meglo, da zadeve ne rešujemo celovito. Spoštovani, zadevo rešujemo natančno tako, kot to zahteva odločba Ustavnega sodišča, kot to zahteva Ustavno sodišče. Nova vlada gre celo dalje, v skladu z mantram te vlade seveda ministrstvo že pripravlja novelo ZOFVI, ki bo "celovito uredila področje zasebnega šolstva tako z vidika financiranja zasebnih šol kot tudi ureditve statusa zasebnih šol". Eno je mnenje; v praksi pa vsi vemo, da se lahko ZOFVI vrtili po raznih predalih strokovnjakov na ministrstvu, na koncu pa vsi vemo, kakšen bo učinek. Verjetno bomo morali čakati, da bo SDS enkrat septembra vložila ponovno ta zakon, ker koalicija kljub vsem strokovnjakom ne bo zmožna urediti zakona tako, kot to določa Ustavno sodišče. Zanima nas, zakaj niste kar zapisali, da boste počakali na spremembo Ustave, kjer boste želeli kar izbrisati zasebno šolstvo, kar so že napovedali kolegi iz SD, podporo pa že napovedujejo stranke iz tako imenovanega levega bloka. Vse bi naredili, da bi zaobšli ustavno odločbo. Očitno gre za izgon zasebnih osnovnih šol. Za vsako ceno, so celo rekli na Odboru za izobraževanje oziroma bo verjetno kmalu sledila tudi želja po ukinitvi zasebnega zdravstva, zasebnega gospodarstva in dokončno – zasebne lastnine. Kot da ta vlada ne razume odločbe Ustavnega

sodišča, ki govori izključno o osnovnih šolah, o javnih in zasebnih osnovnih šolah, in izenačevanju njihovih programov. Zasebnim šolam, še enkrat, ne pripadajo sredstva za naložbe, investicijsko vzdrževanje in opremo. Vlada pa pravi, da predlog zakona ne predstavlja realnih finančnih posledic, sama pa nima poguma, da bi v svoje mnenje zapisala njihovo oceno finančnih posledic. Saj res, pripravljale se bodo analize, ki bodo skupaj tvorile celoto, ki bodo osnova za razmislek in pogovore o možnostih, ki se bodo potem uskladile z deležniki na področju izobraževanja. In na koncu se bo predlagala ukinitve zasebnega šolstva. Odločitev oziroma odločba Ustavnega sodišča – ah, imamo etiko in moralno. Že tako podhranjeno zasebno šolstvo na vseh stopnjah v primerjavi z ostalimi evropskimi državami je očitno za nekatere še vedno velik bavljav. Govori se o strahu pred razbohotenjem zasebnih osnovnih šol, v praksi pa to zgleda takole, da imamo 3 zasebne osnovne šole in po zadnjih podatkih, 744 javnih osnovnih šol. 3 proti 744. Ja, strah ima med določenimi političnimi strankami zelo velike oči. Spoštovani, zlati časi za ustanavljanje zasebnih šol so že mimo. Vsi se hvalite, kako finančno stanje cerkve ni navdušujoče, da bi odpirala svoje šole; gospodarstveniki pa imajo itak, tudi na podlagi zakonov oziroma pravilnikov in uredb te vlade ogromno drugih težav ter se z ustanavljanjem zasebnih šol ne ukvarjajo. V SDS ne vidimo nobenega strahu, da bi se ustanovljale zasebne osnovne šole. No, pa tudi če bi se katera ustanovila, bi bilo potem razmerje 4 proti 744 – velik bavljav. V SDS smo pričakovali, da upanje prinaša dejstvo, da imamo novo ministrico na področju izobraževanja, za katero smo upali, da spoštuje ustavne odločbe. Upali smo, da ministrica pritrjuje našim razmišljanjem, da bi morali šole deliti na dobre in slabe; in ne na javne in zasebne. Upali smo tudi, da se ministrica strinja, da vsaka malenkostna konkurenca prinaša napredek in razvoj.

Poleg uskladitve zakona z odločitvijo Ustavnega sodišča v SDS predlagamo tudi, da se med cilje vzgoje in izobraževanja doda vzgajanje za svobodno družbo, za obsodbo vseh totalitarizmov ter da splošni izobraževalni programi vsebujejo tudi način vključevanja načel domoljubja v učne načrte. Če bi ta stavek prebrali v kakšni srednjeevropski razviti pravni demokratični državi, bi nas verjetno vprašali, v čem pa imate pri vas problem. Verjetno ne bi razumeli, še manj pa verjeli, da se pri nas še vedno slavi ter povečuje praznike in ljudi iz prejšnjega komunističnega režima ter da imajo celo poslanci ogromne probleme, ko jih vprašaš, kdaj se praznuje dan državnosti ter kdaj dan samostojnosti in enotnosti. No, pri nas doma bi rekli, takle pač imamo. Po navadi pa se tudi zgodovinski učbeniki ali vsaj obravnava snovi pri zgodovini konča kmalu po drugi svetovni vojni; morda kdo pri pridnem učitelju še ujame letnico 1980. Slovenci kot narod? Poglejmo primere v

tujini – vsi ponosni na svoj narod, svojo državo, svojo domovino, na svojo nacionalno pripadnost. Kaj pa pri nas? 25 let imamo svojo državo, pa nas poleg pregovorne nesamozavesti in pridnosti kategorizirajo kot narod, ki ne spoštuje niti svoje zgodovine niti svojih simbolov, vsaj v primerjavi z ostalimi evropskimi narodi oziroma državami. V SDS menimo, da je namesto strašenja z domoljubjem treba dati temu področju pomembno mesto v slovenskem izobraževalnem sistemu. Sicer je bil majhen korak že narejen v letu 2007 z eno izmed sprememb ZOFVI, ko so bile v zakon vnesene rešitve o razvijanju zavesti o državni pripadnosti in nacionalni identiteti ter védenju o zgodovini Slovenije in njeni kulturi. Če bo več otrok v osnovni šoli kot poslancev v Državnem zboru zaradi sprememb tega zakona vedelo, kdaj se praznuje dan državnosti oziroma dan samostojnosti in enotnosti ter kateri so vsebinski razlogi za proslavo teh dveh praznikov oziroma zakaj smo na ta dva dneva dela prosti, bo narejen velik korak naprej. Ne smemo pa pozabiti tudi na nov praznik, ki smo ga na predlog kolega Dolinška uvedli pred kratkim; 25. oktobra naj bi se spominjali odhoda zadnjega vojaka JLA iz Slovenije. Tudi to je zakon, ki daje pozornost domoljubju in na drugi strani teži k svobodni družbi oziroma državi, z obsodbo vseh totalitarizmov. Tako Zakon o praznikih kot današnja novela ZOFVI sta pomembna, saj se zlasti v osnovnih šolah opažajo silno zaskrbljujoči pojavi, ko se učencem predstavlja totalitaristične simbole kot nekaj pozitivnega in sprejemljivega. Zato je po našem mnenju, torej predlagateljev SDS, treba temeljne vrednote, kot so domoljubje in zavedanje o temeljnih človekovih pravicah, vključiti ne le kot občasne prireditvene pojave v šolah, temveč te zadeve vpeti v kurikulum. To pa pomeni, da je treba in možno te vrednote ter načine vključiti v učne načrte vseh možnih predmetov v programu. Očitno pa se vlada, bivša ministrica in očitno tudi sedanja ministrica s tem ne strinjajo, saj je vlada v mnenju zapisala, ne boste verjeli, da "je treba narediti natančno analizo trenutnega stanja, ki bo podlaga ustreznim rešitvam". Po našem mnenju v SDS to prav kliče in diši po avtorskih honorarjih na področju šolstva. No, verjetno bo po temeljitem razmisleku narejenih celo več analiz, vsaka bo pošteno plačana. Izbrana pa bo na koncu verjetno tista, kjer bo zapisano, da sprememb na tem področju ni potrebno uvajati.

Da zaključim, v SDS bomo podprli predlagano novelo. Gre za prvo obravnavo predloga zakona. Prostora in časa za morebitne spremembe je tekom parlamentarnega postopka več kot dovolj. Predvsem nas v SDS zanima osebno mnenje nove ministricice o predlaganem zakonu. Ali bo za varianto copy-paste sledila bivši ministrici in njeni ideologiji ali pa bo poskušala dati temu področju tudi svoj osebni pečat. Če bo nova ministrica in vladna koalicija zagovarjala mnenje bivše ministricice, pa v SDS komaj čakamo dokončanje vseh analiz, ki bodo

po tehtnem premisleku dale super sistemsko in vsebinsko rešitev v predlogu zakona, ki bo uresničila odločbo Ustavnega sodišča in bo dala domoljubju ustrezno mesto v učnih načrtih. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo predstavil gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala, podpredsednica. Gospa sekretarka, kolegice in kolegi!

Dovolite, da vam preberem stališče Poslanske skupine Desus glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Predlagatelji novega Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v obravnavanem besedilu ciljajo na dva temeljna sklopa. Prvi se nanaša na cilje vzgoje in izobraževanja ter posledično vsebino učnih načrtov. Po predlogu Poslanske skupine SDS bi morala šola izobraževati in vzgajati za svobodno družbo in obsodbo vseh totalitarizmov. Ta tematika je specifična in je ne gre posebej izpostavljati; pač pa mora biti povezana z ostalimi cilji vzgojno-izobraževalnega sistema, ki je v naši družbi naravnan predvsem splošno in nevtravno. Obravnavati jo je treba tudi v kontekstu časa in prostora, vzrokov nastanka, skratka ne le s političnimi očmi današnjega dne. V naši poslanski skupini ne dvomimo v to, da učenci in dijaki pri učnih vsebinah temeljnih predmetov in pri povezanih medpredmetnih ter interdisciplinarnih vsebinah dobijo dovolj informacij in znanja o vseh zgodovinsko obstoječih družbenih sistemih, ki so kdajkoli vladali v človeški zgodovini. Prav je, da dobijo takšna znanja; prav je, da vidijo vse krivice ali, če hočete, grozote, ki so jih človeštvu povzročili posamični režimi. S tem so naši otroci vsekakor seznanjeni v naši današnji šoli. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke v tej noveli predlaga, da se v izobraževalne programe zapiše še način vključevanja načel domoljubja v učne načrte. Posledica vključitve bi bila sistematična vključitev domoljubja kot posebnega predmeta. Šesta alineja veljavnega 2. člena zakona, ki govori o ciljih vzgoje in izobraževanja, že na nek način izpostavlja vsebino domoljubja. Tako je "razvijanje zavesti o državni pripadnosti in nacionalni identiteti in védenje o zgodovini Slovenije in njeni kulturi" že dokaj jasno opredeljena vsebina, ki je v predšolskih, osnovnošolskih in srednješolskih programih, kurikulumih in učnih načrtih že danes inkorporirana, torej vključena, in se te vsebine izvajajo. Naj spomnimo še na nedavno sprejet sklep Odbora Državnega zbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Po zelo izčrpni razpravi o podobni temi – šlo je za predlog uvedbe državljanske in domovinske

vzgoje ter etike kot učnega predmeta v srednje šole – smo člani odbora sklenili, da je pred morebitno dopolnitvijo izobraževalnih programov treba narediti natančno analizo uveljavljenih elementov državljske in domovinske vzgoje ter tudi analizo morebitne potrebe po okrepljenosti teh vsebin. Glede na to se nam v Poslanski skupini Desus vsekakor zdi preuranjeno, da bi brez relevantnih ugotovitev stroke danes ad hoc sprejemali dopolnitve zakona. Počakajmo. Glede na rezultate izsledkov pristojnega ministrstva, Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Strokovnega sveta Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje, Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje ter strokovne javnosti pa bomo imeli priložnost, seveda če bo tako menila tudi stroka, vsebine učnih načrtov z bolj poudarjeno domoljubno noto še okrečiti.

Druga tema sprememb in dopolnitev zakona pa je povezana z nedavno odločitvijo ustavnih sodnikov glede financiranja zasebnega šolstva. Skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Matjažem Hanom je 18. februarja letos v zakonodajni postopek vložila predlog za začetek postopka za dopolnitev Ustave Republike Slovenije z osnutkom Ustavnega zakona. Pri tem smo poslanke in poslanci Desusa soprodpisniki tega akta. Poslanska skupina se namreč zavzema za varovanje ustavne kategorije socialne države, kar posledično pomeni, da se zavzemamo za ohranjanje javnega šolstva. Pri tem bomo v poslanski skupini vedno vztrajali, saj lahko le skozi javne oblike servisiranja državljanov država zagotavlja pravice vsem in pod enakimi pogoji. Seveda je pri tem zelo pomembno, da je javno šolstvo, ki mora biti dostopno vsem, in ker je obvezno za vse, tudi nevtravno v smislu ideološki prepričanj, svetovnih nazorov, religioznih in filozofskih stališč. To pa, tako menijo v naši poslanski skupini, sedanji sistem javnega osnovnošolskega izobraževanja povsem zagotavlja. Hkrati je organizacijsko in ozemeljsko mreža javnih osnovnih šol dobro speljana, tudi kakovost našega javnega osnovnega šolstva je dobra. Predlagane spremembe te novele, ki se nanašajo na financiranje zasebnih osnovnih šol, so v nasprotju z našim prepričanjem, kljub temu da je odločitev Ustavnega sodišča takšna, kakršna je; oziroma kakor se pač tolmači. Nov ustavni vidik ureditve osnovnošolskega izobraževanja pa je po oceni Poslanske skupine Desus potreben tudi zato, ker je očitno sedanji zapis v Ustavi tako posplošen, da si ga lahko tudi najvišja sodna instanca in najvišji varuh ustave in zakonodajne skladnosti razlaga povsem različno v obdobju nekaj let. Državni zbor mora obravnavati stališče Ustavnega sodišča, to je dolžan, toda od ljudstva izvoljeno telo ima pravico in dolžnost oblikovati svoje stališče do nakazanega problema; še posebej zato, ker je Ustavno sodišče leta 2001 obrazložilo, "da je zakonodajalčeva odločitev, da država financira v

celoti le javne šole, v katere lahko vpišejo svojo otroke vsi starši v polju njihove presoje, in zato ni v neskladju z Ustavo". Temu v ločenem odklonilnem mnenju ob zadnji ustavni odločbi z dne 4. 12. 2014 potrjuje tudi ena od ustavnih sodnic, ki pravi, "v kolikšni meri bo država financirala osnovnošolsko izobraževanje, je njena suverena pravica".

Da zaključim oziroma povzamem naše stališče glede te novele. V Poslanski skupini Desus menimo, da je vsebina predlaganih sprememb neprimerna za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospa Andreja Katič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala, podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Brez analize, brez premisleka in brez posvetovanja s strokovno in zainteresirano javnostjo – s temi besedami je mogoče povzeti delovanje Slovenske demokratske stranke na področju vzgoje in izobraževanja v zadnjih nekaj mandatih. Rezultat takšnega / nerazumljivo/ sistema destruktivnega delovanja je tudi predlog sprememb Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki je pred nami. Brisanje meje med javnim in zasebnim je za socialne demokrate, ki zagovarjamo dostopnost do javnih storitev za vse, nesprejemljivo na vseh področjih družbe. Še posebej pa smo občutljivi, kadar se ti poskusi izvajajo na sistemu vzgoje in izobraževanja. To je namreč edini korektiv, ki zlasti družbeno najranjivejšemu delu prebivalstva omogoča, da si zagotovi boljše življenje, kot ga je imel v okolju, iz katerega je zrasel. Uspeh namreč nima učinka le na njegov položaj, ampak v okolje odda tako pomembno znamenje upanja. Maliki konkurenčnosti tudi na področjih, kjer javno deluje in deluje dobro, skušajo uveljaviti načela svobodne gospodarske pobude. Da bi to dosegli, področje javnega z restriktivno proračunsko politiko siromašijo. Premalo sredstev seveda vpliva na kvaliteto, žakelj pa je samo eden in vedno na pol prazen. V hiranju pa cinično videvajo priložnosti za doseganje nove kakovosti. A zasebno tisti maliki ne prepuščajo delovanje prostega trga, ampak po njihovem mnenju celo legitimno zanj zahtevajo trajen dostop do proračunskih virov. Eno izmed področij, ki je neprestano deležno poskusov ustvarjanja paralelnega sistema javnemu, je področje vzgoje in izobraževanja. Del politične in zainteresirane javnosti, skupnosti, namreč vztrajno ustvarja privatni ideološki aparat kot sredstvo, kjer se z namenom doseganja parcialnega političnega cilja reproducira nova družbena razmerja. Do nedavnega je sistem javnega osnovnošolskega izobraževanja poleg javnosti užival tudi najvišjo, ustavnopravno podporo. V odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-68/98 je namreč Ustavno sodišče

Republike Slovenije presodilo, da zakonodajalčeva odločitev, da država financira v celoti le javne šole, v katere lahko vpišejo svoje otroke vsi starši, ni v nasprotju z Ustavo. A peterica sodnikov Ustavnega sodišča zdajšnjega sklica je podala nasprotno mnenje in v njem Državnemu zboru naložila, da financiranje javnega izenači z zasebnim ter zanj zagotovi tudi potrebna javnofinančna sredstva. Peterica sodnikov ni poteptala zgolj mnenj štirih kolegic, ki so odločitvi nasprotovale; poteptala je tudi mnenje, ki ga je v prej citirani odločbi soglasno sprejela deveterica ustavnih sodnikov v letu 2001. Iz šibke pravne argumentacije tako izhaja vtis, da je bila odločitev politično izsiljena. Nadalje, odločitev peterice sodnikov Ustavnega sodišča, ki jo brez opore na strokovne argumente v obravnavanem predlogu novele povzema Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, ni konsistentna niti s sodbami mednarodnih sodišč in pravnih norm, ki izhajajo iz mednarodnih dokumentov. Tako je Evropsko sodišče za človekove pravice v eni izmed svojih odločitev presodilo, da država ni dolžna niti ustanavljati niti financirati zasebnih šol, ne sme pa preprečiti oziroma ovirati njihovega ustanavljanja in delovanja. Tudi mednarodne deklaracije in konvencije državam ne nalagajo, da finančno podpirajo zasebno osnovnošolsko izobraževanje; je pa res, da ga ne prepovedujejo. Iz tega vidika je mogoče razumeti tudi stališča prej omenjenih institucij ter dejstva, da države praviloma zasebnemu izobraževanju namenjajo nižji delež javnih sredstev kot javnemu izobraževanju. V razpravi o problematiki pa se vseskozi podcenjuje še eno, za prihodnost izobraževanja na Slovenskem vsaj tako pomembno vprašanje. Peterica sodnikov in predlagatelj novele namreč odpirajo prostor, kjer javno vstopa v območje zasebnega; pri čemer pa javno ne razpolaga s sorazmernim vplivom, glede na financiranje, na to, kaj se v tem zasebnem delu dogaja. To tako omogoča prepletanje med javnim in zasebnim, kar ustvarja vtis, da je javno zasebno; oziroma huje, da je zasebno javno. V primerih osnovnošolskega izobraževanja to predstavlja neposredno kršitev zakonskih in ustavnih načel v laični šoli in svetovnonazorski nevtralni šoli. Ne nazadnje, omenjeno pripozna tudi Evropska komisija za človekove pravice, ko sprejme stališče, da nobena država nima dolžnosti skrbeti za podporo posebni izobraževalni ustanovi, ki služi partikularnim religioznim ali filozofskim prepričanjem. Če ta del razprave umestimo v kontekst zlasti religioznih pritiskov na javno šolstvo, kot je na primer širitev študijskih področij Teološke fakultete z izobraževanjem učiteljev, je slika vsaj nekoliko bolj jasna. Ob zaključku tega dela še opozarjamo, da je veljavna ureditev, gledano mednarodno primerjalno, v Sloveniji že zdaj več kot le velikodušna do zasebnega izobraževanja. Statistični prerez namreč pokaže, da je zasebno izobraževanje v Evropi tako radodarno podprto

iz javnih sredstev kot v Sloveniji le še na Nizozemskem, v Belgiji, na Finskem in Švedskem. Razen slednje, nobena druga ne uživa 100-odstotnega javnega financiranja. Predlagatelji je poleg določbe o javnofinančni skrbi za zasebno osnovnošolsko izobraževanje predlagajo še dve dopolnitvi, ki so ju skovali v idejnopoličnem laboratoriju. Kot takšni sicer ne potrebuje komentarja, a vendar – vzgoja za svobodno družbo z obsodbo vseh totalitarizmov in vključevanje domoljubja v vsebine izobraževanja so del učnih načrtov in se v slovenskem javnem šolstvu izvajajo že vrsto let. Ekskluzivno prisvajanje občje človeških tematik s strani tistih, ki pridobitev svobodne družbe ne priznavajo, ki ne spoštujejo temeljnih državnih simbolov, kot je himna, ki ne spoštujejo najsvetlejših dogodkov pretekle narodove zgodovine, kot je odpor proti okupatorju, pa ni mogoče označiti za nič drugega kot izraz cenene demagoške politike. Morda pa odločitev predlagatelja, da v enem predlogu novele zakona zajame ureditev 100-odstotne javnofinančne podpore zasebnemu svetovno nazorskemu pristranskemu izobraževanju ter ob tem zahteva še poučevanje za svobodno družbo in domoljubje, ni zgolj naključje; ali pač.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov novega koraka v smeri spodkopavanja kakovostnega, dostopnega in ideološko neobremenjenega sistema vzgoje in izobraževanja ne bomo podprli. Ob tem izražamo tudi pričakovanje, da pred nadaljnimi nestrokovnimi poskusi uresničitve volje peterice sodnikov Ustavnega sodišča Državni zbor sprejme stališče o predlogu za dopolnitev Ustave, ki smo jo s somišljeniki v skrbi za javno šolstvo oblikovali in prvopodpisali v Poslanski skupni Socialnih demokratov. Ob zaključku poudarjamo, da je razprava o vstopanju zasebnega v polje javnega odločujoča za prihodnost te države; ali bomo še imeli enake možnosti za vse. Najmanj, kar pri tem terjamo Socialni demokrati, je spoštovanje 2. člena Ustave, ki določa, da je Slovenija socialna država. To je mogoče zagotoviti le s skrbjo za kakovost in dostopnost vseh do storitev v javnih ustanovah; osnovnošolsko izobraževanje pa ima pri tem osrednje mesto. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoči, hvala lepa za besedo.

Predlog sprememb Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki jih je vložila SDS, z dvema tipoma ukrepov nakazujeta glavna trenda, ki uničujeta temelje javnega, vsem dostopnega in kvalitetnega šolskega sistema. Po eni strani predlog predvideva zmanjševanje finančnih sredstev za javno šolo in favoriziranje

zasebnega šolstva; po drugi strani pa poskuša uveljaviti določene desničarske ideologije oziroma konservativne svetovne nazore v javno laično šolo. Obema spremembama v Združeni levici ne le nasprotujemo, ampak ju ocenjujemo kot grožnjo za kakovostno, vsem dostopno javno šolstvo. Odločba Ustavnega sodišča o financiranju javno priznanih programov zasebnih šol ni v duhu z Ustavo Republike Slovenije in ni v skladu z interesi večine ljudi v tej državi. Ustavni sodniki in sodnice imajo svoje nazore in tokrat so – in pri tem ne gre za neko osamljeno odločitev – z majhno večino stopili na stran zasebnega interesa v škodo javnega, skupnega interesa. Prava pot je, da spremenimo 57. člen Ustave in jasno stopimo v bran javnemu šolstvu. Vzgoja in izobraževanje sta v zadnjih letih, če ne desetletjih, predmet izjemno negativnega trenda vdora zasebnih interesov v javno dobro. Pri zasebnih šolah gre za posebno obliko javno-zasebnega partnerstva, kjer se z javnimi sredstvi financira zasebne interese. Logično je, da zasebni lastnik šole nima in ne more imeti istega interesa kot država; ali želi profit ali v kurikulum na nek način vključiti svoje prepričanje. Z druge strani zasebni interes vdira v obliki sodelovanja z gospodarstvom, neoliberalne mantre, ki jo ponavljata tako desnica kot leva sredina. Rešitev je dosledna ločitev med zasebnim in javnim. S tem bi hkrati stopili na prste privilegiranim elitam v javnem sektorju, ki s honorarji bogatijo na račun večine zaposlenih. V Združeni levici odločno nasprotujemo javnemu financiranju zasebnih šol, tistih s koncesijo in tistih brez nje. Kaj pomeni dodatnih 15 % financiranja za zasebne šole? Polno financirane zasebne šole bodo le z majhnim prispevkom staršev s šolnino lahko dosegale nadstandardno izobraževanje, kar dolgoročno vodi v prevlado zasebnega šolstva nad javnim. Takšno šolstvo pa ni univerzalno dostopno, ampak je selektivno na podlagi premoženja, kar utrjuje razredne delitve v družbi, saj dobivamo en šolski sistem za revne in drugega za bogate. Ob vsem tem pa ne pozabimo, kako je zaradi varčevalnih ukrepov in zategovanja pasov javno šolstvo absolutno podhranjeno, pa se vseeno vedno znova in znova napovedujejo novi in novi rezi. Na istih sredstvih, pri katerih se ostro varčuje, pa parazitirajo zasebne šole. Gre za jasen, neoliberalen napad na javno šolstvo, ki vodi v vse večjo komercializacijo, vse slabšo kakovost in vse večjo neenakost v družbi. Izobrazba in znanje morata biti dostopna vsem, saj je intelektualna dediščina lastnina vsega človeštva. Hkrati je iz razvojnega vidika kakovostno in dostopno javno šolstvo alternativa periferni nerazvitosti, kamor nas s privatizacijo, zategovanjem pasov in strukturnimi reformami peljejo vse zadnje vlade brez izjeme.

Naj namenim nekaj besed še drugemu trendu, ki pa ga generira le desnica, s čimer mislim poleg političnih strank na tej strani državnega zbora in njenih satelitskih organizacij tudi visoki kler Rimokatoliške cerkve. Ta trend

sicer ni omejen na šolstvo, ampak je zaradi svoje specifične vloge prav v šolstvu zelo izrazit, saj je šola tista, ki najmočneje vpliva na posameznikovo mišljenje in obnašanje. Gre za vdor zgodovinskega revizionizma, antisocializma in blatenje boja za narodno ter socialno osvoboditev. To poteka pod oznako totalitarizma, s katero skuša desnica izenačiti nacizem, fašizem in komunizem, pri čemer ji gre le za demonizacijo slednjega. Opletanje z besedo totalitarizem ni nova in ni sodobna zadeva. Že pred desetletji je v času hladne vojne postala popularna v propagandni vojni proti vsem sistemom, ki niso prisegali na kapitalizem in evroatlantske integracije. Enakemu namenu služi tudi danes. Očrnuti in ustaviti vse leve alternative, ki želimo končati prevlado velike neoliberalne koalicije, levosredinskih in desnih strank. Vzgojanje za svobodno družbo z obsodbo vseh totalitarizmov – tako želi SDS zapisati v zakon. Kakšna je ta svobodna družba? Družba tržne svobode, ki delovne ljudi osvobaja socialne varnosti, ki jih nudita javno šolstvo in zdravstvo?! Svobodna družba, ki 99 % ljudi sili v popolno podreditvev kapitalu?! Svobodna družba, ki diskriminira ženske ter nacionalne in LBGT manjšine?! To je svobodna družba, ki je osvobojena prihodnosti za mlade, osvobojena je delavskih pravic, dostojnega preživljanja starosti in dostojnega življenja za vse ljudi. To je svobodna družba, ki jo propagira SDS, to je svobodna družba kapitalizma. Za konec pa le še omemba domoljubja in nacionalne pripadnosti. S temi besedami se po prsih trkajo praktično vsi politiki, od desnice do vladajoče desne sredine in levosredinskih strank. Vsi, ki pristajate na neoliberalni konsenz, vsi tisti, ki privatizirate našo skupno premoženje, ki ste popolnoma servilni do bruseljskih tehnokratov, je to domoljubje? Je domoljubje podrejanje mednarodnemu kapitalu, prodajanje narodne suverenosti za drobiž, priklanjanje nemški kanclerki Angeli Merkel ali ameriškim ambasadorjem, kar najraje počnejo prav pri predlagateljih, v SDS?. Tisti, ki se danes imajo za največje in najbolj goreče domoljube, so z najbolj ostrimi varčevalnimi ukrepi in privatizacijo žrtvovali pravice in standard večine prebivalcev Slovenije.

V Združeni levici predlog sprememb Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja absolutno zavračamo. Zavračamo jih, ker gre za nadaljevanje neoliberalnega napada na javno šolstvo, ker gre za ponoven poskus vdiranja desničarske ideologije v šolski sistem. Zavračamo jih, ker v Združeni levici trdno podpiramo laično, kakovostno in vsem dostopno javno izobrazbo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Besedo dajem predstavnici predlagateljev gospe Jelki Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

Jaz moram reči malo za hec, se mi zdi, kot da sem na zasedanju Avnoja pred toliko in toliko leti, glede na to da poslušam, kaj mislimo z domoljubjem. Jaz ne razumem, če rečem domoljubje, takoj začnete govoriti o neki negativni stvari, o ideologiji, razdvajanju, poveličevanju ne vem česa. Dobesedno ne razumem te zadeve, ker za mene domoljubje pomeni tudi izobesiti zastavo na gradu, pomeni izobesiti zastavo ob državnih praznikih, pomeni varovati domovino Slovenijo, govoriti slovenski jezik, imeti svojo identiteto in tako naprej. In daleč od tega, da v Slovenski demokratični stranki govorimo o nekaterih ideoloških temah. To ste zdaj vi odpri, dobesedno, z zadnjima dvema razpravama ste to odpri. Za preživetje naroda ni potrebna le materialna blaginja, ki jo seveda želimo dati svojim zanamcem, otrokom, rodovom. Pomembno je tudi, v kakšnem kulturnem duhu vzgajamo zanamce oziroma mlade, da jih vzgajamo v zavesti, da so Slovenci, da so ponosni na svoj narod. Da spoznajo svojo identiteto, da znajo braniti lasten jezik, kulturo in zgodovino. Naša narodna zavest, slovenska narodna zavest ali boj slovenskega naroda ni bil nikoli uperjen proti komu drugemu; ampak smo se vedno borili za svoj obstoj, na tem ozemlju, kjer smo danes; in da živimo v samostojni Sloveniji in da živimo, hvala bogu, v miru. Res pa je, da nas te dni oziroma ta leta ali to zadnje obdobje preveča neka apatičnost, mlačnost državljanov. Vsaka beseda, ko rečemo domoljubje, je pravšnja za to, da skrenemo zadevo od bistva, da skrenemo zadevo spet v leto 1945. Ampak nihče ne govori o tem, vsaj z naše strani ne. Moram reči, da se je v Republiki Sloveniji – to ste ugotavljali tudi takrat s strani koalicije, ko ste podpirali predlog gospoda Dolinška po novem zakonu – začel razvoj demokracije in svobodne družbe takrat, ko smo sprejeli 1. člen Ustave Republike Slovenije in smo jo opredelili kot demokratično republiko. In poveličevanje totalitarnih režimov v današnjem času ne temelji na ustavnih demokratičnih vrednotah, ampak na vrednotah režima pred osamosvojitvijo. In oblačenje v pionirčke, to ste videli vsi na internetu, verjetno vam ni treba še enkrat razlagati, pa v partizane, mahanje z jugoslovanskimi zastavami – če želite o tem govoriti, ker ste odpri to temo - simbolizira nekdanji totalitarni režim. In vsako poveličevanje takšnega režima je protiustavno. O tem vam govori tudi odločba Ustavnega sodišča št. U-I-109/10, ki je zavrnila oziroma govorila o protiustavnosti imenovanja ene izmed ulic v Ljubljani po Titu. Pa si preberite tisto ustavno odločbo, če se že sklicujete na vse ustavne odločbe. S sprejetjem osamosvojitvenih dokumentov v Sloveniji ni prišlo samo do prekinitve državotvorne povezave med Slovenijo in nekdanjo republiko Jugoslavijo, temveč je šlo tudi za prelom s tedanjimi vrednotami oziroma konceptom vrednot takratne skupne države. Človekovo dostojanstvo je temeljna vrednota, ki

prežema ves pravni red in ima zato objektivni pomen pri delovanju oblasti v konkretnih postopkih in pri sprejemanju predpisov. In danes ste nekateri razpravljavci govorili o dveh stvareh oziroma sploh niste vedeli, o čem govori naša sprememba novele zakona. Mi ne govorimo o uvajanju novega predmeta v šole, srednje šole, o čemer se je govorilo na odboru, ki ste ga citirali, da je odbor sprejel, naj se analizirajo zadeve. Ja, takrat smo govorili o uvajanju novega učnega predmeta državljanske vzgoje v srednje šole. Danes govorimo o nečem povsem drugem. In si predloga zakona nekateri sploh niste prebrali. In vam je že na odboru gospod Pikalo, bivši bivši minister, povedal, da so te analize narejene. Leta 2010 so bile analize narejene o tem. In je napisal, da je to čakano v predalu in da aktualna oblast ali vlada lahko kadarkoli ven potegne analize, še mahal nam je z dokumentom tam. In je rekel, da se strinja z uvedbo državljanske vzgoje v srednje šole; zato me čudi, da danes SD temu tako nasprotuje, saj je bil to njihov minister. Torej analize obstajajo. To je ena zadeva.

Druga zadeva. Ko smo sprejemali predlog gospoda Dolinška o novem prazniku v Sloveniji, torej 25. oktober, ko je zadnji vojak Jugoslovanske armade zapustil Slovenijo, ste bili vzhiceni, ste bili veseli, da bomo še en prelomni trenutek obeležili v Republiki Sloveniji, še en trenutek, ko se je končala vez med totalitarnim režimom. Danes pa, ko v ZOFVI oziroma v vseizobraževalno, ja, lahko rečem vseživljenjsko izobraževanje, med cilje želimo vključiti vzgajanja za svobodno družbo, z obsodbami vseh totalitarizmov, torej vseh; pa govorite, da to ni primerno, da SDS govori, ne vem, o domobrancih, ne vem o čem da govorimo. Glejte, domoljubje ali obsodba vseh totalitarnih režimov – o tem govori tudi Resolucija Evropskega parlamenta iz leta 2009 o evropski zavesti in totalitarizmu, ko so obsodili vse, od fašizma, nacizma do komunizma. Vi pa govorite, da si mi izmišljujemo neke nove pravne in ne vem kakšne odločbe. In vključevanje domoljubja, če pravite, da je to že vse vključeno, potem ne vem, zakaj tako sramežljivo izvajamo te vsebine. Moram reči, da iz prakse vem, da nekateri učitelji bolj, nekateri nič ali manj; torej popolnoma odvisno od učitelja. In vse, kar je treba analizirati, je tole – to so vsi učni načrti, ki vsebujejo državljansko vzgojo. To je treba analizirati. Pa mislim, da ni treba, ker vam še enkrat povem, da gospod Pikalo je rekel, da je to že vse analizirano in da je stroka že povedala svoje. To je bilo povedano na odboru, na katerega se sklicujete. Je tako, gospod Prikl? Je.

Domoljubne vsebine. Ko govorimo o domoljubju, ne ga sprejemati negativno. Rekla bi, da ga vzemimo pozitivno in če nima nihče nič proti, ker to pa je bilo danes razumljeno, "nimamo proti, da se uvaja domoljubje, to je treba uvesti, treba je vzgajati za domoljubje, državljansko vzgojo in tako naprej", pa vendar,

ker je to predlagala SDS in s tem sigurno misli to in to. Zdaj vas ne morem citirati, ker si nisem sproti pisala, sem se pa na veliko čudila, kaj mi vse s tem ne mislimo. Jaz res ne vem. Domoljubje lahko vključite v vse predmete, v izvenšolske, obšolske dejavnosti, v vrtec, družino. Seveda se začne vzgoja najprej v družini, s tem se strinjam, da je treba najprej tam. Vsebine, ki so povezane z domoljubjem, lahko imate pri slovenščini, pri etiki in domovinski ter državljski vzgoji, pri zgodovini, geografiji, sociologiji ter pri vseh ostalih, ker tudi učitelji vzgajajo s svojim zgledom. In če učenci vprašajo, zakaj pa visi danes slovenska zastava, pa učiteljica reče, ah, to pa zdaj ni pomembno – tudi to je vzgoja, tudi to je domoljubje, tudi to je odraz nečesa. Ko govorimo o domoljubju, govorimo o dviganju razvoja domoljubne zavesti pri učencih, razvoju kulturnih kompetenc, ki temeljijo na domoljubju, kritično mišljenje, človekove pravice, demokracija in tako naprej. Tudi pripadnost domovini in vse mejnike, ki so pripeljali Slovence do njihove osamosvojitve. Vse mejnike! Tega se je treba tudi zavedati. Mislim, da bi lahko bili ponosni na to, da je gospod Dolinšek predlagal takšno zadevo, in se nam zdi malo čudno, da se za 25. junij oblači otroke v pionirčke in se maha z jugoslovanskimi zastavicami. Upam, da se je zdajšnji ministrica zareklo, ker res upam, da ni razmišljala, o čem govori. Pravi, da ne vidi problema, če je to tematska oziroma domoljubna zadeva. Lepo vas prosim! Gospodu Dolinšku ste pritrčili, da je to bil tisti mejnik in tega več ne bomo v Sloveniji imeli, od takrat naj ne bi imeli, ampak to vsekakor še vedno obstaja. In zato govorimo o domoljubju, zato govorimo o obsodbi vseh totalitarnih režimov, ker o tem govorijo tudi evropske konvencije, govori tudi naša Ustava. In dajte si že enkrat tudi dopovedati, da je domoljubje odnos do kulture, naroda, identitete; in ne samo tisto, kar ste vi danes sami izpostavljali.

Kar se pa tiče zasebnega šolstva, da je treba narediti analize, da smo nesistemske rešili zadeve. ZOFVI ima v svojih členih točno določeno javno in zasebno šolstvo. Začne se s 6. členom, kjer govori o izvajalcih. Mi govorimo o 17. členu – sprejemanje programov zasebnih šol, 34. člen – vpis v razvid zasebnih šol, 36. člen – status zasebnega učitelja in vzgojitelja v 37. členu. V drugem razdelku imate od 86. do 91. člena zasebne šole, naziv. Točno piše, kaj vse morajo zasebne šole izpolnjevati, da se lahko vpišejo v razvid, da imajo javnoveljavni program. In zdaj mi govorimo, da moramo sistemsko zadevo rešiti. Ja, če jo imamo v ZOFVI napisano. 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11 členov, prav že piše o zasebnih šolah noter. Ne vem, kaj bi še sistemsko reševali. Hkrati vam lepo piše, da se za zasebne šole financirajo samo programi. Financira se samo, če vam povem, kaj delno ministrstvo financira, plačo in prispevke pri zasebni šoli. Pri javni šoli nekaj država, nekaj občina financira vse, torej materialne stroške,

prostor, vse financira država oziroma proračun; v zasebnih šolah pa se financira samo javno veljavni program. In v 68. členu vam pišejo pogoji za financiranje. In vam piše, da zasebne šole ne dobijo sredstev za naložbe, investicijsko vzdrževanje in opremo. Ne morejo dobiti, to si morajo zagotoviti same. In vi mislite, da bodo zdaj te šole kot gobe po dežju rasle. Kje pa, kdo pa ima še toliko denarja, da bo naredil prostor, opremo in vse. In te tri šole, ki bodo, pa ne bodo stale, saj smo vam povedali, kakšna je zadeva. 87. člen vam pa govori o varovanju javne mreže, da zasebna šola sploh ne more obstajati, če je ogrožena javna šola. Veste tudi, da v drugih državah, verjetno imate tudi te statistike, danes niste o njih veliko govorili, da se financirajo tudi zasebne šole. Recimo na Finskem financira 57 % država, 43 % občina oziroma njihova regija. Torej skupaj 100 % dobijo za program, zopet govorim o programu, nobena država pa ne financira materialnih stroškov. To je pa tako, kot pri nas. Lahko potem tudi povem, Nizozemska 100 %, Danska ima celo materialne stroške notri vključene, Švedska je izjema, so tiste šole, ki zaračunavajo šolnino itn., da ne bom zdaj pač vsega naštevala. In kot je bilo danes rečeno, enkrat se sklicujete na Ustavo, ko vam to prav pride, drugič ne, enkrat bi jo spreminjali, drugič bi zakon spreminjali, tako kot vam pač paše. Preberite si Ustavo in vse ustavne odločbe. Diskreditacija Ustavnega sodišča – to je pa bil danes višek razprave, v Državnem zboru. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima gospa Marija Bačič. Pripravi naj se gospa Ljudmila Novak.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani poslanke in poslanci!

V svoji razpravi se bom osredotočila na del predloga zakona, ki govori o vsebinah za svobodno družbo, z obsodbo vseh totalitarizmov in domoljubja. Ne morem se znebiti občutka, da nenehno predlagamo spremembe in dopolnitve Zakona o vzgoji in izobraževanju, čeprav imamo za to kompetentne strokovne svete. Nihče se ne vpraša, kaj nalagamo mladim vedno z novimi vsebinami, ki jim bodo v življenju kaj malo koristile. Mlade zasujemo z natrpanim predmetnikom in vsebinami. Tudi iz tega razloga, da je osnovna šola prezahtevna in preveč storilnostno naravnana, je toliko otrok, ki imajo take ali drugačne učne težave in potrebujejo dodatno učno pomoč. Tako naj bi se predlagatelj v prihodnje vedno vprašal o potrebah spremembe v vzgoji in izobraževanju. Naj spomnim, da je Odbor za izobraževanje v zvezi uvedbe državljske in domovinske vzgoje ter etike kot učnega predmeta v srednjih šolah v Republiki Sloveniji na nujni seji 4. 2. 2015 sprejel sklep, v katerem je predlagal Zavodu Republike Slovenije za šolstvo ter Strokovnemu

svetu za poklicno in strokovno izobraževanje, da pripravijo analizo morebitne potrebe po krepitvah domovinske in državljske vzgoje. Šele na podlagi analiz bo jasno, ali so potrebne dopolnitve na tem področju. Predlagatelji tudi predlagajo, da se dopolnijo učni načrti, kjer naj bi bila po novem vzgoja za domoljubje vključena pri vsakem predmetu in na skoraj vseh nivojih izobraževanja – od vrtca, do višješolskega in izobraževanja odraslih. Naj se dotaknem pripomb predlagatelja, da se v osnovnih šolah opazijo zaskrbljujoči pojavi, ko se učencem predstavlja totalitaristične simbole kot nekaj pozitivnega, s tem pa pojave totalitarizma predstavlja kot nekaj sprejemljivega, celo pozitivnega. Ugotovitev, da je razvijanje zavesti o državni pripadnosti in nacionalni identiteti pomembna in da bi bilo treba bolj poglobljeno pristopiti k tej tematiki, je pravilna. Vendar to pomeni, da mora naš mladi rod poznati zgodovino svojega naroda od prihoda oziroma naselitve našega prostora v 6. stoletju, Samove države, Karantanije, slovenske kneževine v spodnji Panoniji, vplivov bratov Cirila in Metoda, celjskih grofov in knezov, kakor tudi zagrizeno obrambo našega ozemlja s strani slovenskih vojakov med prvo svetovno vojno. Pomembni temelji naše državnosti pa so bili položeni v obdobju druge svetovne vojne, ko se je naš narod med prvimi v okupirani Evropi dvignil v oboroženi boj proti fašizmu in nacizmu. Ta boj je potekal v znamenju peterokrake zvezde, ki je takrat pomenila bratstvo in enotnost med narodi na vseh petih kontinentih sveta. To zgodovinsko dejstvo je treba spoštovati, kajti če ne bi bilo Dražgoš, Pohorja in še številnih dogodkov, danes ne bi imeli svoje države in demokracije. Zato ne smemo dovoliti, da bi našo zgodovino zlonamerno osvetljevali pod nerealnim kotom tako, da bi se jo naš mladi rod morda celo sramoval. Realno je treba ohraniti zgodovinska dejstva tudi s temne strani, kot so povojni poboji, saj kjer sije sonce, so tudi sence. Izbrisati iz zgodovine obdobje obstoja in razvoja našega naroda pod simbolom rdeče zvezde bi bil zločin. Naj vas spomnim, spoštovani, da nam bo nekega dne slovenski državljan zadal nalogo, da naredimo analizo, koliko državnega in družbenega premoženja v Sloveniji je bilo ustvarjenega v času imenovanega totalitarizma in koliko tega še imamo oziroma kako smo premoženje oplemenitili v času obstoja demokracije. Vzgoja za svobodno družbo, z obsodbo vseh totalitarizmov in vključevanje domoljubja v vsebine izobraževanja so že od nekdaj del učnih načrtov in se vsaj v javni šoli izvajajo. Kot je bilo že omenjeno, pa je morda zapis tega predloga zakona navodilo zlasti za tiste, ki jim je novela prvotno namenjena, torej zasebnim šolam.

Predloga sprememb in dopolnitev Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja zahteva 100-procentno financiranje zasebnega šolstva iz proračunskih sredstev. Tega kot zagovornica javnega ne

morem podpreti, zato bom glasovala proti predlogu zakona.

Rada bi replicirala predlagateljici gospe Jelki Godec, ki meša in enkrat govori o domovinski in enkrat o državljski vzgoji. V zakonu pa piše domoljubje; ker pa so se strokovnjaki na odboru strinjali, je to državljska vzgoja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravi naj se gospa Vesna Ververga.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani predsednik, kolegi in kolegi!

Očitno imamo različne predstave o domoljubju. Zame je domoljubje to, da imam rada svojo državo, svoj narod, jezik, kulturo in tudi naše ljudi; nekatere malo z večjo simpatijo, nekatere malo manjše, človeško. Domoljubje je pa tudi to, da sprejemam stališča drugače mislečih in da včasih tudi poslušam kakšne neumnosti, ki mi sploh niso všeč. Ampak to je demokracija in tudi to je domoljubje. Ne vem, kako bi lahko sploh kakšen poslanec, kako bi lahko sploh kdo nasprotoval temu, da bi bilo več takšnih vsebin v vzgojno-izobraževalnih programih. Mislim, da je tega premalo in še posebej v času globalizacije, ko je svet postal ena sama vas, je še kako treba mlade ozaveščati, kje so naše korenine, zakaj je pomembno, da ohranjamo svoj jezik, identiteto, kulturo, zakaj smo prav radi na temu koščku sveta, zakaj je to naša domovina. Mislim, da tega ni nikoli preveč. Kar pa je zaskrbljujoče, je pa to, da dejansko premalo vemo, vedo, se učijo prav o novejši slovenski zgodovini, torej o samostojni Sloveniji. To dokazujejo mnoge ankete in tudi po mojih podatkih je bilo samo eno maturitetno vprašanje na temo novejših slovenske zgodovine. Torej, ali niso obravnavali in če niso obravnavali, potem se tudi o tem niso učili. Me boste popravili, če to ne drži, ampak tako so mi poročali. Slovenci imamo pestro zgodovino znotraj različnih držav, s katero se še nismo v celoti spriznali in pomerili. Zgodovina je takšna, kot je, le zapisi so včasih različni. Če v preteklosti veljalo, da zgodovino pišejo zmagovalci, mislim, da to ni korektno, ni objektivno; zgodovino morajo pisati objektivni zgodovinarji in potem morajo biti te resnice zapisane tudi v učbenikih in o tem se moramo, morajo učiti. Samo tako bomo lahko sprejeli svojo zgodovino in se iz nje naučili vse tisto, kar je dobrega; in da ne bi ponavljali napak oziroma tistega, kar je bilo manj dobro ali celo slabo.

V parlamentu in naši državi imamo pogoste razprave o javnem in zasebnem oziroma o državnih in zasebnih šolah, ki tudi izvajajo javno veljavne programe. Mislim, da je to pretirana bojazen, pretiran strah pred vsem, kar je zasebno. Velikokrat se spomnim na to, ko me je nekoč nekdo popravil, ko sem rekla, da smo Slovenci narod kmetov; pa je rekel – ne, mi smo narod obrtnikov. Kmetov je bilo nekaj,

graščakov, veleposestnikov, drugi so pa bili prevozniki, šuštarji ne vem kaj še vse, krojači. Opravljali so naši predniki različne obrti, poklice in sedaj temu pravijo obrtniki, podjetniki, mala, srednja podjetja, družinska podjetja. V preteklosti je pa bila žal nekoliko ustavljena ali ubita ta podjetniška žilica s tem negativnim odnosom do zasebnega, do tistih, ki so podjetni; ker moramo imeti vsi enako. Ne; tisti, ki so bolj pridni, naj imajo več. In ti pomisleki se pojavljajo tudi pri zasebnem šolstvu. Če ugotavljamo, da je samo 0,7 % zasebnega šolstva, potem se nam ni treba bati, da bodo zasebne šole uničile javno šolstvo. S tem je kvečjemu dana možnost izbire. Kdo obiskuje slovenske zasebne šole? Največkrat ne tisti, ki so bogatih staršev, zato imajo te šole velikokrat socialne sklade. Socialni demokrati, ki vedno poudarjate socialne pravice, te šole obiskujejo po navadi otroci večjih družin, ne tako bogatih staršev, zato imajo tudi socialne sklade. Da se še šolnina plačuje iz teh skladov. Konec koncev je država vedno na profitu, ker investicije plačuje lastnik teh šol, samo programe financira država. In te programe obiskujejo naši otroci, naši državljani, otroci staršev državljanov, ki plačujejo davke; zato ni smisel v tem, da mi branimo javno šolstvo. Hvala bogu, da imamo dobro mrežo državnih šol, hvala bogu, da so vsem dostopne; ampak tudi zasebne šole obiskujejo otroci davkoplačevalcev, državljanov. Tam učijo učitelji, ki so prav tako, po navadi, naši državljani. In jaz si za strah pred zasebnim lahko razlagam samo tako, da obstaja strah pred izgubo nadzora, ker značilno za vse totalitarne režime je, da si poleg vojske takoj podredijo medije in šolstvo. In če je v bivši državi bila to domena socialdemokratov oziroma so bile vsebine kontrolirane, učitelji kontrolirani, vodstvo kontrolirano oziroma so morali biti družbenopolitično neoporečni; sedaj pa so v zasebnih šolah morda tudi druge vrednote prisotne. Samo tako si lahko razlagam to nastrojenost proti zasebnemu, ker je v tako majhnem obsegu; in lastniki teh zasebnih šol, ne vem, če s tem lahko obogatijo, s tem, ko morajo investicije oziroma materialne stroške sami pokrivati. Je pa možnost izbire, možnost neke druge kvalitete, možnost neke druge vzgoje – in to je ne nazadnje tudi vsa pestrost ali lepota demokracije. Ne vem, zakaj imamo takšne težave z obsodbo vseh totalitarnih režimov. Dejstvo je, da je bil v naši prejšnji državi totalitarni komunistični režim, ki je vse določal in odločal, tako je bilo. Hvala bogu, da je na koncu bil manj strog ali manj totalitaran kot v vzhodnoevropskih državah, ampak bil je. O tem govorijo resolucije Sveta Evrope, resolucije Evropskega parlamenta, to je neizpodbitno. In zato je prav, da se o tem govori, da se tega zavedamo, da ne ponavljamo istih napak, kot so jih delali naši predniki.

Bistvo naše skrbi pa naj ne bo javno ali zasebno, bistvo naše skrbi morajo biti otroci, kakovostno šolstvo, da bomo izšolali ali vzgojili

takšne otroke in mlade, da bodo postali boljši, še boljši ljudje in da bodo lahko sami poskrbeli za svoj kruh. To mora biti naše vodilo, naš cilj pri zavzemanju za kakovostno šolstvo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vesna Vervega, pripravi naj se gospa Anja Bah Žibert.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala, gospod predsedujoči. Spoštovana državna sekretarka, poslanke in poslanci!

Začela bom z besedami, ki bodo rdeča nit moje današnje razprave. Temeljni predpogoj domovinske vzgoje sta humanizem in strpnost; domovinska vzgoja pa mora sloneti na dobri splošni državljanski vzgoji. Verjetno se marsikdo sprašuje, kot je prej omenila tudi gospa Bačič, v čem pa je razlika med domovinsko in državljansko vzgojo. Domovinska oziroma domoljubna vzgoja pomeni razvijanje zavesti o državni pripadnosti in nacionalni identiteti ter védenja o zgodovini Slovenije, njeni tradiciji, kulturi. Državlјanska vzgoja pa zajema razvijanje državljanske pismenosti, to je poznavanje političnega sistema, človekovih in državljanskih pravic ter dolžnosti, usvojitve kritičnega mišljenja in analitičnih spretnosti ter spodbujanje participacije ter udejstvovanja na ravni šole, lokalnih skupnosti in seveda države. Opravljene študije na tem področju sicer na eni strani kažejo relativno visok nivo državljanske in tudi domovinske zavesti; na drugi strani pa na področju državljanske pismenosti poudarjajo nezadostno znanje, kjer je nivo poznavanja zlasti nekaterih temeljev državljanske pismenosti na dokaj nizkem nivoju. Vendar reduciranje državljanske vzgoje zgolj na domovinsko vzgojo ni preudarna odločitev, ker sta neločljivo povezani. V predlogu sprememb tega zakona pa nikjer ni omenjena krepitev teh vsebin državljanske vzgoje. Ker je področje lahko zelo dobra odskočna deska za ideološke razprave, je treba k uresničevanju ciljev domovinske in državljanske vzgoje pristopiti s polno mero objektivnosti in predvsem kritičnosti. Po mnenju mladih so lastnosti, ki najbolj opredelijo odraslega domoljubnega državlјana, njegovo poznavanje in zaščita svojih pravic, spoštljiv odnos do slovenskega jezika, pripravljenost, da spoštuje Ustavo in zakone ter nediskriminatorni odnos do sodržavlјanov. V srednješolskem sistemu je domovinska vzgoja poleg vsebin v različnih družboslovnih predmetnih predvidena v obvezni izbirni vsebini državljanska kultura, ki nastopa le v obsegu 15 ur, vendar se najbolj približa prav domovinski vzgoji.

V razpravi na odboru sem že omenila, da sem na gimnaziji poučevala predmet, ki je zajemal te cilje in vsebine domoljubne vzgoje. Učitelji smo temu posvečali zelo veliko pozornost, zavedajoč se pomena teh vsebin, predvsem za dijake, ki prav vstopajo na politično prizorišče kot aktivni državljani. Vendar poleg

tega predmetnega pristopa obstaja še medpredmetni pristop. Ta pa je bil po mojem mnenju in mojih izkušnjah vedno bolj učinkovit ali pa je bolj učinkovit kot predmetni pristop. Šola mora zato skrbno načrtovati in predvidevati aktivnosti ter projekte, ki sistematično prispevajo k uresničevanju ciljev državljanske vzgoje v različnih drugih organizacijskih oblikah in v okviru različnih delov šolskega programa. Za državljansko vzgojo ima zelo pomembno vlogo tudi šolska klima, pripravljenost vodstva in strokovnih delavcev, da določeno temo vključujejo v različne šolske dejavnosti, vpetost šole v lokalno okolje in sodelovanje s starši. Mislim, da bi bilo na ravni države treba izdelati strateški pristop o pojavljanju domovinskih vsebin še v drugih inštitucijah in medijih, ki nagovarjajo predvsem mlade.

Naj zaključim. Vsebina in cilji posameznih učnih predmetov oziroma kurikulov ter njihova nadgradnja ne morejo biti stvar samo politične, temveč zgolj strokovne odločitve; tudi v primeru, ko gre za domovinske vsebine in cilje. In še mogoče kratek odgovor gospe Novakovi glede maturitetnih vprašanj. Državlanske in domovinske vsebine so znotraj maturitetnega predmeta geografije vključene kot maturitetna vprašanja skozi vse izpitne pole, v različnem obsegu; enkrat bolj, drugič manj. Vključenost pri geografiji je, kako pa je pri drugih predmetih, pa ne bi mogla sedaj povedati. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert, pripravi naj se dr. Dragan Matić.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Predsedujoči, hvala lepa za besedo. Spoštovani kolege in kolegi!

Predno se bom usmerila na temo zakona, bi vas rada spomnila, da ste nekaj dni nazaj brez kakršnihkoli potreb po analizi – nobena analiza ni bila potrebna – redefinirali družino, spremenili zakon in se sklicevali na to, da je problem v ustavi, čeprav obstoječi zakon ni bil protiuustaven in obstoječi zakon tudi ni kršil človekovih pravic. Danes, ko pa govorim o konkretnem zakonu, o katerem je odločalo Ustavno sodišče, pa potrebujete ne vem kakšne dodatne analize in ne vem kakšne široke razprave o tem, na kakšen način to uskladiti z ustavo.

Naj grem po vrsti. Sicer se stališča SD ne bom lotila, ker razumem, da morajo braniti mater svoje stranke, trenutne, to pač tako je. Glede na to, da izhajate iz stranke, ki je vodila totalitaren režim, je pač tako, da ste vi glede tega verjetno težko objektivni. Ampak poskušajmo biti objektivni, vsaj kar se tiče ustave. Slovenija je demokratična republika. Če je Slovenija demokratična republika, potem ne razumem vaše težave z naslednjim členom, ki bi se ga po novem dodalo v zakon. Namreč, v 1. členu bi se dodalo, da mora šola izobraževati in

vzgajati tudi za zavedanje proti vsem vrstam totalitarizmov. Ni pomembno, katerih, govorimo o vseh vrstah totalitarizmov. Ne nazadnje je eden od ustavnih sodnikov v ločenem mnenju, ko smo govorili o tako imenovani zadevi Titove ceste, povedal: "Vsi so enaki v svoji biti v preziru človekovega dostojanstva." V čem imate problem, da otroci spoznajo sistem, ki je kršil človekove pravice, ki je kršil dostojanstvo človeka, ki ni omogočal, da ljudje razpravljajo tako, kot razpravljamo danes? Tega enostavno ne razumem. Ali gre zgolj za ideološki pogled, kajti vsebinsko tega ni moč razumeti.

Govorimo o domoljubni vzgoji. Vlada pa v svojem stališču omeni: "V zvezi s tem je potrebno ugotoviti, v kolikšni meri so predlagane vsebine že zajete v osnovnošolskih in srednješolskih izobraževalnih programih." Poglejte, te vsebine so dejansko lahko vključene, ampak kakšno je pa izvajanje? Kakšen pa je naš odnos do teh stvari? 25. junij, dan državnosti – totalitarni simboli v šolah! Še več, mislim, da so imeli celo orožje. Ali je to to, kar si želimo? Še več, pred osnovnimi šolami stojijo spomeniki totalitarnih voditeljev. Kaj sporočamo mladim? Da sicer po ustavi smo demokratična republika, ampak s totalitarnim režimom pa enostavno ne znamo potegniti ločnice. To je problem, o katerem govorimo. In to, da se uvede domoljubna vzgoja v vse predmete – zaradi česa je tu tak odpor? Tega ne razumem, saj gre vendar za pozitivno sporočilo. Ne nazadnje bodo ti mladi odrasli in bodo nekoč vodili to državo. Verjetno je v prvi vrsti pomembno to, da imajo nek pozitiven odnos do vrednot. Treba je povedati, da je ravno osamosvojitve Slovenije v največji meri povezala ta narod. Na tem gradi vse to.

Naj nadaljujem, kar se tiče financiranja. Poglejte, šolstvo je zaradi svoje vloge občutljiva tema, je pa predmet tudi številnih manipulacij. Danes je bilo slišati ogromno manipulacij in bom povedala, zakaj. O čem pravzaprav danes govorimo? Ali govorimo o tem, da bo proračun financiral zasebne šole enako kot javne šole? Ni res! Ne govorimo o tem, ampak govorimo zgolj o tem, da bo izenačil financiranje za obvezni program, ki je v osnovnih šolah. Govorimo o obveznostih. Zdaj mi pa vi povejte, zakaj mora nek starš za to obveznost, ki je v skladu z zakonom oziroma z Ustavo Republike Slovenije plačati, medtem ko drugemu staršu tega ni treba. Ali če obrnem. Ali je prav, da imajo potem eni otroci oziroma šole na voljo manj denarja za ta obvezni program kot druge? Zakaj 85 odstotkov? Samo o tem govorimo.

Ne nazadnje, tukaj ste sprejeli cel kup nekih varčevalnih ukrepov tudi na račun invalidov, tukaj pa govorite o tem, kakšen problem v bistvu predstavljajo zasebne šole, ki poskrbijo, poslušajte, poskrbijo za stavbo, poskrbijo za vzdrževanje, poskrbijo za vse ostalo same. Tukaj ni vključenega javnega denarja. Če en starš plača davek in drugi, zakaj mu omejujete možnost, da izbere, v kateri šoli bo

opravljal z zakonom obvezni program. In ne nazadnje, veste, tudi tukaj nimamo enakosti, ena od teh zasebnih šol dobiva 100-odstotno financiranje, ker je bila ustanovljena pred uveljavitvijo teh sprememb, druge ne. Česa se bojijo? Vse dodatne programe v teh šolah starši plačajo, to je pač njihova odločitev in prav je tako, ampak govorimo o obveznem programu, ki izhaja iz Ustave Republike Slovenije. Tukaj, oprostite, ste pa dvolični. Zadnjič ste govorili o pravicah, citirali smo vam celo odločbo Evropskega sodišča za človekove pravice – vam ni bilo mar, še smejete se danes. Danes vam citiramo odločbo Ustavnega sodišča, pa pravite, da govorimo o politični pripadnosti. Kje pa je bila SD, ko nenehno mi poudarjamo o neodvisnem sodnem sistemu in vse zadeve zavračate? Danes, ko vam to pride prav, pa celo govorite o politični odvisnosti Ustavnega sodišča. Žalostno.

Seveda tudi nekatere razumem, tako kot predhodnico iz SD, da branijo nekatere zadeve. Ne nazadnje, koliko bo to stalo državo – trikrat, več, kot je sama zaslužila s honorarji iz države na račun šolstva. Tudi jaz bi verjetno imela potem nekoliko dvolično mnenje, ampak to so dejstva. Ne nazadnje, nihče v tej državi ne sme onemogočiti tega, kar je otrokova pravica in pravica njihovih staršev, če govorimo o obveznem izobraževanju. Govorimo o obveznem programu izobraževanja, o ničemer drugem. Ne zdaj tukaj zavajati, da je naval šol in tako naprej ... Natančno vemo, koliko teh šol je, in verjetno glede na stanje v državi jih kaj več ne bo. Ampak, jemljite to kot pozitivno, te šole se vse same vzdržujejo. Tudi to vam ne pomaga.

Da malo za šalo zaključim svoj nastop: analize potrebujete, mogoče jo pa v SD imajo, mogoče je varnostnoobveščevalna služba še kaj takšnega naredila in bo pač potem vse videno in znano, kako in kaj. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima dr. Dragan Matić, pripravi naj se gospod Andrej Čuš.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, spoštovana gospa državna sekretarka, drage kolegice in kolegi!

Po mojem mnenju sta državljanska in domovinska vzgoja v šolah ves čas prisotni, saj je to del tudi poslanstva šol in zato državljanska in domovinska vzgoja tudi ne moreta biti predmet z ocenami, posledično pa ne moreta biti nekaj, kar bi lahko bilo predmet, denimo, popravnega izpita. Zakaj pa imamo predmete zgodovino, družboslovje, sociologijo, geografijo, filozofijo, psihologijo, slovenščino, glasbo, umetnost in še kaj, če v njih ni dovolj državljskih in domovinskih vsebin? Ni pa mi povsem jasno, kako si je predlagatelj zamislil, da bi vrednote državljanske in domovinske vzgoje vključil v učne načrte vseh predmetov v programu, in kako bi se te vrednote izpostavljale med poukom fizike, matematike, tehničnega pouka itd. Bojim se, da vnašanje ideoloških

vsebin na področja, kamor ne sodijo, spominja na neke preživele vzorce iz bivšega sistema, za katere osebno ne bi rad, da bi se ponavljali v naši družbi. Treba se je tudi vprašati, kaj je z vsemi izbranimi vsebinami, obšolskimi dejavnostmi in različnimi aktivnostmi šol, če v njih ni dovolj državljske in domovinske vzgoje. Osebno menim, da je našim šolam treba zaupati veliko bolj, kot se jim zaupa, vsaj v določenih političnih krogih. Državljska kultura je premislek, ki ga mora opraviti vsak mlad človek sam, šola pa mu lahko pomaga pri premišljevanju z izhodišči, ki so ustrezno vključena v predmete in obvezne izbirne vsebine. Le takšna pot je lahko prava. Vse ostalo je vsiljen model, ki nima prihodnosti. Gotovo pa bi bilo prav, če bi predlagatelji odkrito povedali, katerim predmetom pri državljanskih in domovinskih vsebinah v šolah ne zaupajo in zakaj.

Predlagatelji želijo z novelo zakona med cilje vzgoje in izobraževanja dodati vzgajanje za svobodno družbo z obsodbo vseh totalitarizmov in prav tako želi v 12. členu dodati, da splošni del izobraževalnega programa vsebuje načine vključevanja načel domoljubja v učne načrte. Mislim, da nobeden od obeh predlogov ne prinaša nič tako novega, da bi bilo to treba tako izpostaviti. Šola že zdaj vzgaja za sodobno družbo, obsoja totalitarizme, razvija nacionalno in državljansko zavest. Upam in želim, da nam speva na ta način ustvarjati široke in dovolj kritične mlade osebnosti.

Kako je s tem, denimo, pri pouku zgodovine? Koncept pouka zgodovine si vsa leta v samostojni Sloveniji prizadeva za politično neobremenjeno zgodovino, ki v ospredje postavlja kulturno, gospodarsko in socialno zgodovino človeštva ter podobe iz vsakdanjega življenja človeka v različnih časih in prostorih. Sedaj veljavni učni načrt za zgodovino, npr. v gimnazijskem programu, je bil sprejet leta 2008 na pobudo takratnega ministra dr. Milana Zvera. Vzamem nekaj odlomkov iz tega učnega načrta. Opredelitev predmeta: "Zgodovina ima tudi pomembno vlogo pri oblikovanju slovenske narodne zavesti, narodne identitete, poudarjata pa se tako evropska kot individualna identiteta". Dalje, poglavje Cilji, ki se nanaša na razvijanje odnosov, ravnanja, naravnosti in stališč, citiram: "Dijaki razvijajo zanimanje za zgodovinsko preteklost in sedanost slovenskega naroda in njegovih dosežkov ter utrjujejo narodno zavest in zavest o državni pripadnosti." Potem dalje: "Prek izbranih primerov iz zgodovine razvijajo poglede na svet, ki spoštujejo človekove pravice, enakost in demokracijo ter demokratično in odgovorno državljanstvo," in dalje "obsodijo zločine proti človeštvu, genocide, holokavst in druge oblike množičnega kršenja človekovih pravic." Potem gremo naprej, poglavje Razvoj demokracije, Cilji širše teme, citiram: "Dijaki primerjajo različne oblike demokratičnih ureditev v zgodovini človeštva," dalje, "analizirajo in ocenijo dosežke

v razvoju demokracije v posameznih obdobjih" in naprej "analizirajo vzroke za pojav totalitarnih sistemov in njihove posledice za demokratično ureditev v Evropi in svetu" dalje "raziščejo posledice razširitve demokracije po padcu berlinskega zidu" in še "analizirajo, ocenijo uspeh demokratičnih procesov danes" in še "razvijejo pozitiven odnos do pomena spoštovanja človekovih pravic, enakosti in demokracije". In še bi lahko naštevali. Med vsebinami v učnem načrtu je tudi med drugim, citiram: "Totalitarni sistemi, fašizem, nacionalsocializem, boljšeizem." Konec citata. In poglavje Ključni koncepti in ideje. Citiram: "Demokracija, tri veje oblasti, ustava, diktatura, totalitarizem." Tudi v osnovni šoli je v 9. razredu npr. obvezna tema Kriza demokracije in vzpon diktatur in totalitarizmov, kjer je med cilji zapisano, da učenci, citiram, "na primerih pojasnijo razlike med demokratičnimi, diktatorskimi in totalitarnimi oblikami vladavine ter pojasnijo, zakaj se je v nekaterih državah uveljavila demokratična, diktatorska ali totalitarna oblika vladavine." Konec citata. Podobno je tudi na strokovnih šolah.

Naj sklenem. Če zaupamo šoli in učiteljem zgodovine, bi vsi zapisi iz učnega načrta morali zadoščati, če ne, mora predlagatelj pridobiti strokovne ugotovitve, jih soočiti z zgodovinsko stroko, in šele potem lahko zahteva spremembo zapisa v zakon.

Če se na koncu ustavim še glede financiranja zasebnega šolstva, naj povem, da menim, da ima Slovenija dobro javno šolstvo, ki vsem državljanom zagotavlja kvalitetno izobrazbo. Kar se tiče zasebnega šolstva, bi morali izhajati iz načela, da je zasebno šolstvo s samostojno Slovenijo dobilo možnost, da k javnoveljavni izobrazbi še kaj doda. Če tega dodatka ni, tudi ni jasno izkazane potrebe, da država te šole sofinancira. Če pa je to izkazano, potem je to smiselno, tudi utemeljeno.

Ne glede na to, kar sem povedal, pa drži, da imamo sodbo Ustavnega sodišča, vendar ni nobene potrebe po mrzličnem hitenju njene implementacije. Ni namreč samo problem v višini financiranja, ampak tudi v ostalih statusnih pogojih, kot na primer sprejemanje programov zasebnih šol, izpolnjevanja pogojev za njihov vpis v razvid izvajalcev in tako dalje. Zato je smiselno, da je to vprašanje, skupaj z višino financiranja, urejeno v roku, ki ga je naložilo Ustavno sodišče, vendar celovitejše, kot je v predlaganem osnutku zakona.

Torej, če strnem, pustimo Ministrstvo za izobraževanje, da to vprašanje celovito uredi ter pripravi spremembe zakona, o katerih bomo potem odločali. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Andrej Čuš, pripravi naj se gospa Anita Koleša.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča, za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Po zadnji razpravi lahko ugotovimo v stilu filmov Na zahodu nič novega. Spet bomo zavrnil predlog opozicije in se prepustili čarom proučevanja, analiziranja in predlaganja. To pač, očitno, je tradicija nove politike, katere pa sam osebno več ne morem podpirati niti več gledati.

Zakaj smo se v Poslanski skupini SDS sploh odločili, da vložimo novelo zakona o organizaciji, financiranju vzgoje in izobraževanja? Cilja sta predvsem dva. Prvi je ta, da sledimo odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki je lani decembra s svojo odločbo rzsodilo, da je področje financiranja šolstva v Sloveniji neustavno, in je naložilo Vladi oziroma Državnemu zboru kot zakonodajalcu, da v enem letu to ustrezno popravi. Vlada se je žal do sedaj, razen proučevanja in analiziranja, v tem mandatu ukvarjala sama s seboj, zato smo v opoziciji, kot svoji pristojnosti, šli volji in rzsodbi Ustavnega sodišča naproti in zato pripravili novelo zakona o ZOFVI-ju. Ker je bilo tudi veliko razprav predvsem s strani koalicijskih poslank in poslancev, da kar na silo vpeljujemo neke finančne stroške in obremenitve za proračun, smo sami preventivno izvajanje financiranja umestili v presečni datum 1. september 2016, da ne bi danes – oziroma sicer smo poslušali razprave in očitke, da vplivamo na sprejeti rebalans proračuna za leto 2015. Celo tako dobri smo bili, da smo šli temu naproti in pripravili zakon, ki daje tudi vladi dovolj časa, da se to pripravi in uvede. Zato mi je tudi po drugi strani zelo čudno, da predstavniki Stranke modernega centra oziroma Stranke Mira Cerarja, ki sveto verjamejo v spoštovanje zakonodaje in ustave, danes govorijo, da se nam pa ne mudi tako hitro s popravljanjem ustave, torej neustavnega stanja.

Veliko je bilo danes tudi tukaj slišati ideoloških vsebin in razprav. Vsi smo za javno, treba je javno podpirati; zasebno – to so tisti, ki bogatijo. Potem pa pogledajmo razmerje osnovnih šol. Imamo tri zasebne osnovne šole v Sloveniji in 744 javnih osnovnih šol. Proti čemu se bi sedaj torej borili, saj zasebnega šolstva v Sloveniji skoraj ni? Imamo najnižji delež zasebnega šolstva med državami članicami Evropske unije, tako da ne vem, zakaj bi morali se sploh pogovarjati o tem, da se je treba boriti proti zasebnemu. Mogoče še to iz kakšnih starih časov, še iz časov, ko se je delal film Moj ata socialistični kulak, ko je bila vsaka zasebna lastnina in zasebna pobuda kaznivo dejanje. Danes se nam tudi večkrat zazdi, da še vedno živimo v teh časih. V filmu Moj ata socialistični kulak je bilo tudi povedano, da je človek naše največje bogastvo, zato ga je treba stalno nadzirati. Zato se tudi ne čudim ravnanju ministra za obrambo, gospoda Vebra, ki zlorablja obveščevalno-varnostne službe.

Še enkrat bi rad povedal, imamo tri zasebne osnovne šole in 744 javnih. Strinjam se, da

razprava o šolstvu so več kot dobrodošle, verjetno bomo se tudi vsi strinjali, da problematika v šolstvu je prisotna. To smo skoraj vse poslanske skupine opozarjale že na zaslišanju kandidatke za ministrico, kjer smo si, ne glede na to, s katere strani kdo prihaja, priznali, da je v celotnem področju šolstva in tudi širše ogromno izzivov in problemov, katere pa bo vlada morala rešiti; ampak z analiziranjem in proučevanjem ne bomo rešili čisto nič.

Če se dotaknem še drugega področja oziroma področja državljanske ali domovinske vzgoje. Sam sem se udeležil seje otroškega parlamenta, ki je potekala pred nekaj meseci v Državnem zboru. Dobra razprava, kvalitetna, vsebinska je bila tudi na Odboru za izobraževanje pred nekaj tedni, kjer smo vsi nekako zagovarjali svoje, ampak sam pa menim, da vprašanje državljanske vzgoje sploh ni ideološko vprašanje. Analize na tem področju tudi ne bodo rešile čisto nič, ker analiz in raziskav s tega področja imamo že veliko. Tudi država je za to plačala veliko. To smo ugotavljali na odboru, tudi danes bom predstavil nekaj rezultatov teh analiz in raziskav. Bi pa povedal, da v Sloveniji velikokrat govorimo, da domovinska in državljanska vzgoja – da je to nekaj ločenega. Če pa pogledamo malo v svetovno literaturo, strokovno literaturo, pa bi izpostavil raziskavo Abowitza in Harnisha iz leta 2006, ki sta z analizo in pregledom ameriških učnih načrtov predstavila značilnosti in vsebino ter druga izhodišča dveh smeri, ki naj bi prevladovali na področju državljanske vzgoje po celem svetu. Tukaj govorim o republikanskem in liberalnem diskurzu, ki sta najvplivnejša in pa najpogostejša koncepta državljanske vzgoje po svetu.

Za republikanski vidik državljanske vzgoje je vseskozi značilno poudarjanje pripadnosti, identitete in navezanosti državljanov na nacionalno ter lokalno skupnost. Učni načrti pa pri tem večkrat izpostavljajo tudi potrebo po domovinskih čustvih. Republikanski vidik državljanske vzgoje daje veliko pomembnost tudi politični participaciji mladih, le-to pa se razume kot sodelovanje pri upravljanju in vključevanju v civilnodružbene ter prostovoljske organizacije. Pomembnejše teme, ki prevladujejo v takšnih učnih načrtih, so vsebine s področja demokracije, tradicije institucij in dokumentov ter nacionalne zgodovine. Učenci naj bi se pri obravnavi teh tem naučili tudi nekaterih vrednot, kot so domoljubje, spoštovanje, dolžnost in odgovornost in dialog. Se kar dobro sliši, ne, ker tudi dialoga v Sloveniji manjka.

Drugi prevladujoč vidik državljanske vzgoje v učnih načrtih pa je, kot že povedano, liberalni diskurz. Ta vidik pa poudarja posameznikovo svobodo in izpostavlja posameznikove pravice do svobodnega oblikovanja svojega življenja. Med prevladujočimi vrednotami so enakopravnost, strpnost, pluralnost in svoboda. Posebej poudarjen je način izobraževanja z

izkustvenimi metodami, torej vključevanje na raznih simulacijah in sodelovanje v pluralnem okolju. Liberalni koncept državljanske vzgoje se navezuje na obravnavo večkulturnih družb, zgodovino, nacionalne politike in sistem, človekove pravice ter verske raznolikosti. Liberalni koncept državljanske vzgoje ne izpostavlja domoljubja kot temeljne vrednote, postavijo jo le kot lojalnost enakopravnosti in svobodi. Pri tem pa je treba dodati, da sta oba avtorja pri svoji raziskavi izhajala iz nacionalnega diskurza državljanske vzgoje. Za slednjega je temeljnega pomena, da razumemo državljanstvo kot pravni status, ki je definiran z dolžnostmi in pravicami.

Proces izobraževanja državljanske vzgoje v praksi je velikokrat odvisen izključno od učiteljev in profesorjev, ob tem pa se tudi na področju državljanske vzgoje in teh vsebin v Sloveniji ugotavlja, da je znanje predavateljev o vsebinah državljanske vzgoje velikokrat nezadostno. Pri tem se ugotavlja tudi, da je povezanost akterjev, ki se ukvarjajo s področjem državljanske vzgoje v Republiki Sloveniji, slaba, velikokrat pa tudi zaradi prevelike razdrobljenosti – zdaj bom citiral tudi gospoda Pavčka. Domoljubje tvorita dve lepi besedi: glagol vseh glagolov ljubiti in zavedni, samostalni stalnosti, dom. Odnos med njima je zavezujoč za obe strani, tako za dom, ki mora sprejemati ali zavračati ljubezen, kot za ljubezen, ki plemeniti ali pustoši dom. Kakšen je ta odnos, je odvisen od kakovosti tega stanja in naših odnosov do domovine in do države. Domoljubje je ena izmed državljanskih vrlin, ki pa je ne moremo nikjer kupiti, ukazati ali pa celo prepovedati. Domoljubje moramo razumeti kot čustvo, ki v skupku vrednot zaseda posebno mesto. Imeti pozitiven odnos do doma in domovine je pomembno dejanje, ob tem pa pomaga ter zagotavlja preživetje tako družine kot tudi naroda samega. Domoljubje ima izvor v narodni samozavesti, strpnosti in toleranci, zato ga lahko smatramo kot pomembno orodje za zmanjševanje sporov in konfliktov ter socialno povezanost družbi. Pripadnost državi in naciji pa lahko označimo tudi za nacionalno identifikacijo. Sam sem zdaj nekaj strokovne literature povzel. Za zaključek pa bi rad še povedal oziroma predstavil nekaj po mojem mnenju pomembnejših rezultatov raziskave Odnos mladih do domoljubja. Tako mogoče vlada Mira Cerarja ne bo rabila proučevati in analizirati, bo vse v magnetogramu.

V raziskavi, ki je potekala marca in aprila 2012, torej v raziskavi Odnos mladih do domoljubja, je sodelovalo tisoč učencev zadnjih razredov osnovnih šol n tisoč dijakov zaključnih letnikov srednjih šol Slovenije. Ob tem je treba povedati, da so v raziskavo bile vključene osnovne in srednje šole iz vseh slovenskih pokrajin oziroma regij.

Za najpomembnejši sklop za to raziskavo je bil odgovoren, mislim da, dr. Prebilič s sodelavci, financiralo je tudi Ministrstvo – takrat je bilo za šolstvo, če se ne motim.

Najpomembnejših sklop raziskave se je dotikal tudi nekaterih vsebin s področja osamosvajanja Slovenije, ki pa pokazal naslednje rezultate: četrtnina sodelujočih osnovnošolcev in dijakov v sklopu pouka zgodovine ni obravnavalo področja slovenske osamosvojitve, kar petina osnovnošolcev in petina dijakov pa se ni spomnila, če so se o tem sploh kdaj pogovarjali. Sodelujoči osnovnošolci so poglavje osamosvojitve največkrat obravnavali pri predmetu geografija, dijaki zadnjih letnikov pa prav tako pri predmetu geografija. Velik delež sodelujočih dijakov je slovensko osamosvojitve obravnaval pri predmetu slovenščina, nekateri pa tudi pri sociologiji, torej značilnost državljanske vzgoje, če bom naprej govoril samo o državljanski vzgoji, je tudi ta, da je mogoča zelo široka navezava z drugimi predmeti, torej medpredmetna navezava, ki je pa žal spet velikokrat odvisna zgolj od tistih, ki izvajajo učne načrte.

Raziskava pa je privedla tudi do nekaterih, po mojem mnenju, alarmantnih podatkov, in sicer kar 67 % sodelujočih srednješolcev je povedalo, da se v šoli ne pogovarjajo o temah, povezanih z državljansko vzgojo, osamosvajanjem Slovenije, v isti sapi pa je kar 68 % dijakov dejalo, da se želijo pogovarjati o tej temi, saj so mnenja, da so dogodki, povezani z osamosvajanjem, pomembni za mlade v Sloveniji. Torej nisem povedal nič subjektivnega, nič svojega, ampak sem samo povedal stališče dijakov, sodelujočih v raziskavi. Ob tem pa bi za zaključek še povedal nekaj konkretnih podatkov, ki bodo mogoče vsakemu dale misliti.

Na vprašanje, kdaj so v Sloveniji potekale prve demokratične večstrankarske volitve, je pravilno odgovorilo komaj 19,4 % dijakov. Na vprašanje, o čem smo Slovenke in Slovenci odločali na plebiscitu decembra 1990, je pravilno odgovorilo 76 % dijakov. Cilj Majniške deklaracije je med 4 ponujenimi možnostmi pravilno izbralo 41 % dijakov, 83 % sodelujočih dijakov je pravilno izbralo datum, ko je Slovenija razglasila neodvisnost. Dijaki pa so imeli težave tudi pri prepoznavanju datuma polnega mednarodnega priznanja, kjer je največ sodelujočih dijakov odgovorilo z "ne vem", kot drugi odgovor pa je 27 % sodelujočih izbral odgovor, da s priznanjem držav Evropske unije. Seveda, če smo si pred nekaj dnevi in tedni pogledali neke posnetke, je videti, da je približno podobno stanje in poznavanje tega tudi v Državnem zboru, kar je po mojem mnenju zelo slab vzgled, saj se nam ljudje smeji, nas zmerjajo in pravijo, zakaj bi se morali mi kaj učiti, če pa tudi oni tako nič ne vedo.

Tako bi rad povedal, da moramo mi, tukaj v tej stavbi postavljati vzor, vzglede in mogoče kdaj tudi kakšno knjigo prebrati, ne pa, da skušamo ugibati, ker izpade hecno. Tisti posnetek intervjujev glede datumov je bil po moje najbolj gledani posnetek, vezan na politično dogajanje v letošnjem letu, in verjetno si nismo naredili

usluge, ko smo tako slabo znali odgovarjati na vprašanja. Sicer ne vsi, ampak je pa bilo problematično.

Za zaključek: podpiram razprave o šolstvu tudi v tej smeri, da se začnemo pogovarjati še o drugih problemih šolstva. Smo v 21. stoletju in nekako se bo treba začeti zavedati, da bo mladim treba tudi približati osnove ekonomije, podjetništva, tudi državljanske vzgoje, ker vidimo, da stanje ni dobro, ker moramo vedeti, da delovnih mest v državni upravi ali v javnem sektorju v prihodnje ne bo več toliko. Zato bo treba mladim dati možnost, da se naučijo, recimo, podjetništva, drugih podobnih predmetov, da bodo tudi sami imeli pogum kdaj razmišljati o tem, da bo kdo odprl svoj s. p. ali pa svojo firmo, ne pa, da ko se bomo v Državnem zboru kaj pogovarjali, bo prva poteza koalicije, da višamo davke ali pa uvajamo nove birokratske ovire. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima gospa Anita Koleča.

Prilagi naj se gospod Bojan Podkrajšek.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Spoštovana gospa predsedujoča, cenjena državna sekretarka, dragi kolegi in kolegice!

Dovolite, da se najprej obrnem h gospodu Čušu, ki nas je v razpravo uvedel morda z nekoliko neprimernim nazivom oziroma naslovom knjige Na zahodu nič novega. Verjetno veste, da gre za znamenit roman o mladih fantih, ki so umirali za svojo domovino v prvi svetovni vojni. Če že na nek način vpletate neke citate iz dramskega besedila Moj ata, socialistični kulak, vam toplo priporočam, ker ste nam vsem priporočali branje kakšne knjige, še mogoče kako Partličovo knjigo.

Sicer pa predlog vsakršnih sprememb tako imenovanega krovnega zakona na področju vzgoje in izobraževanja, torej zakona, ki ureja pogoje za upravljanje ter financiranje področja vseh nivojev izobraževanja ter predšolske vzgoje, zahteva premišljeno ter temeljito obravnavo. Na žalost pa so spremembe, ki jih imamo sedaj na mizi poslanke in poslanci, daleč od tega. V svoji razpravi se bom osredotočila zgolj na 2 in 3. člen novele. Namen in cilj spremenjenih dveh členov zakona predlagatelj opredeljuje kot željo, da se poveča zavedanje o nacionalni pripadnosti v vzgojno-izobraževalnem procesu, ker menda praksa kaže, da dosedanje spremembe niso bile uspešne. Predlagatelj pravi, "da se ocenjuje, da bi bilo treba bolj poglobljeno pristopiti k tematiki in procese vpeti v življenje šole na vseh področjih". Pri tem se seveda izpostavlja vprašanje, kdo to ocenjuje, kajti trditev "ocenjuje se", seveda ne zadrži nobenega resnega pomisleka o neuspešnosti dosedanje ureditve v zakonu.

Neka prireditev na neki osnovni šoli, ki se omenja kot incident v smislu oživljanja ali celo zastrupljanja s simboli totalitarističnega sistema,

je, vsaj zame, zelo prozoren, ideološko napihnjen razlog, ki kvečjemu deluje kot generiranje strahu in žuganje našim vzgojiteljem in učiteljem in ga kateri od njih verjetno še dobro pomnijo iz nekih drugih časov, kajti od prepovedi pionirske kapice na glavi do obvezne frizure je lahko le majhen korak. Kljub temu da dogodek ni vznemiril širše slovenske javnosti, ampak zgolj tiste, ki so na ta način želeli in želijo dati dogodku političen pomen, so ga učitelji in ravnateljica ustrezno in popolnoma jasno pojasnili. Takšen način ravnanja politike je zame popolnoma nesprejemljiv in pomeni način razpihovanja sovraštva in nadaljevanje delitev med prave in neprave državljanke in državljane; še huje, med prave učitelje oziroma prave učence ali neprave učitelje in neprave učence. Če torej hočemo slediti zapisanemu cilju v predlaganem besedilu, da je treba bolj poglobljeno pristopiti k tematiki, potem takšnih pavšalnih ocen ne moremo upoštevati za osnovo spremembe pomembnega zakona. Novela ZOFVI želi razvijati zavesti o državni pripadnosti in nacionalni identiteti, bistveno izboljšati s spremembami, ki vsebujejo 13 besed, toliko jih namreč vsebuje ta predlagana sprememba. Že ta obseg vsebine nam jasno da vedeti, da predlagatelj ni imel prav nobenega resnega namena s predlogom. Gre pač za ponovno vnašanje ideološkega nemira v naš prostor; kar je še bolj zaskrbljujoče – v prostore vzgojnih in izobraževalnih ustanov. Pomenljivo je, da se vsebinske rešitve predlagatelja nanašajo zgolj na krepitev vrednot in načel domoljubja na celotni izobraževalni vertikali, nikakor pa se ne omenja vsebin, vrednot in načel državljanske vzgoje, ki se nanašajo na aktivno državljanstvo, človekove pravice, vlogo civilne družbe, osnovna etična načela.

Menim, da je namen državljanske in domovinske vzgoje prav to – usposabljanje učencev in dijakov, da postanejo aktivni državljani, ki bodo znali tudi kritično presojeti razlage zgodovinskih dejstev. Poskus političnega oziroma ideološkega poseganja v vsebine učnih načrtov pa je nesprejemljiv in vredno resnih in argumentiranih zavrnitev. Kajti, moje vrednote, moja etika, moj svetovni nazor, življenjska filozofija so drugačne kot vrednote, etika, svetovni nazor koga drugega, pa vendar lahko in moramo živeti skupaj v tej naši državi, pa čeprav morda vsak v svoji domovini. Tudi sama menim, da je čas za prevetritev kurikula, vendar vsebina ne more biti stvar politične presoje, ampak zgolj strokovne. Že trikratna sprememba naslova predmeta Domovinska in državljanska vzgoja ter etika v zadnjih treh letih ali v zadnjih nekaj letih, dokazuje, da se politiki igramo s področjem izobraževalnih vsebin. Menim, da je zadnji čas, da s tem nehamo.

Sama nimam nobenih težav z zasebnimi šolami, imam pa seveda problem s predlogom novele zakona, ki je pripravljen skrajno poenostavljeno, zato podpiram predlog

Vlade, tudi tisti del, ki govori o terminih sprememb. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravi naj se mag. Branislav Rajič.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, predsedujoča, za besedo. Spoštovana sekretarka na Ministrstvu za izobraževanje, cenjeni kolegi in kolegice!

Ko se danes pogovarjamo o noveli zakona o izobraževanju, se mi zdi, da je to en temelj slovenstva; temelj, na katerega že gradimo vrsto let, pa prav gotovo temelj, na katerega bomo tudi gradili v prihodnje. Včasih imam občutek, kot da bi morali imeti v šolah eno stikalo, ko bi to stikalo dal na ena ali dva, pa bi mogoče učenci drugače razmišljali. Danes se prav gotovo pogovarjamo o procesu, ki je dolgotrajen. Razumem šole po letu 1990, da verjetno tega stikala ni bilo mogoče spremeniti kar naenkrat, je bil to dolgotrajen proces. Naj povem tudi svoje razmišljanje, ko velikokrat razmišljam o trikotniku; trikotniku, v katerem je otrok, starš in učitelj, da se nam je ta trikotnik po teh 25 letih, ko smo eni razmišljali mogoče tako, drugi drugače, čisto podrl. V tem trikotniku se skriva mnogo stvari, hočem povedati naslednje, da osnovnih stvari v tem trikotniku ni več, to je osnovno spoštovanje učenca do učitelja, ni spoštovanja sina ali hčere do staršev, pa v tem trikotniku se tudi podira spoštovanje staršev do učitelja.

Sam se spomnim sedem let nazaj, bil sem predsednik enega gradbenega odbora ene osnovne šole, investicije, ki je stala dobre tri milijone evrov. Seveda je bila ta investicija poplačana iz davkov slovenskih državljanov in državljanov. Skupaj smo skrbeli ves čas gradnje te še tako potrebne osnovne šole, da je ta osnovna šola zgrajena kvalitetno. To smo dosegli s trdim delom, ampak ko je sledil dan velikega pričakovanja, da smo to šolo odprli, smo bili mnogi presenečeni, prav gotovo tudi otroci v tej šoli, tisti verjetno malo starejši, ko se je začel scenarij programa otvoritve, smo se z vsemi nastopi na sceni, ki je bila v veliki dvorani, morali vsi skupaj vrniti v bivšo Jugoslavijo. Nimam nobenih težav, da s kakšnim utrinkom ne bi zašli v zgodovino. Seveda me je pa zmotilo, da smo vso to slovesnost bili v bivši Jugoslaviji, v šolo so pa že takrat hodili ljudje oziroma otroci, ki so bili rojeni v samostojni Sloveniji. Hočem tudi reči, ko govorimo v tem novem zakonu o domoljubju. Prav gotovo so te stvari, o katerih se danes pogovarjamo, pa ko slišimo od nekaterih poslanskih skupin, da je to čisto mimo, da je neuporabno, da tega ne bi sprejeli, ampak se mi zdi, da tako pomemben zakon prav gotovo ni tako idealen, da se ne da na njem kaj popraviti. In ko govorimo o teh pomembnih zakonih, bi morale vse poslanske skupine nekako stopiti skupaj pa v dobrobit slovenskih šol, slovenskega izobraževanja sestaviti najboljše zakone.

Seveda bom sam to novelo podprl pa tudi želim, da bo ta novela podprta čim širše od vas, poslank in poslancev, seveda v dobrobit slovenskega izobraževanja pa predvsem mladih Slovencev in Slovenek v Sloveniji. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima mag. Branislav Rajič, pripravi naj se gospod Uroš Prikl.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

V noveli Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, o kateri danes razpravljamo, je kot ena izmed sprememb predvidena tudi krepitev vsebin, vrednot in načel domoljubja na celotni izobraževalni vertikali. Instrument za doseganje tega bi bila ciljna prenova vseh učnih načrtov. Posledica obveznega določanja načinov vključevanja načel domoljubja v učne načrte bo dopolnitev učnih načrtov pri vseh predmetih; torej tako družboslovnih kot naravoslovnih in tehničnih. Na tej točki bi rad izrazil bojazen, da je mogoče pretirano vztrajati na totalnem vpeljevanju vzgoje za domoljubje na vsa predmetna področja, ker pregled predmetov in njihovih učnih načrtov kaže, da imamo v osnovnošolskem izobraževanju 33 obveznih in nekaj več kot 90 izbirnih predmetov tako z družboslovno-humanističnimi kot tudi z naravoslovno-tehničnimi vsebinami.

Strinjam se, da šolski predmeti ne razvijajo le znanja in veščin učencev, temveč da je znotraj njih treba krepiti tako državljansko kot tudi domovinsko zavednost. Ne glede na to pa vključenju vzgojno-izobraževalnih vsebin s področja domovinske vzgoje in vzgoje za demokracijo v šolski kurikulum ne daje vedno enoznačnega odgovora, kot to mislijo predlagatelji, kako učne načrte snovati in jih ne nazadnje v praksi tudi izvajati. Sprašujem se, kaj tako decidirana zahteva po vključevanju načel domoljubja v vse predmete pravzaprav pomeni za naravoslovno-tehnične obvezne predmete, kot so kemija, biologija, fizika, naravoslovje in tehnika, in kaj pomeni za izbirne učne predmete, kot na primer astronomija, elektrotehnika, poskusi v kemiji. Rezultati empirične raziskave državljanska in domovinska vzgoja v slovenskem šolstvu iz leta 2008 Fakultete za družbene vede med več kot 2 tisoč slovenskimi učenci in dijaki so pokazali, da obe skupini mladih, torej dijaki srednjih šol in učenci osnovnih šol, vključevanje domovinske vzgoje v pouk podpirata le v širšem okviru družboslovnih predmetov brez želje po širitvi na ostale predmete. Ne glede na potrebo po integraciji vsebin domovinske in državljanske vzgoje je treba cilje družboslovnih oziroma humanističnih ter naravoslovno-tehničnih predmetov medsebojno ločiti.

Za ilustracijo bom naštel nekaj ciljev, ki bi jih naj učenci v osnovni šoli dosegli pri predmetu elektrotehnika: spoznavajo temeljne pojme

elektrotehnike ter njeno vlogo in pomen v energetiki, berejo in rišejo sheme električnih vezij, analizirajo posamezne primere uporabe električne energije in predlagajo racionalnejše rešitve. Še bolj očitna je neperspektivnost predlagateljeve rigidnosti v tej zadevi, če pogledamo začrtane cilje pri predmetu astronomija, kjer učenci raziskujejo svoj položaj v svetu glede na različne relacije: jaz in zemlja, zemlja in sonce, sonce in ostalo vesolje in se naučijo sklepanja, ki je lastno vsem naravoslovnim znanostim. Kako naj učitelj astronomije zadosti ciljem, ki bi jih kar po celi črti in ne oziraje se na naravo snovi v predmet vpeljal predlagatelj? Sonce je osrčje sveta in nam ni treba kukati čez plot v druge galaksije. Ali se bo treba v duhu obsodbe totalitarizmov med poukom astronomije izogibati terminu zvezda in ga preimenovali v vesoljsko plazmo, plazmo sijalo? Pa še kakšen paradoks se da izpeljati.

Kaj želim povedati? Bolj poglobljen pristop k tematiki domovinske vzgoje je potreben in vsekakor dobrodošel, vendar pa je nujen tudi premislek kako, kje in na kakšen način želimo dopolniti učne načrte z elementi domovinske vzgoje. Mogoče bomo vzgojili večje domoljubje, če zaupamo učiteljem, da se modro, smiselno in žlahtno poglobijo na področjih, kjer za to res obstaja potencial. Napačno se mi zdi, da namesto tega enoznačno zakonimo neselektivno vpletanje s temami domoljubja v vedah, kjer kraljujejo formule, postulati, gravitacija in genetika – pa brez naravnih čudežev. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima gospod Uršo Prikl, pripravi naj se gospod Marijan Pojbič.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoča. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Izraziti moram veselje, da je opoziciji mar za šolski oziroma izobraževalni sistem, hkrati pa moram povedati svoje jasno prepričanje in videnje, da je tudi vladajoči koaliciji mar za ta sistem. Verjamem, da bomo skupaj, če bomo le konstruktivni, nekaj na tem področju tudi naredili.

Kje pa vidim ta ključna razhajanja – pa ne bom govoril v imenu celotne koalicije, ampak moja do vaših predlogov konkretnega zakona. Na samem začetku moram ugotoviti oziroma izraziti svoje prepričanje, da je sistem šolstva oziroma izobraževanja pri nas po mojem trdnem prepričanju dober, če že ne odličen. Po vaših interpretacijah sem slišal, da je zelo dosti narobe, da je tako slab, da ga je treba praktično začeti oživljati oziroma ga drastično spremeniti. Zelo me tudi žalosti dejstvo, da sem slišal, da Slovenci nismo patrioti, da nismo ponosni na svojo zgodovino. To seveda ne drži, trdno sem prepričan, da to ne drži; še kako smo ponosni na svojo zgodovino, še kako smo ponosni na svojo državo, ki jo imamo.

Mi se zavzemamo za jasno razmejitev zasebnega in javnega. Trdno smo prepričani, da zasebno ne bo uničilo javnega, to je jasno, saj smo vendar tukaj tudi stranke oziroma poslanci teh strank, ki smo podpisali predlog za spremembo ustave, kar bo garant, da niti potencialno zasebno ne more uničiti javnega.

Osebnostno si seveda želim več elementov domoljubja v učne načrte, pa ne samo to, želim si tudi več drugih vsebin, več drugih predmetov v učne sisteme, v učne načrte. Želim si več učenja tujih jezikov, želim si več družboslovnih predmetov – sociologije, filozofije, ne nazadnje tudi ekonomije, kar je bilo predhodno že povedano. Želim si več problematike oziroma predmetnika s področja kulture, umetnosti, športa, ne nazadnje pa tudi zgodovine, kjer bo jasno povedano, še enkrat več, da je narodnoosvobodilna borba najsvetlejši moment, najsvetlejšo obdobje v zgodovini slovenske naroda, kjer bo jasno povedano in jasno obsojeno kvizlinštvo oziroma narodno izdajstvo, ki mu je ves napreden svet povedal, da mu je mesto na smetišču zgodovine. Tega si želim. Ne želim pa si takšnega predmetnika, takšnih ideoloških vsebin, ki bi naš narod razdvajal.

Kot rečeno, moje mnenje je, da je naš sistem dober, če že ne odličen, in ga ne velja ad hoc, na vrat na nos spreminjati in ga morda res narediti slabšega, kot bi si to kdo želel. Pustimo stroki, naj razmisli, morda se mi bo kdo na drugi strani zasmel, naj prouči tudi kakšne možnosti. Jaz tudi verjamem, da mnoge analize so že pripravljene, narejene, ampak vendarle naj vas opozorim, tukaj je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šolstvo, tukaj je Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje, tukaj je Zavod Republike Slovenije za šolstvo, tukaj je Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje pa še strokovna in zainteresirana javnost, pa sem iskreno opravičujem, če sem kakšno državno, javno institucijo pri tem naštevanju pozabil naštet.

Vsi smo si najbrž prebrali mnenje Vlade, ki ne soglaša z novelo predlaganega zakona, hkrati pa se tudi zavezuje, da bo v zakonodajni postopek predložila predlog zakona, ki bo ustrezno uredil predlagano tematiko, kar bo, to pa je zopet moje mnenje, pripeljalo do celovite ureditve področja zasebnega šolstva, pa tudi ali pa predvsem njegovega financiranja, pa tudi ali pa predvsem definiranja statusa zasebnih izobraževalnih institucij. Po mojih informacijah, ministrica lahko potrdi oziroma zavrne, pa je novela t. i. ZOFVI-ja že v pripravi in prepričan sem, da jo bomo gledali pod predpostavko, da danes ne bomo te novele podprli, ugedali dokaj hitro na naših poslanskih klopeh. Nisem odvetnik gospoda Pikala, čeprav se podobno pišem; Prikl pač ni odvetnik Pikala, kot je prej me kolegica opozorila: "A ne, gospod Prikl?" Kologica Godčeva, ki je na žalost zdaj res ni tukaj v dvorani, pa mi je obljubila, da pri moji razpravi bo, ampak sem bil podučen, da po zelo

izčrpni razpravi o podobni temi na matičnem delovnem telesu – šlo je za predlog uvedbe državljske in domovinske vzgoje ter etike kot učnega predmeta v srednje šole – so člani sklenili, da je pred morebitno dopolnitvijo izobraževalnih programov treba narediti natančno analizo uveljavljenih elementov državljske in domovinske vzgoje in tudi analizo morebitne potrebe po okrepitevi teh vsebin.

Ob zaključku. Seveda ni to ustava, ampak vendarle je za nas v koaliciji to zelo obligatorno, koalicijski sporazum, koalicijska pogodba – če hočete – in vanjo smo zapisali, med drugim, "zato bomo ob jasno določeni razmejitvi med javnim in zasebnim izvajanjem vzgojne in izobraževalne dejavnosti, kjer je javno izobraževanje nosilec javnega dobrega, zasebno pa je razumljeno kot dopolnitev javnega, v okviru katerega se zagotavlja pravica staršev in otrok do izbire, zagotavljali možnost doseganja visokih izobraževalnih dosežkov za vse nas". Toliko z moje strani. Najlepša hvala za vašo pozornost.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:

Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravi naj se mag. Bojana Muršič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovana gospa podpredsednica, najprej moram povedati, da to, kar danes poslušam, resnično mislim, da živimo v letu 1939. Niti ne v 1940, niti ne v 1941, še kaj, pa da ne bi še govoril o kakem letu kasneje. Bom potem poskušal pokazati in dokazati z določenimi argumenti, zakaj tako razmišljam. Ker danes je bilo ogromno besed izrečenih o NOB, kako je ta del naše zgodovine itd. Raje bom se sedaj vrnil na začetek, torej na zakon, ki smo ga mi predlagali – jaz bom ta zakon seveda podprl, bom pa citiral del odstavka pod točko 2; cilji, načela in poglobitve rešitve predloga zakona. Tukaj je v drugem odstavku zapisano naslednje – en del tega stavka bom citiral – "... zlasti v osnovnih šolah pa se mestoma opazijo silno zaskrbljujoči pojavi, ko se učencem predstavlja totalitaristične simbole kot nekaj pozitivnega, s tem pa se pojave totalitarizma predstavlja kot nekaj sprejemljivega, celo kot pozitivnega. Tako prakso je potrebno ne le prekiniti, temveč kulturo in vzgojo v šolah izvajati na temeljih evropskih in civilizacijskih vrednot. Zato je potrebno temeljne vrednote, kot so domoljubje in zavedanje o temeljnih človekovih pravicah, vključiti ne le kot občasne prireditvene pojave v šolo, temveč vpeti v kurikulum kot tak".

Moj kolega ravno pred mano je razpravljaval ravno o tem področju in je rekel med drugim naslednje, da smo ponosni na svojo zgodovino. Nadaljeval je, da najsvetlejši del naše zgodovine je bila narodno osvobodilna vojna. Kaj pa osamosvojitve Slovenije? In kot najsvetlejši del naše zgodovine – narodnoosvobodilno vojno, kjer se pa mi močno razhajamo – bom pa zdaj

poskušal ponazoriti z naslednjimi dokumenti, in sicer citat iz govora na prvem zasedanju AVNOJ v Bihaču novembra 1942, arhiv Vojnoistorijskog instituta v Beogradu, fascikel Štab vrhovne komande JVUO, pod oznako KA2-30/12. Citrat, ki ga je izrekel gospod Moša Pijade, ki je bil eden ključnih ljudi narodnoosvobodilne vojske. Tako da gospod, ki ste pred menoj razpravljali, boste sedajle, prosim, poslušali pa vsaj enkrat slišali to, kar je bilo nam, mladim v tej naši družbi zamolčanega. Prosim, poslušajte. Citiram gospoda Mošo Pijada. "Zato je potrebno ustvariti tolikšno množico brezdomcev, da bodo ti postali večina v držav. Zato moramo požigati, bomo streljali in se umikali. Nemci nas ne bodo našli, a bodo iz maščevalnosti požigali vasi ..." – spomnite se vasi Dražgoše – " ... Potem bodo vaščani, ki ostanejo brez strehe, sami prišli in mi bomo imeli narod ob sebi in bomo na tak način postali gospodarji razmer. Tisti, ki nimajo ne hiše, ne zemlje, ne živali, se nam bodo hitro pridružili, ko jim obljubimo velik rop. Težje bo s tistimi, ki imajo vsaj kakšno posest. Mi jih bomo navezali nase s predavanji, gledališčem, predstavami in drugo propagando. Tako bomo postopoma obredli vse kraje. Vaščan, ki ima hišo, polja in živino, delavec, ki prejema plačo in ima kruh, je za nas brez vsake vrednosti. Mi moramo iz njih narediti brezdomce, proletarce, samo nesrečniki postanejo komunisti. Zato mi moramo ustvariti nesrečo in množice spraviti v obup. Mi smo smrtni sovražnik vsake blaginje reda in miru. "Gospod Moša Pijade leta 1942.

Spoštovane gospe in gospodje. Nadaljujem še z enim dokumentom, ki ga je podpisal Slovenec Boris Kidrič: Strogo zaupno, samo za organizacijo partije, 16. 9. 1941, Deklaracija Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije. K pozivu Komunistične partije Jugoslavije je Centralni komite zavzel sledeča stališča. Pod številko 1. Vsi voditelji v Osvobodilni fronti, ki pripadajo kakšni meščanski smeri, se morajo likvidirati. Pod številko 2. Vsi veleposestniki, kapitalisti, industrialci in kulaki se morajo likvidirati. Pod številko 3. Vsi voditelji in funkcionarji meščanskih strank, ki niso na delu v Osvobodilni fronti ali pri NOV in kateri ne bodo likvidirani tam, se morajo likvidirati. Pod številko 13. Vsi meščanski časopisi ne smejo izhajati, radio aparate se mora takoj odvzeti. Pod številko 14. Vsi javni uradi in vse življenjsko važne ustanove, kakor tudi prometna središča, se morajo takoj zaseči z oddelki narodnoosvobodilne vojske. Številka 16. Vse likvidacije morajo izvršiti posebni oddelki partije. Partijske organizacije na terenu in v oddelkih narodnoosvobodilne borbe morajo skrbeti za najstrožjo tajnost teh navodil. Samo najvažnejši stari člani, funkcionarji partije smejo vedeti za ta navodila. Samo ti so določeni za določitev krivcev. Živela socialistična revolucija! Živel Stalin, vodja vsega delovnega ljudstva! Za Centralni komite Zveze komunistov Slovenije Boris Kidrič.

In to ta Boris Kidrič, ki njegov spomenik stoji še danes, in si vse ...

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Oprostite, pogovarjamo se ...

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): ... zaključil bom, prosim za samo še eno besedo.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Prosim.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Gospa, lepo prosim, ne prekinjajte me!

Ta spomenik Borisa Kidriča stoji danes poleg predsedniške palače na parku Sveta Evrope. Dragi moji gospe in gospodje, če kdo danes posluša, tudi mladi, otroci, šolniki, otroci, ki že to razumejo v otroškem vrtcu, osnovnošolci, visokošolci, iz tega lahko razumejo, kako smo bile vse generacije doslej zavedene s strani tistih, ki še danes izvajajo to, kar delajo, in to, kar počenjajo. In imajo čisto vse v tej družbi v rokah samo zato, da bi obdržali svoje privilegije, ki so si jih pridobili na ta krvav način, s krvavimi rokami. Še danes v tej naši državi živijo takšni ljudje, ki bi morali takoj, že zdavnaj biti tam v Haagu, kjer je bil nekdaj tudi predsednik SFRJ ali pa ...

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Ali lahko še enkrat opozorim, ...

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): ... Srbije in tako dalje ...

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: ... da se držimo vsebine predloga zakona?

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Torej, spoštovani, saj bom počasi zaključil.

Mislím, da sem dovolj dobro ponazoril in predstavil tisto, kar je popolnoma deklasiralo razpravo gospoda Prikla, ki je govoril, da smo ponosni na svojo zgodovino, najsvetlejši del naše zgodovine je narodnoosvobodilna borba.

Zdaj bom tu morda še en košček nadaljeval, seveda še to moram zelo jasno povedati, neverjetno je, da ko govorimo o partizanstvu, ki ga sam izjemno podpiram ... Partizani so bili zelo pošteni ljudje, vendar je malokateri partizan preživel NOB, ker so ga ti revolucionarji iz te zgodbe, o kateri zdaj govorim, streljali v hrbet, v tilnik. Spoštovani gospod, veste to, gospod Prikl? Pridite vprašat mojo mamo in starega očeta, ki ga po nesreči več ni med živimi, kako so likvidirali, kaj je počejala ta Titova vojska po osamosvojitvi. Ljudi so metali noter v tiste neke stare tovornjake, da je kri tekla po cestah dol, s puškami tako pobijali. Vprašajte te ljudi, pojdite, prosim, do teh ljudi, pa naj slovenska javnost enkrat izve pravo resnico o zgodovini! In ne mešajte tu noter partizanov, poštenih ljudi, ki so se v resnici z dušo in srcem borili za to, za našo takratno državo in sedanjo državo. In še enkrat,

če vprašate, kaj se je zgodilo s Pohorskim bataljonom. Pohorski bataljon niso bili komunisti, niti eden izmed njih. Zakaj so bili pobiti? Vprašanje zgodovine je, na katerega marsikdo izmed nas nima odgovora. Pobili so jih Nemci, samo še danes ne boste meni dokazali, kdo jih je izdal. Izdala jih je, po moji osebni oceni, partija, zato ker niso bili partijski hlapci. To je žalostna resnica in žalostni del zgodovine Slovenije, zgodovine Jugoslavije in prav je, da v tem parlamentu ima kdo jajca – oprostite izrazu, sem sem grdo izrazil – to povedati pred celotno slovensko javnostjo. Jaz jih imam! Zato nikoli ne govorite, da v Slovenski demokratični stranki smo proti partizanstvu, smo proti tistemu, smo proti narodnoosvobodilni vojni in tako dalje. Nismo! Mi smo za to in celoten del zgodovine priznavamo, ampak v tistem delu, kjer je bil odgovoren, pošten in se je v resnici uprl sovražniku, ne pa, da ste vi, celo tisti, ki so za to odgovorni, obrnili zgodbo na glavo in vsak, ki ni bil za revolucijo, za revolucionarje, je bil proti njim in vsakega je bilo treba likvidirati. V teh dokumentih, ki sem jih danes prebral, ki obstajajo, ki jih ne morete na žalost skriti, ne morete jih skriti, saj ste jih 70 % pokurili, ampak 10 ali pa 20 % ... – ne, gospod Prikl, ne govorim vam – jih je pa ostalo. Ti dokumenti kažejo na to, kaj je pravzaprav naša zgodovina in kakšna je naša zgodovina. Zato pa trdim in sem ponosen na to, na zgodovino osamosvojitve Slovenije.

Takrat in še zdaj – s tem pa zaključim –, zakaj sem velikokrat rekel, da ne prenašam rdeče zvezde v tem parlamentu in ne prenašam v Republiki Sloveniji in ne prenašam nikjer nikdar! Zakaj? Ko so v Šentilju streljali z avioni in ko sem videl, da so ležala trupla eno poleg drugega – vi niste bili tam zraven, jaz pa sem bil! Kdo je streljal – tisti, ki so nosili na glavi rdečo zvezdo! Tisti so streljali po tem ubogem narodu. Tisti! Tisti so klali, tisti so razbijali mostove in ne vem kaj vse. Pridite, malo si pogledajte filme, kaj se je dogajalo v Šentilju. Tisti so z avioni streljali po lastnem narodu in oni danes ... In tu si danes upa kdo v tem parlamentu rdečo zvezdo nositi! Pridite v Šentilj, pa vam bodo pokazali. Tisti, ki pa upate rdečo zvezdo nositi, pa je z vašimi glavami precej narobe, to vam moram tukaj povedati. Žal mi je, da moram to povedati tukaj, ampak resno tako mislim, resno tako mislim!

Samo za konec še to povem, da bom ta zakon podprl, nisem imel namena iti v tako razpravo, vendarle po vsem tem, kar sem danes tukaj poslušal, mi pa je šlo na bruhanje, resnično na bruhanje. Zato je treba naš šolski sistem spremeniti tako, da bodo otroci imeli prave informacije, da jih bodo tisti, ki jih vzgajajo, jih tudi vzgajali na tak način in jih učili tisto, kar je resnično prava, in tudi jugoslovanska zgodovina, ne pa to, kar se zdaj dogaja. Zato je logično, da naš sistem kot sam sistem tudi ne funkcionira, tako kot bi bilo potrebno. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima mag. Bojana Muršič, pripravi naj se gospod Ivan Škodnik.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoča, za besedo po tej burni razpravi. Moram reči, da mi je sicer žal, da ministrice ni tukaj med nami, od katere pričakujem mnogo, kot sem že v petek povedala v razpravi. Pa se bom dotaknila zgolj jasne razmejitve med zasebnim in javnim šolstvom.

Pravica staršev do vzgoje otrok je, da le-ti zagotovimo izobraževanje naši otrok v skladu z moralnimi in filozofskimi prepričanji. Zato se nekateri starši odločajo, da za svoje otroke izberejo takšno šolo, ki niso javne šole, ustrezajo pa minimalnim standardom, predpisanim s strani države. Temu ne gre oporekati. Javne šole so dostopne vsem in jih ustanavlja tako država kot lokalne skupnosti z namenom zagotavljanja kakovostnega in dostopnega javnega šolstva, to pa smo dosegli s skrbno šolsko politiko, v središču katere je, da vsakemu posamezniku omogoči ne glede na njegov izhodiščni položaj, da v okolju, ki je ideološko neobremenjen, pridobi vse potrebne potencialne za nadaljnjo življenje. V ta namen je bila izoblikovana javna mreža šol, ki jo pa seveda dopolnjujejo tudi zasebni zavodi. Torej, vsem staršem je omogočeno, da svoje otroke vpišejo v programe brezplačnega osnovnošolskega izobraževanja v javni mreži. Ob tem pa ne gre spregledati tudi določila Ustave v 57. členu, ki določa, da je izobraževanje svobodno. Svoboda izobraževanja na ustavni ravni zagotavlja posameznikom in pravnim osebam, da ustanavlja tudi zasebne šole. Torej, država ustvarja potrebne pravne okvire za ustanovitev in delovanje zasebnih šol in priznava javnoveljavno izobrazbo, pridobljeno tudi v zasebnih šolah. Iz odločbe Ustavnega sodišča leta 2001 pa izhaja, da je prispevek financiranja odvisen od tega, koliko to država zmore, vendar mora biti podprto v tolikšni obliki, da omogoči dejanski obstoj zasebni šoli. Kakršenkoli pomislek, da bi bili starši, ki svoje otroke vpišejo v zasebne šole, v neenakopravnem položaju, na tem mestu ne obstaja. Torej, ugotavljam, da je sedanji sistem financiranja vzgoje in izobraževanja povsem ustrezen, zasebnim šolam se financira 85 % programa, ki ga izvajajo javne šole.

Še enkrat, da ne bo tukaj napake: ne nasprotujem ustanavljanju zasebnih šol. Ravno nasprotno, le-te se naj ustanovljajo, da bo zagotovljena konkurenca, in izvajajo naj se programi, vendar ne v celoti z javnimi sredstvi. Vsak starš, ki svojega otroka vpiše v zasebno šolo, si želi za svojega otroka drugačen sistem izobraževanja, ki ga izvajajo javne šole, zato je tudi prav, da za ta del namenijo tudi nekaj svojih finančnih sredstev.

Veliko je bilo že razprave ob vstopanju zasebnega na polje javnega, žal pa ne moremo

mimo dejstva, da je Slovenija pravna in socialna država, kot izhaja iz 2. člena Ustave Republike Slovenije. To pa je moč zagotoviti z dostopnostjo in kakovostjo javnih storitev, pri čemer ima javno osnovnošolsko izobraževanje posebno in osrednje mesto. Zato ne more dopustiti, da bi se vse bolj ob okrepljeni težnji po zagotavljanju konkurenčnega okolja javno šolstvo siromašilo.

Pa naj se še na kratko dotaknem teh vsebin k 2. točki, Vzganjanje za svobodno družbo z obsojanjem vseh totalitarizmov. Vsebine v vzgojnem izobraževanju morajo biti stvar strokovne diskusije, ne pa domena politične inspiracije. K 3. točki bi zgolj navedla, spomnimo, da Odbor za izobraževanje 4. 2. 2015 na pobudo NSi razpravljal na temo uvedbe državljanske in domovinske vzgoje ter etike v srednjih šolah Republike Slovenije. Brez glasu proti je bila sprejeta, pa naj navedem, da se pripravi analiza že uveljavljenih elementov državljanske in domovinske vzgoje v srednjih šolah, ki naj vključuje tudi analize morebitne potrebe po krepitvi vseh domovinskih in državljanske vzgoje. S končno in celovito informacijo se bo odbor seznanil v roku enega leta. Predlagatelji želijo tudi, da se dopolnijo učni načrti, ki naj bi bili po novem vzgoja za domoljubje, vključena pri vsakem predmetu in na vseh nivojih izobraževanja od vrtca do visokošolskega izobraževanja odraslih. Vendar gre tukaj poudariti, da veljavna ureditev člena, ki bi naj to dopolnjeval, vsebuje organizacijske, ne pa vsebinskih smernic. Žal ne more biti Državni zbor tisti, ki bi odločil o vsebinah učnega načrta, ampak le to določajo strokovni sveti.

Pa naj zaključim, zavedam se, da je pomen izobraževanja zelo pomemben za demokracijo. S tega vidika podpiram današnjo razpravo, ne želim pa si, da bi se razprava odvijala ravno nasprotno od tistega, kar naj bi bil koncept pri učnem načrtu in v skladu z mednarodnimi standardi. V središču predmeta je namreč postavljen posameznik kot del družbe, ki naj se razvije na način, da bo sposoben razumeti dogajanja okoli sebe in se nanj odzvati kot odgovoren način do sebe in drugih kot celote.

Pa naj še malo za šalo in malo zares, kot je omenjala tudi naša poslanka: v zvezi z analizami obveščevalnih služb pa kaže zgolj na to, da se poslanka pogledala v ogledalo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Besedo ima Ivan Škodnik.

Pripravi naj se ...

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Danes razpravljamo ...

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Samo trenutek! Gospod Škodnik, samo trenutek. Samo da preberem do konca.

Gospa Bah Žibert je želela najprej repliko, potem je gospod Škodnik, potem pa se pripravil gospod Horvat.

Izvolite, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Repliciram kolegici, poslanki iz SD. Poglejte, niste razumeli, kaj sporočamo. Govorimo o tem, da isti program obveznega šolskega programa ni finančno izenačen. Ne govorimo o tem, kar ste vi govorili, da pač starši zbirajo nek dodaten program v šoli. Prav, to je res njihova izbira, naj za to plačajo. Govorimo o tem, kar učijo vse šole. Kako lahko vi sedaj menite, da en otrok lahko dobi glede sredstev manj sredstev za to obvezno izobraževanje kot nek drug. To je problem. In še, da vam citiram nekaj iz ločenega mnenja glede ustavne odločbe: Posameznikova svobodna izbira – se pravi, njegova osebna svobodna izbira – je, v kateri šoli – torej, bodisi v zasebni ali javni – se bo izobraževal – govorimo zopet o tako imenovanem obveznem izobraževanju – ne glede na to, kaj meni v tem smislu zakonodajalec. Zakonodajalec ne more določati in nekako narediti izbiro namesto njega. Vi sedaj izbirate namesto njih. To ni prav! Govorimo o obveznem programu.

Da zaključim z vašo šalo. Žal nima repa ne glave, bodite drugič bolj smešni. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Sedaj ima besedo gospod Ivan Škodnik. Izvolite.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo.

Danes razpravljamo o okrepitvi vsebin domovinske vzgoje v slovenskem vzgojno-izobraževalnem sistemu. Naj samo še enkrat spomnim na to, da je razvijanje domovinske zavesti že del slovenskega šolskega sistema. V osnovnih šolah imajo učenci v sedmem in osmem razredu samostojen predmet državljanska in domovinska vzgoja ter etika v skupnem obsegu 70 ur. Predmet je sestavni del osnovnošolskega družboslovnega in humanističnega izobraževanja. Učenci in dijaki pa se o domovinski in državljanski vzgoji učijo tudi pri ostalih predmetih, znotraj medpredmetnih vsebin in tudi na ravni šole kot celote.

Strinjam se, da je potrebno krepiti državljanske in domovinske vsebine v učnih načrtih vendar na način, ki vzgaja in izobražuje za kritične, odgovorne ter aktivne sodržavljanje. Državljanstva in domovinska vzgoja mora biti prvenstveno pouk, ki mlade ljudi usposablja za učinkovito in uspešno demokratično družbo. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravi naj se gospod Žan Mahnič.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, spoštovana podpredsednica Državnega zbora. Spoštovana ministrica, do nedavnega naša kolegica, drage kolegice in kolegi!

Prepričan sem, da je ta predlog zakona, torej novela Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, dobra osnova za nadaljnjo parlamentarno razpravo. Ni idealna, ampak zaradi tega imamo več obravnav. Bilo bi dobro, da temu predlogu prižgemo zeleno luč in pri drugi obravnavi besedilo optimiramo.

Ko govorimo o domoljubju, naj mi bo dovoljeno, da nadaljujem razpravo naše predsednice Nove Slovenije gospe Ljudmile Novak. Pred časom sem šel pogledati v Arhiv državnega izpitnega centra in sem našel maturitetno mapo za jesenski izpitni rok iz predmeta zgodovina, morda bi moral najti še kakšno drugo mapo, ima datum sreda, 28. avgust 2013, torej jesenski izpitni rok. Zakaj govorim o tej mapi, avgust 2013? Zato, ker je to zgodovinska mapa z maturitetnimi vprašanji: prvič v samostojni zgodovini tudi z vprašanji iz obdobja slovenskega osamosvajanja. Znotraj petindvajsetih vprašanj najdete na zadnjih treh mestih vprašanja o slovenski osamosvojitvi. Triindvajseto vprašanje je: Zaradi nezmožnosti doseči v Jugoslaviji kakršenkoli dogovor, so si v Demosu zastavili cilj osamosvojitve Slovenije. Kako so se prebivalci Slovenije odločili za samostojnost leta 1990? Če odgovorite pravilno, torej s plebiscitom, dobite eno točko. Štiriindvajseto vprašanje je: Slovenska skupščina je 25. junija 1991 razglasila neodvisnost Slovenije, osamosvojitvi je sledila vojna. Vprašanje: Koliko dni je trajala vojna za neodvisno Slovenijo in kdo je bil napadalec? Če pravilno odgovorite, dobite eno točko. In še zadnje, petindvajseto vprašanje, ki ima nanizanih šest dogodkov in šest letnic, ki jih morate pravilno postaviti pred posamezni dogodek. Če napišete osamosvojitve Slovenije, pred tem letnico 1991, ste pravilno odgovorili. Če napišete pred dogodek vstop Slovenije v EU letnico 2004, ste pravilno odgovorili. In če pred dogodek prve večstrankarske volite v Sloveniji napišete letnico 1990, ste pravilno odgovorili. Imate pa še tri vprašanja, kot so: spor z informburojem, nastanek Kraljevine SHS in ustanovitev prve slovenske univerze. No, prav o tej ustanovitvi prve slovenske univerze leta 1919 bi lahko veliko govorili. Če na vseh teh šest podvprašanj pravilno odgovorite, dobite tri točke. To je torej leta 2013 prva maturitetna mapa iz predmeta zgodovina, kjer se pravzaprav dve vprašanji in pol, če sem matematično točen, nanašata na proces slovenske osamosvojitve.

Danes tudi veliko govorimo o našem šolskem sistemu, mislim pa, da pravzaprav ne ločimo, kaj je javno šolstvo, kaj je zasebno šolstvo, in premalo govorimo o državnem šolstvu. Včeraj sem imel ta privilegij, da sem se z enim od ministrov turške vlade pogovarjal o njihovi privatizaciji in o njihovih zasebnih in

državnih šolah, vse pa je seveda javna šola. Mi moramo enkrat vendarle ločiti, kaj so državne šole in kaj so zasebne šole, vse skupaj pa pravzaprav sestavlja nek javni šolski sistem. Ker država je tista organizirana politična skupnost, ki ima na prostorsko omejenem ozemlju suvereno oblast, in država postavlja oziroma ustanavlja šole, ki se jim reče državne šole, ali pa jih ustanovi zasebnik oziroma skupina zasebnikov, ki pa se jih, namreč teh zasebnih šol, veliko ljudi ali pa en del politike zelo boji. Kdo se boji zasebnih šol? V bistvu so to pravzaprav isti ljudje, ki so se nekoč bali obrtnikov s preveč delavci in kmetov s preveč zemlje. Starejši se gotovo spomnite, mlajši pa ste gotovo že kje kaj prebrali naslednje. "V socializmu smo kot višek liberalnosti dopuščali zasebno pobudo v kmetijstvu in pri obrtnikih. Ker je bilo zasebništvo tujek v sistemu, smo ga strogo omejili. Kmetje niso smeli imeti več kot 10 hektarov lastne zemlje, obrtniki" – to vem sam, ker je bil oče obrtnik – "pa ne več kot 5 zaposlenih. Karkoli več bi lahko ogrozilo celovitost in obstoj sistema socialističnega združništva, socialističnega samoupravljanja in združenega dela". Sedanji poskus predvsem leve politične hemisfere, da bi z ustavnimi spremembami omejili zasebno osnovno šolstvo na skopo odmerjene vrtičke nekje daleč na obrobju, me pravzaprav še najbolj spominja na oživiljanje te stare dediščine v novih časih.

Kolegice in kolegi, koliko nas stanejo zasebne osnovne šole, ki jih imamo do danes oziroma danes ustavljene? Ali ste kdaj to računali? Kot izveste, zelo enostavno je to, na portalu E-uprave lahko starši danes otroke vpišejo v vsega 3 zasebne šole. Po statističnih podatkih je bilo v lanskem šolskem letovanju vanje vpisanih vsega 921 učencev ali pol odstotka vseh. Pol odstotka, to je 5 promilov. Po zadnjih dostopnih podatkih za leto 2012 je bilo na njih zaposlenih 141 učiteljev ter strokovnih, svetovalnih in vodstvenih delavcev ali 7 promilov, 7 tisočink, 7 promilov vseh zaposlenih v osnovnem šolstvu. Lani je država zasebnim šolam namenila 0,44 % vseh sredstev za izvajanje osnovnošolskih programov. Ne spomnim se, da bi že kdaj kakšna politična stranka predlagala spremembo ustave ali sploh zagnala takšen vik in krik zaradi nečesa, kar je po svojem materialnem pomenu tako majhen del celotnega sistema.

Za kaj torej gre pri vsem skupaj? Očitno denar tokrat ni glavna težava. Izvajanje odločbe, da je treba obvezne programe v zasebnih šolah financirati enako kot v javnih, bi danes zahtevalo dodatnih 290 tisoč evrov ali pol promila vseh javnih sredstev za osnovnošolske programe. Za boljšo predstavo. Če bi ta denar razdelili učiteljem ter strokovnimi in vodstvenim delavcem na javnih šolah, bi vsak od njih dobil le za dober evro višjo mesečno plačo, bruto plačo seveda. O tem se pogovarjamo, gospe in gospodje, oziroma o tem se ne pogovarjamo,

ker ne gre za denar, gre seveda očitno za ideologijo oziroma za ideološki boj. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima predstavnica predlagatelja gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

Iz današnjih razprav nekaterih s strani koalicije je razvidno, da v bistvu ne vedo, o čem govorimo, to sem že prej povedala, da ne govorimo o uvajanju novega predmeta v srednje šole, ampak o uvedbi domoljubja v vseživljenjsko učenje, če lahko tako rečem, in glede na to, da je mnenje Vlade nekako tudi mogoče zavedlo, ker v mnenju Vlade piše, da je Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino v zvezi s predlogom uvedbe državljske in domovinske vzgoje ter etike kot učnega predmeta v srednje šole Republike Slovenije sprejel na 9. nujni seji in da bo to proučil potem Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Center republike za poklicno izobraževanje in tako naprej, in potem bo dal jasno analizo in relevantne sistemske rešitve, bi prosila predstavnice Vlade, seveda ministrico in državno sekretarko na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, da podasta mnenje Vlade glede na predlog predlagatelja, torej na predlog spremembe Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, na predlog, ki smo ga podali. Torej ne na mnenje uvedba predmeta v srednje šole, ampak na konkreten predlog, ki smo ga podali.

Hkrati pa bi rada glede na razpravo in tudi na nadaljnjo razpravo slišala, katere so tiste sistemske rešitve, ki jih pripravljate na področju zasebnega šolstva, in katere člene v ZOFVI-ju nameravate spremeniti, glede na to, da pravite, da ni dovolj, da se spremeni samo 86. člen. Torej, kateri člani v ZOFVI-ju se bodo še spreminjali? Ali poznate analizo, ki je bila pripravljena leta 2010, o kateri je govoril bivši minister Pikalo? Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima gospod Žan Mahnič, pripravi naj se gospod Jernej Vrtovec.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Gospa ministrica, državna sekretarka, poslanke in poslanci!

Resnično ne vem, zakaj v Sloveniji veje tak strah pred zasebnim, ko pa smo danes že večkrat slišali, da imamo v Sloveniji tri zasebne osnovne šole, javnih pa kar 744. Očitno ne drži dejstvo, da zasebna sfera vdira v javno sfero in kaj vem kaj še vse, če pa že v kali skušamo zatreti kakršnokoli iniciativo, da bi dobili neko kompetitivnost na tem področju in da bi ne nazadnje dobili konkurence. Ker tako kot starši imajo pravico svoje otroke pač vpisati, kamor želijo, imajo tudi mladi pravico, da se izobražujejo, kjerkoli želijo, pa najsibo to javno

ali privat. Lahko pa rečem, da vse bolj vidimo na vseh področjih, sploh pa v zdravstvu, da je največkrat problem tisto javno, privat pa očitno funkcionira brez problemov. Kaj pa pomeni javno, smo pa tudi konec koncev dobro videli na raznoraznih honorarjih, ki so si jih delili profesorji, in to na javnih univerzah, na državnih univerzah, ki jih tako kujete in povečujete v zvezde. To samo dokazuje, kljub temu da govorimo o nekem kolektivizmu, je tudi na javnih univerzah, posebno še med profesorji, očitno zelo zelo prisotno tisto neko zasebno, ampak samo takrat, ko gre za naše žepe, ne pa seveda, ko gre za žepe tudi vseh ostalih.

Rečeno je bilo, da boste tudi v Vladi proučili to zadevo, to odločbo Ustavnega sodišča, ampak še vedno ni bilo datumov. V Slovenski demokratični stranki smo ta zakon pripravili ravno zaradi tega, da odpravimo neustavne posledice, ki so nastale s tem, ko je Ustavno sodišče ugotovilo, da se 80, 85 % samo financira iz javnih sredstev, da je to protiustavno. Dejali ste, da tega nismo naredili na podlagi nekaterih analiz, poglobljenega razmišljanja in kaj jaz vem kaj še vse. Glejta, Slovenska demokratična stranka obstaja že več kot 25 let. Mi smo že marsikakšno analizo naredili. Nas ni dva meseca pred volitvami eden poklical: "Ti poslušaj, ali imaš kaj časa, ali bi kandidiral za poslanca mogoče ali za poslanko?" Mi samo odpremo omaro in imamo notri stvari, za katere vemo, kako so potekale v preteklosti in nam ni treba nekaterih posebnih analiz, ker točno vemo, kaj in kako stvari gredo. Ampak me veseli, da vsaj analize pač boste proučevali in delali analize, bomo pa verjetno potem jeseni garali, garali, garali, ko bo prišlo 10 mesecev – praktično vsak teden en odbor naroči analizo, raziskavo. Ne vem, očitno bomo potem proti koncu leta, tiste mesece, in na začetku 2016 res od jutra do večera v Državnem zboru, pa ni problema, samo da se bo v državi kaj premaknilo na bolje in da bo boljše našim državljanom in državljanom.

Slišal sem, da predlagatelji s tem želimo tudi iti v smeri, da bi se nekako prodrla desničarska ideologija v javno šolstvo. Če je desničarska ideologija to, da v šolo uvajamo ekonomske predmete, da dijake in učence pripravljamo na to, da pa se bo mogoče kdo spoznal na trg dela, da se bo nekdo spoznal na to, kako zadeve delujejo in bo dobil neko samoiniciativo, da bo ustvaril kakšno podjetje, da se bo že v okviru osnovne in srednje šole začel zanimati, kaj pa bi jaz naredil, da se, recimo, ne bi zaposlil v javnem sektorju. Če pomeni desničarstvo to, da mladim govorimo, da se bodo morali pač v življenju sami znajti in da ne bodo samo računali na socialno podporo in pomoč države, potem pa recimo temu desničarska ideologija. Ampak ravno zaradi tega, ker v Sloveniji tega nimamo, smo tam, kjer smo. Ker v Sloveniji še vedno prevladuje neka socialistična miselnost, uči se v šoli, pojdi potem naprej, pojdi na fakulteto, zaposli se potem v javnem sektorju, tam boš lepo delal od 7. do 3. ali od 8. do 4., prišel

domov, čas bo za družino in tako boš prijazen in ubogljiv do sistema. Bog ne daj pa, da bi kdo ustanovil kakšno svoje podjetje, bog ne daj, da bi celo še zaposlil koga, in pa bog ne daj, kaj šele, da bi ustvarjal kakšen dobiček, ker si grd, pokvarjen kapitalist, ker izkoriščaš ljudi, ker izkoriščaš zaposlene. To je logika, ki je še danes prisotna v naši državi. Ampak, gospe in gospodje, to ni desničarska logika. To je logika socialistov, to je logika levice, kar je pa ravno nasprotno od desničarske logike oziroma liberalne.

Poleg tega, da se odpravlja te neustavne posledice, pa smo predlagali še dopolnitev dveh alinej v dveh členic, tj. v drugem členu, da se doda nova tretja alineja, ki se glasi Vzganjanje za svobodno družbo, za obsodbo vseh totalitarizmov. Res ne vem, kaj vidite tukaj kot problem. Ne predstavljam si, kako bi, recimo, izgledalo, da mi nismo zdaj v Državnem zboru, ampak da smo v Bundestagu, to se pravi v nemškem parlamentu, in tam, recimo, govorijo espedejevci – CDU verjetno ne bi šla tako daleč –, da nismo za obsodbo vseh totalitarizmov oziroma obsodimo jih samo pod pogojem, če obsodimo samo komunizem, ker nacizem in fašizem sta bila pa v redu. Veste, v Bundestagu se kaj takega ne bi moglo zgoditi, v Državnem zboru Republike Slovenije to poslušamo že leta in leta. Predvsem stalno iz ene in iste stranke, stalno z ene in iste strani, nasproti mene, ki sicer bi bili proti totalitarizmu, ampak če bi izrecno zapisali vzganjanje za svobodno družbo, za obsodbo vseh totalitarizmov, izjemoma komunizma ali pa socializma. Kakor pač želite.

Na maturi sem imel zgodovino in lahko rečem, da smo pouk končali že v četrtem letniku vsi tam v mesecu maju, ker potem smo imeli od maja pa do junija, ko se prične matura, samo tisti, ki smo zgodovino kot predmet izbrali za maturo. To je bilo leta 2009 in v tem rednem delu od prvega do četrtega letnika smo prišli ravno tam nekje do informiroja, mogoče potem pač začetek hladne vojne. Ene besede ne o slovenski osamosvojitvi! Ne rečem, da domovinska vzgoja ni tudi vzgoja NOB, to je tudi vzgoja konec koncev, kaj so Slovenci počeli v času 1. svetovne vojne, katero obletnico zdaj obeležujemo – okroglo. Kaj so počeli v času turških vpadov in še nazaj in še nazaj če gremo. Ampak nikjer ni bilo osamosvojitve, nikjer ni bilo, recimo, leta 1988, afere JBTZ, potem kako se je zadeva naprej razvijala. Bilo je v učbeniku, mislim, da je bilo, imeli smo učbenik dr. Boža Repeta, od osamosvojitve približno tam nekje 5,6 strani, ampak do tam se sploh ne pride, ker se zgodovina že prej konča, zato da se začnejo priprave na maturo. Potem pa bereš na portalih, pa kdo je ta tip Jože Pučnik, ki je tam gor na letališču. Do tega pride, ker ne poznajo potem mladi osnovnih pojmov – pa ne preseneča me! Tudi jaz v gimnaziji nisem niti enkrat slišal za Jožeta Pučnika, niti pri zgodovini niti pri sociologiji. Niti enkrat! Če ne bi vlada Janeza Janše takrat preimenovala letališča, mislim, da

sem bil v tretjem letniku, niti enkrat do takrat nisem slišal za Jožeta Pučnika. Toliko o tem, koliko je domoljubja.

Pa ni domoljubje samo to, da poznamo samo letnice. Vi verjetno vidite, da mi želimo to domoljubje, to se pravi, to je pa ta v drugem odstavku 12. člena, kar predlagamo, da se doda nova alineja "način vključevanja načel domoljubja v učne načrte". Saj ne gre samo to, da se bomo pogovarjali o tem, kako je nastajala naša država. Ni samo domoljubje v okviru zgodovine, tam so večinoma dejstva. Veste, tudi to, katere umetnike, recimo, obravnavamo pri likovni vzgoji, katera glasbena dela poudarjamo pri glasbeni vzgoji, katere skladatelje se obravnava, koga poslušamo in tako naprej seveda. Ne vem, če gremo zdaj vprašat po kakšnih slavni skladateljih, dvomim, verjetno se jih omenja, ampak večina jih potem že pozabi. Domoljubje gre tudi v tej smeri, ne samo da se pozna neke datume, za katere smo videli, kako jih nekateri poznate, pač jaz sem jih takrat vedel. To se pravi, 25. juniji in 26. december bi res morali ... Tudi mene lahko novinarji – na marsikakšno vprašanje verjetno ne bi znal odgovoriti, ker roko na srce, vsi vsega ne moremo vedeti; ampak 25. junij in 26. december, to moraš znati ob polnoči. Dobro da niso vprašali, kateri praznik je 15. septembra. Dvomim, da bi kdo vedel odgovoriti, ali pa 23. novembra, zaradi tega, ker ni dela prost dan, ampak je pa državni praznik.

Skratka, to zadevo bom podprl, kljub temu da ne bo šla skozi. Upam, da bo vlada čim prej prišla s svojim predlogom, ki bo odpravil to neustavno stanje, in da bo šla s predlogom – ne da bo nekje na stranski tir dajal privatno šolstvo, ampak da bo prišla s predlogom, ki bo krepil konkurenco, ki bo krepilo ponudbo, zaradi tega ker privatne šole pač iščejo tiste tržne niše, ponujajo programe, ki bi mogoče pa potem le bile malo bolj priročne tudi pri iskanju zaposlitve za trg dela.

Pretekli teden sem bil na Parlamentarni skupščini podmladka Evropske ljudske stranke v Bruslju, kjer smo se pogovarjali o ustvarjanju novih delovnih mest za mlade. Tri glavne točke so bile poudarka: prva je bila reforma izobraževanja, kjer smo se seznanjali in predvsem preučevali nemški in avstrijski model dualnega šolskega sistema, temu sistemu bodo zdaj sledile tudi nekatere druge države Portugalska, Španija in tako naprej. Potem je bila druga točka ravno ta jamstvo za mlade in pripravnštva. O pripravnštvih sem kar dolgo govoril, ostale države imajo podobno kot mi jamstvo za mlade, imajo pa plačana pripravnštva. Tretja točka je bila, kako kljub temu da si vsi prizadevamo k dvigu gospodarske rasti, ko je treba vedno bolj delati, kako pa poleg tega le tudi ljudem omogočiti, da imajo neko privatno sfero, da se lahko odklopijo od dela, če temu tako rečem, in ko sem rekel, kakšen predlog imamo mi na mizi glede javnega šolstva,

kaj bomo zapisali v ustavo sem moral trikrat, štirikrat ponoviti, pa mi še niso verjeli.

Očitno je ta kolektivistični duh pri nas še preveč prisoten, ker ubijamo vsako samoiniciativnost, vsako individualnost in ker mislimo preveč skupno. Mi moramo vsakemu posamezniku dati priložnost, ne da smo vsi enaki, pravico imamo, da smo si različni, ampak za državo mora biti vsak enako pomemben in imeti pravico do istih izhodišč. Nihče ne sme biti obravnavan, eden bolj privilegirano, drugi manj, samo zaradi tega, iz kakšne družine prihaja. Takrat, ko bomo to spoznali, da je treba vložiti vse na to, da bomo bolj individualna družba, takrat bomo tudi uspešnejši.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima gospod Jernej Vrtovec, pripravi naj se gospod Jože Tanko.
Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Malce sem razočaran nad samo vsebino razprave oziroma nad načinom razmišljanja določenih posameznikov in poslanskih skupin, ko nekako vzamete stališče, da se omejuje nekaj, kar je zasebnega oziroma da se to ne bi financiralo v tolikšni in tolikšni meri. Pa najprej bi imel v uvidu to, da je že sedaj zasebno šolstvo zelo omejeno. Ne vem, česa se bojite. Imamo namreč samo tri zasebne šole v tej ljubi naši domovini; tri zasebne šole in strah in trepet pri vsem tem. Naj na kratko poudarim. Zasebna šola pomeni večjo konkurenčnost; zaradi tega pomeni boljše storitve; zaradi tega, ker bodo boljše storitve – kdo pridobi? Pridobijo naši otroci. in ni ravno to cilj, da naši otroci v šolah prejmejo boljše vsebino, da prejmejo še več. Zaradi tega je vztrajanje in trmarjenje pri določenih vzorcih, ki ne spadajo v to državo, ki ne spadajo v leto 2015, res problematično in zaradi tega sem razočaran nad tem načinom dojemanja in razmišljanja, da je v bistvu večja konkurenčnost tudi na področju šolstva problematična.

Nadalje glede domovinske državljske vzgoje. Pa ne, da ne razumem; ne razumem, kako ne razumete, da več domovinske vzgoje, več domovinske zavesti ne pomeni, spoštovani gospodje, več nacionalizma, ampak ne; poznavanje svoje lastne domovine, lastne identitete je ena izmed ključnih stvari za oblikovanje naroda, za razvoj naroda. Tudi jaz bom poudaril: premalo je v šolskih učbenikih ključnih dogodkov naše zgodovine. To je osamosvojitve Slovenije, to je bil ključen dogodek, in tega je premalo. Premalo se tega naši najmlajši učijo in ne vem, kaj bi bilo narobe, da se bi o tem več učili, da bi več spoznali dogodke iz leta 1990, 1991, 1992 in tako naprej. Predlog zakona bom podprl, predlog je dober, je dobra podlaga, da s to razpravo nadaljujemo in pričakujem predvsem, da bo Državni zbor naredil preskok.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima gospod Jože Tanko. Pripravi naj se gospod Miha Kordiš.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Moram reči, da sem nad neodzivnostjo Vlade ponovno razočaran. Zdaj običajno ministra ni, danes ministrica je, praktično po štirih urah ni bilo nobene intervencije, nobene komunikacije, nobene dodatne obrazložitve stališč. Gospa predsedujoča, predlagam, da takrat, ko ni ministra, daste tam tablo, kjer sedi minister, in napišemo: ministra ali ministrice danes spet ni. V primeru, ko pa pride in ne govori, pa tudi damo tablico in napišemo, da minister ali ministrica danes ne bo govoril. Tako v tej situaciji naj zadeve takoj razčistimo.

Druga stvar, ki zbode v oči, so pač stališča Vlade in tudi potem posledično nekritična stališča koalicijskih poslancev. Praktično vsako mnenje Vlade, ki ga daste, ki ga Vlada napiše na naš predlog, pa naj gre za Zakon o Banki Slovenije, Zakon o bančništvu, Zakon o odpravi brezplačnega pripravništva, Zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja, je shematično popolnoma identično: da predlog ni celovit, da ni takšen, drugačen, peti, sedmi. Ob tem da Vlada na teh istih področjih po 6, 5, 7, mesecev ne predlaga popolnoma nič. Ni nobenega predloga na teh področjih, ki sem jih naštel, pa smo, recimo, pri nekaterih primerih že dvakrat vložili vmes zakon in ste ga, da ne rečem z glasovanjem, pokrtali. To se mi zdi sporno ravnanje, to se mi zdi nekorektno ravnanje, kajti med tem, kar je sedaj, ko recimo ni nič, in tem, kar predlagamo, je bistvena sprememba v vsebini, pa vzemite katerikoli zakon, ki smo ga predlagali. Bistvena sprememba. Da je parodija ali pa hec še večji, takrat ko pride celovit predlog Vlade, te vlade, imamo na mizi goro amandmajev. Poglejte si zakone, ki ste jih sprejemali na tej seji, vladne predloge, pogledajte si kakšne druge zakone. Kako to razložiti, da pri tako celovitih predlogih, tako proučenih zadevah se srečujemo s takimi velikimi popravki, vsebinskimi, da ne rečem procesnimi in ostalimi. To se mi zdi problem. Zato ker od nas zahtevate že vnaprej praktično predlog brez napake. Tu moram opozoriti kolege poslance iz koalicijskih strank, da ste izjemno nekritični. Vi niste zavrnili še enega predloga Vlade, ki bi bil necelovit, kot necelovitega, a tipkali smo po cele večere, da smo zadevo spravili v pravno pravilno situacijo.

Kar zadeva vsebine, ki jih prinaša ta zakon in vaše komentarje. Pravite nekateri, da so nekatere zadeve sporne. Če pogledam popravek, ki ga predlagamo v 1. členu, smo napisali, vzgajani za svobodno družbo z obsodbo vseh totalitarizmov. Kaj je sporno tukaj? Ali vzgajanje za svobodno družbo ali obsodba vseh totalitarizmov? Mimogrede, v Državnem zboru ste se seznanili z resolucijami Evropskega parlamenta o obsodbi totalitarizmov in odpravi posledic totalitarizmov. Poznate

resolucijo 1096, je bila tudi tukaj obravnavana. Če ste bile stranke v Državnem zboru in je parlament to sprejel in se s tem seznanil, potem ta dikcija, ki je zapisana v tem zakonu, ni v ničemer sporna. V ničemer ne odstopa od prakse Evropskega parlamenta in od tistega, kar so vsi slovenski evropski poslanci ne glede na barvo sprejeli v Evropskem parlamentu. V čem je torej problem obsodbe totalitarizmov, če so glasovali za to poslanci Socialnih demokratov v Evropskem parlamentu, če je bivši, sedaj Desusov poslanec, Vajgl glasoval za to v Evropskem parlamentu, če so poslanci Nove Slovenije in SDS v Evropskem parlamentu glasovali za tako dikcijo in tako rešitev? V čem je problem torej? Se gremo dvojne igre? Veljajo za obraz do Evrope ena pravila, znotraj države druga? Tu bi pričakoval odgovor od vas, ki ste obsojali razprave mojih kolegov in tudi predlog, ki smo ga dali, in tudi pričakoval bi jasno stališče Vlade v tej točki. Pa ni ne enega ne drugega, samo nekaj obdelave, nekaj obračunavanja kar na počez in na pamet. To se mi ne zdi korektno. Če kritizirate naš predlog zakon, potem povejte, ni dober 1. člen, ni dober 2. člen, ni dober 3. člen ali ni dobra prehodna določba. Povejte vsebinsko, kaj ni primerno.

Tu je eden izmed poslancev govoril o tem, da po domače povedano, da z obsodbo totalitarizmov in z vnašanjem domoljubja v učne načrte bomo na nek način naredili revizijo zgodovine. Kolegi, revizija zgodovine je bila narejena. Tisto, kar pri nas imamo pod neka zgodovinska dejstva, ne drži. Vsakodnevno lahko berete na spletu ali kjerkoli, v javnih objavah demantije tistega, kar imate vi za verodostojno zgodovino. Grad Strmol je navsezadnje sedaj prišel ven. Kakšno zgodovinsko dejstvo je to? Huda jama, Kočevski rog, Teharje, tankovski jarki. To so zgodovinska dejstva, ki so se zgodila in o tem se ne govori. Dam primer iz svoje občine. Kmalu bomo praznovali dan upora proti okupatorju, to bo praznik, ki bo čez 3 tedne. Drži. Ampak en realen dan upora proti okupatorju se je zgodil 13. maja 1941 na Mali gori. To je bil prvi oborožen spopad na ozemlju bivše Jugoslavije z okupatorjem. Trije tigrovci in italijanska vojska. Zdaj pa pogledajte nazaj v zgodovinske učbenike, kdaj je po volji nekdanjega totalitarnega režima bil dan prve puške v Sloveniji. Se spomnite še? Mislim, da je bil 22. julij. Zakaj se je ta datum, ki je bil prvi v Jugoslaviji tako ignoriral, da smo prišli na tretje ali četrto mesto v Jugoslaviji in v nek datum, ki praktično nima nobene zveze? Znete razložiti tisti, ki se toliko razumete v zgodovino? Zakaj je bilo to potrebno? Zakaj je odmik od tega dejstva in te resnice narejen? Mislim, da je treba dati tem trem tigrovcem, ki so taborili nad Ribnico in je bil eden izmed njih ubit, eden ujet, eden je pobegnil, dati pravo mesto. Takratna Janševa vlada je to umestila na nek način z državno proslavo v to. Da ne rečem, če kdo ve, katera je bila največja bitka z okupatorjem na ozemlju Slovenije. Pa ni bilo civilnih žrtev in ni bilo obračunavanja z domačim

prebivalstvom. Bitka pri Jelenovem Žlebu! Tudi v ribniški dolini, v ribniški občini. Ali se kaj praznuje znotraj partizanskega gibanja in ostalih stvari? Se praznuje ta bitka na tak svečan način, kot so nekatere druge prireditve – recimo, Dražgoše ali pa Javorovice ali kaj drugega? To je neka marginalna zgodba. In tigrova zgodba na Mali gori in ta v Veliki gori, po dva avtobusa pride teh in nekako obeležijo ta dva dogodka. Zakaj se to praznuje na tak način ali pa obeležuje na tak način in nekatere druge stvari na čisto drugačen način?

Mislim, da je na nek način treba te zadeve dati na pravo mesto in o njih na nek korekten način tudi govoriti in tudi kakšne druge stvari dodatno obravnavati. Mislim, da to, da se pač na nek dostojen način obeležijo te tragične stvari druge vojne, predvsem pa po 2. svetovni vojni tudi v slovenskih učbenikih predvsem kot opomin, da se nekaj ne bi več zgodilo, tako kot se znamo spomniti v Državnem zboru, recimo, te bosanske zadeve Srebrenice, potem bomo nekaj naredili, nek preboj, nek preskok v slovenskem narodu in bomo naredili korak v smeri sprave in nekih stvari, ki so v tej državi zamolčane.

Mislim, da tisti, ki ste napadli ta naš predlog in iščete neko zadoščenje ali v Sirizi ali v Venezueli, venezuelski revoluciji in bedi. Mislim, da na tak način kam daleč ne bomo prišli. Predvsem bo se zgodilo tisto, o čemer je govoril kolega Pojbič, ko je prebral tisti odstavek iz knjige Sotiroviča, če boste šli po tej poti. Ampak mislim, da je stvari treba preučiti in povedati tako, kot so se zgodile, in to ne bi smelo biti noben problem. Marsikdo ima tako travmo tudi v Državnem zboru, čeprav je zdaj na drugi strani. Marsikdo.

Kar zadeva pa realizacijo ustavne odločbe, se pravi, ko je treba izenačiti vrednost javnoveljavnih programov, ki se izvajajo v zasebni ali javni šoli, pa mislim, da je to povsem nesporna zadeva. Že do sedaj bi morali to narediti, ampak nekateri ministri so imeli pač poseben problem, da so naredili to vrednostno razliko v financiranju programa in ostalih stvari, kot so oprema, objekti in tako naprej. Že tukaj je bila velika razlika. Mislim, da je to treba sanirati, to je treba popraviti in tudi mislim, da je treba tisti predlog za spremembo ustave, ko se poskuša izničiti odločbo Ustavnega sodišča na tak način, da je to neprimeren odziv in neprimeren predlog, da se to uredi.

Skratka, predlagam vam, draga koalicija in ostali, da niste nečimrni, ko ne predlagate nič, nad tem, kar predlaga Slovenska demokratska stranka, pa vihate nosove. Pripravite predlog, pripravite konkurenčen predlog, naj ga pripravi Vlada in bomo tekmovali z rešitvami. Samo to, kar počnete, da je vse zanič, da je vse problematično tisto, kar predlagamo v SDS, pa ni vredno praktično nobene razprave, nobenega poslanca v Državnem zboru, se mi zdi zelo plitek izraz in plitko ravnanje, da to počnete. Vlada, koalicija,

tu imate petdeset in več glasov, če nastopite mavrično, vas je čez šestdeset, in pripravite nekaj, kar bo pilo vodo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Miha Kordiš, pripravi naj se gospod Tomaž Lisec.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoči, najlepša hvala za besedo.

Za začetek svoje razprave bi ponovil zaključek stališča Poslanske skupine Združene levice, ki so ga danes predstavili.

Ne samo da predloge danih zakonskih sprememb zavračamo, vidimo jih kot grožnjo za nadaljnjo razgradnjo javnega šolskega sistema. Ne nazadnje je to jasno tudi iz razprav poslance in poslank z desnice. Kje je problem? Razgradnjo želi predlog zakonske spremembe dosežati na dva načina. Prvič – SDS želi povečati pretakanje javnega denarja v zasebne žepe. Po po njihovih lastnih izračunih, bi se iz sredstev vseh državljanek in državljanov na račune zasebnih šol znilo še dodatnih 390 tisoč evrov. In drugič – SDS želi prikazati zgodovino v skladu s svojimi lastnimi ideološkimi prepričanji in s tem širiti svoje potvarjanje zgodovine z zelo jasno politično agendo.

Ideja javnega šolstva sloni na tem, da je znanje dobrina, ki brez diskriminacije pripada vsem. Zato ni podvrženo tržni logiki ali posameznim političnim idejam, ampak je laično, brezplačno in vsem dostopno. Socialisti smo brezpogojno zavezani projektu družbenega napredka, zato odločno stojimo na strani izobrazbe kot sredstva emancipacije, tako emancipacije posameznika kot emancipacije celotne družbe. In samo javno šolstvo je tisto, ki tej emancipaciji ustreza in ki jo lahko dosega. Samo javno šolstvo je zares v javni službi, v službi napredka in ne nazadnje v službi vseh državljanek in državljanov. Ampak, kot kaže, smo v Združeni levici v temu stališču vsaj nekako osamljeni. Novopečena ministrica za izobraževanje se je ne nazadnje izrekla v prid profitnih in ideoloških apetitov zasebnikov z denarjem vseh državljanek in državljanov. S potrditvijo Klavdije Markež kot šolske ministrice pa so svojo žebelj proti javni koristi in za zasebne profitne ideološke in cerkvene interese zabile tudi vse koalicijske stranke.

Kaj je pravzaprav z zasebnim izobraževanjem sploh narobe? Preprosto to, da ni javno in s tem ne služi javni koristi, ampak zasleduje neke posebne ideološke ali pa profitne cilje. S kakšnim motivom bi sicer nekdo želel vzpostaviti svojo izobraževalno institucijo? In prav tem zasebnim ciljem v Združeni levici nasprotujemo, ker so v nasprotju za načelom skupnega dobrega. Eden od takšnih motivov, osebnih, je današnje desničarsko grmenje nad totalitarizmi in vzklíkanje o svobodi. Vemo, kaj se v resnici za temi vzkliki skriva: blatenje levice, blatenje ljudstva, ki je vstalo proti tujim okupatorjem in proti domačim gospodarjem.

Zelo ga namreč motita polpretekla socialna in kulturna osvoboditev. Ravno ljudski upor proti okupatorjem, temeljno socialno preobrazbo v družbeno enakost in kulturno samozavest SDS označuje kot totalitarizem. Pri tem pojmovanju gre za popolnoma neznanstveno vsegliharstvo, kar je popolnoma neskladno naprej v luči podanih utemeljitev predlagatelja, če kar citiram iz predlagane utemeljitve, ki je prišla s temi zakonskimi spremembami. Citiram, "Šolski predmeti namreč niso nič manj kot poenostavljeno znanstveno gradivo." Konec citata. Sicer pa iz preteklih dejanj vemo, da SDS ni ravno zavezan znanstvenim normam in resnicoljubnosti, kar na primer kažejo manipulacije s kolaži iz arhivskega gradiva in podobno.

Desnice, saj to nas ne bi smelo niti pretirano presenečati, ker desnice ne zanima razumevanje zgodovine, preprosto jo uporablja kot orodje nabiranja političnih točk in manipulacija. Polje vzgoje in izobraževanje ima ogromno težav po celi vertikali, od nivoja vrtcev do doktorskega študija, vsekakor preveč, da bi jih šel taksativno naštevati v tem trenutku. In namesto da bi se ukvarjal z vprašanji, kako vzpostaviti kakovostno, vsem dostopno javno šolstvo, se spet ukvarjamo z esdeesovskimi totalitarizmi. Namesto da bi se pogovarjali o tem, kako vzpostaviti izobraževalni sistem, ki ne bo selektiven na podlagi premoženja, ampak bo spodbujal najbolj perspektivne učence, namesto da bi se pogovarjali o kadrovskem razvoju in ustavitvi bega možganov oziroma najbolje izobraženih kadrov, se ukvarjamo s premalo domoljubja v šolah. Kot da je domoljubje krivo za to, da gredo ljudje s trebuhom za kruhom naokoli po svetu, ni pa tega zakrivilo manko neke njihove perspektive življenjske.

Kolegi, kolegice, čakajo nas pomembna vprašanja v prihodnosti, zgodovino in zgodovinska dejstva pa ohranimo takšna, kot so, iz njih črpajmo navdih v prizadevanju za prihodnost po meri ljudi, ne kapitala.

Na to razpravo bi želel dodati še nekaj svojih misli, še nekaj drugih. Konkretno, v Državnem zboru je ena stvar, ki mi gre že od prvega dne, odkar sem se usedel na poslanski stolček, zelo zelo na živce. To je, da se neki mlini v Državnem zboru kar obračajo in obračajo in obračajo, razprava se dogaja, ampak to je razprava, ki dejansko ni razprava. Eden govori mimo drugega, argumente se sistematično ignorira, zastopniki neke politične opcije pač ponavljajo in ponavljajo svojo mantro, pa če je bila ta mantra v neki predhodni razpravi že desetkrat zavrnjena. To ne leti na nobeno posamezno konkretno politično opcijo, to leti na splošno razpravo in na vse politične opcije. Skratka, razprava poteka, ampak ta razprava v resnici ni razprava, ni nikakršnega racionalnega soočanja, pač podanega nekega argumenta, čemur bi sledil protargument, čemur bi sledila replika na ta argument oziroma izpodbijanje tega argumenta in tako naprej po neki

argumentacijski liniji. Glejte, take razprave preprosto v Državnem zboru ni. Žal ni.

Če pogledamo konkreten primer današnje razprave in današnji primer sprememb vzgoje in izobraževanja na pobudo SDS, ki je pa pač s temi svojimi spremembami želel še dodatno pretakati javni denar na račune zasebnih šol in vpeljevati svojo ideologijo v javne šole. Razpravljavci ostajajo slepi, gluhi za že podane argumente, ker jih pač njihove mantre ne prenesejo. Če si pogledamo zelo konkreten primer, danes smo v razpravi slišali, da zasebno šolstvo ni grožnja javnemu šolstvu, da pa vendarle ima šolnine. Kako je šla ta trditev mimo našega, takoj na začetku oddanega stališča? Bom kar citiral. "Kaj pomeni dodatnih 15 % financiranja za zasebne šole? Polno financirane zasebne šole bodo le z majhnim prispevkom staršev, šolnino, lahko dosegale nadstandardno izobraževanje, kar dolgoročno vodi v prevlado zasebnega šolstva nad javnim. Takšno šolstvo pa ni univerzalno dostopno, ampak je selektivno na podlagi premoženja, kar utrjuje razredne delitve v družbi, saj dobimo en šolski sistem za revne in enega za bogate. Ob vsem tem ne pozabimo, kako je zaradi varčevalnih ukrepov in zategovanja pasov javno šolstvo absolutno podhranjeno, pa se vseeno vedno znova in znova napovedujejo novi in novi rezi. Na istih sredstvih, pri katerih se ostro varčuje, parazitirajo zasebne šole. Gre za jasen neoliberalen napad na javno šolstvo, ki vodi v vse večjo komercializacijo, vse slabšo kakovost in vse večjo neenakost v družbi. Izobrazba in znanje morata biti dostopna vsem, saj je intelektualna dediščina lastnina vsega človeštva, hkrati je z razvojnega vidika prav kakovostno in dostopno javno šolstvo alternativa periferni nerazvitosti, kamor nas s privatizacijo, zategovanjem pasov in strukturnimi reformami peljejo vse zadnje vlade brez izjeme." Konec citata.

Če gremo naprej. Slišali smo tudi mnogo o domovinski vzgoji in spet lahko samo povzamem predstavljeno stališče Združene levice. Citiram. "Naj namenim nekaj besed še drugemu trendu, ki pa ga generira le desnica, s čimer poleg političnih strank na tej strani državnega zbora in njenih satelitskih organizacij – mislim tudi visoki kler Rimskokatoliške cerkve. Ta trend sicer ni omejen na šolstvo, a je zaradi svoje specifične vloge prav v šolstvu zelo izrazit, saj je šola tista, ki najmočneje vpliva na posameznikovo mišljenje in obnašanje. Gre za vdor zgodovinskega revizionizma, antisocializma in blatenje boja za narodno in socialno osvoboditev. To poteka pod oznako totalitarizma, s katero skuša desnica izenačiti nacizem, fašizem in komunizem, pri čemer ji gre le za demonizacijo slednjega. Opletanje z besedo totalitarizem ni sodobna zadeva. Ni nova, že pred desetletji je v času hladne vojne postala popularna v propagandni vojni proti vsem sistemom, ki niso prisegali na kapitalizem in evroatlantske integracije. Enakemu namenu

služi danes: očrtni in zaustaviti vse leve alternative, ki želimo končati prevlado velike neoliberalne koalicije levosredinskih in desnih strank. Vzgajanje za svobodno družbo z obsodbo vseh totalitarizmov, tako želi SDS zapisati v zakon. Ampak, kakšna je ta svobodna družba? Družba tržne svobode, ki delovne ljudi osvobaja socialne varnosti, ki jih nudita javno zdravstvo in šolstvo? Svobodna družba, ki 99 % ljudi sili v popolno podreitev kapitala, svobodna družba, ki diskriminira ženske ter nacionalne in LGBT manjšine? To je svobodna družba, ki je osvobojena prihodnosti za mlade, osvobojena je delavskih pravic, dostojanstvenega preživljanja starosti in dostojnega življenja za vse ljudi. To je svobodna družba, ki jo propagira SDS, to je svobodna družba kapitalizma." Konec citata.

Ampak ta zgodba se ne zaustavi tu, vsaj še eno tretjo točko lahko tu omenim in ta točka je točka domoljubja. Z desnice smo namreč dobili očitke, da smo negativno nastrojeni proti domoljubju. Ne vem, iz katerih naših besed ste to sicer lahko razbrali, naša poanta je lahko kvečjemu ravno obratna; da tisti, ki največ govorice o domoljubju, nacionalni identiteti itn., v resnici prodajate narodno suverenost s privatizacijo, hlapčevskim odnosom do Bruslja in mednarodnega kapitala. In še enkrat ponavljam; spet citat, "Za konec pa le še omemba domoljubja in nacionalne pripadnosti. S temi besedami se po prsih trkajo praktično vsi politiki od desnice do vladajoče desne sredine in levosredinskih strank. Vsi, ki pristajate na neoliberalni konsenz, vsi tisti, ki privatizirate naše skupno premoženje, ki ste popolnoma servilni do bruseljskih tehokratov – je to domoljubje? Je domoljubje podrejanje mednarodnemu kapitalu, prodajanje narodne suverenosti za drobiž, priklanjanje nemški kanclerki Angeli Merkel ali ameriškemu ambasadorjem, kar najraje počnejo prav pri predlagateljih v SDS? Tisti, ki se danes imajo za največje in najbolj goreče domoljube, so z najbolj ostrimi varčevalnimi ukrepi in privatizacijo žrtvovali pravice in standard večine prebivalcev in prebivalk Slovenije." Konec citata.

Današnja razprava je na nekaterih mestih dosegla kar zelo nizke točke, milo rečeno. Namesto izmenjave argumentov smo slišali precej blatenja zgodovine, blatenje narodnoosvobodilnega boja, pri vprašanju javnega in zasebnega šolstva pa smo se zaustavili pri nekaterih domnevnih strahovih pred zasebnimi šolami. Ničesar nismo slišali o vplivu šolstva na socialno pravičnost, na duhovni in intelektualni razvoj posameznika, na nek družbeni napredek, ki iz tega izhaja. Ničesar nismo slišali oziroma zelo malo smo slišali o tem, o kvaliteti in dostopnosti šolstva, skoraj nič o razvojnih potencialih, povezanih z vzgojo in izobraževanjem. Vsa ta vprašanja temeljijo na organiziranosti šolskega sistema. In jasno je, da lahko ta vprašanja rešimo v korist delovnih ljudi le preko kakovostnega, vsem dostopnega javnega šolstva. Vsekakor pa v tej debati neka

klasična polemika partizani in domobranci nima mesta. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno najprej gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za besedo.

Pet zadev bi imel, če jih lahko uresničite. Prvo, predlagam, da Poslanski skupini Združene levice ponovno razdelite predlog zakona, ki smo ga pripravili v SDS, da bodo vedeli točno, o čem govorimo. Druga stvar, predlagam, da jim prav tako pošljete oziroma dostavite na klop odločbo Ustavnega sodišča, ki je osnovni povod za pripravo zakona, ki smo ga pripravili v Poslanski skupini SDS, da bodo spet vedeli, o čem danes teče razprava. Tretja točka, prosim, da jim posredujete tudi dnevni red današnje seje Državnega zbora, da ko bodo govorili o tem, kako SDS vedno govori o enih in istih temah, neki ideologiji, da smo danes kot prvo točko obravnavali zakon o Banki Slovenije na predlog SDS. Torej, nam je mar tudi za gospodarstvo in finance in vse ostalo. Torej, nekaj materiala bo že za Poslansko skupino Združene levice, da bodo imeli tekom praznikov, ker verjetno se ne bodo udeležili verskih obredov, kaj početi. Četrto, prosim, da jim za naslednje seje Komisije za človekove pravice pošljete priporočeno vabilo na sejo komisije, da bodo tam lahko povedali, kaj si mislijo o domoljubju, o vrednotah, ampak tam težko razpravljajo, ker ji ni. Tudi celotna koalicija bi lahko dobila morda nek kratek opomnik, če že ne priporočeno vabilo, gospod predsednik. In zadnja stvar. Glede na to, da je bilo v zadnji razpravi rečeno, kako je nizek nivo razprave, predlagam, da bo ta odgovor najlažje rešen tako, da predhodniku pošljete tudi magnetogram njegove razprave in bo videl, kaj je nizek nivo razprave v Državnem zboru.

Pet vljudnostnih zahtev za Poslansko skupino Združena levica. Hvala, predsednik.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Tomaž Lisec, sedaj pa imate besedo za razpravo. Dal sem že besedo. Dajmo pustiti to razpravo na tej točko, itak bo potem še delitev časa, pa se boste lahko za razpravo prijavili. Prav?

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, še enkrat za besedo. Spoštovani predsednik upam, da bom v petih minutah še na kakšno vprašanje odgovoril.

Danes je bilo veliko govora o partizanih, pa domobranci, namesto da bi govorili o odločbi Ustavnega sodišča in o večjemu poudarku o domoljubju v slovenskem izobraževalnem sistemu. Odločba Ustavnega sodišča, torej Ustavno sodišče. Vsi se izgovarjamo na pravo, etiko, moralno in tako naprej, odločba je enostavna. Citiram, "Prvi stavek drugega odstavka 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja je v delu, ki

se nanaša na javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja, v neskladju z Ustavo." Čisto enostavna odločba. Upam, da si je kdo vsaj od razpravljavcev, predvsem tistih iz koalicijskih vrst, prebral: prvi stavek drugega odstavka 86. člena ZOFVI je v neskladju s 57. členom Ustave. Danes smo poslušali o javnem in zasebnem, nihče pa ne ve, da govorimo o tem, da je sedaj Ustavno sodišče reklo – stoddstotno financiranje javno veljavnih programov zasebnih in javnih osnovnih šol. Pa smo danes poslušali o univerzah, pa o poklicnem izobraževanju in o ne vem čem. Čisto enostavna odločba, mi smo pripravili predlog zakona, evropsko primerjavo, finančne posledice, potem pa vlada reče, da predlagane rešitve ne temeljijo na predhodnih opravljenih analizah, ki so podlaga za oceno stanja in pripravo poglavitnih rešitev sprememb in dopolnitev zakona. Kakšne analize rabite? Odločba Ustavnega sodišča, spoštovana državna sekretarka in nova ministrica! Nobene analize ne rabimo, ampak imamo pa odločbo Ustavnega sodišča. Včeraj smo poslušali nek prispevek v nekih medijih, kako pa ti poslanci pa ne spoštujejo odločbo Ustavnega sodišča. Medtem ko se na ministrstvih prekladajo z ministrov na v. d. ministre pa na nove ministre pa vmes še kdo odstopi, za katere izvemo s torke na četrtek, smo mi pripravili predlog zakona, ki popolnoma v skladu z načeli odločbe Ustavnega sodišča. Ne nekega organa GRECO ali pa ne vem česa – Ustavno sodišče! Ampak danes je 101 razlog, ki mimo odločbe Ustavnega sodišča, zakaj pa tega zakona ne bi podprli. Je kdo rekel: fino, spoštujemo ustavno odločbo. Ampak kaj boste naredili, spoštovani poslanci SMC, Desusa, Zaveznštva Alenke Bratušek, SD, Združene levice? Pritisnili boste knof "proti". Še tistih pet razpravljavcev, ki je reklo, kako pa je fino spoštovati odločbo Ustavnega sodišča, boste s svojimi dejanji negirali svoje besede. Že tolikokrat videno v teh pol leta te vlade.

Skratka, tudi tukaj – tako kot tudi pri drugi temi, katere smo se lotili, pri večji prepoznavnosti domoljubja v slovenskem izobraževalnem sistemu – boste pripravljali analize na analize, na avtorske honorarje, da boste dobili nek učinek, nek skupek, s tem boste razpravljali, se pogovarjali z deležniki in na koncu bo – kaj? Prepričan sem, da na mestu tega predloga ZOFI-J, ki ga baje ministrstvo že pripravlja in bo verjetno nekoč zagledal luč sveta, bo tam zapisano predlog SD, ki bodo takrat še brez skrbi v koaliciji, da zasebnega šolstva ne potrebujemo. Predlagam, da bodo kolegi iz SD konsistentni, ne samo da predlagajo ukinitve zasebnega šolstva. Zasebno zdravstvo črtajte, zasebno pobudo črtajte, zasebno lastnino črtajte, vse to je v ustavi. Bodite konsistentni, ne pa pripravljati neke parcialne rešitve, saj ta vlada nonstop govori o tem, kako bo pripravila systemske rešitve. Systemska ureditev, sprejem ustave, tako da zasebna lastnina na nobenem področju ni več potrebna v

naši Sloveniji in bomo veselo v družbi Severne Koreje, Belorusije, Venezuele, ki jih nekateri tako radi omenjajo v svojih hvalospevih.

Skratka, 50 minut molka Vlade smo danes doživeli o tem, kako ne bodo podprli predloga zakona, sami pa pravijo, da ga bodo, pa ne vemo niti kdaj, niti kako, niti finančnih posledic nimajo izračunane. Skratka, nič od nič, ampak važno, da so proti predlogu SDS, pa čeprav smo tekom prve obravnave.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnica Vlade, državna sekretarka na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Andreja Barle Lakota.

DR. ANDREJA BARLE LAKOTA: Najlepša hvala.

Najprej moram še enkrat poudariti, da tukaj nismo razpravljali zasebno šolstvo da ali ne, ker zasebno šolstvo po naši zakonodaji je umeščeno v sistem. Tisto, o čemer smo pa razpravljali, je pa to, ali je ta predlog, ki ga je podala Poslanska skupina SDS, zadosten.

Zdaj bom povedala razloge, zaradi katerih ministrstvo sodi, da bi bilo treba o umeščenosti zasebnega šolstva bolj natančno več členov odpreti. In gospa Godec, prav ste imeli, na več členov se zadeva nanaša. Namreč, gre za vprašanje, kaj je tisto, zaradi česar ima zasebno šolstvo svoje mesto v sistemu vzgoje in izobraževanja. Od 1996. leta velja, da zasebno šolstvo prinaša bogatitev šolskega prostora. Se pravi, z zasebnimi šolami, s programom zasebnih šol se v šolski prostor vnaša nekaj, česar javne šole nimajo, naj gre tukaj do pravice do vzgajanja v skladu z lastnim prepričanjem ali pa do nekaterih posebnih pedagoških pristopov. Na tej točki ministrstvo nikoli ni imelo drugačnega spreminjalnega predloga in ga tudi zdaj nima. Tisto, s čimer se soočamo v zadnjem času, pa niso zdaj veljavne, zdaj obstoječe zasebne šole, ampak se soočamo s predlogi, ki rušijo to umeščenost, sedanjost umeščenost ali pa sedanjost način umestitve. Soočamo se tudi z nekaterimi predlogi, s katerimi se tudi druge zahodnoevropske države, na primer Avstrija, ki je prejšnji mesec prepovedala eno od zasebnih šol. Zaenkrat smo te predloge reševali še na načelni ravni, pač, da je procedura tekla toliko časa, kot je tekla, ampak dejstvo je, da mora ministrstvo resno pristopiti k podrobnejši analizi, kako umestiti zasebno šolstvo v javni prostor, v javno šolstvo. Se pravi, da ne bi prihajalo do stvari, s katerimi se, kot pravim, soočajo že nekatere druge države, ko presegajo cilje ali pa so v nasprotju s cilji vzgoje in izobraževanja na določenem sistemu. Samo za to gre in o tem razmislite smo govorili.

Kar se tiče pa večje prepoznavnosti domovinske in državljanske vzgoje. Tudi temu ministrstvo nikoli ni oporekalo. Še več, večkrat sem že govorila o tem, da je posebej v zadnjih letih ministrstvo vedno vsako leto namenjalo kar nekaj sredstev, vsakič znova tudi za projekte, ki

so se dotikali tega, da bi na ravni implementiranega kurikula, se pravi, tistega izvedbenega kurikula, bilo izvajanje domovinske in državljanske vzgoje, te dimenzije čim bolj učinkovito. Mi mislimo namreč, da v zakonih, normativnih aktih to že imamo vključeno. Na primer, če samo ZOFVI pogledam, imamo v 2. členu eksplicitno napisano: razvijanje zavesti o državni pripadnosti, nacionalni identiteti in tako. Enako velja za ZOŠ, za Zakon o osnovni šoli. Tiso, o čemer ste pa vi govorili, pa je, koliko tega pa se v šolah sploh izvaja. To je drugo vprašanje in tako kot sem rekla, ministrstvo vsako leto namenja kar nekaj sredstev aktivnosti in tega, da bi se v šolah to izvajalo. Ne samo da smo plačevali, kot ste pravilno ugotovili, številne analize, raziskave, nekaj od teh ste tudi citirali, ampak podpirali smo tudi razne CD, učbenike, priložnice za učitelje itn. Tema državljanska in domovinske vzgoje je očitno taka, kjer se kaže, da v kolikor v družbi ni neke trdne zavesti in zavezanosti, potem tudi šola sama ne more tega nadomestiti. Ne izogibam se odgovornosti šol, še enkrat pravim, vendar očitno je tako, da če v družbi imamo problem z nacionalno zavestjo in identiteto, imamo problem z obežanjem zastave itn., da očitno šola sama težko postori kaj na tem področju.

Spoštovani poslanci, še na nekaj bi vas rada opozorila. Ko govorite o učiteljih. Učitelji so pogosto v zagati, kadar morajo teme, povezane z novejšo zgodovino, predavati. In sicer zakaj? Zaradi tega, ker se jim pogosto zgodi, da kadarkoli se lotevajo teh tem, priletijo enkrat eni starši in drugič drugi z idejo, da so nastopali ideološko, z različnimi stališči, kako je bila tema predstavljena nestrokovno in tako ... Ko govorimo z učitelji, zakaj ne izvajajo ali pa zakaj bolj trdno ne izvajajo vsebin, ki so v učnih načrtih, nam pogosto tožijo o tem, da kako vsakič znova, ko so soočeni z izvajanjem teh tem, so soočeni tudi z vrsto pritiskov, kako se zadeva izvaja.

Da zaključim. Skratka ne izogibamo se tega, da bo treba vprašanje ustavne odločbe rešiti v zakonu o organizaciji in financiranju. Pripovedujem samo o tem, da bi ga radi rešili celovito tudi z nekaterimi izkušnjami, s katerimi se soočajo v zadnjem času države, kot na primer Avstrija. Kar se tiče pa državljanske in domovinske vzgoje, pa lahko zagotovim samo to, da se ministrstvo tudi naprej ne bo izogibalo temu, da ne bi tej temi posvečalo posebne pozornosti, želim pa si, da bi tudi v celotni družbi podprli to temo na način, da bo šola samo še okrepljena. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagateljica gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

Današnja razprava je v bistvu pokazala, da je beseda domoljubje nekako osovražena beseda tudi v Državnem zboru, pa verjetno tudi v naši družbi sami. Kadarkoli govorimo o domoljubju, kadarkoli je kakšna

tema, je označena kot ideološka tema, kar se je zgodilo tudi danes. Vsi govorite o drugi svetovni vojni. Zanima me, zakaj nihče ne govori, recimo, o Maistru, zakaj nihče ne govori o Malgaju, zakaj nihče ne govori o človeku, ki je zapisal takole: "Dežela, v kateri je bil kdo rojen, se imenuje rojstna dežela ali domovina. Bodite zavedni državljani, cenite svojo domovino, svoje korenine in slovenski jezik, bodite ponosni na našo zgodovino. Majhni so lahko včasih večji kot veliki. To velja tudi za slovenski narod." Verjetno o njem in o tem ne govorite, ker je bil to škof Anton Martin Slomšek. In zakaj ne govorite o Ipvacih, ki so napisali o domovini, in o ostalih zavednih Slovencih? Zakaj ne govorite o Jožetu Pučniku in tako naprej?

Mislim, da se moramo Slovenci oziroma naš narod zavedati, da imamo srečo, da živimo v samostojni državi, kar nekaterim narodom še vedno ni uspelo, da imamo lastno identiteto in jo moramo spoštovati in negovati. Pri tem se lahko vprašam oziroma se sprašujem, kam je izginilo vse domoljubje, o vsem tem, ko ste danes govorili, kako domoljubni in zavedni ste. Skrilo se je v neke analize, statistike, proučevanja in v bistvu se zamegljuje. Največkrat se domoljubje odpira, tisto v družbi, o kateri ste govorili, generalna sekretarka, predvsem na športnih prireditvah – zadnja takšna je bila v Planici. Bilo je nepopisno in res ti je toplo pri srcu, ko vidiš toliko zastav in v bistvu toliko sproščanja domoljubja. Zanima me, kako bi bila sprejeta jugoslovanska zastava v tistem trenutku, če bi zaplapolala med vsemi temi slovenskimi. Še, bom rekla, ruska pesem Kalinka je bila z žvižgi pospremljena. Takrat se sprošča to domoljubje in to je tisto pozitivno, recimo, kar pripomore tudi k temu, kar ste sami govorili.

Kje je tisto domoljubje vsak dan? Poglejte si sosednjo Hrvaško! Vsak mulec ima šahovnico na majici, pri nas pa se sramujemo slovensko zastavo izobesiti, vsak mulec ima kapo s šahovnico, vsi vedo, da v bistvu govorimo o Hrvaški oziroma da nekoga zastopa in da je ponosen na to. Mislim, da v normalnih državah ne bi bil noben problem takšne teme, kot smo jih predlagali, oziroma spremembe zakona uvesti v sam zakon oziroma to sploh ne bi bilo potrebno. Vzgajamo pri vseh predmetih. Tisti, ki ste se spraševali, kako bo to potekalo pri naravoslovnih predmetih ali kjerkoli že. To sem že prej povedala: vzgaja učitelj vedno in povsod, tudi pri naravoslovnih predmetih, saj sem povedala primer učiteljice, ki ni družboslovka, pa so jo vprašali, zakaj pa danes visi slovenska zastava zunaj, pa je rekla, da o tem pa ne bomo. Ja, tudi ostali učitelji vzgajajo in tudi v prvih razredih, veste, otroci imajo temo o državi Sloveniji, ker je nekdo spraševal, kako bi takšni mali otroci to lahko razumeli. Zelo dobro razumejo, bolj kot odrasli. Če želimo vedeti, kakšna bo naša država čez 10, 15 let, potem si poglejmo naše otroke, kako jih vzgajamo, kako delujemo v šolah, da ne bomo dobili doktorjev znanosti, zgodovine, ki ne poznajo praznikov, ki ne

poznajo določenih zadev iz naše zgodovine. In ja, verjamem učiteljem, jaz verjamem učiteljem, da so dobri učitelji, nikoli nisem rekla, da imamo v šolah slabe učitelje, daleč od tega. Gospa generalna sekretarka je rekla, da imamo te teme, ampak da je vprašanje, v kolikšni meri se izvajajo. To je ta problem. V čem je problem, če nekdo pri pouku zgodovine pokaže film o Sutjeski, a na drugi strani film o Petričku. Je problem?! Mislim, da ne. To nekateri učitelji delajo. Pokažejo obe strani. Eni se pač ustavijo samo pri eni stvari, saj vemo, pri kateri. In da rečemo, da je najbolj svetla točka slovenske zgodovine NOB, mislim, da bi bila še katera druga bolj svetla že prej pred NOB in še po NOB, ne bom o tem razglabljala, ker boste rekli, da odpiram spet ideološke teme. Zdi se mi v bistvu nesmiselno, mislim takšni stavki, da je bila NOB... Seveda treba je povedati, treba je o tem učiti, a je treba tudi kakšne druge stvari. Imeli smo STM, kako je bilo – samoupravljanje s temelji marksizma – ki je bil samostojen predmet, ki je bil ocenjen in kjer so imeli negativne ocene, pa ni bil noben problem. Zdaj pa, če bi imeli državljansko vzgojo, pa bi bili negativno ocenjeni, bi bil pa problem! Seveda bi bil, z mojega stališča bi bil tudi problem! Pri takšnih predmetih bi morali biti vsi otroci pozitivni, bi morali učitelji dobro naučiti zadeve oziroma smiselno potem tudi preverjati zadeve.

Kar se tiče pa zasebnih in javnih šol; danes je bilo dostikrat povedano, imamo tri zasebne šole in toliko in toliko, čez 740 javnih šol in da te zasebne res ne morejo ogroziti javnih šol. Rajši se sprašujem, kdo ogroža javno šolstvo. Te tri zasebne, so tudi nekateri iz koalicije rekli, da ne. Javno šolstvo, bom rekla, ogroža samo sebe. Profesorji, ki poleg svojega rednega dela zaslužijo ogromne honorarje, potem te anomalije, ki so bile že zadnjih izpostavljene, da učitelj, ki ima, recimo, dovolj kompetenc oziroma strokovno usposobljen za učenje angleškega jezika na višji stopnji ne more učiti na nižji stopnji, mora narediti dodatno izobraževanje, ki stane nekaj tisoč evrov. Predvsem pa, tako kot pravim, javno šolstvo samo sebe v bistvu uničuje. Nerađa govorim o zasebnem, javnem šolstvu, res bolje je, da se pogovarjamo od dobrih in slabih šolah. In mi je všeč, da ste rekli, gospa generalna sekretarka, da zasebno šolstvo bogati naš šolski prostor in ne da ga uničuje in da vse to spodbujanje zasebnega šolstva bo uničilo javno šolstvo.

Po vseh statističnih podatkih, še enkrat: zasebnega šolstva je pri nas manj kot 1 %. Vseeno apeliram na koalicijo, da še enkrat prebere zakon oziroma novelo zakona, ker še enkrat poudarjam, po vseh razpravah se mi zdi, da nekateri ne veste, o čem govorimo. Nekateri ste še vedno ponavljali, da uvedbo predmeta ... Še enkrat, ne gre za uvedbo predmeta domoljubja ali državljanske vzgoje, ampak tako kot je zapisano, da se v 12. člen doda nova alineja, ki se glasi: "načine vključevanja načel

domoljubja v učne načrte". Torej, da se to vnese v učne načrte.

Mislím, da zasebno šolstvo, tukaj se ne morem strinjati z vami, ki ste dejali, da je treba umestiti zasebno šolstvo v naš šolski prostor. Po vseh tistih dvanajstih členih ZOFVI-ja je zasebno šolstvo umeščeno v naš šolski prostor. Me pa zanima, kako boste te svoje ideje, ideje, ki ste jih povedali, da ne nasprotujete zasebnemu šolstvu, da ne nasprotujete domoljubju in državljanski vzgoji v procesu izobraževanja, spravili – po domače povedano – skozi Državni zbor glede na to, da smo videli danes, da dve tretjini poslancev temu nasprotuje. Dobesedno mislim, vsi so povedali, da temu nasprotujejo, a vi nameravate, jaz upam da, čim prej priti, ker morate tudi izpolniti odločbo Ustavnega sodišča, morate te zadeve rešiti.

Še enkrat, glede zasebnega šolstva Ustavno sodišče govori o enem samem členu. Tisti člen je protiustaven in tisti člen je treba rešiti in zato je takšen tudi naš predlog. Zato pa še enkrat predlagam, se sprašujem, ne vem, upam, da vam bo uspelo v pol leta ali ne vem koliko časa rabite, tako kot ste dejali, da naredite vse analize, preglede, da boste prepričali še ta del državnega zbora, da je uvedba domoljubja in državljanske vzgoje v vseživljenjsko izobraževanje pomembno. Edino, če boste mogoče prišli tam do osamosvojitve Slovenije, potem pa se bodo vsi s tem strinjali.

Še enkrat pravim, preglejte, koalicija, predloge zakona. Prihajamo nasproti Vladi, slišali ste generalno sekretarko, da v bistvu vse te zadeve podpira in v drugem branju se lahko zadeve dopolnijo, seveda v sodelovanju z Vlado pa tudi s kakšnim predlogom iz vaše strani. Tako prosim še enkrat, da preberete in daste podporo, da gredo spremembe Zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja v drugo branje. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati. Vsi želijo. Če želita razpravljati tudi predstavnica predlagatelja predloga zakona, gospa Jelka Godec, in predstavnica Vlade, državna sekretarka dr. Andreja Barle Lakota, prosim, da se prijavita z dvigom roke. Zdaj pa bom sprožil – ne bom sprožil, ampak prosim, da se prijavite. Sprožiti in prožiti je razlika.

Prijavljena sta torej dva, vsak pet minut. Najprej ima besedo gospa Irena Kotnik.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Hvala za besedo. Domoljubna in državljanska vzgoja sta neločljivo povezani. Obe sta povezani tako na vrednostnem kot pa tudi na ideološkem polju, zato je tem vsebinam nujno potreben pristop na temeljih objektivnosti in sploh kritičnosti. Vsi se strinjamo, da so te vsebine pomembne, ampak

danes se nismo strinjali o tem, nismo bili enotnega mnenja, ali bo teh vsebin dovolj oziroma kakšne naj bi bile te vsebine. Domovinsko in državljansko vzgojo gledam tudi z nekega drugega vidika; in sicer kot proces, ki poteka v otrokovem življenju, in to ne sam v učbenikih, ne samo v programih in učnih načrtih, ampak tudi v družini, v širšem in ožjem socialnem okolju, kamor sodi predvsem tudi družjenje med vrstniki, in zgled, ki ga dajemo odrasli. Tukaj ne vidim problema v številu ur in večjem vključevanju domovinske in državljanske vzgoje v program, ampak v nas, odraslih. Otroci se namreč učijo tudi z zgledom, to se pravi, da se učijo z neverbalnimi in verbalnimi sporočili, ki jih mi zavedno ali nezavedno otrokom sporočamo. Tukaj vidim veliko odgovornost nas, poslancev, in sicer tako, da s svojim delom v parlamentu pokažemo strpnost, da pokažemo, da znamo oblikovati in soočiti različna stališča, in sicer na nivoju.

Udeležila sem se parlamentarnega zasedanja dijakov in med razpravo je predsednik zasedanja opozoril dijake, naj bo njihov dialog na kulturnem nivoju in ne tak, kot so mu priče v parlamentu. Mislim, da so s tem mladi zelo jasno povedali, kako nas vidijo, oziroma so zelo jasno sporočili, kaj od nas pričakujejo. Mladi si želijo, da si pridobijo strokovno znanje, mladi si želijo zaposlitev in želijo dostojno prihodnost. Mladi niso usmerjeni v preteklost, ampak v sedanost in v sanje, v prihodnost. Prav je, da dobijo realne podatke o naši zgodovini, ampak ne s povečevanjem ali z izenačevanjem akterjev naše zgodovine. Spoznajo pa naj nepravilnost in nedopustnost vsake vojne.

Če želimo dobre državljane, smo mi prvi, ki moramo dajati primeren zgled. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani državljani!

Oglasil se bom zato, ker bi rad povedal, spoštovani kolegi, da prihaja danes do večinoma zelo kontradiktornih izjav, celo do absurdne situacije v razpravah, ki se tičejo teme, ki mislim, da je zelo pomembna. Pomembna ne samo za nadaljevanje neke resne identitete, preživetja neke identitete nekega naroda, ki ima izredno zgodovino, nek narod, ki je obstal na relaciji med Dunajem in Trstom, ampak gre za to, da na tako visokem mestu, kot je tukaj, cela vrsta kolegov, ki je nekoč bila in ki bo nosilec pedagoških procesov, razlaga takšne laži in celo vrsto nepravilnosti in zgodovinskih netočnosti.

Naj navedem prvo. Glede na polpreteklo zgodovino, druga svetovna vojna, prvi v okupirani Evropi smo se uprli torej okupatorju. Spoštovane kolegice in kolegi, druga svetovna vojna se je začela 1. septembra 1939. Takrat sta Poljsko napadla nacionalsocialistična Nemčija in komunistična Rusija. Pod

komunistično Rusijo so spadali tudi slovenski predvojni in potem povojni komunisti, ki so bili plačanci Kominterne, kot Kardelj, Kidrič in vsi ostali. Med tem časom se niso uprli niti z eno izjavo, čakali so vedno in povsod samo znak Rusije in Stalina. Naj navedem, da sta 3. septembra 1939 torej nacistični Nemčiji napovedali vojno takratna Velika Britanija, Francija, celo Avstralija in Nova Zelandija. Kot veste, si je Hitler kasneje podredil Dansko, Norveško, leta 1940 je napadel Francijo in 6. aprila 1941 je napadel skupaj Jugoslavijo in Grčijo. Tudi v tistih dneh po 6. aprilu se nobeni komunisti, ki so monopolizirali tako imenovani odpor, niso mobilizirali. Torej, čakali so še vedno na ugoden pogoj za razvoj revolucije, kot je rekel Kardelj leta 1940 v Zagrebu na peti partijski konferenci. O tem je govoril tudi tako imenovani levi zgodovinar dr. Janko Prunk. Lahko si prečitате, nimam toliko časa, da bi citiral dr. Prunka.

Nadaljevanje teh netočnosti je bilo, da so komunisti, slovenski komunisti, in nacisti skupaj praznovali v Trbovljah celo 1. maj. Cela vrsta predvojnih komunistov pa je celo šlo v Hitlerjugend v tem času. Situacija se spremeni po napadu torej za začetkom operacije Barbarossa, po napadu na Sovjetsko zvezo 22. junija 1941, ko po določenem času ta sporazum Ribbentrop-Molotov pade in svetovni komunisti postanejo nekako nasprotniki nacionalsocializma. Ampak med tem časom se v Sloveniji zgodita še dve zadevi. Kolega Tanko je govoril o 13. maju, ko tigrovci prvi začnejo boj proti okupatorju v spopadu z Italijani, in tudi tista netočnost o dnevu začetka boja proti okupatorju 22. julija – čista zgodovinska laž in neresnica. Danes, pa tudi večkrat, omenjam nekatere Slovence, ki jih največkrat omenjamo, ki so nedvoumni junaki naše polpretekle zgodovine, ki so izrazite osebnosti, ki so slovensko identiteto peljali na evropski in svetovni piedestal. Naj samo še enkrat omenim te ljudi: Plemelj, Nobelov nagrajenec Herman Potočnik, Stritar, Plečnik, Miklošič, škof Slomšek, ki ga je kolegica omenila, potem Luka Knafelj, ki je ustanovil Knaflijevo ustanovo na Dunaju 1676. leta, Ivan Cankar, Maks Fabiani, Jurij Slatkonja, noben ne ve o njemu, pred 502 letoma je postal dunajski nadškof. To so vse vrhunski intelektualci, ki so slovenstvo peljali na svetovni piedestal. Poglejte, Boris Kidrič in ostali, Edvard Kardelj, to so pa tiste zgodbe, ki vam je prej razlagal kolega Pojbič. To so zgodbe, kako pobiti vso slovensko elito in kako uničiti ta narod in ga odpeljati v tretji / nerazumljivo/.

Vi danes povzdigujete to, govorite, da je to nekaj romantičnega, po drugi strani pa govorite o humanizmu. Kakšni ljudje ste vi? Ne razumem vas, nikoli kot človek vas nisem razumel, kot demokrat. Kdo ste, kdo vas je naredil in kakšni ljudje lahko take zadeve nekako opravičujete?! In to ste nosilci pedagoških procesov! Tu vas ne bom nikoli razumel. In Ivo Banac, akademik, ki je doktoriral na Stanfordu, je pred dnevi dejal ravno

o temi, kdo brani tako imenovani titoistični boljševistični sistem. Rekel je, da v bistvu ni Tita in njegovih simbolov, bistvo je titoistov. Oni za izgubo teh simbolov tudi uničujejo sebe, svojo življenjsko pot, vse svoje privilegije in tako naprej. Zaradi tega vas teme, kot je današnja, ki so bile poglobitne rešitve, vas motijo, zato ker moti vas vsa resnica, ki prihaja, in motijo vas tiste civilizacijske norme, ki ločujejo nas ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagateljica gospa Jelka Godec. Prav, potem smo s tem končali.

Zaključujem razpravo. Napačno sem razumel, ali ste se javili za besedo ali ne. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna odločali čez pol ure v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 18 uri in 20 minut.

(Seje je bila prekinjena ob 17.50 in se je nadaljevala ob 18.21.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo prekinjeno sejo Državnega zbora. Prehajamo na glasovanje o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na **Določitev kandidata, ki bo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih opravljal funkcijo poslanca namesto poslanke, ki opravlja funkcijo ministrice.**

Ker je bila mag. Klavdija Markež imenovana za ministrico za izobraževanje, znanost in šport v skladu s prvim odstavkom 14. člena Zakona o poslancih ne more opravljati funkcije poslanke, dokler opravlja funkcijo ministrice. Državna volilna komisija je zboru posredovala sklep o tem, kateri kandidat ima pravico nadomeščati poslanko, ki je nastopila funkcijo ministrice.

Sklep Državne volilne komisije je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično-delovno telo, ki je zboru pisno poročala in predložila predlog sklepa. Poročilo ste prejeli in je objavljeno na e-klopi. Želi poročevalec komisije besedo? (Ne.) Prehajamo na predstavitev stališč Poslanskih skupin. Želi kdo besedo? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na glasovanje. Na glasovanje dajem naslednji predlog sklepa: V času, ko poslanka mag. Klavdija Markež, ki opravlja funkcijo ministrice za izobraževanje, znanost in šport, v skladu s prvim odstavkom 14. člena Zakona o poslancih ne more opravljati funkcije poslanke,

opravlja to funkcijo v skladu z drugim odstavkom 14. člena Zakona o poslancih od današnjega dne gospod Dušan Radič, rojen 3. 6. 1963, stanujoč Jordanova 28, Tropovci, Tišina.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslanev, za je glasovalo 72, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep sprejet.

Poslanskega kolega vabim, da se nam pridruži in zasede svoje poslansko mesto. / aplavz/ Kolegu želim, da bi v poslanskih klopeh uspešno opravljal delo poslanca. Čestitke.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za izvolitev kandidatke ali kandidata za sodnico ali sodnika na Sodišču EU v Luksemburgu.**

Predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor je z dopisom z dne 12. marca 2015 Državnemu zboru predlagal, da za eno mesto kandidatke ali kandidata za sodnico ali sodnika na sodišče Evropske unije v Luksemburgu izvoli dr. Marka Ilesiča ali dr. Verico Trstenjak. Dr. Verica Trstenjak je 23. marca 2015 svojo kandidaturo za mesto sodnice na sodišče Evropske unije v Luksemburgu umaknila.

Besedo dajem gospe Nataši Kovač, generalni sekretarki Urada predsednika Republike Slovenije, za dopolnilno obrazložitev predloga.

NATAŠA KOVAČ: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, lep pozdrav! Ministrstvo za pravosodje je predsednika Republike Slovenije 16. januarja letos obvestilo, da se je na razpis ministrstva za eno mesto kandidatke ali kandidata za sodnico ali sodnika na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu prijavilo pet kandidatov in ena kandidatka, in sicer dr. Boštjan M. Zupančič, dr. Marko Ilesič, izredni profesor dr. Slobodan Dujić, profesorica dr. Verica Trstenjak, izredni profesor dr. Marko Bošnjak in Lucian Bembič.

Predsednik republike je v skladu z Zakonom o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč pridobil mnenje Vlade Republike Slovenije in mnenje Sodnega sveta. Obe mnenji ugotavljata, da vsi kandidati izpolnjujejo formalne pogoje, Sodni svet je ob tem dal prednost kandidatu v naslednjem vrstnem redu: dr. Marko Ilesič, dr. Boštjan M. Zupančič, prof. dr. Verica Trstenjak. Po proučitvi vseh predlogov po pridobljenih mnenjih in po opravljenih posvetovanjih z vodji poslanskih skupin v Državnem zboru se je predsednik republike odločil, da v skladu s šestim členom omenjenega zakona za eno mesto kandidatke ali kandidata za sodnico ali sodnika na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu Državnemu zboru Republike Slovenije predlaga dva kandidata, in sicer dr. Marka Ilesiča in prof. dr. Verico Trstenjak. Predsednik republike namreč ocenjuje, da oba kandidata, tako predlagana kandidatka kot predlagani kandidat, s svojo

usposobljenostjo, izkušnjami in ugledom doma in v svetu izpolnjujeta visoke strokovne kriterije za opravljanje te pomembne funkcije. Glede na obvestilo predsednika Državnega zbora, da je kandidatka prof. dr. Verica Trstenjak obvestila predsednika o odstopu od kandidature, mi dovolite, da v nadaljevanju podrobneje obrazložim predlog predsednika republike za kandidata dr. Marka Ilesiča.

Dr. Marko Ilesič je od leta 2004 sodnik Sodišča Evropske unije. Od leta 2012 do leta 2014 je bil predsednik tretjega senata tega sodišča, pred tem eno leto predsednik petega senata. Bil je član senata in sodnik poročevalec v številnih pomembnih zadevah, ki so končale z odmevnimi sodbami. Kot sodnik poročevalec posebej intenzivno deluje na področjih institucionalnega prava, prava EU, gospodarskega prava, varstva osebnih podatkov, varstva potrošnikov, transportnega prava in mednarodno zasebnega prava. Pred opravljanjem sodniške funkcije je na sodišče EU je kandidat od leta 1970 služboval na Pravni fakulteti v Ljubljani, med letoma 2001 in 2004 je bil dekan, med letoma 1995 in 2001 pa prodekan te fakultete. Bil je arbiter več arbitraž. Aktiven je v številnih domačih, mednarodnih strokovnih organizacijah. Leta 2014 je prejel tudi najvišje priznanje Zveze društev pravnikov Slovenije, priznanje za življenjsko delo. Od leta 1985 dalje je bil aktivno vključen v dejavnosti na področju športa. Med drugim je bil predsednik in podpredsednik Nogometne zveze Slovenije, član apelacijskega sodišča svetovne nogometne zveze in evropske nogometne zveze. Več kot 40 let se ukvarja s civilnim, gospodarskim in mednarodnim zasebnim pravom. Njegova bibliografija do leta 2014 obsega 428 bibliografskih enot. Kandidat se s svojim izredno bogatim znanstvenim opusom in delom tako doma kot v tujini utrdil svoj strokovni ugled in pomembno pripomogel k dvigu ugleda Republike Slovenije v širši pravni strokovni, pa tudi laični javnosti. Aktivno govori angleško, francosko, italijansko, nemško, poljsko, hrvaško in srbsko, pasivno pa še latinsko, portugalsko, špansko in še druge slovanske jezike.

Na podlagi vsega navedenega predsednik republike meni, da lahko kandidat nedvomno upraviči zelo visoka strokovna pričakovanja pri opravljanju te predlagane pomembne funkcije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volična komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, hvala za besedo. Vsem lep pozdrav!

Spoštovani! Na razpis za mesto sodnika na Sodišču Evropske unije se je odzvalo šest kandidatov, šest izvrstnih pravnikov, šest izvrstnih strokovnjakov. Ponosni smo, da v Sloveniji kot majhni državi premoremo toliko dobrih vrhunskih strokovnjakov. Verjamemo, da predsednik države ni imel lahke izbire, koga izmed teh predlagati Državnemu zboru. Morebiti se je zato odločil za dva kandidata, za dr. Marka Ilešiča in prof. dr. Verico Trstenjak, in s tem je nam prepustil končno odločitev.

Danes imamo pred seboj le eno kandidaturo, saj se je dr. Trstenjakova odločila, da umakne kandidaturo. Na tem mestu moram reči, da smo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojujencev opravili pogovor z dr. Trstenjakovo in na nas je naredila izjemen vtis, tako s strokovnega vidika, njene bogate izkušnje in priznanja, ugled doma in v tujini so res izjemne, kot s človeške plati. Glede na njeno energičnost, zavzetost in predanost svojemu delu verjamemo, da bomo o njej še veliko slišali.

Kot že rečeno, imamo danes pred seboj le enega kandidata – dr. Marka Ilešiča. Ne glede na to, da gre za tajno glasovanje, naj na tem mestu povem, da bomo v Poslanski skupini Desus svoje glasove namenili za njegovo izvolitev. Dr. Ilešič je glede na strokovne kompetence, izkušnost in priznan mednarodni ugled več kot primeren kandidat za opravljanje te funkcije. Navsezadnje še zdaj izvrstno opravlja delo sodnika sodišča v Evropski uniji in pričakujemo, da bo to opravljal tudi v bodoče.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Spoštovani predsednik, ministrica, predstavniki vlade, kolegice in kolegi.

Spoštovani! Danes bomo v Državnem zboru sprejeli še eno zelo pomembno odločitev. Na predlog predsednika republike bomo odločali o kandidatu za sodnika na sodišču Evropske unije v Luksemburgu. Za to pomembno in odgovorno funkcijo je predsednik republike Državnemu zboru predlagal kandidata dr. Marka Ilešiča in kandidatko dr. Verico Trstenjak. Slednja je minuli teden svojo kandidaturo umaknila, tako da ostaja pred nami kandidatura dr. Marka Ilešiča.

Naj na začetku povem, da bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli dr. Marka Ilešiča za sodnika Evropske unije v Luksemburgu. Dr. Ilešič je nedvomno avtoriteta na področju civilnega prava v Sloveniji. To dokazuje njegovo minulo delo in izjemno bogat znanstveni opus. Kandidat je sicer svojo pravniško pot začel na Pravni fakulteti v Ljubljani, kjer je uspešno dokončal tudi magistriraj in doktorat iz pravnih znanosti. Na omenjeni fakulteti je bil asistent, docent in nato profesor civilnega, gospodarskega in

mednarodnega zasebnega prava. Ukvarjal se je predvsem s pravom industrijske lastnine in avtorskim pravom, transportnim in statusnim pravom. Bil je tudi šest let prodekan Pravne fakultete v Ljubljani in kasneje še tri leta njen dekan. Od maja 2004 pa je dr. Marko Ilešič opravljal funkcijo sodnika na sodišču Evropske unije. V tem času si je dr. Ilešič pridobil v tujini izjemen ugled. Med sodniškimi kolegi je prepoznan kot sodnik, ki je strokovno odlično podkovan, pri čemer svoje odločitve utemeljuje na tehtnih in življenjsko logičnih argumentih tudi pri zahtevnih oziroma kompleksnih pravnih vprašanjih. Kot sodnik poročevalec je sodeloval pri odločanju tudi pri odmevnejših zadevah, kot je zadeva Google Spain, v kateri je sodišče Evropske unije med drugim odločalo o vprašanju, ali evropska zakonodaja na področju varstva osebnih podatkov daje pravico biti pozabljen.

Od leta 2012 do leta 2014 je bil dr. Ilešič predsednik tretjega senata sodišča, pred tem pa eno leto predsednik petega senata istega sodišča. Ob vsem nedvoumnem pravnem znanju pa dr. Ilešič velja tudi za velikega govornika, ki aktivno govori več tujih jezikov, kar mu je bilo velikokrat pomoč pri direktnem tujejezičnem komuniciranju. Naj ob koncu spomnim še, da je bil dr. Ilešič tudi v decembru 2013 tudi v Državnem zboru, konkretno na Odboru za zadeve Evropske unije, kjer je poslankam in poslancem podrobneje predstavil delo Sodišča Evropske unije ter postopke, ki so potekali na sodišču in so zadevali tudi Republiko Slovenijo. V Poslanski skupini Socialnih demokratov si želimo, da bi v prihodnje v primeru njegove današnje izvolitve v Državnem zboru do podobnih koristnih srečanj z dr. Ilešičem še naprej prihajalo.

V naši poslanski skupini bomo kandidata za Sodnika sodišča Evropske unije podprli in mu želimo vse dobro pri njegovem nadaljnjem delu.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane predstavnice Vlade, spoštovana predstavnica Urada predsednika republike, drage kolegice in kolegi!

Predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor nam je predlagal kandidatko profesorico dr. Verico Trstenjak in kandidata dr. Marka Ilešiča za sodišče Evropske unije v Luksemburgu. V Novi Slovenije obžalujemo, da je na podlagi aritmetike, ki se je pokazala v sredstvih javnega obveščanja, volilne aritmetike seveda, gospa Verica Trstenjak ugotovila, da nima zadostne podpore in je zato naredila logično potezo in od kandidature odstopila in zelo korektno napisala v svojem umiku kandidature. Citiram: "Sedanjšega sodnika dr. Ilešiča strokovno podpiram in bi dobro

predstavljaj Slovenijo." Tako pač govorijo strokovnjaki.

Premalo imam časa, da bi našteval reference, objavljena znanstvena dela, jih je okrog 300, je veliko knjig in tako naprej in tako naprej. Torej znanstvena dela profesorice Verice Trstenjak. Naj v nadaljevanju tudi povem, da Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanski demokrati dr. Ilešiču ne bomo nasprotovali. Danes je bilo že povedano, da sem dr. Ilešiča kot opozicijski predsednik Odbora zadeve Evropske unije konec leta 2013 povabil na Odbor za zadeve Evropske unije. Bil je vidno presenečen in je povedal, da je po devetih letih službovanja na sodišču bil prvič povabljen v Državni zbor. Mislim, da bi morali s to prakso, da povabimo v Državni zbor ljudi, ki jih pošiljamo na eminentne evropske institucije, nadaljevati in jih večkrat povabiti. Ko je profesorica dr. Verica Trstenjak leta 2012 zaključevala svoj mandat na sodišču Evropske unije kot generalna pravobranilka, so jo novinarji spraševali, kje bo njeno naslednje delovno mesto oziroma naslednja delovna postaja. Citiram njen odgovor: "Sprejela sem ponudbo pravne fakultete dunajske univerze, kjer bom profesorica za evropsko pravo. S to fakulteto sem sicer že več čas sodelovala." In nadaljuje: "Res sem ves čas trdila, da se bom vrnila v Slovenijo, in to na fakulteto, ker sem kljub svojemu nekdanjemu kratkemu skoku v politiko akademski človek in me veseli delo s študenti. Lani, torej leta 2011, sem vsem trem pravnim fakultetam v Sloveniji napisala pismo, da se vračam in da sem zainteresirana za akademsko zaposlitev. Žal na univerzah ni bilo pravega interesa. Sicer so se odzvali, vendar niso imeli konkretne ponudbe. Mi je pa delo takoj ponudila Evropska pravna fakulteta v Novi Gorici, ki je očitno bolj odprta, zato sem to z veseljem sprejela. Toda tam je bila načrtovana zgolj minimalna zaposlitev, le kakšnih 20 %, zato sem zaposlitev poiskala drugje. Iz tujine sem namreč imela že tedaj veliko ponudb in lahko sem izbirala. Dunaj sem izbrala tudi zato, ker je to ena najuglednejših evropskih univerz in ker bom tako vendar v stiku s Slovenijo. Zdi pa se mi žalostno. Dunajska univerza me gotovo ni vzela zato, ker bi si želeli Slovenko ali pa zato, ker se pišem Trstenjak. Prepričale so jih moje reference, moje objave v mednarodnih publikacijah, moja citiranost, moje članstvo v uredniških odborih in še kaj, kar tudi dunajski univerzi prinaša točke. Tudi na dunajski univerzi so nekateri, ki čakajo že deset let na mesto profesorja za evropsko pravo. To je bilo že nekaj časa prazno, zanj se je na prejšnjem razpisu poleg Avstrijcev potegovalo veliko Nemcev. A niso izbrali nikogar, ker nihče ni ustrezal postavljenim zahtevam po mednarodni odličnosti oziroma po mednarodni vplivnosti. Zato si lahko štejem v čast, da so zdaj izbrali mene." Konec citata Verice Trstenjak iz nekega intervjuja. Naj samo še povem, da je tudi članica upravnega

odbora Max Planck Instituta, ki, kot veste, je neke vrste inkubator Nobelovih nagrajencev.

Škoda, da nimamo priložnosti, da bi podprli žensko. Ženskam smo na nek način Krščanski demokrati večkrat naklonjeni in pozorni do njih. Ne nazadnje je katoliška Slovenska ljudska stranka že davnega leta 1910 in potem 1920 uzakonila ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Počasi morate zaključiti.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): ... volilno pravico tudi za ženske. In mi smo nasledniki takšne politike. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranka modernega centra, zanjo mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovana predstavnica Urada predsednika, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani kolegi in kolegice!

Ob podanem predlogu predsednika republike Poslanska skupina SMC izreka svojo podporo dr. Marku Ilešiču za sodnika na Sodišču Evropske unije. Dr. Ilešič je s svojo osebnostjo in delom avtoriteta na področju civilnega prava tako doma kot tudi v tujini. Iz pravnih znanosti je doktoriral na ljubljanski pravni fakulteti kjer je kasneje postal asistent, docent in nato profesor civilnega, gospodarskega in mednarodnega zasebnega prava, pri čemer je bil vrsto let nosilec temeljnih predmetov civilnega in gospodarskega prava. Njegova bibliografija do leta 2014 obsega skupaj 428 bibliografskih enot. Pravno fakulteto Univerze v Ljubljani pa je zaznamoval tudi na vodstvenem področju kot prodekan in dekan. Med pravnimi kolegi in študenti se o njem praviloma govori le v superlativih. Med drugim je bil tudi arbiter pri gospodarski zbornici Jugoslavije in Slovenije, arbiter pri mednarodni trgovinski zbornici v Parizu, sodnik na pritožbenem razsodišču evropske nogometne zveze in mednarodne nogometne zveze ter član mednarodne zveze pravnikov. Zadnjih deset let njegovo poklicno pot zaznamuje položaj sodnika na Sodišču Evropske unije, pri čemer si je v tujini pridobil izjemen ugled kot nadvse pronicljiv, strokovno odlično podkovan in z življenjsko logiko prava prežet sodnik. Je poliglot, ki govori zavidljivih trinajst tujih jezikov. Da med luksemburško pravno elito uživa visoko spoštovanje, se med drugim zrcali v položaju predsednika tri in nato petčlanskega senata Sodišča Evropske unije.

Delovanje dr. Ilešiča in njegov izredno bogat znanstveni opus je skoraj nemogoče povzeti v tako kratkem času, zato bom zaključila z omembo posebnega in samega po sebi dovolj zgovornega poklona, ki ga je lani prejel s strani Zveze društev pravnikov Slovenije. To je priznanje za življenjsko delo.

Iz navedenega sledi, da si je dr. Ilešič utrdil svoj strokovni ugled ter pomembno pripomogel k dvigu ugleda Republike Slovenije v širši pravni, strokovni in tudi laični javnosti. Zaradi tega ga bomo v Poslanski skupini SMC podprli kot kandidata za sodnika na sodišče Evropske unije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Pozdrav tudi v mojem imenu!

Sedaj se bo čez nekaj trenutkov zgodilo finalno dejanje, kar zadeva izvolitev sodnika Evropske unije v Luksemburgu. Na razpis, ki je bil objavljen, se je prijavilo šest kandidatov. Sodni svet je podprl tri kandidate, dr. Ilešiča, dr. Trstenjakove in dr. Zupančiča, in to v navedenem vrstnem redu. S tem je na nek način določil tudi svojo prioriteto. Treba je povedati, da je Vlada ta predlog Sodnega sveta tudi posredovala predsedniku republike. Po opravljenih razgovorih je predsednik republike v Državni zbor poslal dva kandidata, dr. Ilešiča in dr. Trstenjakovo. Mi smo na razgovoru pri predsedniku republike podprli dr. Trstenjakovo, ne da bi ob tem kakorkoli zanimali ali spregledali kvalitete drugih predlaganih kandidatov. Svojo odločitev pa smo oprli na reference kandidatke in na njeno izkušnost ter raznovrstnost pri delovanju sodne sfere tako doma kot tudi v tujini. Žal je kandidatka odstopila. Ostal je samo dr. Ilešič, ki je tudi že dosedanji sodnik tega sodišča. Mi smo imeli tudi pogovor z dr. Ilešičem že v tem času, ko je predsednik republike poslal predlog v Državni zbor in njegovo delo poznamo. Poznali smo ga pa tudi že prej. Vendar pri tem bi radi opozorili predvsem na ravnanje predsednika Vlade dr. Cerarja, ki se je v času, ko je bil ta kandidacijski postopek odprt in ko se instance oziroma tisti, ki so za to poklicani, še niso odločali, sestal z dr. Ilešičem v Luksemburgu. To je bilo 11. februarja letos. Dr. Ilešič je bil pravzaprav tudi edini kandidat, s katerim se je predsednik Vlade v tem obdobju sestal. To je včeraj v odgovoru na poslansko vprašanje tudi potrdil. Mi smo mnenja, da je s takim načinom predsednik Vlade pokazal svojo preferenco še pred odločanjem tako vlade, ki jo vodi, kot poslanske skupine, ki je sestavni del njegove stranke. Menimo, da tak pristop ni korekten, kajti vsi drugi prijavljeni kandidati so bili s tem postavljeni v deprivilegirano položaj. Tukaj zelo težko pritrdimo mnenju dr. Cerarja, da je bil postopek izvolitve pregleden, nepristranski ali da je dajal vsaj videz nepristranskosti. Temu ni tako. Predsednik Vlade je na ta način kršil svoje zaveze, del teh je zapisanih tudi v koalicijski pogodbo, in sicer da bo deloval transparentno, etično, pravično in da bo spoštoval načela pravne države. Žal v tem primeru pa tudi v drugih predsednik Vlade ni deloval tako. O tem svojem sestanku z dr.

Ilešičem ni obvestil nikogar. Tudi v tem zaznamku, ki je bil posredovan verjetno predsedniku republike, in tudi v mnenju, ki smo ga dobili v Državni zbor, tega ni zaslediti. Mislimo, da skrivanje predsednika Vlade, da se je z enim izmed kandidatov sestal v kandidacijskem postopku, gre pa za pomembno odločitev, pomeni, da je pač javnosti prikril pomembno dejstvo. Tak način delovanja je daleč od preglednosti, daleč od načela javnosti in pa tudi transparentnosti.

Tukaj lahko samo povem, da se v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke s takim pristopom, s takim načinom dela predsednika Vlade nikakor ne moremo strinjati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključili smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prijavljenih k razpravi ni več, zato razpravo zaključujem. Glasovali bomo torej o izvolitvi dr. Marka Ilešiča za kandidata za sodnika na sodišču Evropske unije v Luksemburgu. Glasovanje pa bomo opravili po končani razpravi k 15.b točki dnevnega reda.

Prehajamo na **Predlog za imenovanje direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev**. Vlada je z dopisom z dne 12. marca 2015 Državnemu zboru predlagala, da za direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev imenuje mag. Miloša Časa.

Besedo za dopolnilno obrazložitev predloga za imenovanje dajem predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance gospe Ireni Sodin.

IRENA SODIN: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci! Direktorju Agencije za trg vrednostnih papirjev je 11. marca potekel mandat direktorja in v skladu z Zakonom o javnih agencijah je Vlada Republike Slovenije na svoji 26. seji, 12. marca na predlog Sveta agencije za vršilko dolžnosti direktorice agencije imenovala gospo Anko Čadež, in sicer do imenovanja novega direktorja agencije oziroma do najkasneje 12. septembra 2015. Zakon o javnih agencijah namreč določa, da se vršilca dolžnosti direktorja lahko imenuje za največ 6 mesecev. Direktorja agencije v skladu z Zakonom o trgu finančnih instrumentov imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Glede na to, da je agencija poleg Banke Slovenije in Agencije za zavarovalni nadzor ena izmed treh nadzornih organov finančnega sistema v Republiki Sloveniji, je treba zagotoviti nemoteno delo agencije in imenovati direktorja. Vlada Republike Slovenije Državnemu zboru predlaga, da za direktorja imenuje mag. Miloša Časa. Gospod Čas je magister pravnih znanosti. Diplomiral je na Pravni fakulteti v Ljubljani, kjer je opravil tudi magistrski študij civilnega in gospodarskega prava. Na Višjem sodišču v Ljubljani je opravil sodniško pripravništvo in pravniški državni izpit. Pridobil je certifikat Združenja članov nadzornih svetov. Na začetku

svoje poslovne kariere se je ukvarjal predvsem s projektom ustanovitve in poslovanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, Ljubljana. Na Ljubljanski borzi je opravljal funkcijo direktorja sektorja za pravne in splošne posle, bil pa je tudi poslovni pooblaščenec borze. Od leta 1994 do 1996 je kot raziskovalec deloval na Katedri za civilno in gospodarsko pravo Pravne fakultete v Ljubljani, od leta 2002 do 2006 je opravljal funkcijo člana strokovnega Sveta agencije za zavarovalni nadzor. Od leta 2006 do 2012 je bil gospod Čas član uprave Triglav, Družbe za upravljanje, od leta 2012 pa je svetovalec uprave Triglav, Skladi. Pri svojem delu se ni ukvarjal samo s področjem vrednostnih papirjev. Aktivno je sodeloval tudi na širšem finančnem področju, ki sega od zavarovalništva, bančništva do korporacijskega in finančnega prava.

Na podlagi navedenega Vlada Republike Slovenije Državnemu zboru predlaga, da za direktorja agencije imenuje mag. Miloša Časa. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volična komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska Stranke modernega centra, zanjo mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, ministrica, državna sekretarka prav lep pozdrav!

V Poslanski skupini SMC menimo, da je ključnega pomena, da se Agenciji za trg vrednostnih papirjev zagotovi nemoteno delovanje, saj je njeno temeljno poslanstvo ohranjanje varnega, preglednega in učinkovitega trga finančnih instrumentov. Agencija potrebuje močnega in strokovnega vodjo z bogatimi izkušnjami tako na področju vrednostnih papirjev kot tudi s širšega finančnega področja. Ne nazadnje ta institucija skupaj z Agencijo za zavarovalni nadzor in Banko Slovenije skrbi za nadzor celotnega finančnega sistema v Republiki Sloveniji. Vlada je za novega direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev imenovala mag. Miloša Časa, katerega mandat bo predvidoma nastopil v začetku maja. Poslanska skupina SMC bo predlog vlade danes podprla.

Mag. Čas je diplomiral na ljubljanski pravni fakulteti. Pri svojem delu se ni ukvarjal samo s področjem vrednostnih papirjev, temveč je aktivno sodeloval na širšem finančnem področju, ki sega od zavarovalništva, bančništva, do korporacijskega in finančnega prava, kar dokazuje njegovo članstvo v funkcijah na različnih področjih. Dve leti je tudi deloval kot raziskovalec na katedri za civilno in gospodarsko pravo ljubljanske pravne fakultete, kot predavatelj in pisec strokovnih gradiv pa je sodeloval s pravnima in ekonomskima fakultetama v Ljubljani in Mariboru ter v drugih

izobraževalnih ustanovah. Štiri leta je opravljal funkcijo člana strokovnega sveta Agencije za zavarovalni nadzor in bil član več delovnih skupin za pripravo systemske finančne zakonodaje. Bil je član različnih strokovnih skupin s področja privatizacije, kapitalskih trgov in financ ter član nadzornih svetov gospodarskih družb v Republiki Sloveniji in v tujini. Na svoji poklicni poti se je vseskozi izobraževal, pri čemer velja izpostaviti predvsem prakso na dunajski borzi vrednostnih papirjev in izobraževanje v tujih institucijah.

Mag. Čas se je s svojo strokovnostjo in pestrimi delovnimi izkušnjami pokazal kot zanesljiv kandidat za vodenje enega izmed treh nadzornih organov finančnega sistema v Sloveniji, zato ga bomo v Polanski skupini SMC podprli kot direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina SDS, zanjo mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani poslanci, spoštovana vlada!

Če v spletni brskalnik vpišete besedo ATVP, boste na prvi strani dobili nabor člankov, ki pravijo, ATVP državi odvzel glasovalne pravice v NKBM, Krki, Petrolu, Zavarovalnici Triglav in tako naprej. Gre torej za institucijo, ki z vidika upravljanja z državnim premoženjem posebej v državi, ki ima precejšen del državnega premoženja, igra zelo pomembno vlogo. Imenovanje v fazi razprave o privatizaciji, realni privatizaciji je zato še toliko bolj pomembno in terja od odločevalcev, da na to mesto izvolijo oziroma imenujejo osebo, ki je zunaj vseh dvomov glede upravljanja z državnim premoženjem in glede z varovanjem zakonitosti. Polemika na Mandatno-volilni komisiji je bila zelo živahna. Kaj smo slišali? V razpravi smo izvedeli, da je gospod Miloš Čas bil med leti 1989 in 2006 na Ljubljanski borzi zaposlen in da je opravljal funkcijo direktorja Sektorja za pravne in splošne posle, bil pa je tudi pooblaščen oziroma poslovni pooblaščenec borze. Izvedeli smo tudi, da med leti 2000 in 2003, torej v njegovem mandatu, naj bi se preko borze odvilo 566 navideznih poslov. ATVP, torej ta agencija, ki je opravljala nadzor nad delovanjem borze, je celo ugotovila, da med letoma 1999 in 2001 borza, v kateri je torej gospod Čas opravljal funkcijo direktorja Sektorja za pravne in splošne posle in bil poslovni pooblaščenec borze, ni nadzorovala kar 95 navideznih poslov. In naprej, zaradi opustitve dolžnosti ravnanja je ATVP na podlagi tega šel potem v odvzem licence vodstvu ljubljanske borze vsem, razen direktorju Sektorja za pravne posle in poslovnemu pooblaščenecu borze gospodu Času. Velja seveda omeniti, da je bila v tistem času na ATVP vodja pravosodnega oddelka in namestnica direktorja tudi Alja Markovič Čas,

soproga gospoda Časa, ki je na zadnjih lokalnih volitvah nastopila na listi SMC. Po podatkih revizorja pa so se ji posli od nastopa vlade povečali za štirikrat. Ob razpravi, zakaj je junija 2012 z nepojasnjenimi razlogi gospod Čas odšel iz uprave Triglav, Družbe za upravljanje, smo bili deležni medklica gospoda Hana, in sicer da je takrat pač Janša prišel na oblast. Gospod Han je torej med vrsticami povedal, da politična barva gospoda Časa ni bila prava in da na čelo zelo pomembne institucije prihaja oseba očitno s političnim pedigrejem. O Milošu Času so mediji ob novici, da ga Vlada predlaga, zapisali, da je sicer to presenečenje in da Čas sicer "nikoli ni skrival ambicij po prevzemu katere od pomembnih finančnih funkcij", konec citata. V koalicijski pogodbi piše: "Novo politično delovanje mora biti odločno in nepopustljivo do vseh, ki bi na kakršenkoli način želeli izrabiti politiko za svoje interese."

Ker to pravi koalicijska pogodba, ker je ključni čas privatizacije, ker gre za tako pomembno funkcijo, ker je tudi Vlada imela pomisleke, dva meseca namreč ni uvrstila te točke na dnevni red seje, in ker je Vlada že imenovala vršilca dolžnosti do septembra tega leta, menimo, da bi se morala Vlada potruditi in najti kandidata, ki bi imel široko podporo, zato te kandidature ne moremo podpreti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane predstavnice Vlade, spoštovani kolegice in kolegi!

Že kar nekaj let je v Sloveniji kot tudi v številnih drugih državah ena izmed ključnih in prioritarnih nalog najti pot iz brezna, kamor nas je pahnila finančna in gospodarska kriza. In v Sloveniji smo na dobri poti. Se že kažejo rezultati vrste sprejetih ukrepov. Seveda nam še ni z rožicami postlano, a vendarle vidimo, da nam počasi pa le gre na bolje. Nekakšna šola vsem nam skupaj pa je, potrebujemo učinkovit, transparenten in konstanten finančni nadzor. Poleg Banke Slovenije in Agencije za zavarovalni nadzor je tudi Agencija za trg vrednostnih papirjev, ki predstavlja enega od treh nadzornih organov finančnega sistema v naši državi, zato je ključno, da se zagotovi njeno nemoteno delo, kar pomeni, da se imenuje novo vodstvo tega nadzornega organa. Vlada je kot primerne kandidata za opravljanje te funkcije predlagala mag. Miloša Časa. Moram priznati, da se v Poslanski skupini Desus pri odločanju o podpori kandidatu nismo posvečali njegovim sorodstvenim in drugim razmerjem, temveč smo se odločali na podlagi strokovnih kompetenc in izkušenj. Zaključili smo, da je kandidat primeren za opravljanje te funkcije, zato bo z naše strani deležen soglasne podpore. Nas ne moti niti

njegova ambicioznost, le to je bilo izpostavljeno tudi na seji Mandatno-volilne komisije. Ravno ambicioznost, zagnanost in motiviranost so tiste vrline, ki bi jih moral imeti vsak vodstveni kader. Poslanska skupina Desus verjame in zaupa kandidatu mag. Milošu Času, da bo agencija pod njegovim vodstvom še bolj okrepila to svojo vlogo nadzornika slovenskega kapitalskega trga, zato ga bomo soglasno podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključili smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Besedo ima, gospod Franc Breznik. Prijavljen je še gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

No, če se morda sprašujete, zakaj se v pomembnih sistemih v tej državi ne zgodi nič ali ne razkrije nič, imate tukaj tipičen primer, kako v ozkem krogu posamezne osebe rotirajo po pomembnih inštitucijah te države. Gospod Čas je bil, kot smo prej slišali, zaposlen na Ljubljanski borzi, žena na ATPV, in to ravno v času, ko se je dopustilo, da so mnogi tako imenovani menedžerji, tajkuni lahko parkirali skrite delnice, ki so jih kupovali po raznih parkiriščih znotraj te države. To je bil pač čas nedokončane tranzicije še vedno. In dokler se ni zgodila sprememba Zakona o prevzemih, to pa se je zgodilo dejansko, mislim da leta 2006 ali 2007 v Janševi vladi, do takrat se ni vedelo nič. Vse je bilo parkirano po raznih nabiralnikih. In zaradi spremembe zakona so morali razkriti svoje lastništvo, takrat se je tudi odprla ta zgodba, da je bilo največ tajkunskih kreditov podeljenih v času Janševe vlade. Takrat so morali ti, ki so imeli parkirišča, določene stvari tudi prevzeti. In naslednja stvar, ki se mi zdi tudi pomembna, je to, da je soproga tega gospoda bila tudi v AUKN, to se pravi v firmi, ki je opravljala z vsem državnim premoženjem. In zdaj naj mi nekdo obrazloži, kako je to nekljentično, da lahko dve osebi zasedeta vrhunska mesta v treh pomembnih institucijah, in to v enem delu istočasno ali pa se potem nasledita. V Ljubljanski borzi, na AUKN in na Agenciji za trg vrednostnih papirjev. Na Agenciji za trg vrednostnih papirjev bosta celo oba zaposlena oziroma je bila soproga eno obdobje prej, potem malo prekinitve in zdaj spet, pa soproga.

Če v tej državi za tako pomembne institucije ne moremo najti oseb, ki zbudijo vsaj videz nepristranskosti, videz nepovezanosti, ampak rotirajo iste osebe, potem najbrž ne moremo narediti nobenih korenitih sprememb in pričakovati kakšnih postopkov ali pa ugotavljanja. Podobno je znotraj bančnega sistema. Tam se dogaja popolnoma enako. Med Banko Slovenije, poslovnimi bankami se prepletajo in prehajajo ljudje iz ene funkcije na drugo. In ko mi zahtevamo v Državnem zboru podatke, da bi bilo kaj preglednega, se enostavno vse zablokira. Minister Gaspari je bil

guverner, je bil minister, gospod Jašovič je bil član sveta Banke Slovenije in direktor Nove Ljubljanske banke. In v tem primeru ima popolnoma enako. Dokler boste tako kadrovali, da bodo posamezne verige krožile po raznih funkcijah in blokirali potem kakršnekoli ukrepe glede preglednosti, transparentnosti, kar radi rečete, do takrat ne bo možno ugotoviti nobene odgovornosti. Samo zgodilo se bo in treba bo odobriti denar. Nič konkretnega in korektnega se ne bo zgodilo v tem postopku. Edino obremenjevalo se bo davkoplačevalce ali preko zadolževanja države ali pa z novimi davki. Take stvari, ki se dogajajo, ne morejo prinesiti prav nič dobrega.

Mislim, da bi moral predlagatelj, to je Vlada RS, ta predlog iz razlogov, ki smo jih navedli v stališču poslanske skupine in tudi v tej razpravi, umakniti. Sicer boste dali na to transparentnost, etičnost itn. en velik madež. Lahko vam gospod Dobovšek pove, gre za vzpostavljanje definicije sistemske korupcije. In na tak način ni pričakovati nobenih pomembnih sprememb v tej državi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi besedo predstavnica Vlade? Ne. Potem zaključujem razpravo.

Prehajamo na izvedbo glasovanja o predlogu za izvolitev kandidata za sodnika na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu in predlogu za imenovanje direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev.

V skladu s prvim odstavkom 7. člena Zakona o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč oziroma sedmim odstavkom 477. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov o izvolitvi kandidata za sodnika na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu in o imenovanju direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev Državni zbor odloča s tajnim glasovanjem. V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih izvoli Državni zbor. Predstavniki poslanskih skupin so mi že posredovali predloge za člane komisije, ki vodi glasovanje. To so: dr. Mitja Horvat iz Poslanske skupine SMC, mag. Bojana Muršič iz Poslanske skupine SD, Miha Kordiš iz Poslanske skupine ZL in gospod Jožef Horvat iz Poslanske skupine NSi – krščanski demokrati. Član te komisije sem tudi sam kot predsedujoči. Pri delu komisije bo sodelovala tudi namestnica generalne sekretarke gospa Jerneja Bergoč. Ali kdo takemu predlogu za sestavo komisije nasprotuje? Če ne, prehajamo na odločanje o sestavi komisije.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 74, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi izvoljena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bosta poslankam in poslancem vročeni dve glasovnici, tako da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na vsaki glasovnici obkroži beseda "za" ali beseda "proti". V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna. Neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanke oziroma poslanca ni jasno razvidna. V skladu s prvim odstavkom 7. člena Zakona o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč, bo predlagani kandidat za sodnika na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu izvoljen, če bo zanj glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več. Kandidat za direktorja Agencija za trg vrednostnih papirjev pa bo v skladu s sedmim odstavkom 477. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov imenovan, če bo zanj prav tako glasovala večina vseh poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci boste izpolnjeni glasovnici oddali v glasovalno skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje. Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja.

Prosim poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kje boste prevzeli volilni material. Glasovanje se bo začelo ob 19.25 in bo trajalo do 19.40. Po končanem glasovanju prosim poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se zberete v sobi 217.

Prekinjam to točko dnevnega reda in sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 20. uri.

(Seja je bila prekinjena ob 19.16. in se je nadaljevala ob 20.01.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci nadaljujemo s sejo.

Prehajamo na obravnavo prekinjene 15. točke, in sicer najprej na Predlog za izvolitev kandidata za sodnika na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu.

Prebral bom zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja za izvolitev dr. Marka Ilešiča za kandidata za sodnika na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu: Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora, danes, 31. marca 2015. Razdeljenih je bilo 72 glasovnic, oddanih je bilo 72 glasovnic. Neveljavnih je bilo 18 glasovnic, veljavnih je bilo 54 glasovnic, za je glasovalo 52 poslancev, proti pa sta bila 2 poslanca. Na podlagi izida glasovanja je bil dr. Marko Ilešič z večino glasov vseh poslancev izvoljen za kandidata za sodnika na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu.

Dr. Marku Ilešiču čestitam k izvolitvi.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za imenovanje direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev.**

Prebral bom zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja za imenovanje mag. Miloša Časa za direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev: Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora, danes 31. marca 2015. Razdeljenih je bilo 72 glasovnic, oddanih je bilo 72 glasovnic. Neveljavne so bile 4 glasovnice, veljavnih je bilo 68 glasovnic. Za je glasovalo 49 poslancev, proti pa je glasovalo 19 poslancev. Na podlagi izida glasovanja je bil mag. Miloš Čas z večino glasov vseh poslancev imenovan za direktorja Agencije za trg vrednostnih papirjev.

Direktorju Agencije za trg vrednostnih papirjev mag. Milošu Čas čestitam k imenovanju.

Prehajamo na obravnavo na obravnavo **Predloga za imenovanje na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.**

Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog za imenovanje Tomaža Pavčnika na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru predložila predlog sklepa. Prijavljenih k razpravi ni.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o imenovanju gospoda Tomaža Pavčnika na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju namestnika člana Državne volilne komisije.**

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v Državno volilno komisijo za namestnika člana na predlog poslanske skupine imenuje dr. Nejc Brezovar.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 64, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 64.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

V Poslanski skupini SDS bomo predlagani zakon podpri. V Poslanski skupini SDS kot predlagatelji smo spremembo in dopolnitev Zakona o Banki Slovenije uvrstili iz več razlogov. Dejstvo je, da je slovenski bančni sistem edini izmed tranzicijskih držav bil že drugič saniran na račun davkoplačevalcev. Zadnja sanacija nas je stala več kot 5 milijard evrov, vprašanje pa je, ali je to zadnja številka.

V Slovenski demokratični stranki ocenjujemo, da velik del odgovornosti pri tem nosi tudi regulator Banka Slovenije, ki po vsej verjetnosti svojega dela ni opravila tako, kot bi morala. Zaradi tega smo se odločili, da predlagamo določene popravke tega zakona. S spremembo Zakona o Banki Slovenije smo v Slovenski demokratični stranki prepričani, da bi ta inštitucija postala še transparentnejša in učinkovitejša in bi to imelo dolgoročne posledice na uspešnejše delovanje slovenskega bančnega sistema. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da s spremembo in dopolnitvijo tega zakona ne jemljemo neodvisnosti tej pomembni instituciji za Slovenijo, predvsem pa smo mnenja, da tudi če je agencija neodvisna ali katera druga institucija, še to ne pomeni, da ta agencija ali institucija mora biti brez nadzora.

Možnost je še, nekaj razprave je bilo kvalitetne, vse koalicijske stranke ste soglašale s tem, da sam zakon potrebuje spremembe, vendar jaz sem osebnega mnenja, da danes ne boste prižgali zelene luči temu predlogu zakona zgolj zaradi dejstva, ker ga je predlagala Slovenska demokratična stranka.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik. Kolegice in kolegi, še enkrat lep pozdrav!

Poslanska skupina Stranke modernega centra ne sprejema trditve, da se predlog sprememb Zakona o Banki Slovenije ne potrjuje iz razloga, ker ga je vložila največja opozicijska stranka SDS. Ravno tako ni smiselno obstoječi predlog zakona amandmirati, ker so predvideni določeni dogodki v prihajajočem času, ki bodo prav gotovo vplivali na delovanje Banke Slovenije.

Razloga za zavrnitev sta naslednja. Prvo, mnenje Evropske centralne banke z dne 2. 3. o neodvisnosti Banke Slovenije in članov njenih organov upravljanja ter, drugo, v zadnjem obdobju so se pojavile okoliščine, katere bi bilo treba vključiti v Zakon o Banki Slovenije. Te so: preiskava bančne luknje in odgovornosti članov uprave ter nadzornih svetov dokapitaliziranih bank v državni lastnini, odgovornost za izvedbo

preiskave se oziroma je prenesena na Banko Slovenije, s tem je povezano tudi vprašanje soodgovornosti Banke Slovenije glede slabega ukrepanja zoper nosilce upravljanja v obdobju 2008–2013. Banka Slovenije ima zmanjšano pristojnost glede bonitetnega nadzora poslovnih bank, ker v določenem obsegu to neposredno prevzema Evropska centralna banka. Prav tako Banka Slovenije prevzema v upravljanje sklad za reševanje bank. S 3. 7. vstopi v veljavo direktiva Evropske unije o uvedbi sklada za jamstvo vlog kreditnih institucij, katerega bo prav tako upravljala Banka Slovenije. S sprejetjem zakona o bančništvu 2 prevzema sistem izmenjave informacij o boniteti strank. In na koncu, danes je težko predvideti, kakšen vpliv bo imela direktiva Evropske unije na Banko Slovenije, vezano na monetarno unijo.

Skladno z navedenim je stališče SMC, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še v osebni imenu. Prosim, da se prijavite. Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Visok znesek, ki smo ga potrebovali za sanacijo bančnega sistema in tudi številne objave, ki so se v preteklih tednih in mesecih pojavile v medijih, so zagotovo zamajale zaupanje v našega regulatorja bančnega sistema – v Banko Slovenije. Predvsem lahko to ocenjujemo ravno zaradi višine potrebne sanacije, torej višine petih milijard evrov, ki smo jih za banke potrebovali. Od predlaganih sprememb se mi zdita zlasti pomembni dve. Prva je ta, da morajo biti poročila Banke Slovenije, posredovana v Državni zbor, dovolj izčrpna in morajo vsebovati vse potrebne podatke. Tudi tiste zaupne, če je to potrebno. Druga pa je ta, da je na samem svetu Banke Slovenije prisoten tudi predstavnik opozicije, torej predsednik Komisije za nadzor javnih financ. Ti dve spremembi in tudi ostale bi povečale preglednost in odgovornost delovanja Banke Slovenije. Verjamem, da bi se s sprejetjem predlaganih sprememb dvignil ugled in bi se povrnilo zaupanje v Banko Slovenije ter da bi predvsem Državni zbor imel boljšo možnost za pridobitev več podatkov in s tem tudi na nek način ugotoviti odgovornost za nastalo situacijo v bančnem sistemu.

Zaradi navedenega bom seveda ta predlog podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Jaz bom podprl ta predlog predvsem zaradi tega, ker ustava zavezuje Državni zbor, da

neposredno Banka Slovenije odgovarja Državnemu zboru. Državni zbor je pred dilemo, kako pravzaprav nadzorovati Banko Slovenije, če na eni strani niti Računsko sodišče tega ne dela. Na drugi strani pa Državni zbor nima niti podatkov o tem, ki bi jih potreboval za nek nadzor. Ne glede na to, da so bile številne seje o Banki Slovenije in delovanju Banke Slovenije, pravzaprav Državni zbor ne dobi tistih podatkov, ki bi jih pravzaprav potreboval za to, da se lahko ta nadzor dejansko opravi in da teče zadeva nemoteno. V povezavi s tem je najpomembnejše to, da Banka Slovenije navsezadnje uporablja denar davkoplačevalcev. Banka Slovenije naroča lastniku, to pa je v veliki večini primerov Vlada Slovenije, da dokapitalizira banke, dokapitalizira jih z denarjem davkoplačevalcev in navsezadnje smo mi tudi tukaj zato, da odgovarjamo davkoplačevalcem tudi za njihov denar, ki ga plačajo z davki. Zaradi tega menim, da je nujno treba spremeniti to zakonodajo v smeri na eni strani večje odgovornosti Banke Slovenije in zadržanju transparentnosti in tudi nepolitičnem delovanju Banke Slovenije. Večja odgovornost ne izključuje manjše transparentnosti in ne izključuje tudi tega, da bi Banka Slovenije ostala, postala nepolitična institucija.

Zato bom seveda ta zakon podprl.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj pa lahko glasujemo o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Banki Slovenije. Sklep se glasi, da je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 47.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da zbor predlagana sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona o končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo predlog spremembe Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v prvem branju podprli. Gre za krovni zakon, ki ureja vzgojo in izobraževanje od vrtca do konca srednje šole in z leti se je ta zakon spreminjal tako v vsebini kot v področjih financiranja. Dobili smo z leti tudi rešitve, kako

razvijati zavest o državni pripadnosti in nacionalni identiteti v šolah, vrtcih. Kljub zapisani zakonodaji pa lahko danes ugotovimo, da se le-to ne izvaja dosledno. Namreč v naši državi razvoj demokracije in svobode družbe temelji na spoštovanju človekovega dostojanstva in ta razvoj se je začel s prelomom s prejšnjo ureditvijo in povečevanje različnih totalitarnih režimov je protiustavno po 1. členu Ustave Republike Slovenije, ki govori, da je Republika Slovenija demokratična država. Povečevanje totalitarnih režimov v današnjem času je torej protiustavno in ne temelji na demokratičnih vrednotah, ampak na vrednotah režima pred osamosvojitvijo. Zlasti lahko opazimo, da na nekaterih področjih šolstva, predvsem v osnovnih šolah se povečujejo totalitarni režimi in se nedosledno spoštuje zakon, ki govori o tem v svojih ciljih, da se izvaja državljanska vzgoja in vzgoja za demokratično družbo. Zato v samih spremembah predlagamo spremembo 2. člena oziroma dodajamo v 2. členu, ki govori o ciljih izobraževalnega programa, da je treba vzgajati za zavedanje proti vsem vrstam totalitarizmov. Hkrati pa v zakonu dodajamo v 12. členu novo določilo, da je tudi obvezno določanje načinov vključevanja domoljubja v same vzgojno-izobraževalne programe. Hkrati z vsebinsko spremembo pa želimo tudi spremeniti 86. člen, ki določa financiranje zasebnih šol. Sedaj so zasebne šole financirane v 85 %, Ustavno sodišče pa je z odločbo 4. 12. 2013 določilo, da je ta člen protiustaven in da je treba zasebne šole financirati v enaki meri, kot se financirajo javne šole. Zato predlagamo spremembo drugega odstavka tega člena, da se zasebne šole financirajo v 100 %. Ker pa tudi danes s strani državne sekretarke na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport nismo zaznali nasprotovanj takšnim spremembam, namreč tudi sama je dejala, da podpira zasebno šolstvo, da podpira vključevanje domoljubja državljanske vzgoje v celotno šolstvo ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

V Združeni levici vloženi predlogov sprememb v vzgoji in izobraževanju, ki so prišli s strani desnice, zavračamo, ker jih vidimo kot grožnjo za nadaljnjo razgradnjo javnega šolskega sistema. Zakaj tako? Prvič, SDS želi povečati pretakanje javnega denarja v zasebne žepe. Po njihovih lastnih izračunih bi se iz sredstev vseh državljanek in državljanov na račune zasebnih šol zlilo še dodatnih 390 tisoč evrov. In drugič. Predlagatelj želi razgraditi kompleksnost zgodovine na neko preprosto manihejsko dvojico dobrega in zla, kot pač njemu samemu ustreza po njegovem lastnem ideološkem situ, po njegovih lastnih ideoloških prepričanjih in potem želi tem prepričanjem

podvreči še vse generacije, ki danes doraščajo. Na kratko, pod krilatico obsodbe totalitarizmov želi SDS spremeniti izobraževalni sistem v svoj specialni ideološki aparat.

Kaj pa je pravzaprav z zasebnim izobraževanjem narobe? Zasebno šolstvo ne služi javni koristi, ampak zasleduje ideološke ali profitne cilje. S kakšnim motivom bi sicer nekdo želel izpostaviti svojo izobraževalno institucijo? In prav tem zasebnim ciljem v Združeni levici nasprotujejo, saj so v nasprotju s skupnim dobrim, pri nas pa so sploh pogosto v službi visokega klera Rimskokatoliške cerkve. Eden izmed takih posebnih motivov, na primer, je desničarsko grmenje nad totalitarizmi in vzklikanje o svobodi. Za kaj pravzaprav gre, kaj se za temi vzkliki v resnici skriva, vemo. Skriva se histeričen, kulturni in ideološki pogrom nad ljudstvom, ki je premagalo okupatorja, to je našim ljudstvom. Na vse kriplje ga motita, predlagatelja namreč, polpretekla socialna revolucija in kulturna osvoboditev, ki se je zgodila. Namreč ravno herojski ljudski odpor proti okupatorju, temeljno socialno preobrazbo v družbeno enakost in kulturno samozavest, ki se je začela iz tega napajati, SDS označuje kot totalitarizem.

V Združeni levici bomo glasovali proti temu predlogu, bi pa rad dodal, da bi se bilo bistveno bolj smiselno ukvarjati z vprašanji, kako vzpostaviti neko kakovostno vsem dostopno javno šolstvo, namesto da se spet ukvarjamo z eseesovskimi totalitarizmi in totalitarizmi. Zelo pomembna vprašanja v prihodnosti nas čakajo, tako kar se tiče posebnega polja izobraževanja kot na sploh ... / znak za konec razprave/... zgodovino in zgodovinska dejstva bi kazalo ohraniti takšna, kot so, iz njih pa črpati navdih v prizadevanju za prihodnost po meri ljudi ne pa kapitala. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Vi ste po navadi zelo natančni pri obrazložitvah glasu, kadar kakšen izmed mojih poslanskih kolegov malo zaide. To, kar smo sedaj poslušali od gospoda Kordiša, z veliko napisano gospod, pa ni obrazložitev glasu, ampak polemika ali pa razprava in polemika s poslansko skupino. Jaz predlagam, da v izogib nadaljnjim zapletom ali podučite poslance Združene levice, kaj je obrazložitev glasu v osebni imenu in jih podučite, kaj je razprava in kaj je procesni predlog in tako naprej, ker so pobrkjali čisto vse. Predlagam, da v izogib tudi kolega opozorite, mu daste opomin, tako kot ste jih mojim kolegom in meni že večkrat podelili za razprave, ki so bile standardizirane ali kot replika ali kot obrazložitev glasu. Lepo prosim, da pač ustrezno reagirate! Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala, za vaš postopkovni predlog.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima gospa Irena Kotnik.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Hvala za besedo.

V Poslanski skupini SMC menimo, da mora nadgradnja elementov domovinske in državljanske vzgoje temeljiti na vsebinskih in predvsem strokovnih izhodiščih ter premislekih. Vsebine in cilji posameznih učnih načrtov in predmetov ter njihova vsakokratna nadgradnja ne morejo biti stvar zgolj političnih odločitev, še posebej ko gre za tako pomembne elemente, kot so razvijanje domovinske in domoljubne zavesti. Naj še enkrat poudarimo, da sta temeljna predpogoja za domovinsko vzgojo humanizem in strpnost, bistveno je povezovanje in zблиževanje ne pa razdvajanje. Domovinska vzgoja je namreč vedno vzgoja za in ne vzgoja proti. Ker ima področje domovinske vzgoje pomembno vlogo pri uresničevanju dolgoročnih ciljev, javnega sistema vzgoje in izobraževanja in ker vprašanje zasebnih šol ni povezano le z višino financiranja, morajo biti vsakokratne spremembe krovnega zakona premišljene, strokovno utemeljene in dobro načrtovane.

V Poslanski skupini SMC predloga zakona ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še bodo očitno obrazložitve v lastnem imenu. Prosim, da se prijavite.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik.

Spoštovane kolegice in kolegi, tokrat bom zelo kratek. Predlagane novele ne bom podprl, saj menim, da je premalo premišljena. Verjamem, da je namen dober, ampak glede na stališče vlade, ki se je tudi zavezala, in po mojih informacijah je že v pripravi sprememba obstoječega zakona, ki bo sigurno sistemsko in dolgoročno prinesel izboljšave v učne sisteme, tudi v smislu dodatne umestitve domovinske vzgoje pa tudi drugih vsebin, menim, da je smiselno v tem trenutku počakati, stroki prepustiti, da natančno opredeli vsebino, predvsem pa v interesu nerazdvajanja, kot je bilo skozi današnjo razpravo moč zelo enostavno zaključiti, ampak v smislu poenotenja celotnega slovenskega prostora. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Na začetku moram povedati, da iz nekih mojih objektivnih razlogov ne morem podpreti zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja predvsem iz nekih načelnih

zadev. Moram priznati, da sem danes iz objektivnih razlogov spremljal to razpravo nekje drugje, ne pa v tej dvorani, in moram reči, da to, kar se je govorilo, prinaša en sam razdor znotraj slovenskega naroda. Razprava tako z ene strani, mogoče malo bolj kot pa z druge, je bila neznosna, neprimerna, grda, nesramna. Mislim, da bi moral predsedujoči marsikdaj prekiniti to razpravo. Na osnovi takih razprav imajo Slovenke in Slovenci svoje mnenje o nas, ki tukaj sedimo. Domoljubje razlaga vsak po svoje. En del zgodovine bi ustrezal enim, drugi del bi ustrezal drugim. Kaj, če bi se enkrat skupaj usedli in bi poskušali to zadevo in to zagonetko strniti v eno skupno misel in idejo in pozneje tudi uporabljati. Ampak veste, to povem vsem vam oziroma vsem nam, ker vsi mislimo, da je samo naša zadeva prava. Pa ni.

Pa še za zaključek to. Narod, ki se sramuje svoje zgodovine, je ni vreden.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Gospod predsednik, hvala za besedo.

Seveda bom sam predlog novele Zakona o organizaciji financiranja vzgoje in izobraževanja podprl. Ampak ne zaradi tega ker je to predlog poslanske skupine SDS, ampak izključno zaradi tega, ker sledi sodbi Ustavnega sodišča. Današnja razprava je bila res dolga in široka in upravičeno sem dobil v razpravi vtis, da marsikateri razpravljavec ni prebral sodbe Ustavnega sodišča. Seveda pa v naši poslanski skupini izpolnjujemo svojo vlogo, torej vlogo opozicije, nadzornika vlade, in ocenjujemo, da vlada zamuja. Tudi nič ne dela. Poglejte, včasih so bile moderne kavbojke, včasih trenirke, včasih band Kelly Family, včasih nakupovanje v Gradcu, danes pa, če uporabim ali pa gledam ime vladajoče stranke, je moderno nič delati. Zato smo pristopili k delu mi. Če nadaljujemo. Sodba Ustavnega sodišča nam jasno daje navodilo kot zakonodajalcu, da pripravimo novelo Zakona o organizaciji financiranja vzgoje in izobraževanja. In ne nam tukaj, prosim, prodajati nekih ideoloških floskul in pa parol proti zasebnemu, proti kapitalu. Poglejte, smo v 21. stoletju, leta 2015. Ko govorimo o zasebnem in javnem, poglejmo primer osnovnega šolstva. Imamo 744 osnovnih šol, ki so javne, in 3 zasebne osnovne šole. Zdaj pa govorite, da so te tri zasebne šole krive za vso slabo stanje v državi. Pa prosim, ne nas farbat, pa ne zavajati javnosti.

Jaz podpiram razpravo o problematiki v šolstvu, ki se je danes izkazala, da je širša. Ampak pogledajte, sodbo Ustavnega sodišča je treba spoštovati. Zakon je v prvi obravnavi, lahko ga tudi skozi nadaljnje postopke dopolnimo, zato ne vidim nobene potrebe, da bi kaj zavračali.

Sam bom seveda zakon podprl. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala predsednik, za besedo.

Sam bom podprl predlog zakona, kajti pred seboj imam odločbo Ustavnega sodišča, ki lepo zapiše, da je prvi stavek drugega odstavka 86. člena ZOFVI v delu, ki se nanaša na javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja, v neskladju z ustavo. Lahko si mislimo o odločbah Ustavnega sodišča, kar si pač hočemo, morda se kdo z njimi tudi strinja, morda se kdo z njimi ne strinja, ampak mislim, da jih je treba spoštovati, predvsem pa v prvi vrsti prebrati, preden jih kdo želi komentirati. Ustavna odločba je zelo jasna, tudi predlog zakona v prvi polovici zakona sledi tej odločbi Ustavnega sodišča in za razliko od mnogih razpravljavcev ne vidim v treh osnovnih zasebnih šolah nobenega bavljenja, nobenega razkroja javnega šolstva, nobenega razbohotenja zasebnega šolstva, ampak izključno se strinjam s tistim, kar je zapisalo tudi v Ustavno sodišče, da je treba javne šole in zasebne šole izenačiti tam, kjer se 100-odstotno financira njihov program.

Sam osebno ne pristajam na politiko, ki je bila danes izražena v tem, da je govor o domoljubju celo neko širjenje sovraštva oziroma da je govor o domoljubju tudi neko ideološko vprašanje. Gre za tipično vprašanje vrednot Slovenije, slovenske države, slovenskega naroda in očitno imajo marsikateri poslanci in politične stranke problem z domoljubjem. Jaz osebno ga nimam, zato tudi podpiram, da med cilji za vzgojo in izobraževanje zapišemo, da je vzgajanje za svobodno družbo z obsodbo vseh totalitarizmov treba vnesti v osnovne šole, ter da je treba v izobraževalne programe vključiti načela domoljubja v vse učne načrte, kjer je to možno.

Podprl bom zakon zato, ker ne verjamem obljubam Vlade, ki bo analizirala, plačevala avtorske honorarje, potem razpravljala, na koncu pa bo itak odločila tipično ideološko.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Drage kolegice in kolegi!

kot veste, kot sem že danes napovedal, bom novelo zakona podprl. Podprl jo bom zato, ker se zavedam, kaj pomeni javno in kaj pomeni zasebno. Spomnil sem se na eno zgodbo, ki jo bom prebral. 1861 leta je znameniti naravoslovec, William Barton Rogers ustanovil

neko ustanovo, za katero je dejal, da želi, da bo to neodvisna izobraževalna ustanova, ki bo pomembna za čedalje bolj industrializirano Ameriko. Ta ustanova se danes imenuje MIT. Ta ustanova je danes najbolj pomembna državna ustanova na svetu, dala je na desetine Nobelovih nagradencev. Spoštovani kolegi iz Združene levice, to je ustanova, iz katere izhajajo patenti, vsi tisti, ki jih imate danes na mizah, od mobilnih aparatov, notebookov, v katerega kolegica Tomičeva pravkar tipka. To je produkt tega grdega neoliberalnega kapitalizma, tržnega gospodarstva, predvsem pa neodvisne izobraževalne ustanove. Produkt teh znanstvenikov iz tistih uravnilovk, iz tistih izobraževalnih ustanov, kjer ni konkurence, kjer ni znanstvene preverljivosti, tako kot v naših polpretekli zgodovini, kjer vsak dokument, ki ga je tudi kolega Pojbič potegnil, pomeni negiranje vsega, kar so nam nekoč govorili. To je skupek tega zakona. Želimo, da iz te nove generacije dobimo kritične intelektualce, svetovljane, predvsem pa ljudi, ki bodo imeli evropske in vrednote civiliziranih narodov. To je bistvo tega zakona in začetek je danes tukaj na mizi. Najlepša hvala, spoštovani kolegi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Kolegice in kolegi!

Sam bom seveda zakon, ki ga je predlagala SDS, podprl. Podprl ga bom zato, ker odpravlja protiustavno stanje, ki ga je ugotovilo Ustavno sodišče. Gre se za to, da imajo starši kakor tudi otroci pravico, da se šolajo, kjer želijo, bodisi da je izobraževalna ustanova javna, bodisi da je zasebna. Kakor lahko vidimo tudi na primeru zdravstva, pa pri privatnikih problemov ni, kjer je pa stvar javna, se pa problemi kar kopičijo. Drugi razlog, da bom zadevo podprl, je ta, da v gimnaziji nisem niti enkrat slišal za Jožeta Pučnika, dokler prva Janševa vlada ni poimenovala glavnega letališča po njem. Da niti enkrat nisem slišal, kaj se je z zgodovino Slovencev in Slovencev dogajalo tam po letu 1953/1954, do kamor smo prišli do sredine maja v četrtem letniku, potem pa smo imeli zgodovino najprej še samo tisti, ki smo jo vzeli na maturi. Strinjam se, da je treba vsa leta zgodovine, tako II. svetovno vojno, I. svetovno vojno in še nazaj obravnavati, vendar pa me moti, da nikakor ne obravnavamo tiste zgodovine, ki je pa nekako najsvetlejša luč v zgodovini slovenskega naroda, to je zagotovo proces osamosvojitve. Ne vem, ali so problem osebe, ki so bile takrat glavni akterji, ne vem, zakaj se to ne izvaja, na šestih straneh je bilo to v učbenikih, ampak kot sem že dejal, do tja nismo prišli. In pa ne nazadnje, podprl bom tudi zaradi člena, ki ga predlagamo, in sicer vzgajanje za svobodo in pa za obsodbo vseh totalitarizmov. Verjamem pa, da imajo s tem nekateri hud hud problem, ker če bomo

mladim v osnovnih in srednjih šolah jasno povedali, kakšne zločine in kakšne krivice ter kršitve človekovih pravic so nam prinesli fašizem, nacizem in komunizem, bodo imeli predvsem probleme nekateri tukaj v parlamentu, ki koketirajo s komunističnimi klavci, saj bodo ob veliko število volivcev.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSuS): Gospod predsednik, hvala lepa za besedo.

Jaz seveda ne bom podprl predloga zakona, ob tem pa dovolite samo nekaj misli. Gre namreč za to vprašanje zgodovine, o kateri je bilo danes zelo veliko govora. Moram reči, da mi nimamo nobene pravice, torej sam zase že vem, da ne, obsojati naših pradedov, ki so živeli v Avstro-Ogrski in so tam bili nekako zadovoljni ali pa tudi ne. Ampak to je bila njihova država. Naši dedi so se odločili za Državo SHS, kasnejšo Jugoslavijo, in jih tudi ne moremo obsojati, ker so to naredili. Takratna ocena njihova je bila, da so šli na nekaj boljšega, pač iz avstrijskega, nemškega prostora. Tudi ne moremo obsojati naših očetov, ki so šli v drugo Jugoslavijo. Njim se je zdelo, da so naredili nekaj dobrega, da so šli v osvobodilno vojno na strani borcev proti nacifašizmu in so oblikovali neko skupnost. Nimamo nikakršne pravice. Mi smo se seveda odločili in smo šli iz samostojno Slovenijo. In jaz ne bom dovolil mojim otrokom, da bodo rekli, da sem se narobe odločil. Odločil sem se v tistem času pred dvajsetimi leti tako, kot sem bil takrat prepričan, da je najbolje zame in za bodočnost. Toliko okrog teh velikih zgodovinskih tem. Seveda je pa treba vedeti, šola je vedno politikum. Včasih je bil politikum, ker je bila šola monopol Rimskokatoliške cerkve, kasneje s francosko revolucijo se je to začelo obračati in je postala šola pač stvar laičnosti. Mimogrede, če mi bo uspelo, namreč dejstvo je, da so nas pred 25 leti prepričevali, šola mora biti nevtralna, šola lahko samo poučuje, ne sme vzgajati. Danes pa, zanimivo, sem poslušal ves dan, da šola mora vzgajati. To je velik napredek s tako imenovane desne strani.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno gospod Franc Breznik, domnevam. Ne. Gospod Hanžek želi še postopkovno. Gospod, ne gospod, Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Lahko sem tudi gospod.

Malo sem počakal nisem mogel takoj reagirati, ker ne sprejemam žalitev. Moji predniki od dedka naprej so bili komunisti. Moj dedek je preživel desetletja in več v nekem drugem totalitarističnem sistemu samo zaradi tega, ker je javno priznal, da je komunist, in potem tisti sistem za vas ni bil totalitarističen. Preživel je dve leti v italijanskih in dve leti v nemških

taboriščih zato, ker je bil komunist. In nikogar ni zaklal. In prosim, protestiram tukaj, da v tem državnem zboru moje prednike zmerjate s komunističnimi klavci. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden karkoli nadaljujemo, neka splošna zadeva, ki velja za vse tovrstne ideološke govore. Vsak govorec je odgovoren za govor o temi. Problem je lahko v temi, a običajno je kar v govorcu oziroma o njegovem ali njenem odnosu do teme. Žal mi je včasih samo poslušalcev in poslušalk, ne glede na to pa jih ni za podcenjevati in tudi brez vaših oziroma naših opozoril si bodo znali ustvariti svoje mnenje. Dovolj je, da nas poslušajo.

Še kakšno postopkovno ali karkoli podobnega. Obrazložitev. Prosim, da se prijavite.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Podprla bom ta zakon, ker menim, da je v Sloveniji zasebno šolstvo slabo obravnavano, ker menim, da je zasebnega šolstva premalo in da je prav, da otroci, ki obiskujejo zasebne šole, imajo enake pogoje kot tisti, ki obiskujejo državne šole oziroma, da so ti programi enako financirani. Prav tako menim, da se v slovenskem šolstvu premalo obravnava novejša slovenska zgodovina in da je premalo vsebin, ki so posvečene državljanski in domovinski vzgoji in etiki.

Ker ta predlog zakona to predlaga, bom ta zakon podprla.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Ta zakon bom podprl zato, ker je Ustavno sodišče naložilo Vladi in Državnemu zboru, da popravita krivico, ki se je desetletja dogajala trem zasebnim šolam. Ustavno sodišče je naložilo, in to je pač treba odpraviti, ne glede na to, kaj si kdo med nami misli. Ta zakon ima tudi finančne posledice – 390 tisoč evrov. In to ne predstavlja pravzaprav nič, to je samo polovico honorarja Stanke Setnikar Cankar, ki je odstopila ali pa približno enako honorarju predsednika Vlade, ki ga je dobil za svoje znanstveno delo. Neznaten strošek. Nekaterim ni vredno niti odstopiti za tako prejete honorarje in se mi zdi neprimerno, da se na to sklicuje kdorkoli.

Podprl bom ta zakon tudi zato, ker prinaša pomembne vsebine, ki jih je treba dograditi in niso v dosedanji zakonodaji in kurikulumu pravilno in primerno urejene. Najbrž bo treba tudi sanirati znotraj kurikulumov kakšno zgodovinsko dejstvo. Tudi to, da so bili tudi tisti, ki se imajo za komuniste do 22. junija, / znak za konec razprave/ do napada na Sovjetsko zvezo kolaboranti nekoga, ki ga tako potem obsojate.

To so pač nesporna dejstva. In čez 14 dni bomo slavili praznik ob 27. aprilu, dnevu upora proti okupatorju. Ampak takrat je šlo za ustanovitev prot imperialistične fronte ne za osvobodilno fronto in tako naprej. Skratka, veliko je vsebine, ki jo je treba definirati na novo pa tudi primerno predstaviti šolajoči mladini, da ne bomo imeli problemov, kot jih imajo nekateri koalicijski poslanci, ki ne poznajo niti dveh največjih državnih praznikov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovani gospod predsednik.

Najprej moram povedati, da ne razumem, resnično ne razumem zakaj koalicijska večina nasprotuje temu, ker 98,4 % imamo v Republiki Sloveniji javnega šolstva, na drugi strani imamo samo tri zasebne šole. In ne razumem strahu tistih, ki nas poskušajo tukaj prepričati, da je to narobe in da gremo po napačni poti, ker se bojijo konkurence. Ne morejo se bati konkurence, če imamo na eni strani 98,4% javnega šolstva, na drugi strani pa samo 3 zasebne šole.

In druga stvar, ki se mi zdi zelo pomembna, je, spoštovani gospod predsednik in spoštovane poslanke in poslanci, enostavno ne morem verjeti, da še naprej poslušamo laži in neresnice o naši zgodovini in da nekateri, ki v tem parlamentu govorijo neresnice in laži, poskušajo narodno osvobodilni boj izkoriščati za svoje privilegije, torej za privilegije, ki iz tega izhajajo. To je neokusno, nedopustno in sramotno. In tisti, ki o tem govorite na tak način, naj vas bo sram! Zame, kot pravega Slovenca, je ključna osamosvojitve Slovenije, zame so ključni moji otroci, naši vnuki in vsi tisti, ki bodo v prihodnosti morali živeti s tem, kar se je zgodilo, in s tem, kar bomo mi storili za to, da bodo v prihodnosti lahko mirno živeli in se ne bodo srečevali s takšnimi problemi in takšnimi situacijami, kot se mi zdaj srečujemo, da nam pretvarjajo zgodovino in nas poskušajo prepričati, da se moramo poistovetiti s tistim, kar je neresnica. Jaz si želim, da bodo naši otroci, naši vnuki živeli mimo tega, zato je čas, da to razčistimo. Glasoval bom seveda za ta zakon, ker sem prepričan, da zasebno šolstvo nikakor v nobenem primeru ni tisto, ki bi lahko kakorkoli vplivalo na to, da bo ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim za prijavo. Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, predsednik.

Meni pa je prav današnja razprava potrdila, kako prav je, da tega zakona ne sprejmemo. Če bi bila kakorkoli prej v dvomih,

pa nisem bila, že prej sem bila prepričana, da ta zakon ni dober, da vnaša dvome, da spet odpira ideološka vprašanja, da nas obtožujejo, kdor razmišlja drugače kot desna opcija, da je lažnivec in tako naprej. S tega vidika imam prav mirno vest in bom z mirno vestjo glasovala proti temu zakonu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Jaz se moram našim volivcem opravičiti, ker smo tako dolgo molčali. Naši volivci rečejo, da kako dovolimo to potvarjanje zgodovine in molčimo. Zakaj to dovolimo? Zato, ker hočemo enkrat nehati s tem. Želimo si nehati, vendar vi se ne ustavite. Potvarjanje zgodovine je nekaj, o čemer ste zelo dobri. Učitelji zgodovine ne upajo v šolo, kadar gre za obdobje NOB, ker prihajajo starši takšnih nazorov in jim grozijo. Dejstvo je, spoštovani, bom rekla spoštovani, ker ste le moji kolegi, da nikoli samostojne Slovenije brez NOB ne bi bilo. Bili bi še vedno pod fašističnim nemškimi škornjem. Mogoče bi vam to ustrezalo. Opravičevanje kolaboracije je nedopustno. In če hočemo priti do kakršnekoli sprave, moramo enkrat za vselej nehati s temi spori, nehati z zgodovino in ljudem dati eno perspektivo in se pogovarjati za naprej.

Samo to bom rekla, tega vašega predloga zakona ne bom podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali sem dal komu mogoče besedo? Gospod Pojbič, nisem vam dal besede. Razprava je tako pri glavni točki kot sedaj pri obrazložitvi glasu povsem mimo tega, o čemer se pravzaprav pogovarjamo, in je popolnoma ideološka. Drugega ne morem narediti, kot da dam tiste postopkovne predloge naprej, ki so predvideni.

Sedaj ima besedo gospod Jernej Vrtovec za obrazložitev glasu v lastnem imenu.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Spoštovani!

Sam bom predlog zakona podprl, ker sledi odločbi Ustavni sodišča in krepi šolstvo. Namreč, prvič, več zasebnega šolstva pomeni kakovostnejše storitve oziroma večjo konkurenco in posledično boljše storitve – za koga? Za naše otroke. In bodimo družba znanja, bodimo družba razvoja. Zaradi tega si želim, da bi bila ta novela zakona sprejeta oziroma da bi šla v nadaljnje branje. In drugič, novela zakona predvideva več domoljubja. In tukaj, vsaj na podlagi razprave, ki smo jo imeli, ste nekateri popolnoma zbanalizirali ta predlog zakona. Domoljubje ste pomešali z nacionalizmom. Če bi se v osnovnih šolah, če bi se v učilnicah več ukvarjali z letom 1991, potekom osamosvojitve Slovenije – le kaj bi bilo s tem narobe?. Premalo se s tem ukvarjamo. Profesorji, učitelji tudi nam politikom pripovedujejo, da na koncu leta

zmanjka časa za tovrstno vsebino, in da nekako to obdobje slovenske osamosvojitve ne pride na dan.

Za konec naj zaključim. Rad bi poudaril, da nekako postransko gledanje na polpreteklo zgodovino v Sloveniji predvsem s tiste strani, spoštovane gospe in gospodje, je dejansko neprimerno. In včasih smo na tej strani lahko upravičeno žalostni, kako se sprenevedate, spoštovane gospe in gospodje! Kajti nekateri ste v preteklosti sedeli v pomembnih, takšnih in drugačnih koordinacijah, in imeli vpliv tudi nad tem, kaj se v šolstvu dogaja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Zakona ne bom podprl, ker odločba Ustavnega sodišča o financiranju javno priznanih programov zasebnih šol ni v duhu z Ustavo Republike Slovenije in ni v skladu z interesi večine ljudi v tej državi. Ustavni sodniki in sodnice imajo svoje nazore in tokrat so, in pri tem ne gre za nek osamljen primer, za osamljeno odločitev, z majhno večino stopili na stran zasebnega interesa v škodo javnega skupnega interesa. Prava pot je, da spremenimo 57. člen Ustave in jasno stopimo v bran javnemu šolstvu. Vendarle ideja javnega šolstva sloni na tem, da je znanje dobrina, ki brez diskriminacije pripada vsem. Zato ni podvrženo tržni logiki ali neki logiki posameznih političnih idej, ampak je laično brezplačno in sleherniku dostopno. Socialisti smo brezpogojno zavezani projektu družbenega napredka, zato odločno stojimo na strani izobrazbe kot sredstva emancipacije tako v primeru posameznika kot celotne skupnosti. Samo javno šolstvo je zares v javni službi, v službi napredka, v službi vseh državljanek in državljanov. Kakorkoli obrnemo, šola je v takšnem ali v drugačnem režimu ideološki aparat države. Šola ustvari človeka. Predlog SDS pomeni izobraževanje, ki ustvarja, modelira človeka po njihovi lastni podobi.

In tega pri najboljši volji ne morem podpreti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Zakon bom podprl. Ampak ko pa poslušam to razpravo, pa ne vem, ali bi jokal ali bi se smejal, ker se mi zdi, da se zelo preproste stvari komplicirajo do onemoglosti. Ko poslušam današnjo razpravo, se zdi, da se pogovarjamo o dveh različnih šolah, očitno o eni, kjer učijo, da je zemlja ravna, in o drugi, kjer učijo, da je zemlja okrogla. Pa to ni res, in to nima nobene zveze z resnico. Mi se danes ves čas pogovarjamo o šolah, ki učijo javno veljavni program. To je bistveno. Tako privatne kot tudi državne šole učijo javno priznan

program. In sedaj imamo na eni strani 700 državnih šol, na drugi strani pa 3 privatne šole – vse so pa javne. To pomeni, da v vse te šole posamezniki lahko gredo in vse te šole izvajajo javno priznan program. Tisti poslanci, ki bi pred svojim poslanskim mandatom oddelali tudi kakšen mandat občinskega svetnika, bi najverjetneje vedeli, da državne šole, kjer so občine ustanoviteljice, stanejo po več deset tisoč evrov letno. Tisti, ki ste bili župani, to veste. Te javne šole pa državo ta strošek razbremenijo, ker ta denar zagotovijo sami. In sedaj je težko razumeti vso to razpravo, v čem je sedaj problem, če se pogovarjamo, kako se bo v teh šolah izvajal javno priznan program. In da je to problem, da je bil ta program povsod enako plačan, tam, kjer so državne šole, in tam, kjer so privatne šole. Razumi, kdor more, da za enako delo ni enako plačilo. Kje ste liberalci in socialisti?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Jaz bom ta zakon podprl iz zelo enostavnega razloga. Glede na svetovne razmere svetovni analitiki danes predvidevajo, da bo treba v naslednjih desetih letih ustvariti milijardo novih delovnih mest. Del teh novih delovnih mest bo pripadalo tudi Sloveniji. In vsako novo delovno mesto lahko dobiš samo z dobro izobrazbo. Nova dobra služba lahko mlademu človeku, lahko človeku spremeni življenje. Konkurenčno delovno mesto lahko spremeni družbo na boljše. In konkurenčno delovno mesto lahko dobiš z dobro izobrazbo. Ta zakon vnaša konkurenco na področju izobraževanja, za konkurenčna delovna mesta, zato da bodo mladi lažje dobili izobrazbo za ta delovna mesta. Za to pravzaprav gre, in to je začetek nekega procesa. Dobra izobrazba nudi konkurenčno delovno mesto in nudi perspektivo za mlade ljudi. Brez tega dejansko danes napredek ni možen.

Če daje in zasebno in javno šolstvo boljše rezultate, in danes nam vse analize kažejo na to, daje tudi ta zakon boljšo perspektivo za mlade, da bodo dobili službo, da se jim bo spremenilo življenje na boljše in da se bo celotni družbi spremenilo življenje na bolje. Zato bom podprl ta zakon.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prehajamo na glasovanje o predlogu sklepa, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanje primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 51.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o bančništvu v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v petek, 27. marca 2015, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je zbor na predlog vlade kot predlagateljice predloga zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. V zvezi z usklajenostjo zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance gospe Ireni Sodin.

IRENA SODIN: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da pred tretjo obravnavo Predloga zakona o bančništvu na kratko predstavim uskladitveni amandma k 53. in 402. členu zakona. Vlada amandma vlaga na podlagi 140. člena Poslovnika Državnega zbora zaradi medsebojne neusklajenosti posameznih določb zakona zaradi amandmajev, ki so bili sprejeti v dosedanjem postopku obravnave predloga zakona.

Amandma k 53. členu je posledica neusklajenosti zakonskega besedila, do katere je prišlo zaradi sprejetega amandmaja k prvotnemu predlogu 54. člena Predloga zakona o bančništvu. V drugem odstavku je namreč vseboval rok, v katerem se je kandidat za člana nadzornega sveta banke moral uskladiti z zahtevami iz 36. člena, ki določa pogoje za istočasno opravljanje več direktorskih funkcij. Ker je bil torej z amandmajem k 54. členu Predlogu zakona o bančništvu črtan drugi odstavek, je treba rok določiti neposredno v 53. členu. Rok pri tem ostaja enak, torej 6 mesecev od vpisa sklepa skupščine o imenovanju člana nadzornega sveta v sodni register.

Druga sprememba se nanaša na 402. člen predloga zakona. Pri tem gre za popravek napake, saj bi se moral amandma, ki je bil v okviru druge obravnave na matičnem delovnem telesu sprejet k 401. členu, nanašati na 402. člen predloga zakona. Posledično je izpadlo besedilo starega 401. člena, zato se s tem amandmajem predlaga, da se vsebina prvotno predlaganega 401. člena vključi v 402. člen.

Vlada pričakuje, da boste besedilo Predloga zakona o bančništvu potrdili tudi v tretji obravnavi, saj se bo s tem izboljšala finančna stabilnost in varstvo vlagateljev v bančni sistem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je Vlada opozorila in tudi predstavila amandma, bo zdaj ta amandma pred nadaljnjo obravnavo predstavljen tudi vsem poslancem na klop, tako kot veleva poslovnik. Državni zbor bo z

obravnavo te točke nadaljeval po končani 1. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Vi ste s tem, ko ste naložil oziroma ko boste razdelili ta predlog uskladitvenih amandmajev na poslanske klopi, pravzaprav nam onemogočili, da bi se v tem delu posvetovali. V tem času, ko poteka glasovanje o zahtevah za odgovore poslanskih vprašanj, se pač ni možno sestati, niti to zadevo dobro pregledati. In vi zahtevate zdaj od nas, ko nam boste dali nekaj deset minut časa med samo sejo Državnega zbora, da to nekako na hitro pregledamo in potem boste vi tehnično speljali sejo in zaključili. Jaz sem vas že opozoril, da tak način dela, kot ste ga ubrali že pri eni od prejšnjih točk, ko smo obravnavali Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ko člani opozicijskih strank nismo imeli nobene možnosti, da bi pogledali, proučili, da bi lahko tudi pripravili skupaj s strokovno javnostjo amandmaje, je zdaj neka podobna zadeva. Kako naj odgovorno ravnamo ali pa presodimo to zadevo, če tega ne moremo narediti?

Predvsem postopkovno bi predlagal glede na to, da bo najbrž kmalu izredna seja Državnega zbora glede predloga predsednika Vlade za razrešitev, da to točko, glasovanje o tem amandmaju in o zakonu, prestavimo za nekaj dni in da v tem času poslanske skupine to pogledajo, se posvetujejo in da vidijo, za kaj pravzaprav gre. Mislim, da je to neprimerno, da na tak hiter način mimo vsega nam daste na mizo neke rešitve in zahtevate od nas odločitve. Sploh pri tako pomembnem zakonu, kot je ta predlog, ki je sedaj na vrsti za glasovanje.

Predlagam, da ta proceduralni predlog daste na glasovanje. Tudi predlagam, da ga podprete. V petih dnevih se svet ne bo sesul, bi pa bilo dobro, da to pogledamo in morda tudi kakšno zadevo tudi sami pogledamo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Takole. Glede na ustaljeno prakso sprejemanja oziroma opravljanja druge in tretje obravnave na isti seji, bom glede na tisto, kar je bilo predhodno povedano, po končani 1. točki odredil 15-minutni odmor, da se boste lahko detajlno seznanili s celotnim amandmajem in bomo o njem glasovali 15 minut po končanju prve točke. To je totalno v skladu s tistim, kakor se je do sedaj počelo v Državnem zboru. Vse vlade so delale na ta način in ne vidim nobene potrebe za to, da bi se v tem primeru delalo drugače.

Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Poglejte, danes smo cel dan poslušali od koalicijskih poslancev in tudi stališče Vlade smo brali in tako je bilo tudi predstavljeno, da so naši predlogi neceloviti, niso sistemski in zaradi

tega je treba naše zakone pravzaprav zavrniti na glasovanjih. Do zdaj ste opravili že z dvema takima našima predlogoma. Vi na nas naslovite kritike, zahtevate od nas neke sistemske ureditve, v tem konkretnem primeru, ko pa je prišla Vlada s predlogom nesistemske ureditve in je koalicija to podprla, pa kar naenkrat nastane tišina v Državnem zboru in pozabite na to, kar ste nekaj minut pred tem govorili o naših predlogih zakonov. Mislim, da taka dvojna merila v Državnem zboru pri koalicijskih poslancih in tudi pri Vladi so neprimerna. Če želite od opozicijske stranke z omejenimi resursi, da pripravi neko sistemsko rešitev, potem je povsem normalno, da bi koalicijski poslanci to zahtevali od svoje vlade. Ampak ko pride Vlada s tako rešitvijo, ki očitno nima repa in glave, in ste sprejeli še kaj takega, kar nima repa in glave, potem je to vse O. K. in greste lepo naprej po teh minimalnih standardih parlamentarne procedure. Niti spoštujete jih ne. Zato predlagam, gospod predsednik, da imate enake kriterije in da nam omogočite končno enkrat, da kot opozicijska stranka lahko to v miru pogledamo. Vlada je zakon proučevala dva dni, da je pripravila uskladivene amandmaje, vi pa želite od nas, da se odločimo v 15 minutah, s tem da pridemo do poslanske in nazaj, mine sigurno nekaj časa. Neprimerno je to. Neprimerno. Ta zakon, ki ga je Vlada tu posredovala o bančništvu, ni kar neki zakon, da bi lahko pogledali prehodno določbo ali mesec dni dlje traja zakon ali manj, ampak gre za vsebinske popravke. Tako so bili tudi predstavljeni, in želimo, gospod predsednik, da končno enkrat prisluhnete tudi predlogu opozicijske stranke, ki, mimogrede, ni v ničemer neskladen s poslovniško ureditvijo. Pa če damo predlog, da se zadeva preloži na prvo naslednjo sejo in da boste to izglasovali, je pač to možno narediti, ne vem, tam do 6. aprila, do dneva napada na Beograd.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preslišal bom tisti del, ki ga je za preslišati in dajem na glasovanje naslednji sklep: Na podlagi prvega odstavka 74. člena Poslovnika Državnega zbora se razprava in odločanje o uskladitvenem amandmaju k Predlogu zakona o bančništvu preloži na naslednjo sejo zbora. Ali o tem želijo besedo za predstavitev stališč poslanskih skupin? Ne. Lahko o tem glasujemo? Torej glasujemo o predlogu za preložitve.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti pa 47.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 47.)

Sklep ni sprejet in zato se bo tretja obravnava za ta zakon opravila na tej seji.

Prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to so Vprašanja poslank in poslancev.

Pregled predlogov sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika

Vlade, ministric in ministrov je objavljen na e-klopi.

V skladu s predlogom poslanca, gospoda Jožeta Tanka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje Jožeta Tanka v zvezi s kadrovske politiko.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Predsednika Vlade sem spraševal v zvezi z dvema postopkoma za kandidiranja, eno za sodnika Sodišča Evropske unije in drugo za sodnika Evropskega sodišča za človekove pravice. To sta dva pomembna postopka. Prav je, da Slovenija v te institucije predlaga kandidate, ki so najprimernejši, vendar se je žal v teh dveh obeh primerih izkazalo, da se je predsednik sestel z enim od vseh prijavljenih kandidatov. Ko je šlo za Sodišče Evropske unije se je sestel samo z dr. Ilesičem, in to mesec in pol pred zaključkom postopka, in to v odprtem kandidacijskem postopku. Prijavljenih je bilo šest kandidatov. S tem je zagotovo neformalno ali pa tudi formalno zagotovil določeno pozicijsko prednost, ker je bila Vlada predlagatelj v tem postopku, in glede na stališče vodje Poslanske skupine SMC, da vedno podpre te predloge predsednika Vlade, najbrž tudi za neko ravnanje poslanske skupine.

Drugi postopek, ki še teče, je postopek za sodnika Evropskega sodišča za človekove pravice v Strasbourgu. Tudi tukaj je prijavljenih veliko kandidatov, dvanajst, postopek ni zaključen in tudi tukaj se je predsednik Vlade sestel samo z enim izmed prijavljenih kandidatov. Gre za dr. Gregorja Viranta. In tudi tukaj težko govorimo o tem, da je pristop predsednika Vlade enakopraven do vseh kandidatov. Če se sestane z enim izmed prijavljenih kandidatov, ima ta kandidat najbrž neko določeno prednost, vsaj neformalno prednost.

In glede na to, da je tudi v tem primeru Vlada predlagatelj, tudi na ta izbirni postopek pada senca dvoma. Težko se sprijaznimo z dejstvom, ki ga je povedal predsednik Vlade, da se on o kandidaturah v teh postopkih s kandidati ni pogovarjal.

Zato predlagam, da o odgovoru predsednika Vlade, s katerim se mimogrede ne strinjamo, ker vemo, da so neformalna srečanja včasih pomembnejša od formalnih, opravimo tudi razpravo v Državnem zboru. Predlagam, da se ta predlog tudi podpre. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Torej lahko glasujemo o tem predlogu.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 46.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Violete Tomić bo zbor odločal v naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo v naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi s povračilom vojne škode. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala, za besedo.

Letos mineva 70 let od konca 2. svetovne vojne in na žalost še vedno, kot vidimo, razpravljamo o ideoloških temah. Toda vojna škoda ni tema, ki bi razločevala Slovence. Do vojne škode so upravičeni prav vsi, ne glede na to, na kateri strani so bili. Zato vas pozivam, da glasujete za to razpravo, saj je vojna škoda nekaj, kar ne zastara. Poleg tega delovni ljudje v Sloveniji in celotni Evropski uniji zaradi varčevalnih ukrepov živijo vedno slabše, medna zaradi našega dolga, katerega vračilo Nemčija nepopustljivo terjaja od nas. Tako moramo prodajati naša najbolj strateška podjetja, podjetja, ki so jih gradili naši starši in stari starši. Podprite to razpravo tudi zato, da bi simbolično obsodili fašizem in nacizem, ki je največje zlo polpretekle zgodovine. Fašizem in nacizem, ki tudi zdaj znova dviga svojo glavo v Evropski uniji, in ne nazadnje zato, ker obstaja Društvo izgnancev Slovenije, ljudi, ki so kot majhni izgubili vse. Fašisti so jim porušili domove, njih pa še kot otroke izgnali v taborišča v Srbiji, Hrvaški, Bosni in Hercegovini, Italiji, Madžarski. Več kot 80 tisoč jih je bilo, danes jih živi samo še 11 tisoč 287 izgnanih, beguncev in pregnancev pa je 12 tisoč 15. Dovolite mi, da preberem iz knjige Ivica Žnidaršič, predsednice Društva izgnancev Slovenije: "Vračali smo se utrujeni in izčrpani od štiriletnega trpljenja, a srečni, da smo spet na svoji zemlji. Veliko se jih ni vrnilo, mnogi so se vrnili na pogorišče in izropane domove, a vsi z upanjem, da bo nekoč nekdo popravil krivico, ki jo je prizadel. Pa je ni. Status in pravice so po 2. svetovni vojni na podlagi 50. člena slovenske ustave uredili le za borce NOB, izostala pa je skrb za civilne žrtve vojnega nasilja. Status žrtve vojnega nasilja smo izgnanci in begunci dobili šele leta 1995.

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 je že leta 1991 pooblastilo državne organe Slovenije, da iztirjajo preostalo vojno škodo od Nemčije, ki je Slovcem in Sloveniji dolžna nekaj milijard ameriških dolarjev. Najmanj, kar bi morala Nemčija vrniti Sloveniji, je 3 milijarde evrov, če ne upoštevamo revalorizacije. Drugače pa boste morali tem ljudem pogledati v oči in jim povedati, naj nehajo čakati, nehajo upati, kajti njihove sanje ste prodali za dobre odnose z Nemčijo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 8, proti pa 53.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 53.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Mateja Tonina bo zbor odločal v naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje mag. Mateja Tonina v zvezi z ukrepi Vlade za prestrukturiranje podjetji.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije –krščanskih demokratov ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Ljudje v prvi vrsti od nas pričakujejo, da bomo v tej hiši sprejemali ukrepe, zaradi katerih bodo ljudje imeli delo in dostojno plačo. To mislim, da je osnova, ki jo moramo imeti vsi v glavah. Danes se v Sloveniji srečujemo s številnimi prezadolženimi podjetji, ki živijo na robu. Če govorim v prisposodbi, bi rekel, da niso ne za umreti in ne za živeti. Hkrati so pretirano zadolžena, da bi se lahko še naprej razvijala, vlagala v razvoj, če tega ne počnejo več, kar naenkrat zaostanejo za konkurenco, nimajo več dobrih izdelkov in na takšen način so izgubljena delovna mesta, s tem pa tudi plače in pa standard ljudi. Zato se mora ta država in tudi ta državni zbor aktivno vključiti v proizvodnjo ukrepov, ki bodo malim mikropodjetnikom, zlasti družinskim podjetjem omogočila, da se bodo lahko prestrukturirali in s tem tudi razdolžili. V tem parlamentu smo se o mikro in malih podjetjih premalo pogovarjali. Pogovarjali smo se v velikih mastodonih, o bankah, o milijardah, nismo se pa pogovarjali o tem, kako naj podjetnik dobi 10, 20, 30 tisoč evrov kredita, da bo lahko uresničil svojo poslovno idejo in s tem ustvaril vsaj eno delovno mesto. In če kaj, potem jaz mislim, da bi ob vseh težavah ta razprava bila koristna. To je ne nazadnje pokazal tudi odgovor predsednik Vlade, to je pokazala vse dosedanja razprava, ki se je vrtela okrog tega, kako bi lahko v Sloveniji zagnali gospodarstvo, kako bi lahko ohranjali to gospodarsko rast, ki smo jo v lanskem letu tudi dosegli. Če ne bomo nič storili, potem se jaz bojim, da se bo to kolesje gospodarsko ustavilo. Imamo enkratno priliko, da se začnemo vsaj o teh stvareh pogovarjati in iskati rešitve. Ker je brezplodnih razprav, kakršnih je veliko, je mislim da dovolj, da pa je zdaj tudi čas, da se lotimo tudi plodnih debat, čeprav so lahko težke, čeprav so mnogo bolj komplicirane kot debate o partizanih in domobrancih, ampak so za prihodnost države, za prihodnost Slovenije nujno potrebne.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti pa 48. (Za je glasovalo 21.) (Proti 48.) Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Luka Mesca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo v naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana

Mramorja na poslansko vprašanje Luke Mesca v zvezi s tiho privatizacijo.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 6, proti pa 64.

(Za je glasovalo 6.) (Proti 64.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet

V skladu s predlogom poslanke Nade Brinovšek bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo v naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje Marije Milojke Kolar Celarc na poslansko vprašanje gospe Nade Brinovšek v zvezi s projektom reorganizacije službe nujne medicinske pomoči. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Predsednik, hvala še enkrat za besedo.

Priprava pravilnika nujne medicinske pomoči in pa tudi mreže nujne medicinske pomoči je med direktorji javnih zdravstvenih zavodov in pa med župani kakor tudi med širšo javnostjo povzročila veliko nejevolje in pa tudi razburjanja. To pa predvsem zaradi tega, ker se je ta pravilnik pripravljala v veliki tajnosti in ker stroka s terena ni sodelovala pri pripravi tega pravilnika, kot je bilo željeno. Zato je tudi zahteva oziroma predlog direktorjev javnih zdravstvenih zavodov kakor tudi županov, da se ta pravilnik pred uveljavitvijo predstavi vsem direktorjem javnih zdravstvenih zavodov kot tudi županom, da bodo lahko pred samim sprejetjem na ta pravilnik podali svoje pripombe.

Zato predlagam, da se opravi javna razprava in tukaj pričakujem tudi podporo kolegov s strani koalicije, ki so bili na posvetu v Zagorju in so to podporo temu predlogu tudi obljubili. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti pa 40.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Obenem vas, da bi se izognili kasnejšim problemom, obveščam, da je uskladitveni amandma Vlade Republike Slovenije k 53. in 402. členu Predloga Zakona o bančništvu objavljen na e-klopi.

Prehajamo na naslednji predlog. V skladu s predlogom poslanca Zvonka Laha bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor Irene Majcen ter ministrice brez resorja, pristojne za razvoj, strateške projekte in kohezijo, Alenke Smerkolj na poslansko vprašanje Zvonka Laha v zvezi z enajstimi okoljskimi projekti.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, za besedo.

V Sloveniji imamo na voljo počrpati v tem letu še preko osemsto milijonov evropskega denarja iz stare finančne perspektive 2007–2013. Veliko projektov, ki so v sami izvedbi, ima težave in nekateri ne bodo končani, denar pa bo ostal v Evropski uniji. Imamo po drugi strani pa enajst kohezijskih projektov, ki so se po sklepu Vlade z junija lanskega leta že začeli, zdaj pa stojijo in čakajo na odločbe iz nove finančne perspektive. Možno je nekatere od teh projektov vključiti v staro finančno perspektivo in namesto tistih projektov, ki ne bodo končani, porabiti evropska sredstva. Imamo še dobre pol leta časa te gradbene sezone, da to dokončamo in čim več denarja počrpano. Odgovor ene in druge ministrice je bil pač takšen, da je to sicer možno sicer, samo treba je pridobiti odločbe tistih projektov, ki sploh niso začeti, pa so odločbe izdane, in tistih, ki ne bodo dokončani, in vključiti tiste projekte, ki bodo letos končani do določene faze in s tem se bomo izognili temu, da bo ostalo kar precej, verjetno tudi v sto milijonih, evropskega denarja v Bruslju.

Zadeva ni tako enostavna. Izvajalci, investitorji čakajo pri začetih projektih, stvar se pa ne premakne.

Ministrstvo mora vsake tri mesece poročati pristojnemu obdobju o napredovanju teh projektov. To bo kmalu, ker je konec marca. Zato je smiselno, da se čim prej opravi razprava tukaj v Državnem zboru in pospešijo ti projekte, da bo čim več denarja iz stare finančne perspektive počrpanega in tudi čim prej začnemo črpati iz nove finančne perspektive.

Zato predlagam, da se opravi temeljita razprava tukaj v Državnem zboru, da si ti projekti čim prej poženejo v realizacijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 46.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z ustavno zakonskimi določili in razmerji med Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Sodnim svetom ter med Vrhovnim državnim tožilstvom in Državnotožilskim svetom ter Vlado Republike Slovenije oziroma Ministrstvom za pravosodje.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

V svojem poslanskem vprašanju sem dejansko ministra za pravosodje spraševal po njegovih načrtih v tem mandatu, ki jih ima na področju

pravosodja, predvsem pa me je zanimal njegov pogled na tri veje oblasti in razmerja med njimi. Predvsem sem pa vključil tudi sodni svet. Mimogrede, danes sem našel eno raziskavo, ki jasno govori, da sodnega sveta v taki obliki, kot ga imamo mi, v mnogih drugih državah EU sploh ni. Seveda obstajajo sedaj številni razlogi, da o tem opravimo splošno razpravo, predvsem pa so ti razlogi na strani tožilstva, na strani Vrhovnega sodišča kot tudi na strani sodnega sveta. Premalo imam časa, da bi našteval te razloge. Mi smo na izrednih sejah ali pa točkah dnevnega reda v Državnem zboru o vsem tem že govorili, zato mislim, da o tem veste dovolj in prosim za podporo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 47.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke gospe Eve Irgl bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje gospe Eve Irgl glede integritete in spoštovanja zakonodaje.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 49.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Matjaža Hanžka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor Irene Majcen na poslansko vprašanje Matjaža Hanžka v zvezi z monitoringom slovenskih površinskih in podzemnih voda ter morja.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, gospod predsednik.

Ministrica je včeraj omenila, da bo poskušala najti denar za monitoring voda, ki smo ga obvezni opravljati zaradi direktive EU, še bolj pa zaradi nas samih. A ta beseda "poskusila" mi dokazuje, da ne ve, kje ga bo vzela. Dobil sem občutek, da je ta odgovor namenjen le temu, da me potolaži. A jaz se tako hitro ne dam potolažiti. Ta dvom mi potrjujejo tudi večkrat sprejete odločitve te in nekaterih prejšnjih vlad, da so deležne pozornosti le banke in tisti, ki neodgovorno razmetavajo naš davkoplačevalski denar. Ljudje in okolje, v katerem bomo živeli, pa nikogar ne zanima. Dejstvo je tudi, da je treba generirati podatke za vsako leto, ne glede na to, kdaj se rezultati poročajo v Bruselj. Letošnje leto bo prvi precedens, ko s podatki zamujamo. Ti izgovori, da se stvari urejajo z novo agencijo za vode, so nesmiselni. Ta

agencija za upravljanje voda z monitoringom še dolgo ne bo imela nič skupnega. Izvajalci monitoringa voda v Sloveniji so bili zavodi za zdravstveno varstvo, ki so edini imeli akreditirane laboratorije za ta dela. Z namenom bolj racionalnega dela so vse slovenske zavode za zdravstvo združili v Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, ki je začel delovati na začetku lanskega leta. Nacionalni laboratorij ima akreditirane laboratorije, akreditirane vzorčevalce, opremo in vse, kar se rabi za to. Torej vzpostavili smo nacionalno laboratorij za monitoring, zdaj pa monitoringe ukinjamo. Še več. Kot je bilo slišati iz ust ministrice, se vzpostavlja nov sistem za upravljanje voda. Vendar kot je bilo razumeti tolažilne besede, bi naj nova organizacija poskrbela za monitoring. To bi bil še en nesmiseln na novo postavljati sistem z izredno drago analitiko, mrežo vzorčenja, vzorčnih mest, vzorčevalcev in zelo dragimi zahtevami za akreditiranimi metodami. Zato seveda predlagam, da se o tem pogovorimo na naslednji seji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 47.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Anžeta Logarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje mag. Anžeta Logarja v zvezi z lastniki podrejenih finančnih instrumentov.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Moje vprašanje, ki sem ga postavil ministru za finance, ne zadeva reparacije do kakšne tuje države, ampak zadeva na nek način reparacije do naše države in do vlad, ki so sprejele domnevno neustavno odločitev, to je izbris podrejenih finančnih instrumentov. Minister za finance je v svojem odgovoru, ki ni bil celovit, je bil zelo parcialen in ni bil nič konkreten, podal zgolj to informacijo, da so znesek teh podrejenih instrumentov, ki so jih kupile fizične osebe, torej vi, mi, posamezniki, znaša približno 61 milijonov evrov, skupen znesek pa, kot vemo, je 600 milijonov evrov. Gre za vprašanje, ki zna za več kot 10 % podražiti stroške slovenske dokapitalizacije bank in o katerih slovenska javnost terja in zahteva odgovore in odgovornost.

Tega nismo dobili, zato predlagam, da o tem opravimo obširno javno razpravo in da minister za finance ustrezno pojasni posamezne postopke. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 46.
(Za je glasovalo 24.) (Proti 46.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jerneja Vrtovca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje Marije Milojke Kolar Celarc na poslansko vprašanje Jerneja Vrtovca v zvezi s čakalnimi vrstami v zdravstvu.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Spoštovane kolegice in kolegi!

Naš zdravstveni sistem ima veliko anomalij. In ena izmed večjih anomalij pa je ta, da imamo res zelo dolge čakalne vrste. Nekaj podatkov. Na ambulantne preglede in posege pri specialistih je v začetku februarja tega leta čakalo 105 tisoč bolnikov. Še dodatno 87 tisoč bolnikov pa čaka na operacije ter na nekatere druge posege. Za 189 % so se povečale čakalne vrste nad dopustno dobo pri tistih, ki imajo hitro napotnico za operacije in nekatere druge storitve. To je le nekaj podatkov o tem, kakšen zdravstveni sistem imamo mi v naši državi. Glede na to, da davkoplačevalci, državljanke in državljani plačujejo zajetne, lepe vsote denarja v naš zdravstveni sistem, bi pričakovali, da bi imeli tudi za te plačane vsote nek pravičen sistem, da bi takoj prišli na vrsto. Ampak ne. Čakalne vrste se še podaljšujejo in prav o čakalnih vrstah sem spraševal ministrico za zdravje in z njenim odgovorom nisem bil pretirano zadovoljen. Zaradi tega sem tudi predlagal, da se v okviru splošne razprave pogovorimo o našem zdravstvenem sistemu.

Nadalje sem ministrico še spraševal o normativih in standardih v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja. Glede sprejetih normativov in standardov sta že dve vladi naložili, da jih mora Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije sprejeti. To sta bili prva Janševa vlada ter Pahorjeva vlada, pa žal gospod Fakin, njegov ZZZS normativov in standardov kljub sklepom vlad še ni sprejel. In tudi o tem sem spraševal ministrico in z odgovorom žal nisem bil zadovoljen. Zaradi tega vas prosim, da me podprete pri prizadevanjih, da o čakalnih vrstah v slovenskem zdravstvu spregovorimo v okviru splošne razprave. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 46.
(Za je glasovalo 26.) (Proti 46.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Marijana Pojbiča bo zbor odločal naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi z davčnimi blagajnami. Glasujemo. Pardon. Najprej sem misli, da ste mi mahal in da se s tem odpovedujete, ampak v redu, očitno ne. Torej obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovani gospod predsednik.

V SDS bomo ta predlog podprli predvsem iz več razlogov. Prvič, temu predlogu uvedbi davčnih blagajn, nasprotujejo podjetniki, obrtniki, nasprotuje Obrtno-podjetniška zbornica in ocenjujejo, da s to uvedbo davčnih blagajn ne bo prišlo do zaježitve sive ekonomije. Med drugim so v Obrtni zbornici Sloveniji navedli glavne vzroke za davčne utaje na eni strani in na drugi strani glavne predloge za znižanje davčnih utaj. Glavni vzroki za davčne utaje so previsoka davčna stopnja, prezapletena davčna administracija, previsoki prispevki za zaposlene, dragi pogoji zaposlovanja, standardi, certifikati, dovoljenja, ni nagrad za davčne korektne zavezance in pomanjkanje dobrega zgleda države. In pa na drugi strani je predlog Obrtne zbornice Slovenije za znižanje davčnih utaj: uvedba motivacijske davčne olajšave po načelu vsak račun šteje, znižati davčne stopnje, odpraviti ovire pri davčni administraciji, znižati prispevke zaposlenih, nujna transparentnost upravljanja s proračunskimi sredstvi. Zelo jasno so povedali, na kakšen način bi se naj država lotila te problematike sive ekonomije. Nikakor pa ne z davčnimi blagajnami.

Temu nasprotujemo tudi v Slovenski demokratični stranki in zato bomo glasovali tudi za ta predlog, o katerem danes glasujemo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti pa 49.
(Za je glasovalo 23.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mihe Kordiša bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje Marije Milojke Kolar Celarc na poslansko vprašanje Mihe Kordiša v zvezi z uradnim kontrolnim laboratorijem Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.
22. marca letos je minil zakonsko določen rok za dokončni prenos uradnega kontrolnega laboratorija Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke na Nacionalni

laboratorij za zdravje, okolje in hrano – NLZOH. UKL pod JAZMP je prenehal z delovanjem, ni pa začel delovati pod NLZOH in zakonsko določeni rok je tukaj kršen. Večji problem kot to, da je kršen zakon, pa je, da v tem trenutku Slovenija obstoji brez operativnega kontrolnega laboratorija, na našem trgu se lahko farmacevtske družbe pasejo, kot jim ustreza. In kot vemo, jim ustreza profit, nikakor pa ne zdravje.

Po naših informacijah UKL v resnici ne more upravljati svoje funkcije, in to iz več razlogov. Prvi razlog je kadrovski razlog. S prenosom UKL se z njim ni prenesel tudi njegov vitalni del, to je kader. Kot je opozarjala Konfederacija sindikatov Pergam novega kadra ne bo mogoče pravočasno usposobiti. In natančno to se je zgodilo. UKL v novih okvirih NLZOH ne more delovati že iz kadrovskih razlogov. Drugi razlog so standardi, ki jih mora laboratorij izpolnjevati, da lahko opravlja funkcijo uradnega kontrolnega laboratorija. NLZOH opravlja analizo kakovosti zdravil tudi za zasebna podjetja. Poleg očitnega konflikta interesov na škodo državljanov in njihovega zdravja ima s tem hud problem tudi evropska mreža kontrolnih laboratorijev, saj tako dvojno vlogo izrecno prepoveduje. Po besedah dekana fakultete za farmacijo zato NLZOH akreditacije sploh ne more pridobiti. Ne samo da UKL nimamo, do njega sploh ne moremo, in to je v praksi bistveno večji problem kot kršitev zakona v točki roka prenosa. Nimamo nadzora nad zdravili in ne moremo ga nazaj vzpostaviti kar tako, v danih razmerah pa je to sploh nemogoče.

Kdo s tem uničenjem nadzora nad zdravili pridobi? Zaradi specifičnosti situacije kadrovska kuhinja in politika kot po navadi odpadeta, prav tako odpade razlog v politikah varčevanja, saj je prihranek dvomljiv oziroma ministrica je konkretno navedla številke, ampak te so bile, kot rečeno, dvomljive oziroma zanemarljive. Edini še smiselni razlog, ki se človeku tukaj porodi, je, da je nekje nekemu v interesu, da Slovenija operativnega kontrolnega laboratorija nima. V takšnih razmerah lahko farmacevtska podjetja na trg vržejo, kar se jim zazdi, da služijo svojim profitnim interesom, ne pa interesom javnega zdravja. Da lobiji mogočnih ne izbirajo sredstev, pa tako vemo.

Ministrica je na moje poslansko vprašanje odgovorila zelo okorno. V resnici se je temu jedrnemu problemu akreditacije kontrolnega laboratorija in problemu tega, da UKL v tem trenutku ne obstaja, precej na široko izognila, na koncu je pa izpadlo tako, kot da zanika problem, kaj šele da bi razlagala, da bi ga kakorkoli rešili.

Mislím, da rabimo razpravo o tem odgovoru. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 12, proti pa 46.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 46.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Ljuba Žnidarja bo zbor odločal v naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo v naslednji seji opravil razpravo odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje Ljuba Žnidarja v zvezi s povračilom stroškov cestninskega nadzora.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Ministra za finance sem spraševal glede povračila stroškov Darsu ob izvajanju cestninskega nadzora. Dars kot upravljavec izvaja cestninski nadzor in letno s tega naslova zbere 7 milijonov evrov Celoten znesek je prihodek proračuna Republike Slovenije. Osnovna naloga Darsa naj bi bila predvsem dobro upravljanje in vzdrževanje avtocest v Republiki Sloveniji, nadalje zgraditev manjkajočih cestnih odsekov, ki še manjkajo v Republiki Sloveniji, in da Dars uspešno vrača vse najete kredite, ne pa da vrača oziroma da polni s svojim delovanjem proračun Republike Slovenije. Ob tem je treba povedati, da je DARS v 100-odstotni lastni države in da je država dala poroštvo za vse najete Darsove kredite, ki vemo, da so v zelo velikem obsegu.

Ker nam vsem skupaj ne sme biti vseeno in je zelo pomembno, kakšno je poslovanje Darsa s tako velikimi finančnimi obveznostmi, predlagam, da se o tej problematiki opravi javna razprava.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 22, proti pa 50.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z uskladitvenim postopkom pri Predlogu zakona o bančništvu.

Ker je predlog zakona zaradi sprejetih amandmajev na seji matičnega delovnega telesa neusklajen, je Vlada pripravila uskladitveni amandma k 53. in 402. členu, ki je objavljen na e-klopi. Uskladitveni amandma je predstavnica Vlade že predstavila. Na tej točki sprašujem vodje Poslanske skupine SDS gospoda Jožeta Tanko, ali vztraja pri 15-minutnem odmoru.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Jaz predlagam, da vseeno ta odmor odredite. Bomo poskušali to na hitro pogledati. Je pa problem dejansko, ko pridejo taki predlogi pri necelovitih rešitvah na mizo. Mi smo imeli že problem, ko ste pri tem zakonu, ki je bil celovit,

naložili v imenu koalicije cel kup amandmajev, da ste popravili besedilo, v tem primeru pa to ni bilo dovolj, ampak morate še izravnavo narediti. Jaz predlagam, da nam teh 15 minut tudi odredite, da to pogledamo v miru in se potem odločimo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Nadaljujemo s sejo ob 22. uri in 10 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 21.55 in se je nadaljevala ob 22.10.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke!

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda. Sprašujem, ali želi kdo razpravljati. Prosim, da se prijavite.
Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik za besedo. Kolegi in kolegice, predstavnice Vlade!

Mi smo v tem kratkem času, spoštovani predsednik, ki ste nam ga dali za ta uskladišveni amandma, to zadevo preučili in ugotovili, da gre v tem primeru dejansko za neke vrste šlamastiko pri celotnem sprejemanju tega zakona. Žal. Ta zakon se je sprejemal relativno pozno od trenutka, ko ga je sprejela Vlada. Vlada ga je sprejela v sredini meseca decembra, pred 14 dnevi, enim tednom smo ga sprejemali na Odboru za finance in monetarno politiko in sprejeli ste takrat 135 amandmajev. Jaz mislim, da se zakoni, ki imajo 135 amandmajev, dejansko ne bi smeli sprejemati v Državnem zboru predvsem zaradi tega, ker na koncu pride do tega, da so neusklajeni. V tem času, ki smo ga imeli na razpolago, smo ugotovili, da so sedaj ti členi usklajeni. Ne moremo pa dejansko jamčiti za to, da so usklajeni tudi ostali členi. Namreč še vedno se po naši oceni lahko pojavljajo posamezne neusklajenosti med členi zakona. Zaradi tega v Poslanski skupini SDS ne moremo jamčiti za to, da je ta zakon v popolnosti usklajen. Jaz mislim, da bi iz tega morali vseeno nekaj zaključiti, in sicer to, da v Državnem zboru ne bomo sprejemali tako pomanjkljivih zakonov, ki jih pripravlja vlada Mira Cerarja, v tem primeru Ministrstvo za finance skupaj z Banko Slovenije. Mi smo na to opozarjali vseskozi. Ampak seveda glasovalni stroj je šel svojo pot. In ponovno pozivam oziroma apeliram na vladajočo stranko, da dejansko zaustavi takšen način sprejemanja zakonov. Danes smo govorili o zakonu o bančništvu, zakonu o Banki Slovenije in vaši predstavniki vladajoče stranke so govorili, kako bo pa zdaj vse nekaj drugače, kako bodo pa zdaj neki drugi sistemski zakoni, ki bodo pa bolj kvalitetni. Ampak žal niso. In to se je pokazalo že pri zakonu o bančništvu, ki je zahteven zakon, ki ima preko 400 členov in ki je pripravljen milo rečeno šlampasto. In potem se da odgovornost na poslanke in poslance, da

dejansko popravljajo napake, ki jih naredi v tem primeru vlada, ker na podlagi vladnih amandmajev potem koalicija sprejme svoje amandmaje. Ta postopek poznamo. Zato predlagamo, da se to dejansko zadnje zgodi v tem državnem zboru. Da ne bomo ob naslednjem zakonu prišli do ponovno do podobnih ali enakih situacij in se bomo še enkrat na takšen način spoprijemali s to vsebino. Na koncu bo namreč odgovornost na nas. In tukaj Slovenska demokratska stranka stalno opozarja na to, da tako pač ne gre. Na vas je, spoštovani gospod predsednik, da dejansko tudi s svojo avtoriteto zaustavite takšen način sprejemanja zakonodaje, ker enostavno potem gre na koncu to v škodo državljanov in državljanek.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. Prehajamo na odločanje o uskladišvenem amandmaju. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 20.
(Za je glasovalo 47.) (Proti 20.)
Ugotavljam, da je uskladišveni amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovana državna sekretarka! Naj povem ponovno, da bo Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov glasovala proti zakonu o bančništvu. To smo napovedali že v našem stališču, ko smo kot pogoj za glasovanje za zakon postavili tudi našo zahtevo oziroma pogoj, da bi bil sprejet k 54. členu tega zakona naš amandma. Za kaj gre? Ta zakon o bančništvu ne zagotavlja kompetentnih nadzornikov prav zaradi tega, ker naš amandma ni bil sprejet. Mi smo se soočili z brutalno zadevo za naše davkoplačevalce. Bilo je treba z davkoplačevalskim denarjem zakrpati bančno luknjo, ki je imela dimenzije približno 5 milijard evrov. Ampak to še ni vse. Približno v tej višini imamo v državnih bankah še slabe kredite. Tako da je samo vprašanje časa, kdaj bo potrebna naslednja dokapitalizacija. In kaj smo mi naredili kot zakonodajalec? Nič nismo naredili. Čeprav vsak, ki količkaj logično razmišlja, ve, da je treba okrepiti nadzor. To ne nazadnje delajo evropske inštitucije. K temu je pozval Evropski parlament, Evropska komisija in tudi predvsem zaradi tega imamo bančno unijo. In, hvala bogu, je ECB prevzela odgovornost za bančni nadzor v evroobmočju 4. novembra lanske leto. Ampak pri nadzoru bo tesno sodelovala, ECB namreč, z nacionalnimi nadzorniki. Kako bo sedaj nek član nadzornega sveta, ki ga bo imenovala Vlada, ki je skupščina

državne banke in ne bo seveda zahtevala kompetenc, kvalifikacij, licence, kako bo sedaj ta nadzornik nadziral člana uprave, ki pa ima licenco. Na nek način bo vajenec, z vsem spoštovanjem do vajencev, nadziral mojstra. In tu ni nobene logike.

In še nekaj bi, spoštovani gospod predsednik, povedal. Ko smo imeli drugo obravnavo in glasovanje o amandmajih, ste na začetku glasovanja o amandmaju ZaAB k 53. členu tega zakona napovedali, da v primeru, če ta amandma ne bo sprejet, bo postal naš amandma Nove Slovenije k 54. členu brezpredmeten. Mi mislimo, da je bila tu narejena proceduralna napaka, ker mi smo vložili amandma k 54. Členu in dali nov naslov – res pa je, da v tisti naglici, kot je glasovanje potekalo, enostavno nismo ukrepali, tako kot poslovnik naroča, da bi protestirali takoj in zahtevali glasovanje o našem amandmaju. Zaradi tega smo razočarani. Ne bomo delali hrupa zaradi tega, ampak ta zakon torej ne bo povečal nadzorne / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, državna sekretarka še enkrat lep pozdrav!

Glavni namen sprememb bančne zakonodaje je predvsem prenos zakonodaje EU, ki je bila pripravljena v zvezi z nedavno finančno krizo in odgovor nanjo. Predlog zakona z oznako ZBan-2 ureja pogoje za ustanovitev, poslovanje, prenehanje po novem kreditnih institucij, pomeni banke in hranilnice, pooblastila in postopke za izvajanje nadzora nad poslovanjem bank in hranilnic ter pooblastila in postopke za obvladovanje sistemskih tveganj v zvezi s samimi kreditnimi institucijami, delujočimi v Republiki Slovenije. Prav gotovo sta med pomembnimi področji tveganje in kapital. Glede upravljanja s tveganji, običajno znano kot likvidnostno in kreditno, se s tem zakonom razširja na osem kategorij samih tveganj. Vzporedno s tem je potrebno opredeljeno izvajanje notranjih kontrol ter tudi institut skladnost poslovanja banke. Noben zakon, še tako dober, ne omogoča dobrega bančnega poslovanja, če temu ne sledijo v prvi vrsti najbolj odgovorni v procesu upravljanja bank, se pravi uprava in nadzorni svet. Temu sledijo odgovorni lastniki in na koncu bančni regulator. V SMC pričakujemo od kreditnih institucij, da bodo odgovorno in skladno poslovale z načelom dobrega strokovnjaka, in to tako, da bodo vzpostavile ponovno zaupanje v bančni sistem, kar še posebej velja v bankah z državno lastnino. Od regulatorja Banke Slovenije pa pričakujemo, da bodo z vso strokovnostjo in odgovornostjo izvajali pooblastila in pravočasno

ter odločno sprejemali ukrepe zoper nosilce upravljanja v kreditnih institucijah, da se ne bo ponovilo obdobje 2008–2013. Banka Slovenije mora zagotoviti bančno poslovanje, da bo delovalo, kot se pričakuje s strani varčevalcev, komitentov in uporabnikov bančnih storitev, ter ne nazadnje tudi Evropska centralna banka.

V SMC menimo, da predlagani zakon daje dobro podlago, zato bomo ZBan-2 podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu PS SDS ima gospod Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

V Poslanski skupini SDS iz več razlogov ne bomo podprli zakona o bančništvu. Nekdanji predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch je vedno po zaključku olimpijskih iger uporabil eno frazo, da so bile to doslej najboljše olimpijske igre v zgodovini. Mi bi pa lahko trdili, da je ta zakon doslej najslabši, ki ga je videl ta Državni zbor. Da Zakonodajno-pravna služba uporabi pripombe na tolikih straneh, kot je sama vsebina zakona, da smo morali sprejeti več kot 108 amandmajev k temu zakonu, da Zakonodajno-pravna služba ugotavlja, da gre tukaj za razdrobljenost bančnega sistema in pa bančne ureditve, v SDS lahko ugotavljamo, da ta zakon ne bo prispeval k stabilnosti bančnega sistema v Sloveniji, ampak bo to zadevo še poslabšal. V SDS smo zaskrbljeni, kajti po nekaterih informacijah je bil ta zakon pisan prav na Banki Slovenije, ki je regulator. Kako lahko imamo zaupanje v takšno pomembno institucijo, če ne zna pripraviti enega zakona? 5 milijard evrov davkoplačevalskega denarja. Ali je to dokončna cifra ali ne, bomo še videli. Ne nazadnje je tudi glasovalni stroj koalicije Mira Cerarja naredil svoje. Niste podprli naših amandmajev. Amandmaja, ki bi omogočal, da davkoplačevalci vidijo, za kaj in zaradi česa so vložili svoja sredstva v bančno luknjo, niste izglasovali. To pomeni, koaliciji vlade Mira Cerarja ni do tega, da bi prišli do dna oziroma do ugotovitev in odgovornosti za nastalo bančno luknjo.

V Slovenski demokratski stranki ocenjujemo, da se bo s sprejetjem tega zakona stanje v slovenskem bančništvu, obstaja veliko tveganje, lahko samo poslabšalo. Zakon je pripravljen slabo, omogočal bo razdrobljenost bančnega sistema, po eni strani bo veljal še vedno ZBan-1 po drugi ZBan-2, kar pomeni, da se bo omogočala dodatna nepreglednost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še očitno v lastnem imenu, prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz tega zakona ne bom podprl predvsem zaradi tega, ker ta zakon ne bo prispeval k večji stabilnosti bančnega sistema. Prav tako ne bo zagotavljal večje odgovornosti vseh tistih, ki dejansko poslujejo v bankah in tudi ne večje odgovornosti Banke Slovenije. Kot je bilo že povedano, ta zakon dejansko pomeni uveljavitev direktiv Evropske unije. Ob tem žal moram ugotoviti, da se, če uporabljam tujke, te direktive na Banki Slovenije predvsem kopirajo, ne pa kapirajo. Predvsem se dejansko prenašajo, ne da bi se ob tem razumele, ker to kaže tudi na to, da je bil dejansko zakon tako neuskkljen in je dejansko prišlo tudi do tega, da je Zakonodajno-pravna služba opozorila, da je lahko celo protiustaven oziroma v nasprotju z nekaterimi določbami slovenske ustave. Navsezadnje se bo še vedno uporabljal ZBan-1, uporabljali se bodo še drugi zakoni, kar pomeni, zmeda je popolna. V tej zmedi in v tej kalnem močvirju bodo uspevali tisti, ki bodo imeli več informacij, ki bodo pri informacijah in ki ne bodo pod nadzorom. In to jim bo zagotavljal ta zakon. Zaradi tega gre vsa nadaljnja odgovornost glede bančnega sistema tej koaliciji in naj jo tudi sprejema in ko bo prišlo do dodatne dokapitalizacije bank, si to dokapitalizacijo na račun davkoplačevalskega denarja pripišite sebi. Stvari je treba tudi razumeti in ne jih samo prepisovati in slediti navodilom Banke Slovenije in te vlade in tega ministrstva za finance, kajti tveganja so tukaj prevelika.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem so izčrpali obrazložitve glasu in lahko preidemo na odločanje o predlogu zakona v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 46, proti pa 25.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 6. sejo Državnega zbora z željo, da bo čim manj bolnih na naslednjih sejah ter seveda želim vsem vesele velikonočne praznike.

Seja se je končala 31. marca 2015 ob 22.30.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAČIČ, MARIJA	94, 239
BAH ŽIBERT, ANJA	43, 70, 100, 181, 242, 252
BAN, URŠKA	108, 167, 211, 218
BARLE LAKOTA, DR. ANDREJA	261
BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA	156, 157, 158, 159
BON KLANJŠČEK, MAG. MIRJAM	77, 82, 156, 157, 158, 192, 193, 200, 230
BOŽIČ, TILEN	17, 20, 21, 207, 208, 217
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	112
BREZNIK, FRANC	263, 276
BRGLEZ, DR. MILAN	75
BRINOVŠEK, NADA	64, 114, 152, 153, 218, 283

C

CERAR, DR. MIROSLAV	76, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147
---------------------------	--

Č

ČUŠ, ANDREJ	56, 88, 105, 186, 187, 194, 195, 244, 275
-------------------	---

D

DEKLEVA, ERIKA	185
DIMIC, IVA	28, 46, 51

F

FERLUGA, MARKO	189
----------------------	-----

G

GAŠPERŠIČ, DR. PETER	195
GODEC, JELKA	92, 228, 238, 254, 261, 273
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	83
GORENAK, DR. VINKO	40, 47, 52, 54, 55, 59, 62, 63, 64, 71, 160, 161, 222, 283
GREBENŠEK, MAG. KLEMEN	22, 26, 36
GRIMS, MAG. BRANKO	54
GROŠELJ KOŠNIK, IRENA	94

H

HAINZ, PRIMOŽ	79, 96, 177, 182, 234, 277
HAN, MATJAŽ	18, 165, 166, 167, 277, 284
HORVAT, JOŽEF	20, 24, 32, 64, 86, 111, 127, 134, 153, 154, 199, 214, 253, 266, 267, 287
HRŠAK, IVAN	25, 38, 270

I

IRGL, EVA	164, 165, 223
-----------------	---------------

J

JURŠA, FRANC	146, 147, 190, 191, 265, 275
--------------------	------------------------------

K

KATIČ, ANDREJA	23, 29, 31, 38, 235
KLEMENČIČ, MAG. GORAN	160, 161, 162, 163, 164, 165, 187
KOLAR CELARC, MARIJA MILOJKA	152, 153, 170, 171, 174, 178, 182, 186, 187
KOLEŠA, ANITA	246
KOPAČ MRAK, DR. ANJA	151, 192, 193, 194
KOPMAJER, BENEDIKT	103, 135

KOPRIVNIKAR, BORIS	167, 188, 189
KORDIŠ, MIHA	134, 177, 178, 179, 236, 258, 274, 279, 285
KORENJAK KRAMAR, KSENIJA	43, 55
KOTNIK POROPAT, MARJANA	29, 35, 44
KOTNIK, IRENA	84, 91, 138, 232, 263, 275
KOVAČ, NATAŠA	265
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA	22, 202
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA	267
KRIVEC, DANIJEL	175, 176
KRIŽANIČ, DR. FRANC	85, 109, 124, 133, 179, 193, 194, 203, 209, 225
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA	139

L

LAH, ZVONKO	65, 132, 137, 154, 155, 156, 283
LEP ŠIMENKO, SUZANA	17, 161, 201, 225, 273
LEVIČAR, MARINKA	127, 174, 278
LISEC, TOMAŽ	77, 106, 138, 183, 232, 260, 276
LOGAR, MAG. ANŽE	104, 168, 169, 215, 218, 269, 284

M

MAHNIČ, ŽAN	254, 276
MAJCEN, IRENA	155, 166, 167, 175, 177, 185, 190
MARENČE, MIHA	131
MARKEŽ, MAG. KLAVDIJA	139, 229
MATIČ, DR. DRAGAN	162, 163, 243
MESEC, LUKA	19, 110, 120, 148, 149, 150, 197, 220
MRAMOR, DR. DUŠAN	147, 148, 149, 150, 153, 168, 169, 172, 173, 179, 184
MURGEL, DR. JASNA	51, 53, 151
MURŠIČ, MAG. BOJANA	42, 45, 63, 90, 158, 159, 223, 251, 266

N

NEMEC, MATJAŽ	80, 97, 138
NOVAK, LJUDMILA	82, 98, 230, 240, 277

P

PODKRAJŠEK, BOJAN	37, 135, 180, 247
POGAČNIK, MAG. MARKO	113, 123, 130, 136, 147, 148, 196, 204, 208, 213, 218, 227, 272, 288
POJBIČ, MARIJAN	33, 35, 59, 62, 172, 173, 174, 221, 249, 250, 278, 285
POTOČNIK, ANDREJA	181
PRIKL, UROŠ	18, 100, 109, 126, 138, 188, 189, 248, 275

R

RAJIČ, MAG. BRANISLAV	94, 248
-----------------------------	---------

S

SHAKER, KAMAL IZIDOR	87
SMERKOLJ, ALENKA	154, 155, 181, 191
SODIN, IRENA	107, 197, 226, 268, 280
STARE, DARKO	42, 50, 61, 63, 69

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	101, 118, 208, 213, 273, 279, 287, 288
ŠKODNIK, IVAN	97, 252

T

TANKO, JOŽE	66, 70, 98, 140, 141, 224, 226, 256, 268, 270, 274, 277, 280, 281, 286
TOMIČ, VIOLETA	81, 95, 142, 143, 278, 282

TONIN, MAG. MATEJ 144, 145, 205, 279, 282
TRČEK, DR. FRANC 27, 30, 32, 33, 39, 79, 105

V

VERBIČ, MAG. DUŠAN 113, 115, 125, 187, 201, 218, 227, 269, 272, 288
VERVEGA, VESNA 24, 241
VRANIČAR, MAG. MATEJA 16, 21
VRTOVEC, JERNEJ 37, 56, 91, 170, 171, 256, 278, 285

Z

ZAJC, SIMON 133, 135
ZORČIČ, IGOR 23, 26, 28, 32, 33, 35, 36, 37, 58

Ž

ŽNIDAR, LJUBO 25, 29, 31, 33, 35, 74, 184, 286

LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Združena levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS ZaAB – Poslanska skupina Zavezništvo Alenke Bratušek**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**